d by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE DI FIRENZE
17
66
Biblioteca Nazionale

Digitized by Google

Digitized by Google

17. — 66

Digitized by Google

5.271.173

Digitized by Google

SPECIMEN
HISTORICO-CRITICUM
EDITIONUM ITALICARUM
SAECULI XV.

IN QUO PRAETER EDITIONES

AB ORLANDIO, METTARIO, DENISIO, LAERIO,

ET A NONNULLIS BIBLIOGRAPHIS RECENTIORIBUS HACTENUS RELATAS

PLURIMAE ALIAE RECENSENTUR

OMNESQUE PLENIUS UBERIUSQUE DESCRIBUNTUR:

NON PAUCAE

CONTRA EORUMDEM SENTENTIAM ELUCIDANTUR;

VARIA ITEM

AD HISTORIAM TYPOGRAPHICAM ET BIBLIOGRAPHICAM SPECTANTIA

INTERSERUNTUR:

AUTHORE

R. P. M. FR. JO. BAPT. AUDIFFREDI ORD. PRAED.

CASANATENSI BIBLIOTHECAE PRAEFECTO.

ACCEDUNT INDICES IV. LOCUPLETISSIMI.

ROMAE

IN TYPOGRAPHIO PALEARINIANO

M D C C X C I V.

MARIANI DE ROMANIS AERE

PRAESIDUM PERMISSU.

Digitized by Google

Digitized by Google

EXCELLENTISSIMO DOMINO

THOMAE CORSINIO

SISMANI PRINCIPI, CASILIANI DUCI, CIVITELLAE, LAJATICI, ORCIATICI, CAMPETELLI MARCHIONI, ET IN S. R. I. DITIONE TRESANAE, CASTANETULI, JOVAGALLI MARCHIONI AC TOPARCHAE, HISPANIARUM PRIMI ORDINIS MAGNATI &c. &c. &c.

MARIANUS DE ROMANIS.

TUum est P. E. quod tibi offerendum praedicabat, atque animo jam nuncupaverat auctor, et parens operis Audiffredus. Negabat ille, quo erat animi candore, et ingenua morum simplicitate, debere cuiquam, te praetermisso, id offerri, quod

sine te a nemine aut componi, aut confici potuisset. A qua enim instructa adeo vel insigni bibliotheca tot Italicae Typographiae Saec. XV. monumenta proferri, et eorum illustratoribus conspicienda permitti uspiam potuissent, quot ille ab una Corsinia Domo, per summam humanitatem tuam, acceperat expendenda? Qua quidem in re vetus mirari licet gentis tuae literarum, bonarumque artium studium, et in earum cultores profusam munificentiam. Tanta enim librorum, codicum, tabularum aere celatarum, linearium adumbrationum copia ad communem utilitatem parata, ac tanta facilitate cum artium, et literarum studiosis viris communicata, dum homines in admirationem rapit, beneficum et illustrem familiae genium ostentat. Neque vero ab hac Patrum tuorum semita te recessurum timemus, nam scientiis innutritus, et ingenii acumine praestans, et probe noscis quam id ad veram assequendam laudem conducat, et quidquid praesidii literis conferatur non potes non

Digitized by Google

magni facere. Inde equidem factum arbitror, quod haec ipsa codicum librorumque collectio, quae ingenti parentis tui sumptu ex Nicolai De Rossi bibliothecae accessione tantum acceperat incrementum, nova in dies literaria supellectile augeatur, tuque ipse principes aliquas editiones privata cura acquisitas in eam contuleris, ac de signatis aere cartis, quae adjici jam adunatis mereantur, moneri jusseris, ut in iis colligendis ingenuo gratoque studio detinearis.

Si tamen haec omnia defuissent, quae summa sunt, et majora fortassis inutili labore alibi conquisissem, unum certe fuit quod vel invitum ad hanc obsequii in te mei significationem impulisset. Est vero parentis atque adeo familiae meae, quae in honestissima Corsiniorum Magnatum clientela fuit, atque esse in aevum peroptat, vetus observantia. Illi comparandorum et compingendorum Domus tuae codicum cura fuit donec et gravior aetas, et negotiorum succrescens moles in id eum

Digitized by Google

non sivit incumbere. Verum quod tempus detraxit operi, voluntati reservarunt accepta beneficia. Ejus ego et animi, et obsequentissimae voluntatis haeres, non poteram occasioni deesse dum illud ederetur opus, ex quo tanta amplissimae bibliothecae tuae laus addebatur. Aequi igitur, pro more tuo, bonique consulas, quod unum poteram in mea tenuitate te dignum offerre, meque in veterem fidem et clientelam restitue.

Digitized by Google

AD LECTOREM.

ABsoluta hac operis parte Clariss. Auctor, cum in eo jam esset, ut lectores de consilio, quod in opere sequutus esset, certiores faceret, jamque paucos de ea re versus exaraverat, ecce tibi, quae rerum humanarum instabilitas est, et ut cogitationes mortalium timidae, et incertae sunt, paucorum dierum spatio, non tam senio confectus, quam assidua laborum, et meditandi contentione fractus, vir immortalitate dignissimus cessit e vita. Doluerunt in ejus obitu boni omnes quicumque ipsum noverant, cui autem non cognitus, ac carissimus fuit? Nobis autem multo ejus interitus ad animi moerorem acerbissimus accidit, qui, illo amisso, et consuetudine jucunda hominis humanissimi, et exemplo virtutum clarissimarum viri religiosissimi nos privatos videbamus. Praecipue autem, caetera ut taceam, Bibliotheca nostra, cui tot jam annos praeerat, magnam ejus amissione jacturam passa est, magnoque praesidio, et ornamento destituta. Sed sic humana sunt, et nos humanos casus fortiter oportet feramus.

Natus erat Audiffredius satis honesto genere Saurgii prope Nicaeam ad Varum, cumque per aetatem licuit, Praedicatorum familiae nomen dedit. Perfecto studiorum cursu, ad profitendas, quibus institutus erat, facultates, omnium judicio idoneus est judicatus; sed cum unus omnium inter aequales maxime excelleret, et praeter graecas, latinasque litteras, quas insigniter callebat, in mathematicis disciplinis non mediocriter profecisset, adhuc juvenis praeter omnium expectationem Bibliothecae Casanatensi praefectus est. In aedem sapientiae receptus nullum patiebatur abire diem, quin totum, postquam religiosi hominis partibus satisfecisset, aut legendo, aut scribendo impende-

ret. Cujus rei testes sunt non paucae quantivis pretii lucubrationes, quas pro re, et tempore publici juris fecit (a). Harum postrema Catalogus fuit historico-criticus Romanarum Editionum saeculi XV., quo in opere praeter editiones a Maettario, Orlandio, ac P. Laerio relatas, plurimas alias, quae eosdem fugerant, recensuit, tum nonnullas ab eodem P. Laerio aliisque memoratas explosit. Opus sane ea eruditione, judicio, eaque diligentia elaboratum est, qualia, dicam enim praefidenter, ab uno Audiffredio expectari poterant, praeterea ab nemine.

(a) Anno 1753. typis Paleariniania vulgavit opus, cui titulus: *Mercnrins in sole visns. Observatio babita Romae in Aedibus Sanctae Mariae supra Minervam VI. Maji ejusdem anni*: Ex Typographia Salomonii 1754. *Phaenomena caelestia observata Romae*: Ex Officina praelaudati Palearinii *Otia astronomica* 1755.: Typis Salvioni 1756. *Novissimns Mercurii Transitus snb sole observatus Romae VII. Novembris* 1756.: Iisdem Typis *Transitus Veneris ante solem observati Romae apud S. M. supra Minervam VI. Junii 1761. Expositio bistorico-astronomica: Accedit Descriptio aurei nnmmi Cnei Domitii Aheneobarbi. Romae* 1761.: Praelo Hermathenaeo *Romae* 1765. *De solis Parallaxi ad V. Cl. Grandjean de Fonchy*: Ex eodem 1765. *Investigatio Parallaxis solaris ex selectis aliqnot observationibus. Transitus Veneris ante solem, qni accidit die VI. Junii 1761. collatis cnm ejnsdem transitu Romana observatione babita apnd PP. S. Mariae supra Minervam*: Articuli III. *De meridiana et specnla Ducis Sermonetae* in Anthologia Romana 1778.: Articuli duo *snper transitum Mercurii snb sole mense Novembris* in eadem Anthologia 1789. sine auctoris nomine: *Catalogus librornm typis Impressorum Bibliothecae Casanatensis, praefationibns, notis, et observationibns illnstratus* tomi IV. *priores a Litt. A nsqne ad K operam snam conferentibns AA. RR. PP. Magistris Gabriele Fabricy, et Xaverio Francisco Timoni*, quorum alter Theologus Casanatensis, alter Bibliothecae praeest. Italice quoque: *Lettere Tipografiche dell' Ab. Nicola Ugolini Folignate al Padre Francesco Saverio Laire Antore del Saggio Istorico della Romana Tipografia del secolo XV. stampata in Magonza nella casa detta Zum-Jnngen per l' erede del primo inventore della stampa nell' anno* 1778. Nimia acrimonia scriptae sunt haec epistolae, quas idcirco Auctor eas edidit sub nomine Nicolai Ugolini ejus amicissimi, viri typographiae non ignari, et in loquendo de rebns typographicis promptissimi. Confer praef. Catalogo Roman. editionum saec. XV. praemissam. *Saggio di osservazioni di Ginlio Cesare Bottone* (sub hoc nomine latere voluit Auctor) *da Monte Toraggio sopra il discorso premesso all' ordine della vita Cristiana del B. Simone da Cascia stampato in Torino l' anno 1779. nel qnale si pretende provare che la massima parte dell' opere, che vanno sotto il nome del P. Domenico Cavalca dell' ordine de' Predicatori sieno del detto Beato, e Confntazione di nn tale divisamento. Cosmopoli* 1780. (sed Romae Typis Salomonii).

Quanto litteratorum hominum favore ingenii, et laboris Audiffrediani hic foetus fuerit exceptus, non est necesse hic pluribus verbis commemorare. Illud satis sit, quod eo degustato, et quantus in re bibliographica Audiffredius esset, experti, certatim amici plerique, nec pauci etiam genere et dignitate praestantes viri, urgere hominem coeperunt, ut omnia quaecumque de italicis editionibus domi collecta habebat typis committeret. Excusabat bonus senex aetatem, quae se ut receptui caneret, admonebat, excusabat valetudinem afflictam, ac ferme deploratam; in primis autem illud causabatur esse sibi in manibus duplicem catalogum musei nostri, alterum, qui ad rem numariam, alterum, qui ad naturalem historiam spectabat, quibus in rebus erat apprime versatus, cujus utriusque perficiendi, si alii operi manus admoveret, spes omnis esset deponenda. Quid quaeris? verissima quidem, eaque justissima senis erat defensio; tamen ut erat comis et indulgens, cessit postulatis amicorum, et huic conficiendo syntagmati se totum impendit.

Quid autem in eo secutus sit, quove spectarit, liber ipse in manibus est, qui docere lectores poterit. Unum hic addere nobis liceat: non videri consilium Auctori singulos libros, qui saeculo XV. in Italia lucem aspexere, recensendos suscipere. Temerarium id quidem foret, et vix a societate doctorum, et aetate florentium bibliographorum tentandum, nec unquam fortasse ad exitum adducendum. Itaque hoc unum sibi voluit, Italiam tum multitudine, tum praestantia, tum pulchritudine, et varietate editionum, quas saeculo XV. protulit, caeteris omnibus Europae regionibus praeferendam esse. In hac enim poetarum principis opera omnia eximio charactere graeco felicissime in lucem vidimus: In hac graecam Anthologiam, Apollonii Rhodii, Euripidis, Musaei, et Callimachi literis ca-

pitalibus, *aliaque plurima graecorum opera excusa primitus fuisse non ignoramus; sed non solum graeci characteris usu contenta fuit Italia, cum ipsis conjunxit latinos et hebraicos typos, idque mature satis, et antequam in aliis Europae locis simile quidquam in ea re tentatum fuisset.*

Haec illum cogitasse non dubitamus. Restat modo ut de claris viris, qui ipsi ad opus perficiendum adjumento fuerunt, pauca proferamus. Primum omnium satis constat plurimum debuisse Eminentissimo Cardinali Valentio Gonzagae, qui non modo bibliothecam, quam Romae habet, numero, et praestantia librorum cum paucis insignem, patere omnibus horis ipsi voluit; sed ut hominem quaerendi labore, et miscellaneorum voluminum, quibus bibliotheca abundat, evolvendorum molestia levaret, in quibus voluminibus non paucas editiones italas contineri certo sciebat, id negotii dedit uni ex suis familiaribus veteris bibliographiae peritissimo; Nec liberalitate hac contentus vir majoribus suis dignissimus, curavit praeterea ut Cajetanus frater militiae Melitensis Bailivus, qui Mediolani locupletissimam bibliothecam possidet, Romam ejus accuratos catalogos mitteret; quod sane Audiffredio non modico adjumento fuit. Nec minus interea adjutus est Nicolai Rossii opibus, qui dum in vivis agebat, nihil quod ab se postulabatur, Audiffredio non commodabat. Alios quidem nominare hic possem, nisi eos longe superaret Clariss. Bibliographus Antonius Amoretti Oneliensis ex Congregatione Matris Dei, sine cujus ope primum hoc volumen ad exitum adduci nunquam potuisset. Vix enim dici potest, quoties humanissimus hic vir vel sua sponte, vel Auctore flagitante Corsinianam bibliothecam, aliasque Urbanas adierit, veteris alicujus editionis examinandae vel describendae gratia, que sine illius auxilio aut descripta, non perin-

de, ut opus erat, fuisset, aut omnino omissa. Ut nihil dicam de perraris quibusdam editionibus, quas penes se habet, quarum notitiam, descriptionemque uni ipsi Audiffredius acceptas referebat.

Denique rogatum volumus B. L. ut si quid interdum Clariss. Auctor adversus quosdam disputavit, id unius veritatis demonstrandae causa studio factum arbitretur. Cum enim contra, atque ipse de aliquot bibliographiae capitibus sensuerat, extitisse non neminem animadvertisset, qui de iisdem patuisset, necessarium duxit exponere, quae revera ipse sentiret, non omissis, quae contra opponi posse videbantur. Quod si, ut fit inter disputandum, aliquod aliquando verbum ipsi excidit non satis dignitati personae, qui cum contendit, accommodatum, rogandus est aequus Lector, ut in mitiorem partem interpretetur, et aestu disputationis imprudenti elapsum, quam ab infesto et irato animo profectum existimet. Fuit enim Audiffredius, si quisquam alius, comis et mitis: Nec senectus caeteroquin ad iracundiam proclivior ejus mores ulla ex parte immutaverat.

Optandum postremo foret ut universum opus perficeretur; Verum neque nobis cupientibus, atque exoptantibus tantum otii, et facultatis datum est, ut manum extremam operi imponeremus; sed quantum auguramur conjectura, quantaque ingenia in nostris hominibus esse videmus, non desperamus fore aliquem, qui et studio acriori, quam nos sumus, et fuimus, et facultate scribendi majore, et industria totum opus perficere studeat.

ITALIAE URBES ET LOCA IN HOC VOLUMINE RELATA, IN QUIBUS SAECULO XV. ARS TYPOGRAPHICA EST EXERCITA.

AESIUM . . . . . Pag. 1. — 3.

AQUILA . . . . p. 4. — 8. Add. p. 402.

ARIMINUM (O) . p. 9.

ASCULUM . . . p. 403.

BERGOMUM . . p. 9. — 11.

BONONIA . . . . p. 12. — 135. Add. p. 405. 407. 411. 413. 414. 415. 426. 427.

BRIXIA . . . . p. 136. — 205. Add. p. 415. 416. 420.

CAJETA . . . . p. 206.

CALLIUM . . . p. 207. — 208.

CAMBERIUM . . p. 209.

CARMANIOLA. . p. 209.

CASALE S. EVASII. p. 209.

CASALE MAJUS . p. 210.

CASELLAE . . . p. 210.

CIVITAS AUSTRIAE p. 211. — 212.

CLAVASIUM . . p. 213.

COLLIS . . . . p. 215. — 216.

COMUM . . . . p. 217. — 218.

CONSENTIA . . p. 219. — 220.

CREMONA . . . p. 220. — 228. Add. p. 420.

FERRARIA . . . p. 228. — 256. Add. p. 421. 422.

(FIVIZANI). . . p. 422.

FLORENTIA . . p. 257. — 396. Add. p. 423. 424. 427.

FORUM LIVII . . p. 396.

FULGINIUM. . . p. 396. — 397.

GENUA, *vel* JANUA p. 399. — 400. Add. 426.

SPE-

SPECIMEN
HISTORICO-CRITICUM
EDITIONUM ITALICARUM
SAEC. XV.

AESII.

MCCCCLXXIII.

I.

LIBER conſtitutionũ ſancte matris eccleſie editaꝶ p reverendiſſimum ĩ Chriſto patrẽ dominũ Egidiũ epm Sabinẽſem apoſtolice ſedis legatũ & domini noſtri pape uicarium.

In calce:

MCCCCLxxiii. indictione ſexta tẽpore divine ꝓuidẽtie ſanctiſſimi do mini noſtri domini pape Siſtri (*ſic*) pape quarti Die uero quarta mẽſis octobris in civitate exii finite fuerunt ſu praſcripte cõſtitutiones a magiſtro Federico ueronẽſi earũ impreſſore (*in fol. par.*)

Librum hunc habendum eſſe inter illuſtriora veteris typographiae monumenta, ultro fatebitur quiſquis oculos in eum conjecerit. Charta candidiſſima eſt, character rotundus, ſive Romanus, iſque pulcherrimus ac paulo major eo, quem typographi *Silvium* appellant: vocum compendia non multa. Duabus columnis linearum

AESII 33. impreſſus eſt, ſine ſignaturis, numeris, cuſtodibus, & quantum obſervare licuit, ſine ulla prorſus diphthongo. Praecedit tabula ſingulorum capitulorum cujuslibet libri (qui ſunt omnino ſex), cujus prima inſcriptio ſic habet:

Tabula primi libri cōſtitutionū marchie anconitane

Poſt recenſionem capitulorum ſex librorum & additionum ***Domini Sabinenſis***, ſequuntur capitula conſtitutionum aliorum quinque Legatorum (quorum nomina recitantur), quibus terminatur tota tabula, quae VII. folia occupat. Inter quintum & ſextum librum (in exemplo mox nominando) occurrit folium ex utraque parte album: ultimum verſum libri primi, & primum rectum ſecundi omnino vacant. In calce primae columnae ultimae paginae libri primi charactere majuſculo legitur:

EXPLICIT LIBER PRI
MVS. INCIPIT SECV
NDVS.

Extat rariſſima haec editio in Bibliotheca Aracaelitana. (a)

MCCCCLXXV.

I.

Lectura BALDI de Peruſio ſuper ſecunda parte ff. veteris.
In fine:

EXPLICIT LECTVRA BAL.
SVPER SECVNDA PARTE
FF. V. MIRIFICE NOn CALAmo
Sʒ Caratere (*ſic*) impſſa. In civitate exii ꝓuin
cie marchie ꝑ me federicū natiō Veronē
ſeʒ dicte ciuitatis exii ciueʒ numero alioꝝ
aggregatū ut hāc mirabilē artē ſcirꝫ cupiē
tib9 (*ſic*) erudire (*ſic*) ſub añis dñi m° cccc° lxxv° die
tertia aplis
(*in fol. magno.*)

Inſignis hujus voluminis notitia debetur ſolertiſſimo veterum editionum indagatori R. P. Antonio Amoretti ex familia Clericorum Regularium Matris Dei, qui illud vidit tractavitque Lucae in celebri Bibliotheca Felini M. Sandei: ac rotundo charactere, ſine numeris, ſignaturis, & cuſtodibus, ſed cum foliorum regiſtro in fine excuſum eſſe nobis ſignificavit.

Ex

(a) Scripta haec a me fuerunt ſex vel ſeptem abhinc annis, quo ex tempore nonnullae ex Romanis Bibliothecis multo locupletiores, quam tunc erant, ſelectiſſimorum librorum acquiſitione factae ſunt. In his primo loco certe habenda eſt privata Bibliotheca S. D. N. PII PP. SEXTI, in quam quotidie rariſſimorum omnis generis librorum theſauri ingeruntur: inter quos & optimum hujus editionis exemplum eidem nuper acceſſiſſe ſignificatum mihi fuit.

Ex iis vero, quae narrat Federicus in ejuſdem ſubſcriptione, conjicere licet, alios quoſdam typographos ex ejus ſchola prodiiſſe, qui vel Aeſii, vel alibi ante ſaeculi finem typographicam exercuere, ex quorum numero forſitan fuere Robertus de Fano & Bernardinus dè Bergamo, qui hoc eodem anno Maffei Veggii opuſculum Callii impreſſere, ſuo loco referendum; etſi tempora non ſatis convenire videantur. AESII

II.

NICOLAI de AVXIMO Spiritualis Quadriga, *Italice.*
In operis calce:
EXPLICIT OPVS NVMCVPATVM (*ſic*)
Spũalis Quadriga cõpoſitũ p uenerabilẽ p̃rẽȝ fr̃eȝ
Nicolaũ de auximo ordĩs minoꝝ de oſſeruantia (*ſic*) ĩ
prexũ (*ſic*) per magiſtrum Phedericum de comitibus
de Verona ĩ civitate Eſii Anno ab incarnatõe dñi
nr̃i Ieſu Chriſti M. CCCC. lxxv.° ſext.° Kľs. nouẽbris
(*in 4° par.*)

Enuntiatur in hac editione typographi agnomen, quod in duabus ſuperioribus ſiletur: ideoque vel ob hanc unam cauſam non parvi aeſtimandam eſſe puto. Etſi vero eodem charactere ac conſtitutiones excuſa ſit; tantis tamen vocum ſyncopis deformata eſt, ut ſolum poſt diligens utriusque examen, nil plane inter ſe (ni forte in paucis quibuſdam compendiariis notis) differre appareat. Adducta ſubſcriptio *Explicit*, &c. legitur ad calcem operis, quod definit folio recto. Eodem verſo incipit tabula ſingulorum capitulorum ejuſdem, quae duas alias integras implet plagulas; & ex qua tabula liquet ſummam plagularum voluminis eſſe 177. praeter unam albam. Signaturis, numeris, reclamantibus ac regiſtro caret. Extat in Bibliotheca Caſanatenſi, apud cl. Can. Albertum Devoti, in collectione Abb. Nicolai de Roſſi, &c.

Federici Veronenſis nomen, quod in tribus recenſitis editionibus legitur, deſideratur in Annalibus Maettarii, & Originibus Orlandii (1); nec hucuſque liber aliquis ab eodem typographo impreſſus, alteriuſque loci, praeter quam *Aeſii*, nomine notatus, a quoquam, quod ſciam, in lucem prolatus eſt. Quamobrem donec monumenta typographica, non Aeſii modo, ſed & alibi, Federicum impreſſiſſe, non produnt, & inſignem quamdam DANTIS Comoediae editionem, in qua ejus nomen, nullo deſignato loco, inſcriptum eſt, ſine temeritatis nota eidem civitati adſcribi poſſe crediderim. Eſt haec forma quarta majori (non folii, uti quidam ſcripſere), & ad ejus calcem haec majuſculis litteris appoſita fuit ſubſcriptio:

EXPLICIT. LIBER. DANTIS. IM-
PRESSVS. A. MAGISTRO. FEDE-
RICO. VERONENSI. M. CCCC.
LXXII. QVINTODECIMO. A-
LENDAS. (*ſic*) AVGVSTI.

a 2 Ra-

(1) Deſideratur etiam in locupletiſs. Supplemento Annalium Maettarii cl. Denis an. 1789. Viennae vulgato.

Digitized by Google

 Rariſſimam autem eam eſſe, & longe rariorem editione Mantuana, & Fulginatenſi ejuſdem anni 1472., ex eo intelligi poteſt, quod in omnibus fere catalogis cum generalibus, tum ſpecialibus deeſt. Deeſt certe (ut inſigniores aliquot, exempli cauſa, nominem, ex quibus de caeteris conjecturam facere licebit) in Notitia librorum rariorum Haymi, in Bibliographia inſtructiva Deburii, in Catalogo ſelectiſſimae ditiſſimaeque Bibliothecae Ducis de la Valliere (in quibus tamen tribus catalogis utraque editio ante memorata comparet), in Catalogo Bibliothecae Harlejanae, in Catalogo Boziano, Capponiano, Smithiano, Jackſoniano, librorum Italicorum D. Floncel, ac denique in Catalogo plus quam mille editionum ſaeculi XV. Abb. Nic. de Roſſi. Primus, qui ejus meminit, quantum mihi conſtat, eſt cl. Jo. Ant. Vulpius, qui in Catalogo editionum hujus poëmatis, praemiſſo editioni Patavinae anni 1727. pag. XXXIII. & ſeq. primi voluminis, eam refert his verbis: „ Edizione, in fine di cui ſi legge a caratteri „ majuſcoli: *Explicit liber Dantis impreſſus a Magiſtro Federico Veronenſi* „ *MCCCCLXXII. quintodecimo Kal. Auguſti*. E' in foglio di forma non molto „ *grande*. „ Ex quo quidem apparet volumen ab Auctore tractatum fuiſſe, non expenſa tamen ſatis accurate ejuſdem forma, quae eſt *quarta*, & non *folii*, ut ipſe ait. Poſt Vulpium a cl. Quadrio eam referri inveni in opere *Della Storia e Ragione di ogni Poeſia* vol. VI. pag. 249. Sed hic ſcriptor veriſimiliter ex praecedenti Catalogo ejuſdem notitiam hauſit (1): repetit enim errorem Vulpii circa formam voluminis, *in foglio* pure, ma non *molto grande*, eam appellans. Mihi hucuſque unum tantum ejus exemplum, illudque quatuor plagulis in principio mutilum penes Canonic. Albertum Devoti videre contigit. Editio eſt ſine ſignaturis, numeris ac reclamantibus, charactere rotundo non ineleganti, alio tamen a charactere praecedentium.

AQUILAE.

MCCCCLXXXII.

I.

VITE DE PLVTARCHO TRADVCTE DE LATINO IN VVLGA RE IN AQVILA AL MAGNIFICO LODOVICHO TORTO PER BAPTISTA ALEXANDRO IACONELLO DE RIETE:·

Ad calcem vitae Catonis:

Finiſce la prima parte delle uite de Plutarcho traducte per
Baptiſta Alexando Iaconello de Riete: & ſtampate
in Aquila adi .xvi. de ſeptembro. M. cccc. lxxxii.
per maeſtro Adam de Rotuuil Alamano
ſtampatore excellente: cõ diſpeſa (*ſic*) del
magnificho ſignore Lodouicho
Torto: & delli ſpectabili ho

mini

(1) Hoc idem dicendum videtur de Auctore edit. Mediolan. Bibliothecae Haymi, an. 1771. qui tomo I. pag. 183., Vulpii errorem circa voluminis formam repetit: *in f. non molto grande*.

Digitized by Google

AQUILAE

mini Ser Dominicho de
Montorio: & de Ser
Lodovicho de Camillis de Aſculo
ciptadino de
Aquila.

LAVS DEO AMEN:

(in fol.)

Aquilanae typographiae antiqua monumenta notiora multo ſunt quam Aeſinae; haec in primis (quae praecipua eſt) Vitarum Plutarchi Itala editio. Ejus enim meminerunt Orlandius, Maettarius in utraque ſuorum Annalium editione, Deburius uterque, Haynius, Zenus, Argelatus, Paitonus, aliique non pauci. Etſi autem eum praeſtantioribus ſaeculi XV. editionibus, quae ex diverſis Italiae officinis prodiere, conferenda non ſit; certum tamen eſt, charactere cumprimis, qui Romanus eſt, quamplurimas cum anteriores, tum poſteriores longe ſuperare. Dolendum vero eſt, nonniſi priorem ejus partem, quae 26. tantum vitas complectitur, detegi hactenus potuiſſe, & Argelatum, Paitonum, aliosque in perquirenda parte altera fruſtra operam conſumpſiſſe. Haec quidem in diſticho, quod antepenultimo folio legitur, uti non multo poſt proditura annuntiatur:

Or creſce in herba el reſto de Plutarco
Tal che integro verra nel volgar varcho.

Sed credibile eſt, alteram hanc partem, ob cauſas nobis ignotas, lucem nunquam vidiſſe. Ea certe, ut modo dicebam, a nemine hactenus viſa fuit: & Gregorius de Ruſconibus, qui anno 1518. Jaconelli verſionem recudit, primam tantum ejus partem, quae in omnibus, annotante Paitono, Aquilanae conformis eſt, publici juris fecit.

Solis Signaturis inſtructa eſt, ejuſque primum folium rectum, in exemplo Caſanatenſi, indicem vitarum in volumine contentarum exhibet; penultimum pariter rectum, regiſtrum quinternionum; ex quo colligitur, voluminis plagulas eſſe 334. Merito porro Paitonus pag. 148. hanc eſſe primam ejuſmodi verſionis editionem exiſtimat, & chimericam eſſe antiquiorem anni 1472. ex fide Roberti Friban ab Orlandio memoratam, aliamque hujuſcemet anni 1482. a Maffejo relatam. Miror autem quomodo idem Paitonus inter editiones verſionis Italae Ludovici de Dominicis, quae ex praelo Gabr. Joliti de Ferrariis prodiere, non retulerit editionem anni 1569., quam & ipſam non differre puto ab editione anni 1566., ſicuti non differunt anteriores duae, prima anni 1567., altera anni 1568. ab ipſo recenſitae. Alterum, & quidem optimum, editionis exemplum vidimus in Chiſiana.

II.

„ JACOBI de BANGIO Minoritæ Tractatus de Cenſuris &
„ Poenis Eccleſiaſticis. Impreſſ. Aquilæ 1482.

Digitized by Google

AQUILAE Ex fide Catalogi Antonii Auguſtini editionem refert cl. Mercier in ſuo Supplemento *à l' Hiſtoire de l' Imprimerie de Proſper Marchand*, pag. 94.

MCCCCLXXXIII.

I.

IO. SVLPITII Verulani de arte gram
matica opuſculum compēdioſum.
In fine:

Sulpitianum opuſculum grāmatices
Aquilę impreſſum. M. cccclxxxiii
die xviiii Martii. Finit fęliciter.
LAVS DEO.
AMEN.

(*in* 4°)

Aquilanam hanc Sulpitianae grammaticae editionem magno in pretio habendam eſſe annotavit cl. Pater Amoretti in ſuperioribus laudatus, qui eam commodatam habuit a cl. Abb. Ferdinando Joannutio, & a nullo ex tot ſcriptoribus, qui in veteribus editionibus ad ſtudioſorum notitiam deducendis operam poſuere, ne excepto quidem Annalium typographicorum continuatore Deniſio, memoratam fuiſſe invenire potuit. Puto autem hac Aquilana editione nonnihil rariorem eſſe Romanam (1) anni 1481., cujus mera repetitio eſt haec Aquilana. Nil enim plus aut minus continet quam illa: immo, uti ſuſpicor, & errata Romanae editionis, quo perfectior conformitas exiſteret, in hanc religioſe translata fuere. Certe vocabulum *Liberarii*, quod legitur linea prima *Erratorum* Romanae editionis, idem omnino occurrit & in hac Aquilana. Fortaſſe autem & alia errata admiſit typographus Aquilanus, quae ſubinde incorrecta reliquit. Conjicere id licet ex prima Grammatices linea, quae in Romana editione ſic habet:

Fundamenta cupis latię qui noſcere linguę

In Aquilana autem ſic:

Fundamenta cupis latinę qui noſcere lingue

Quam Parnaſſiae legis violationem iniquo animo ferent Bibliographi poëtae.

Caeterum quaecumque ſit ſive incorrectio, ſive correctio Aquilanae editionis (quod grammaticis, qui ipſam diligenter evolverint, definiendum relinquo); certum eſt pulchritudine ſua non paucas saeculi editiones antecellere, & proximo loco poſt Romanam anni 1481. haberi poſſe. Eſt enim Romano nitidoque charactere, eique, quo Adam Rotwilius Plutarchi vitas anno ſuperiore impreſſe-

(1) Deſideratur & in noſtro Catalogo Romanarum editionum. Ea eſt charactere rotundo uſitatiore Steph. Planck, qui tamen ſuum nomen in ipſa non inſcripſit. In calce ultimi folii recti majuſculis literis legitur: ROMAE MCCCCLXXXI. NONIS AVGVSTI. Deſunt ſignaturae, numeri, & cuſtodes. Ultimo folio verſo habetur regiſtrum.

ſerat, ſimillimo: ut a vero non abhorreat, utrumque opus ex eadem officina prodiiſſe. Signaturis, numeris, & cuſtodibus caret. Ex regiſtro autem, quod eſt in fine, inſcripto, *Regiſtrum quinternorum præſentis opuſculi*, apparet ipſum conſtare ex 12. quaternionibus & uno quinternione, ſive ex chartis 106. AQUILAE

Allatus titulus, *Jo. Sulpitii Verulani de Arte grammatica* &c. tam in hac Aquilana, quam in Romana anni 1481. occurrit decimo folio recto, quod eſt ſecundum ſecundi quaternionis. Primum ejuſdem quaternionis in utraque editione, anteriore facie ſiſtit priorem Epiſt. dedicat. Sulpitii ad Falconem Sinibaldum, quam ſic exorditur: *Secundam horum librorum editionem* &c., quae verba vera quidem ſunt de editione Romana, falſa autem de Aquilana: multo autem falſiora de editione Romana 1490.; & longe adhuc falſiora, accepta de quadam editione (Veneta, ut puto) ſaeculi ſuperioris, in quibus, non ſecus ac in hiſce duabus, utraque epiſtola dedicatoria Sulpitii occurrit. In ſecunda Epiſt. ad eumdem Sinibaldum, primam ſuae grammaticae editionem, *Peruſinam* vocat: quae editio, uti liquet ex exemplo Caſanat., jam extabat anno 1475., uti ſuo loco demonſtrabitur. Primus autem quaternio tam Rom. edit. 1481., quam hujus Aquilanae complectitur: I. Auctoris *Praeludia ſui libelli*, ſive Grammatices; II. ejuſdem *De moribus puerorum carmen juvenile*. Prima totius voluminis incriptio ſic habet:

Sulpitianum opuſculũ lege foeliciter.

MCCCCLXXXXIII.

I.

„ FRANC. del TVPPO in vitam Aeſopi fabulatoris traductio
„ ſermone Italico, & in eius fabulas Allegoriæ. fol. Aquilæ 1493.

Negat omnino cl. Paitonus in ſua Bibliotheca *de' Traduttori Italiani* tom. 2. pag. 31. 32. contineri in hac editione, aliiſque quibuſdam Venetis, quas citat, Aeſopi fabulas ex verſione Franciſci Tuppii, ſicuti ſcripſere Haymus & Taſſurius: immo (quod multo magis eſt) nullam eſſe ejuſmodi Tuppii verſionem, quem ſolam Aeſopi vitam a Maximo Planude ſcriptam, Italico idiomate donaſſe ait, ſine ulla dubitatione pronuntiat. Momenta ab ipſo allata ad priorem ſuae aſſertionis partem demonſtrandam, contemnenda certe non ſunt; non tamen, mea ſententia, rem extra omnem controverſiam ponunt: fieri enim poteſt, ut quod deeſt in aliquibus editionibus, in aliis contineatur. In hac Aquilana (quam nunquam tractavit Paitonus, ſicuti nec tractavimus nos) contineri Aeſopi fabulas ex Tuppii verſione, affirmare non ſinit ejus titulus a Maettario ex catalogo Biblioth. Bentes. par. 2. exſcriptus, & hic repetitus, in quo ſola Aeſopi vita ex Tuppii verſione cum ejuſdem Allegoriis in Fabulas laudatur, omiſſis prorſus fabulis ipſis. Hae tamen Allegoriae in primis demonſtrant in hac Aquilana editione quidquam amplius contineri, quam in editionibus Venetis a Paitono laudatis, aliiſque duabus ſimiliter Venetis annorum 1492. & 1493., quae mihi ad manus ſunt, in quibus omnibus deſiderantur non modo fabulae, de quibus agitur, ſed & ejuſmodi Allegoriae. Deinde hae Allegoriae ſuſpicionem ingerunt, in Aquilana editione fortaſſe contineri & fabulas ipſas, ad quas referuntur. Quidquid tamen ſit hac de re, illud in primis pro certo haberi poteſt, nonnullam, vel nonnullas Tuppii lucubrationes anno 1493. Aquilanis typis fuiſſe vulgatas; deinde extra omnem du-

AQUILAE dubitationem poſitum eſſe debet, non omnes verſiones editionesque fabularum Aeſopi, quae ſaeculo XV. prodiere, cl. Paitono innotuiſſe, uti ſub Conſentia videbimus.

MCCCCLXXXXIIII.

I.

Ad Illuſtriſſimum dñm dominum Alfonſum Piccolomineū de Aragonia Ducem Amalfie Comitem celani Blaſius Pico Fonticulanus de Aquila artium ꝛ Medicine doctor de quattuor(*ſic*) partibus oratiōis declinabilibus libellum utilem ꝛ ſubtilem:

Ad operis calcem:

- - - - - - Impreſſum Aquile Anno ſalutis. M. cccc. lxxxxiiii. die vero. xvi. Auguſti. Sedente Sanctiſſimo Alexandro. vi. anno eius ſecundo.

Nicolaus Gordianus.

Quiſquis inaudita ꝛ veterum diſperſa libellis
Vis lege quod Pico Blaſius edit opus.

(*in* 4°.)

Haec eſt tertia Aquilana editio, quae ad hunc diem in manus noſtras incidit, in qua tamen non ſecus ac in Sulpitii Grammatica, & ut videtur, etiam in aliis duabus, ex aliorum fide relatis, deſideratur typographi nomen: quem fuiſſe Adamum de Rotwil, & ſi probabile cenſeam, affirmare tamen mihi non licet; quod ex duabus editionibus, quae ex ejus praelis cum ipſius nomine prodiere, altera Venetiis anno 1477., altera Aquilae 1482., utraque a me tractata, neutrius character cum charactere praeſentis conveniat; nec alium ejus laborem ſuo nomine notatum, huc uſque videre mihi contigerit. Editio eſt charactere Gothico cum ſignaturis tantum, quae pertinent uſque ad g. III., f. & g. ſunt terniones, alii quaterniones. Primo folio verſo legitur Auctoris epigramma verſuum 12., quorum priores duo ſic habent:

Qui ſophie cupiat doctis floreſcere chartis:
Primum grammatices aggrediatur iter.

Exſtat apud Canonicum Devoti.

ARI.

A R I M I N I.

O

„ IOSEPHI ALBO philoſophi Arbor plantata Hebraice, ſcilicet Li-
„ ber fundamentorum Iudaicae religionis contra Chriſtianos 4°
„ Arimini 1486.

Ex fide Beughemii, Caillii, & Orlandii, bibliographorum non ſatis accuratorum, editionem hanc Ariminenſem anni 1486. refert Maettarius, tom. 1. Annal. edit. II. pag. 481. Sed quamdiu non aliud ſuppetet typographicum monumentum, quod ante finem ſaeculi XV. Arimini excuſum fuiſſe liquido pateat, illuſtris haec urbs inter eas numerari non poterit, ad quas, eo vertente ſaeculo, typographia pervenit.

Arbor plantata eſt Commentarius R. Gedaliae fil. Salomonis in librum *Ikkarim*, ſeu fundamentorum religionis Judaicae Jos. Albonis, ſcriptus anno 1517., & ſequenti anno cum ipſo textu apud Bragadinos Venetiis impreſſus. Liber vero *Ikkarim* primo Hebraicis typis excuſus fuit Soncini anno 1486. (de qua editione ſuo loco), tum Venetiis & Theſſalonicae anno 1521., & ſequenti anno Arimini, ac alibi poſtea. Nullo ergo modo ejuſmodi *Arbor plantata* excudi potuit anno 1486. Ac ſi cum Johanne Wolfio ſuſpicari velimus, anno 1486. Arimini ſolum Albonis contextum impreſſum fuiſſe (qui certe impreſſus fuit Soncini), tum ejus editionis exemplum aliquod detegere curandum erit, quo nobis ipſis, aliiſque perſuadere poſſimus, reipſa exſtare ejuſmodi editionem. Confer Bernardum de Roſſi, *de Hebr. Typographiae origine &c.* pag. 2. & ſeqq.

B E R G O M I.

O

GULIELMI PAIELLI EQUITIS VICEN
tini laudatio in funere illuſtris Bartholomei Colei
exercitus Venetorum imperatoris.

In calce:

Oratio funebris elegãtiſſima Gulielmi Paielli eq-
tis Vicentini: & hiſtorici eloquentiſſimi prope
ex tẽpore habita Bergomi pro Bartholomaeo Co
leo Venetorum exercitus imperatore: atq; impreſſa
Vicentiae: quã diligentiſſime. Xiſto ſummo põ-
tifice. Frederico imperatore. Andrea Vẽdramino
Venetorum duce. Vale.

BERGOMI

Bergomi in foro ante aedem diuae uirginis. (1)
M. CCCC. LXXVII.
FINIS.

Poſt Tenebras Spero Lucem.

.M. .P. .Z. .L. .C. .L. .S.

Cl. Mercierius motus auctoritate Catalogi Biblioth. Reg. Pariſienſis, in quo praeſens editio refertur, omiſſis tamen verbis, quibus locus impreſſionis ejuſdem deſignatur, exiſtimavit, eam Bergomi revera prodiiſſe: neque tardius anno 1477. typographiam eam in urbem fuiſſe invectam. Hunc ipſum errorem admiſit & cl. Tiraboſchius in nova editione ſuae *Hiſtoriae Literariae Italiae*, tom. VI. par. 1. pag. 147., eodem argumento ductus ac Mercierius, ſive poſtremis verbis allatae ſubſcriptionis, *Bergomi in foro* &c. (1) quae a praecedentibus, quibus impreſſionis locus oſtenditur, ſejuncta, legentem facile in errorem inducere poſſunt. Uterque ſane errorem caviſſet, ſi editionem ipſam vidiſſet: ſicuti cavit Angelus Gabriel a S. M. in Bibliotheca Vicentina, tom. 2. pag. 246., ubi eam apud Comitem Ludovicum Schium ſe vidiſſe narrat, & Vicentiae omnino adſcribit, omniumque primam ſtatuit; etſi apud cl. M. Fuſcarenum mentio habeatur antiquioris editionis anni 1475.: quae editio forſitan ex mendo typographico (ut ipſemet ſuſpicatur), quod in opus Fuſcareni irrepſit, nata eſt.

Hujus autem editionis artifex fuit Leonardus Longus, Plebanus S. Pauli Vicentiae, qui hoc ipſo anno, eodemque charactere, impreſſit domi ſuae opus Jacobi Camphorae de animae immortalitate, cui ad calcem ultimae columnae hanc appoſuit notam:

Fo finito q̃ſto dialogo de la in
mortalità de lanĩa in caxa del Ve-
nerabele homo miſ pre Zuanlu
nardo lõgo. Piouã d̃ ſacto Paulo
de uicenza.
M. CCCC. LXXVII. a di ultĩo
del mexe de marzo.
·: AMEN :·

.M. .P. .Z. .L. .C. .L.

Sigla ad calcem hujus libri (2) & Orationis Pajelli adjecta, unum eumdemque utriuſque operis artificem denotare, nemo eſt, qui non facile intelligat; praeſertim ubi utriuſque eumdem eſſe characterem animadverterit. Quem quidem artificem, cum ex Camphorae opere liquido pateat, anno 1477. Vicentiae ſua in domo typographiae operam dediſſe; eodem anno & Bergomi, eandem artem exercuiſſe, etſi impoſſibile haud ſit; tamen donec non adfertur monumentum aliquod

(1) Haec verba, ni fallor, aut oſtendunt Orationem publice recitatam fuiſſe Bergomi in foro S. M., aut ibidem venalem extitiſſe.

(2) Nil refert, quod in fine hic deſit litera S; ſicuti neque quod in ſeq. opuſc. habeatur in principio alia litera S.

quod multo illuſtrius, quam ſit Oratio Pajelli, quae in ſubſcriptione, Vicentiae Bergomi impreſſa diſerte dicitur, nonniſi temere id affirmare licebit.

Nullum quidem videtur eſſe dubium, quin poſtea Plebanus noſter, relicta Vicentia, Tridentum migrarit; ibique novae eccleſiae cura ſuſcepta, typographiae operam dare perrexerit. Id perſpicue demonſtrant Carmina quaedam *Jo. Matthiae Tiberini* in laudem B. Simonis Tridentini, ad quorum calcem haec leguntur:

Eccleſiam matris chriſti qui ritę gubernat
Pręsbiter impreſſit hoc leonardus opus.
Gente triuiſanus nulli uirtutibus impar
Quem genuit longa ſemper honeſta domus ·:·

:TRIDENTI:

POST TENEBRAS SPERO LUCEM:

:S: :M: :P: :Z: :L: :C: :L: :S:
Laus Deo Semper. Amen.
:M: CCCC: LXXXII: DIE: V: SEPTEMBRIS:

Tridenti nomen majuſculis literis ad latus carminum, quibus opuſculum a Leonardo Longo impreſſum fuiſſe declaratur, oſtendere locum, in quo factum id fuit, neminem, niſi vitilitigatorem, negaturum puto: quae enim alia ejus vocabuli ibi poſiti poteſt eſſe ſignificatio? Verba autem, *Poſt tenebras* &c. cum ſuppoſitis ſiglis, quae eadem occurrunt & in Pajelli Oratione, unum eundemque artificem, qui iis verbis ſiglisque, ceu propria quadam teſſera utebatur, deſignare, adeo manifeſtum eſt, ut res probatione non egeat; quamvis character horum carminum alius ſit & elegantior charactere dictae Orationis.

De alio quodam opere, *Sicci* nimirum *Polentonis* Comoedia, *Catinia* inſcripta, hoc eodem anno 28. Martii, a Leonardo Longo Tridenti, ſuppreſſo nomine, impreſſa, videſis Ap. Zenum in Annott. ad Biblioth. Eloquentiae Italicae Juſti Fontanini, tom. I. pag. 358.

MCCCCLXXXXVIII.

I.

„ Chirurgia GUIDONIS, BRUNI, THEODORICI, ROGERII,
„ ROLANDI & LANFRANCHI fol. Bergomi 1498.

Ex catalogo Bibliothecae Nic. Heinſii editionem refert Maittarius in nova ſuorum Annalium editione, tom. I. pag. 672.: cui cum praeiverit Orlandius in ſuis Originibus pag. 217. & 310., ea in dubium revocari non poſſe videtur. In laudato Catalogo editio enunciatur iiſdem verbis, quibus hic effertur.

BONONIAE.

MCCCCLXII.

+

CLAVDII PTOLEMAEI COS
MOGRAPHAIE (*ſic*) LIBRI PRI
MI CAPITA.
Infra in eodem prima columna:
CLAVDII PTOLEMAEI
COSNOGRAPHIAE (*ſic*) LI
BER PRINVS. (*ſic*)
Folio penultimo recto, columna ſecunda legitur:
CLAVDII PTOLAMAEI (*ſic*) ALEXAN
DRINI COSMOGRAPHIAE OCTA
VI ET VLTIMI LIBRI FINIS.
Hic finit Coſmographia Ptolemei impreſſa
Opa dominici de Lapis ciuis Bononiéſis

ANNO. M. CCCC. LXII.
MENSE IVNII. XXIII.
BONONIAE

In fol. max.

Paucis hiſce lemmatibus lectis, haud difficile erit ſibi perſuadere, notas, quibus impreſſionis hujus editionis annus deſignatur, errore implicari; & fortaſſe loco duarum, aut trium decadum, binas ab incurioſo typographo ſuffectas fuiſſe unitates. Omnes certe hujus temporis bibliographi, quod ſciam, mendum hic agnoſcunt; licet in aſſignando anno, quo editio veriſimiliter peracta fuit, non ſatis inter ſe conveniant. Non abs re eſſe puto, quae cl. Heineckenius de hac editione ſcribit in ſuo opere inſcripto: *Idée générale d' une Collection complette d' Eſtampes* pag. 145. & ſeq. huc adferre: „ Cependant il ne ſera pas hors de
„ propos d' alleguer encore ici l' edition de Bologne, imprimée par Dominique
„ de Lapis, & fauſſement datée de l' année 1462. Comme il eſt dit dans l' aver-
„ tiſſemeut à la tête des tables géographiques, que Philippus Broaldus, c' eſt
„ Beroalde, a mis la derniere main à cette edition, & que ce ſavant naquit
„ en 1453., il n' a pû travailler en 1462. à l' age de 9. ans à un tel ouvrage.
„ Même l' année 1472. que de Bure veut etablir, ne convient pas aſſez bien
„ à un ſemblable travail. Je crois que ceux qui la mettent en 1482. ont plû-
„ tot raiſon; ſi ce n' eſt, comme M. Breitkopf préſume, que l' imprimeur a
„ pris un I au lieu d' un L, & qu' il a voulû mettre ſuivant l' ancienne ma-
nie-

„ niere M. CCCC. LXLI. (1) c' eſt à dire 1491. Il eſt vrai qu' il y en a, qui BONON.
„ veulent prouver, par la déformité des caracteres (2), que cette édition eſt
„ antérieure aux autres. Mais on ne peut jamais tirer un argument de la mau-
„ vaiſe impreſſion pour conſtater l' ancienneté d' un livre. Cependant les cartes
„ géographiques, au nombre de 26., ont véritablement l'air de l'antiquité, el-
„ les ſont executées d'une maniere bien rude, & il eſt évident, par les traits
„ de Zigzag, que les orfévres mettent ordinairement ſur l'argenterie, que
„ c' eſt l'ouvrage d' un tel artiſte.

Editio eſt cum ſignaturis & regiſtro; numeris autem & reclamantibus caret. Duplici indice (non uno tantum, ut ſcribit Deburius) inſtructa eſt. Primus ex his indicibus deſignant chartas, ſive folia, in quibus regionum ſitus deſcribuntur: e. c. *Iberniae Britanicae Situs*, *Albiōs īsulae Britaīcae ſit. carte* (charta) 10., *Hiſpaniae ſitus car.* 11. Ubi notandum eſt chartarum numeros non a prima charta impreſſa, ſed a prima alba, quae in regiſtro vacare expreſſe monetur, incipere. Ad quod non advertens Deburius, primum foliorum faſciculum ex octo foliolis conſtare ſcripſit, cum reipſa conſtet ex decem, ex quibus primum tantum vacat. Foliolum praeterea ſeparatum, cujus meminit idem Deburius, quodque in regiſtro minime indicatur, haud ſolitarium eſt, ſed adjunctum habet aliud foliolum, cum quo integrum efficit folium; ita ut integra folia ipſius Geographiae ſint XXXI., & foliola, ſeu ſemifolia 62.(non 59. tantum, (uti ex recenſione Deburii colligitur), ex quibus 60. utique impreſſa ſunt.

Alter index deſignat tabulas, in quibus regiones in ſuperiori indice nominatae & in tabulis pictura repraeſentatae, quaerendae ſunt: e. c. *Iberniae inſulae Albionis Britannicae tab.* 2. *car.* 4. Huic indici majuſculis literis ſequens praepoſitus eſt titulus:

TABVLAE PICTVRAE SEV FIGVRATI SITVS INFRA SCRIPTORVM V3 (*ſic*) SITVS.

Obſervandum autem eſt numeros poſt litteras *car.* adſcriptos, omnes pares eſſe, & in eadem arithmetica proportione conſtanter procedere 2. 4. 6. 8. &c., quod quidem factum fuiſſe videtur ad oſtendendum, quamlibet tabulam ex duabus chartis conſtare, & ad inveniendam datam tabulam, tot numerandas eſſe chartas, quot exprimit numerus poſt dictas literas ſignatus.

Opus eſt ex verſione Jacobi Angeli Florentini, cujus epiſtola nuncupatoria ad Alexandrum V., quae praemittitur, occupat totum ſecundum folium rectum. Pulcherrimum integerrimumque exemplum, quo uſi ſumus in hac deſcriptione concinnanda, poſſidebat cl. Abbas Nic. de Roſſi.

MCCCCLXXI.

(1) Nil veriſimilius videtur.

(2) Characteres hujus operis iidem plane ſunt ac ii quibus Dom. de Lapis anno 1477. impreſſit opuſc. Bened. de Nurſia de Conſervat. Sanitati & veriſimiliter alia opera mihi hacteuus ignota. Quos quidem characteres *deformes* eſſe, nemo, niſi oculorum lumine laeſus, qui ejuſmodi opuſc. tractaverit, unquam aſſirmabit. Ex collatione autem duorum horum operum apparet typographicum artificium Ptolemaei longe perfectius eſſe quam Bened. de Nurſia. In illo enim librorum omnium, ac plurimorum capitulorum lemmata, aliaque varia, majuſculis literis excuſa ſunt; cum contra in Benedicto ne unum quidem vocabulum ita excuſum occurrat. In illo ſingulis foliorum faſciculis ſuae appoſitae fuerunt ſignaturae; in Benedicto vero primus, decimus, & ſex ultimi ſine ſignaturis dimiſſi fuere. Quod quidem oſtendit, ni fallor, Ptolemaeum impreſſum tum fuiſſe, cum ſignaturarum uſus familiarior typographis effectus erat, Benedictum vero antiquiore tempore. Ad haec Ptolemaeus duplici indice ornatus fuit, Benedictus nullo. Deformitas autem, quae apparet in Ptolemaei characteribus, ea vetuſtati & detritioni ipſorum characterum adſcribenda eſt.

BONON.

MCCCCLXXI.

I.

„ P. OVIDII NASONIS opera omnia ex recognitione Franciſci Puteola-
„ ni & cum eius Epiſtola ad Franciſcum Gonzagam Card. Mantuanum.
„ Ad calcem vitae Poëtae, quae Editoris Epiſtolae ſubiicitur haec le-
„ guntur:

„ *Huius opera omnia, Medea excepta, & triumpho Caeſaris, & libello*
„ *illo Pontica lingua exarato, quae incuria temporum perierunt,*
„ *Balthaſar Azoguidus ciuis Bononienſis honeſtiſſimo loco natus*
„ *primus in ſua civitate artis impreſſoriae inventor & ſumma*
„ *neceſſitudine mihi coniunctiſſimus ad utilitatem humani*
„ *generis impreſſit M. CCCC. LXXI. fol.*

Exſcripta haec ſunt ex tomo I. Annalium Maettarii edit. II. pag. 307. ubi cl. Annaliſta in ſubjecta annot. (3) editionem ſe vidiſſe narrat in Biblioth. Pembrochiana; eamque rariſſimam, & omnium Poetae operum principem eſſe affirmat. Quod ſpectat ad raritatem editionis, ultro aſſentior cl. Scriptori: quod autem attinet ad principatum, quem ipſi vindicat, non facile in praeſentiarum in ejus ſententiam concedam. Nil tamen addam ad ea, quae de Romana edit. anni 1471. ſcripſi in Catal. Rom. edit. Saec. XV. pag. 77. ſeqq.

Primam hanc Bononienſem editionem non ſatis exploratam habuiſſe videtur Orlandius, qui in utraque ſui operis parte ſolarum Metamorphoſeon meminit; neque aliam operum omnium Ovidii editionem tunc exſtitiſſe ſupponit quam Romanam; cui idcirco primatum omnino tribuit.

MCCCCLXXII.

I.

IVSTI DE COMITIBVS ROMANI
VTRIVSQVE IVRIS INTERPRE
TIS AC POETAE CLARISSIMI LI
BELLVS FOELICITER INCIPIT IN
TITVLATVS LA BELLA MANO. §.
In calce operis:

PER ME SCIPIONEM MALPIGLIVM
BONONIENSEM. M. CCCC. LXXII.
(*in* 4°.)

Magni facienda eſt haec editio non tam ob ejus pulchritudinem & raritatem, quam quod ea certiores nos facit de Bononienſi typographo, quem penitus ignorarunt Maettarius & Orlandius, & de quo ſubdubitarunt eruditi quidam, qui ipſam editionem tractarunt.

Pri-

Primum folium anteriore ſui facie vacat; altera ſiſtit Epigramma Italum Jo. Baptiſtae de Reffrigeriis, Reipublicae Bononienſis a ſecretis, in Auctoris laudem, cujus primam ſtropham hic recitare placet: BONONIAE.

On canɛto mai de laura: ho Beatrice
Lun toſcho e laltro in ſi legiadro ſtile:
Che duna bella man iuſto gentile
Cum tanta altezza: che piu dir non lice.

Quibus quidem verbis etſi fortaſſe de Reffrigeriis nimio plus Poëtae ſuo tribuiſſe videri poſſit; certum tamen eſt, eum poëtica facultate excelluiſſe; & ad Petrarchae elegantiam, quem ſibi imitandum propoſuerat, prope acceſſiſſe (1).

Sequenti folio recto incipit opus ipſum, cui majuſculis literis praepoſita eſt adducta Latina inſcriptio: cujuſmodi quoque ſunt inſcriptio Epigrammatis J. B. de Reffrigeriis, ipſaque ſubſcriptio ad calcem ultimi carminis poſita.

Quot foliis omnino conſtet volumen, adamuſſim definire non valeo, quod exemplo Can. Devoti, quod unum ad hanc diem vidi, deſit tabula carminum in opere contentorum, quam ad calcem adjectam eſſe diſcimus ex editionis deſcriptione (2), quae legitur tom. XI. *delle Memorie per ſervire alla Storia Letteraria*, Venetiis vulgatarum per Petrum Valvaſenſem, pag. 155. & ſeq. Laudatum exemplum conſtat ex foliis LXX., quorum primum continet, uti jam dictum eſt, Jo. B. de Reffrigeriis Epigramma; reliqua LXIX. Auctoris carmina. Signaturis, numeris, reclamantibus ac capitalibus literis caret: pro quibus tamen manu vel typis inſerendis congruum ſpatium vacuum relictum eſt.

SCIPIONIS MALPIGLI nomen in alia editione ſive Bononienſi, ſive alterius cujuſcumque loci, inſcriptum, hactenus, quod ſciam, inventum haud fuit, exceptis fortaſſe GUARINI Veronenſis *Regulis cum gloſſis, ſuper Carmina differentialia*, in quibus mentio habetur de quodam SCIPIONE (cujus agnomen reticetur), qui libro *Quotationes*, &c. addidiſſe dicitur, omiſſo loco & anno impreſſionis libri: quem Scipionem Mittarellius eumdem eſſe conjicit, ac Scipionem Malpiglium, qui anno 1472. opus Juſti de Comitibus impreſſit; & Bononiae utrumque opus ab eodem facile excuſum fuiſſe opinatur. Cum de anno, quo ejuſmodi Regulae impreſſae fuerunt, nullo modo conſtet, poſito quod Scipio, qui easdem impreſſit, fuerit Scipio Malpiglius, a vero non abhorret, typographum hunc duobus exiguae molis libris sub initium typographicae profeſſionis impreſſis (ſi tamen duos impreſſit) vel fato conceſſiſſe, vel ſuſceptam profeſſionem abdicaſſe, aliique cuidam typographo (forſitan HUGONI RUGERIO & ſocio) omnem suum typographicum apparatum vendidiſſe.

Haec dico, quod diligenter collato *Pulchrae manus* charactere cum characteribus *Confeſſionalium* S. Antonini, & *Hiſtoriarum* Diodori Siculi mox referendarum, cum charactere minori, quo Azzoguidus uſus eſt, ac denique cum charactere, quo Hugo Rugerius & ſocius anno 1474. M. Manilium, Val. Flaccum, H. Manfredi librum *de Homine* impreſſere, cum quibus omnibus (3) *Pul-*

(1) *Fa forse quello, che più d'appreſſo camminò dietro al Petrarca*. Vide Quadrium tom. 2. pag. 197.

(2) Auctore P. Paitono.

(3) Omnes hi characteres, ipſiusque *Pulchrae manus*, Romani sunt, elegantes & nitidi, ex eo genere, quod typographi *Silvietum* & *Lecturam* vocant. At differentiae, quae eos diligenter examinanti sese offerunt, & speciales quaedam notae, quae in unoquoque eorum occurrunt (excepto charactere *Pulchrae manus*, & operum Hugonis & socii), eosdem esse credere vetant.

BONO-NIAE.

Pulchrae manus character cum ratione magnitudinis, tum ratione formae, ſeu figurae conferri recte poteſt, cum ſolo charactere Rugerii & Bertochi perfecte convenire deprehendi: cum contra ab aliis plus minuſve vel magnitudine, vel figura differre semper invenerim. Et quod praeſertim animadvertendum eſt, quemadmodum characteres Confeſſionalium S. Antonini, Diodori, & Azzoguidianus differunt a caractere *Pulchrae manus*, ita & hi tres quatuorve inter ſe collati eodem modo ab invicem plus aut minus differre deprehenſi ſunt; ita ut periculoſum ſit, Diodori *Hiſtorias*, e. c., Azzoguido adſcribere, quod facit Orlandius.

II.

IESUS MARIA Dominicus

ncomenza uno Confeſſionale uulgar del reueré diſſimo padre beato frate ANTONINO arziuescovo de fiorenza de lordine di frati predicatori ĩtitulato Spe chio de conſcientia: elquale e libro degno et utile a chi deſidera de ſaluar lanima ¿

Le rubriche de la presente opera retrouarai in fine as ſignate ¿

BONONIAE IMPRESSVM
MCCCCLXXZ

(*in* 4°.)

Editio haec praecedente haud dubie nitidior, eadem etiam rarior cenſenda videtur: deeſt enim in omnibus cum generalibus, tum ſpecialibus (1) catalogis, ejus cognoſcendae cauſa a me evolutis; cum contra de illa plures Bibliographos verba feciſſe invenerim, & ex ipſis quidam, uti Auctor Catalogi critici, de quo ſub eadem dictum eſt, & Antonius Crevenna integros propemodum commentarios ſcripserint.

Quae ex eadem scrupuloſe exscripta huc afferuntur, occurrunt omnia primo folio verſo; rectum vacat. Sequenti recto incipit opus ipsum in haec verba: *Omnis mortalium cura quam multiplicium &c. Dice Sancto Severino in el libro che fece de la philoſofica conſolatione*. Ad calcem adjecta ſunt decem Decalogi praecepta Italicis rhythmis expreſſa, praemiſſo hoc diſticho:

Chi uita eterna uole acquiſtare
Li dieci comandamenti de dio debe obſeruare

Subjunctoque hoc altero:

Chi queſta lege obſeruera
Vita eterna acquiſtera

Verſo folio habentur duae Latinae orationes: I. S. Thomae Aq., quam recitare ſolebat ante Miſſae celebrationem; altera brevior innominati auctoris, dicenda poſt Miſſam. Sequenti folio recto occurrit fidei ſymbolum Italico carmine redditum, ſubjuncto hoc Latino tetraſticho:

Ne

(1) Deeſt etiam in locupletiſſimo Catalogo operum S. Antonini a cl. P. Ballerinio adornato. Retulit autem eam cl. Denis in suo Supplem. Maettariano pag. 699.

Ne te detineat ſaeui fera regia ditis BONO

Haec lege: quae facili ſunt modo ſcripta manu. NIAE.

Monſtrantur ſancto quae ſint fugienda libello:

Hoc certum eſt ſacrae religionis opus;

Eodem verſo incipiunt Rubricae, quae & aliud integrum occupant folium. Nullae ſunt ſignaturae, numeri, aut cuſtodes proprie tales. Ex octo quinternionibus conſtat, quorum ordinem deſignant reclamantes quaedam appoſitae in fine ſex priorum (1), & in fine octavi, non quidem horizontaliter infra ultimam paginae lineam, ſed perpendiculariter ad ſiniſtrum ejuſdem latus, eo loci ubi pagina ipſa terminatur. Haec eadem narrat Auctor Catalogi critici de alio S. Antonini Confeſſionali mox referendo, niſi quod ejuſmodi perpendiculares reclamantes deeſſe notat, ubi prima verba ſequentis quinternionis majuſculis literis impreſſa ſunt; quae exceptio in hoc locum non habet. Exſtat pulcherrimum ejus exemplum in Corſiniana, aliudque non inferioris notae in Caſanatenſi (2).

III.

Ieſus: Maria: dominicus

PROHEMIO

Ncomenza uno tractato uulgare o ſia confeſſionale compoſto per lo Reuerendiſſimo padre Beato frate Antonino de lordine de frati predicatori arziueſchovo de fiorenza. Elquale ſe intitula Medicina de la nima. Et e diuiſo in cinque parte principale. Ne la prima parte de li dieci comandamenti. Ne la ſecunda de li ſepte peccati mortali. Ne la terza de li sacramenti de la chieſa. Ne la quarta ſe tracta de le uertu exornãte lanima. Ne la quinta ſono poſte le excomunication de la leze.

Queſto libro e neceſſario ala ſalute de ogniuno: Ma maxime ſo facto per quelli che hanno cura de anime: azioche cognoſcano et ſapiano gouernarle et inſieme cum eſſe ſaluarſe et nõ per ignorantia dãnarſe

Ad calcem partis quartae:

BONONIE IMPRESSVM ANNO. M. CCCC. LXXII.

(*in* 4°.)

Hoc alterum Confeſſionale (3) credi poſſet ex eadem Bononienſi officina prodiiſſe, ex qua prodiit praecedens, niſi alterius cum altero collatio, vel aliter ſen-

C tien-

(1) Quinterniones ſunt octo, & praeterea adeſt unus ternio; in fine autem ſeptimi quinternionis deeſt reclamans octavi.

(2) Inter editiones Bononienſes anni nota ſcau, carentes alia adſcretur hujus Confeſſionalis editio, perperam a quibuſdam cum hac confuſa, & eadem procul dubio, ſicuti recentior, ita etiam accuratior.

(3) Incipit: *Quia tu ſcientiam repuliſti &c. Dice Dio per lo profeta ſuo.*

Digitized by Google

BONONIAE.

tiendum, aut ſaltem (quod tutius eſt) nihil ſtatuendum eſſe ſuaderet. Hujus enim character, etſi ſigura & *oculo* (ut ajant typographi) a praecedenti nihil differat, & aeque pulcher & nitidus ſit; alium tamen ab eo eſſe demonſtrant linearum intervalla, quae in hoc nonnihil minora ſunt quam in illo; ita ut ſpatium, e. c., linearum 23. illius, in hoc congruat integro ſpatio linearum 24.

Typographicum deinde artificium aliud eſt in uno ac in altero. Paginarum forma in hoc longior eſt quam in illo, lineaſque 34. continet, cum illius ſint 32. tantum. Primum voluminis folium in hoc prorſus vacat; operisque inſcriptio poſita fuit in ſumma pagina prima ſecundi; in illo vero, primo folio verſo (uti ſub eodem dictum eſt) ſubjecta inſuper nota loci & anni, quae in hoc ſine cauſa ad calcem partis quartae rejecta fuit.

Foliorum faſciculi in praecedenti fere omnes ſunt quinterni; in hoc vero, maxima pars, quaterni. Sunt hi numero 12., quorum 10., quaterni ſunt; unus ternus & unus quinternus, ex quibus conſlatur ſumma foliorum, ſive chartarum *96*. Et in hac editione appoſitae fuerunt reclamantes perpendiculares, de quibus dictum eſt ſub praeced., non ubique tamen; nam in 4. faſciculo deeſt, uti & in ſequenti (qui ternus eſt) fortaſſe, quia, uti obſervat Auctor Catalogi critici, plus una vice jam laudatus, initia quinti & ſexti faſciculi ſunt charactere majuſculo; quae exceptio in ſuperiori locum non habet, uti ſub eodem diximus. Ultimum folium terni ante memorati, quo finitur ſecunda pars operis, anteriore facie ſeptem tantum lineas continet; reliquum ejuſdem, uti & tota ſecunda facies vacant. Ultimum pariter verſum partis quartae, & pars quaedam ejusdem recti vacant. Volumen terminatur amplo indice rerum, de quibus in opere tractatur, praefixo hoc lemmate:

Tavola utile et breue a trouare qualũque cosa se determina in queſta operetta.

Quae tabula occupat folia tria cum dimidio (1). Exemplum hujus perrarae edit. capitalibus deauratis vel pictis ornatum exſtat in Bibliotheca privata SS.D.D.N. Pii Papae VI.

IV.

„ La Somma di S. Antonino tradotta da incerto. Bologna 1472.
„ in 4°.

Ex Biblioth. Ital. Nic. Haymi edit. Mediol. anni 1773. tom. II. pag. 68. Hoc idem opus hoc ipſo anno prodiit Romae ſub titulo *de Inſtitutione Simplicium Confeſſorum* Latine. Vide autem quae de hac verſione, priuſquam in lucem prodiret edit. Mediol. Biblioth. Haymi, ſcripſit cl. Mazauchellius, vol. 1. par. 2. pag. 868.

V.

DIODORI ſiculi hiſtoriarum priscarum a poggio in la
tinum traducti liber primus incipit, in quo hec con
tinentur totius operis prohemium?

In fine:

BONONIAE IMPRESSVM. MCCCC7Z
FINIS

(*in fol.*)

Prae-

(1) Ad uberiorem editionis notitiam, videnda ſunt quae de ea ſcripſerunt Petrus Ballerinius in indice operum S. Archiep. praefixo ſummae Theolog. edit. Veronen. 1740. col. 77. et Auctor Catalogi Critici, P. Paitonus, tom. XI. *delle Memorie per servire alla Storia letter. p. 145.*

Digitized by Google

BONON.

Praeeedit tabula capitulorum ſex operis librorum, quae totum primum folium implet, & eui majuſculis literis, praepoſitus eſt allatus titulus, *Diodori* &c. Sequenti recto habetur epiſtola Poggii ad Nicolaum V., quae & dimidium fere verſum occupat. Ad ealcem operis non aliud legitur, niſi adducta ſubſcriptio, *Boneniae* &e.

Huie editioni adjectum fuiſſe Cornelii Taciti libellum *de ſitu, moribus & populis Germaniae*, teſtes ſunt Deburius (1) uterque, ex quibus *le jeune* ejuſmodi libellum ſex foliolis ſeparatis contineri ſcribit; nee in omnibus exemplis reperiri monet; quod veriſſimum eſt: deeſt enim in exemplo caeteroquin optimo pulcherrimoque Bibliothecae Angelicae, quod unum ad hanc diem vidi. Ejuſmodi defectus obſervatur etiam in pulcherrima editione Veneta anni 1476. per Andream Jacobi Katharenſem, quae Bononienſis repetitio eſſe videtur: ex duobus ſiquidem exemplis in Caſanatenſi exſtantibus, alterum ejuſmodi libello caret, ita ut non appareat, cujus loci & temporis ſit editio: nam in hac Veneta ſubſcriptio poſita fuit ad caleem Taciti; in Bononienſi vero ad calcem Diodori, ultimo folio recto (2).

VI.

„ ANDREAE BARBATIAE Iuriſconſulti opera omnia per Balthazarem Azoguidum anno 1472. in fol.

Refert hanc editionem Deburius in ſua Bibliographia inſtructiva, *Juriſprudence* pag. 106., cumque ea conjungit duas alias ejuſdem generis, Baldi ſcilicet de Ubaldis opera juridica impreſſa Parmae 1473. per Stephanum Corallum; & P. de Ancarano Conſilia, Romae per Adam Rot 1474. poſt quae haec notat: *Tous ces Juriſconſultes n' ont de recommandable que l' antiquité de leur édition, ſans pouvoir néanmoins être regardés comme des livres rares, à moins que comme nous l' avons déja dit, il ne s' en trouve quelques exemplaires imprimés ſur vélin*. Haec annotatio nihil eerte Bibliographiae ſtudioſum doctiorem efficit; nee minimum ipſi ſatisfacere poſſe videtur. Jucundius profecto ipſi fuiſſet intelligere (quoniam id ex antiquioribus Bibliographis, qui eaſdem editiones memorant, intelligi non poteſt) quot voluminibus unaquaeque ex tribus laudatis editionibus eonſtet; quo charactere impreſſae ſint; aliaque ejuſmodi, quae Deburius ipſe non raro notat de antiquioribus editionibus a ſe viſis; quibuſque de earum exſiſtentia, etiam nullo nominato ſpeciali exemplo, legenti ſit fides. Bibliographiea deinde raritas editionum non ex curioſorum ingenio, aut ex pergamena, ſed ex paucitate exemplarium, quae ad nos pervenere, aeſtimanda eſt: & ſive opera poetiea ſint, ſive legalia, dummodo eum eorum antiquitate typographici opificii praeſtantia ac magnificentia (quae raro deſunt in vetuſtioribus librorum legalium editionibus) conjuncta ſint, permagni faciendas eſſe arbitror.

O

„ HIERONYMI DE MANFREDIS il Perchè de Medicina ad inſtar Ariſtotelis Problematum: Liber de Homine et Conſervatione Sanitatis. *Ad calcem*: Bononiae impreſſum per me Ugonem Ru-

 „ ge-

(1) Ante Deburium, hoc idem anootavit Orlandius.

(2) Hanc editionem Orlandius adſcribit Balth. de Azoguidis; nec dubito quin eodem numero habiturus fuiſſet & Confeſſionalia S. Antonini, ſi ea cognoviſſet. Sed quam infelix fuerit hic Arctor in aſſignandis libris nullius typographi nomine ſignatis, genuino eorum impreſſori, ex conſequentibus conſtabit. Videat interim L. quae ſupra annotavimus ſub *Pulchra Manu J. de Comitibus*, & quae ſub anno 1474. annotamus ſub *M. Manilio*.

BONON. „ gerium et Dominum (*Doninum*) Bertochum Rugienſem (*Regien-* „ *ſem*) Anno Domini . M. CCCC. LXXII. die prima Iulii. *f.*

Haec cl. Deniſius pag. *16. Suppl. Maettariani*, ex cl. Beyeri *Memoriis librorum rariorum*. Diſplicet autem vel prima vice, qua quidpiam ex ejus laboribus ante L. oculos ſiſtere cogor, ab ipſo me diſſentire debere, & ejuſmodi editionem libri de homine anni 1472. inter chimaericas amandare, nihilo plane me abſterrente teſtimonio cl. Beyeri. Nam menda typographica, *Dominum* & *Rugienſem*, quae apud Beyerum in operis ſubſcriptione occurrunt, quaeque Deniſius ipſe in ſuo opere emendat, lectorem, non ignarum editionis anni 1474. cum nota *Dies primae Julii*, per eoſdem typographos factae, non obſcure monent, ſuſpicari ipſi licere, quod ſicut typographus (1) operis Beyerani in efformandis duobus vocabulis, quae nihil difficultatis continent, erravit; ita, & quidem multo facilius, in colligendis notis, quibus annus 1474. deſignatus fuiſſet, ob nimiam feſtinationem erraverit, poſtremis duabus omiſſis: quomodo multifarie erravit typographus Bononienſis (ut in propoſito maneamus) operis *de Scriptoribus Bononienſibus* cl. Fantutii: in cujus tomo V. pag. 197., ubi de hoc ipſo opere de Homine agitur, tres ejuſdem referuntur editiones: prima anni MCCCC. LXXIII. per Ugonem Rugerium, & Doninum Bertochum *Die prima Julii*; altera per eoſdem anni 1467. (2); & tertia Veneta per Simonem de *Lettere* (Luere) anni 1614., omiſſa prorſus edit. anni 1474. Et vero ſi primam ex duabus hiſce editionibus Bononienſibus, quas exhibet opus Fantutii (vel potius indiligentia typographi) probare libuerit (quidni ea probabitur, ſemel probata editione Beyerana anni 1472. per eoſdem typographos, cum utriuſque eadem omnino ſit ratio?); tunc famoſi hujus operis *del Perchè* tres agnoſcendae erunt editiones, tribus proxime ſibi ſuccedentibus annis ab iiſdem typographis factae; & quod fidem omnem ſuperat, ſingulae eadem menſis ejuſdem die, *Prima* ſcilicet *Julii*, abſolutae. Non vereatur autem Deniſius ne editio anni 1474 in *Memoriis Beyeranis* aliquem ex nobilioribus locis occupare non poſſit; plurium enim inſignium bibliothecarum catalogi inter rariores habendam eſſe ſatis aperte demonſtrant. Quae autem in titulo a Deniſio allato praecedunt verba, *Liber de Homine*, aut ex Annalibus typograph. exſcripta ſunt, aut procul dubio commentum ſunt Beyeri.

MCCCCLXXIII.

I.

„ NICOLAI ORBELLI Andegavenſis Ord. Min. de ſcientia Ma- „ thematica (3) liber unus. fol. per Baldaſerem de Azoguidis. Bono- „ niae 1473.

Laudat hanc editionem Caillius pag. 29., & ex eo Maettarius tom. 1. pag. 324., cumque ipſis concordat Orlandius pag. 110. & 347. Waddingus memorat editionem Bononienſem anni 1483. nullo nominato typographo.

II.

(1) Menda numerórum, quae in libris impreſſis frequenter occurrunt, etſi ut plurimum a typographorum indiligentia proficiſcantur; interdum tamen amanuenſium, quin & ipſorum auctorum, errata eſſe experientia compertum eſt.

(2) Perſuaſum habeo, Fantutium ſcripſiſſe 1497., ſicuti legitur apud Orlandium; ſed typographum, inverſa nota 9, convertiſſe 1497. in 1467.

(3) Diminutus valde videtur eſſe hic titulus. Vid. ſub anno 1485.

Digitized by Google

BONON.

II.

Religioſiſſimi uiri fr̄is PETRI de BERGOMO ōdinis ꝓdicatoꝝ ſacre theologie ꝓfeſſo
ris eximii ſup omīa opa diuini doctoris Thome aquinatis tabula felicit̄ īcipit.

In calce:

Anno dñi. Mcccclxxiii. die ūdecimo martii ex officina Baldaſeris azoguidi Ci
uis bononienſis. Bononie.

(*In fol. par.*)

Allato titulo immediate ſubjicitur Auctoris commentatio, in qua rationem conſtructionis tabulae, quidque ad propoſitam materiam inveniendam, obſervandum ſit, declarat. Huic ſubjungitur Catalogus operum S. Doctoris, ac doctrinae ejus approbatio per Urbanum PP. V., Univerſitatem Pariſienſem, & Innocentium PP. VI., quorum diplomata afferuntur. Incipit deinde opus ipſum, quod deſinit folio verſo, ubi occurrit adducta ſubſcriptio. Sequenti, eoque ultimo folio recto, habetur regiſtrum foliorum omnium, quae praecedunt, quod in aliquibus exemplis deſiderari adverti: hoc enim folium, ſive plagula adjectitia eſt; ac in regiſtro, quod exhibet, minime comprehenditur. Editio eſt ſine ſignaturis, numeris, & cuſtodibus; charactere conſueto Balthaſaris excuſa; nimiis tamen abbreviaturis deformata. Exſtat in Caſanatenſi, in Angelica, & apud Canon. Devoti.

III.

ALEXANDRI Imolenſis *cognomento* TARTAGNI Comment. in ſecundam Digeſti veteris partem, *curante* Achille Tuvato *& cum* Epiſtola Franciſci Puteolani *ad eundem. In fol. mag.* Bononiae typis Andr. Portiliae 1473.

APOSTILLE ſeu addit̄ones ſecūde partis. ff. ueteris ad Bar. excellē
tiſſimi utriuſq; iuris doctoris domini Alexādri de imola . . . . .

Ad calcem ultimae columnae.

Excellentiſſimi iuris pōtificii Ce
ſareiq; monarce. D. Alexandri de
Imola: additiones ad Barto. aenis (*ſic*)
formis: per Andream Portiliam
Bononie diligentiſſime poſite fūt
xii. Calēdas Ianuarias. M. CCCC.
LXXIII.

FINIS.

(*in fol magno.*)

Volumen hic ſeſe offert, praecipuis, ne dicam omnibus, Bibliographiae ſcriptoribus ignotum; quodque ad typographiae Bononienſis hiſtoriam amplificandam perficiendamque nonnihil conferre poſſe videtur. Duas complectitur partes, quarum prior, altera longe major, in calce exhibet Epiſtolam Franciſci Puteolani (ejus-

dem

BONON. dem nempe viri docti, qui opera omnia Ovidii Bononienſibus typis anno 1471. vulganda curavit, uti ſub eodem anno viſum eſt) ad Achillem Tuvatum, quae niſi aliquanto prolixior foret, ob res non parvi momenti, quas continet, tota hic ante lectoris oculos ſiſtenda foret. Brevitati autem conſulentes, contenti erimus poſtrema ejus verba, quae propius hiſtoriam typographiae attingunt, recitare. *Praeclare igitur* (inquit Puteolanus) *factum eſt ab* Andrea Portilia *dedalico impreſſore, quod hujus* (Tartagni) *commentaria excuderit. Neque enim dubito futurum ut non damnent qui ſemel operis utilitatem perſpexerint. Tu autem, mi Achille, cum ſacris legibus vigilanter inſiſtas, perge; & quemadmodum hujus impreſſionis auctor extitiſti; ita ut additiones ad Bar. & reliqua Alexandri conjectanea imprimantur effice: nam ſpondeo iis, qui leges caeſareas pontificiaque jura tecum venerantur, te magnum operae pretium facturum. Vale.*

Andreas itaque Portilia, qui hactenus inter ſolos Parmenſes typographos numeratus eſt, & inter primos Bononiae civitatis impreſſores poſthac haberi poterit. Hoc autem eodem anno 1473. invenitur impreſſiſſe Parmae Triumphos Franciſci Petrarchae cum comment. Franciſci Philelphi, & nota diei, *Pridie Nonas Martii*; quae editio extabat olim in Bibliotheca Ducis de la Valliere, & accurate deſcribitur in Catalogo ejuſdem Bibliothecae, tom. 2. pag. 501.; ita ut de ejuſdem veritate nullo modo dubitandum ſit. Nil autem prohibet, Portiliam uſque ad id tempus Parmae verſatum fuiſſe, & poſt abſolutam Petrarchae impreſſionem, Bononiam, urbem non longe diſſitam, ſe contuliſſe, ibique ante ejuſdem anni finem Tartagni volumen ſuis typis excudiſſe. De editione Petrarchae ſuo loco recurret ſermo. Hic tantum annotabimus in ipſa, ſicuti & in praeſenti editione Portiliam, *Daedalicum* impreſſorem vocari.

Infra laudatam Puteolani Epiſtolam ſequens legitur epigramma:

Sacraꝝ ītpr̄s cedas iā̄ Bartole legū
Et tu cū Baldo: Cinna diſerte tuo
Iuris Alexā̄der doctor legūq̄ pitus
Cornelii decorat q̄ ꝓbitate ſoꝫ
Scripſit facūdis hec cōm̄taria ur̄bis
Maximus īgenio candidus ē̄loq̄o.

Editio eſt ſine ſignaturis, numeris, cuſtodibus ac regiſtro. Character Romanus eſt, *Silvio* aliquanto major; ſed in quo ruditas quaedam & non modica inaequalitas apparent; ut *Daedalici* agnomen Portiliae immerito tributum fuiſſe videri poſſit. Paginae bipartitae ſunt, lineae 55., margines ampli, charta nonnihil fuſca, ſed optima.

Altera pars, quae additiones ad Bartholum continet, quod pertinet ad typographicum artificium, nihil a praecedenti differt. Volumen exſtat in Caſanatenſi.

IV.

„ LVD. BOLOGNINI Repetitio Rubricae ff. de rebus creditis &c.
„ Bononiae per Ugonem Rugerium 1473.

Eruitur (inquit Deniſius pag. 23.) *hoc ex edit. Veneta 1475., quam vide infra*. Recte ſane. Rariſſimam autem eſſe ejuſmodi Bononienſem editionem, & longe rariorem Veneta anni 1475., ex qua *eruitur*, neceſſe eſt. Hujus enim exemplum poſſidet Dreſdenſis Bibliotheca; illius vero hactenus ignoratur Bibliotheca,

in

Digitized by Google

in qua fortaſſe exſtat, ſi tamen exſtat. Cll. porro ſcriptores Mazzuchellius & Fantutius, non aliam hujus operis antiquiorem editionem agnovere, quam quae habetur in Auctoris *Interpretationibus ad omnes fere leges*, Bononiae impreſſis anno *1495.*, quas vide ſuo loco. BONON.

V.

,, L'Epiſtole, Vangelj et Lezioni di tutto l'anno. In Bologna 1473.

Ita Orlandius, *Origini &c.* pag. 328., & ex ipſo Paitonus, *Bibliot. degli Autori Antichi Greci e Latini volgarizzati*, tom. V. pag. 147. Deeſt autem apud cl. Longium, *Biblioth. Sacr.* edit. Pariſienſis 1723., cujus me maxime movet authoritas.

MCCCCLXXIV.

I.

LIBER . PANDECTARVM . ME
DICINAE . OMNIA . MEDICI-
NE . SIMPLICIA . CONTINENS
QVEM . EX . OMNIBVS . ANTI-
QVORVM . LIBRIS . AGGRE-
GAVIT . EXIMIVS . ARTIVM .
ET . MEDICINAE . DOCTOR .
MATTHEVS . SILVATICVS .
AD . SERENISSIMVM . SICILIE
REGEM . ROBERTVM .

(*In calce.*)

Opus pandectarum medicine emẽdatũ
per eximium artiũ & medicine doctorẽ
dominũ & magiſtrũ Matheum (*ſic*) moretũ
brixianũ Bononie in medicina & aſtro-
nomia legẽtẽ Et impreſſum p magiſtrũ
Johannem Vurſter de Kampidona

ANNO . DOMINI : M : CCCC :
LXXIIII

(*Ingens vol. in fol. magno*)

Praecedit Matth. Moreti Epiſtola nuncupatoria ad Franciſcum de Gonzaga, Cardinalem Mantuanum, ac Bononiae Legatum, quam hiſce verbis claudit: *nec quiſquam mihi hoc munere dignior videbatur, quam tu, qui huic florentiſſimo Gymnaſio praeſis, ac philoſophos praeſidio tuo foveas. Felix itaque ſit reverendiſſima D. tua, cui me humillime commendo*: quae quidem verba perſpicue oſtendunt, Moretum verſatum fuiſſe Bononiae, cum ejuſmodi epiſtolam ſcribebat. In ſubſcriptione autem conjungitur emendatio voluminis cum ejuſdem impreſſione: *Emendatum per Matthaeum Moretum Bononiae in Medicina &c. legentem, & impreſ-*

BONON. *preſſum per Mag. Jo. Wurſter de Campidona*. Quae loquendi ratio (praeſertim ſi prae oculis habeantur quae Moretus dicit in ſua epiſtola) legenti non obſcure indicant, quod ſicuti opus Bononiae emendatum fuit, ita & ibidem fuiſſe impreſſum.

Fatetur cl. Saxius, qui modis omnibus praeclaram hanc editionem urbi patriae vindicare ſtuduit, cum primum eam evolveret Mediolani in Biblioth. S. Victoris, ancipitem ſe haeſiſſe, num forte Wurſter antequam Mediolanum migraret, Bononiae typorum ſuorum primordia collocaſſet; & ad dubitationem ſibi ſubortam diſpellendam ad duo confugit: quorum alteram eſt leviſſima ratiuncula ab ipſo adducta initio ſuae orationis, quae probe expenſa contrarium potius evincit; alterum eſt falſa (plus quam dubia certe) hypotheſis, uno Orlandii teſtimonio nixa, nimirum ingens hoc volumen Bononiae impreſſum fuiſſe a Balthaſſare de Azoguidis anno 1474.; & ex commentitia ejuſmodi editione ortum habuiſſe Mediolanenſem ejuſdem anni. Sed ipſum loquentem audire praeſtat: *Quocirca congrue ad hiſtoriae fidem conciliari res poteſt, ſi dicamus, anno 1474. primo editas fuiſſe Neapoli haſce Pandectas die prima Aprilis* (quod certo certius eſt) ..... *poſtmodum libri ſumme proficui novitate invitatum Moretum, manum eidem appoſuiſſe, ac curaſſe, ut Bononiae emendatior prodiret; ac denique fama optimi exemplaris Mediolanum delata, arreptam cito citius* (notet Lector hoc CITO CITIUS) *fuiſſe a Johanne Wurſter occaſionem praeli ſui condecorandi, tertiamque elaboratam editionem ſimili prorſus methodo, ac fideli verborum omnium codicis Bononienſis impreſſione, qui mos eo tempore typographis familiaris fuit, eaſdem omnino nuncupatorias Epiſtolas, Elogia ..... recudentibus. Neque longe a vero aberrare me exiſtimaverim ſi conjectando hoc quoque ſubjungam, videlicet ad evulgandum in hac urbe praeclarum Matthaei Silvatici laborem, nobili quodam aemulationis ſtimulo incitatos fuiſſe Mediolanenſes, ut civem hunc ſuum* (1) ..... *adeo de re medica benemeritum, patriae veluti redonarent, aegre ferentes gloriam, quam hic promeritus fuerat, alieno tantum in ſolo eidem deferri*. Ex hac Saxii oratione clare patet, patriae amorem etiam literatos homines nonnunquam extra ſe agere, tantamque mentis oculis caliginem affundere, ut ne evidentiſſima quidem videant. Si Mediolanenſes cives, hujus operis impreſſione, civem ſuum patriae redonandum curarunt, *aegre ferentes gloriam quam promeritus erat, alieno tantum in ſolo eidem deferri*, Neapoli ſcilicet & Bononiae, cur ad exemplum duarum harum urbium, in tertia celebrati operis editione, in eorum urbe, ipſis urgentibus facta, poſt verbum *impreſſum*, addendum non curarunt, *Mediolani*, quo lectoribus exploratum fieret, reipſa apud ipſos eam prodiiſſe? Fatetur ipſe Saxius ex Epiſtola dedicatoria Moreti, quae in principio legitur, colligi, editionem potius prodiiſſe Bononiae, quam alibi: quod idem dicere etiam potuiſſet de ſubſcriptione, uti antea obſervatum eſt. Quare igitur & typographus, & ipſi Mediolani cives dubietatem de medio tollendam non curarunt, quod unius verbi *Mediolani* additione facere proclive erat?

Non ita imprudentes fuere duarum ſubſequentium hujuſmet operis editionum (quas ad manus habui) artifices, Hermanus ſcil. Lichtenſtein, & Johannes Colonienſis cum ſocio, qui cum ſuis editionibus eandem epiſtolam Moreti ad Card. Gonzagam praepoſuiſſent, eademque ſubſcriptionis formula, quam adhibuit Wurſter, uſque ad verbum, *impreſſum*, uſi fuiſſent, ne quis crederet errones typographos eos fuiſſe, & editiones alibi quam in urbibus, in quibus praela ſua fixerant, prodiiſſe, poſt verbum, *impreſſum*, ea addidere, quae ad erroris occaſionem tollendam ne-

(1) Aeque ac Homeri, incerta videtur patria Silvatici.

neceſſaria erant, *Vicentiae* nimirum in prima, & *Venetiis* in altera: ſolus Wurſter Lectori divinandum reliquit, ſuam editionem Mediolani prodiiſſe. BONON.

Sed miſſis, quae cl. Scriptor conjectando tantum commentus eſt; veniamus ad ea, quae uti certa Lectori proponit, qualis eſt chronologia trium editionum operis Silvatici, eodem anno 1474. factarum. Epocha editionis Neapolit., dies ſcilicet prima Aprilis anni 1474., certiſſima eſt: caetera ad arbitrium conficta, & veritati aperte contraria. Et primo, unde intellexit Saxius, Moretum *novitate libri ſumme proficui* (editionis nimirum Pandectarum Neapolitanae) *invitatum, manum eidem apposuiſſe, & curaſſe ut emendatior Bononiae prodiret?* Moretus, quo tempore editionem ſuam vulgavit Bononiae, veriſimiliter nihil adhuc intellexerat de editione Neapolitana: ejus certe in ſua praefatione ad Card. Gonzagam omnino non meminit; contra ea dicit, quae ipſum mss. codicibus tantummodo uſum fuiſſe demonſtrant. *Quocirca* (inquit)..... *non dubitavi.... tuae reverendiſſimae D. gratum fore, ſi medicinae Pandectas, quas ob transcriptorum imperitiam jam fere periiſſe animadvertiſſem, ſummo ſtudio atque diligentia emendarem, & ab integro illas in lucem reducerem.* Ubi, quaeſo, hic eſt editio Neapolitana, in cujus ſubſcriptione Angelus Cato Supinas *magna cum diligentia & emendate imprimendas* ſe curaſſe ait, ſicut ait Moretus in laud. praefat.: qui ſi prae oculis habuiſſet editionem Neapolit., non omiſiſſet Catonem falſitatis arguere, & cum imperitia tranſcriptorum conjunxiſſet & ejuſdem indiligentiam. Praeterea quis non miretur angelicum & pene divinum Moreti ingenium, incredibilem ejuſdem in legendis libris, eorumque erratis notandis tollendiſque celeritatem, nec minorem in iis emendate imprimendis in Balthaſare promptitudinem, quorum utrumque ſupponere neceſſe eſt, admiſſa abſurda Saxii hypotheſi, qui Moretum poſt acceptam editionem Neapolit. novae editioni manum admoviſſe comminiſcitur, atque errata, quae in illam irrepſerant, ab hac ſua (bona ſaltem ex parte) ſuſtuliſſe pronunciat: *poſtmodum libri ſumme proficui novitate invitatum Moretum manum eidem apposuiſſe, & curaſſe ut Bononiae emendatior prodiret.* Editio Neapolitana ante 1. Aprilis lucem certe non vidit: ſupponatur eodem menſe ad manum Moreti perveniſſe, qui, Saxio nos docente, nullam antea ejuſdem notitiam habebat: *libri enim ſumme proficui novitate invitatus Moretus* novae ejuſdem editioni *emendatiori* adornandae *manum admovit*. Spatio itaque paucorum menſium, quinque puta, vel ſex, Moretus opus Pandectarum evolvit, menda, quae in editionem Neapolitanam irrepſerant, ſuſtulit, ſicque emendatum Balthaſari imprimendum tradidit, & abſoluta hac nova editione, adhuc ex IX. menſibus anni 1474., qui reliqui erant poſt abſolutam editionem Neapolit. tantum temporis ſupererat, ut nova editio magni voluminis ante anni exitum, Mediolani adornari poſſet. Credet haec fortaſſe qui librum nunquam vidit; at certe non credet qui ipſum evolverit, & ad peregrinas voces, quibus refertus eſt, animadverterit. Sed quid opus eſt argumentatione ad refutandam hypotheſim Saxii de editione Neapolitana, a Moreto viſa, antequam ſuam adornaret, & de hac intra paucorum menſium ſpatium abſoluta? Audiatur ipſe Moretus, cujus praefationem vel non legiſſe vel non ſatis attendiſſe ad ea, quae Moretus de ſuo labore narrat, videtur Saxius. Poſt verba, quae ex eodem ſupra retulimus, ſubdit Moretus: *Et ego libentius hoc onus* (librum emendandi) *ſuſcepi, ut caeteris quoque prodeſſe poſſem, qui hujus ſcientiae amatores exiſtunt. In qua quidem re intelligas me eumdem fere aſſumpſiſſe laborem, quem is, qui opus iſtud edidit*, &c. Quae quidem verba aut putidam Moreti jactantiam continent, aut certe demonſtrant, eundem per notabile temporis ſpatium, duos puta, aut tres annos novae huic editioni adornandae adla-

BONON. boraſſe: quod quidem etiam multo manifeſtius fit, ſi ad caetera, quae deinde addit, (quae brevitatis cauſa praetermittimus) attendatur.

Quis praeterea non miretur Saxii noſtri liberiorem ſtilum in iis verbis: *ſimili prorſus methodo, ac fideli verborum omnium codicis Bononienſis* (per Baltahaſ. Aaoguidi excuſi) *impreſſione*? Vidit ergo Saxius hunc Bononienſem codicem, eumque cum Wurſterano contulit; cum tamen antea non modo eum ſe vidiſſe non dixerit, ſed ejus exſiſtentiae non alium teſtem laudarit, quam unum Orlandium, non ſecus ac caeteri Bibliographi, qui commentitiae hujus Azoguidianae editionis meminerunt.

Scire deinde velim, quo ex fonte didicerit Saxius, editionem Azoguidianam (ſi tamen ea unquam exſtitit) & Wurſteranam poſteriores eſſe Neapolitana. Conſtat certe Wurſteranam & Neapolitanam (de Azoguidiana nihil attinet loqui) eodem anno 1474. prodiiſſe. Sed propter defectum diei in Wurſterana, nonniſi divinando affirmari poteſt, eam poſteriorem eſſe Neapolitana. Et qui primatum Neapolitanae tribuerunt (uti Deburius uterque) nulla certa ratione ducti ita ſenſiſſe videntur; & vix dubito, quin cautiores futuri fuiſſent, ſi de praeſenti, quam penitus ignorarunt, quaeque Neapolitana rarior eſt, quidpiam ſubodorati fuiſſent (1).

Diſputationem longiorem de hac editione contra Saxium inſtitutam concludam, ingenue profitendo, me paratum eſſe eam alteri cuipiam loco tribuere, Mantuae puta, uti placet Leop. Camillo Voltae, qui & ipſe, non ſecus ac Saxius, nititur unius Orlandii teſtimonio circa Editionem Azoguidianam anni 1474., aut etiam ipſi Mediolano, ſi neceſſe foret, ſi futuris temporibus accidet, ut ejuſmodi editio e tenebris aliquando in lucem efferatur (2).

Obſervet interim B. Lector, me in ſuperioribus inter typographos *errones* tacite annumeraſſe Wurſterum noſtrum; etſi cum ea ſcriberem, non alterius loci, in quo praela ſua tractaſſet, certam notitiam haberem, quam Mantuae. Ex opuſculo autem cl. Voltae (nuperrime mihi commodato ab Ill. Comite Aſtorrio) pag. 24. & 25. apparet, eum annis 1475. & 1476. Mutinae, urbe non plus quam 20. millibus paſſuum Bononia diſſita, impreſſiſſe: quo fortaſſe migravit poſt abſolutam Bononiae editionem Pandectarum, vel ſua ſponte, vel ab aliquo ejus urbis literato viro accerſitus.

Quod ait laud. Bibliographus de chartae qualitate, quae ut ipſe ait, *dalla marca, e dalla teſſitura rilevaſi eſſer della fabbrica di Mantova*, nil omnino probat: infiniti enim ſunt libri in diverſis locis impreſſi, in quibus eadem charta adhibita fuit, uti ante nos varii ſcriptores jamdudum obſervarunt. Praeter has Pandectas mihi ad manus ſunt Ariſtotelis Problemata ex verſione Theod. Gazae, Mantuae a Wurſtero una cum Jo. Baumeiſtero ſine anno impreſſa, alio tamen charactere, qui proxime accedit ad characteres, quibus Bononiae anno 1472. impreſſa fuerunt Confeſſionalia S. Antonini. Inſigne tamen chartae horum problematum, ipſaque charta longe alia ſunt ac ea, quae in Pandectis obſervantur.

Epiſtola nuncupatoria Moreti occupat duas priores columnas voluminis, & undecim lineas tertiae: poſt quas, relicto congruo intervallo, incipit operis tabula, praefixo charactere majuſculo, hoc titulo: *Tabula Capitulorum quae in Pandectis continentur, per ordinem Alphabeti*; quae tabula implet fere columnas 14. ſive 7. paginas. Interjecto deinde folio albo, incipit opus ipſum praefixo allato titulo. Editio magnifica eſt, optimo charact. Rom., optima charta, amplis margini-

(1) Ob diem 1. Aprilis (quae longe diſtat ab anni fine) adſcriptam edit. Neapolit., detur hanc praeceſſiſſe Wurſteranam, quid inde?

(2) Bononiae & alibi fruſtra quaeſita fuit haec editio.

nibus, ſine ſignaturis, numeris, ac cuſtodibus, ſed cum regiſtro (1) foliorum in fine, ſive ultimo folio recto (2). BONON.

II.

GVILIELMI DVRANTIS Speculum Juris cum additionibus, *partes quatuor, voll. III. in fol.*

Ad calcem primae:

„ Finitur prima pars ſpeculi Guilermi duráti: cum additionib9
„ Iohañis Andree ſuo loco ubiq; poſitis: & Baldi. bonoñ impſſa
„ per egregium uiꝝ Balthaſaré de azoguidis ciuem bonon. Anno
„ dñi. M. ccccLxxIIII. die quinta Ianuarii.

Ad calcem ſecundae:

„ Explicit ſđa ps ſpeculi Guiller. duráti cú additionib9 Ioánis
„ andree ſuo loco poſitis nec nō cú additōib9 Baldi. Impſſu; Bononie
„ ī officīa Baldaſſāis azoguidi ciuis Bonoīe. Anno dñi M. CCCCLXX
„ IIII. die. xxI. Maii.

Ad calcem tertiae:

„ Finitur tertia pars ſpeculi Guillielmi duráti cum additionib9
„ Iohannis Andree ubiq; poſitis Bononie impreſſa per egregium
„ ciuem Bononienſem Balthaſare; de Azzoguidis, *ſine anni nota.*

Ad calcem quartae:

„ Explicit *&c.* Impreſſum Bononię in officina Baldaſaris azoguidi
„ ciuis bononienſis. Anno dñi M. CCCCLXXIIII. die. XXI. Maii.

Allatae ſubſcriptiones ſingularum partium rariſſimae hujus editionis, diligenter exſcriptae fuere ex optimo exemplo, quod poſſidet inſignis Bibliotheca PP. Olivetanorum S. Michaëlis in Buſco prope Bononiam. Et cum vererer, ne forte amanuenſis in ſecunda, aut quarta, quae, quod ſpectat ad temporis notam, eaedem omnino ſunt, minus accuratus fuiſſet, aliud earundem exemplum, ſcrupuloſius etiam, quam primum, ex ipſo originali deſcriptum, tranſmitti ad me curavi, quod uſque ad minimos apices cum priori conſentire inventum eſt: ita ut de earum accuratione dubitari nullo modo poſſit.

Non eſt autem ita inſolens, ut in diverſis ejuſdem operis partibus, etſi diverſo tempore impreſſis, eadem temporis nota legatur; uti non unius, vel noſtra aetate vulgati operis, exemplo conſtat, cujus diverſis partibus vel auctoris ſive curatoris voluntate, aut typographi incuria, eadem temporis nota appoſita fuit, etſi alio atque alio tempore excuſis.

Bononienſis hujus operis typographus, vel potius opera, Latinae linguae veriſimiliter ignarus, vel ipſe ſua ſponte, vel magiſtri ſui juſſu, volens quartae ejuſdem parti ſubſcriptionem adjicere, ſicuti adjecerat praecedentibus, ſatis eſſe credidit, ſi eadem verba, quae ad calcem ſecundae legebat, in hac repeteret: quod manifeſtum ſit cuicunque alteram cum altera conferenti: non enim tantum

 men-

(1) In hoc regiſtro omiſſus fuit unus quinternio.

2 Brevis haec deſcriptio reſpicit exemplum Ill. C. Aſtorrii, quod ejuſdem comitate per plures menſes apud nos manſit. Alia longe prolixior, quae ad ſingula voluminis folia extenditur, eodem Comite procurante, ex exemplo Bibliothecae S. Eremi Camaldulenſium in Etruria, tranſmiſſa ad nos fuit; quam in ſumma cum hac noſtra convenire obſervavimus.

BONON. menſis & dies menſis in utraque iidem ſunt, ſed & verba ipſa & eorum collocatio; ut liquido pateat alteram ex altera deſcriptam eſſe. Quamvis non improbabile ſit, technam aliquam librariam hic fortaſſe delitescere.

Quodlibet ex tribus operis voluminibus, cum indicibus capitulorum partis, vel partium, quas continet, tum regiſtro foliorum per verba initialia, inſtructum eſt. De ſignaturis, numeris, & cuſtodibus nil mihi ſpecialiter ſignificatum fuit.

Poſt verba, *Die V. Januarii*, quibus terminatur ſubſcriptio primi voluminis, in editionis deſcriptione Bononia tranſmiſſa, haec leguntur: „ In aliis vero fo- „ liis eidem volumini adjectis (quae non eſſe videntur impreſſionis ejuſdem) „ incipiunt: *Singularia dicta etiam notabilia collecta et notata in hoc brevi compendio* „ *per illuſtrem doctorem Dñum Mathaeum Matteſilanum Bononienſem*: In calce ve- „ ro: *Expliciunt notabilia illuſtris Doctor. Matthaei Matteſilani Bononienſis exem-* „ *plata in proprio exẽplari ſupradicti. d. Mathaei. Deo. Gratias. Amen.* quae non erant omittenda.

Hujuſmet exempli S. Michaëlis in Buſco meminit cl. Sartius in Hiſtoria Gymnaſii Bononienſis par. 1. pag. 397. ubi & aliud in publicam ejuſdem urbis Bibliothecam illatum fuiſſe ſe audiviſſe ſubdit.

III.

„ Vita del noſtro Signor miser Yeſu chriſto & della ſua glorioſa
„ Madre Vergine Madonna ſancta Maria. (Poſt præfationem legitur
„ Epigramma 20. verſuum). Stampata in Bologna in caſa di Bal-
„ diſſera de li Arciguidi (*ſic*) adi dieci di decembre M. CCCC.LXXIIII.
„ in folio.

Exſcripta haec ſunt ex cl. Mittarellii Append. ad Codd. mſſ. Biblioth. S. Michaëlis Venetiarum prope Murianum, pag. 478. Editio refertur ab Orlandio & Maettario.

IV.

MARCI MANLII POETAE CLARISSIMI AS
TRONOMICON AD CAESAREM AVGVST
VM LIBER PRIMVS. ¶. *& ſequentes* IV.
ARATHVS GERMANICI AD AVGVSTVM
Ad hujus calcem:

?FINIS?

BONONIAE IMPRESSVM PER ME VGONEM
RVGERIVM ET DONINVM BERTOCHVM
ANNO DOMINI. M. CCCCLXXIIII. DIE VIGESI
MA MARTII ¿ LAVS DEO AMEN ¿¿¿.

(*in fol.*)

In fronte primae paginae legitur allatus titulus, *Marci*, &c. majuſculis literis excuſus. Poëma deſinit folio verſo: poſt quod ſequuntur alia duo folia, in quorum primo habentur *quaedam* de ipſo Manilio, ejuſque opere, auctoris innominati,

cum

cum indice capitum librorum ejuſdem. In ſecundo recto, index figurarum ponendarum ſub quovis capitulo Phaenomenorum Arati, qui ſic incipit: *In ſine hujus primi capit. ponitur iuppiter super aquila*: pro quibus figuris ponendis ſub quovis capitulo reipſa congruum ſpatium vacuum relictum eſt. Hae tamen figurae in exemplis a me viſis, qualia ſunt, pulcherrimum Biblioth. privatae SS. D. N. Pii PP. VI., aliudque Biblioth. Angelicae, & tertium apud Can. Devoti, omnino deſunt: & vereor ne ullum exſtet exemplum, in quo eas ſpectare liceat. Haec Phaenomena, in hac editione, in triginta ſex capitula diſtributa ſunt, & ad eorum calcem ſubjunctum fuit Germanici (1) Prognoſticon, quod incipit: *Aethereum venit taurus ſub imbribus atrum*, & deſinit: *Haec eadem tibi ſigna dabunt non irrita piſces*; ſub quo legitur allata ſubſcriptio. Phaenomena Arati cum adjuncto Germanici Prognoſtico, 14. plagulis continentur. Editio, ſignaturis, numeris, cuſtodibus, ac literis initialibus librorum & capitulorum caret. BONON.

De hac editione omnino videnda ſunt, quae ſcribit Maettarius, tom. 1. Annalium pag. 336. edit II., & quae annotavimus nos ipſi in Catal. Rom. Edit. Saec. XV., ubi inter alia oſtendimus, nullos cujuſquam interpretis, nedum Laur. Bonincontrii, commentarios ipſi adjectos eſſe (a).

V.

C. VALERII FLACCI SETINI BALBI ARGO
NAVTICON LIBER PRIMVS INCIPIT FELI
CITER.
In calce:
BONONIAE IMPRESSVM PER ME VGONEM
RVGERIVM. ET DONINVM BERTOCHVM
REGIENSES ANNO DOMINI. M. CCCC. LXX
IIII. DIE. SEPTIMA: MADII; LAVS. DEO:
: ; AMEN; :
(*in fol.*)

Quinque ad hanc diem hujus editionis exempla in manus noſtras incidere: primum in Biblioth. privata SS. D. N. Pii PP. VI., duo (3) in Caſanatenſi, qua-

(1) Sub nomine Germanici excuſum eſt in edit. Londinenſi Poëtarum Latinorum edit. 1713. pag. 1566.

(a) Orlandius in ſuo opere pag. 150, ubi recenſet Bononienſes editiones, quae ex officina Azoguidiana prodierunt, sub anno 1474. cum Speculo Judiciali Guillelmi Durantis, Matthaei Silvatici Pandectis &c., conjungit & M. Manilii Aſtronomicon, quam Azoguidianam hujus poëmatis editionem repetit & in altera ſui operis parte *ſtudioſiu elaborata*. Sub ſequentibus autem typographis Hugone Rugerio et Donino Bertocho omittit praeſentem editionem, quae certe ex eorum praelis prodiit, eaque eos fraudat & in altera ſui operis parte. Si tam Azoguidianae quam Rogerianae &c. editionis quodammodo meminiſſet, credi poſſet, Manilii Aſtronomicon ab utriſque eodem anno 1474. excuſum fuiſſe. Sed omiſſio editionis, in qua Rugerii & Bertochi nomina capitalibus literis impreſſa leguntur, ab omnibus accuratis bibliographis, qui Manilium anno 1474. Bononiae excusum fuiſſe noverunt, laudata, & recenſio editionis, quae in nullo alio catalogo, praeter quam in ſuo opere legitur, me plane convincit, ipſum nonniſi unam Bononienſem editionem Manilii anni 1474 agnoviſſe; quam ſubinde vel memoria, vel inaccurato quodam commentario, vel falſa relatione deceptus, typographo, ad quem non pertinebat, adſcripſit. Hoc autem exemplo docemur conſimile erratum forſitan ab ipſo admiſſum fuiſſe circa Silvatici Pandectas

(3) Alterum ex ipſis, notis Mſſ. editioni ipſi coaevis inſtructum eſt.

BONON. quartum in Angelica, quintum apud Canon. Devoti. Nulla cujuſquam editoris epiſtola, aut monitum in ipſa occurrit; nec foliis ſignaturae, aut numeri vel reclamantes appoſitae fuere: regiſtro praeterea & indice caret. Editio magnifica eſt, ampliſſimo margine, eodem charactere rotundo ac praecedens, paginarum lineae 35.

VI.

HIERONYMI de MANFREDIS liber de Homine et conſerua tione ſanitatis ad Iohanem Bentiuolum.

In calce:

BONONIAE IMPRESSVM PER ME VGONEM RVGERI
VM. ET DONINVM BERTOCHVM REGIENSES ANNO
DOMINI. M. CCCC. LXXIIII. DIE PRIMA IVLII.
(*in fol.*)

Liber hic vulgo appellatur ***il Libro del Perchè***; quia ſingula ejus capitula ab eo vocabulo incipiunt. Italica lingua exaratus eſt, licet ejus inſcriptio ac ſubſcriptio, ipſaque Epiſtola ad Johannem Bentivolum Latina ſint. Epiſtola occurrit primo folio verſo; & ſequenti recto incipit Index quaeſitorum, qui undecim implet folia, ſeu exactius paginas XXI. Editio eſt eodem charactere ac praecedentes duae, quibus tamen pulchritudine cedit. Signaturis, numeris, reclamantibus, ac regiſtro caret: paginarum lineae XL. Exſtat in Caſanatenſi, in collect. Abb. Nic. de Roſſi, apud Can. Devoti, &c.

VII.

„ ANTONII de BVTRIO Repet. Capit. ***Veſtra*** &c. per Ugonem
„ Rugerium, 1474. ***in fol.***

Ex Catal. Bibl. Pinellianae, tom. I. p. 183. & tom. V. p. 219.

VIII.

„ PETRI de ANCARANO Repet. Cap. ***Poſtulaſti*** de Foro com-
„ petenti. Bononiæ per Ugonem de Rugeriis 1474. ***in fol.***

Ex eod. Catal. iiſd. locis.

IX.

„ *Ejuſd.* P. de Ancarano Repet. Cap. ***Canonum Statuta*** de Conſti-
„ tutionibus. Bononiæ per Ugonem de Rugeriis 1474. ***in fol.***

Tom. I. ejuſd. Cat. hac edit. ſignatur an. 1475. (errore forſitan typogr.), tom. autem V. refertur ſub anno 1474.

X.

„ ANDREAE BARBATIAE Siculi Repetitio ſolemnis de fide in-
„ ſtrumentorum. ***Ad calcem:*** Bononiae eſt impreſſa Cal. Februarii.
„ M. CCCC. LXXIV. ***in fol.***

Ex Supplem. Maettariano Deniſii, pag. 34.

MCCCCLXXV.

Digitized by Google

MCCCCLXXV.

I.

Ieſus : Maria : dominicus :

PROEMIO.

Ncoméza uno tractato uulgare o ſia confeſſio
nale compoſito p lo reuerédiſſimo padre Bea
to frate Antonino de lordine de frati predicatori
arziueſchouo de fioréza. Elquale ſe intitula medicĩa
de lanima Et e diuiſo in cinque parte principale. Ne
la prima parte de li dieci comandamẽti. Ne la ſecũda
de li ſette peccati mortali. Ne la terza de li ſacramẽti
de la chieſa: Ne la quarta ſe tracta de le uirtu exõnã
te lanima. Ne la quinta ſono poſte le excomunicatõ
ne de la leze.
Queſto libro e neceſſario a la ſalute de ogniuno:
Ma maxime fu facto per quelli che hanno cura de ani
me: azioche cognoſcano & ſapiano gouernarle & ĩ
ſieme cũ eſſe ſaluarſe & nõ per ignorãtia dañarſe.
Ad calcem partis quartae:

BONONIE IMPRESSVM ANNO . M . CCCC
LXXY.
(*in* 4°.)

Quae de antiquiore hujus Confeſſionalis editione ſub anno 1472. dicta ſunt, eadem pene omnia & in hanc adamuſſim quadrant. Plagulae, ut in illa, ſunt numero *96.*, integrarum paginarum lineae 34. Subſcriptio, eodem modo partita, in utraque ad partis quartae calcem poſita fuit. Eaedem inanitates, quae in illa habentur, iiſdem locis & in hac occurrunt. Utrique ad calcem ſubjunctae fuere binae latinae orationes, altera ante miſſam, altera poſt, dicenda; decem Decalogi praecepta & fidei Symbolum Italicis verſibus reddita, cum ampla tabula rerum in opere contentarum. Character utriuſque vel idem eſt, vel certe ſimillimus.

Loco autem reclamantium perpendicularium, quae in antiquiore illa in fine quaternionum, quae praecedunt, uti diximus, occurrunt, in recentiore hac, primo folio verſo habetur regiſtrum foliorum, quod multo evidentius quam reclamantes perpendiculares ordinem quaternionum deſignat, & praeterea numerum foliorum oſtendit. Videndam tractandamque raram hanc editionem nobis praebuit cl. Abb. Nic. de Roſſi, dum in vivis ageret.

Digitized by Google

BONON.

II.

„ Incomenciano liſonetti del BVRCHIELLO Fiorentino faceto et elo-
„ quente in dire cancione e ſonetti sfogiati. *Pag.* 182. *eaque ulti-*
„ *ma vol. legitur*: Bononiæ ĩpſsum die tercia octobris 1475. *ſine*
„ *nomine typogr. in* 4°.

Actum agerem ſi de hac editione verba facere inſtituerem, poſtquam accuratus Auctor Catalogi critici editionum Saec. XV., qui habetur *nelle Memorie per ſervire alla Storia Letteraria*, Venetiis apud P. Valvaſenſem editis, tom. XI. pag. 406. & ſeqq., de ea ejuſque raritate, necnon de operis Auctore ejuſque Italica epigrammata pangendi ratione, ac denique de viris eruditis in ipſa nominatis, ea in medium protulit, quae vel curioſiſſimo lectori plane ſatisfacere poſſe videntur. Satis itaque nobis erit ex ipſo, praeter ea, quibus editio deſignatur, monere, codicem eſſe ſine regiſtro, numeris, & reclamantibus, nec editionem eſſe ex pulchrioribus, ob characteres, qui ſimiles ſunt vetuſtis & exceſis hujus temporis characteribus.

III.

„ BERNARDINI GLICINI medicinæ ac philoſophiæ diſcipuli in
„ Triumph. P. Fra. Petrarchæ expoſitio (Italice) ad illuſtriſſimum
„ Mutinæ ducem divum Borſum Eſtenſem: Impreſſ. die XXVII. men-
„ ſis Aprilis fol. Bononiæ 1475.

Cui typographo tribuenda ſit haec editio, quam nunquam vidi, ne conjicere quidem valeo. Balthaſari de Azoguidis eam vindicat Orlandius; Maettarius vero & Deburius (1) nil omnino de typographo, qui in ipſa deſideratur, pronuntiant. In calce ſequentem ſubſcriptionem capitalibus literis expreſſam legi ſcribit idem Deburius; qui & editionem valde raram, valdeque elegantem, ac rotundo charactere excuſam dicit:

BONONIAE IMPRESSUM M. CCCC. Lxxv. DIE XXVII. MENSIS APRILIS.

Vid. Catal. Biblioth. Pinell. tom. 4. p. 349.

IV.

„ Vita di Cavalieri GVERINO: per Baldaſer degli Azaguidi in fol.
„ Bonon. 1475.

Ex Catalogo Bibliothecae publicae Cantabrigenſis editionem hanc refert Maettarius. Eandem in ſuis Originibus retulit & Orlandius ſub Balthaſare de Azoguidis.

V.

S. IOHANNIS CHRYSOSTOMI ſermones XXV. *una cum* Epiſtola ad Theodorum monachum, *Latine, interprete* Chriſt. Perſona, *& cum ejuſdem Epiſtola* ad Card. Barbum, *ad cujus calcem legitur*:

M.

(1) Cum haec ſcribebam nondum editus erat Catalogus Bibliotecae Pinellianae, in quo, tom. IV. pag. 349., et V pag. 226. refertur haec editio, ſub alia tamen ſpecie.

M. CCCC. LXXV. Die duodecimo Maii: Ex offi cina Baldaſeris azzoguidi ciuis Bononienſis. BONON.

(*in* 4°.)

Deſcripta fuit haec editio in Catalogo Romanar. Editionum Saec. XV. pag. 361.; eoque conferre ſe poterit Lector, qui de ea plenius intelligere voluerit. Exſtat in Caſanat., apud Abb. Joannutium, Can. Devoti, &c.

VI.

„ STATVTA cauſarum civilium de jure reddendo in cauſis civilibus „ & de campanella pulſanda. fol. ſine anno, loco & typographo, „ ſed characteribus Balthaſaris Azzoguidi & circa annum 1475.

Haec Orlandius: ſed editio inter editiones non ſatis explorati temporis tutius refertur; & Rugerio & Bertocho potius aſcribenda videtur. *Vid. inter editiones ſine anno*.

VII.

„ ANDREAE BARBATIAE Siculi Lectura *dicta* Iohannina. *A no-* „ *mine Filiæ primogenitæ. Ad calcem verſus, quorum duo penultimi*:

„ Centenis quater milleque labentibus annis
„ Quindenis luſtris Chriſti ſunt ſecula noſtra.

„ Explicit Iohannina . . . . ſuper C. Raynaldus de teſta. Bononie „ impreſſa. Bononia docet. *f*.

Haec ex Supplem. Maittair. cl. Deniſii, pag. 44.

VIII.

PETRI de Ancarano Repet. C. Canonum Statuta &c. *Vid. ſub anno ſuperiori*.

MCCCCLXXVI.

I.

„ JO. BOCACCII poetæ lepidiſſ. de Cameron: Opus facetuꝫ „ bononie impreſſum ĩ domo Baldaſſaris Azoguido. Anno ab Origĩe „ chriſtiana M. cccc. lxxvj. *in fol.*

Hujus editionis notitiam acceptam refero Gul. Franc. Deburio, *le jeune*, qui eam refert deſcribitque in ſua Bibliographia Inſtructiva, *Belles lettres*, tom. 2. pag. 53., quo ex loco deſumpta eſt allata ſubſcriptio, quae in voluminis fine occurrit. Eam valde raram eſſe, ejuſque exemplum exſtitiſſe in Bibliotheca Ducis de la Valliere monet idem Deburius. Mihi nullum hactenus ejus exemplum videre contigit. Hoc eodem anno idem opus impreſſum fuit Mediolani; & tam

BONON. Bononienſis, quam Mediolanenſis editio ignota fuit Maettario & Orlandio. Videnda autem ſunt quae clariſſ. Mercierius de plagio, ab Balthaſare de Azoguidis in hac editione admiſſo, ſcribit pag. 142. *Supplém. à l' Hiſt. de l' Imprim. de* Pr. Marchand.

II.

„ FANCISCI PETRARCHAE Sonetti e Canzone cum Franciſci
„ Philelphi Enarrationibus, Italice, Ad inſtantiam & petitionem Si-
„ gismundi de Libris Bononiæ 1476. *fol.*

Mirum cuiquam fortaſſe videbitur, raram hanc editionem, quae partem carminum & cantilenarum Petrarchae cum Franciſci Philelphi enarrationibus continet, a Deburio, poſt relatam editionem anni ſuperioris, quae ſolas cantilenas cum Glycini commentariis complectitur, omiſſam fuiſſe; & ab editione Bononienſi anni 1475. ad Venetam anni 1478. (omnium tamen, quantum mihi conſtat, abſolutiſſimam), tranſitum feciſſe; etſi ejuſmodi Bononienſis editio, a Maettario multis ante annis, in curioſorum Notitiam deducta fuerit. Cl. Annaliſta pag. 362. in ſubjecta annot. (3), ex ipſa editione ea recitat, quae ad ipſam a caeteris diſtinguendam ſufficere poſſunt. *Ad inſtantiam & petitionem Sigiſmundde Libris. Nicolaus Thomaſoleus Lupho Numajo S. P. D. Franciſci Philelphi enarrationes in partem carminum cantilenarumque Franciſci Petrarchae nuper a mi recognitas, ut caſtigatius imprimerentur, ſub tuo nomine edere conſtitui*, &c.

Opus hoc ad inſtantiam Sigism. de Libris excuſum fuiſſe (non ſecus ac ſequens) ex adductis verbis manifeſtum eſt; ejus autem excuſorem fuiſſe Dom. de Lapis, ſub cujus nomine illud refert Orlandius, tam verum forſitan eſt, ſicuti verum eſt, eum excudiſſe ſequens.

III.

P. VALERII MAXIMI FACTORVM AC DICTORVM ROMANORVM ET EXTERORVM AD TIBERIVM CAESAREM PROLOGVS.

In fine:

EXPLICIT LIBER VALERII MAXIMI. IMPRESSVM BONONIAE AD PETITIONEM SIGISMVNDI DE LI BRIS ANNO DOMINI. M. CCCC. LXXVI. DIE XX IIII. MENSIS DECEMBRIS. LAVS DEO AMEN.

(*in fol.*)

Refertur editio a Maettario pag. 361. inter eas editiones, quarum etiam meminerat in prima ſuorum annalium editione. Eam quoque recenſet Deburius, *Hiſtoire*, tom. 3. pag. 452., nulla tamen adjecta voluminis deſcriptione. Cum utriſque concors eſt Orlandius, qui tamen valde errat dum, eamimpreſſam fuiſſe ait a Dominico de Lapis; quod non modo in nulla voluminis plagula legitur, ſed praeterea a veritate alienum eſt; nam editio ſine dubio prodiit e praelo Hugonis Rugerii & Donini Bertochi, uti demonſtrat ejus character, qui idem omnino eſt ac is, quo hi typographi anno 1474. impreſſerunt *Manilium*, *Val. Flaccum*, & *Manfredum de Homine*. Folio recto, quod ſubſcriptionem ſequitur, habetur regiſtrum foliorum, ſine ulla tamen quinternionum diſtinctione. Praecedit Rubri-

br.ca novem librorum operis, duarum & pluſquam dimidiae paginarum. Secundo folio verſo incipit opus ipſum. Signaturis, numeris, ac cuſtodibus caret; ejuſque exemplum tractavimus in Chiſiana. BONON.

IV.

GALEOTTI. MARTII. NARNI
ENSIS. REFVTATIO. OBIECTO
RVM. IN. LIBRVM. DE. HOMI
NE A Georgio Merula inchoat.
In fine:
Hoc opus Impreſſum eſt Bononie Do
minico lapio Bononienſi procurante ab
exemplari ipſius Galeotti.
ANNO. M: CCCC. LXXVI.

(*in* 4°.)

Refertur perrara haec editio in Catalogo Biblioth. Pinellianae, tom. 1. pag. 272., & tom. 5. pag. 228., & ex hoc catalogo primum de ea intelleximus; parumque abfuit quin iiſdem verbis in hoc Specimine recenſeretur, quibus in eodem Catalogo, ſatis tamen accurate, deſcribitur. Inter evolvendum autem Indicem Bononienſium editionum, quem mei, & typographi commodo, priusſquam hoc ſpecimen praelo ommitteretur, conſcripſeram, inveni ab amica manu, cui eundem examinandum tradideram, ad articulum hujus editionis annotatum fuiſſe, eam exſtare in Biblioth. Corſiniana. Quo cognito, illico rogavi cl. P. Amoretti, ut ejus Bibliothecae exemplum consulere vellet, illiuſque characterem cumprimis obſervaret, & cum charactere operis de Conſervat. Sanitatis Bened. de Nurſia, ſeq. anno impressi (quod in eadem Bibliotheca pariter aſſervatur) conferret. Nec mora; continuo cl. Vir pro ſua comitate & ſingulari in litteras ſtudio, petitioni noſtrae obſequutus eſt; & accurate exſcriptis titulo & ſubſcriptione operis (quae hic exhibentur) ipſiuſque charactere diligenter collato cum charactere operis B. de Nurſia, invenit utriusque unum omnino eundemque characterem eſſe; niſi quod in hoc habentur aliquot lineae majuſculis litteris exaratae, in opere vero Benedicti, nullae; uti notavimus nos ipſi pag. 13. hujus Speciminis, nota (2). Obſervavit autem praeterea diligentiſſimus Vir in hoc opere Galeotti, nec ſignaturas, nec numeros, nec cuſtodes, neque indicem aut regiſtrum haberi; cum contra regiſtrum, & ſignaturae (non tamen ubique) adjecta fuerint operi Benedicti. Haec autem multo evidentius quam ipſius Benedicti opus, oſtendunt, Ptolemaeum a Dom. Lapo cum nota anni 1462. impreſſum, multo infra annum 1476. dejiciendum eſſe, cum, ut ſuo loco obſervatum eſt, Ptolemaeus non ſignaturis modo, ſed & regiſtro ac duplici indice inſtructus fuerit. Character praeterea in duabus hiſce Lapi editionibus (in priore praeſertim) eodem P. obſervante, novus & fere illaeſus eſt; in Ptolemaeo, vetus & detritus Operi praemittitur Galeotti Epiſtola ad Federicum Ducem ex Urbino, paginarum ſex.

V.

„ ALEXANDRI TARTAGNI de Imola Conſilia. Bononiae per
„ Zampoll. (*Giov. Paolo*) Zaffone 1476. *f.*

Deniſius, pag. 63.

Digitized by Google

Bonon.

MCCCCLXXVII.

I.

BENEDICTI de NVRSIA pulcherrimum & utiliſſimum opus ad ſanitatis conſeruationem; & TADDAEI de FLORENTIA opuſc. de regimine ſanitatis ſecundum quatuor partes anni. *Ad hujus calcem*:

Tractatus quidam de regimine ſani
tatis opera & induſtria Dominici de
Lapis impendio tamen Sigiſmundi
a libris ciuis atq liberarii (*ſic*) Bononien
ſis feliciter finiunt.
Anno. D. M. CCCC. lxxvii.
(*in* 4°..)

Primo folio verſo legitur titulus utriuſque opuſculi, quod in volumine continetur. Titulus primi idem omnino eſt ac is, qui appoſitus fuit quibuſdam exemplis Rom. editionis anni 1475., quemque in noſtro Catalogo Rom. editionum Saec. XV. protulimus pag. 193. Secundi titulus primo ſubjectus ſic habet:

Similiter etiam de magiſtro Tadeo
de florentia de regimine ſanitatis ſe-
cundum quatuor partes anni.

Tractatus hic Thaddaei non occupat niſi ſeptem plagulas, ad cujus poſtremae verſae calcem legitur adducta ſubſcriptio, quae una in toto volumine occurrit; nam ad calcem primi & praecipui operis haec tantum verba leguntur: *Finis hujus libri*, & infra:

Libellus de ſanitate factus
p Mgr̃m Thadeũ d̃ florẽtia.

Folium, quod ſubſcriptionem ſequitur, regiſtrum foliorum totius voluminis exhibet. Videnda ſunt quae de hac editione notavimus ſub anno 1462.

II.

„ Excellentiſſ. I. V. Monarchæ D. ALEXANDRI de TARTAGNIS
„ de Imola Scriptum ſuper Prima Parte ff. veteris ab Originali
„ exſcriptum, & ſumma cum diligentia emendatum ac correctum
„ Bononiæ impreſſum finit anno D. 1477..... Octava Idus Maii.
„ *fol. maj.*

Ex Deniſii Suppl. Maittair. pag. 85., apud quem nullus nominatur typographus, qui forſitan in edit. deeſt.

III.

III.

ALEXANDRI TARTAGNI de Imola Lectura ſuper toto titulo de Verborum obligationibus a peritiſſimis uiris diligentiſſime emendata.

Ultimo folio recto, col. I. circa medium legitur:

Finit lectura excellentiſſimi utriuſqꝫ iuris
monarche domini Alexandri de Imola: de
uerborum obligationibus. Impreſſ. Bononie
ad inſtantiam Sigiſmundi de libris per
Magiſtrum Henricum de Colonia ydibus
Nouembris Anno a domini incarnatione
Milleſimo quadringenteſimo Septuageſi-
mo Septimo. Laus Deo.

(In fol. magno.) Vid. ſub anno ſeq.

Errant, & valde quidem, mea ſententia, ii Bibliographi, qui hujus generis editiones vel nullo, vel certe exiguo in pretio habendas eſſe generaliter pronuntiant. Certum ſiquidem eſt ex ipſis non paucas, ita veteris typographiae praeſtantiam demonſtrare, ut neſciam an ex alterius cujuſcunque generis libris, melius pleniuſque dignoſci ea poſſit. In harum numero certe habenda eſt haec Tartagni lectura, quae cum characteris, etſi Semigothici pulchritudine & nitore, tum linearum rectitudine, tum exacta ac pene geometrica columnarum ab utraque parte terminatione, earumque grata proportione, tum chartae qualitate, ac denique marginum amplitudine, nulli, certe paucis ex pulchrioribus magnificentioribuſque Saec. XV. editionibus cedit.

Solis ſignaturis, ac regiſtro cum ipſarum ſignaturarum, tum foliorum inſtructa eſt; quod regiſtrum occurrit ultimo folio verſo. Duo vero eidem adjecta ſunt monita: alterum in principio, alterum in fine, poſt ſubſcriptionem; & in utroque quid in editione adornanda praeſtitum cautumque ſit, explicatur. Priorem ſecundi partem hic recitare operae pretium eſt: *Hactenus ſcripſiſſe Alexandrum invenimus, & diligentiſſime omnia expreſſa ſunt, quae exiſtimaverunt doctiſſimi viri ad Alexandrum pertinere, reſectis & ſublatis quamplurimis, quae ſuperfluo a diverſis varie addita & inſerta fuerant, ab Alexandri ingenio longe diſcrepantia. Reperiuntur multae ſub ejus nomine lecturae, in quibus gloſſae integrae referuntur. Bartholus itidem totus, & complura ad materiam nihil attinentia. Si quis haec cenſuiſſet impreſſioni mandanda, neque Alexandri dignitati, neque legentium utilitati conſuluiſſet ......, Satis putavit Sigiſmundus, cujus auſpiciis Alexander impreſſus eſt, tributum iri & Alexandri memoriae, & diſcere cupientibus, ſi ex ipſius Alexandri origine, atque exemplari omnia ſincere & fideliſſime ſumerentur* &c. Extat in Caſanatenſi.

O

„ Incipiunt caſus celeberrimi, ac famoſi Juris utriuſque docto-
„ ris, & monarchæ AN. BERNARDI PARMENSIS canonici ec-
„ cleſiæ Bononienſis, ac mirifici gloſſatoris decretalium, reviſi per
„ me

BONON. „ me Antonium Corſectum de Sicilia iuris utriuſque doctorem,
„ iura pontificia in hoc uetuſtiſſimo, & omnium primario gymnaſio Bononienſi ordinarie legentem.

„ Impreſſum Bononiæ per Henricum Harlem & Johannem Vulbech (*ſic*) ſocios, anno MCCCCLXXVII. penultima die Nouembris. *in fol.*

Hacc cl. Sartius, par. I. tom. I. *de cll. Archigymn. Bononienſ. Profeſſoribus*, pag. 359. nota (a). Sed diligentiſſimi Scriptoris accurationem in exſcribendis titulo & ſubſcriptione editionis, irritam fecit amanuenſis, vel typographi incuria, qui in anni notis integram omiſit decadem. Atque hic novum & illuſtre exemplum habemus earum editionum, quarum exiſtentia mendoſi codicis teſtimonio unice innititur. *Vide ſub anno* 1487.

MCCCCLXXVIII.

I.

IACOBI SOLDI
Florentini : viri religioſi ordĩs
diue Marie ſeruoꝝ. ſacre the
ologie bachalarii eruditi opus
inſigne de peſte felicit̃ ĩcipit. co.
hortãte magnifico ciue ⁊ ſtre
nuo rei militaris viro Iohãne
Bartolomeo Ghezo placẽtĩo
amico optimo ⁊ bñ merito.
In calce:

IMꝑSSVꝫ BO.
nonie ꝑ mgr̃m Iohẽꝫ ſchri.
ber de Añũtiata. Ad inſtantiã
reuerẽdi magiſtri Thome de
Bononia ordinis ſuoꝝ beate
Marie v̾ginis: ĩ ſacra theol.
gia ꝓfeſſoris excellẽtiſſimi tũc
tpis collegii theologoꝝ Bono
niẽſiuꝫ ꝑoris Decãi bñ meriti.
Anno ſalutis. M.ccccLxxviii:
(*in* 4°.)

Praecedit Jacobi Burgenſis phyſici ad Auctorem Fpiſtola, qua eum hortatur ut opuſculum publicet, & nc maledicorum linguas vereatur, &c. Editio eſt charactere Gothico, claro, duabus columnis, cum ſignaturis; plagulae 36. Exſtat in Biblioth. Em. Card. Valenti Gonzagae.

II.

II.

IOHANNIS DVNS Scoti Quæſtiones ſuper primo Sententiarum.
In fine:

> IOHANNIS SCOTI ordinis minorum ſacre theo
> logie profeſſoris precellentiſſimi. primo ſu
> per ſententiarum queſtiones reportationũ
> pariſienſium a Bartholomeo bellatum (*ſic*) feltẽ
> ſem (*ſic*) ſacre pagine doctore clariſſiimo. nec non
> regente erudito tunc temporis conuent⁹ bo
> nonie. Emendate cum diligentia finiunt ſe
> liciter. Nec nõ operate caracterizateq; ſub
> limi literarum effigie ductu ⁊ impẽſis ui-
> ri circũſpecti domini Iohannis de Annun-
> tiata de Auguſta. Laus deo pararoſeq; uirgi
> ni Marie. nec non toti curie celeſti trium-
> phãti. Anno ſalutis dõinice. M. cccc. lxxviii
> menſis aprilis ſexta feria.
> (*in fol.*)

Deeſt in hac editione (& duabus ſequentibus) loci nomen, quem tamen Bononiam fuiſſe ex nomine typographi manifeſte apparet. Prima voluminis verba haec ſunt: *Circa primum Sententiarum quaeritur primo*, utrum Deus ſub *ratione propria divinitatis*, &c. poſtrema vero, allata ſubſcriptio. Exeuſum eſt Gothico charactere, duabus columnis, & cum ſignaturis. Ad operis calcem adjectus eſt index diſtinctionum, ac quaeſtionum uniuscujusque. Exſtat in Caſanatenſi, & apud Can. Devoti.

III.

„ ALBERTI M. liber aggregationis ſeu liber ſecretorum de vir-
„ tutibus herbarum, lapidum & animalium quorundam. *Ad calcem:*
„ impreſſum quidem eſt hoc opuſculum per Magiſtrum Iohannem
„ (*Scriber*) de Annuntiata de Auguſta. anno ſalutis MCCCC.LXXVII. 4

Deniſius, pag. 88. ex Biblioth. *Caes.* In Catal. Biblioth. Pinellianae, tom. I. pag. 301. editio Auguſtae tribuitur, ſed non recte, eodem Deniſio annotante.

IV.

„ NIC. PEROTTI Antiſtis Sypontini Rudimenta Grammatices.
„ Per Magiſtrum Ioannem de Annuntiata de Auguſta 1478. *f.*

Idem, pag. 96. ex Biblioth. *Neob.*

V.

Bonon.

V.

„ HIERONYMI MANFREDI Medici & Aſtrologi Bononien. Tra-
„ ctatus de peſtilentia. Die V. Decembris 1478. Bononiæ. Italice
„ charact. optimo. *in* 4°.

Haec Orlandius pag. 116., ubi editionem refert inter Bononienſes editiones quarum ignorantur typographi. Quae autem ſcribit hoc loco, confirmat in ſecunda ſui operis parte, majori ſtudio, ut ipſe ait, elaborata, pag. 363.

VI.

ALEXANDRI TARTAGNI Apoſtille ad bar. ſuper ſecunda parte ff. Novi. f. de vbo. ob.
Ad calcem ſecundae columnae ult. fol. recti:

> Finiuntur apoſtille domini Alexandri de Imola ſup̄ ſecūdā. ff. noui imp̄ſſe bononie ad inſtātiam ſiigiſmōdi (*ſic*) de libris p magiſtℽ hēricū de colonia idib9 marcii āno domini incarna tiōne (*ſic*). M. cccc. lxxviii.
> (*In fol. magno.*)

Signaturis, & regiſtro cum ipſarum ſignaturarum, tum foliorum inſtructa eſt editio; eodemque charactere excuſa ac Lectura de verborum obligationibus ſub anno ſuperiori relata: cum qua colligata extat in Caſanatenſi.

MCC CCLXXIX.

I.

„ IOAN. de ANANIA ſuper Quinto Decretalium: per Henricum
„ de Colonia. fol. Bononiæ 1479.

Ex Caillio, & Catalogo Biblioth. Norimbergenſis refert hanc editionem Maettaſius, cum quo concordant Orlandius & cl. Fantutius, tom. I. Biblioth. Bonon. pag. 228.

II.

„ CONCORDANTIAE BIBLIORVM & Canonum. Bononiae per
„ Vgonem (1) de Colonia 1479.

Unus, quod ſciam, Jacobus Longius hanc memorat editionem anni 1479. in ſua Biblioth. Sac., tom. I. pag. 457. edit. 1723. & cum eadem conjungit recentiorem anni 1486. ab Orlandio & Maettario relatam.

III.

(1) Forte, Henricum.

Digitized by Google

III.

„ HIERONYMI MANFREDI Pronoſticon ad annum 1479. Bo-
„ noniae 1479. (1) *in* 4°.

Deniſius, pag. 106. ex *Weiſ.*

IV.

„ Doctoris illuminati FRANCISCI de MAYRONIS Paſſus ſuper
„ univerſalia & praedicamenta Ariſtotelis....... Per mag. Iohan-
„ nem ſcriber de Annunciata Bononie anno D. M.CCCCLXXVIIII.
„ die prima Aprilis impreſſum eſt. *in* 4°.

Idem, pag. 107. Editionis exemplum extat in Corſiniana.

V.

„ Vocabularius italico teutonicus. *Ad calcem*: Pitat got fuer mich
„ zuo lon volpracht durch maiſter Dominico von Lapi. In la Sa-
„ piencia de Bologna fui ſtampado Daprile 1479. per D. Lapi. In
„ der Wisheit zu Bolonia iſt es gedrucket des Aprellen. M. CCCC.
„ LXXVIIII. Finis. Laus Deo. in 4°.

Idem, pag. 111. Hoc Vocabularium extat in ſelectiſſima Biblioth. Illuſ. Balivi Cajet. Valentii Gonzagae, Mediolani.

MCCCCLXXX.

I.

„ GVIDONIS de MONTE-ROCHER Manipulus Curatorum:
„ per Johannem de Noerdlingen, VIII. April. 4°. Bononiae 1480.

Typographi nomen & diei nota ab Orlandio editioni adſcripta, argumento eſſe poſſunt, ipſum aut editionem vidiſſe, aut ſaltem ex accurato aliquo Commentario ejus notitiam hauſiſſe (2).

II.

P. OVIIDII NASONIS opera omnia.
Ad calcem Metamorphoſeon:
Opus impreſſum Bononiæ p me Bal
daſerem (*ſic*) de Azzoguidis ciuẽ
Bononienſem. Anno
ĩcarnationis

M. C C C C L X X X.

(*in fol. parvo*)

(1) *Prognoſtica* vulgo imprimuntur, & in publicum emittuntur ante annum, quem praegnoſcendum exibent.

(2) Hiſce jam ſub praelo ſudantibus, miſſa ad me fuit ab Em. Card. Valentio Gonzaga altera pars elecchi veterum editionum ſelectiſſimae Bibliothecae Illuſtriſſimi Balivi ejus fratris, in qua ſub anno 1480. hanc editionem recenſeri animadverti.

BONON. Haec eſt ſecunda operum Ovidii editio, quae ex praelis Balthaſaris de Azoguidis prodiit. Signaturis tantummodo inſtructa eſt, quae in Metamorphoſibus majuſculis litteris expreſſae ſunt, & uſque ad Q 111. pertinent. Praecedentes autem foliorum faſciculi, quantum quidem non indiligens eorum evolutio nos docuit, omnes ſunt quinterniones. Alia opera minuſculis litteris ſignata ſunt, quae litterae primo ſimplices sunt, deinde geminatae. In exemplo Can. Alb. Devoti, quod unum hactenus vidi, hic eſt librorum ordo: 1. *Metamorphoſes*; 2. *Triſtia*; 3. *de Ponto*; 4. *Pulex*; 5. *Philomela*; 6. *Medicamen faciei*; 7. *Nux*; 8. *Epiſtolae Heroides* cum *Sapphone*; 9. *Amores*; 10. *de Arte amandi*; 11. *Remedium Amoris*; 12. *Faſti*; 13. *Ibis*; 14. *Consolatio ad Liviam*. Videtur tamen in hoc ordine aliqua ineſſe perturbatio; ſignaturae ſiquidem ſimplices horum minorum operum incipiunt ab Epiſtolis Heroidibus, & continuata ſerie progredientes per Amores, Artem amandi, Remedium amoris, Triſtia, de Ponto, Pulicem, Philomelam, Medicamen faciei, terminantur in libello de Nuce, qui ſignatus eſt y 2. Signaturae autem geminatae incipiunt a Faſtis, & procedendo per Ibim terminantur in Conſolat. ad Liviam; & ex his geminatis ſignaturis prima eſt rr, poſtrema, zz 3.

Perpaucis ex hiſce libris praepoſitus eſt titulus; loco autem tituli in fine adjecta eſt ſubſcriptio: *Publii Ovidii, e. e., Naſonis Sulmonenſis Poetae clariſſimi Heroidum alias Epiſtolarum liber unus fœliciter explicit*. Quin etiam, Amorum, de Arte amandi, & de Remedio amoris libris ſubjunctum fuit uniuſcujuſque principium, quod neque in Metamorphoſibus, neque in alio majore opere factum fuit.

III.

„ Repertorium ſuper Lectura IO. DE ANANIA ſuper quinto Decretalium .... Impreſſa Bononie per Mag. Henricum de Colonia „ A D. Milleſimo quadringenteſimo, octogeſimo. die vero quinta „ Ianuarii. f. maj.

Deniſius, pag. 112. ex Biblioth. *Caeſ.*

IV.

ALEXANDRI TARTAGNI lectura ſuper ſecunda Infortiati.
In fine:

Eccellentiſſimi ac eminētiſſimi iuris p̄tificii ceſareiq; doctoris Domini Alexandri Tartagni Imolenſ lectura ſup ſcd' Infor. explicat. q̄ quā ta diligētia ſtudio ac fide ex proprio ꝛ noviſſimo auctoris exēplari ſūpta fuerit ſtudioſis ejus facile patebit. nec audiantur q ſupfluas additiones quaſdaꝫ. ꝛ ut verius dicaꝫ ineptias neothoricoꝝ ꝛ nulius ſcientie doctorū tam preclaro operi inſerendas putarūt. Siqdem earū inſertione neq; Alexandri honori atq; dignitati neq; legētium utilitati cōſultuꝫ fuiſſꝫ. Accipite ergo hec que ꝛ vera ꝛ utilia ſūt. ꝛ impreſſioni tradita per ma-

gi-

giſtrum Henricum de Colonia in ſplendidiſſima
ac opulentiſſimà ſtudioꝝ matre Bononia. Anno
domini Milleſimoquadringenteſimo octogeſimo
die vero quinta Madii.
(*in fol. magno*)

BoNON.

Poſt haec ſequuntur Auctoris Apoſtillae ſuper eadem Infortiati parte, quibus praepoſitus eſt hic titulus: „ Apoſtille domini Alexandri de Im. ſuper ſecunda „ infortiatis (*ſic*) ſed quia in ſuperioribus legibus ſcripſit (*ſic*) ordinarie ideo omiſi ꝛ incepi hic „ ad quarum calcem ſubjunctum eſt regiſtrum totius voluminis, ex quo liquet, ejus plagulas eſſe *306*.

Editio eſt charactere Gothico, a charactere *noviſſ.* vol. *Conſiliorum* diverſo, eodemque minus nitido, cum ſolis ſignaturis. Deeſt titulus impreſſus; ejuſque vicem ſupplent haec verba: DE LEGATIS, PRIMO, charact. Goth. grandiori. In fronte tamen paginae ſpatium vacuum valde amplum relictum eſt pro longiſſimo titulo vel manu inſcribendo, vel rubrica imprimendo. Exſt. in Caſanat.

V.

„ Apoſtille D. ALEXANDRI de IMOLA ad Bartholum ſuper par-
„ te ſecunda Codicis. Impreſſit Henricus de Colonia (*Bononiæ aut*
„ *Brixiæ*) (1) 1480. die XXIII. Iunii f. maj.

Deniſius, pag. 119.

VI.

Acutiſſimi ac Eminentiſſimi Iuris utriuſq;
doctoris ALEXANDRI IMOLENꝭ reſponſa non ſo
lum auctoris ingenio trutinatiſſime edita. ſed
labore maximo ſumptibuſq; grauiſſimis. Hen-
rici de Colonia preſenti volumine ultra eaque
Venetiis impreſſioni tradita ſunt. Ex variis di-
verſiſq; locis caſtigatiſſime congeſta ad perpe
tuam tanti doctoris laudem ꝛ gloriam nec non
iuri incumbentiuꝫ utilitatem feliciter inchoant.
In ſummo ultimæ columnæ:
Explicat (*ſic*) nouiſſimum ꝛ numero conſilioꝝ volu
men Alexandri tartagni Imolenꝭ in preclariſſi
ma ſtudioꝝ matre Bononia per magiſtrū hen
ricū de Colonia ultra Venetam impreſſionem
accuratiſſime preſenti impreſſioni traditum ſub
Anno domini. M. CCCC. Lxxx. die ultimo
menſis octobris.
(*in fol. magno.*)

(1) Praecedens opus ſignatum *V. Madii* & ſequens, die ultimo Octobris, non videntur relinquere locum conjectandi, Henricum hoc eodem anno Brixiae impreſſiſſe.

BONON. Eodem Semigothico ac nitido charactere excuſa eſt haec editio, ac aliae duae Henr. Colonienſis, ſub annis ſuperioribus relatae: quas etiam gratiori formarum proportione impreſſioniſque nitore nonnihil ſuperare videtur. Signaturis ac regiſtro cum ipſarum ſignaturarum cum foliorum (quod allatae ſubſcriptioni in eadem columna ſubjectum eſt) non ſecus ac illae, inſtructa eſt. Extat in Caſanatenſi.

VII.

„ IVSTINVS & FLORVS fol. per Henricum Colonienſem circa
„ ann. 1480. *Vid. inter editiones anni nota carentes.*

VIII.

„ Originalis textus & verus in §. Cato ad lucem noviter ædi-
„ tus per Dom. D. LVDOVICVM IOHANNIS de BOLOGNINIS
„ I. V. D. Imprimi fecit Benedictus quondam ethoris (*ſic*) libro-
„ rum mercator in prelibato Bononie ſtudio. A. D. MCCCCLXXX.
„ die XVIII. febr. ſ. maj.

Deniſius, pag. 114.

IX.

„ GERARDI CREMONENSIS Theorica Planetarum. Bononiæ per
„ Dominicum Fuſcum (*niſi is editor tantum fuerit*) 1480. 4.

Idem, pag. 116.

X.

„ Tractatus valde utilis de peſte compoſitus per magiſtrum HIE-
„ RONIMVM de MANFREDIS civem Bononienſem. *Sine anno, loco,*
„ *& typogr.* (*ſed Bononiæ circa* 1480.) in 4. Goth. V. A la fin du vo-
„ lume on lit:

„ Per me Hieronimum de manfredis artium &
„ medicine doctorem compoſitum hoc opuſc-
„ lum litterali ſermone Bononie
M. CCCC. LXXVIIII.
die ultima decembris.

Catalogue des livres de M. Pierre-Antoine Bolongaro. Crevenna, tom. II. pag. 219.

MCCCCLXXXI.

Digitized by Google

MCCCCLXXXI.

I.

„ BENEDICTVS MORANDVS Bononienſis de laudibus urbis Bo-
„ noniæ. Bononiæ per Vgonem de Rugeriis anno a Natali Criſtiane
„ (*ſic*) 1481. die duodecima Aprilis Sixto pontifice maximo rome ſe-
„ dente. Tempore felicis ſtatus libertatis Bononia (*ſic*). Sub diuo
„ Iohanne Bentivolo Cive primario. in 4. goth.

Exſcripta haec ſunt ex Catal. librorum D. de la Valliere, *Premiere partie, tom. 3. pag. 167.* Ex Orlandio editionem refert Maettarius, p. 429.

II.

Ad illuſtriſſimum ꝛ excelentiſſimum (*ſic*) ducem dominum dominum. herculem Eſtenſem tractatus de ſingulari puritate ꝛ prerogativa conceptionis ſaluatoris noſtri ieſu chriſti editus per frēm VINCENTIVM de BANDELLIS de Caſtro novo terdonenſis dioceſis ordinis predicatorum continens diſputationē coram celſitudine ſue dñationis factam feliciter incipit.

In fine:

impreſſum in alma ac inclita civitate Bonoñ. per Vgonem de rugeriis de Regio. Editum per fratrem Vincentium de caſtro novo terdon. Anno domini. 1481. die 12. mēnſis Februarii.

(*in* 4°.)

Praecedit Auctoris *Epiſtola narrativa diſputationis factae de materia conceptionis B. Virg. Mariae coram celſitudine* Herculis Eſtenſis, Ferrariae Ducis, ad ipsum Herculem, in qua paulo poſt initium ſic ſcribit: *Nam praeterita quadrageſima in ea civitate* (Ferraria) *praecones quamplures diverſarum Religionum convenerant, quorum quidam in ſuis declamatoriis ſermonibus beatiſſimam Virginem originalis peccati maculam non contraxiſſe palam in pulpito vociferabantur; alii vero e contra Dei matrem .... in peccato originali conceptam fuiſſe, conſtanter praedicabant, oppoſitamque partem ut quid nefarium, deteſtandum, ſacrilegum, utpote fidei diviniſque litteris .... repugnans, e chriſtiana religione extirpandum, ejiciendum audaci animo validiſſime comprobabant.* Quam quidem sententiam Auctor ſuo hoc libello propugnandam illuſtrandamque aſſumit. Prolixior eſt ejusmodi Epiſtola, ut quae septem fere occupet paginas. Totum autem volumen ex 118. foliis conſtare cenſendum erit, poſito quod in numeris, qui in eorum calce inſcripti ſunt, nullus ſit error, de quo dubitare licet, ut mox videbimus. Folium ſignatum num. 113. averſa facie exhibet tria carmina in operis laudem; quorum primum eſt Antonii Faventini, ſecundum longe prolixius, ejuſdem, ut puto; tertium eſt M. L. *Juris periti*; & tertii hujus carminis poſtremi quatuor verſus occurrunt in ſumma pagina ſequenti; & infra eos incipit *Epiſtola S. Bernardi de feſto Conceptionis B. V. non faciendo,*

quae

BONONIAE. quae reliquum paginae & ſequentes alias duas, cum alterius ſemiſſe occupat; reliquum poſtremae hujus paginae ſiſtit Auctoris *ad operis detractores* monitum. Poſt haec ſequuntur tria alia folia, quorum priora duo continent operis tabulam cum hac inſcriptione:

> Incipit tabula ꝑutilis ad īveniēdū materias ī ſuperiori trac
> tatu quando punctus (*ſic*) precedit numerū ē ī primo latere quā
> do ſequitur eſt in ſecundo.

Tertium rectum continet voluminis regiſtrum cum ſubjecta Hugonis de S. Victore de Conceptione ſententia. Ex hoc vero regiſtro liquet voluminis folia omnino eſſe 116., quae tamen, ratione habita folii ſignati num. 113., quod ſequuntur alia quinque ſine numeris, eſſe deberent 118. Non ſatis accuratus eſt Deburius, qui tabulae tria aſſignat folia, cum ſint duo tantum, uti dictum eſt; multoque minus accuratus eſt Echardus, qui & volumen numeris carere, & paginis 275. conſtare ſcribit. Caret enim tantummodo ſignaturis & cuſtodibus; ejusque paginae non ſunt plus quam 236. Excuſum eſt charactere Gothico rudiuſculo, & terminatur adducta ſubſcriptione, *Impreſſum*, &c., quae legitur verſo folio regiſtri, omnium poſtremo. Exſtat in Biblioth. S. M. ad Minervam, & in Corſiniana.

III.

ALEXANDRI TARTAGNI Conſiliorum volumen quartum.
In calce ultimae columnae, quam ſequitur index:

> Explicit noviſſimum ꝛ numero quartū cōſilioꝝ
> volumē excellētiſſimi doctoris domini Alexādri
> tartagni ymolenſis Bononie impreſſioni tradi-
> tum per cōmendabilē virū magiſtrū Henricūm de
> Colonia una cum tabula cōtentoꝝ in eo ad lau
> dem auctoris ꝛ ſtudētiū cōmodū. Anno dñi
> M. cccc. lxxxi. die viceſimaquarta Martii.
> (*in fol. magno.*)

Tabula, quae in hac ſubſcriptione memoratur, opus eſt Ludovici Bolognini de Bononia, qui tunc in almo ſtudio Bononienſi jura civilia docebat, uti declaratur in prolixa inſcriptione eidem praepoſita; rurſumque monetur in multo prolixiore ſubſcriptione eidem ſubjuncta. Septem continetur foliis, poſt quae aliud ſequitur regiſtrum cum ſignaturarum, tum foliorum exhibens. Eodem charactere excuſum eſt volumen ac alia tria in ſuperioribus memorata, quibus etiam pulchritudine, nitore, ac magnificentia nihilo inferius eſt. Exſtat in Caſanatenſi. *Vide ſub anno* 1484.

IV.

„ Conſilia Domini IOANNIS de ANANIA, cum additionibus Lu-
„ dovici Bolognini &c., Bononiæ per Magiſtrum Henricum de Co-
„ lonia 1481. in fol.

Hoc opus in notitia Scriptorum Bononienſium cl. Fantutii, primo loco refertur inter aliena opera a Ludovico Bolognino edita; unaque annotantur, ipſum eodem anno in patria Jura legiſſe, editionemque Alio de Nigris nuncupaſſe.

V.

V.

Incipiunt qd'lȝ celeberrimi ac excellen
tiſſimi doctoris dñi EGIDII de ROMA bi
turicenſis archiep̃i ordinis fratrum here
mitaruȝ Sancti Auguſtini.

In fine:

Egidii Romani Bituricenſis Archiepis
copi fundatiſſimiq; doctoris ſacri ordinis
fratrum Heremitarũ divi Auguſtini per
utiliſſima quodlibeta feliciter finiunt. Cura
induſtriaq; Fratris Simonis de Unga
ria ordinis ante dicti per Magiſtruȝ Do
minicum de lapis Bononie Impreſſa
Anno dñi. M°. cccc°. lxxxi°. die xxii.
maii.

(*in fol.*)

VI.

Fũdatiſſimi ac p̃clariſſimi doctoris
domini EGIDII ROMãI Bituricenſis Ar
chiepiſcopi ordinis fratrũ heremitarum
Sancti Auguſtini Theoremata de corp̃e
Xp̃i feliciter incipiunt.

In calce:

Anno gratie 1481. XV. ſeptẽbris. hoc opus
feliciter bonoĩe imp̃ſſũ eſt ĩpenſis diligẽti
q; cura ſacre theologie. Magiſtri iohãnis
de ripis ɔuentus ſancti iacobi de bonoĩa
p̃oris: Et venerabilis lectoris fratris
ſimonis de ungaria ordinis diui· auguſti
ni. Opere ỹo ꝛ ingenio: M: Baltaſſaris
de hyrubria.

(*in fol*)

Utrumque opus excuſum eſt Gothico charactere, & duabus columnis: ſecundi autem character major eſt charactere primi. In hoc, Quodlibeto quarto, quaeſtione VIIII., in exemplo Can. Devoti, repetita eſt pagina, continens reſponſionem ad ipſam quaeſtionem, altera pagina alba relicta; ejuſque folia ſignaturis diſtincta ſunt. In ſecundo occurrit tantum ſignatura a 2; ſed in ſummis chartis earum ordo notatus fuit hoc modo: *carta ſecunda*, *carta tertia*, &c., prima ſine nota dimiſſa eſt. In primo praecedit tabula, quae duobus foliolis, ſeu exactius, paginis tribus, & aliquanto etiam minus continetur; in altero, in exemplo ſaltem Can. Devoti, nulla habetur tabula.

VII.

BONON.

VII.

„ LEONARDI NOGAROLI prothonotarii apoſtolici, Veronenſis
„ & Vincentini liber de Mundi æternitate: opus Bononiæ impreſſum
„ anno 1481. XV. Septembr. impenſis & cura Iohannis de ripis
„ conventus S. Iacobi de Bononia prioris & fratris Simonis de Un-
„ garia ordinis D. Auguſtini; opere vero ac ingenio M. Baltaſſaris
„ de Hyruberia. *in fol.*

Exſcripta haec ſunt ex nova edit. Annalium Maettarii, pag. 421. Editionem ante Maettarium in ſuo opere retulit Orlandius, ſed non ita accurate.

VIII.

„ ANTONII ANDREAE diſcipuli Scoti Ord. Min. theologi cla-
„ riſſimi Expoſitio in univerſam artem veterem Ariſtotelis *in fol.*
„ Bononiæ 1481.

Ex Orlandio refertur a Maettario, pag. 428.

IX.

„ FRANCISCVS ARETINVS ſuper libr. 2. Decretal. Bononiæ 1481.

Ex Biblioth. Norimberg. Saub. memoratur ab eodem, pag. 425.

X.

Feliciter incipiūt comentaria (*ſic*) clariſſimi doctoris. angeliciqꝫ ac cōis Sācti THOME de aq̄no ordinis predicatoruꝫ. ſuper epl'as ſanctiſſimi gentium doctoris pauli apl'i. cor recta. emendataqꝫ ſumma cū diligentia. ac ingenti ſolicitudine ꝑ me fratreꝫ petrū de bergomo. ordinis fratrū predicatoꝝ ſacre pagine minimū profeſſoreꝫ. Et primo ſu per epl'am ad romanos.

In fine:

Explicit ꝓfundiſſima ac ſuaviſſima expo ſitio ſāctiſſimi angeliciqꝫ doctoris Thome de aquino ordinis fratruꝫ predicatorū ſuper oēs epl'as glorioſiſſimi doctoris gentiuꝫ a poſtoli pauli. In quibus tota ſacratiſſima theologia pleniſſime cōtinetur
Impreſſum Bononie anno dñi. 1481.
(*in fol.*)

Edi-

Editionem memorat Orlandius, par. 2. pag. 417., ſed foedo anachroniſmo eam dicit *cum comm. Cajetani*; omittitur omnino a Maettario. Semigothico, ſed nitido charactere excuſa eſt cum ſignaturis, ſed ſine nomine typographi, qui fortaſſe fuit Henricus Colonienſis. Ultimo folio recto habetur regiſtrum, ex quo liquet volum. chartas eſſe 384. (1). Extſtat in Caſanatenſi. BONON.

O.

BAPTISTAE MANTVANI Carmelitae Parthenice : Bononiae *edit. III. Febr.* 1481.

Nulla eſt cjuſmodi editio ab Orlandio invecta, pag. 113., uti optime animadvertit Maettarius, tom. 1. pag. 429. nota ubi haec habet : „ Orlandius addit : *Egli „ lo riſtampò con queſta notizia in fine* &c. *Bononiae* 1488. (de qua impreſſione „ vide ſuo loco.) „ At puto annum 1481. non fuiſſe tempus, quo hic liber excu- „ ſus eſt, ſed tantum editus, ſeu conſcriptus „. Quod quidem veriſſimum eſt.

MCCCCLXXXII.

I.

INCIPIT ANOTHOMIA
MVNDINI.
In fine :

Hec anothomia fuit emédata ab exi
mio artiū: ꝛ medicine doctore. d. Magiſtro
Petro Andrea morſiano d' Ymola ī almo
ſtudio Bonōie cyrurgiā legēte coadiuvāti
bus Mgr̄o Iohē Iacobo Caraia d' buxeto
Et mgr̄o Anthonio Fraſcaria Ianuenſi cy
rurgie ſtudētibus. Impreſſū ꝑ Iohēꝫ de
noerdlingen. Et héricum de harlem ſocios.
Anno dñi. M. CCCC. lxxxij. Menſ Ia-
nuarij die xx°.
(*in fol.*)

Editio eſt Gothico, ſed pulchro charactere, duabus columnis, & cum ſignaturis, quae pertinent uſque ad c 3. Folia impreſſa omnino ſunt 19. Exſtat in Caſanatenſi.

(1) Ad calcem regiſtri, quod in IV. columnas partitum eſt, repetitur ſubſcriptio, quae in operis fine poſita fuit, paucis hiſce verbis ſubjunctis: *Correctaque per venerabilem fratrem Petrum de Bergomo anno domini* 1481., praetermiſſo loco editionis. Haec videtur eſſe una ex praeſtantioribus rarioribusque Bononiae editionibus. Ejus character minus craſſus eſt quam characteres mihi noti Henr. Colonienſis, iisque minor. Refertur a Denſio ex Biblioth. Caeſ. pag. 141., addito: *f. min.* quod veriſſimum eſt.

Digitized by Google

BONON.

II.

AVICENNAE Fen tertia de Apoſtematibus & Puſtulis ...... Fen quarta de ſolutione Continuitatis .... Fen quinta de Reſtauratione ......

Ad hujus calcem:

Expleta eſt cyrurgia (*ſic*) Auicēne ꝛ eſt fen qnta libri quarti emēdata ꝑ eximiuȝ artiuȝ ꝛ medicine doctoreȝ magiſtrū Petrū andream morſianū de Ymola in almo ſtudio Bononie cyrurgiam leḡete ꝛc.

Impreſſum p Iohēm de noerdlingē. Et Henricum de Harlem ſocios. Anno dñi. M. CCCC. lxxxij. Menſ. Aprilis die xi°. (*in fol.*)

Character idem ac praeced., columnae binae cum ſignaturis, quae pertinent uſque ad g 4. Exſt. apud C. Devoti.

III.

VGONIS BENCII Conſilia medica

In fine:

PERVTILIA cōſilia ad diverſas egritudines a capite uſqȝ ad pedes celeberrimi artium ꝛ medicine doctoris magři Vgonis bencii ſenenſis feliciter expliciunt. correcta ac emendata per eximiū artium ꝛ medicine doctorem magiſtrum Laurentium de gozadinis medicum boñ. ac etiam impreſſa per Ioannē de noerdlingē ꝛ Henricum de harlem ſub anno domini. M. cccc. lxxxij. die vō tertio menſis octobris. (*in fol.*)

Primo folio verſo habetur Epiſtola Alexandri Rogevi de Monticulo ad Laurentium Guzadinum, cujus opera ac diligentia *Vgonis Senenſis* Conſilia, quae *tamquam inaudita propter librorum inopiam eouſque latuerant*, in lucem caſtigata emendataque prolata ſunt. Editio excuſa eſt eodem charactere ac praecedentes, & cum ſignaturis tantum, ſicuti illae. Poſt folium, in quo occurrit ſubſcriptio, aliud integrum ſequitur, haud ſignatum, quod indicem conſiliorum, & regiſtrum ſignaturarum & foliorum continet (1). Exſtat in Caſanatenſi.

IV.

(1) Folia, ſeu plagulae ſunt 104., columnae binae.

IV.

GABRIELIS ZERBI Veronenſis Quæſtionum Metaphyſicarum libri XII. ad Sixſtum IV. *tomi II. in fol.*

Ad calcem ſecundi :

Impreſſum Bononie per Iohãnem de Noerdlingen : ꝛ Henricum de harlem ſocios
Anno ſalutis. M.cccc.lxxxii. Kl̃is decemb. ſedente Sixto. iiij. põt. Max. Anno
eius duodecimo.

Petrus Almadianus
Viterbienſis.
phi. Cult.

Si phyſicos forſan queris tranſcendere ſenſus:
Hoc eme Zerbeum Sedule lector opus.
Que Scotus; Thomaſve ſacer ſenſere: volumen
Explicat: & partes Conciliatoris agit.

Sequitur aliud opuſculum, *in quo aliqua de pluralitate diſtinctionum auditoribus non inutilia adducuntur*, foliorum IX. Poſt quae habetur Index quaeſtionum, cum regiſtro utriuſque vol., foliorum trium. Ad calcem primi neque ſubſcriptio, neque regiſtrum. Primo folio verſo primi volum. legitur Epiſtola dedicat. Auctoris ad Sixtum IV. Editio eſt charact. Gothico nitidiſſimo, duabus columnis, cum ſignaturis tantum. Exſtat in Angelica.

V.

„ LVCIDARIO Libro così detto, Dialogo tra Maeſtro e Scolaro.
„ Per Dom. di Silveſtro de' Cini da Monte Pulciano. 10. Marzo. *in 4°.*
„ Bologna 1482.

Ex Orlandio editionem memorat Maettarius, pag. 439.

VI.

„ IOHANNIS IACOBI CANIS J. V. D. Libellus de Tabellioni-
„ bus. Cura & induſtria non modica Magiſter Henricus de Colo-
„ nia impreſſit Bononie die XXII. Menſis Martii anno a nativita-
„ te D. N. I C. 1482. *in 4°.*

Ex Mittarellii Appendice ad Codd. mſſ. Biblioth. S. Michäelis Venetiarum prope Murianum, pag. 119.

VII.

Annotationes PHILIPPI BEROALDI Bononiẽſis
in Cõmentarios Servii Virgiliani Cõmẽtatoris.
In fine:

BONON. Impreſſum Bononie per me henricum de Colonia ſūma diligentia ⁊ cura. Anno domini. Mccccl xxxii. die xij. mēſis Nouēbris. (*in* 4°. *par.*)

Praecedit Auctoris Epiſtola dedic. ad Franciſcum Caſatum Mediolan. Ducalem oratorem, & in fine, ſeu ultimo folio verſo, habetur ejuſd. Beroaldi hendecaſyllabon ad libellum, quod incipit:

I curre ad dominum citus libelle
I recta ad nitidi lares Caſati.

Editio eſt charact. Goth. nitido cum ſignaturis, plagularum 34. Exſt. in Caſanat. & in collect. Abb. Nic. de Roſſi. Annos vix natum 26. hoc opuſculum ſcripſiſſe Beroaldum, narrat Fantutius, tom. II. Scriptorum Bonon. p. 120.

VIII.

„ ALBERTI M. Liber Secretorum de virtutibus Herbarum, Lapidum, & Animalium quorundam. Bononiae per Petrum de Heydelberga, 1482. *in* 4°.

Ex Biblioth. Pinell. Catal., tom. I. pag. 301. Non arridet hujus edit. titulus, qui legitur in Suppl. Maettariano Deniſii, pag. 143.

IX.

„ PENTATEVCHVS Hebraicus cum punctis & cum paraphraſi „ Chaldaica & Commentario rabbi Salomonis Iarchi. in folio. „ Bononiae anno CCXLII. Chriſti MCCCCLXXXII.

Praeſtantiſſimam hanc rariſſimamque Pentateuchi *editionem* (verba ſunt cl. Johannis Bernardi de-Roſſi), *cujus bina apud me exſtant membranacea exempla, illuſtriores ipſi harum rerum ſcriptores Bartoloccius, le Longius, Maittairius, Wolfius penitus ignorarunt, primuſque omnium eam detexit doctiſſimus Marchio Scipio Maffeius, qui perbrevem ſed accuratam illius notitiam exhibet in Verona illuſtrata. Pluribus deinde Saxii & Quirini &c.* Haec cl. Scriptor in ſuo egregio opere *de Hebraicae typographiae origine*, pag. 16. & ſeqq., ubi euncta quae ad editionis hiſtoriam, ejuſque rationem pertinent, accurate perſequitur. Praeter tria ante memorata exempla, alia quatuor citat: quorum unum exſtat in Biblioth. D. Margravii Baden-Durlac, alterum in Biblioth. Emin. Zeladae, tertium in Caſanat., quartum in Mutinenſi Ateſtina.

X.

„ MEGHILLOTH, ſeu *Ruth*, *Eccleſiaſtes*, *Canticum Cantic.*, *Threni*, „ *&* *Eſther* cum Comment. in fol. ſine loco & anno, ſed Bononiæ An. MCCCCLXXXII.

Deſcribitur altera haec rariſſima Hebraica editio ab eodem cl. de Roſſi in libro de *Ignotis nonnullis antiquiſſimis Hebr. textus editionibus*, cap. 1., ubi inter caetera

tera haec habet: *Sacer Textus charactere Hebraeo quadrato cum punctis ac accentibus exaratus eſt, Commentarii (1) vero, rabbinico exiliori, factaque collatione idem prorſus eſt cum charactere Pentateuchi*, ſub num. ſuper. relati. Praeter exemplum quod ipſemet cl. Scriptor poſſidet, aliud extare Romae in Biblioth. Neophytorum, ſignificatum ſibi fuiſſe narrat a cl. P. Gabr. Fabricy Theol. Caſanat. BONON.

MCCCCLXXXIII.

I.

„ Porretane ovvero ſettanta Novelle di Meſſer GIOVANNI SA-
„ BADINO degli Arienti Bologneſe. In Bologna per Enrico di Co-
„ lonia, l'anno 1483. *in fol.*

Sub nomine *Joannis Sebadeni de Arientis* editionem hanc ex catalogo Joſephi Smithi citat Maettarius, tom. 1. pag. 451. Juſtiorem eſſe puto Orlandii recenſionem non tantum quia Italico ſermone expreſſa eſt, ſicuti eſt opus ipſum, ſed praeſertim quia verum Auctoris nomen (quod fuit Sabadino, *Sabadinus*, & non *Sabadenus*, Sebadeno aut Sebadino) prodit. Novellas in hoc opere contentas majori ex parte philoſophicas eſſe, & circa animae ſyſtema verſari, ſcribit Deburius, *Belles lettres*, tom. 2. pag. 75.

II.

„ HIERONYMI MANFREDI Centiloquium de Medicis & infirmis.
„ Bononiæ apud Bacilierium de Bacilieriis. 1483. *in* 4°.

Lindenius Renovatus, pag. 424. Sed fortaſſe hic error ineſt in anno. *Vid. ſub anno* 1489.

III.

„ ALEXANDRI TARTAGNI lib. Conſiliorum: per Henricum de
„ Colonia. fol. Bononiæ 1483.

Orlandius, pag. 414. *Vid. ſub anno ſeqq. num.* 1.

IV.

PAVLI de CASTRO ſuper prima. ff. veteris diligen
tiſſime ⁊ accuratiſſime caſtigata ultima ac ꝓpe di
uina opera cōpoſita ſecūdum lectūraȝ patavinam
cōmentaria feliciter inchoant.

In calce:

Finis dñi Pauli d' caſtro ſuper prima parte. ff.
veteris. Impreſſum Bononie anno dñi. M. cccc.
lxxxiij. xxi. octobris.

(*in fol. magno*)

Edi

(1) Comment. in 4. priores libros ſunt ℞ Salom. Jarchi, in Eſthcrem, ℞ Aben Eſras.

BONON. Editio incipit folio recto, & deſinit verſo, in cujus altera columna paulo infra medium legitur adducta ſubſcriptio, in qua deſideratur typographi nomen: quem fuiſſe Henr. de Colonia, qui hoc tempore Bononiae maxime florebat, aſſirmare non ſinit editionis character (qui Gothicus eſt) alius plane a characteribus mihi notis ejuſdem typographi. Ultimum operis folium aliud conſequitur, regiſtrum ſignaturarum & foliorum voluminis continens (1). Extat in Caſanatenſi.

MCCCCLXXXIV.

I.

„ LUDOVICI BOLOGNINI Repertorium ad IV. volumina Conſilio„ rum Alexandri Tartagni. Bononiæ per Henricum de Colonia „ 1484. *in fol magno.*

Duo praemittuntur huic Repertorio, bibliographiae ſtudioſo non occultanda: primo, prolixiſſima inſcriptio ſeu potius elogium, auctore anonymo (qui tamen fortaſſe fuit Bologninus ipſe); ſecundo, Epiſtola ipſius Bolognini ad Jureconſultos omnes, &c., utrumque datum eadem die, ſeu 1. Martii anni 1484. Primam & ultimam inſcriptionis partem hic recitare operae pretium eſt, quod ad praeſens inſtitutum maxime faciant. Prima ejuſmodi eſt: *Incipit Repertorium aureum nuper compilatum per .....* d. Bologninum ... *ad inveniendum miro quodam ac facili ordine ſigillatim omnes caſus nec non alia principaliter & incidenter contenta & deciſa in quatuor voluminibus Conſiliorum ad lucem literis aeneis editorum tam in illuſtriſſima Venetiarum urbe, quam in praefata Bononiae opulentiſſima civitate, praeſtantiſſimi in utraque cenſura Dei & jureconſulti .... Alexandri Tartagni, &c.* Altera ſic habet: *Sileant ergo omnia repertoria, hoc excepto, quod verum, & unicum eſt, ab eo* (Bolognino) *vere compilatum, & ad unguem peractum ad laudem & gloriam ſupremi Tonantis, totiuſque curiae triumphantis,* & *Sancti* Petri martyris, *cujus feſtum hodie celebramus. Datum Bononiae anno Domini MCCCC. LXXXIIII. die prima Martii in domo Magiſtri* Henrici de Colonia *librorum impreſſoris.*

Ex hiſce manifeſtum eſt, quatuor priora Conſiliorum Tartagni volumina, eo tempore ſive anno 1484., tum Venetiis, tum Bononiae impreſſa, jam exſtitiſſe & in ſtudioſorum manibus fuiſſe verſata. Reviſis autem ſuperioribus annis hujus noſtri Speciminis, facile erit animadvertere, ex quatuor hiſce voluminibus unum a nobis praetermiſſum eſſe; niſi forte exiſtimare vellemus, ejuſmodi volumen illud eſſe, quod ex Orlandio retulimus ſub anno 1483. Quo poſito dicendum eſſet, ſecundum aut tertium volumen impreſſum fuiſſe poſt quartum, quod lucem vidit anno 1481., uti ſub hoc anno viſum eſt: quae tamen hypotheſis non modica difficultate implicatur.

In edit. Francofurtenſi Conſiliorum Tartagni anni 1610., in qua Conſilia non per volumina, ſed per libros diſtributa ſunt (qui tamen libri reſpondent voluminibus veterum editionum) primus liber continet Conſilia, quae habentur in primo volumine edit. Venetae anni 1477., quod nihil differre puto a primo vol. edit. Bononienſis anni 1476., ſuo loco relatae. Secundus liber ea Conſilia exhibet, quae ab Henr. Colonienſi excuſa fuere Bononiae anno 1480. Tertius liber continet conſilia CXX., quae in voluminibus editionum Bononienſium Henrici Colon.

(1) Ex hoc regiſtro patet vol. plagulas eſſe 210.

lon., quae mihi ad manus ſunt, omnino deſunt. Liber quartus exhibet conſilia quarti volum. edit. Bonon. anni 1481. Quintus liber continet Conſilia CLXXXIX. eadem prorſus, quae habentur in quinto vol. editionis Bononienſis anni 1490. ſuo loco referendae. Reſtat ergo ut tertium volumen edit. Bononien. illud fortaſſe ſit, quod, Orlandio teſte, lucem vidit anno 1483. biennio poſt editum volumen quartum. BONON.

Haec tamen eſt pura ſuſpicio & leviſſima conjectura, cujus in praeſentia nullum, ne probabile quidem, argumentum afferre nobis licet. Revolutis enim primo Maettarii Annalibus, eorumque ampliſſimo Supplemento a Deniſio vulgato, non modo quidpiam reperire potuimus, quod conjecturam de volumine ab Orlandio ſub anno 1483. memorato firmaret; ſed, (quod ſpectat ad quatuor priora Conſiliorum Tartagni volumina, tam Bononienſis quam Venetae editionis, quae dubio procul extiabant anno 1484.) ex utroque hoc fonte minus proficere licere, quam ex lectione hujus noſtri Speciminis, deprehendimus. Nam in Annalibus primum tantum vol. edit. Venetae anni 1477. memoratur (1); & ex edit. Bonon. I. volumen anni 1483. ex Orlandii fide; a. ex Biblioth. Francofurt. vol. anni 1490. (quod ad rem non facit, & male volumen IV. inſcribitur). In ſupplemento vero, ex Veneta edit. refertur tantum primum anni 1477., multo tamen accuratius quam in Annalibus; ex Bonon. autem non citatur niſi primum anni 1476. & quartum anni 1481., omiſſo vol. anni 1480. (quod ut ex iis, quae ante diximus, patet, eſt ſecundum), & tertio, cujus annum inquirimus, & de quo hoc unum in praeſens certo ſcimus, ipſum extitiſſe anno 1484.

Aliis catalogis, poſt haec, examinatis, cum multo minus me proficere ſentirem, ab ulteriori perquiſitione ceſſandum eſſe duxi; & pro tertio volum. Bononien. editionis, vel volumen ab Orlandio memoratum interea habere, vel, quod tutius eſt, nil omnino de eo ſtatuere.

Ad uberiorem autem illuſtrationem eorum, quae dicta ſunt de duobus voluminibus Bonon. edit. annorum 1480. & 1481., quae ad manus habeo; advertendum eſt primo, titulum & ſubſcriptionem voluminis anni 1480. accuratiſſime & integerrime in hoc Specimine exhiberi, ne minimo quidem apice praetermiſſo aut variato. In prima autem ſubſcriptionis linea, quidpiam deeſſe, poſt vocabulum, *numero*, manifeſtum eſt: id enim vocabulum exigebat, ut volumen ſecundum aut tertium diceretur, quomodo ſequens anni 1481. dictum eſt *quartum*. Tituli autem verba illa, *ultra ea quae* Venetiis *impreſſioni tradita ſunt*, intelligi poſſunt (ut mihi quidem videtur) aut de voluminibus ante id temporis Venetiis jam impreſſis, aut de ipſis Conſiliis volumine I. comprehenſis. Ex Regiſtro autem hujus vol. cujus ſuo loco facta eſt mentio, liquet ejus folia ſeu plagulas eſſe 264. praeter quatuor Indicis.

Folia porro quarti vol. ex ejus Regiſtro apparet eſſe 164. praeter 7. tabulae. Suo loco, ſeu pag. 46., diximus ejuſmodi tabulam opus eſſe Lud. Bolognini; idque declarari in prolixa inſcriptione eidem praepoſita, rurſumque repeti in prolixiore (non multo tamen, uti perperam ibi diximus) ſubſcriptione, eidem ſubjuncta. Nunc vero in inſcriptione hujus Repertorii id quodammodo negatur his verbis: *Alia igitur omnia repertoria hucuſque ad dicta Conſilia facta nihil valent: & inter alia illud, quod eſt in quarto volumine dictorum Conſiliorum, quod fuit deſcriptum ſub nomine praefati* D. Ludovici, *& non bene*. Conſtat hoc Repertorium generale ex 46. foliis, cum ſignaturis. Ejus character Gothicus eſt & alius a charact. Conſiliorum, eoque minus elegans minuſque nitidus. Extat colligatum cum 4. Conſiliorum vol. in Caſanat.

II.

(1) Tom. I. pag. 774.

BONON.

II.

„ OLIVERII SONTI Libellus de diſtinctionum pluralitate. *in 4°.*
„ Bononiæ 1484.

Ex Biblioth. Baluz., & Menars. refertur a Maettario, tom. 1. pag. 778.

MCCCCLXXXV.

I.

„ JACOBVS de FORLIVIO ſuper Generatione Embrionis Avi-
„ cennæ cum Quæſtionibus, per Henricum de Colonia, Nonis
„ Martii, *in fol.* Bononiæ 1485.

Maettarius, tom 1. pag. 471. ex Orlandio.

II.

NICOLAI de ORBELLIS Andegavenſis Ord. Min. Philoſophiæ Peripateticæ ad mentem Scoti compendium. *Partes III. voll. II. in 4°.*

Ad calcem primi:
Impreſſuꝫ Bononie ꝑ Magiſtruꝫ
Henricū de Harlem Anno do
mini Mccccclxxxv.
Ad calcem ſecundi:
Impſſuꝫ Bonōie impenſis Henrici d' haerlem (*ſic*) ⁊ Mathei cre ſcētini bononieß ſocioꝝ. anno dñi. Mccccclxxxv. ultīa martii.

Editionem curavit Petrus Almadianus Viterbienſis, cujus duo in ipſa habentur epigrammata; alterum primo folio recto primi vol., alterum, poſtremo recto ſecundi. Primum ejuſmodi eſt.

Petrus Almadianus Viterbienſis.
phi cultor
Nycolao Dor. Gallico. F.
Nuper eras Gallis vix tu bene cognitus oris
Nunc celebris toto noſceris orbe liber.
Nam te Maurus: Arabs: Germanus: Celtiber: Indus.
Atq; Italus: magna ſedulitate legunt.
Tu breuiter Scoti ſenſus: mentemq; ſagacem
Pandis: ⁊ utilibus fers documenta notis.
Nunc Peripatetici iuvenes legitote libellum.
Nam breue Dorbelli pagina prebet iter.

Al-

Alterum ſic habet:

Petrus Almadianus Viterbienſis. phi. cultor
Ad le cto rem.
Finis adeſt docti lector ſtudioſe libelli.
Qui medio exili venditur ere foro.
Hunc eme quid ceſſas numerato protinus huius
Nam brevitas cunctis ingenioſa placet.
Adde ꝙ Henricus preclarus in arte. volumen
Preſſit. ꝛ eſt ſtudio menda repulſa meo.

Praeter haec duo epigrammata, primo folio verſo primi vol. legitur brevis praefatio ejuſdem, ut videtur, Almadiani: cujus priori parte paucis operis praeſtantiam exponit; ſecunda tres ejuſdem partes recenſet: quarum *prima* (inquit) *pertractat multa ſpectantia ad Arithmeticam & Geometriam. Secunda pars principalis..... amplectitur brevem expoſitionem librorum Phyſicorum, &c. Tertia pars principalis..... amplectitur auream expoſitionem duodecim librorum Metaphyſicae Ariſtotelis..... ſecundum mentem doctoris ſubtilis Scoti.*

Utrumque volumen eſt eodem Gothico charactere, duabus columnis, cum ſignaturis, & regiſtro ad calcem: ex quo apparet, prioris folia eſſe 104., alterius 96. (1). Inaccuratus eſt admodum Orlandius (quem exſcribit Maettarius) in hujus libri recenſione. Exit. in Caſanat., & in ſelectiſſ. Biblioth. Excellentiſſ. Ball. Cajetani Valentii Gonzagae, Mediolani.

III.

„ BARTOLOMEO MINIATORE Formolario de Epiſtole vulgare
„ Miſſive e reſponſive, & altri fiori de ornati parlamenti. Bologna
„ per Vgo Ruggeri ſtampatore. adi 20. di Aprile 1485. *in* 4°.

Orlandius, pag. 111. et ex ipſo Maettarius, tom. I. pag. 471. Vid. ſub an. 1490.

IV.

„ DINI MVGELLANI Lectura ſuper tit. de Actionibus. Bononie
„ per Joannem Walbeck & Barthol. Trajecti. 1485. *in fol.*

Denis, pag. 203.

MCCCCLXXXVI.

I.

„ CONCORDANTIAE Bibliorum & Canonum: Bononiæ per
„ Henricum de Colonia 1486. *in fol.*

(1) Ex regiſtro vol. II. apparet quidem ejus folia, ſeu plagulas, eſſe 96., reipſa autem ſunt 94 tantum: poſtrema ſiquidem hujus regiſtri ſeries ſignata litera M non ſecus ac praecedentes omnes, quatuor foliorum initia exhibet, cum tamen ſint tria tantummodo: nam pro ſecundi folii initio ſcriptum in ea fuit initium ſecundae paginae primi folii, quod alias me obſervaſſe non memini: & poſtremus hic ſcapus haud eſt quaternus, ſed ternus.

BONON. Memoratur hæc editio a Longio in Bibliotheca ſacra ed. 1723. tom. II. pag. 405., ſed loco Henrici de Colonia nominat quendam Hugonem de Colonia. Cum vero typographi nomine refertur a Caillio, Orlandio & Maettario.

II.

„ SEX. JVL. FRONTINVS de re militari. Bononiæ 1486. *in fol.*

Ex Catalogo Amerbach. editionem laudat Maettarius, pag. 479. (1): ſed forſitan in hoc Catalogo incuria amanuenſis vel typographi, annus 1496., quo ſine dubio Frontinus aliique tres ſcriptores de re militari lucem viderunt Bononiae, in annum 1486. converſus eſt. Nullum certe hujus editionis exemplam mihi videre hactenus licuit. Vide ſub anno 1496.

III.

„ ALEXANDRI ARIOSTI Ord. Min. Tractatus de Uſuris. Ad
„ calcem, Venerabilis ac utriuſque juris periti[illegible]imi viri fratris Ale-
„ xandri Arioſti de Ferraria ordinis Minorum opus perutilimum &
„ copioſum de uſuris Deo favente feliciter explicit. Impreſſum ve-
„ ro opera & impenſis prudentis juvenis Balthaſaris de Hyrube-
„ ria. Anno Domini M. CCCC. LXXXVI. die octava Aprilis. *in* 4°.
„ Semigothici characteris.

Decerpta haec ſunt ex Append. ad Codd. mss. Bibliothecae S. Michaëlis Venetiarum prope Murianum cl. Mittarellii col. 24. & 25., ubi & alia ſcitu digna in medium affert cl. Scriptor, a nobis brevitatis cauſa omittenda.

IV.

RVBRICE IVRIS CI
vilis ꝛ. canonici: ꝛ primo rubr
ice. ffoꝝ. ꝛ primo. ff. veteris.
In calce:
Impreſſuꝫ in alma ac inclita ci
vitate Bononie per me Vgonē
de Rugeriis ſub divo ꝛ illuſtri
dño. d. Iohanne ſecũdo Benti
volo queꝫ deꝰ in ſtatu felici cõ-
ſervet. Anno domini. 1486. die
nono Ianuarii.

Finis.

(*in* 4°.)

Eſt libellus ex 14. tantum plagulis, ſive quaternione uno & uno ternione conſtans, charact. Gothico excuſus, duabus columnis, cum ſignaturis. Exſtat apud Can. Devoti.

V.

(1) Memoratur & in Biblioth. Lat. Fabricii edit. Jo. Aug. Erneſti, lib. II. pag. 373. ubi *falſo* dicitur *per* Phil. Beroaldum. Sed hoc nihil est.

V. **Bonon.**

„ LVDOVICI BOLOGNINI Syllogianthon ſive Collectio Florum
„ in Decretum. Bononiæ per Vg. Rugerium Anno a nat. Salvatoris
„ MCCCCLXXXVI. die X. Jan. *in* 4°.

Denis, pag. 209. quem videsis.

VI.

„ Decretorum GRATIANI Summarium. Bononiæ per Hug. Ru-
„ gerium 1486. *in fol.*

Idem, pag. 212.

MCCCCLXXXVII.

I.

NICOLAI BVRTII parmenſis: muſices profeſſoris: ac juris pontificii ſtudioſiſſimi: muſices opuſculuȝ inci pit: cum defenſione Guidonis aretini: adverſus que ndam hyſpanum veritatis prevaricatorem.

In fine:

Impēſis Bñdicti librarii bonoñ. ac ſuma (*ſic*) induſtria Vgonis de rugeriis: qui propatiſſimus (*ſic*) huius artis exactor impſſus Bonōie. Año dñi. M. CCCC. lxxxvij. die ultima aprilis.

(*in* 4°.)

Ad operis calcem ſubjungitur Auctoris carmen elegiacum ad lectorem, ſub quo legitur adducta ſubſcriptio, qua completur ultimum folium rectum voluminis, verſum vacat. Editio eſt charactere Gothico, ſeu ſemigothico grandiori cum ſignaturis tantum, quae pertinent uſque ad i 11. Praecedentes ſcapi omnes ſunt quaterniones. Notis muſicis ligno inſculptis ornatum eſt opus. Deſideratur haec editio apud Orlandium & Maettarium: deſcribitur autem a Deburio, *le Jeune*, in ſua Bibliographia inſtructiva, *Juriſprudence*, &c. pag. 540. his verbis: *Ce volume eſt aſſez rare & recherché des Curieux. Il eſt imprimé en lettres Gothiques, & orné de figures, & de Notes de Muſique. On lit à la fin une Pièce de Vers Latins, au bas de laquelle ſe trouve la deſcription ſuivante, qui termine le volume.* Impenſis Benedicti, &c. Ante Deburium editionem retulit cl. J. B. Martinius in ſua Muſices hiſtoria, tom I. pag. 451., addens exemplum a ſe viſum eſſe cum adnotationibus mſſ. incerti auctoris. Exſt. in Collect. Abb. de Roſſi.

II.

„ TROYLI MALVITII tractatus de canonizatione Sanctorum:
„ apud Vgonem de Rugeriis. Bononiæ 1487. *in fol.*

Ex Jacobo Longio editionem memorat Maettarius, pag. 491.; omnino de ea ſilet Orlandius: exſtat vero in Collect. Abb. de Roſſi.

BONON.

III.

„ MICHAELIS SAVONAROLAE medici opus de Pulſibus uri-
„ nis &c. Bononiæ per Henricum de Harlem, & Johannem Wal-
„ bech 1487. *in fol.*

Maettarius, pag. 483. addens in ſubjecta nota (5): *De Savonarolae edit. vid. Bibl. Amerbach. pag. 44. ubi Mich. Savonarol. de Febrib. & Canon. de Febribus Bonon. 1487. fit mentio: quae omnia ſimul edita.* Refertur ab Orlandio, pag. 112.

IV.

Incipiunt caſus celeberrimi ac famoſi
Iuris utriuſque doctoris & monarche
dn. BERNARDI PARMENSIS canonici eccleſie
Bononienſis, *&c. prorſus uti ſub anno* 1477.
In calce ad latus regiſtri:
Impreſſum Bononie per
Henricum Harlem ↄ ioan
nem vvalbech ſocios: Anno.
M. cccc. lxxxvii. penultĩa die
Novembris.
(*in fol.*)

Editio eſt charactere Gothico, duabus columnis, cum ſignaturis tantum, (quas ob temporis defectum recenſere non licuit) & regiſtro earumdem & foliorum in fine, ſive ultimo folio recto, col. 1., & ad ejus latus, ſive col. ſecunda, occurrit allata ſubſcriptio, *impreſſum* &c. Vidimus praeclaram hanc editionem in privata inſtructiſſimaque Biblioth. SS. D. N. Pii PP. VI., & ex attenta lectione cum inſcriptionis tum ſubſcriptionis ejuſdem, quas eaſdem omnino eſſe ac eas, quas retulit cl. Sartius in Hiſtoria cll. Proff. Archigymnaſii Bonon. tom. I. pag. 359. animadvertimus, ſtatim intelleximus cl. Scriptorem de hac fine dubio loqui voluiſſe; ſed indiligentia vel amanuenſis, vel typographi, in ſubſcriptione, quae legitur citato loco, in anni notis unam omiſſam fuiſſe decadem; ſicque annum 1487. converſum fuiſſe in 1477. Conferat Lector ſubſcriptionem huc allatam, ex ipſo originali a nobis ſcrupuloſiſſime exſcriptam, cum ea, quam ex Sartio exhibuimus ſub anno 1477., ac tum ex verbis utriuſque, tum praeſertim ex nota diei intelliget, utrobique unam tantum editionem, h. e., anni 1487. deſignari; ſed ibi erronee, hic vero accurate: quae una praeterea a vulgo Bibliographorum memoratur.

V.

PROPERTIVS cum Commentariis Phil. Beroaldi.
In fine:
Cõmentarii in propertiũ a Philippo Beroaldo editi Anno ſalutis M.cccc. lxxxvi.
impreſſi vero Bononiæ Anno. M.cccc.lxxxvii. in cõmune a Benedicto hectoris li

bra-

brario & Platone de benedictis impreſſore ſolertiſſimo civibus bononien Bonon.
ſibus.
Huic autem provinciæ ut emendate et diligenter imprimerentur preſuit
(*ſic*) Hierony
mus Salius ſaventinus litterarū litteratorūq; ſtudioſiſſimus.
Finis.

(*in fol.*)

Praecedit longa Epiſtola dedicatoria Beroaldi ad Minum Roſſium Senatorem Bononienſem, ad cujus calcem ſubjunguntur aliquot loci partim ab ipſo proprio Marte emendati, *partim accuratius explicati, quam ab aliis explicari ſoleant*. Hi loci, qui ſunt num. XXVII., cum ipſa Epiſtola duo priora occupant voluminis folia. Duplici charactere eſt editio, utroque Romano, nitido & eleganti, majori pro textu Propertii, & minori pro comment. Beroaldi. Ultimo folio verſo occurrit hendecaſyllabon Auctoris XXXVI. verſuum, & infra allata ſubſcriptio, qua completur pagina. Editio eſt cum ſignaturis tantum; & reperitur in Collect. Abb. de Roſſi.

MCCCCLXXXVIII.

I.

CAII SVETONII TRANQVILLI De Vita. XII.
Caeſarum Liber Primus Incipit.
In fine:
Opus hoc exactum & impreſſum eſt Bononie di
ligentiſſime per me Platonem de Benedictis
īpreſſoré eiuſdem civitatis civem: Anno ſa
lutis. M. cccc. lxxxviij. ſeptimo ca-
lendas Martias Ioanne Ben
tivolo Bononienſis Sena
tus principe.
REGISTRVM.

(*in fol.*)

Adducta ſubſcriptio typographi habetur ultimo folio recto, & ſupra eam haec leguntur: *Ad lectorem. Quicunque Tranquillum emendatiſſimae lectionis habere cupis, hunc eme, & ſecurus abi. Nam Simon Paſqualis Iadextinus (veſtrum* Ardalides *delitium) accurata id egit emendatione ut quod impediat legentes, fruſtra hic perquiratur. Quare vel ex hac impreſſione unum habeas, vel nullum quaeras.* Infra vero eandem ſubſcriptionem haec de regiſtro notantur: *Omnes ſunt terni, niſi duo extremi, quorum* a *eſt quaternio,* q *vero duo continet folia*: ex quo quidem intelligi poteſt de numero foliorum voluminis. In ejus principio occurrunt Auſonii Carmina de Svetonio & XII. Caeſaribus, quibus ſubjungitur *Philippi Beroaldi Bononienſis viri clariſſimi de Vita C. Svetonii Tranquilli* brevis comment. Editio eſt charactere Gothico grandiore, cum ſignaturis tantum; ejuſque exemplum extat apud Can. Alb. Devoti.

II.

BONON.

II.

„ PHILIPPI BEROALDI annotationes in varios Auctores anti-
„ quos editæ MCCCCLXXXVIII. impreſſæ Bononiæ eodem anno
„ MCCCCLXXXVIII. in commune a Benedicto Hectoris & Plato-
„ ne de Benedictis; huic provinciæ præfuit Hieronymus Salius Fa-
„ ventinus. *in fol.*

Deeſt haec editio apud Orlandium; recenſetur vero a Maettario, tom. I. pag. 498. inter eos libros, quos poſt primam ſuorum Annalium editionem ſibi videre contigit, omiſſis tamen verbis illis, *in varios auctores antiquos*, quae titulo ab ipſo exhibito, majoris perſpicuitatis gratia, addita ſunt ex Bibliotheca Bononienſi cl. Fantutii, tom. 2. pag. 121., ubi ea accurate deſcribitur. Addimus quoque ex eodem fonte, ejuſmodi Annotationes eſſe num. C., ipſiſque praemitti Auctoris Epiſtolam dedic. *ad Uldricum Roſenſem Bohemum* diſcipulum ſuum; & ad calcem haberi hendecaſyllabon in ejusdem diſcipuli ſui laudem. Auctores, quos in hoc opere illuſtrat, vel emendat Beroaldus, videri poſſunt in eadem Bibliotheca (1).

III.

FRATRIS BAptiſtæ mantuani Carmeli
tæ Theologi ad Ludovicum Fuſcararium
et Ioannem Baptiſtam Refrigerium cives
Bononienſes Parthenice ĩcipit fœliciter.
Ad calcem operis legitur :
Bononiæ æditum(*ſic*). iii.id.Feb.M.cccc.lxxxi:
& infra :
Fratris BAPTISTAE MANTVANI Carmelitæ
ad Beatam virginem Votum.
In cujus calce :
Bononiæ Caſtigatiſſime impreſſum : Cura
Cæſaris de Nappis. Impenſa Benedicti hecto
ris librarii. Opera vero Platonis diligentiſſimi
impreſſoris Bononienſium. Anno gratiæ
M. cccc. Lxxxviii. xvi. KL. novenbres (*ſic*).
(*in* 4°.)

Prae-

(1) Hiſce jam ſub praelo ſudantibus, in memoriam rediit, ejuſmodi Annotationes ex Brixiana edit. anni 1496. exſtare in Caſanat., quam illico conferre operae pretium duximus, ut intelligeremus, num ea quae ex Fantutio ad hujus edit. deſcriptionem addidimus, cum veritate omnino congruerent; nec fruſtra. Nam primò obſervavimus in titulo editionis has annotationes, *centum* inſcribi, verba autem illa, *in varios auctores antiquos*, nullibi in volumine occurrere. Obſervavimus deinde in principio vol. haberi Beroaldi Epiſtolam ad Vldr. Roſenſem, & in fine hendecaſyllabon ejuſdem ad eundem, uti ſcribit Fantutius. Conſtat hoc hendecaſyllabon ex 26. verſibus, quorum priores quatuor hic recitare placet :

Uldrici nitidos lares adite
Centenæ ſimul annotationes :
Atq; a limine protinus ſalutem
Centenam dicite regulo roſenſi.

Praecedit Epiſtola nuncupatoria Poëtae ad Ludovicum Fuſcararium & Joh. Bapt. Refrigerium; cui ſubjungitur longum *Apologeticon ad eoſdem*, contra ſuos obtrectatores, eos nempe, qui ipſum *levioribus ſtudiis delectari, nec carmina religioſum virum decere* ajebant. Continentur haec decem plagulis rotundo ac minori, quam opus ipſum, impreſſis charactere. Editio eſt cum ſignaturis tantum. Vid. ſub anno ſequenti, num. 1. BONON.

IV.

Domini SALADINI de ESCVLO Serenitatis principis Tarenti phiſici principalis: aromatarioꝝ ↄpēdium feliciter incipit.
In fine:

Compendium aromatariorum Saladini principis tarenti digniſſimi medici: diligenter correctum et emendatum: Impreſſum in almo ſtudio Bononienſi: per me Benedictum ectoris librario (*ſic*): feliciter finit. Anno domini. Mccccclxxxviii. die xij. martii: ſub divo Iohañe bentivolo.
(*in fol.*)

Hujus editionis notitiam ex Jacobo Longio accepit Maettarius, ut ipſemet refert pag. 494. Error vero a typographo in voce, *Librario*, admiſſus, & a Longio notatus, editionem ab ipſo tractatam fuiſſe demonſtrat. Eſt charact. Goth. cum ſignaturis, regiſtro & typographi inſigni. Ex regiſtro colligitur vol. folia eſſe 36. Exit. apud Abb. Joannutium & Can. Devoti.

V.

„ ANDREAE BARBATIAE Lectura. *Ad calcem*: Finit aurea Le-
„ ctura (1) ſummi . . . . una cum additionibus & apoſtillis po-
„ ſtea per ipſum factis . . . . impreſſa Bononiæ ſtudio & impen-
„ ſis Vgonis de rugeriis. Anno a ſalute chriſtiana MCCCCLXXXVIII.
„ die VIII. Martii. *in fol.*

Ex Deniſii Suppl. Maettar. pag. 240.

VI.

Incipit prologus̄ de propoſitōibus univerſalibus ARISTOTELIS.
In fine:

Finiū propoſitiones univerſales Ariſtotelis ſū ma diligentia emendate.

Im-

(1) Bis nominatur Lectura, & bis ſiletur ejuſdem argumentum.

BONON.

Impreſſe Bonoīe ſtudiorum matre per Vgonem Rugeriuȝ. Anno incarnationis domini noſtri iheſu Xp̄i. M. cccclxxxviii. die vero. xv. Aprilis.
(*in* 4°.)

Poſt Ariſtotelem ſequuntur propoſitiones, ſive auctoritates quaedam Averrois, Senecae, Boëthii, Platonis, & Apuleji; quibus ſubjungitur tabula librorum, ex quibus decerptae ſunt, duabus impreſſa columnis, cum opus ipſum integra pagina excuſum ſit. Adductae ſubſcriptioni ſubjectum eſt regiſtrum ſignaturarum, ex quo intelligitur voluminis plagulas eſſe 68. Character Gothicus eſt. Extat apud Can. Devoti. Confer de hoc libello Mittarellium in Append. ad Cod. mss. Biblioth. S. Mich. Venetiarum prope Murianum, pag. 26.

VII.

Tractato de le piu maravellioſe coſe e piu notabile che ſi trovino ī le p̄te del mondo reducte e colte ſotto breuita in lo p̄ſente compēdio del ſereniſſimo cavalier a ſperon doro JOHĀNE de MĀDAVILLA nato nela cita de ſancto Albano . . . . .

In fine:

Impreſſo ne lalma ꝛ inclita citade di bologna per mi Vgo di Rugerii. Sotto al divo ꝛ illuſtriſſimo prīcipe e ſignore Giovanni ſecōdo bētivoglio. Sforcia.di veſconti.daragona.Neli anni del nr̄o ſignore meſſer IeſuXp̄o.Mcccc.lxxxviii.adi.iiii. di luglio. a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. Tutti ſono quaderni.
(*in* 4°.)

Edit. eſt caract. Gothico, pag. bipartita, & deſinit fol. verſo. Infra ſubſcriptionem habetur inſigne typographi. Extt. in Coll. A. Nic. de Roſſi.

VIII.

Preclariſſimi artiū ꝛ medicine doctoris CRISTOPHORI GEORGII de HONESTIS florentini ſup antidotario Meſue clara ꝛ maxime neceſſaria expoſitio.

In

In fine:

Explicit utilis expoſitio Xpofori Geor
gii de honeſtis florentini ſuper antidotario
Meſue cuȝ tractatu de aqua ordei. Et de
modo faciendi pt ſanam ꝑm cõmunem mo
dum practicantium diligentiſſime emenda
ta. Impreſſa in. Inclyta ciuitate Bononie
per Henricum de Harlem et Iohannem
Valbech. ſocios. Anno domini. M.cccc. lx
xxviij. xv. Aprilis.
Regiſtrum chartarum.

(*in fol.*)

Ex Jacobo Longio, ſcriptore utique accurato, editionem hanc refert Maettarius, tom. I. pag. 503., cui idcirco omnino aſſentiendum eſſe ſtatuo, etſi Orlandius non omni ex parte cum eodem concordet; aliam ſiquidem diem, octavam nempe Maji, editioni aſſignat. Idem Orlandius, obſervante eodem Maettario, aliam hujus operis editionem ſub nomine Benedicti Hectoris, cum eadem nota anni 1488. memorat, pag. 114., quam forſan eandem eſſe ac praeſentem ſuſpicatur cl. Annaliſta, *quod*, uti ait, *cum typographi eſſent focii, in exemplaribus aliis hujus, in aliis illorum nomina adſcribebantur* (1).

IX.

„ HIERONYMI MANFREDI med. & aſtrolog. centiloquium de
„ medicis & infirmis: apud Bacielerium. Bononiæ 1488. *in* 4°.

Recenſetur haec editio a Conrado Geſnero in Biblioth. fol 328., qui & addit: *char. duabus cum dimid.* Cum ipſo concordat Simlerus in Epitome ejuſdem Bibliothecae, pag. 348. edit. 1583.; eorumque auctoritate nixus eam retulit Maettarius in ſuis Annalibus, tom. I. pag. 500. (a). In Lindenio renovato G. Abr. Merklini, pag. 424. loco edit. hujus anni, memoratur editio anni 1483. per eumdem typographum. Vid. ſub anno ſeq.

X.

„ LACTANTII Opera. Bononiæ 1488. *in fol.*

Ex Catalogo Gudiano, pag. 33. editionem refert Maettarius, pag. 498.

(1) Orlandius parte II. ſui operis *alterioribus ſtudiis* &c. elaborata, pag 145 tres ejuſdem anni 1488. Bononienſes hujus operis editiones citat. I. *per Jo. Noerdligen & ſoc.* II. *per Bened. Hectoris*. III. *per Henr. de Harlem & Jo. Walbeck ſocios*. Poſtrema haec, quae certiſſima eſt, conſtat ex octo ternis & uno duerno; charact. Goth. duabus columnis & cum ſignaturis excuſa, & reperitur apud Can. Devoti.

(2) Hanc unam hujus operis edit. agnovit cl. Fantutius, tom. V. pag. 198.

BONON.

MCCCCLXXXVIIII.

I.

FRATRIS Bap. Mant. Carmelitæ theologi ad magnificū. D. Bernardū bēbū patriciū Venetū et iurecōſultū peritiſſimū ſecūda Parthenice īcipit.
In calce:
Secundæ parthenices opus divinū Bononiæ impſs ſum ſolerti animadiverſione(*ſic*)Franciſci Cereti par menſis: cōmunibus autem īpenſis Benedicti Hec toris Bibliopolæ Platoniſq; eiuſdem impreſſoris accuratiſſimi: civium bononienſium. Anno na tivitatis dominicæ. M. cccc. lxxxix. Quinto idus Februarias.

(*In* 4°.)

Primum folium ſiſtit Epiſt. dedicat. Auctoris ad Bernardum Bembum, ad cujus calcem adjectum eſt argumentum opuſculi. Excuſa eſt haec Epiſtola eodem rotundo & minuto charactere, quo prolegomena praemiſſa primae Parthenicae, ſicque incipit: *Beatiſſimae Virginis & martyris Catharinae Vitam nuper Romae dum tu apud Innocentium Pontif. Maximum pro Re. P. tua ſplendidiſſimum Oratoris munus obires, heroico carmine complexus ſum.*

Prima Parthenice ſuperiore anno relata, hiſtoriam B. V. M. tribus libris complectitur; haec hiſtoriam S. Cathar. V. & M., ut modo dicebamus, ſimiliter libris tribus. Utraque eſt heroico carmine; votum vero Auctoris ad B. Virg., ad calcem primae, & Franc. Cereti carmen in invidum lectorem, ad calcem ſecundae, ſunt carmine eleg. Prioris plagulae, adnumeratis omnibus, ſunt 70., ſecundae, 44. Signaturae incipiunt ab Epiſtolis Auctoris, & deſinunt in ipſis operibus. Character ſeu potius characteres utriuſque iidem ſunt, nitidi valde & elegantes. Extant in Caſanatenſi, & apud Can. Devoti.

II.

Fratris BAPTISTÆ. MANTVANI. Carmelitæ theo logi. contra poetas īpudice loquentes Carmē.
In calce:
Finis Romæ die. xx. octobris
M. ccccIxxxvii. *ſequitur:*
FRATRIS Baptiſtæ. mant. Carmelitæ theologi ad Reverēdiſſimū ī chriſto patrē ac Dominū. D. Oliverium Caraſam: Sabinen. Epiſcopū et Cardi nalem Neapolitanum de ſuorum temporū Cala mitatibus Liber feliciter incipit.

In

In fine:

Calamitatū noſtri tp̄is opus divinū Bon. īpreſſū ſolerti anima diverſione(*ſic*) Franciſci Cereti Parmenſis: impenſis Benedicti Hectoris Bibliopolæ: Platoniſq; eiuſdem impreſſoris accuratiſſimi: Civiū Bononienſium. Anno nativitatis dominicæ .M. cccc. lxxxix. Calendis Aprilis. Regnante Illuſtri. D. Iohanne Bentivolo ſecūdo. FINIS.

(*in* 4°.) (1)

De hac editione dictum eſt in Catalogo Rom. edition. Saec. XV., ubi inter caetera oſtendimus Auctoris Carmen *contra poetaſ impudice ſcribentes*, ſignatum *Romae XX. Octobris* 1487. inter Romanas editiones haud eſſe habendum, uti credidere Orlandius, Maettarius, & Laerius. Ad uberiorem eorum, quae ibi diximus, illuſtrationem, addi poteſt, eandem urbis Romae notationem cum die 20. Octobris anni 1487. haberi in nova opuſculi editione, quae inter Elegias, & Silvas &c. Poetae prodiit Bonon. an. 1502. In hac eadem edit., Silva VII. libri primi ita ſubſcribitur: *Finis Bononiae. Die ſecunda Februarii MCCCCLXXXV.*, quam notam deſignare annum impreſſionis opuſculi nemo certe ſomniabit. Illuſtrius adhuc ejuſmodi ſubſcriptionum exemplum, quae ad tempus & locum, in quo opuſcula ab Auctore abſoluta fuere, non vero ad tempus & locum impreſſionis referuntur, ſuppeditat Parthenice prima, in cujus calce legitur: *Bononiae editum III. Id. Febr. M. CCCCLXXXI.*, cum tamen ſubſcriptio typographi, quae poſt Auctoris votum ad B. V. ſubjuncta fuit, liquido oſtendat, volumen, nonniſi ſexennio poſt typis fuiſſe excuſum. Editio eſt eodem charact. ac Parthenicæ, & exſt. in Aracael. & Caſanat.

III.

Incipiunt aphoriſmi excellentiſſimi Raby (*ſic*) MOYSES ſecundum doctrinam Galieni medicorum principis.

In calce:

Bononie īpreſſum impenſa Benedicti Hectoris librarii: Opera vero Platonis diligentiſſimi impreſſoris Bononienſium. Anno gratie. M. cccc. lxxxviiii. quarto calendas Iunii.

Regiſtrum.

A. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r.

Omnes ſunt quaterni excepto ultimo qui ternus eſt.

(*in* 4°.)

IV.

Amphoriſmi (*ſic*) IOHANNIS DAMASCENI.

quos excipit:

Liber RASIS de ſecretis ī medicina q̄ liber āpho. apellatur (*ſic*). cum HIPPOCRATIS prognoſticis.

i 2 In

(1) Ante ejuſmodi ſubſcriptionem legitur carmen elegiacum Franc. Cereti, ad Iac. M. de Lino civem Bonon.

BONON. *In fine:*

Expliciunt amphoriſmi Rabi moyſes et amphoriſmi Iohan
nis (*ſic*) Damaſceni et amphoriſmi Raſis cũ pronoſticis ypocratis q̃
fuerunt inventa in ſuo ſepulchro in capſa eburnea diligẽtiſſime
Bononie impreſſi: impenſa Benedicti hectoris librarii: cura ve
ro Platonis de benedictis ſtampatoris (*ſic*) acuratiſſimi (*ſic*).

Finis. Laus deo.

(*in* 4°.)

Loco editionis, quae hic ſcrupuloſius deſcribitur, Beughemius, Orlandius, &, qui eos ſequitur, Maettarius pag. 515. in medium afferunt editionem quandam Aphoriſmorum Jo. Damaſceni, quam hiſce verbis enuntiant: *Joannis Damaſceni Aphoriſmorum liber. Bononiae per Platonem de Benedictis* 1489. Apparet vero Bibliographos hos vel de alia Aporiſmorum Damaſceni editione loquutos fuiſſe; vel ſi de hac eadem loquuti ſunt, inaccurate admodum eos fuiſſe loquutos. Nam in primis in ſecunda ſubſcript. a nobis adducta, non ſolius Damaſceni, ſed & R. Moyſis, & Raſis aphoriſmi, quos reipſa continet editio, recenſentur cum Hippocratis prognoſt. Deinde in ipſa nulla temporis nota occurrit; ac niſi appoſita ea fuiſſet ad calcem aphoriſmorum R. Moyſis, qui ſeparatim ab aliis impreſſi ſunt, etſi in ſecunda ſubſcriptione primo loco memorentur; editio inter eas numeranda foret, quarum incertus eſt annus. Dico Aphoriſmos R. Moyſis ſeparatim ab aliis impreſſos fuiſſe; quod quidem intelligitur uon modo ex peculiari ſubſcriptione ipſis appoſita, ſed cumprimis ex ſignaturis, quae aliae ſunt in ipſis, & aliae in Aphoriſmis Jo. Damaſceni aliorumque ſcriptorum. Signaturae in opere R. Moyſis pertinent uſque ad r 3., uti vel ex allato regiſtro liquet; in Joanne Damaſceno, aliiſque uſque ad C IIII. tantummodo. Damaſceni Aphoriſmi occupant plagulas quatuor cum quadrante circiter; Prognoſtica Hippocratis unam cum dimidia: reliquae numero XVIII. fere Aphoriſmos Raſis continent. Character hujus editionis parvus quidem eſt, ſed Romanus, & nitidus. Extat editio in Caſanatenſi, & in Muſeo Abb. de Roſſi.

V.

FRATRIS BAPTISTAE Mantuani Carmelitæ
theologi ad clariſſimum Equitem Dominum Lo
dovicum Gonzalem Hiſpanum divi Iacobi Galle
ci commendatarium digniſſimum in Robertum
Sanſeverinatem panegyricum Carmen. *ſequitur:*

FRATRIS Baptiſtæ Mantuani Carmelitæ theo
logi ad magnificum comitem Andream Bentivo
lum ſexdecīvirum Somnium romanum. *tum:*

Fratris Baptiſtæ Mantuani Carmelitæ theo
logi ad D. Falconem Protonotarium cuius bene
ficio ex omnibus periculis eſt liberatus.
Carmẽ, *ſeu potius Carminum congeries.*

In

Digitized by Google

In calce :

Ad D. Falconem opus hoc elegantiſſimũ Bononiæ impreſſum eſt communibus expenſis Benedicti Hectoris librarii Platoniſq; eiuſdẽ impreſſoris accuratiſſimi civium Bononieſiũ. Anno nativitatis dominicæ. M. cccc. lxxxix. duodecimo Kalendas Auguſti.

(*in* 4°.)

Tria haec opuſcula ad unum idemque volumen pertinent; quod liquet ex ſignaturis, quae continuata ſerie per unumquodque eorum procedunt. Incipiunt ab A I. & deſinunt in G III. Scapi omnes quaterniones ſunt, duobus ultimis exceptis, qui ſunt terniones. Exſtant apud Can. Devoti, et in collect. Abb. de Roſſi.

VI.

Preclariſſimi artiũ et medicine doctoris ac etate ſua primarii magiſtri BAVERII de BAVERIIS conſilia feliciter incipiũt.

In fine:

Bononie Impreſſa caſtigatiſſime cõſilia preclariſſimi artium et medicine doctoris Magiſtri Baverii de Baveriis filiorum ſumptibꝫ opera vero Platonis de Benedictis ĩpreſſoris accuratiſſimi Die quinto Novembris M. CCCC. LXXXXIX.

Finis.

(*in fol.*)

Poſt haec habetur aliud folium, *tabulam omnium Conſiliorum quae continentur in volumine* ſiſtens. Character idem eſt ac Aphoriſmorum R. Moyſis, &c., binae columnae, cum ſignaturis, & numeris in medio margine ſuperiore in utraque foliorum parte poſitis (1), quorum poſtremus eſt C. LIX. praeter tabulam. Exſtat in Angelica, in Caſanat. &c.

VII.

„ Solemnis & quotidianus Tractatus de Indulgentiis tam gene-
„ ralibus & plenariis, quam particularibus & ſimplicibus per cla-
„ riſs. Juriſconſultum Equitemque digniſſimum D. LVDOVICVM de
„ BOLOGNINIS de Bononia in almo Bononiae ſtudio. Anno Domini
„ 1489. *Ad calcem*: Impreſſum in inclita Civitate Bononie per me
„ Platonem (*de Benedictis*) ſtampatorem Bononienſem. *fol. min.*

Deniſius, pag. 261.

VIII.

(1) Idem numerus inſcriptus eſt utrique foliorum parti.

BONON.

VIII.

„ Opus aureum appellatum merito roſeum memoriale divinorum
„ eloquiorum - compoſitum per R. P. PETRVM de ROSENHAYM
„ . . . . . ordinis ſancti Benedicti . . . . . . precibus ac inſtantia
„ RR. PP. predicatorum de bononia per Ludovicum Joannis de Bo-
„ logninis (1) . . . . & opera expenſiſque Benedicti librorum mercatoris
„ fidelis, anno Domini. MCCCCLXXXIX. die XXVIII. Octobris.
„ *Haec initio operis, quod tandem in hunc verſum evadit*:

Dominici meritis ſim quoque tutus ego. *in* 4°.

Deniſius, pag. 275. ex Biblioth. Caeſ.

IX.

„ MATTHAEI de MATTESELLANIS de Succeſſionibus ab inte-
„ ſtato, PETRI de VBALDIS de Peruſio de Beneficiorum permuta-
„ tione, CATALDINI de BONCOMPAGNIS de Viſſo de Transla-
„ tione Sacri Concilii Baſileæ ad civitatem Ferrariæ, & de robore,
„ effectu, importantiaque Litterarum & Capitulorum ejuſdem, &c.
„ Bononiæ typis Vgonis Rugerii & Benedicti Hectoris 1489. die 18.
„ Febr. *in fol.*

Ex Biblioth. Bonon. Cl. Fantutii, tom. II. pag. 270. Vid. Deniſium, pag. 279.

X.

TRVSIANI (2) monaci cartuſienſis pluſq̃s cõ
mentum in librum Gal. qui microtechni in
titulatur.

In fine col. 1.

Impreſſum in alma ac inclita civitate
Bononie per me Vgonem Rugerium: ſub
divo ac Illuſtriſſimo principi (*ſic*) ꝛ domino.d.
Ioanne ſecundo Bentiuolo: Sforcia: Vice
comite: de aragonia ducali armorū guber
natore generali digniſſimo: Anno a nativi-
tate domini noſtri Iheſu chriſti. M. cccc.
lxxxix. die. x. Iunii.
(*in fol.*)

Co-

(1) Videntur in hac inſcriptione omiſſa fuiſſe vocabula, *emendatum* & *impreſſum*.

(2) Al. *Turiſani*, de quo confer Jul. de Nigris de *Scriptoribus Florent.* pag. 515. Editio refertur a Deniſio, pag. 278.

Digitized by Google

Columna ſecunda poſtremi folii recti, in quo occurrit ſubſcriptio, habetur inſigne typogr., verſum vacat. Editio eſt charact. Gothico pulchro, ſine numeris & regiſtro, ſed cum ſignaturis, & reclamantibus in fine quaternionum, qui ſunt num. 30. Exſt. in Biblioth. Aracaelit. BONON.

XI.

MARII PHILELFI artium et utriuſq; iuris doctoris equitis aurati et poetæ laureati ad religioſiſſimum patrem ſapientemq; theologum Lodovicum Mōdellū mediolanenſem ex ſeraphico minorum ordine præfatio in novum epiſtolarium.

In fine:

Epiſtole (*ſic*) Marii Philelfi ſummopere emendate: ac Felſinæ magna diligentia atq; anxietate per me Bacilerium de Bacileriis Civem eiuſdem urbis impreſſæ. Anno dñi. Mccccclxxxyiiii.

Laus Deo omnipotenti.

(*in* 4°.)

Ex fide Jacobi Longii enuntiatur hoc opus a Maettario pag. 516. titulo *Epiſtolarum*. Apud cl. Saxium vero & Mittarellium. *Epiſtolarii* nomine, quod ab Auctore impoſitum ipſi fuit, deſignatur. Ante Auctoris Praefat. ad Lud. Mondellum, a quo opus primo editum fuit Mediolani (1) anno 1484., poſt Auctoris obitum, occurrit Epiſtola ipſius Mondelli ad Octavianum Ubaldinum Mercatelli dominum, cum hujus reſponſione: quae duae Epiſtolae, una cum auctoris Praefat. exhibentur a Saxio in Hiſtoria literario-typographica Mediolanenſi a pag. CCCCLXXXV. Epiſtolae Ubaldini in hac edit. ſubjunctum eſt carmen in operis laudem, quod recitat idem Saxius pag. DLXXX. operis modo laudati, ipſeque Mittarellius, col. 356. Poſt ejuſmodi carmen ſequitur *Ordo contentorum in volumine*, quae ſingillatim accurateque recenſet idem Saxius, pag. CCLX., videndus. Epiſtola Mondelli ad Ubaldinum, cum hujus reſponſione & carmine in operis laudem, atque ordine contentorum, quatuor occupant plagulas ſignatas A. majuſc. Opus ipſum ſignatur litteris minoribus, quae pertinent uſque ad r ii. Praecedentes ſeapi quaterniones ſunt. Numeris & reclamantibus caret: infra adductam ſubſcriptionem habetur inſigne typographi. Exſtat in Chiſiana, Corſiniana, &c.

Huic autem Bononienſi edit. longe praeſtat Baſileenſis anni 1486. a Maettario, Orlandio, ipſoque Saxio ignorata: cujus ſubſcriptionem huc afferre placet, eam praeſertim ob cauſam, quod inaccurationem Bononienſis typographi, quod attinet ad hunc articulum, oſtendit. Ea ſic habet:

Finit Epiſtolare Marii philelfi elegantiſſimū: Baſileæ per magiſtrū Ioannem de Amerbach ſumma lucubratione impreſſum: Anno octogeſimo ſexto ſupra milleſimū quaterq; centeſimum.

(*in* 4°. (2))

(1) Dubium eſt utrum haec editio ſit omnium prima. Confer Saxium.

(2) Deniſius, qui editionem refert pag. 220., eam dicit in fol. ſed falſo. Opus praeterea inſcribit, *Epiſtolas*.

XII.

BONON.

XII.

„ HIERONYMI MANFREDI centiloquium de medicis & infir-
„ mis: Hoc opus exactum per Bacielierium cognomento de Bacie-
„ lieriis Felſineum civem. XII. Kal. Decembris. Bononiæ 1489. *in* 4°.

Haec eſt prima editio, quam e praelis Bacielierii de Bacielieriis prodiiſſe memorat Orlandius (qui praecedentem omittit.) Refertur vero a Maettario in utraque ſuorum Annalium editione, pag. 506. ſecundae.

XIII.

„ NICOLAI BVRTII Parmenſis Encomium Muſicæ. Bononiæ
„ 1489. *in* 4.

Mazzuchellius, vol. II. par. IV. pag. 2449.

O

„ *Ejuſd.* Fax Maroniana, id eſt obſervationes eruditæ in Virgi-
„ lium. Bononiæ 1489. *in* 4°.

D. Clemens, tom. V. pag. 443. Vide ſub anno 1490.

XIV.

„ Trattato della Santa fede o ſia eſpoſizione ſopra il Simbolo
„ delli Apoſtoli di Fra DOMENICO CAVALCA. Bologna 1489.

Ex Biblioth. Ital. Nic. Haymi edit. Mediolan. 1773. pag. 607. Sed fortaſſe editio Veneta hujuſmet anni (quae tamen auctoris nomine caret) in Bononienſem converſa fuit. Veneta editio impreſſa fuit *Per Peregrino Paſquale da Bologna*, quae patriae impreſſoris nominatio forſitan locum cum loco confundendi occaſionem praebuit. Fruſtra certe praeter Venetam editionem anni 1489. hujus operis, alia quaepiam tum a me, tum ab aliis olim quaeſita fuit. Haec Veneta praeterea editio, quam ad manus habeo, in laud. Bibliotheca deeſt.

MCCCCLXXXX.

I.

Formulario de Epiſtole vulgare miſſive e reſponſive: et altri fiori de ornati parlamenti a lo excelſo et Illuſtriſſimo Pricipe Signor Hercule da Eſti digniſſimo Duca de Ferrara: compoſto per CRISTOPHORO Laudini (*ſic*) citadi no di Fireze digniſſimo cómentatore di Danti.......
In fine:

Regiſtro. a. b. c. d. e.

No-

Nota che tutti ſono terni excepto lultimo che e quaterno Impreſſo A Bologna Per Plato ſtampatore ne lãno. Mccccl xxxx. adi. x. de zugno (*in* 4°.) BONON.

Praeit Auctoris Epiſtola ad Maecenatem in inſcriptione operis nuncupatum, cui nulla adjecta eſt temporis aut loci nota. Inſcriptio eſt charactere rubro, nihilo majori neque diverſo a charactere ipſius operis, qui Gothicus eſt. Exſtat in Caſanatenſi (1).

II.

QVINTVM VOLVMEN CÕSILIO
rum Divi ALEXANDRI TARTAGNI imolenſis iureconſultiſſimi et veritatis principis nuper editum per nobiles et piētiſſimos eiuſdem filios: Quorum opera curaq; ea omnia diligētiſſime recognita et correcta ſunt: *&c. &c.*
In ſummo ultimi folii verſi, col. 1.

Extat: atq; in lucē; pdit preſens quintũ conſiliorũ volumen divi Alexandri Tartagni Imolenſis caeſa rei atque Pontificii iuris interpretis ſanctiſſimi. quod exhibuerunt pientiſſimi illius liberi in primaria liberalium ſtudiorum civitate Bononie imprimi Tricentino de Serpa civi optimo et integerrimo mercatori bononienſi atq; Franciſco de Benedictis quem Platonem vocitant ſolerti et curioſo impreſſori communibus expenſis. Anno ſalutis humane Mccccl xxxx. Sexto idus Auguſti. Quare ......

Marcus Belliardus Parmeñ.

(*in fol. magno*)

Volumen hoc, quod in inſcriptione editum dicitur ab auctoris filiis, in eadem, Cardinali Oliverio Carafae ab iiſdem deſtinatum fuiſſe ſubjungitur: *Quod opus ad te Reverendiſſime in Chriſto Pater & Domine, D. Olivieri Cardinalis Neapolitane digniſſime, per dictos filios deſtinatum eſt, utpote verum eorundem protectorem*

(1) Editio Bononienſis hujus Formularii anni 1487., inſcripta eſt nomine cujuſdam *Bartholomaei Miniatoris*, uti ſub eo anno vidimus: quod nomen pariter legitur in Veneta anni 1498. vel circiter, aliiſque fortaſſe quibusdam mihi ignotis. Cum Bononienſi autem hujus anni, quod ſpectat ad Authoris nomen, concordant, Cajetana anni 1487. per A. F., Romanae duae, altera ſub Innocentio VIII. a Steph. Planck adornata ſine loci & anni nota, altera ſub Alexandro VI. per And. Fritag, anno 1492; Florentinae quinque, quarum tres memorat cl. A. M. Bandinius in Specim. Literat. Florentinae Saec XV., tom. II. pag 200; alias duas prae manibus ego ipſe habeo; & ex his antiquior pulchriorque lucem vidit ſub eodem Innocentio VIII., altera ſub Julio II. Hinc ſi ex numero editionum de opuſculi auctore pronuntiandum ſit, non alium quam Landinum fuiſſe fatendum erit.

Notandum autem eſt, in Biblioth. Ital. Nic. Haymi edit. Ven. 1728. & Mediol. 1773 loco Bononien. edit. 1487. aliam memorari anni 1485. cum nomine *Barthol. Miniatoris*, & ex editionibus Saec XV., quae Ch. Landini nomen praeſeferunt, omnino nullam, nec Cajetanam, nec Romanam, nec Bononienſ., neque Florentinam. Sed hujus Biblioth. auctoritas, quod attinet ad hunc articulum alioſque varios, parvi facienda eſt. Barthol. autem Miniator fortaſſe curavit edit. Bonon. anni 1487.

BONON. *rem & dominum, necnon ut ſapientiſſimum, &c.* Tota haec inſcriptio, quae eſt linearum 17., rubrica exarata eſt. Marcus autem Belliardus, cujus nomen infra ſubſcriptionem legitur, quique in ipſa ſubſcriptione ſtudioſos juris ad lectionem operis hortatur, in quo nihil eſſe profitetur, quod non ipſum Tartagnum auctorem habeat, ex cujus originalibus in ejus armariis aſſervatis deſumptum eſt quidquid in eo continetur, editionis ipſius curam geſſiſſe videtur. In altera ultimi folii verſi columna habetur regiſtrum ſignaturarum & foliorum totius voluminis, ex quo colligitur folia eſſe 190. circiter, ex quibus primum & ultimum vacant. Editio eſt charactere Gothico, ſed nitidiſſimo, duabus columnis, optima charta, amploque margine; & exſtat in Caſanatenſi.

III.

INCIPIT REPERTORIUM PRE
ſentis quinti consiliorũ voluminis divi Alexandri tartagni
Imolenſis . . . .
. . . . . . ſumma ope ꝛ ſolerti ſtudio nuperrime compilatum
per eximiũ leguꝫ doctorẽ dominum OLIVERIũ DE QVERGVIEN do
lenſis dyoceſis de Britannia . . . . . .
In fine:
Explicit reptoriũ Quinti voluminis cõſilioꝝ Dñi Alexãdri
tartagni Imolenſis Impreſſuꝫ per Platonem de benedictis
civẽ Bononienſſem (*ſic*) ∴ Finis
(*in fol. magno.*)

Eodem charactere excuſum eſt hoc repertorium ac Conſilia ipſa, cum quibus compactum eſt in Caſanatenſi. Propriis ſignaturis, geminatis litteris minoribus expreſſis, notatum eſt, quae pertinent uſque ad d d IIII. Praecedentes autem ſcapi terniones ſunt.

O

„ ALEXANDRI TARTAGNI Imolenſis Consiliorum *Vol. IV.* Bono-
„ niae 1490. *in fol.*

Laudat hanc editionem Maettarius ex Catalogo Bibliothecae Francofurt. Sed probabiliſſimum eſt, hic confundi volumen V. cum quarto.

IV.

„ HIERONYMI de ZANITINIS Contrarietates inter ius civile &
„ Canonicum. Bononiæ Plato de Benedictis 1490. *in fol.*

Ex Catal. Biblioth. Pinellianae, tom. V. pag. 263.

V.

„ Repetitio in famoſo et difficili §. Cato in L. IV. ff. de uerbo
„ (*ſic*) obli. cum expoſitione veri textus nuper editi per L. I. de

„ BO-

„ BOLOGNINIS. Impreſſa per Plautum (*Platonem.*) de Benedictis. BONON.
„ anno Domini 1490. die XVII. Decembris. *in fol. maj.*

Deniſius, pag. 283.

VI.

„ PHILIPPI MAR. RVBEI in Librum IV. ff. de verb. ob. Impreſſa
„ per Plautum de Benedictis...... librorum impreſſorem in vetu-
„ ſtiſſ. Bononie ſtudio. A. D. M. CCCCLXXXX. die XVII. Decem-
„ bris.... *in fol. maj.*

Idem, pag. 703.

VII.

„ S. AVRELII. PROPERTII Elegiarum Libri cum Com. Philippi
„ Beroaldi. Bononiæ in commune impreſſi a Benedicto Hectoris li-
„ brario, et à Platone de Benedictis impreſſore 1490. *in fol.*

Idem, pag. 295. ex Biblioth. Gottvicenſi. Vid. ſub anno 1487.

VIII.

„ Originalis Textus et verus in §. Cato ad lucem noviter editus
„ per Dominum LVDOVICVM IOANNIS de BOLOGNINIS V. I.
„ Doctorem cum ejus gloſſa. *Ad calcem*: Hæc omnia fideliter im-
„ primi feci ego Benedictus quondam Ethoris (*Hectoris.*)..... in
„ prælibato Bononiæ ſtudio. Anno Domini 1490. die decima octa-
„ va Februarii. *in fol. maj.*

Idem, pag. 283.

IX.

„ ANDREÆ BARBATIÆ Lectura ſuper tit. de Teſtamentis....
„ Bononiæ ſtudio et impen. Vgonis de Rugeriis Anno a Sal. Chr.
„ M. CCCC. LXXXX. XV. Iulii. *in fol. maj.*

Idem, pag. 702.

X.

Incomincia il libro chiamato FIORE de ITALIA: ilquale il re
Conſtãtino lo fece tradure de latino in vulgare: nel quale ſi tra
ctano le magnanimitade de Italia: ꝛ altre gentilezze aſſai tra
cte dalle yſtorie antiche e dalli proprij originali: come legẽdo
potrai vedere ꝛ cognoſcere la grãde eloquentia di queſto au-
ctore. E prima tractaremo di nomi de li primi cinque ch' regno
rono in Italia: e de li nomi de Italia: e dogni ſuo ſito.

BONON. *In fine:*

Impreſſo ne lalma ꝛ inclita citade de Bologna p mi Vgo dʼ rugerij ſotto al divo ꝛ illuſtro (*ſic*) ſignore e principe meſſer Giovā. ni ſecondo bentiuoglio ſforcia di veſconti da ragona. generale governatore dele gente darme delo illuſtriſſimo duca de milano. neli anni del ſignore miſer Ieſu chriſto. M. cccclxxxx. a di xxv. de octobre.

Regiſtro

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. tutti ſono quaderni excepto m. che e uno foglio. Infra quæ habetur inſigne typographi.

(*in* 4°.)

Quis fuerit anonymi hujus libelli auctor incompertum mihi eſt. Hoc quidem affirmare poſſum, cum cum ſacris, tum profanis literis ſatis eruditum fuiſſe, uti ex operis lectione conſtat: quae jucundior profecto foret, ſi paulo nitidiore charactere, & majori cura impreſſum fuiſſet. Perſuaſum praeterea habeo, ejuſmodi opus Italice primo ſcriptum fuiſſe, & non ex Latino verſum, uti in ejus inſcriptione (ab imperito quodam fortaſſe ipſi aſſuta) dicitur; quod oſtendere videntur Dantis carmina, quae in eo paſſim (in ſecunda praecipue parte) recitantur. Vel ipſa prima pagina, ubi de diverſis Italiae nominibus agitur, haec Poëtae carmina in medium affert Auctor, & opportune quidem:

Ahi ſerva Italia di dolore oſtello
Nave ſenza nochier in gran tempeſta
Non donna di provincie, ma bordello.

Ex duabus partibus conſtat: quarum prima fere tota verſatur circa Moyſis & Jobi vitam & res geſtas, ab eorum nativitate uſque ad obitum; quòd uterque coaevus fuerit Jani, uti dicitur in fine narrationis de eodem, quae praecedit. Altera pars fabuloſorum numinum cumprimis, & Aeneae hiſtoriam ab ejus ortu uſque ad obitum complectitur. Integra pagina, charactere Gothico rudiuſculo impreſſum eſt; & reperitur in Caſanat., & in Collect. Abb. de Roſſi.

XI.

,, La Rhetorica nuova dellʼ excellentiſſimo MARCO TVLLIO ,, CICERONE. in Bologna per li fratelli deʼ Campii 1490. *in* 4°.

Paitoni, Traduttori Ital., tom. I. pag. 232.

XII.

,, NICOLAI BVRTII Fax Maroniana, ideſt Obſervationes eru- ,, ditæ in Virgilium. Bononiæ 1490. *in* 4°. *Vid. ſub. anno* 1489. (1)

MCCCCLXXXXI.

(1) Sub quo, auctoritate D. Clementii (quem ſequutus eſt Deniſius) adducti, hanc Bonon. edit. retulimus. Dum autem haec praelo ſuppoſita jam fuiſſent, opportune accidit (quod ab aliquot diebus ſummopere avebam) ut Vitas *Virorum dignitate & erudit. ſummorum* I. G. Meuſchenii, quem unum ſuae aſſertionis ſponſorem appellat Clementius, favente pro ſua ingenita comitate Eminentiſſ. Cardinali GARAMPIO, tractare liceret. Quem librum ut primum in ma-

MCCCCLXXXXI.

I.

IOHANNIS Michaelis Alberti carrarienſis de omuibus Ingeniis augēde memorie: ad preſtātiſſimū Virum Alouiſium Manentem Inclyti VenetorumSenatusSecretarium libellus foeliciter incipit.
In fine:
Impreſſum Bononiae per me Platonem de benedictis civē Bono nienſem Regnante Inclyto Principe. d. d. Iohanne Bentivolo ſecūdo āno incarnatōis dominice Mccccclxxxxi. diexxiiii. Ianuarii
(*in* 4°.)

Poſt brevem Auctoris epiſtolam ad Al. Manentem, incipit opus ipſum, praemiſſo hoc titulo:

Libri Vnici de memoria Incipit Cap. primum

Editio eſt charactere parvo Romano, eodem nempe, quo ſunt Aphoriſmi R. Moyſis, &c. anni 1489., & Orationes Beroaldi hujus anni, cum ſignaturis; plagul. XII. Extat in Caſanatenſi.

II.

„ Della ARTE del ben morire Tractato utiliſſimo. *In fine*: Im-
„ preſſo in Bologna per mi Plato di Benedicti, regnante lo felice
„ et illuſtre Signor Zohanne ſecundo di Bentivogli, anno Domini
„ M. CCCCLXXXXI. die XII. martii. *in* 4°.

Refertur haec editio a Mittarellio inter Codices impreſſos Saeculi XV., exſtantes in Bibliotheca S. Mich. Venetiarum prope Murianum, col. 29., ubi & nonnulla, cum de ipſo opere ejuſque editionibus Italis, tum de ejus auctore notat.

III.

ANGELI POLITIANI Silva: Cui titulus Nutricia.
In fine:
D. Angeli Politiani opuſculum hoc elegantiſſimum impreſſum eſt Bononiæ per Platonem impreſſorem accuratiſſimum Anno domini Mccccclxxxxi decimo kalendas Iulias
(*in* 4°.)

Edi-

nibus habui, illico oculos converti ad tomum a Critico laudatum; & non ſine aliqua admiratione obſervavi, *Facem Maronianam Burtii*, non quidem anno 1489, uti ipſe ait, ſed anno 1490., uti prodidit Mazzuchellius, in hoc opere alligaris ad quem propterea annum omnino pertinere cenſenda eſt.

BONON. Editionem memorat Orlandius, par. II. ſui operis, pag. 389., ſed ſuo more: NUTRITIA. inquit, *Bononiae 1491.*: quo eodem preſſo ſtylo eam in ſuis Annalibus retulit Maettarius, mutato tamen (typographi vel amanuen. incuria) anno 1491. in ann. 1481., quo tempore Politianus hanc ſuam Silvam nondum ſcripſerat (nondum certe abſolverat), uti ex nota ad ejuſdem calcem appoſita liquet: *Abſoluta eſt in Feſulano* VIII. *idus Octobris* Mcccclxxxvi.

Tam Orlandius autem, quam Maettarius, eique ſuccenturiatus Deniſius omittunt editionem Florentinam hujuſmet anni, hac Bononienſi paulo antiquiorem, & tres alias Politiani Silvas, tam Florent. quam Bonon. editionis; quas ex Bonon. inveniet L. ſub anno ſeq., ex Florent., ſuo loco, in hoc Specim.

IV.

PHILIPPI BEROALDI Orationes et quamplures Appendiculae Verſuum.
In calce:

> Expliciunt orationes et ꝙplures apendiculae (*ſic*) Verſuum editae a Philippo Beroaldo. Bononiēſi Impreſſe (*ſic*) vero Bononiae anno. Mcccclxxxxi. in commune a Benedicto hectoris librario et Platone de Benedictis Impreſſore ſolertiſſimo civibus Bononienſibus
>
> LAVS DEO

(*in* 4°.)

In fronte Carminum haec legitur inſcriptio:

In calce ludicra hec (*ſic*) amatoria hoc eſt meras nugas uelluti (*ſic*) appendiculan (*ſic*) quandam appoſuerūt impreſſores. Tu hoc quoq; qualecunq; eſt boni conſulito.

Occupant haec Carmina 20. plagulas cum ſemiſſe, minuto, Romano, nec ineleganti charactere impreſſas, quo pariter impreſſae ſunt Orationes ipſae, quas praecedit Beroaldi Epiſtola ad Martinum Boemum diſcipulum ſuum, quae ſic incipit: *Collegi nuper Oratiunculas nonnullas, variis a me temporibus & argumentis concinnatas, eaſque te impulſore tradidi impreſſoribus, &c.* Editio eſt cum ſignaturis, plagulae 76., ejuſque exemplum exſtat in Caſanatenſi, aliudque poſſidet Can. Alb. Devoti. Vide ſub. anno 1500.

Ex adducta porro ſubſcriptione liquet editionem, *in commune* a Platone de Benedictis & Benedicto Hectoris adornatam fuiſſe: ideoque unam eandemque editionem uni & alteri typographo ſine errore, quin immo jure, adſcribi poſſe. Cl. tamen Fantutius, Mazzuchellium ſequutus (t. 2. p. 121.) ab unoquoque ex his typographis ſpecialem editionem factam fuiſſe ſupponit, dum recenſens varias harum Orationum editiones ait: *Bononiae apud Platonem de Benedictis 1491. in 4. Bononiae apud Benedictum Hectoris 1491. in 4.*

V.

REPERTORIVM DICTORVM: ARISTOTELIS: AVEROYS: ALIORVMQVE PHILOSOPHORVM.

In

In fine:

Expliciunt propoſitiones Ariſtotellis (*ſic*): Averoisq; & aliorum phyloſophorum (*ſic*) ære: & impenſa Bene dicti de Hectoreis librarii ad lucem delatæ: Opera vero: & diligentia Bazalerii de Bazaleriis civis bo nonienſis impreſſæ Regnante Iohanne Bentivolo Secundo Sforcia: Vicecomite de Aragonia Anno Salvatoris noſtri. M. cccc. lxxxxi. die Auguſti ſecunda.

Laus Deo.

(*in* 4°.)

Praecedit Epiſtola Andreae Victorii Bononienſis ad Hieronymum Toſtinum de Florentiola praeceptorem suum, Bononiae Philoſophiam publice profitentem, in qua, recitato Averrois de Ariſtotele elogio, ſubdit: *Ariſtotelem itaque talem habere debemus, qualem Averr. eſſe fatetur, ut quocumque ierimus, nobis ſit ſocius.... antequam loquamur, proferre nos doceat, ipſumque ab aliis differentem, ut aurum a calybe, continue veneremur, &c.* In fine vero Epiſtolae, hujus ſuae edit. praeſtantiam hiſce praedicat verbis: *Prius enim foedus faſtidienſque* (libri) *ordo aderat, nunc vero lucidus ac delectabilis datur: primus libros ſolum confuſe oſtendens, hic vero libros, textus, capitula, commataque diſtincte demonſtrans eſt; ut ipſum inſpicientibus patere poteſt: quorum quatuor inventionem citam diſcipulus tuus dilectus libenti animo tibi largitur.*

Occupat haec Epiſtola totum primum folium verſum: rectum exhibet titulum majuſculo charactere excuſum, huc allatum. Editio nitida eſt, eleganti Romano charactere excuſa, cum ſignaturis, quae pertinent uſque ad K IIII. Plagulae ſunt 64. Exſtat in Caſanatenſi, & apud Can. Devoti.

VI.

„ STATVTA Civilia et Criminalia. Bononiæ 1491. *in* 4.

Ex Catalogo Reimer. hanc editionem citat Maettarius, tom. I. pag. 538. edit. novae.

VII.

„ LVDOVICI BOLOGNINI in privilegium Theodoſii Imper. pro
„ Vniverſitate Bononienſi Commentaria. Bononiæ 1491. *in fol.*

Idem, pag. 539. ex Biblioth. Amerbach. Cum Maettario conſentiunt Mazzuchellius in Scriptoribus Italicis, & Joannes Fantutius in Bibliotheca Bononien., tom. II. pag. 268., qui & de praemio ab Innocentio VIII. pro ejuſmodi labore Auctori collato mentionem facit, pag. 262.: quo eodem loco ſuppoſititium eſſe declarat Theodoſii Diploma pro ſtudio Bononienſi. Ex tribus tamen hiſce auctoribus, qui editionem memorant, nullus ejuſdem typographum nominat, fortaſſe quia in ipſa deeſt.

VIII

BONON.

VIII.

„ IOANNIS DE AMICIS ſingularia Iuris. Bononiæ 1491. *in fol.*

Idem, pag. 784. ex Catal. Librorum Juridic. P. Kuhtzii.

IX.

„ VIRGILII Aeneidorum libri Italice. Bononiæ per Vgonem de
„ Rugeriis die 23. Auguſti 1491. *in* 4°.

Ex fide Orlandii editionem refert Maettarius, pag. 542. Vide Paitonum, *Biblioteca degli Autori antichi volgarizzati*, tom. IV. pag. 162

X.

„ GAMMARO TOMMASO Sclaricino. Silvano, Sonetti. In Bo-
„ logna 1491. *in* 4°.

Ex Catal. Biblioth. Pinell., tom. IV. pag. 333., & V. pag. 265.

MCCCCLXXXXII.

I.

„ Miſcella ANTONII MARIAE VISDOMINI: impreſſa accura-
„ tiſſime per Platonem de Benedictis. Bononiæ 1492. *in* 4°.

Hanc editionem primus, quod ſciam, inter Bibliographos retulit Leichius in ſuo Supplemento Maettariano, pag. 134., quo ex loco exſcripta ſunt verba huc allata. Ejus exemplum poſſidet Excell. Ball. C. Valentius Gonzaga, Mediolani.

II.

ANGELI POLITIANI SILVA CVI
TITVLVS MANTO

In fine:

REGISTRVM
Primus eſt ternus. A. i. A. ii. A. iii.
Secundus duernus. B. i. B. ii.
D. Angeli Politiani opuſculum hoc
elegantiſſimum impreſſum eſt
Bononiæ p egregium Virum
Platoné de Benedictis imps
ſoré accuratiſſimú. Anno.
domini. M. cccc.
Lxxxxii die
Nono
Iunii.

(*in* 4°.)

III.

III.

ANGELI POLITIANI Silua: cui titulus Ruſticus: in poetæ Heſiodi: Virgiliq, (*ſic*) georgicon enarratione pronuntiata.

In fine:

Impreſſum Bononie (*ſic*) per Platonem de benedictis impſſorem accuratiſſimū. M. cccclxxxxii. xv. Iunii. (*in* 4°.) (*cum ſignaturis.*)

IV.

ANGELI POLITIANI SILVA
CVI TITVLVS AMBRA

In calce:

Regiſtrum. æ. i. Angeli. æ. ii. Angeli. æ. iii. Gripas. æ. iiii. Non ego. œ. i. Ductores. œ. ii. Iamq; illum. œ. iii. Immerſoſq;.

Impreſſum Bononiæ p Platonem de benedictis impſſorem accuratiſsimū: ciuéq; Bononienſem M. cccclxxxxii. die. xxviii. Iunii.

(*in* 4°.)

Folio verſo ſubſcriptionis hujus Silvae haec leguntur: *In Silva Angeli Politiani, cui titulus* Nutritia, *impreſſa Bononiae per Platonem impreſſorem accuratiſſimum infraſcripti errores annotantur, culpa eorum qui eam prius Forentiae impreſſerunt* &c. Quod quidem monitum cum ſubjunctorum errorum annotatione, omnino neceſſarium erat, ne *accuratiſſimi* titulo, quem toties ſibi tribuit Plato, quidpiam detrahi poſſet.

Haec Silva in fronte gerit Epiſtolam dedic. Politiani ad Laur. Tornabonum, datam *Florentiae prid. nonas Novembres* 1485. Silva *Ruſticus*, Epiſtolam ad Jac. Salviatum ſine ulla temporis aut loci nota. Silva *Manto*, Epiſt. ad Laur. Medicem Petri Franc. fil. datam *Florentiae IV. nonas Novembr.* 1482. Silva *Nutritia*, de qua dictum eſt anno ſuperiori, Epiſt. ad Antoniottum Card. ſine loci & temporis nota: ipſi tamen Silvae ad calcem ſubjunctum fuit: *Abſoluta eſt in Feſulano VIII. id. Octobris* 1486. uti ibid. diximus. Quatuor has Silvas ſex vel ſeptem ab hinc annis commodatas habui a f. m. Abb. Nic. de Roſſi. Omnes ſunt optimo charact. Romano.

V.

„ Statuta Civilia et criminalia Civitatis Bononiæ, per Ectorem
„ Faelli. Bononiæ 1492. *in* 4°.

Orlandio debetur hujus editionis notitia, quam ejus auctoritate nixus in ſuis Annalibus retulit Maettarius, tom. I. pag. 554.

BONON.

VI.

EPISTOLE VTILE E DIVOTE DE
LA BEATA E SERAPHICHA VERGI
ne. Sancta Chaterina da Siena del ſancto ordine de la penitentia
de miſer ſancto Domenico . . . . . .

In fine:

Impreſſe ne la nobel cita de Bologna per mi Zohãne Ia
como di Fontaneſi Nel anno de la Chriſtiana gratia.
M.cccc.lxxxxii. A di. xviii. de Aprile Regnante in
celo e in terra Ieſu xp̄o ſignore e ſalvator noſtro
col ſuo eterno padre e ſpirito ſancto . . .

(*in* 4°.)

Editio haec non continet niſi quandam partem Epiſtolarum S. Catharinae, quod editor (1) ſive typographus ipſe declarat his verbis, quae leguntur infra adductam ſubſcriptionem: *Vero è che la dicta glorioſa vergine Caterina multe altre Epiſtole ſcriſſe a diverſe perſone, prelati, religioſi, e ſeculari homini e donne, de diverſe condizione, ma queſte ſole al preſente ſono recolte*. Sunt autem hae Epiſtolae numero XXXI., quarum prima eſt *ad uno devoto ſervo di Dio della vertu della Pazienza*; poſtrema ad B. Raymundum de Capua, *ne la quale manifeſta a lui alcune mirabile abſtrazione e viſione*, &c. Harum omnium Epiſtolarum in fine, ante ſubſcriptionem adjectus eſt index, qui numerum, ordinem, & argumentum earum demonſtrat. Penultimo folio recto, in quo deſinunt Epiſtolae, habetur regiſtrum ſignaturarum voluminis, ſic expreſſum: a. b. c. d. e. f. *Tutti ſono quaderni*. Unde apparet voluminis plagulas eſſe 48. Character ſemigothicus eſt, ſed pulcher valde. Editionem refert Orlandius, pag. 115., & ex ipſo Maettarius, pag. 554. Extat in Caſanatenſi.

VII.

„ BARTHOLOMÆI BOLOGNINI I. C. et Advocati Apoſtolici
„ Conſiſtorialis Epitoma metrica . . . . . . in Ovidii libros XV. Meta-
„ morphoſeon verſibus elegiacis. Per Io. Iacobum de Fontaneſis,
„ die 19. April. Bononiæ 1492. *in* 4°.

Ex Orlandii opere, pag. 115. hanc editionem in ſuos Annales derivavit Maettarius, tom. I. pag. 555. Cl. Fantutius, tom. II. Biblioth. Bononienſis pag. 256., ubi editionem, aliaſque duas ſequentis ſaeculi citat, congruentia temporum adductus Epitomen hanc opus eſſe putat Bartholomaei Bolognini ſenioris, qui anno 1444. in patrio ſtudio deſtinatus fuit *ad Lecturam Infortiati*, non autem alterius Bartholomaei Bolognini, qui vita exceſſit anno 1539., quem nullo modo inter patriae ſcriptores numerandum eſſe cenſet.

VIII.

(1) Ante adducta ſubſcriptionis verba, haec leguntur: *E iniſſe quelle Epiſtole della &c., correcte diligentemente et emendate per uno frate del ordine di frati predicatori.*

VIII.

IVLIANI DVCIENSIS de Imola oratio pro principio Inclyti Bononienſis Studii habita año dñi. M. cccc. lxxxxii. regnãte. Ill. Ioh. Ben. ſecũdo.
In fine:
Bononiae impreſſum accuratiſſime per Hieronimum de Pullis: et Iohannem de mazochis Anno domini. M.cccc.xxxxii(*ſic*). Regnante incli to principe Iohanne Bentivolo ſecundo pacis et concordiae auctore.
(*in* 4°.)

In uno hoc opuſculo, *Hieronymi de Pullis*, & *Jo. de Mazochis* Bononienſium impreſſorum nomina notata inveni; nec ex bibliographorum, aut aliorum quorumque ſcriptorum (1) monumentis eorum ullam haurire potui notitiam. Sex omnino ſunt opuſculi plagulae charactere Gothico nitidiſſimo impreſſae (2). Extat in Caſanatenſi. De alio quodam Ducienſis opuſculo eodem charactere, ſed ſine temporis nota impreſſo, mentio fiet inter editiones anni nota carentes.

IX.

„ Ad Magnificum Minum Roſcium Senatorem Bononienſem PHI-
„ LIPPI BEROALDI Epiſtola cum duabus Hiſtoriis ex Boccaccio
„ converſis. Bononiae 1492. *in* 8°.

Refertur haec editio in Bibliotheca Scriptorum Bononienſium cl. Fantutii, tom. II. pag. 123., ubi annotatur, hiſtorias haſce, duas eſſe fabulas Decameronis Boccaccii a Beroaldo *in Latinum ſermonem ingenii exercendi cauſa converſas*, uti Beroaldus ipſe dicit in Epiſtola iiſdem praepoſita. Alia quaedam ad Bibliographiam ſpectantia ſubjicit cl. Auctor eodem loco, apud ipſum videnda.

X.

„ Opuſculum et tract. de Amicitia .... per D. I. de LIGNANO
„ I. V. interpretem ..... Impreſſa in civitate Bononiae per ......
„ Vgonem de Rugeriis ... A. S. C. 1492. die vero IX. Madii. *fol. maj.*

Deniſius, pag. 319.

XI.

„ ANDR. BARBATIÆ Repet. Legis cum acutiſſimi C. de Fidei
„ commiſſis. Bononiae per Vgonem de Rugeriis 1492. *in fol.*

Idem, pag. 321.

XII.

„ FRANCISCI de CREMA Singularia et Solemnia Dicta. Bo-
„ noniæ per Vgonem de Rugeriis 1492. *in fol.*

Idem, pag. 324.

l 2 XIII.

(1) Cum haec ſcribebam nondum editum fuerat Suppl. Maittair. Deniſii, in quo, pag. 325. haec editio cum impreſſorum nominibus accurate refertur. (2) Sine ſignaturis, numeris, &c.

BONON.

XIII.

„ FLORIANI de S. PETRO Bononienſis Tres Diſputationes. Bo-
„ noniæ per Vgonem de Rugeriis 1492. *in fol.*

Idem, pag. 333.

XIV.

„ Repetitio ad L. qui viam ff. de novi operis nuntia nuper edita
„ per LVD. de BOLOGNINIS .... Impreſſum Bononiæ per Ioannem
„ Iacobum et Hieronymum de Benedictis de Bononia. A. D. MCCCC.
„ LXXXXII. die XXI. Ianuarii. *in fol. maj.*

Idem, pag. 322.

O

„ MATTHÆI BOSSI Veronenſis Canon. Reg. Recuperationes Fe-
„ ſulanæ ſive Dialogi, Orationes et Epiſtolæ. Bononiæ 1492. *in* 4°.

Idem, ibid. Vid. ſub anno ſeq.

XV.

„ Traductione (1) de una hiſtoria di due amanti (Eurialo e Lucre-
„ zia) compoſta dalla felice memoria di Papa PIO II. ſtampata
„ nella inclita et alma Citade di Bologna in lo edifizio da Carta
„ de la illuſtriſſima Madonna Ginevra Sfortia di Bentivogli per Her-
„ cules di Nani ſotto al Divo Signor Zoanne Bentivoglio Secundo
„ Sfortia di Viſconti, &c. 1492. adi 31. de Agoſto. *in* 4°.

Ex Quadrio, vol. IV. pag. 434.

MCCCCLXXXXIII.

I.

DION DE REGNO.

Ad Illuſtriſſimum et Sereniſſimũ dominũ dominum
Maximilianum divi Cæſaris Friderici Tertii filium
Franciſcus de Picolhomineiis(*ſic*) Senenſis. S. Euſtachii
Cardinalis.

In fine:

Dionis opuſculum aureum ac penitus divinum expli
cit accuratiſſime per PLAtonem De BEnedictis im-
preſſioni traditum BOnonie Anno domini Mcccl.
xxxxiii.

REGISTRVM.

(*in* 4°.) Duae

(1) Interpres fuit Alexander Braccius.

Duae praeeunt Franc. de Piccolomineis Epiſtolae: I. Ad Maximilianum Caeſaris filium, cui opuſculum a ſe verſum dono miſit, data anno 1469., quo fortaſſe primo typis editum fuit; altera ad Nicolaum V., cujus juſſu ejuſmodi verſionem adornaverat, quae ſic incipit: *Inter omnes rerum ſcriptores, Nicolae quinte pontifex maxime, qui juſſu tuo in Romanum ſermonem vertuntur, nullum ego principi nec aptiorem, nec magis neceſſarium puto, quam Dionem hunc Pruſenſem, quem ego nuper interpretatus ſum.* Quemadmodum autem ex hac Epiſtola nullo modo colligere licet, opuſculum regnante Nicolao V. typis fuiſſe excuſum, ita nec ex priori ad Maximilianum, certo inferri poteſt, ipſum anno 1469. impreſſum fuiſſe. Nulla certe editio eum nota anni 1469. hactenus detecta fuit, uti obſervavimus in Catalogo Rom. editionum Saec. XV.; etſi forte editio anni nota carens, de qua ibi dictum eſt, eo anno prodierit. BONON.

Character opuſculi Romanus eſt, inſcriptione, *Dion de Regno*, excepta, quae eſt charactere Gothico grandiori. Signaturae pertinent uſque ad *f* 11., & ex ſubjuncta regiſtri explicatione, *omnes ſunt quaterni, excepto ultimo, qui continet folia duo ideſt eſt duernus*, apparet folia voluminis eſſe 44. Exſtat in Caſanatenſi, in Corſiniana & alibi.

II.

Ad Illu. Prin. Ioannem Bentivolum Secūdum de armorum oſtentatione Cum ab illuſtriſſimo Mediol. Duce Vexillo prætorio donatus fuiſſet ANTONII. VRCEI CODRI ſilua.

In calce:

Bononiæ. M ccccLxxxxiii. Luce Aprilis. xviii.

Hæc Cudit impreſſione Plato.

(*in* 4°.)

Opuſculum quanto exilius, tanto pretioſius. Conſtat ex IV. tantum plagulis, optimo charactere Romano. Prima plagula ſignatur A. I.·., aliae tres, tribus punctis ad latus primae ſignaturae poſitis fortaſſe indicatae, nulla litera notatae ſunt. Exſtat in Caſanatenſi.

III.

MATTHAEI BOSSI Canon. Reg. Lateran. *Opuſcula & Epiſtolae, quibus majuſculis literis præpoſitus eſt hic titulus:*

QVAE
hoc volumine habentur varia
diverſaque et longa ex di
ſperſione
collecta
quo
brevi ſub titulo ſubii

cian-

BONON.

ciantur ac nomine
recuperationes
feſulanas
lector
agnoſci
to.

In fine:

RECVPERAtiones Feſulanas has elegantiſſimas 'Opus quidem aureum, et penitus Divinum q̃ caſtigatiſſime Impreſſit omni ſolertia PLAto de Benedictis Bononienſis In Alma Civitate BONONiæ. Anno Salutis MCCCCLXXXXIII. Decimo tertio Kallendas (*ſic*) Auguſtas.·.

REGISTRVM. et infra inſigne typographi.

(*in fol.*)

Regiſtrum cum adjecta explicatione ſic habet: .✝. a. b. c. d. e. f. g. h. i.. A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. *Omnes ſunt quaterniones, excepto primo ſignato .✝. qui eſt ternus, & .h. minuſculo, qui etiam eſt ternus, & . i. parvo, qui conſtat ex duobus foliis*. Atque hinc primo patet duas hujus operis partes (de quibus mox) ad unum idemque volumen pertinere; aliamque ab alia, ſalva ejus integritate, ſeparari non poſſe. Secundo patet ejus folia ſeu plagulas omnino eſſe 184.

Principio voluminis habetur Auctoris Epiſtola ad Petrum Barocium Patavinum Epiſcopum, data Bononiae Kal. Juliis 1493. Huic Epiſtolae ſubjunguntur *Rerum numerus titulique*, ad quorum calcem charactere majuſculo legitur: *Feſulanarum Recuperationum capita & tituli finiunt. Hoſpes aveto, & ſi qua mendoſa deprehenderis, &c.* Continentur haec primo voluminis ternione notato ſigno .✝. Septimo folio verſo (1) occurrit brevis Epiſtola Philippi Beroaldi ad L. Octavo ſignato *a* II. legitur Auctoris Epiſtola dedic. ad Joannem Medicem Cardinalem data ex Abbatia Feſulana Kal. Aprilis 1492. (2), quae totum ejus ſpatium occupat. In hac Epiſtola cauſam aſſignat, cur opuſcula in editione contenta, *Recuperationes Feſulanas* inſcripſerit: *Hinc incenſa mihi* (inquit) *fiducia, ut iſta quae diximus ita ſparſa quaque ac diſſeminata in unum cogeremus. Quod cum fecerimus* (Feſulis) *quae ex multis deperditis inventa receptaque ſunt, quaſi recuperationes appellare poſſumus*. Folio IX. recto incipit primum opuſculum, cui charactere majuſculo & rubro hic praepoſitus eſt titulus: *Matthaei Boſſi Veronenſis canonici regularis ad Jo. Philippum germanum & Concanonicum de tolerandis adverſis Dialogus incipit*. Secundum opuſculum eſt *de gerendo Magiſtratu, Juſtitiaque colenda*. Reliqua ſeptem, ſunt Orationes totidem, variis occaſionibus habitae. Atque ex IX. his opuſculis conſtat pars prima voluminis. Pars altera continet CXXXIII. epiſtolas ſingillatim indicatas in elencho, de quo ante diximus. Editio nitidiſſima eſt & ſpecioſiſſima, & una ex rarioribus, quae Bononiae lucem viderunt. Exſtat in Caſanatenſi, in Chiſiana, Angelica, apud Can. Devoti, &c. (3) Vid. num. V.

Epi-

(1) Rectum vacat.

(2) Hanc Epiſt. praepoſuit Auctor edit. Florentinae anni 1492.

(3) In indice ms. biblioth. E. B. C. Val. Gonzagae, ſub hoc eodem anno 1493. memoratur quaedam hujus operis editio, *per Hectorem*, ſive

Epiſtola Matthaei Boſſi ad P. Barocium, de qua antea diximus, evidenter oſtendit nullam eſſe hujus operis Bononienſem editionem anni 1492. a Denisio ex *Amico* in ſuo opere relatam, pag. 322. *Superiore anno* (inquit Boſſus) *multorum rogatu, ſacer Antiſtes, & bonarum artium parens, opuſcula mea quaedam variaſque Epiſtolas hinc inde collectas Florentiae impreſſorum officio communes ſtudioſis noſtris hominibus reddidi: quas Joanni Medici Laurentii filio Cardinalatus dignitate meis tum manibus inſignito, juveni in amore litterarum ſtudiorumque dulcedine foelici ſpe coaleſcenti inſcripſi atque dicavi. Quae omnia plane etſi a me recognita prius explorataque formatoribus tradita erant: ea tamen mihi imperitiſſimi illi cum mendoſa pravaque: tum ita multis locis lita, caeca, obſcura, ut neque ſatis legi poſſent reddidere, ſicut tu ipse vidiſti, ac fortaſſis ingemuiſti. Novo itaque conſilio ac multorum ſuaſu, ... eam tentavi iterum artem; &, adjunctis nonnullis Orationibus multiſque Epiſtolis, denuo imprimi opus formarique curavi quanta fide ac diligentia potui tuo fauſtiore auſpicio Petre .... Vale ſerenum lumen Eccleſiae & praeſulum decus, & quae ſubjecimus propriis ſub titulis Opuſcula & Epiſtolas benigno animo, & foelici oculo lege. Bononiae ex ſacris aedibus divini Joannis in monte. Kal. Juliis Anno ſalutis MCCCCLXXXXIII.* BONON.

Ex hac Boſſi oratione manifeſtum eſt, Julio menſe anni 1493. non aliam hujus ſui operis editionem extitiſſe præter Florentinam anni ſuperioris, & hanc Bononienſem, quae paulo poſt ſcriptam epiſtolam ad Barocium, h. e., 13. Kal. Auguſti, numeris omnibus abſoluta in lucem prodiit. Quam ſi forte Bononienſis alia anni 1492. praeceſſiſſet, eam non modo clam ipſum factam fuiſſe, ſed uſque ad tempus, quo ſcribebat epiſtolam ad Barocium, ignotam ipſi fuiſſe dicendum foret. Quod etſi de homine caeco, ſurdo, & hebeti affirmari fidenter poſſit; de viro tamen oculatiſſimo, rerumque ſuarum, & famae cumprimis ſtudioſiſſimo, nec corpore minus quam animo valenti, qualis certe tunc erat Boſſus, non aſſerere modo, ſed ne ſuſpicari quidem, nemo ſanae mentis unquam audebit.

At dices: *ejuſmodi* Bononienſem edit. anni 1492. *Amicus* diligentiſſimo Deniſio conſpiciendam praebuit. Aut ergo *Amicus* Deniſium fefellit; aut exſtat ejuſmodi editio. Si Deniſius agnoviſſet editionem Florentinam anni 1492., vix viam ad evadendum invenire valerem; aſt ignoratio ejus editionis (eam certe in ſuo opere fruſtra quis requirat) ſuſpicandi locum relinquit, hanc ab *Amico* ipſi fuiſſe ſuppoſitam, in qua quia fortaſſe deerat Florentiae nomen, aut ſi aderat, a falſario quopiam abraſum fuerat, & ejus loco Bononiae nomen intruſum, non difficulter cl. Scriptor incognitarum editionum detegendi cupidus, in errorem induci potuit (1): quomodo ego ipſe propter conſimilem fraudem, totos ſex annos in errore verſatus ſum circa tempus editionis Bonon. *Pungilinguae* D. Cavalcae, de qua paulo poſt ſermonem habituri ſumus.

IV.

HERODIANI Hiſtoriae de imperio poſt
Marcum vel de ſuis temporibus
liber primus e graeco trans
latus Angelo politiano
interprete ad Inno

cen-

per Bened Hectoris: quae utrum eadem ſit, ac isthaec Platonis, cum nomine Benedicti Hectoris, an alia ab eadem, ex ſola alterius cum altera collatione intelligi certo poteſt.

(1) Ipſa editio anni 1493. a falſariis (quorum hodie non parvus numerus circumvagatur in edit. anni 1493 facile commutari poteſt, abraſa ab anno 1493., qui notis Romanis exaratus eſt, ultima unitate.

Digitized by Google

BONON.

centium. VIII. ponti
ficem maximum
prohoemium.

In fine:

Quod quidem opus novum et aureum Plato de Benedictis acuratiſſime (*ſic*) Anno Domini. M. CCCC. LXXXXIII. pridie Kalē. ſeptembres Bononiæ q̃ pulcherrimis his Caracteribus (*ſic*) impreſſit

REGISTRVM.

(*in fol.*)

Haec editio & ipſa pulcherrima eſt, & cum praecedenti merito comparanda. Duae praecedunt Politiani Epiſtolae, prima ad Andream Magnanimum data *in Ruſculo Feſulano Pridie Nonas Majas Anno Sal. MccccLxxxxiii.*, altera ad Innocentium VIII., cui nulla adjecta eſt temporis nota; & duae hae Epiſtolae continentur duobus primis voluminis foliis ſive plagulis. Folio tertio incipit Herodianus, cui majuſculo rubroque charactere praepoſitus eſt allatus titulus. Regiſtrum ſubjectum ſubſcriptioni ejuſmodi eſt: *aa. bb. cc. dd. ee. ff. gg. hh. ii. omnes ſunt quaterni, excepto ultimo, qui conſtat ex foliis duobus*; ex quo liquet voluminis plagulas eſſe 68. Infra regiſtrum habetur inſigne typographi. Extat in Caſanatenſi & Corſin.

V.

„ MATTHAEI BOSSI Veronenſis Recuperationes Feſulanae. Im-
„ preſſit Baſalerus de Baſaleris civis Bononienſis. in civitate Bono-
„ niae 1493. 18. Octobris. *in 4°.*

Occaſione editionis hujus operis a Platone de Benedictis adornatae, haec notat Orlandius pag. 113. ſui operis: *Oſſerva che queſto libro molto raro appena fu uſcito dalle ſtampe, che fu riſtampato nell' anno medeſimo da Bacciliero de Baccilieri. Il ſimile succeſſe del libro Herodiani Hiſtoria: tra queſti due impreſſori l'emulazione giocava a gloria della ſtampa.* Editiones tamen ſecundi hujus typographi haudquaquam conferendae ſunt cum editionibus primi. Optandum porro fuiſſet ut Orlandius in referenda hujus operis inſcriptione, aliorumque non paucorum, paulo accuratior fuiſſet. Miſſo enim apud ipſum, tum ſub Platone de Benedictis, tum ſub Bacillierio de Bacillieriis, quod ſpectat ad hujus operis inſcriptionem, deſiderari characteriſtica ejuſdem verba, *Recuperationes feſulanae*, haudquaquam verum eſt in ipſo *Dialogos* contineri, cum unus tantum in toto volumine Dialogus, in quo *de tolerandis adverſis* inter ipſum & amicos diſſeritur, occurrat, in ipſo ejus principio. Sintne vero aliquae Epiſtolae de eodem argumento, uti Orlandius ait pag. 113. *Epiſtolae de tolerandis adverſis, Dialogi & Orationes*, incertum mihi eſt, quod non omnium Epiſtolarum argumenta legere vacarit. Patet tamen ejuſmodi titulum multifariam peccare, & praeſertim in rerum indicatarum ordine; in volumine enim, primo loco habetur Dialogus, de quo ante dixi, tum opuſc. de *gerendo Magiſtratu*, &c. cum VII. Orationibus, & poſtremo Epiſtolae (1). Exſt. in Biblioth. E. B. C. Val. Gonzagae, apud Ab. Joannutium, &c.

VI.

(1) At ſi Orlandius in deſcriptione hujus operis non ſatis accuratus fuit; quid exiſtimandum erit de cl. M. D. ſcriptore caeteroquin accurato valde, qui non tam operis notionem tradere, quam ipſum ſuis lectoribus occultare voluiſſe videtur? En ejus verba, pag. 339.

VI.

HERODIANI Hiſtoriae de imperio poſt
Marcum: vel de ſuis tempori
bus: e graeco ſumma fide
et diligentia ac doc
trina translatae
a Politiano.

In fine:

Quod qdem opus novũ & aureũ Bazalerius de Bazaleriis acu
ratiſſime (*ſic*) Anno Dñi. M.CCCC.LXXXXIII. pridie Kalẽ Octob.
Bononiæ ꝙ pulcherrimis his Caracteribus (*ſic*) impreſſit.
REGISTRVM.

(*in* 4°.)

Continet altera haec editio ea omnia, quae in priore a Platone de Benedictis adornata habentur; & quod nonnulla animadverſione dignum videtur, ejus ſubſcriptio ad literam ex eadem exſcripta eſt: ea tamen longe eſt inferior cum ratione characteris, tum ratione formae aliorumque adjunctorum, quae in elegantiores pulchrioreſque editiones concurrere ſolent. Regiſtrum ſubſcriptioni, ut in Platoniana, ſuppoſitum ſic habet: a. b. c. d. e. f. g. h. *Omnes ſunt quaterni*: ex quo liquet, ejus plagulas, etſi formae quartae, numero pauciores eſſe quam Platonianae, quae ſunt formae folii. Primo autem ejus folio recto legitur allatus titulus, qui in Platoniana deeſt. Exſtat in Caſanatenſi, in Corſiniana & apud Abb. Joannutium.

VII.

SVETONIVS CVM COMMENTARIO
PHILIPPI BEROALDI

In fine:

Commentarios hoſce a Pilippo Beroaldo diligenter compoſitos impreſſit B.

m di-

„ Matthaei Boſſi Veron. Can. Reg. Recupe-
„ tationes Feſulanae. *Eſt Epiſtolarum Pars I.*
„ *Ad calcem*. Recuperationes Feſulanas has
„ elegantiſſimas Opus quidem aureum & peoi-
„ tus divinum quam caſtigatiſſime Impreſſit o-
„ mni ſolertia Plato de Benedictis Bononienſis
„ In alma Civitate Bononiæ. Anno Salu-
„ tis MCCCCLXXXXIII. Decimo tertio Kal-
„ lendas Auguſtas *Regiſtr. chartar. & Sigil-*
„ *lum Platonis*. *Char. lat. f. Caes. Am. Gott.*
„ *Clem. V. p. 135. Deb. bell. lett. I. (II.)*
„ *p. 276. Miſc. p. 98. Schw. I. p. 47. Vall. II.*
„ *p. 694. Pin. II p. 228.*

Recuperationes itaque Feſulanae ex ſolis epiſtolis conſtant; & hae epiſtolae ſunt *pars prima Epiſtolarum* a noſtro Boſſo diverſis temporibus & occaſionibus ſcriptarum. Quu ergo abierunt, *Dialogus de tolerandis adverſis*, *opuſculum de gerendo Magiſtratu*, & *Orationes VII. diverſi argumenti*, quae in nullo Recuperatioonum integro exemplo unquam deſiderantur; & in ipſo regiſtro ſubſcriptioni, quam refert D. ipſe, ſubjecto, ſignaturarum deſcriptione, in volumine deeſſe non debere demonſtratur; & ſi non majorem, nobiliorem certe operis partem conſtituunt? Novem autem illi fontes ſive teſtes, quos poſt ſuam edit. deſcriptionem citat D., vel nil omnino probant, vel ipſi adverſantur. Nam aut exempla, quae citat, ſolas Epiſtolas continent, & de his tantum loquuntur auctores, quos ſubjicit; & tunc eorum auctoritas flocci facienda eſt, uti jam vidimus. Aut exempla, praeter epiſtolas, continent etiam alia opuſcula, & de his pariter loquuntur auctores, quomodo certe ex Nicerone loquitur D. Clementius, & tunc haec teſtium multitudo ipſi plane adverſatur. Poſtremo, ſi quidam ex iiſdem ſcriptoribus nec de epiſtolis, neque de aliis lucubrationibus mentionem faciunt, ſicuti non ſaciunt uterque Deburius, & tunc eorum nomina lectorem quidem de exiſtentia edit. Recuperationum Feſulanarum per Platonem, certiorem facere poteruut, non autem de illis ipſum inſtruere.

BONON. dictus Hectoris Bononienſis adhibita proviribus ſolertia & diligentia: n.
ab archetypo aberrarret (*ſic*). Impreſſum Bononiæ. Anno ſalutis. M
CCCC. LXXXXIII. Nonis Aprilibus Illuſtriſſimo Io.
Bentivolo rei. p. Bononiēſis habe
nas feliciter moderante

(*in fol.*)

Allatus titulus legitur primo folio recto; eodem verſo habetur brevis *C. Svetonii vita a Philippo Beroaldo condita, cum Plinii Elogio de Iulio Caeſare Dictatore*; quae duo ſunt charactere minori Commentariorum. Sequenti folio incipit Epiſtola Philippi Beroaldi ad *inclytum Hannibalem Bentivolum Illuſtriſſimi Jo. ſecundi Bent. filium*, quae tria integra implet folia, ipſo textus Svetonii charactere excuſa. Folio V. & VI. habetur *Breviarium rerum aliquot memorabilium, quae cuique commentario inſunt explicatae, penſitataeque ſubtilius, &c.* & ipſum minori Commentariorum charactere impreſſum. Folio VIII. (1) incipit Svetonius, quem ſuis prolixiſſimis Commentariis perpetuo comitatur Beroaldus. Utriuſque character Romanus eſt, & nitidus; Svetonii major, uti modo dicebamus, Beroaldi minor. Folio 319. recto deſinunt Svetonius & Beroaldus; eodem verſo incipit: *Ad inclytum Hannibalem Bentivolum ejuſdem Philippi Beroaldi Appendix annotamentorum*, quae pertinet uſque ad folium 326. rectum, & in capitula XXI. dividitur, eodem charactere ac Svetonii textus impreſſa. Eodem folio 326. verſo legitur excuſatio quaedam Beroaldi ad L., cum duobus Epigrammatis in ejuſdem laudem, primo *Joannis Baptiſtae Pii* Bononienſis, altero *Ugerii* Pontremulenſis, & infra typographi ſubſcriptio cum ejus inſigni. Sequuntur alia duo folia ſeu plagulae nullo numero notatae: quarum prior recta regiſtrum ſignaturarum & foliorum continet, verſa, uti & tota ſequens, albae ſunt. Extat in Caſanatenſi.

VIII.

IN NOMINE patris et
filii ⁊ ſpiritus ſancti amē. Incomincia ilbelliſſimo ⁊ utile trac
tato contra el peccato dilla(*ſic*) Līgua
Prologo ſopra decta opera com
pilata ⁊ facta ꝑ frate DOMENICO
CHAVALCHA da vico piſano frate p̃
dicatore.

Ad calcem:

Quivi finiſſe illibro chiamato Pungi lingua: impreſſo ne lalma et inclita citade di Bologna in
lo hedificio da charta de la illuſtriſſima madoña Gynevera ſfor
cia di bentivogli per mi Hercules
de nani ſotto al divo et illuſtro(*ſic*)ſi-

gno-

(1) Septimum vacat.

gnore e principe miſſer Giovanni
ſecondo bẽtivoglio sforcia di ve-
ſcõti da ragona ne lãno di noſtro
ſignor miſſer Ieſu chriſto. Mcccc
lxxxxiii. a di xxiii. di Marzo.
Infra inſigne typogr. & ad latus Regiſtrum.
(*in* 4°.)

Exſtat in ſelectiſſima Biblioth. Excell. Ball. Cajet. Valentii Gonzagae, Mediolani, & in Caſanat.

Exemplum Caſanat., etſi optimum & integerrimum, ac deaurato corio contectum, falſarii tamen cujuſdam manum expertum eſt: qui ex quatuor decadibus poſt notam L. in anno ſubjunctis, priore cum ipſa nota L. abraſa, novaque nota L. calamo tribus reliquis decadibus praefixa, annum 1493. convertit in Mcccc. lxxxiii. Fallaciam tamen ſuam improbus homo penitus occultare non potuit: nam primus locus ultimae lineae ſubſcriptionis, in quo occurrebat genuina nota L, diminuto notarum numero vacuus remanſit. Editio eſt charact. Goth., pagina bipartita, cum ſignaturis & regiſtro; ex quo apparet ejus plagulas eſſe 80. (1)

Cum hoc celebratiſſimo opere, Italicis typis toties excuſo, in exemplo Caſanat. colligatum eſt aliud breve opuſculum, cujus haec eſt inſcriptio:

onfeſſiõe cavata de Lantoniana
p meſtro (*ſic*) PIERO da BERGAMO.
fra di ſancto domenico de obſervantia

Plagularum quatuor, eodemque charactere & forma, ac praecedens; eique, ut videtur, coaevum.

IX.

„ PETRI DE ANCHARANO Repet. ſuper C. Canonum, Extra
„ de Conſtitutionibus *caſtigata a Lud. Bolognino*. Bononiæ impreſſa
„ A. D. 1493. tertio nonas Aug. *ſine typogr. in fol. maj.*

Deniſius, pag. 337.

X.

„ Repet. c. cum contingat de Iureiurando edita per eximium &c.
„ D. IO. DE IMOLA &c. Impreſſa Bononie per Ug. Rugerium A.
„ D. MCCCCLXXXXIII. die XIII. Iunii. *in fol.*

Idem, pag. 347.

XI.

„ *Ejuſdem* Repet. Cap. fina. extra. de preſcript. Bononie impreſſa
„ ingenio . . . . Io. vualbeck . . . . . . A. S. M. CCCC. LXXXXIII. die
„ vero ultimo Septembris. *in fol. maj.*

Idem, pag. 704.

(1) Per totos ſex annos perſuaſum mihi fuit editionem pertinere ad annum 1483. & Orlandium Maettariumque in annum 1493. eam falſo retuliſſe; ſolumque poſtremis hiſce menſibus fallaciam detexi.

BONON.

XII.

„ MICH. SAVONAROLAE Liber de Balneis. *Ad calcem*: liber de „ balneis & termis (*ſic*) naturalibus totius mundi cum ſuis omni- „ bus proprietatibus, necnon de balneis & termis, artificialibus „ editus a D. Mich. Savonarola . . . . impreſſus bononie (*ſic*) im- „ penſa benedicti hectoris . . . . explicit. Anno ſal. 1493. tertio idus „ majas . . . . . . *in fol.*

Idem, pag. 355.

XIII.

„ MATTHÆI MATASELANI Tract. ſuper electione verioris opi- „ nionis cum controverſia vertitur inter Doctores. *Ad calcem*: Fi- „ nitur tract. de modo ſtudendi cum contrarietatibus Bar. in qui- „ bus ſibi ipſi contradicit: *Haec duo infra in S. Severino* una cum Tract. „ elect. opinionum: impreſſus Bononie per Bened. Hectoris libra- „ rium. Anno ſal. 1493. die quarta Julii. *in fol. maj.*

Idem, pag. 349.

MCCCCLXXXXIV.

I.

CELSI
VERONENSIS
SVASORIA

In fine:

Explicit ſuaſoria pro facillima hoſtium ex-
pugnatione Celſi Maphei Veronēſis Canonici
regularis ad Venetos. *Sine loco & anno.*
(*in* 4°.)

CELSI Veronenſis Canonici Regularis Lateranē-
ſis congregationis Diſſuaſoria ne Chriſtiani
principes Eccleſiaſticos uſurpent cen-
ſus Ad Inclytū venetorū Senatū.
Aliaque duo opuſcula. In volum. calce legitur:
Opuſculum hoc Bononiæ Impreſſum eſt p Pla-
tonem de Benedictis librorum excuſſorē (*ſic*) Anno
Domini. M. CCCC. LXXXXIIII. Quin
to Kallendas (*ſic*) Iulias.

REGISTRVM.

(*in* 4°.)

Pri-

Primum opuſculum fortaſſe alibi quam Bononiae typis vulgatum fuit: ejus enim character, qui Romanus eſt, valdeque pulcher, alius eſt a characteribus mihi notis Bononienſium typographorum. Scriptum eſt ad Auguſtinum Barbadicum Venetorum Ducem, quo Venetos ad divinam opem contra Gallos, qui Italiam invaſerant, implorandam incitaret. Primo folio non aliud legitur, quam allatus titulus, majuſculo charactere impreſſus: alia ſeptem Orationem ipſam continent. Exſtat in Caſanatenſi. BONON.

Alteri opuſculo duae praeeunt Epiſtolae: I. Domitii Veronenſis ad Jacobum Cardinalem Papienſem; altera Hermolai Barbari Epiſc. Veronen. ad ipſum Celſum, data *ex Venetiis pridie Kal. Februarias M.ccccLxxi.*, totis ſcilicet viginti tribus annis antequam opuſculum a Platone Bononiae imprimeretur. Atque hinc conjicere licet, opuſculum hoc diu ante annum 1494. typis vulgatum fuiſſe, aut ſaltem aliquot ejus exempla calamo exarata ad manus doctorum perveniſſe: nam & Calderinus in ea quam dixi epiſtola & a ſe & a Jacobo Cardinali lectum & vehementer probatum fuiſſe narrat; & hoc idem de ſe teſtatur Hermolaus in Epiſtola ad ipſum Celſum. Alia duo opuſcula huic ſubjuncta ſunt: I. *Celſi Veronenſis Quaeſtio an aliqua Res. pu. poſſit conducere Judaeos ad foenerandum; & an Papa valeat concedere quod id fieri poſſit ſine peccato*. II. *D. Celſi Veronenſis Can. Reg. ad Rev. D. Cardinalem Papienſem de morte S. Sixti Cardinalis Epiſtola*; ad cujus calcem ſubjunctum eſt Epiſtolion Philippi Beroaldi in libelli laudem. Sequenti eoque ultimo folio recto legitur adducta ſubſcriptio: *Opuſculum hoc, &c.*, infra quam poſitum eſt regiſtrum, a. b. c. d. e. cum hac declaratione: *omnes ſunt quaterniones ultimus vero conſtat ex duobus foliis*: ex quo de numero foliorum libelli liquet. Exſtat in Biblioth. privata SS. D. N. Pii PP. VI. & in Caſanat.

II.

NICOLAI BVRTII Parmenſis Bononia illuſtrata.

In calce:

BONOniæ: anno ſalutis. M. cccc. lxxxxiiii. Ex of
ficina Platonis de Benedictis hujuſce artis exacto
ris probatiſſimi Libellus q̃ pulcherrimis caracteri
bus (*ſic*) impreſſus. In quo Origo ⁊ ſituſq; Bononiæ.
Hinc viri illuſtres: qui ingenio claruerint tam do
meſtici ⁊ q̃ externi. Templa quoq; ac corpora ſanc
torum ibidem conſepulta. Poſtmodum oppida ⁊
vicus ⁊ factiones: quæ quondam hic viguere. Ge
ſtaq; Bononienſium ſub brevitate contenta: una
cum illuſtri Bentivolorum genealogia connume-
rantur. Si quid tamen in eo mendæ et erroris ĩſer
tum fuerit: non impreſſoris neglıgentia: ſed poti-
us famulorum incuria pretermiſſum putes. Nam
ille ingenio: litteraturaq; nõ mediocri dotatus: et
tali exercitio ĩter cæteros excultiſſimus eſt.

REGISTRVM

a b c d e

Omnes

BONON. Omnes ſunt quaterni preter e qui eſt ternus.
(*in* 4°.)

Prolixiſſimam ſubſcriptionem huc afferre operae pretium duxi, quod non aliunde melius quam ex ipſa de opuſculi argumento intelligi poſſit. Poſt brevem deſcriptionem eorum, quae in eadem recenſentur, ſequuntur varia Auctoris carmina, quae octo integras plagulas cum dimidia occupant. Primo folio recto legitur allatum lemma BONONIA ILLUSTRATA, ſemigothico grandiori, rubroque charact. excuſum. Verſo incipit Auctoris carmen elegiacum ad Jo. Bentivolum ſecundum, quod & per majorem ſequentis recti partem excurrit; eodem verſo incipit opuſculum ipſum, praefixo, charactere rubro (quo etiam eſt inſcriptio praeced. carmini praepoſita), ſequenti titulo:

Bononia illuſtrata a Ioanne Bētivolo ſecundo Se
natus Bononiēſis Principe fauſtiſſimo ad lectorē.

Exſtat in Caſanatenſi & in Barberina.

III.

„ *Ejuſdem* NIC. BVRTII Muſarum, Nympharumque ac ſummorum
„ Deorum Epitoma. Item Carmen ſapphicum ad M. Virginem,
„ per eundem, ibid. 1494. *in* 4°.

Ex Orlandio, pag. 113. & 303. Vid. Mazzuchellium, vol. II. par. IV. p. 2439.

IV.

„ LVDOVICI BOLOGNINI Interpretationes novæ in Jus Civile.
„ Bononiæ per Platonem de Benedictis 1494. *in fol.*

Ex eodem, pag. 113. & 299. Mazzuchellius aliam laudat hujus operis edit. in 4. iiſdem typis & anno, vol. II. par. III. pag. 1499. Vide Fantutium, tom. II. pag. 267.

V.

„ HIERONYMI (Alexandrini) Petroboni I. C. Carmina ad Io.
„ Bentivolum ii., dicta Bentivola. per eundem. ibid. 1494. *in* 4°.

Ex Orlandio, pag. 113. & 382.

VI.

Secūd9 sn̄arū ſācti THOME
aqnatis ordinis p̄dicatorū
In fine:

Explicit ſcriptum Angelici doctoris ſancti Tho
me aquinatis ordinis predicatorum in ſecundū ſen-
tentiarum: acuratiſſime (*ſic*) emendatum: per venerabi-
lem patrem fratrem Paulum Soncinatem ex eo-

dem

dem ordine ſacrarum litterarum perſpicaciſſimum baccalariũ: Nec nõ diligentiſſime reviſum: p venerabilẽ patrẽ fratrẽ Marcũ de Benevento ordinis ſancti Benedicti congregatiõis Celeſtinoꝝ: artiũ bacalariũ. Impreſſum Bononie impenſis Benedicti Hectoris Bononienſis. Anno xp̃i M. cccclxxxxiiii. die vigeſimo ſeptimo madii. Ioane (*ſic*) bentivolo ſcd'o reipu. Bononienſis habenas feliciter moderante.

Laus Deo.

(*in fol.*)

Poſt hæc habetur tabula titulorum, ſeu articulorum S. Thomae, foliorum duorum, ſubjecto ad ejuſdem calcem inſigni typographi: quibus tertium accedit anteriore facie ſiſtens regiſtrum totius volum. Principio vero habetur index ſeu tabula ipſius Secundi ſententiarum, & ipſa foliorum duorum, quam praecedit folium, in quo legitur allatus titulus, *Secundus*, &c. Hic index, uti & totus textus Magiſtri, eſt charactere majori quam commentum S. Thomae, uterque vero Gothicus. Vol. foll. ex Regiſtro 18a.

Duo hujus edit. exempla a me viſa, alterum in Bibliotheca S. Jacobi ord. Pr. Ananiae, alterum in Caſanatenſi, in ſubſcriptione prolixa, quae eſt ad calcem, examuſſim inter ſe conveniunt; in titulo vero, qui legitur primo fol. recto, non item: Ananienſe ſiquidem legit, uti ſupra exhibitus eſt; Caſanatenſe vero ſic:

Secũdũ ſnĩarũ sãcti thome
aq̃natis ordinis p̃dicatorũ

VII.

„ *Ejuſd.* S. THOMÆ Secundum ſcriptum ſuper ſecundum li-
„ brum Sententiarum. Bononiæ 1494.

Maettarius, pag. 583. ex Biblioth. Auguſtan. Reiſer. Opus autem haud eſt S. Thomae, ſed Card. Hannibaldi Hannibaldenſis. Vid. tom. IV. Indicis Biblioth. Caſanat., Append. Lit. H. p. iii.

VIII.

„ ACHILLINI ALEXANDRI Bononienſis Artium & Medicinæ pu-
„ blici Profeſſoris Patavii & Bononiæ. Quodlibeta V. de Intelligentiis
„ per Benedictum Hectoris kal. Iun. Bononiæ 1494. *in fol.*

IX.

„ *Ejuſdem* de Diſtributionibus ac proportione motuum, *per eund.*
„ *ibid.* 1494. *in fol.*

Utraque haec Bononien. editio refertur a Fantutio in notitia Scriptorum Bononien., tom. I. pag. 53. 54. quem vide.

X.

BONON.

X.

Opera Agricolationum : COLVMELLÆ : VARRONIS: CATONISq;: nec non PALLADII: cũ exſcriptionibus . D. Philippi Beroaldi : & commentariis quæ in aliis impreſſionibus non exſtãt.

Ad calcem:

Opera agricolationum: Columellæ : Varronis: Catoniſq;: nec nõ Palladii: cum exſcrIptionibus. D. Philippi Beroaldi : & cõmentariis quæ in aliis impreſſionibus nõ extant. Impreſſa Bonon. Impenſis Benedicti hectoris bononienſis. Mccccclxxxxiiii. xiii. calen. octob. Ioãne bẽtivolo. ii. reip. bono. habenas fœliciter moderãte. (*in fol.*)

Primo folio recto legitur allatus titulus, *Opera Agricolationum*, &c. Eodem verſo duae occurrunt Epiſtolae: I. Georgii Alexandrini ad Petrum Priolum in *Enarrationes priſcarum vocum*, Catonis, Varronis, & Columellae, a ſe collectas; altera Philippi Beroaldi in commendationem horum operum eorumque editionem. Folio ſecundo incipiunt Enarrationes Georgii, quae tredecim occupant folia, & haec priora quatuordecim folia ſignata ſunt majuſculis litteris A. B. Folio 15. incipiunt novae ſignaturae minuſculis litteris expreſſae, quae uſque ad qq III. (1) pertingunt. Eodem folio 15. ſignato, *a*, legitur Epiſtola Georgii Alexandrini ad Bernardum Juſtinianum, editioni Venetae Nicol. Jenſon anni 1472. ab ipſo curatae praemiſſa, & in Regienſi anni 1482. (una cum ſuperiori ad P. Priolum) & in hac repetita. Poſt Epiſtolam, quae totum folium occupat, incipit Cato, praemiſſo tamen indice capitum ejuſdem, quae ſunt numero CLXI. Poſt Catonem, ſequitur Varro, deinde Columella, ac poſtremo Palladius; quibus non ſecus ac Catoni, ſuus praeponitur index; niſi quod in Varrone & Columella, omnium librorum praeponitur; in Palladio vero cuilibet libro ſuus particularis praeponitur index.

Ex iis, quae modo dicebamus, intelligitur primo loco in volumine haberi Catonem, deinde Varronem, &c. Neque aliter locari, diſponique poſſunt ejuſmodi opera, niſi penitus turbato ſignaturarum ordine, quae, initio facto a Catone, per

(1) Folia, ſeu chartae voluminis, non indiligenter numeratae, inventae ſunt 274. minimum 272. Regiſtrum *Signaturarum & foliorum* (uti nos appellare ſolemus), quod occurrit penultimo folio verſo, exhibet 44. foliorum faſciculos, ex quibus quidam duerni ſunt, alii terni, alii quaterni; licet duerni ſpeciem praeferant ternorum, terni (uno excepto) quaternorum, quaterni quinternorum; quod in quolibet faſciculo deſcriptum ſit etiam principium ſecundae partis cujuslibet folii intimi, ultimo excepto. Sub hoc regiſtro habetur typographi inſigne. Ultimo folio recto leguntur duo D. Ugerii Pontremul. epigrammata: 1. ad L. 2. ad ipſum typographum.

Beroaldi autem *exſcriptiones* aliud nil ſunt quam quaedam Auctorum verba ex textu in margine exſcripta. *Commentarii* vero, *qui in aliis impreſſionibus non habentur*, ſunt: I. Julii Pomponii Fortunati interpret. in carminibus Columellae; II. Excerpta quaedam ex Codri grammatici dictis, libello Palladii de inſitione ab ipſo Beroaldo circumfuſa. Editio eſt optimo charactere Romano, & una ex praeſtantioribus, quas protulit Bononia.

Digitized by Google

per Varronem, Columellam & Palladium non interrupta ſerie continuantur. Quo poſito, non apparet cauſa, cur cum in titulo, tum in ſubſcriptione primo loco nominatus fuerit Columella, deinde Varro, poſtea Cato. Opus quidem Columellae tum mole, tum accuratione praeſtat aliis tribus; ſed haec non videtur eſſe idonea cauſa cur in lemmate voluminis & ſubſcriptione inverti debuerit ordo rerum in ipſo contentarum. Extat in Caſanatenſi, Corſiniana, & Aracaelitana. De Veneta & Regienſi editione, pulcherrima utraque, ſermo fiet ſuo loco. BONON.

XI.

M. T. CICERONIS *opera quaedam* Philoſophica.
In calce:

Opera. M. T. C. De natura deorum: de finibus bonorum & malorum: necnõ de Legibus fœliciter expliciunt: accuratiſſime emendata & reuiſa: Impreſſaq; Bononiæ impenſis Benedicti Hectoris bononienſis. M. cccc. lxxxxiiii. iiii. idus decembris. Ioanne Bentiuolo ſecũdo reip. bononienſis habenas fœliciter moderante. (*in fol.*)

Exemplo hujus edit., quod extat in Caſanat., caetera integerrimo & optimo, deeſſe videtur (1) primum folium, quod vel omnino album eſt, vel titulum, aut praef. aut ſimile quidpiam continet. Secundo folio ſignato *a ii.* incipit *Ciceronis vita ex dictis Plutarchi breviter excerpta*, quae tres integras paginas & lineas aliquot alterius paginae occupat. Quod ſequitur folium, anteriore ſui facie exhibet carmen Severi Cornelii in obitum Ciceronis; altera vacat. Poſt haec incipit Cicero ipſe, cujus primum folium ſignatur *b.*, ſecundum b. ii., tertium b. iii.: quo modo ſignatur maxima ſcaporum voluminis pars uſque ad s. iii., exceptis primo, ſeptimo, & decimoquinto, qui ſunt duerni. Numeris & cuſtodibus caret (2).

XII.

„ PHILIPPI BEROALDI Heptalogos, ſive ſeptem Sapientum di-
„ cta. Bononiæ per Benedictum Hectoreum 1494. *in* 8°.

Praecedit Epiſt. dedic. Auctoris *ad Joannem Vaſtem Bergenſem. Scholaſticum Bocmum.* Editio refertur a cl. Fantutio, tom. 2. pag. 127.

XIII.

„ MAGISTRI PAVLI prædicabiles ſermones a ſeptuageſima uſ-
„ que ad tertium diem Paſchæ. Bononiæ 1494. *in* 4°.

(1) Nil omnino deeſt Caſanat. exemplo, uti nupertime intellexi ex exemplo Can. Devoti, quod in omnibus conforme eſt Caſanat.: prima enim plagula in utroque omnino alba eſt. Ad calcem, ante ſubſcriptionem deſcripta fuit ſignaturarum ſeries, ex qua colligitur volum. plagulas eſſe 103. Subſcriptioni ſubjectum eſt inſigne typographi.

(2) Deeſt in Orlandio, ſed refertur a Maettario pag. 579. inter editiones a ſe viſas, nullo tamen nominato editore, qui forſitan fuit Beroaldus.

BONON.

XIV.

„ GVILL. de VILLA OCCHAM Summulæ in Phyſic. Ariſtote-
„ lis. Bononiæ 1494. *in fol.*

Utraque haec editio refertur a Maettario, altera pag. 580., altera pag. 584. Exſt. haec apud Abb. Ferd. Joannutium.
P. S. Hiſce jam praelo paratis, in manus noſtras incidit exemplum hujus edit. cujus regiſtrum & ſubſcriptionem hic exhibere non inutile arbitramur.

Regiſtrum a. b. c. d. e. f. g. h. omnes ſunt terni.
Expliciunt auree ſũmule in lib. phyſicorum
Fratris Guilielmi de villa Occham Anglie:
Academie Nominaliuȝ principis: Sacraruȝ lit
teraꝝ pfeſſoris: ex ordine minorum: Correcte vi
gili ſtudio ac labore Venerabilis patris fratris
Marci Alexandrei de Benevẽto Cõgregatio
nis Celeſtinoꝝ: Ordinis divi Benedicti artium
bacchalarii. Impreſſeqꝫ Bononie impenſis
Benedicti Hectoris Bononienſis Viri ſoler
tiſſimi. 1494. idibus decẽbris. Io. Bentivolo
ſecũdo merito regnante. *Infra inſigne typogr.*

Sequenti fol. recto, eoque ultimo habentur duo epigrammata in laudem editoris, rotundo charact. excuſa; cum tamen opus ipſum ſit charact. ſemigoth. ſed pulchro valde.

XV.

LIBRO chiamato quatriregio del
decorſo de la vita humana
in terza rima:

In fine:

Finiſce ellibro decto el Quatriregio del
decorſo della vita humana di meſſer FEDE
RICO gia ueſcouo della cipta di Fuligno exi
mio in ſacra theologia frate del ordine di
Sancto Domenico con ſomma diligentia
emendato. Impreſſo in Bologna per mae-
ſtro Franceſco de Ragazonibus del. M.
cccc.lxxxxiiii.
a b c d e f g h i k l m
Tuti (*ſic*) ſono terni eſceto (*ſic*) la tavo
la che e duerno
(*in fol.*)

Ta-

Tabula in hoc Regiſtro memorata operi ipſi praemittitur. Primo ejus folio recto legitur allatus titulus: *Libro* &c., eodem verſo incipit tabula ipſa, quae & reliquum duerni occupat. Exſtat in Angelica & in Corſiniana. De hoc opere confer Petrum Cannetum Abb. Camaldulenſem in diſſert. Apologetica edit. Fulginatenſi anni 1725. ab ipſo curatae ſubjuncta. BONON.

XVI.

„ Vita de Philoſophi vulgare, Libro extracto da D. LAHERTIO,
„ e da altri antiquiſſimi Doctori. Impreſſa nell'alma & inclyta
„ Citade de Bologna nello edificio da Charta della illuſtriſſima
„ Madonna Sforza de' Bentivogli, per Maeſtro Hercules Nani....
„ ne lanno del noſtro Signore Miſſer Ieſu Chriſto M. cccclxxxxiiii.
„ a di xiii. de Zenaro. Laus Deo piiſſimo 1494.

Debetur hujus editionis notitia P. A. Orlandio, qui eam refert in ſuo opere pag. 116., omiſſa tamen libri forma.

XVII.

„ IOH. BAPT. PLATINÆ Opuſculum de honeſta voluptate ac
„ valetudine. Bononiæ 1494. *in* 4°.

Haec ex Deniſio, pag. 377.

XVIII.

„ ANTIOCHI TIBERTI Cæſenatis de Chyromantia Libri III.
„ Bononiæ Idib. Novembris. 1494 *in* 4°.

Ex eodem, pag. 381.

XIX.

„ FLORES LEGVM ſeu auctoritatum congeries juris civilis, cum
„ allegationibus librorum ex quibus ſumuntur. Impreſſum Bono-
„ niæ per Daneſium Hectoris Bibliopolam ſolertiſſimum Bononien-
„ ſem anno 1494. die xii. Iunii: *in* 4°.

Refert hanc edit. cl. Mittarellius in Append. pag. 404. ſub *Roladino Paſſagerio*, ad quem opus fortaſſe pertinet; etſi apud Pancirolum, Fabricium, ipſumque cl. Sartium nulla ejus habeatur mentio.

XX.

Libro de le Ṽtu de herbe ⁊ pre
de: quale fece Alberto Magno.
In fine:

Impreſſo nel nome del glorioſo Idio (*ſic*) ne la inclita & magna cita de di Bologna per mi Bazaliero di Bazalieri. Ne lo anno. M. cccc: lxxxxiiii. adi. x. de luio.
(*in* 4°.)

Tri-

BONON. Primo fol. recto infra adductam inſcriptionem habetur rudis imago auctoris ſcribentis; verſum vacat. Poſt operis finem & ante ſubſcriptionem occurrit prolixa tabula, *mirabiles*, ſeu vanas & partim ſuperſtitioſas res, quae in ipſo docentur, indicans. Opuſculum eſt. charact. rotundo & cum ſignaturis, plagularum 16. Exſtat apud Abb. Joannutium.

XXI.

LVDOVICI IMOLENSIS ex ordine Minorum Theologie profeſſoris Oratio ad populum Bononienſem tempore quo Generale fratrum minorum Cō cilium in Ciuitate Bononienſi eſt celebratū Anno M. ccccLxxxxiiii. (*in* 4°.)

Opuſculum eſt ſine nota loci & anni impreſſionis: quorum tamen illum fuiſſe Bononiam, hunc, annum 1494. probabile admodum eſt. Conſtat ex duobus tantum plagulis rotundo, minuto charactere excuſis, ſine nomine typogr., ſignaturis, numeris &c. ejuſque notitiam nobiſcum communicavit cl. P. Amoretti, qui illud tractavit in Biblioth. Corſiniana.

MCCCCLXXXXV.

I.

PHILIPPI BEROALDI de fe licitate opuſculum.

In calce:

OPVSculum hoc de felicitate luculentū īpreſſo ria Platonis de Benedictis Bononiæ incude egre giis his caracteribus excuſſum(*ſic*)Anno ſalutis Milleſimo quadringenteſimo nonageſimo quinto Calendis aprilibus lector amplectere & fove ſi fe lix eſſe cupis.

REGISTRVM.

(*in* 4°.)

Primo folio recto occurrit allatus titulus, Gothicis majoribus litteris excuſus; verſum vacat. Sequentia duo ſiſtunt Epiſtolam dedicat. Auctoris ad Marchionem Jacobum Badenſem, ſine anni & loci nota; quartum omnino vacat: quinto ſignato *a I.* incipit opuſculum ipſum, cui rubro, & majuſculo charactere hic praepoſitus eſt titulus: *Oratio Philippi Beroldi de felicitate habita in enarratione Georgicon Virgilii & Columellae*; quae oratio carminibus tribus clauditur: nempe *Diſticho ad Auditores extemporaliter effuſo*, *Hendecaſyllabo ad Joannem Bentivolum*; alioque *ad Gurmeninum*. Ultimo folio recto habetur ſubſcriptio typographi cum Regiſtro ſic expreſſo: *primo folio continetur Epiſtola, deinde a. b. c. omnes ſunt quaterniones*; & infra inſigne typographi. Exſtat in Biblioth. Em. Card. Valentii Gonzagae, in Caſanat., in Angelica, apud Can. Devoti &c.

II.

Digitized by Google

II.

SEXTI IVLII FRONTINI VIRI CONSVLARIS STRATAGEMATICON *libri quatuor*.

In fine:

Impreſſum Bonouiæ per Platonem de Benedictis librorum curſorẽ (*ſic*) Anno. MCCCCLXXXXV. die vero decimo Iulii. *Vid. ſub anno ſeq.*
(*in fol.*)

III.

Præſtantiſſimi adoleſcentis (*ſic*) GASPARIS FANTVTII cæſarei Iuris acutiſſimi profeſſoris Oratio ab eodem corã excellentiſſimo Bononienſi gimnaſio (*ſic*) pronunciata: et per dominum Hieronymum Petrobonum Alexandrinum iuris utriuſq; ſcholaſticum peritiſſimum diligentiſſime repaſtinata.

In calce:

Impreſſum Bononiæ per Platonem de Benedictis de Bononia. Anno Domini. M. cccc. lxxxxv. die xix. menſis octobris.
(*in 4°. parvo*)

Charact. rotundo & pulchro, cum ſignaturis, quæ pertinent uſque ad A iii. Exſt. in Caſanat.

IV.

MATTHAEI BOSSI veronen
ſis canonici regularis de
inſtituendo ſapientia
animo diſputatio-
nes per dies. VIII.
in pratis. D. le-
onardi iux
ta vero
nam
religioſiſſime ha
bitas lector a-
gnoſcito pie
que guſta
to qui
bus
•

go-

BONON.

vere
ſapiens
per chri
ſtum evadito.

In fine:

Opus hoc impreſſum ē q̃ accuratiſſima
fide et diligētia licuit: ſano diſtinc
toq; charactere a Pla
tone de Be
nedictis
Bo.
noniæ
Anno Salu.
tis Mileſimo (*ſic*) quadrin.
genteſimo ⁊ nonageſimoquinto
Octavo Idus Novembres. Laus Deo
(*in* 4°.)

Operi praecedunt folia quatuor, in quorum primo recto haec verba charactere majuſculo inſcripta ſunt: *De inſtituendo ſapientia animo*; verſum vacat. Sequentia tria continent prolixam Epiſtolam Auctoris ad Severinum Calchum Concanonicum ſuum, datam Veronae ex Coenobio S. Leonardi XIII. Cal. Octobris anni 1495. In horum trium poſtremo verſo legitur allatus titulus in particulas, ſeu lineolas 20. diſtributus, & capitalibus litteris impreſſus. Sequitur deinde opus ipſum in octo Collationes diviſum, in cujus poſtremo folio verſo legitur breve quoddam monitum de quibuſdam exiguis erratis ab artifice admiſſis. Poſt haec duo alia occurrunt folia, in quorum primo recto habetur Epigramma M. Antonii Aldegathi in operis laudem, eodem verſo regiſtrum, quod ſic expreſſum eſt: *Primo folio continetur Epiſtola, deinde A B C D E F G H I K L M N O P Q. Omnes ſunt quaterni, excepto Q. qui eſt duernus*; infra quae viſitur inſigne typographi. Sequenti recto habetur adducta ſubſcriptio; reliquum folii vacat. Extat in Caſanatenſi & Corſiniana.

V.

MATTAEI BOSSI VERONENSIS CA
NONICI REGVLARIS IN IESV CHRI
STI SALVATORIS PASSIONE FLE.
BILIS ET DEVOTISSIMVS SERMO

In fine:

Impreſſum Bononiæ per Platonem
de Benedictis de Bononia
Anno ſalutis Mileſimo(*ſic*)
quadringēteſimo
et nonageſi.

mo-

mo qnto
tertio Idus novem
bris
?

REGISTRVM.
A B Ambo ſunt Terni.

(*in* 4°.)

Adducta ſubſcriptio, cum ſuppoſito Regiſtro occurrit ultimo folio recto, ſu quo habetur etiam inſigne typographi. Editio, teſte Deburio, rara eſt. Exſtat in Caſanatenſi.

VI.

FLAVII VEGETII Viri Illus. ad Valentianum (*ſic*) Auguſtum Epitoma inſtitutorū rei Militaris ex commentariis Catonis: Celſi: Traiani: Hadriani: et Frō tini . . . .

In fine:

Vegetii Finis Bononiæ Impreſſi per Platonē de Benedictis. Anno domini Milleſimoquadringenteſimononageſimoqnto. die vero ſextodecimo Novembris. *Vid. ſub an. ſeq.*

(*in fol.*)

VII.

„ LVDOVICI BOLOGNINI interpretationes ad omnes ferme Le-
„ ges. Bononiæ per Platonem de Benedictis 1495. *in fol.*

Quae de hac editione ſcribit cl. Mazzuchellius in Scriptoribus Italiae Vol. II. par. III. pag. 1499., eadem leguntur & apud cl. Fantutium in Scriptoribus Bononienſibus, tom. II. pag. 267.

VIII.

Diſputationes IOANNIS PICI Miran
dulæ litterarum principis
adverſus aſtrologiā
divinatoriam qui
bus penitus ſub
nervata cor
ruit

Penultimo folio recto:

Diſputationes has Ioannis pici Mirandulæ concordiæ Comitis ꝛ litterarum principis ꝛ adverſus aſtrologos: diligenter imp reſſit Benedictus Hectoris Bononiēſis

BONON. ſis adhibita pro viribus diligentia ne ab archetypo aberraret. Bononiæ anno ſalutis. Mcccclxxxxv. die vero xvi. Iulii.

(*in fol.*)

Primo folio recto legitur titulus huc allatus; verſum vacat [illegible]enti folio ſignato *aa ii.* duae habentur Epiſtolae Jo. Franciſci Pici Miran[illegible] I. ad Oliverium Carafam Card., qua patrui opus ipſi nuncupat; II. ad Veritatis Amatores. In quatuor ſequentibus foliis deſcripta ſunt argumenta capitum cujuslibet ex XII. libris, in quos opus dividitur. Primus hic vol. ſcapus, uti jam innuimus, ſignatus eſt litera *a* geminata: qui ſequuntur omnes literis ſimplicibus, & primo quidem minuſculis, deinde majuſculis. Minuſculae deſinunt in *m iii.*, & quinque priores libros ſignant; majuſculae ſignant caeteros libros, & deſinunt in *L ii.* Ex regiſtro autem, quod habetur penultimo folio verſo, liquet foliorum ſive plagularum ſummam omnino eſſe 142., ex quibus penultimum rectum operis finem cum ſubſcriptione typographi exhibet; idem verſum, regiſtrum, cum inſigni typographi. Ultimum continet *Correctiones libri contra Aſtrologos*, cum privilegio Lud. Mariae Sfortiae favore typographi dato VII. Julii 1496. Exſtat in Biblioth. privata SS. D. N. Pii PP. VI. in Caſanat. in Corſin. apud Can. Devoti &c. Vid. ſub anno ſeq.

IX.

STEPHANI de FLANDRIA O. Servorum B. V. M. Logica ab Andrea Arena emendata.

In fine:

Opus diligenter emendatum p acutiſſimum artium auditorem magiſtrum Andream Arenā Lucenſem Bononiæ impreſſum per me Benedictum Hectoris Bononienſis(*ſic*)1495.dievero 14.menſis. Octobris. *Infra inſigne typogr.*

(*in* 4°.)

Praecedunt duae Epiſtolae: I. Oliverii Jonti de Monte Gallo Bononiae Logicam ordinariam legentis ad Andream Arenam Dialecticae cultorem; II. ipſius Arenae ad Gulielmum Vellutellium Lucenſem dita Bononiae Quinto Idus Septembr. 1495., cui ſubjiciuntur duo Epigrammata ejuſdem Arenae ad L.; & haec praeambula primum implent voluminis folium. Caetera omnia ab opere ipſo occupantur, quod deſinit folio verſo. Editio eſt optimo charactere Romano, duabus columnis, & cum ſignaturis tantum. Exſtat in Caſanatenſi & apud Abb. Joannutium.

X.

„ S. I. FRONTINI Stratagematicon libri IV. per Bened. Hecto-
„ ris Bononiæ 1495. *in fol.*

Queſto libro (ait cl Fantutius, poſt memoratam editionem ejuſdem anni per Plat. de Benedictis) *fu riſtampato in Bologna per Bened. Hectoris in fol.* Utraque pa-

Digitized by Google

pariter editi o laudatur a Mazzuchellio *negli Scrittori d'Italia*, vol. II. par. II. pag. 1013. Hic vero levis quaedam ſeſe offert utriuſque cl. Scriptoris inaccuratio, a qua alieni eſſe ſolent vel in minoris momenti operibus deſcribendis. Beroaldus enim non modo emendavit Frontinum, ſed & tres alios de re bellica vetuſtos ſcriptores *Vegetium*, *Aelianum & Modeſtum*, quos certe Plato de Benedictis ſimul omnes XVI. Kal. Febr. anni *1496.* literatorum vulgo ſpectandos exhibuit. Uterque tamen tam in recenſione primae, quam ſecundae editionis Frontini, de aliis tribus ſcriptoribus ſilet; ſolumque monent, epiſtolam dedicatoriam Beroaldi ad Micum Roſſium Senatorem Bononienſem, quae legitur in edit. Platonis de Benedictis, & in qua Beroaldus quatuor de re bellica ſcriptores ſe emendaſſe ait, & *ſic emendatos typographo e veſtigio imprimendos* dediſſe, recuſam fuiſſe par. II. Biblioth. Smithianae char. 282.; ita ut niſi ad manus ſit ejuſmodi Bibliotheca, ex una lectione operum cll. ſcriptorum, Lector nullo modo intelligere poſſit, Beroaldum alios tres ſcriptores emendaſſe, & multo minus ſimul omnes vulgatos fuiſſe Bononiae XVI. Kal. Febr. anni *1496.* a Platone de Benedictis. BONON.

Editio autem Frontini anni *1495.* per Benedictum Hectoris, primum innotuiſſe videtur ex opere Orlandii, in quo par. I. pag. 114. ejuſmodi editio refertur ſub ejuſdem nomine; ſed una annotatur eſſe *ſine nomine typographi*: par. autem II. pag. 332. denuo laudatur ſub nomine *Bened. Hectoris*, at defectus nominis typographi ſilentio involvitur. Tam autem in prima, quam in ſecunda fruſtra quaeras editionem hujus anni per *Platonem de Benedictis*. Vide ſub anno ſequenti, n. 1.

XI.

Eximii atq; : excellentiſſimi phyſicorū motuum curſuſq; : ſiderei indagatoris MICHAELIS SCOTI ſup auctor ſperae (*ſic*) cū queſtionibus diligenter emendatis incipit expoſitio ɔfecta Illuſtriſſimi Impatoris Dñi. D. Fedrici (*ſic*) precibus.

In calce:

Impreſſum fuit hoc opus diligenter in alma civitate Bononiae Regnante inclyto principe. Domino. D. Iohanne ſecundo Bentivolo per Iuſtinianum de Ruberia. Mccccxxxxv. die. xvi. Setembris (*ſic*).

Typographi nomen, menſiſque dies editioni ab Orlandio adſcripta, de ejuſdem veritate L. certiorem faciunt. Eandem ex eodem retulit Maettarius, pag. 606.

Ultimo fol. verſo habentur duo epigrammata in authoris laudem: I. Pompilii Alcialii Placent.; II. Joannis Romagniſii Bobienſis, & infra, typographi inſigne. Editio eſt Goth. charact. cum ſignaturis, ſed ſine numeris, cuſtodibus & regiſtro plagular. 40. Extat in Caſanat.

XII.

„ PHIL. BEROALDI de Felicitate opuſculum: per Caligulam Bazalerium. Bononiæ 1495. *in* 4°.

Ex Longio novam hanc hujus opuſculi Beroaldini editionem citat Maettarius,

BONON. pag. 605. Ejuſdem quoque meminere Mazzuchellius *negli Scrittori Italiani*, Vol. II. par. II. pag. 1013., & Fantutius *negli Scrittori Bologneſi*, tom. II. pag. 127.

XIII.

MATTHAEI BOSSI ...... in Ieſu Chriſti Salvatoris Paſſione flebilis et devotiſſimus ſermo.

In calce :

Impreſſum Bononiæ per Caligulam de Bazaleriis Bononienſem
Anno ſalutis Mileſimo (*ſic*) quadringẽteſimo & nonageſimoqͫnto.
(*in* 4°.)

Primo folio recto habetur rudis imago Crucifixi ligno inſculpta, ſuperpoſito adducto titulo charact. majuſculo. Eodem verſo incipit oratio ipſa, quae deſinit ſexto, ſeu ultimo recto, ſubjecta ſubſcriptione, *impreſſum*, &c. Character rotundus eſt, ſed craſſiuſculus & parvus; adſunt ſignaturae. De hac edit. ſic ſcribit cl. P. Amoretti ejus poſſeſſor alias ſaepe laudatus: „ Quell' edizione è sfuggita agli „ occhi dell'Orlandi, come anche lo ſtampatore della medeſima: è pure inco„ gnita al Maittaire, e al ſuo continuatore Denis, nè da alcuno è riportata, per „ quanto è a mia notizia.

XIV.

LAERTII DIOGENIS vitæ & ſententiæ eorum qui in philoſophia ꝓbati fuerunt.

Latine ex verſione Ambroſii Traverſarii Camaldul., a Bened. Brognolo *recognita & ſuppleta*.

In calce :

Impreſſum Bononiæ per Iacobum de Ragazonibus
Anno domini. M. cccclxxxxv. die xxx. Marci. (*ſic*)
Regiſtrum. a. b. c. d. e f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t.
Omnes ſunt terni præter. t. quæ eſt duernus.
(*in fol.*)

Primo folio recto non aliud legitur niſi, DIOGENE LAERTIO. Quod nomen Italice expreſſum occaſionem dediſſe videtur Argelato, & (qui eum ſequutus eſt) Paitono, ipſique Deniſio, hanc editionem inter Italicas Laertii numerandi. Subſcriptio certe, quam hi Bibliographi ſuae editiori adſcribunt, eadem omnino eſt, etiam quod ſpectat ad menſis diem, ipſiuſque menſis nomen corruptum, ac ea, quae in hac Lat. edit. legitur. Quamobrem aut duas Laertii editiones eadem menſis ejuſdem die, a Jacobo de Ragazonibus, Latinam unam *in fol.*, Italam alteram *in* 4. (talis enim formae ii Scriptores ſuam edit. dicunt) iiſdem omnino verbis in principio & fine ſignatas, abſolutas fuiſſe dicendum erit; aut, quod veriſimilius videtur, Argelatum Italico Auctoris nomine deceptum, perperam opus ipſum Italicum exiſtimaſſe.

Primo fol. verſo habetur Epiſtola Benedicti Brognoli ad Laur. Georgium, & Jac. Baduarium, data Venetiis pridie Idus Auguſti anni 1475., eadem, quae legitur

in

in edit. Veneta ejus anni per Nic. Jenſon, ab ipſo Brognolo curata, & in hac repetita. Huic epiſtolae (quae & partem ſecundi recti occupat) ſubjungitur Epiſtola Ambroſii interpretis ad Coſmum Medicem in opus Laertii, quae reſiduum paginae & majorem ſequentis occupat. Folio III. recto incipit Laertius ipſe (praemiſſo allato titulo), qui deſinit circa medium folii CXI. recti, a quo incipit operis tabula ordine alphabetico digeſta, indicatis libro & charta ubi unaquaeque vita quaerenda eſt. & ad cujus calcem ſubjuncta eſt allata ſubſcriptio cum ſuppoſito regiſtro. Editio eſt charact. rotundo aliquantiſper craſſo, cum ſignaturis & numeris, quorum poſteriores tres mendoſi ſunt; loco enim notae X. typographus in eorum quovis ſubſtituit notam V. Exit. in Biblioth. priv. SS. D. N. Pii PP. VI., in Corſiniana, Caſanatenſi &c. BONON.

XV.

„ LVDOVICI BOLOGNI tabula in utrumque jus. Bononiæ per
„ Vgonem de Rugeriis 1495. *in fol.*

Editio refertur a cll. Bibliographis Mazzuchellio & Fantutio locis ſub num. VII. laudatis. Notat autem Fantutius, ejuſmodi opus, non ſecus ac *Interpretationes ad omnes leges*, ibidem memoratas, ignota fuiſſe Auguſtino Fontanae.

XVI.

„ Carmina quædam perpulcherrima in Sonetis vulgariter redacta,
„ de Criſti fide ac ejus Sacramento in altari conſecrato necnon
„ de immortalitate animæ, morumque moralitate, &c. (Italice)
„ per FRANCISCVM de ALEGRIS. Bononiæ per Io. Iacobum de
„ Fontanetis de Regio *cognominato de Laberintis*, 1495. *in* 4°.

Exſcripta haec ſunt ex Catalogo *des Livres de la Bibliothèque de M. le Duc de la Valliere*, tom. II. pag. 518. Nihil Franciſci de Allegris typis excuſum agnovit Quadrius, qui & ejus poëmata, *coſe tutte fangoſe e barbare* appellat, tom. VI. pag. 264. Editionem ignoravit quoque cl. Mazzuchellius; deeſt certe in ejus opere.

XVII.

„ BALDVS ſuper Feudis. Bononiæ 1495. *in fol.*

Haec eſt prima hujus operis Baldi editio, quam laudat Mazzuchellius, Vol II. par. I. pag. 153., non indicato typographo. Eandem ex Catalogo Biblioth Amerbach. citat & Maettarius, pag. 507., omiſſo pariter typographo; & ex hoc fonte forſitan potavit Mazzuchellius.

MCCCCLXXXXVI.

I.

SEXTVS IVLIVS FRONTINVS Vir conſularis de re militari.
FLAVIVS VEGETIVS Vir illuſtris de re militari.
AELIANVS de inſtruendis aciebus.
MODESTI libellus de vocabulis rei militaris.
Ex recognitione Phil. Beroaldi, & *cum ejus Epiſtola ad* Minum Roſcium Senatorem Bononienſem.

In calce:

DE Arte Militari: Frontinum: Vegetium: Aelianum et Modeſtũ auctores penitus Diuinos ꝗ caſtigatiſſime impreſſit omni ſolertia Plato de Benedictis Bononienſis In alma civitate Boniniæ Anno ſalutis. M. cccc. lxxxxvi. Decimoſexto Kalen. Februarias.

Infra inſigne typogr. (*in fol.*)

Haec editio majori ex parte pertinet ad annum ſuperiorem, quo lucem viderunt Frontinus, & Vegetius, ſub eodem, num. II. & VI. recenſiti. Signaturae autem inchoatae in Frontino, continuatae in Vegetio, & ſequentibus duobus auctoribus, indicio manifeſto ſunt, propoſitum fuiſſe Beroaldo, aut typographo, ex quatuor hiſce auctoribus unum integrum volumen conficere; etſi non improbabile ſit, priorum duorum ipſo anno 1495. exempla varia fuiſſe diſtracta. Primo folio verſo occurrit Epiſtola Phil. Beroaldi ad Minum Roſcium Senat. Bononien., in cujus fine haec ſeribit: *Hoſce igitur doctores* (Frontinum, Vegetium, Aelianum, & Modeſtum, quos antea nominarat) *rei bellicae luculentos ...... emendatos impreſſori e veſtigio dedi ſub nomine tuo publicandos*. Vegetio autem praepoſita fuit eadem Jo. Sulpitii Verulani ad Petrum Paulum de Comite Epiſtola, quae habetur in editione Rom. anni 1487. ab eodem Sulpitio curata. Ultima plagula ultimi ternionis ſignati R R. continet regiſtrum totius voluminis, ex quo apparet ejus plagulas eſſe 98. (1) Exſtat in Caſanatenſi.

II.

Cõmentationes IOANNIS PICI Mirandulæ in hoc volu mine cõtentæ: quibus anteponitur vita p Ioanné frã ciſcũ illuſtris principis Galeotti Pici filiũ cõſcripta.

Heptaplus de opere Sex dierum geneſeos.
Apologia tredecim quæſtionum.
Tractatus de ente & uno cum obiectionibus quibuſdam & reſponſionibus.
Oratio quedam (*ſic*) elegantiſſima.

Epi-

(1) Inſigne Platonis, quod eſt veluti totius voluminis faſtigium, occurrit etiam in calce Frontini; deeſt autem in calce Vegetii ob ſpatii defectum.

Epiſtolæ plures.
Deprecatoria ad deum elegiaco carmine.
Teſtimonia ejus vitae & doctrinæ.
Ad calcem ultimi folii recti:

Opuſcula hæc Ioannis Pici Mirandulæ Concordiæ Comitis. Diligenter impreſſit Benedictus Hectoris Bononien. adhibita ꝓ viribus ſolertia & diligentia ne ab archetypo aberraret: Bononiæ Anno Salutis. Mccccl꞉xxxvi. die vero. xx. Martii.

(*in fol.*)

Primo folio recto ſiſtuntur tituli operum in volumine contentorum eodem ordine, quo hic exhibentur. Eodem verſo habetur Epiſtola dedic. Jo. Franciſci Pici Mirandulae, qui ea edidit, ad Ludovicum Mariam Sfortiam Mediolanenſium Ducem datam Mirandulae Kal. Martii 1496. Sequuntur deinde opera in generali inſcriptione voluminis memorata, ad quorum poſtremi calcem, quod deſinit folio recto, legitur: *Opuſcula haec Joannis Pici* &c.; eodem verſo habetur *Regiſtrum hujus operis* cum inſigni typogr., ex quo regiſtro colligitur plagulas eſſe 164.; quibus ſi addantur duodecim, quae praecedunt, quaeque inſcriptionem, Epiſtolam dedic., & Auctoris vitam continent; ſumma plagularum totius voluminis erit 176. Non eſt autem omittendum in fronte voluminis, infra operum titulos haec legi verba: *Exibunt prope dies diſputationes adverſus aſtrologos, aliaque complura, tum ad ſacra eloquia tum ad philoſophiam pertinentia*. Ex quo illud neceſſario conſequitur vel in ſubſcriptione Diſputationum contra Aſtrologos ſub anno ſuperiore relatarum errorem in anno ineſſe; vel forſitan propoſitum fuiſſe typographo novam earum editionem, pluribus aliis adjunctis opuſculis nondum editis, adornare. At vero longe probabilius eſt a typographo in ſubſcriptione Diſputationum erratum fuiſſe, omiſſa in anni notis unitate, qua praecedentibus adjecta, annus 1496. deſignatus fuiſſet: cujus rei argumentum ſuppeditat epiſtola Jo. Franciſci Pici ad Ludovicum M. Sfortiam data Kal. Martii 1496.; in qua de ſcriptionibus Patrui ſic loquitur: *Multis laboribus elucubratae, multis ſuſpiriis ab hominibus bonae mentis expectatae & efflagitatae, multaque opera a nobis in unum ex liturato & multas in partes diſcerpto exemplari, redactae, quam proxime foras exibunt....... Hos libros ſi a tractandis regni negotiis feriatus interdum degustaveris, fies extra omnem controverſiam certior Aſtrologorum dogmata meraciſſimas eſſe nugas, & veluti ſomnia delirantium, eorumque praeſtigias his monumentis patefieri*, &c. Ante diem ergo I. Martii anni 1496. Diſputationes contra Aſtrologos, ipſo earum editore teſte, publicam lucem nondum aſpexerant. Cum Epiſtola Jo. Franciſci Pici concors eſt Privilegium Lud. M. Sfortiae favore typographi, datum Comi die 7. Julii anni 1496. quod privilegium in tribus harum Diſputationum exemplis, quae poſſidet Caſanatenſis, ſubjunctum legitur correctionibus errorum, in ipſis admiſſorum. Ex tribus hiſce exemplis unum colligatum eſt cum aliis Auctoris operibus & poſt eadem; ac poſt correctionem erratorum ad diſputationes contra Aſtrologiam pertinentium, in eo habetur correctio Heptapli aliorumque operum, una cum dicto privilegio Mediolanenſium Ducis.

III.

BONON.

III.

„ Commentarii Quæſtionum Tuſculanarum editi a PHILIPPO „ BEROALDO. Impreſſit Benedictus Hectoris Bononiæ an. 1496. „ 6. Kal. Auguſtas Ioanne Bentivolo Bonon. habenas moderante. „ *in fol.*

Non ſatis in hujus editionis deſcriptione convenit inter Maettarium & cl. Fantutium: apud Maettarium ſiquidem unius Beroaldi Commentarii nominantur; apud Fantutium vero ſubditur, *& aliorum*. Maettario autem potius adhaerendum exiſtimo, quam Fantutio, qui forſitan ex aliquo catalogo minus accurato editionis titulum exſcripſit; cum contra ex diei menſis nota, & principis nomine, ſub quo editio abſoluta fuit, a Maettario recitatis, & a Fantutio omiſſis, non obſcure appareat, editionem ab ipſo viſam fuiſſe; praeterquamquod ea referatur num. 2., ſub quo recenſentur editiones poſt primam Annalium editionem ab ipſo viſae.

IV.

„ GVILLELMI OCKAM Ord. Min. Expoſitio aurea & valde uti- „ lis ſuper totam Artem Veterem continens hoſce tractatus. I. ſu- „ per Porphyrii Prædicabilia; II. in Ariſtotelis prædicamenta; III. in „ libros duos περι ερμηνειας; una cum Quæſtionibus Alberti Parvi „ de Saxonia; ſtudio Marci de Benevento Cæleſtini: apud Benedi- „ ctum Hectoris. Bononiæ 1496. *in fol.*

Laudatur a Warthono in appendice ad Caveum, pag. 29. Vide Maettarium tom. I. pag. 627. Exſt. in Biblioth. E. B. C. Valentii Gonzagae, Mediolani.

V.

„ TIBERII de BAZALERIIS Quaeſtio de Praedicatione reali. „ Impen. Ben. Hectoris Bonon. A. S. M. CCCC. LXXXXVI. Ill. &c. „ *in* 4°.

Deniſius pag. 402.

VI.

Incipit epiſtola prohemioli (*ſic*) magiſtri ALPHONSI BO
NI HōIS hiſpani ſuper epiſtolā translatā d' arabico ī la
tinum quam ſcripſit magiſter SAMVEL iſraelita oriundus
de civitate regni marachiani (*ſic*) ad rabbi iſaac magiſtruȝ
ſinagoge qui (*ſic*) eſt ſublimione in reguo predicto.
In fine vol.

Impreſſuȝ in alma ac inclita civitate bononie p
me Vgonem de rugeriis: ſub divo ac
illuſtri prīcipe ꝛ domino. d. Ioāne
ſecundo bentivolo ſfortia vice

co-

comiti de Aragonia. Sere-
niſſime lige armoruȝ gu
bernatori digniſſimo
.ꝛc. Anno ab incar
natione domini
noſtri Ihu Xp̄i
.Mcccclxx
xxvi. die
.xiii ma
dii. ꝛc.

(*in* 4°.)

Poſt Epiſtolam R. Samuelis ſequitur opuſculum de Sacerdotio Chriſti, cui praepoſitus eſt titulus: *De ſacerdotio dñi noſtri Ihesu Xp̄i per ſanctuȝ viruȝ ambroſiuȝ camaldulenſem generalē patrē*; qui Ambroſius fortaſſe ex Graeco in Latinum ipſum traduxit. Huic opuſculo praepoſita eſt Epiſtola Federici de Manfredis Epiſcopi Faventini ad germanum ſuum D. Galeottum, cui illud miſit. Hoc opuſculum cum Epiſt. Manfredi occupat paulo plus, quam 4. chartas, & ad ejus calcem appoſita eſt adducta ſubſcriptio. Editio eſt charact. Gothico, cum ſignaturis, quae pertinent uſque ad d. II., ex quibus liquet volum. plagulas eſſe 28. Exſt. in Angelica.

Cum ejuſmodi exemplo colligata eſt alia editio Epiſtolae R. Samuelis, cui praepoſitus eſt hic titulus: *Epiſtola quam miſit Rabbi Samuel Iſraelita oriundus de Civitate regis Morochorum (ſic) ad Rabbi Iſaac magiſtrum Sinagogae quae eſt in Subiulmeta (ſic)* IN PRÆDICTO REGNO ... DE ARABICO IN LATINUM TRANSLATA PER FR. ALPHONSUM BONIHOMINIS ORD. PRAED. ANNO 1339. &c. charact. rotundo, ſine ſignaturis, numeris & cuſtodibus, & ſine dubio, ſuperiore multo antiquior &, ut videtur, Bononienſis.

VII.

„ LVDOVICI BOLOGNINI Collectio florum in Ius Canonicum.
„ Bononiæ per Vgonem de Rugeriis 1496. *in fol.*

Editionem refert cl. Fantutius in Notitia Scriptorum Bononienſium, tom. 2. pag. 267.

VIII.

„ AENEÆ SYLVII Hiſtoria de duobus amantibus, Eurialo &
„ Lucretia, *italice verſa*. Bononiæ 1496. *in* 4°.

Quadrius, tom. IV. pag. 434. Vid. ſub anno 1492. num. XX.

IX.

„ ANDR. BARBATIÆ ſuper. tit. de Iudiciis Lectura. Impreſſa
„ Bononiæ per Iuſtinianum de Ruberia Anno M. CCCCLXXXXVI.
„ die XV. Iunii. *in fol. maj.*

Deniſius, pag. 707.

Bonon.

MCCCCLXXXXVII.

I.

„ LVDOVICI BOLOGNINI interpretationes novæ ad omnes fere „ leges & gloſſas ſingulares in utroque jure: per Hieronymum de „ Benedictis. Bononiæ 1497. *In fol.*

Ex Jac. Longio & Profſp. Marchandio editionem ejuſmodi citat Maettarius; quam a Mazzuchellio & Fantutio praetermiſſam fuiſſe quiſpiam fortaſſe mirabitur (1).

II.

Index librorum: qui in hoc volumine continentur.
CENSORINVS de die natali.
Tabula CEBETIS.
Dialogus LVCIANI.
Enchiridion EPICTETI.
BASILIVS.
PLVTARCHVS de invidia & Odio.

In fine:

Impreſſum Bononiæ per me Benedictum hectoris bononiēſis (*ſic*) adhibita ꝓ
viribus ſolertia & diligentia. Anno ſalutis. M.ccccIxxxxvii. quarto idus Maii
Illuſtriſſimo Io. Bentivolo reip. bonoñ habenas fœliciter moderante.

REGISTRVM.

(*in fol.*)

Perrara eſſe videtur haec editio, cujus accuratam notitiam fruſtra quaeſivi non apud Orlandium modo & Maettarium, ſed & apud cll. Bibliographos Mazzuchellium & Fantutium. Immo, quod forſitan mirere, plus proficere licet, quod ſpectat ad editionis notitiam, ex lectione Maettarii & Orlandii, quam ex lectione aliorum duorum ſcriptorum (2). Ii ſiquidem præcipuos Auctores, quos continet editio, Baſilium ſcilicet, Cenſorinum, Epictetum, & Cebetem Bononiæ hoc anno a Benedicto Hectoris impreſſos fuiſſe demonſtrant, licet trifariam peccent: 1. in eo, quod Baſilium a reliquis tribus ſecernunt, quaſi ſeparatim impreſſi fuiſſent; 2. quod Orlandius unum Cebetem eſſe ex correctione Beroaldi notat: Maettarius autem nullum; 3. quod uterque ſilet de Luciano & Plutarcho. Mazzuchelius autem & Fantutius unum Cebetem nominant, quem nixi teſtimonio Orlandii

(1) Exſtabat haec edit. in Biblioth. Telleriana, & refertur in ejuſdem Biblioth. Catalog. iiſdem omnino verbis, quibus hic deſcribitur, pag. 213.

(2) Mirum id eſſe non debet; nam Mazzuchellio & Fantutio propoſitum fuit de ſcriptoribus eorumque operibus agere; Orlandio autem & Maettario diverſas operum editiones recenſere.

dii ex correctione Beroaldi eſſe monent. Ex quo quidem apparet editionem a neutro ex ipſis fuiſſe viſam. BONON.

Primo folio recto voluminis legitur ejus titulus, ſicuti hic exhibetur. Eodem verſo occurrit Epiſtola dedic. Philippi Beroaldi ad Bartholomaeum Blanchinum, in qua de hac ſua editione haec ſcribit: *Quas ob res cum nuperrime ſcriptores aliquot ex ſitu pulvereo erutos correxiſſem, tibi eos potiſſimum dedicavi, & ſub tuo nuncupatim nomine impreſſoribus invulgandos dedi....... Agmen ducit Cenſorinus...... Secundo loco eſt Cebetis Tabula....... In tertio loco eſt Epictetus....... Epictetum ſubſequitur Baſilius...... Noviſſimus agmen cogit Plutarchi libellus, quo quid ab odio invidia diſtet...... explicatur.* Quibus in verbis nullo modo nominatur Lucianus, qui Cebeti ſubjunctus eſt, cujuſque in editione exhibetur *Dialogus de Virtute conquerente cum Mercurio, a Carolo Aretino e Graeco in Latinum traductus*. Cebetis porro Tabula eſt ex verſione Ludovici Odaxii Patavini; Enchiridion Epicteti ex verſione Politiani; Baſilii Liber de Liberalibus Studiis & ingenuis Moribus ex verſione Leon. Aretini; ejuſdem Oratio *de Invidia* ex verſione Nic. Perotti. Plutarchi interpres ſiletur. Editio eſt cum ſignaturis, quarum regiſtrum deſcriptum eſt in calce infra ſubſcriptionem; & ex quo liquet voluminis plagulas eſſe 38. (1) Edit. pulcherr. Extat in Caſanat., & in Corſiniana.

III.

„ IO FRANCISCI PICI Mirandulæ de morte Chriſti & propria
„ cogitanda libri III., eiuſdem de ſtudio divinæ & humanæ phi-
„ loſophiæ libri duo: impreſſ. per Benedictum Hectoris bibliopo-
„ lam Bononienſem, XX. Iulii. Bononiæ 1497. *in* 4°.

Editionem refert Orlandius pag. 115. & 385., omiſſis tamen utrobique menſis die, & numero librorum, ex quibus opuſcula conſtant; quorum utrumque notavit Maettarius, tom. I. pag. *639*.

IV.

PHILIPPI BEROALDI Opuſculum
eruditum: quo continentur
Declamatio Philoſophi Me-
dici Oratoris De excellẽtia di-
ſceptãtiũ. Et libellus de opti-
mo ſtatu: & principe.

In fine:

Impreſſum Bononiæ p Bñdictũ Hectoris boñ. an
no dñi. M.IIID. Eid.Dembr.(*ſic*)Io. Bentivolo fœli-
citer regnante.
(*in* 4°.)

Accurate editio deſcribitur a Salvatore M. de Blaſis, tom. XX. *di Opuſculi di Autori Siciliani*, pag. 306. & ſeq. Principio ſiquidem voluminis occurrit Epiſtola dedic. Auctoris ad Paulum Sidovitium ſcholaſticum Polonum ſuumque diſcipulum, quae ſecundam, tertiam, & quartam vol. paginas occupat: prima autem

(1) Sub regiſtro viſitur inſigne typographi.

BONON. tem nudum allatum titulum exhibet. Quatuor hae paginae, ſive duae priores vol. plagulae, ſignaturis carent, quae incipiunt a prima ipſius Declamationis; quae plagulas decem occupat: reliquae viginti ſex continent opuſculum de optimo ſtatu, & principe. Editio regiſtro caret; ejuſque optimum exemplum extat in Angelica, aliudque apud cl. P. Amoretti.

O

„ PHILIPPI BEROALDI Symbola Pytagorica moraliter explicata. „ Venetiis (Bononiæ) per Bened. Hectoris 1497. *in* 4°.

Vid. ad ann. MD. n. I.

V.

FRANCISCI ZAMBECHARII equi
tis et poetae laureati epi-
ſtolae de amore Philochry
ſi et Chryſeae et in hac pri-
ma epiſtola declaratur prin
cipium amoris Philochryſi
rogaturque Chryſea: ut a-
mori colla ſummittat.
Philochryſus Chryſeę.
u T SOLET IRATI CON-
ſtrictus ab ungue leonis
Quam cupit infelix diſſimulare
fugam, *&c.*
In fine:
Accipe lector Opuſculum lepidũ Bononię impreſſum p Benedictum Hectoris Bonoñ. MIIID. octauo Kalendas Ianuarii. ILL. IO. Bentivolo. II. P. P. P. fœliciter gubernante.
(*in* 4°.)

„ Carattere tondo e bello, non ha numeri nè richiami, ha le ſegnature, e co„ mincia dal B (forſe manca l'A), ſono in tutto pagine 28. (1)

VI.

„ HIERONYMI MANFREDI liber de Homine. Bononiæ per Hug. „ Rugerium 1497. *in fol.*

Ex Orlandio, pag. 363. ubi editionem dicit char. Goth.

VII.

(1) Haec cl. P. Amoretti ex exemplo, quod extat in Bibliotheca Corſiniana.

VII.

„ ANDR. BARBATIA de Prætenſionibus. Bononiæ 1497. *in fol.*

Ex P. Marchandio, qui Catalogum Ffurt. laudat, edit. refert Maettarius, pag. 651.

VIII.

„ Viaggio di IOHANNE MANDAVILLA. Bologna 1497. *in* 4°.

Recenſetur haec editio in Catalogo Librorum Nic. Heinſii, part. poſter. pag. 192., & ex hoc fonte a Proſp. Marchandio citato, editionem memorat Maettarius pag. 659.

IX.

„ IO. de ANANIA Comment. ſuper V. libros Decretalium. Bo-
„ noniæ 1497. *in fol.*

Ex Orlandii opere, pag. 276. editionem citant Mazzuchellius, & Fantutius, omiſſo typographo, ſicuti omittitur ab ipſo Orlandio. Vide ſub anno 1479., cujus anni poſtremae notae tranſpoſitae annum exhibent 1497.

X.

„ ANDR. BARBATIAE in tit. de Litis Conteſt. Lectura. Impreſſit
„ Bononiæ Iuſtinianus de Ruberia A. Miſericordie. MCCCCLXXXXVII.
„ XVI Cal. Febr. *in fol. maj.*

Deniſius, pag. 708.

XI.

„ *Ejuſdem* in tit. de Verb. Obligat. *iiſdem typ. & anno*. Octavo
„ Idus Novembres. *in fol* = *Ejuſdem* in tit. de Probat. Impreſſit
„ Bononiae Ioannes Iacobus Regienſis die XXXI. Ianuarii. A. S.
„ M. CCCC. XCVII. *in fol. maj.*

Idem, ibidem.

XII.

„ STEPH. DE FLANDRIA Ord. Ser. queſtio de ſubiecto et pro-
„ pria paſſione ad mentem Scoti diſputata .... Impreſſum Bononiae
„ opera et impenſa Zentilis cartarii de Racaglis Civis Bono. .... Anno
„ MCCCCLXXXXVII. die II. Maji. *in* 8°. *latiore*.

Idem, pag. 425.

Digitized by Google

BONON.

MCCCCLXXXXVIII.

I.

„ Summa totius Logicæ GVILIELMI de OCCHAM: impreſſ.
„ non parvo ære Benedicti Hectoris Bononienſis, ſexto Aprilis Bo-
„ noniæ 1498. *in fol.*

Refert hanc editionem Maettarius in utraque ſuorum Annalium editione, pag. ſcilicet 351. primæ, & 659. ſecundae.

II.

„ VALERII FLACCI Argonautica. per Benedictum Hectoris Bi-
„ blicpolam die 12. Aprilis. Io. Bentivolo Vrbem fœliciter illu-
„ ſtrante. Bononiæ 1498. *in fol.*

Hæc quoque editio, in utraque Annalium editione recenſetur, pag. ſcil. 354. primae, & 663. ſecundae, ubi & *Petri Nicolai Caſtellani Faventini in Valerii Flacci editionem Hypogramma* recitatur, quod hic exſcribimus.

Quiſquis Palladiæ vis ſcire meacula navis,
Per freta quæ ignotum prima cucurrit iter;
Heroaſque ſimul vectos duce Jaſone; raptum
Belligera Martis vellera fulva manu;
Hocce poemation Setini nobile vatis,
Et lege correctum, nunc age, lector, opus:
Cui nec Apollonius præſtat, nec & Orpheus, iſtam
Græcanico hiſtoriam qui cecinere ſtylo.

III.

ALEXANDRI ACHILLINI
Bononienſis de
orbibus libri
quattuor.

In fine:
Explicit Liber de orbibus . . . . . .
. . . .
. . . .
. . . . Anno domini.
Mccccelxxxxviii. ſeptĩa Auguſti.
Editus & ĩpreſſus Bonõie ĩpẽ
ſis Benedicti hectoris Bono
niẽſis. Illuſtriſs. &c.
(*in fol*)

Cum

Cum tabula in fine, & regiſtro ſignaturarum, ex quo patet, voluminis plagulas eſſe 52. Charact. Gothicus, binae columnae, numeri in margine ſuperiori, & ſub regiſtro inſigne typogr. Exſtat apud Can. Devoti. BONON.

IV.

C. PLINII SECŨDI Iunio
ris Epiſtole per Phi-
lippum Beroal-
dum cor-
recte.

Penultimo folio verſo.

C. Plinii Secundi Iunioris Epiſtolæ Magna cura
Impreſſæ Bononiæ per Benedictũ Hectoris
Bononienſem. Anno a natali Chriſti
M. CCCCLXXXXVIII.
XIV. Kaleñ. No-
vembris.

Regiſtrum. ?

(*in* 4°.)

Allatus titulus, charactere Gothico grandiori excuſus, legitur folio primo recto. Eodem verſo incipit Epiſtola Beroaldi ad Joh. Vartimbergenſem ſcholaſticum Boemum, diſcipulum ſuum, quae duas & dimidiam implet paginas. Ultimo folio recto habentur Phaleucii 18. Philippi Beroaldi Junioris ad Bartholom. Blanchinum. condiſcipulum ſuum. Regiſtrum, quod praecedenti folio verſo infra ſubſcriptionem deſcriptum eſt, ſic habet, a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. *Omnes ſunt quaterni exceptis* (ſic) l. *qui eſt duernus*, ex quo de numero plagularum voluminis intelligitur. Sub Regiſtro habetur inſigne typographi. Exſtat in Caſanatenſi.

Hoc loco monendum cenſeo, cl. Fantutium in duobus (exigui tamen momenti) circa praeſentem editionem errare: primo cum eam dicit a Philippo Beroaldo dicari Joh. Vartimbergenſi Phaleuciis, qui habentur in fine; cum Beroaldus eam dedicet Epiſtola proſaica, quae praecedit; 2. cum ſupponit, ejuſmodi carmina eſſe ipſius Beroaldi Senioris, cum ſint Beroaldi Junioris; neque ad Maecenatem ſcripta, ſed ad Barthol. Blanchinum.

V.

PHILIPPI BEROALDI libellus Quo
Septem ſapientium Sen-
tentiæ Diſcu-
tiuntur.

In fine:

Philippi Beroaldi Heptalogos ſive Septem Sa-
pientes Magna cura Impreſſum Bononiæ
per Benedictum Hectoris Bono-
nienſem. Anno Salu-

tis,

Digitized by Google

BONON.

tis. M. CCCC.
LXXXXVIII.
Die. XVIII.
Decẽbris.
?

Regiſtrum. a. b. c. Omnes ſunt quaterni
(*in* 4°.)

Hoc opus ab Auctore inſcriptum fuit (ſicuti praecedens) Joh. Vartimbergenſi ſcholaſtico Boemo, & non Joh. Vacti Bergenſi, ſicuti legitur in Notitia Scriptorum Bononien. tom. II. pag. 127. Editio eſt optimo charactere Romano, ſicuti praecedens, & reperitur in Angelica. Confer Salvat. M. de Blaſis, tom. XX. *di Opuſcoli di Autori Siciliani*, *pag.* 307.

VI.

„ PYTHAGORÆ Symbola moraliter explicata per Philippum Be-
„ roaldum. Bononiæ per Benedictum Hectoris 1498.

Orlandius, pag. 291. Vid. ad annum MD. num. I.

VII.

REGVLA Compoſta per il Beato HIERO
NYMO: E data ad Euſtochio: Dove ſe In
ſiegna(*ſic*)el modo e la via: che tenere de
biano le Sore nel ſuo Vivere.

In fine:

Finiſſe la utile e ſancta Regula del beato Hyero
nymo cũ la Epiſtola cõtinente la vita de Aſella ver
gine vulgaregiata (*ſic*) p̱ Antonio Maria Viſdomino:
E diligentemente Impreſſa in Bologna p̱ lo accura
tiſſimo impreſſore Caligula de Bazalerii Citadino
Bologneſe regnante lo illuſtrio (*ſic*) Signore Meſer
Ioanne Secondo de Bentivogli auctore e Conſerva
tore de la pace e Concordia: adi xxviii. de Martio.
M. CCCC. LXXXXVIII. *Infra inſigne typographi*.
(*in* 4°.)

Primo folio recto legitur allatus titulus; verſum vacat. Secundo folio incipit Epiſtola Interpretis ad Magdalenam ſororem ſuam, tertii Ord. S. Dominici Sanctimonialem, data Bononiae XXIIII. Decembris 1494., quae quinque occupat paginas. Volumen excuſum eſt pulchro Romano charactere cum ſignaturis tantum, & ex 50. plagulis conſtat, ex quibus ultima vacat. Extat apud Canon. Alb. Devoti.

VIII.

VIII.

„ Statuta & Decreta COMMVNIS GENVÆ: per Caligulam Ba-
„ zalierium prid. Kal. Quintilis. Bononiæ 1498.

Debetur hujus editionis notitia cl. Leickio, qui eam refert in ſuo Supplemento Maettariano, pag. 139.

IX.

„ B. PLATINÆ de honeſta voluptate, valetudine, opſoniis, &
„ arte coquinaria. Bononiæ 1498.

Editionem refert H. Warthonus in Append. ad Caveum, pag. 190. Sed fortaſſe in annum irrepſit error; & loco anni 1499., quo ſine dubio opuſculum Bononiae impreſſum fuit, a typographo ſuffectus fuit annus 1498.

X.

„ FELINI M. SANDEI Repet. Cap. I. & II. de Sponſalibus. Bo-
„ noniæ 1498.

Manſius in Addit. ad Biblioth. Med. et Inf. Lat. J. A. Fabricii, tom. II. edit. Pat. 1754. p. 152.

XI.

„ NICOL. BVRTII Elogium Bononiæ (carmine) quo hujus ur-
„ bis amoenitas, ſitus, nec non Doctorum ſingularium, atque il-
„ luſtrium virorum Monumenta referantur. Bononiæ anno ſal. M.
„ CCCCLXXXXVIII. die XXI. Ian. per Vincentium & fratres
„ de Benedictis. (*in* 4°.)

Mazzuchellius, Vol. II. par. IV. pag. 2440.

XII.

„ *Ejuſdem* Epitomata Muſarum Nympharumque ac Deorum ma-
„ gnorum. Bononiæ 1498. die XXI. Iunii per Vincentium & fra-
„ tres de Benedictis, Bonon. *in* 4°.

Idem, ibid. Vid. ſub anno 1494.

XIII.

„ Il Filoſtrato di meſſer Gio. BOCCACCI, che tratta dell' innamo-
„ rato Troilo e della Greſeida, e di molte altre infinite battaglie.
„ in Bologna 1498. *in* 4°.

Idem, par III. p. 1363. ubi praeter hanc Bonon. hujus Poëmatis edit. tres alias citat; poſt quae haec notat: *Tutte queſte Edizioni convien credere, che ſieno aſſai rare; perciocchè l'Ab. Antonmaria Salvini parlando di un teſto a penna di queſto Poema, confeſsò di non ſapere che ſia mai ſtato ſtampato*. Omnino ineditum credidit Au-

BONON. Auctor *Catalogi librorum per 30. annorum ſpatium Liburni collectorum*, qui pag. 632. de eo ſic loquitur: *Il Filoſtrato. Codex papyraceus eleganter ſcriptus. in 4. liber rariſſimus, & ineditus*. Quem errorem anno 1789. recoxit P. M. L. B. S.

MCCCCIC.

I.

Orationes. M. TVLLII CICERONIS.
per Philippũ Beroaldũ re
cognitae ac diligẽter
correctae.
Addita in Calce Oratione adverſus Valerium
quæ hactenus incognita fuit.

Penultimo folio verſo:

Hoc opus operoſum Impreſſit Benedictus Hectoris Bononienſis | ea
diligentia | qua ſi omnes operibus formandis uterentur |
bene cum litteris ageretur. Extremã autem manum
impoſuit Anno a Natali Xp̃i. M. CCCC.
LXXXXIX. Idibus Aprilis.
Joanne Bentivolo. ii.
Rẽpub. fœlici
ter admini-
ſtrãte.
?
REGESTVM.

(*in fol.*)

In fronte hujus editionis duplex viſitur character, Gothicus ſcil. iſque grandior, quo prima inſcriptionis pars, uſque ad *correctae*, impreſſa eſt; & Romanus, quo eſt altera pars inſcriptionis. Verſo folio occurrit Epiſtola dedic. Beroaldi ad Stanislaum Oſtrorium ſcholaſticum Polonum, quae & dimidium fere ſequentis folii recti occupat. Epiſtolae ſubjungitur tabula Orationum in volumine contentarum, quae ſunt numero XXXVIII. (1) & ex quibus prima eſt *de Imperio Cn. Pompeii*; ultima *adverſus Valerium*. Folio tertio ſignato A iii. incipiunt Orationes, quae 272. occupant plagulas, uti colligitur ex Regiſtro ſignaturarum ſubſcriptioni ſubjuncto (2). Ultimo folio recto habentur hendecaſyllabi 17. Philippi Beroaldi Junioris ad Trajanum Acurſium condiſcipulum ſuum. Editio pulcherrima eſt, optimo Romano charactere; & exſtat in Caſanatenſi.

II.

PHILIPPI BEROALDI de feli
citate opuſculum

In

(1) Praeter *Invectivam* Salluſtii in Cicer.

(2) Sub quo habetur inſigne typographi.

In fine:

Impreſſum Bononiæ a Benedicto Hectoris Dili genter & emendate Anno Salutis Milleſimo unde- quingẽteſimo. Idibus Aprilis. Illus. Io. Bentivo. ii Reip. Bononienſis habenas feliciter moderante. Regeſtum huius opis. a. iiii. b. iiii. c. iiii. d. ii. (*in* 4°.)

Nova haec editio nec plus nec minus continet, quam antiquior anni 1495. Deſcribitur accurate a Salv. M. de Blaſis, tom. XX. *di Opuſcoli di Autori Siciliani*, pag. 309.; & eſt eodem pulchro charact. ac praecedens editio. Exſt. in Angelica.

III.

Declamatio Lepidiſſima Ebrioſi Scortatoris Aleatoris de vitioſitate Diſceptantium: Condita a PHILIPPO BEROALDO.

In fine:

Impreſſum Bononiæ a Benedicto Hectoris Dili- genter & emendate Anno Salutis Mileſi (*ſic*) mo undequingenteſimo. Illuſ. Io. Ben. Reipu. Bononienſis habenas feliciter moderã- te REGESTVM Huius operis. a. iiii. b. iiii. c. ii. (*in* 4°.)

Prima pagina legitur allatus titulus; in ſequentibus tribus habetur Auctoris Epiſtola ad Sigiſmundum Goſſingerum Eccleſiae Vuratisl. Canonicum. Infra regiſtrum inſigne typographi. Editio deſcribitur ab eod. de Blaſis, pag. 308., ſed opuſculum denominatum fuit: *Oratio proverbialis*, o vero *Declamatio lepidiſſima ebrioli*, &c., quo nil abſurdius dici poteſt (1). Exſtat in Biblioth. Emin. Card. Valentii Gonzagae, & in Angelica.

IV.

ORATIO Proverbiorum condita a PHILIPPO BEROALDO; Qua doctri na Remotior continetur.

In fine:

Philippi Beroaldi Oratio proverbialis Impreſſa Bononiæ p Benedictum Hectoris chalcogra

 phum

(1) Auctor Lectori ſum, ut nollam rationem habeat eorum, quae leguntur pag. 308. tom. XX. *di Opuſc. d'Autori Siciliani*, ubi (neſcio quomodo) permixta fuit *Declamatio Ebrioſi* &c. cum *Oratione Proverbiorum*. Ibi enim deſcribitur *Declamatio* Ebrioſi, &c., circa finem vero ejuſdem pag. notantur quaterni, ex quibus conſtat *Oratio Proverbiorum*; & ad confuſionis complementum, in principio pag. 309 aſſignatur Declamationi ſubſcriptio Orationis Proverbialis.

BONON.

phum accuratiſſimum Anno Salutis.
M. Vndequingenteſimo. Die
xyii. decẽbris ſub divo Ioã-
ne Bentivolo ſecun-
do de patria be
ne meri-
to.

(*in* 4°.)

Primo folio recto allatus titulus; eodem verſo incipit Epiſtola Auctoris ad Chriſtophorum Vaitimillium ſcholaſticum Boemum, quae duas cum ſemiſſe fere occupat paginas. Editio eſt cum ſignaturis, ſed ſine regiſtro & inſigni typographi, plagularum 28., quarum ultima omnino vacat. Exſtat in Angelica.

V.

„ Ad Illuſtrem & Excellentiſſimum Dominum Hannibalem Ben-
„ tivolum de Aragonia digniſſimum Bononiæ Iuſtitiæ Præſidem
„ THOMÆ BECCADELLI libellus. *In fine legitur*: Editum fuit pre-
„ ſens opuſculum Anno Nativitatis Domini Noſtri Ieſu Chriſti M.
„ CCCC. L. XXXXVIIII. Die vigeſimo quinto menſis Decembris.
„ Impreſſum vero a Platone de Benedictis Stampatore Bononienſi
„ eodem anno. Die xxx. Decembris.

Deſcripta haec ſunt ex Notitia Scriptorum Bononienſium cl. Fantutii, tom. 2. pag. 28., quo conferre ſe poterit Lector, qui de Auctore, ipſoque opere (1) cumprimis plene cognoſcere voluerit.

VI.

„ CICERONIS opuſcula quatuor de Finibus bonorum & malorum,
„ de Petitione Conſulatus, de Vniverſitate & de Somnio Scipio-
„ nis: per Caligulam Bazalerium. Bononiæ 1499. *in fol.*

VII.

„ IOHANNIS FRANCISCI de TVCIIS ex Buſſeto Artium &
„ Medicinæ Scholaris, inventio Aſtronomiæ: per Iuſtinianum de
„ Ruberia; die v. Iunii. Bononiæ 1499. *in* 4°.

VIII.

„ LVDOVICI BOLOGNINI Conſiliorum pars I. Bononiæ 1499.
„ *in fol.*

IX.

(1) Eſt Poemation Italicum dialogice ſcriptum, et 285. ternariis conſtans cum argumento Latino, inſcriptum: *Breve e bella Diſputazione de precedenzia intra il Cavaliere, Dottore, & Conte*. Libri formam non indicat cl. Scriptor.

a

IX.

„ FORMVLARIVM Inſtrumentorum diverſorum generum. Bono-
„ niæ 1499. *in* 4°.

Quatuor has editiones refert Maettarius ex fide Proſp. Marchandii, indicatis catalogis, ex quibus Marchandius ipſe earum hauſit notitiam. Tres porro poſteriores memorat etiam Orlandius parte ſecunda ſui operis, pagg. 299. 333. 420.

X.

LIBELLVS PLATINE DE HO
NESTA VOLVPTATE AC
VALITVDINE.

Ad calcem:

Habes ſplendidiſſime lector viri doctiſſimi Platinæ opuſculum de obſoniis: de honeſta voluptate ac valitudine diligenterq; Bononiæ Impreſſum per Ioannē antonium platonidem Benedictorum bibliopolam necnō civem Bononienſem ſub Anno domini. Mccccxcix. die vero. xi. menſis Maii. Ioanne Bentivolo fœliciter illuſtrante (*ſic*).
in 4°.

Primo folio recto allatus titulus, Gothico grandiori charactere excuſus; verſum vacat. Secundo ſignatu *a. ii.* incipit Auctoris Epiſtola ad D. B. Rovellam (*ſic*, loco *Roverellam*), quae duas paginas, & lineas 13. occupat. Infra adductam ſubſcriptionem viſitur inſigne typographi, quod aliud omnino eſt a duobus Platonis de Benedictis, ab Orlandio exhibitis, & in quo leguntur quinque haec ſigla I. B. P. C. V. Poſt plagulam ſubſcriptionis, habentur aliae quinque, quae operis tabulam continent, & in quarum poſtrema verſa occurrit regiſtrum ſignaturarum & foliorum, ex quo liquet voluminis plagulas eſſe *96*. Exſtat in Caſanatenſi.

MCCCCC.

I.

„ PYTHAGORÆ Symbola moraliter explicata a Philippo Beroal-
„ do. Bononiæ per Benedictum Hectoris 1500. *in* 4°.

Ex Proſpero Marchandio, Catalogum Petav. laudante, editionem refert Maettarius, pag. 739. Loco autem editionis anni 1500. Orlandius pag. 291. editionem memorat anni 1498. (non 1497., uti apud cl. Fantutium) (1) per Benedictum Hectoris, praemiſſo luco editionis, *Ven.*, h. e., Venetiis: quod, ut inquit Fantutius,

(1) Si forte Fantutius ipſe (& non potius amanuenſis, aut typographus) ſcripſiſſet 1497., tunc potiori jure de ipſo idem dicendum foret, quod ipſe ait de Orlandio, nimirum id fuiſſe *uno ſcorſo di penna, per lo quale ſcriſſe 1497. in vece di ſcrivere 1498.*

BONON. *ſu probabilmente uno ſcorſo di penna, per lo quale ſcriſſe* Venetiis, *in vece di ſcrivere* Bononiae. Opuſculo, eodem Fantutio annotante, praemittitur Epiſtola nuncupat. *ad D. Thomam Cardinalem, & Archiepiſc. Strigonienſem*.

II.

„ PHILIPPI BEROALDI Annotationes In Philippicas M. Tullii „ Ciceronis. Bononiæ per Benedictum Hectoris 1499. vel 1500.

Teſtimonio Bartholomaei Blanchini ſcriptoris vitae Philippi Beroaldi, praeceptoris ſui, cuique typographus, vel potius Beroaldus ipſe, typographi nomine, editionem nuncupavit, veritatem ejuſdem probat Fantutius: *Poſt haec ſextum & quadrageſimum aetatis annum gerens celeberrima illa in Aſinum aureum commentaria componere inſtituit, abſolvitque. Scripſit quoque Annotationes in Philippicas, quas Benedicti Hectoris Bibliopolae nomine mihi dedicavit*. Haec Blanchinus apud laud. Fantutium, pag. 131.

III.

L. APVLEII Aſinus Aureus, cum Commentariis Philippi Beroaldi.
Ad operis calcem:
Impreſſum hoc opus Bononiæ a BenedictoHectoris ĩpreſſore ſolertiſſimo, Adhi-
bita ſũma diligentia: ut in manus hominũ veniret ꝙ emendatiſſimum.
Anno ſalutis Milleſimo quingẽteſimo Cal.Auguſti.Inciyto(*ſic*)
Io. Bentivolo ſecundo ſtatus hujusce Bononien
ſis Florentiſſimi habenas fœlici-
ter Mode
rãte.

(*in fol.*)

Exemplo hujus editionis, quod unum hactenus mihi videre licuit, deeſt Epiſtola dedic. Beroaldi ad *Maximum Antiſtitem D. Petrum Archiepiſc. Colocenſem*; uti liquet ex *Regiſtro Operis*, quod habetur in fine. Nam caeteroquin hujuſmodi defectus neque ex ſignaturis, neque ex numeris, quibus volumen inſtructum eſt, detegi dignoſcique ullo modo poteſt, uti paulo poſt videbimus. Loco autem ejus Epiſtolae, in hoc eodem exemplo habetur in principio prolixa tabula cum hac declaratione:

TABVLA APVLEI
Habes Lector humaniſſimæ (*ſic*). L. Apulei de Aſino aureo
tabulam vocabulorum & hiſtoriarum: & locorum
multorum declaratiõe non ingratam. Sũt
& in hac tabula vocabula collocata
quæ in margine forſan non no-
tabuntur: ſed intus in cõ-
mentariis legen
do reperies.
VALE.

Quae

Quae tabula ſexdecim occupat plagulas, & peculiaribus literis ſignata eſt. Poſt ejuſmodi tabulam ſequitur, *Philippi Beroaldi in Commentarios Apuleianos Praefatio*; tum *Vita Apulei ſummatim relata*, ſubjectis *Scriptoris intentione & conſilio, primique libri hypoteſi ſive argumento*. Incipit poſt haec Apulejus ipſe, quem prolixiſſimis ſuis commentariis perpetuo comitatur, &, ut ita dicam, obſidet Beroaldus; & ad quorum calcem novam (brevem tamen) ad Maecenatem ſubjunxit Epiſtolam. Ultimam hanc operis plagulam excipiunt aliae duae: quarum prima recta continet *minutulorum aliquot* errorum emendationem; verſa, duo Epigrammata in Aſinum aureum: I. Caelii Calcagnini; II. Ipſius Beroaldi. Altera plagula, eaque totius voluminis ultima, anteriore facie ſiſtit *Hujus operis regiſtrum* (in quo non comparent tabulæ folia) cum ſubjecto typographi inſigni; poſteriore vacat. BONON.

Triplex ſignaturarum ſeries occurrit in hac edit.: prima ſignat tabulam; ſecunda (quae una litera *a* minori continetur) Epiſt. dedicat. Beroaldi; tertia, opus ipſum, incipiens a Beroaldi praef. & deſinens in poſtremo operis fol. ſignato XXIII. Operis plagulis inſuper adjecti fuere numeri, quorum poſtremus eſt 282., cui ſi adjiciantur 16. tabulae & 4. Epiſt. dedic. numeris carentes, habebitur ſumma plagularum totius voluminis, 302. (1).

Uterque character, Textus ſcil. & Comment. Romanus eſt, valdeque pulcher. Graeca, Graeco charact. excuſa, quae ſuis Comment. affatim inſeruit Beroaldus, omni ſpiritu & accentu carent. Haec ex exemplo Can. Devoti.

IV.

Orationes Multifariæ a PHILIPPO BEROALDO
Editæ recognitæq; cum Appendicula
Aliarum quoq; oratiūcularum.

In fine:

Opus Philippi Beroaldi quo Orationes & poemata
continentur Impreſſum a Benedicto Bibliopo-
la Anno Salutis Milleſimo quīgenteſi-
mo. Cal. Novembribus. Inclyto
Io. ii. Bentivolo Rei. Pu. Bo.
noniēſis Moderatore
Saluberrimo :·

(*in* 4°.)

Secunda haec orationum Beroaldi editio, locupletior altera anni 1491., accurate deſcribitur a cl. Fantutio, tom. 2. pag. 122. & ſeq.; ubi ſingillatim recenſet opuſcula omnia, quae in ipſa continentur, numero 54., initio facto ab Epiſtola dedicatoria Auctoris ad Martinum Boemum, quae eadem occurrit in antiquiore editione. Orationibus, ut in illa, ſubjiciuntur Carmina, praepoſito titulo *Ludicra haec* &c.; nec tamen haec Carmina, omnia *ludicra* cenſeri poſſunt, *Paeanes* praeſertim *B. V. Mariae, & Carmen de Paſſionis Dominicae die*. Editio eſt cum ſignaturis, & typogr. inſigni, optimo charactere Romano, elegantiori & majori, cha-

(1) Ex hiſce patet, quod ſi forte alicui exemplo deſit tabula, vel epiſtola dedicat., ex reſiduis vul. foliis id dignoſci nullo modo poſſe. Tam Nicero autem, quam Mazzuchellius & Fantutius de tabula hujus edit. profunde ſilent; & in editionibus poſterioribus, quas videre licuit, deſideratur.

BONON. charactere primae: plagulae voluminis ſunt 168. Duplex ejus exemplum extat in Angelica.

V.

ORATIO PROVERBIORVM CONDI
TA A PHILIPPO BEROALDO
QVA DOCTRINA REMO-
TIOR CONTINETVR.

In fine:

Philippi Beroaldi Oratio Proverbialis Impreſſa
Bononiæ per Benedictũ Hectoris Bibliopo-
lam Bon. accuratiſſimum Anno Salutis
Milleſimo qngẽteſimo. die XVII.
Novembris ſub divo Ioan-
ne Bentivolo ſecun-
do de patria be
ne meri
to.

(*in* 4°.)

Nondum itaque elapſo anno Benedictus Hectoris hoc opuſculum Beroaldi reimpreſſit. Editio eſt cum ſignaturis, & inſigni typogr., ſed ſine regiſtro, ſicuti eſt editio anni ſuperioris: plagulæ 28. uti in illa. Hujus autem inſcriptio tota eſt charactere majuſculo; & extat in Biblioth. Em. Card. Valentii Gonzagae, & in Angelica. Vid. ad ann. 1499. num. IV.

VI.

PLAVTVS DILIGENTER RECOGNITVS
PER PHILIPPVM BEROALDVM.

In calce:

Impreſſum Bononiæ per Benedictum Hectoris Bi-
bliopolam Impreſſoremq; Diligẽtiſſimum.
Recognitum repaſtinatũq; a Phi-
lippo Beroaldo Curioſe
ac Vigilanter.
Anno Salutis. M. D tertio.
Cal. Decẽbr.

REGESTVM.

(*in fol.*)

Primo folio recto legitur allatus titulus: *Plautus* &c. Gothico majore charact. excuſus; verſum vacat. Sequenti folio habetur Epiſtola Beroaldi ad diſcipulum ſuum Ladislaum Vartimbergenſem, in qua circa medium ſic loquitur: *Hanc autem noviſſimam recognitionem Plautinam ut ſub tuo nomine publicarem, tibique nominatim*

tim hac Epiſtola dedicarem, mi Ladislae Vartimbergenſis, hortamenta non pauca invitarunt. Prima Comoedia eſt *Amphitruo*, ultima *Truculentus*: poſt quam ſubjunguntur additamenta quaedam Beroaldi ad Amhpytrionem & Aululariam, praemiſſa hac admonitione: *In Amphytrione & Aulularia deſunt quaedam genuina Plautina, pro quibus haec ſubſtituta ſunt, quae etſi notha ſunt minimeque Plautinos ſales redolentia, tamen non repudianda. Lector id quoque translege*. Haec additamenta octo fere occupant paginas. Editio eſt cum ſignaturis, inſigni typogr. & numeris, quorum poſtremus eſt 253., & cum pulchrioribus hujus ſaeculi conferri non immerito poteſt. Extat in collect. Abb. Nicolai de Roſſi, & in Angelica. BONON.

VII.

„ Statuta Civilia & Criminalia Civitatis Bononiæ. per Hecto-
„ rem Faeli. Bononiæ 1500. *in fol.*

Antiquiorem horum Statutorum editionem ex fide Orlandii laudavimus ſub anno 1492. Ejuſdem auctoritate nititur & haec ejuſdem typographi editio.

VIII.

„ Trialogo chiamato Phil-Amore, cioè parlare di tre perſone,
„ Chriſto, Gesù, e S. Maria Maddalena, de frate SILVESTRO de
„ PRIERIO; per Zoan Antonio de Benedetti. Bologna 1500. *in* 4°.

IX.

„ Vita di S. Maria Maddalena, con varie annotazioni de SIL-
„ VESTRO de PRIERIO, dell'O. de'Predicatori: preſſo Zoan. An-
„ tonio de'Benedetti. Bologna 1500. *in* 4°.

Ex Haymo utramque hanc editionem refert Marchandius, a Maettario laudatus. Utramque ante Haymum retulit Orlandius pag. 391.: neutram invenire licet in Scriptoribus O. PP., in quibus tamen non legitur haereſis, quae in titulo primae occurrit apud Orlandium, &c. ſcilic. *tre perſone, che ſono, Criſto, Gesù, e S. M. Magdalena*. En titulum, quem afferunt doctiſſimi auctores ejus operis: *Trialogus de B. M. Magdalena, qui vernacule dicitur* FILAMORE. Titulus *Trialogo delle tre querele, che a Criſto fa ogni anima ſanta, e fece la ſeraphica Maddalena in in la ſpelunca della ſua penitenza. Mediolani* &c.

X.

„ IOANNIS BAPT. PII Elegiæ: apud Io. Antonium de Bene-
„ dictis. Bononiæ 1500.

Nititur haec editio auctoritate Spachii in Nomencl. Philoſoph., ex quo editionem refert P. Marchandius, & ex ipſo Maettarius, pag. 742.

XI.

SIGILLVM AVRIS.

Auctore Iacobo Pogio, *cum ejuſdem* Epiſtola ad Camillam Bentivolam:
in

BONON. *In fine :*

Et ſic habes ſplendidiſſime lector opus editũ
per nobilem virum Iacobum pogium
diligéterqꝫ Bononiæ impreſſum
per Ioãnem Antoniũ platoni
dem Benedictorum Biblio
polam necnõ civé Bo
nonienſem ſub Anno
domini. M. CCCCC. die
vero. xxviii. Marcii. Ioanne Ben
tivolo patre patriæ fœliciter illuſtrãte.
(*in* 4°.)

Ante ejuſmodi ſubſcriptionem in ead. pag. legitur Auctoris Epigramma *ad eandem Camillam & alium quemvis lectorem*, quod ſic incipit:

Hunc tibi virgo Jovi ſacrata Camilla libellum
Mẽte animoqꝫ datum, mente animoqꝫ cape.

Sequenti folio recto habentur emendationes erratorum, quae inter imprimendum irrepſerunt, & infra ſeries undecim primarum literarum alphabeti, quibus ſignatum eſt volumen cum hac explicatione: *tutti ſono quaterni ſalvo K, che è terno, & L che è duerno*: ex quo apparet ejus plagulas eſſe 82. Eodem folio verſo incipit *Tabula totius operis*, quae tres integras occupat paginas. Poſtremo denique recto habetur inſigne typographi, idem omnino de quo dictum eſt ad Platinam edit. 1499.

Opus in libros quatuor tributum eſt, in quorum fronte, rubro charactere, quae in unoquoque contineantur, declaratur. Itala lingua exaratum eſt, etſi ejus titulus, ſubſcriptio, quin & inſcriptio Epiſtolae ad Camillam Bentivolam Latina ſint. Extat in Caſanatenſi.

XII.

„ MICHAELIS FRANCISCI, ſeu de Inſulis, Quodlibetum de veritate Roſarii, ſeu Pſalterii B. M. Virginis ab ipſo renovatum atque a Stephano Mediolanenſi de Piovera editum, & comẽndatum: per Iohannem Antonium Platonidem Benedict. die 19. Iulii. Bononiæ 1500. *in* 8°.

Refertur haec editio in Scriptoribus Ord. PP. tom. II. pag. 8., ubi & extare annotatur in Gymnaſio Navarreo Pariſiis. Ex Proſp. Marchandio, eoſdem Scriptores citante, laudat Maettarius, pag. 732.

XIII.

„ ANTONII MARIÆ VISDOMINI liber de ocio & Sibyllis: adjecti ſunt etiam varii Elegi. Bononiæ 1500. *in* 4°.

Maet-

Maettarius ex Biblioth. Geſn., &c. Vid. Catal. Biblioth. Abb. de Roſſi, pag. 76. BONON.

XIV.

„ SOLINVS de Memorabilibus Mundi, ex editione Beroaldi. Bono-
„ niæ 1500.

Hanc editionem refert Maettarius, pag. 740., ubi in ſubjecta annotatione (4) P. Marchandium citat, qui editionem laudat ex fide Fabricii, qui & ipſe ex fide Meurſii in Critico Arnobiano eam memorat. Mazzuchellius, & poſt ipſum Fantutius, loco editionis 1500., editionem anni 1509. referunt.

XV.

„ Epiſtole di GIOVANNI FILOTEO ACHILLINI al Magnificen-
„ tiſſimo M. Antonio Ridolfo Germanico, ove ſi narrano tutte le
„ ſorte di Pietre, la varietà dell'Armi antiche, e moderne, di
„ muſicali Iſtrumenti, i Coloſſi, delle Sibille, delle nove Muſe, la
„ diverſità degli Arbori, le Cavalcature, gli Abiti antichi, e mo-
„ derni, e gli accidenti diverſi. *in* 4°.

Senza luogo ed anno; ma ſembra ſtampa di Bologna del 1500. dice il Mazzuchelli. Haec cl. Fantutius, tom. I. pag. 63.

XVI.

Viazo da veneſia al ſancto iheruſalez. et al monte ſinai ſepul
cro de ſancta chaterina piu copioſamente et veriſ
ſimaméte deſcrito. che neſuno deli altri.
cum deſſegni de paeſi citade. por
ti ꝛ chieſie ꝛ ſancti luoghi ꝛ
molte altrꝭ ſanctimõie cħ
qui ſe trovão deſigna
te et deſcrite cho
me sono neli
logi lor ꝓ
pri. ꝛc.

Ad calcem Epiſtola latina Ioannis Colæ *ad* Gibertum Pium *Sabaudienſem Carpi principem, qua habetur in fine voluminis:*
Impreſſo ne lalma ꝛ inclita Citta de Bologna ꝑ mi Iuſtiniano da Rubiera
. . . . Ne lanno del
M. 500. adi vi. de Marzo. Laus Deo.
Sub qua ſubſcript. occurrit Regiſtrum & inſigne typogr.
(*in fol.*)

Conſtat ex plagulis 68. charact. Gothico cum ſignaturis. Nullibi, quod advertere potuerim, nominatur ejus auctor. Exſt. apud Ab. Ferd. Joannutium.

EDITIONES *quaedam* BONONIENSES

SINE ANNO.

I.

„ S. ANTONINI Archiep. Florentini Confeſſionale, *quod incipit:*
„ OMNIS MORTALIVM CVRA, *&c.*

Defectu exempli hujus edit., quod unum hactenus mihi videre licuit, eam hoc loco referre cogor; etſi vix dubitem, quin certo anno notata ſit, ſicuti eſt altera hujuſmet Confeſſionalis, ad annum 1472. num. II. relata; cum qua ab aliquibus, qui hoc noſtrum exemplum viderunt, perperam confuſa fuit. Deeſt prima plagula, in qua, ſicut in illa, veriſimillime deſcriptus erat operis titulus cum Auctoris nomine, annique nota: plagula ſequens, non ſecus ac in illa incipit, *omnis mortalium cura*, &c., nullo in neutra, eidem praepoſito titulo. Bononienſem vero eſſe certo certius eſt; ejuſque collatio non tantum cum eodem Confeſſionali, ſed & cum altero ejuſdem anni 1472., hujuſque nova editione anni 1475. apertiſſime oſtendit. Aliam autem eſſe ab edit., ad annum 1472. relata, eaque poſteriorem, ex ſequentibus facile intelligitur.

Paginae hujus editionis paulo breviores ſunt paginis edit. 1472., lineae tamen nonnihil longiores: in utraque autem generaliter, eodem numero. Quo fit ut in plagularum ſumma non valde inter ſe differant; hujus enim ſunt 83., illius vero 86. tantum. Hic autem exceſſus potiſſimum oriri videtur tum ex quibuſdam additiunculis, novae huic editioni factis, tum (& praeſertim) ex frequentioribus verſuum principiis (*Capiverſi*) majoris elegantiae & diſtinctionis cauſa in hac adhibitis. E.C., plagula 41. verſa edit. 1472. (quae fere tota reſpondet plagulae 42. rectae hujus) titulo, *Pigrizia*, legitur: *La quarta figliola de la accidia ſe chiama torpore cerca la obſervantia de comandamenti li quali ſi debono obſervare da tutti. Queſto e ſecundo Sancto Tomaſo in tre modi*, &c. quod capitulum, nunquam abrupto orationis filo, continuatur uſque ad finem, clauditurque his verbis: *altramente è veniale*. In hac autem quilibet ex tribus modis, de quibus initio capituli fit mentio, peculiari linea inchoatur, & finitur; ita ut ad finem expoſitionis cujuslibet modi aliquantulum ſpatii vacui ſuperſit; cum in illa non aliud ſpatium occurrat, quam ad finem totius capituli. Ad haec in hac nova, poſt verba, *altramente è veniale*, ſubjungitur: *de queſta in* 2a. *q.* 35. *a q.*: cujus quidem generis citationes frequenter occurrunt in hac editione tum in fine tum in corpore capitulorum, in illa autem vel nunquam, vel rariſſime. Utraque editio numeris, ſignaturis & cuſtodibus caret: utraque tamen reclamantibus perpendicularibus ad finem cujuslibet quinternionis, vel quaternionis, vel &c. poſitis, uti explicatum eſt ſub eadem, inſtructa eſt. Ex quibus omnibus facile eſt conjicere, praeſentem editionem poſteriorem eſſe edit. anni 1472. (quod etiam demonſtrat characterum collatio) editione autem alterius Confeſſionalis anni 1475. in quo, omiſſis reclamantibus perpendicular., adhibitum fuit regiſtrum antiquiorem. Exſt. in Caſanat.

Digitized by Google

II.

„ GVARINI VERONENSIS Regulæ cum Gloſſis ſuper carmina
„ differentialia. Poſt tabulam legitur: Cum gratia Scipioni con-
„ ceſſa, ob poſtillas, gloſſas, quottationes & tabulam. *in* 4°. Chara-
„ cter Romanus. Scipio videtur fuiſſe typographus. Quidam Scipio
„ Malpigius (*Malpiglius*) Bononienſis anno 1472. edidit: La bella
„ mano de Giuſto de Conti; facile Bononienſi in Vrbe utrumque
„ opus fuit impreſſum.

Haec cl. Mittarellius in Appendice ad Codd. mſſ. Biblioth. S. Michael. Venet. prope Murianum, col. 187.

III.

INCIPIT LIBER TERTIVS CAVSARVM CIVILIVM EXTRA
CTVS A PROPRIO ORIGINALI CAMERE COMMVNIS BO
NONIE ET PRIMO DE IVRE REDDENDO IN CAVSIS CI
VILIBVS ET CAMPANELLA PVLSANDA.

In fine:

EXPLICIT LIBER TERTIVS CAVSARVM CIVILIVM.
DEO GRATIAS
AMEN.

Sequitur in eodem volumine:

DE OFFITIO ET IVRISDICTIONE DOMINI IVDICIS DISCO
VRSI DEPVTATI IN MALEFITIIS PARVIS ET DAMNIS DA
TIS INFRA QVANTVM TEMPVS FIERI ET EXPEDIRI DE
BEANT ACCVSATIONES RVBRICA

In fine totius voluminis:

REGISTRVM.

(*in fol.*)

Poſt operis Concluſionem, inſcriptam, *Concluſio preſentium ſtatutorum*, ſequitur *tabula eorum omnium, quae in hoc continentur volumine*, in qua primo occurrunt rubricae partis primae, & deinde partis ſecundae, quae incipit uti modo vidimus, ab *officio & jurisdictione Domini judicis Diſco Vrſi*, &c., & ad cujus calcem habetur regiſtrum ante laudatum; ex quo liquet, utramque partem ad unum idemque volumen pertinere, ejuſque plagulas omnino eſſe 126. quarum poſtrema vacat.

Editionem refert Orlandius ſub Balthas. de Azoguidis, & circiter annum 1475. prodiiſſe ait. Editionem Bononienſem eſſe, certiſſimum eſt, quiſquis demum ejus fuerit typographus, ſive Balth. de Azoguidis, sive Hugo Rugerius, ſive alius quiſpiam; quod ſine erroris periculo definiri non posse arbitror (1). Ante Martium autem anni 1475. lucem non vidiſſe, oſtendunt *Additiones & limitationes ſuper ſta-*

(1) Conſentanee ad haec caſtiganda sunt quae de typographis hujus edit. ſcripſimus pag. 55. n. VI.

BONON. *ſtatutis de damnis*, &c. quae habentur char. 110. & ſeqq., datae die ultimo menſis Februarii 1475. *tempore pontificatus .... Sixti divina providentia Papae IV.* Numeris & reclamantibus caret: folia intermedia alphab. literis ſignata ſunt, quae incipiunt ab *e*, & terminantur in *l* IIII. Quae praecedunt & ſequuntur nulla littera ſunt notata. Exſtabat in collect. Abb. Nic. de Roſſi; aliudque optimum exemplum noviſſime commodatum habui a cl. Can. Alb. Devoti.

IV.

MATTHÆI MATTASELANI Singularia Dicta, *&c. Vid.* Gul. Durandus ſub anno 1474. num. II.

V.

„ IVSTINI hiſtoriarum libri XLIV. Editio vetus fol. ſine anno
„ loco et typographo, ſed ut ex præfatione coniicere licet, Bri-
„ xiæ circa an. 1480. Duæ ſunt Scriptoris hujus editiones una Ve-
„ neta apud Ienſonum anni 1470. altera Romana apud Vdal. Gallum
„ .... Haec autem quæ Florum adiunctum habet, vulgata eſt in-
„ duſtria Henrici Colonienſis qui cum Statio Gallico primis Brixiæ
„ typographis adnumeratur. Pour ce qui eſt de cette edition-ci
„ quoiqu' elle ſoit ſans date, ſans nom de ville ni d'imprimeur,
„ on apperçoit pourtant dans un paſſage de l'Epitre dedicatoire,
„ qu'elle eſt due a Henri de Cologne l'un des premiers Impri-
„ meurs a Breſſe: Quum ego nuper rogatu Henrici Colonienſis ſenis
„ impreſſoris ſollertiſſimi L. Florum curioſe diligenterque emendaſ-
„ ſem. Phil. Beroaldus in Epiſt. dedicat. La Souſcription de ce vo-
„ lume conſiſte dans les vers ſuivans

Aurea Iuſtini Luciique epitomata Flori
Aere tibi modico, *&c.*

Exſcripta haec ſunt ex Catalogo Bibliothecae Rewiezkyanae, pag. 120. & 110. quibus manifeſte oſtenditur, editionem haud eſſe Brixianam, bene vero Bononienſem: nam etſi Henricus Colonienſis libros primo impreſſerit Brixiae, anno tamen 1477. imprimere coepit Bononiae, in eaque urbe ſaltem ad annum uſque 1486. artem ſuam exercere perrexit, uti ex libris, ſuis locis recenſitis, liquet.

VI.

POMPONII LÆTI de Romanoꝝ magiſtratibus: Sa
cerdotiis: Iuriſperitis: & Legibus ad. M. Pantagahū
libellus.
In calce:

FINIS
Pomponii Læti de Romanorum Magiſtratibus.

Iu-

Iuriſperitis: & legibus Ad Pantagahum. BONON.
(*in* 4°.)

Typis Benedicti Hectoris, ſine loco & anno, cum ſignaturis, foliola 16. Eſſe charactere B. Hectoris manifeſte apparet ex aliquot opuſculis Beroaldi ab ipſo hoc eodem charact. impreſſis, & cum hoc Pomponii opuſculo colligatis in Bibliotheca Angelica.

VII.

IVLIANI DVCIENSIS de Imola, Lugubris. Oratio: ꝓ Excellentiſſi mo ſacrorũ canonũ ac legũ Doctore. D. Hieronymo zanetino, Boñ.
(*in* 4°.)

Eſt eodem Goth. charactere, ac Oratio ipſius Ducienſis pro *principio Inclyti Bonon. ſtudii*, habita anno 1492, ibidem & eodem anno impreſſa a Hieronymo de Pullis & Jo. de Mazochis: ad quos ideirco & praeſentem pertinere arbitror, quae & cum illa colligata eſt in Caſanat. Plagulae quatuor ſunt; & in prima recta habetur Auctoris Epiſtola ad Bernardinum Scarduam.

VIII.

BAPTISTAE MANTVANI CARMELITAE
THEOLOGI CARMEN DE FORTVNA
In calce:

FINIS.
Impreſſum Bononiæ.
(*in* 4°.)

Conſtat ex octo plagulis cum ſignaturis. In prima non aliud legitur quam vocabulum, FORTUNA. Character rotundus eſt, officinae, ut videtur, Bened. Hectoris. Exſt. apud Abb. Joannutium.

IX.

„ IO. ANDREÆ, ſeu Andreæ Siculi, I. V. D. Repetitiones ſu-
„ per C. Raynaldus de Teſt. fol. ſine anno, & typogr. Bononiæ.

Orlandius, pag. 116. & 350.

X.

„ Repet. FRANC. de ZABARELLIS ſuper Cap. Perpendimus de
„ Sententia Excommunicationis...... impreſſa Bononiæ..... Per
„ Vgonem Rugerium, *&c. f.*

Deniſius, pag. 697.

XI.

Incipit lectura excellentiſſimi ꝛ acutiſſimi
legũ monarche domini ALEXANDRI de IMO

BONON. LA ſuper prima parte. ff. novi. *Cui accedunt ejuſdem* Apoſtillæ ad Bar. *ſuper eadem parte Digeſti novi*.
(*in fol. magno*)

Ex charactere cumprimis & voluminis forma apparet, praeclaram hanc edit. non alii loco rectius tribui poſſe quam Bononiæ. Character idem pene eſſe videtur ac is, quo impreſſa ſunt Hugonis Bencii Conſilia medica, & Mundini Anatomia anni 1482. ad quod tempus referri poſſe videtur editio. Ad calcem Comment. ſuper prima rubrica haec legitur annotatio: *Haec rubrica fuit noviſſime collecta ſub excellentiſſimo praeceptore noſtro D. Alexandro de Imo. qui ſuper hac rubrica nihil unquam ſcripſerat. Poſtmodum eodem anno fecit tranſitum ad ti. de acqui. po. & hoc, anno.* M.CCCCLXXII. *Bononiae*.
Editio magnifica eſt, non ſecus ac aliae Bononienſes operum Tartagni, a quibus tamen differt: primo, quod ad calcem ſingulorum titulorum propria ſubſcriptio appoſita fuit, praetermiſſo ſemper loco & anno, & eorum unicuique peculiares additæ ſignaturae; ſecundo, ad quinternionum calcem adjectae fuere reclamantes: quae duo in aliis operum Tartagni Bononienſibus editionibus me obſervaſſe non memini. Exſt. in Caſanat.

XII.

COMINCIA LA ELEGANTISSIMA DOC
trina delo excelentiſſimo Marco tullio cicerone
chiamata rethorica nova traslatata di latino in
vulgare: p lo eximio Maeſtro Galeoto da bolo
gna opera utiliſſima & neceſſaria a gliomeni vul
gari e indocti:
In calce:

FINIS:

Finiſſe qui La rethorica nuova de lo excelentis
ſimo Marco Tullio Cicerone ĩ vulgare.
(*in* 4°.)

Editio Itala quidem eſt, ſed locus omnino incertus: quem tamen ſi Bononiam fuiſſe ſuſpicarer, fortaſſe propius ad verum accederem, quam ſi de quovis alio Italiae loco id conjicerem. Erroris tamen cavendi gratia nil omnino de loco in praeſentia pronuntiabimus; & contenti erimus quae certiſſima ſunt & ad editionem dignoſcendam, & a quavis alia diſcernendam apprime conducunt, hic ob oculos Lectoris ponere.

Forma quarta eſt, eaque minor linearum 24. ſine ſignaturis, numeris, cuſtodibus, & regiſtro; plagulae 56. Charta craſſior, non ſatis alba. Character pulcherrimus, &, ni fallor, elegantioribus characteribus a Wurſtero, Platone de Benedictis, & Benedicto Hectoris adhibitis, praeferendus. Capitales literae minori forma in amplo ſpatio impreſſae, ad dirigendam calligraphi manum.

Titulus & ſubſcriptio ſupra poſiti, ex optimo exemplo Biblioth. Caſanat. majori, quoad ejus fieri potuit, diligentia deſcripti, iterato cum archetypo ipſo prius-

Digitized by Google

BONON.

priuſquam e praelo penitus ſubducerentur, collati fuere, quo de eorum eum eodem perfecta ſimilitudine, etiam quod ſpectat ad minutias orthographicas, litterarumque compendia, certiſſimi fieremus: qua quidem in re plus minuſve deficere exempla, quae exhibent Mittarellius, Argelatus, Paitonus, animadvertere eſt. En, e. c., quid interſit inter apographum Mittarellii, ipſumque archetypum. Apud Mittarellium legitur, *de lo*; in archetypo *delo*. Apud Mittarellium, *traslata*; in archetyp., *traslatata*: apud Mittarell. *agli huomeni*; in arch. *a gliomeni*: apud Mittar., *& indocti*; in arch., *e indocti*. Has minutias annotare placuit, quo lector intelligeret, ea hujus operis exempla, quibus adſcriptus eſt annus 1478., quaeque ex alia editione eſſe quidam exiſtimant, reipſa ad hanc ipſam editionem pertinere: quod, ni fallor, ſatis clare oſtendit apographum Argelati, ex exemplo, anno 1478. ſignato deſcriptum, tom. I. pag. 279. quod magis concordat cum apographo noſtro, (ſive cum ipſo archetypo) quam apographum Mittarellii ex exemplo ſine anno, exſcriptum. Confer Fantutium, tom. IV. pag. 378.

BRI-

Digitized by Google

BRIXIAE.

MCCCCLXXIII. (1)

I.

STATVTA communis Brixiæ, *parteſ quinque, vel ſex.*
Ad calcem primæ:
FINIS Thoma ferrando auctore: M. cccclxxiii.
Ad calcem ſecundæ:

CIVILIVM STATVTORVM FINIS

Patrie poſt deũ quoniã debemus oĩa ɿ pecunia qui ɿ q corporis viribus valẽt: pecunia illã illã corporis viribus tueanť Ego quoq; hoꝝ altero natura altero fortuna multis ĩferior: In eo quod mihi ptim natura ptĩ induſtria tribuit ĩ illam nõ in gratus. Quotquot hac forma ĩpreſſa ſtatuta ſtudioſiſſime le ctor legeris: Conciviũ meorũ cõmodo tribus mẽſibus feci Et reliqua volumina brevi patus abſolvere ſi ĩ his vẽdẽdis liberalẽ exptus ẽptorẽ fuero nõ pciſſimũ. M. cccc. lxxiii.
Ad calcem tertiae & quartae nulla temporis nota.
Ad calcem quintae:
Ex quo ĩprimi p me Thomã ferrãdũm ſtatuta cepta ſũt tãta ſigãte pecñie iactura fcã ẽ: ut vẽdendi volumĩs ĩ quo tãtã opã ĩmpẽſamq; impoſui ſpes reliqua vel nulla vel exigua ſit mihi Dũ ei p adulterinã mõ ɿ modo p tõſã monetã: etiã nõ adulte rina nõ tonſa omnis interdiciť tãtũ eſt detrimẽtum ſubſecutum ut

. . . .

facillime poteſt FINIS XII. Kľ. Iunii. M. CCCC. LXXIII.
Ad calcem ultimæ:
Brix̃ Thoma Ferrando auctore. M. cccc.lxxiii tertio Kľ Iulii (*in fol.*)

Cha-

(1) Exſtat, *Jac. Romani I. V. D. ac Eq. Brixien. pro patria ad Ill. Nic. Tronum Ducem Venet. Congratulatio impr. per Mag. Florentium de Argentina* MCCCCLXXII. *die vero XX. Martii in 4.*, ſine loci nomine: qui ſi forte fuiſſet Brixia, tunc initium imprimendi in hac urbe in annum ſuperiorem referendum foret. Ante tamen ejus anni exitum imprimi ibidem cœpta fuiſſe *Statuta*, ex notis temporis ipſis adjectis, numeroque foliorum, ex quibus eorundem partes conſtant, non obſcure colligitur.

Digitized by Google

Character editionis rotundus quidem eſt, ſed rudis; ſpeciemque præfert characteris longô uſu exeſi jam & detriti. Pars quinta a quarta non diſtinguitur, niſi quia ad hujus calcem typographus hanc appoſuit notam: *Brixie Thoma Ferrando auctore*; nam caeteroqui index parti quartae praepoſitus, cuncta etiam, quae in parte ſequenti continentur, ſingillatim recenſet. Ad calcem quidem quartae, poſt adductam notam: *Brixie Thoma*, &c. haec leguntur verba: *Clauſorum ſtatuta finiunt Macelli nunc Tabernarum Piſcarie et eſculentia vendeutium ſtatuta imprimuntur, quibus abſolutis integro libro jam deerit uihil, eos autem preſertim concives meos, qui me pollicitatiouibus ſuis ſtatuta imprimere hortati ſunt oratos velim, ne diutius expectatum labori* (ſic) *differant premium*. Sed haec ſufficere non videntur ad diſtinguendam partem alteram ab altera. Utcumque tamen ſit; poſt Statuta *Macelli*, &c. quibus, ut videtur, terminanda erat integra Statutorum collectio (quam, ni fallor, *integri libri* nomine deſignat typographus) ſubjunguntur *Statuta Mercautie, mercatorum Brixie & diſtrictus & cetera*: quae ex nota dici ipſis appoſita apparet impreſſa fuiſſe poſt praecedentia. Secundae, tertiae, quartae, unaque quintae, & ſextae parti, ſuus praepoſitus eſt index; primae, in exemplo Abb. de Roſſi (quod unum hactenus vidi) deeſt. Titulus praepoſitus huic primae parti ſic habet:

IN NOMINE SANCTE ET INDIVIDVE TRINITA
TIS ET glorioſiſſime dei genetricis & ſemper virginis Ma
rie & beatiſſimi euangeliſte ſancti marci nec nō & beatorum
marti℞ Fauſtini ac Iouite & totius curie celeſtis ſtatuta cō
munis brixie incipiunt.

Folia impreſſa hujus vol. inventa ſunt a cl. P. Amoretti, 306. Deſunt ſignaturae, numeri, cuſtodes, regiſtrum.

II.

„ J. D. JVVENALIS, & A. PERSII FLACCI Satyræ. *Ad hujus calcem*
„ *legitur*: A. Perſii Satyrarum expreſſus Codex Brixiæ, una cum Ju-
„ venale Satyrico, jubente presbytero Petro Villa XIII. Kal. Aug.
„ MCCCCLXXIII. *in fol.*

Rariſſimam hanc Juvenalis et Perſii editionem ignorarunt Maettarius, Orlandius, ipseque Bibliographiae Inſtructivae auctor Deburius (1). Primus, quod ſciam, qui eam litterato orbi patefecit, eſt Eminentiſſimus Quirinus in Epiſtola ad Saxium edit. in 4., pag. 88., ubi et ſubſcriptionem, quae eſt ad Perſii calcem, refert (2). Eam ſubinde accurate deſcripſit Auctor (3) Catalogi Hiſtorico-critici variarum editionum Saec. XV., qui plures in ſectiones diviſus, editus fuit in Memoriis *per ſervire all'Iſtoria Letteraria*, Venetiis impreſſis per Petrum Valvaſenſem, &c. tom. XI. et ſeq., quo conferre ſe poterit L., qui de ea plenius intelligere volet (4). Paginae Satyrarum Juvenalis, hoc Auctore annotante, ſunt 104., Perſii vero, 18. Character editionis deſcribitur his verbis: *Il carattere dell' edizioue pare bello e nitido*

(1) Memoratur in Biblioth. Lat. Fabricii ed. Erneſti, lib II. pag. 166

(2) Vid. & ejuſd. opus de Brixiana Lit., par. 2. p 127.

(3) P. Paitonus.-Pag. 225. & ſeq. tom. XI. deſcribitur hæc editio.

(4) Inter editiones Brixianas anni nota carentes, alia adferetur horum Poetarum editio, hac fortaſſe antiquior: quam librorum falſarii, ubi aliquod ejus exemplum, in perniciem hiſtoriæ typogr. & litterariæ nacti fuerint, ob ſpatium vacuum, ſatis amplum, quod infra ſubſcriptionem occurrit, commode in edit. Brixianam, ſpeciē omnium antiquiſſimam, ubi volent, transformare poterunt.

BRI-
XIAE.

BRIXIAE. *in apparenza, ma ha un non ſo che d'imperfetto, e non finito, quale è a' noſtri giorni il carattere fruſto e conſumato.* Exſtabat in Biblioth. Pinelliana, & in diſſima Collect. Petri Ant. Bolongaro-Crevennae.

III.

„ P. VIRGILII MAR. Bucolica, Georgica, Æneis. *Ecloge abſque*
„ *inſcriptione. Ante Georgica argumentum 4. verſuum.* Quid faciat læ-
„ tas ſegetes, &c. *Ante Æneidem primo argumenta XII. libror., 12. ver-*
„ *ſibus, dein argumenta* L. 1. *itidem verſu, uti & ante ceteros libros.*
„ *Ad calcem*: Finis. Brixiæ Maronis opera expreſsa fuere presbytero
„ Petro Villa jebente, die vigeſimo primo Aprilis. M. CCCC LXXIII.
„ *Charact. elegans literis quadratis verſuum initialibus aliquantum a vo-*
„ *ce diſtantibus, Sine Signat. Cuſt. Num. pagg. f.*

Hæc Deniſius, pag. 32., ex *Amico*.

MCCCCLXXIV.

I.

HOMERI POETARVM SVPREMI ILIAS PER LAV
RENTIVM VALLENS. IN LATINVM SERMONEM
TRADVCTA FOELICITER INCIPIT.

In fine:

Brixię VIII. KL. decẽbr. M. CCCC. LXXIIII. Hẽricus Co
loniensis. & Statius Gallicus fœliciter impreſſere.

(*in fol.*)

Duo praecedunt folia (1), quae Epiſtolam dedic. Juſtiniani Luzagi (qui opus edidit) ad Bernardum Juſtinianum, qui Vallae verſionem e Galliis in Italiam retulerat, continent: *Quam verſionem*, inquit Luzagus, *cum in Galliis legationis munere fungereris, apud eas gentes tam neglectam incultamque miſeratus, juſſu & impenſa tua tranſcriptam, in Italiam, unde, neſcio quo fato, ablata fuerat, retuliſti.* Quod idem in ſequenti epigrammate, quod ad calcem ſubjunctum eſt, repetitur:

En Graiis tantũ quondãm celebratus Homerus:
  Nunc quoq; Auſonio grãmate notus erit.
Prímus honor Vallę (namq; is traduxit) at alter
  Bernardus poſt hæc. Juſtinianus erit.
Namq; hic occiduas Orator miſſus ad oras
  E Galiis Latias rettulit (*sic*) ipſe domos;
Quamq; prius pulvis: quã blattre (*sic*) ac tinea preſſit:
  Ilias in lucẽ cultior ecce redit.

Edi-

(1) Pagina quarta vacat.

Editio eſt ſine ſignaturis, numeris, cuſtodibus ac regiſtro, charactere Romano, *Superſilvio*, nec rudi nec eleganti. Opus incipit folio recto, & finitur verſo. Ex regiſtro MS., quod olim vidi intra ſubſcriptionem, in exemplo Can. Alb. Devoti, intellexi voluminis plagulas eſſe 160., quot reipſa & noviſſime ex numeratione inventae ſunt. Aliud exemplum, ſed imperfectum, exſtat in Caſanatenſi. BRIXIÆ

MCCCCLXXV.

I.

„ VALLENSIS LAVRENTII de Elegantia Linguæ Latinæ Libri
„ VI. In fine : *Per me Euſtacium Gallum Brixiæ opus feliciter impreſſum*
„ *eſt decimo Kalendas Aprilis* M. CCCC. LXXV. *in fol. -- Exemplar in-*
„ *tegerrimum edit. rariſſima*.

Ex Catal. Biblioth. Pinell., tom. III. p. 277.

II.

„ C. CRISPI SALLVSTII Opera. Brixiæ impreſsa per Euſtacium
„ (*alias* Statium) Gallum. 1475. *fol.*

Deniſius, p. 54., ex Biblioth. Cœnobii Gottvvicen.

O

„ NIC. PEROTTI Rudimenta Grammatices. Brixiæ, per Gabr. Pe-
„ tri de Tarviſio 1475. 4. *Quir. b. II. pag. 59.* *Putem*, Venetiis.

Idem, p. 53., & recte quidem : ſed Quirinus hoc loco nominandus non fuiſſet, qui ejuſmodi editionem, nec Brixianam, nec Venetam dicit.

O

„ DOMITII CALDERINI Veronenſis Emendationes & interpreta-
„ tiones in Pap. Statii Sylvas. Brixiæ per Magiſtrum Henricum de
„ Colonia. 1475. f.

Idem ex Quirino, de Optimorum Scriptorum editionibus edit. Jo. Schelhornii p. 243. (1) Sed haud dubium eſt, quin editio pertineat ad annum ſeq., ſub quo eam videſis.

MCCCCLXXVI.

I.

Ex EMENDATIONE ET INTERPRE-
tatione Domitii Calderini Veronenſis Statii Papinii
Neapolitani Sylvarum liber primus ad Stellam.
In calce volum.

(1) Nec Quirinus nec Schelhornius quidpiam de libri forma tetigere; quam idcirco de ſuo Deniſius dixit, *in fol.*

BRIXIÆ

Magiſter Henricus de Colonia Brixiæ fœliciter impreſſit. M. CCCC. lxxvi. die Junii viii. Laus Deo.
(*in* 4.°)

Allatus titulus legitur in fronte Epiſtolae Statii ad Stellam, cui praeeunt tria folia, quae Epiſtolam Calderini ad Auguſtinum Maffeum, cui opus inſcriptum eſt, et carmen ejuſdem ad Statium, quo eum hortatur ut in patriam redeat, continent. Cum primum ex his tribus foliis in exemplo Caſanat. (quod unum hactenus vidi) ſignatum ſit, *a* 2., manifeſtum eſt, aliud ipſi praecedere debere, quod vel omnino album est, aut titulos operum, non ſecus ac editio Romana anni ſuperioris, exhibet. Ex adducto porro titulo facile quisque conjiciat in hac editione Sylvas Statii haberi; quæ tamen nullae sunt: nec aliud continet editio, quam Domitii Commentarios in easdem; ejusdemque Lucubrationes in Sappho Ovidii, in quædam Propertii loca, & quædam ex libro tertio ſuarum obſervationum, quæ omnia conjuncta cum Statii Sylvis habentur in editione Romana, ante laud.

Ad calcem commentariorum in Statium legitur: *Domitii Calderini Veronenſis Secretarii Apoſtolici Commentarii in Sylvas Statii Papinii fideliter per me Magiſtrum Henricum Colonienſem Brixiæ impreſſi*, omiſſo anno: qua quidem ſubſcriptione tollitur erroris occaſio, quam ſuppeditat titulus. Editio eſt charactere Gothico, cum ſignaturis, uti jam dictum eſt: quæ tamen aliæ ſunt in Commentariis in Sylvas, & aliæ in aliis lucubrationibus. Graeca ubique omiſſa fuere, relicto tamen congruo ſpatio inani pro iis, ubi placuerit, manu, vel typis, ſupplendis. Editionem raram eſſe colligere licet ex ſilentio Maettarii, Orlandii, &c. (1)

II.

Excellentiſſimi medici ANTONII CER
MISONI contra omnes fere egritudines a
capite uſque ad pedes Conſilia feliciter
incipiunt.
Ad calcem.
Antonii Cermiſonii (*ſic*) Cōſilia felicit' expli
ciunt impreſſa Brixie per me magiſtrū
Henricū de Colōia. M. CCCC. LxxVI.
pridie nonas ſeptembris.
Laus Deo et ſue matri. Amen.
(*in fol.*)

Editio eſt charactere Gothico, pagina bipartita, cum ſignaturis, ſed ſine reclamantibus, numeris, ac regiſtro. Primum & ultimum folium alba ſunt. Secundo ſignato *a* 2. incipit tabula, quae terminatur in calce paginae primae folii ſequentis. In fronte quarti ſignati *a* 4. legitur allatus titulus: *Antonii*, &c. Signaturae pertinent uſque ad *p* 2. omnesque foliorum faſciculi, ultimo excepto, quaterni ſunt. Exſtabat in Biblioth. Illuſtriſſimi Archiatri Nat. Saliceti, ex qua tranſiit in Corſinianam. Eam refert Maettarius, pag 366. inter editiones a ſe viſas, & ex eo, ut ſuſpicor, Orlandius, par. 2. ſui operis, pag. 311. Cl. Tiraboſchius ignoraſſe videtur Cermiſoni Conſilia aliquando typis fuiſſe vulgata. Vid. tom. 6. par. 1. Hiſt. litt. Italiaē, pag. 380. edit. Rom. MCCCCLXXVII.

(1) Eam memorat Em. Quirinus in ſuo opere de Optimorum Scriptorum editionibus, utriusque edit., ubi tamen indiligentia typographi loco 1476 ſcriptum eſt 1475.

MCCCCLXXVII.

ROLANDINI de PASSAGERIIS Flos teſtamenti.
In fine:
Explicit flos teſtamenti magiſ
tri. Rolandini de paſagenis (*ſic*)per
me magiſtrum henricum de colo
nia emendatiſſime impreſſū an
no ſalutis . M. CCCC. lxxvii.
Menſe maii . Antonio Venereo
et Johanne Hemo milite claris
ſimis pſidiis feliciter explicit (*ſic*).
DEO. GRATIAS

(*in* 4°.)

Hoc opuſculum ultimus fortaſſe foetus eſt ab Henr. Colonienſi Brixiae editus; nam ante hujus anni exitum ſuis typis vulgavit Bononiae ingens Tartagni volumen, Lecturam ſcil. ejuſdem ſuper tit. *de Verb. oblig.*; in eaque urbe ſaltem ad annum uſque 1485. imprimere perrexit; & deinde Senis, Lucae, ac fortaſſe alibi, eandem artem exercuit.

Deeſt in hoc opuſculo Brixiae nomen; ſed Venetorum praeſidum nomina in eodem inſcripta, ſatis oſtendunt, ipſum in Veneta aliqua urbe excuſum fuiſſe: & libri ſuperiore anno Brixiae vulgati, & Tartagnus hoc eodem anno Bononiae excuſus ab Henr. Colonienſi, non videntur ſuſpicandi locum relinquere, ne forte aliquem alium locum ſuis typis interea illuſtrare voluerit. Editio eſt charactere Gothico, duabus columnis, & cum ſignaturis tantum. Reperitur in Caſanatenſi.

MCCCCLXXVIII. LXXIX.

Orlandius, Maettarius, ipſeque Deniſius hos duos annos vacuos dimittunt; neque nobis hactenus librum ullum eo temporis intervallo in urbe Brixia impreſſum videre contigit. Fortaſſis poſt diſceſſum Henrici Colon., urbs Brixia omni typographo caruit uſque ad annum 1480., quo Boninus de Boninis de Raguſia, vel ipſe ſua ſponte, vel a civibus accitus intermiſſam per biennium artem ibidem repetiit.

MCCCCLXXX.

„ SOLINUS de Mirabilibus mundi: per Boninum de Bononis de „ Raguſia Brixiae 1480.

Nixus auctoritate Caillii, & Bibliothecae Norib. Sauberti, editionem ejuſmodi retulit Maettarius in utraque ſuorum Annal. editione; eique concors eſt Orlandius. Memoratur quoque in Bibl. Lat. Fabric. edit. Ern. tom. 2. pag. 242.

MCCCCLXXXI.

„ JOANNIS BRITANNICI in Perſii Satyras Commentarii. *In fine*:
„ IM-

BRIXIAE „ IMPREſſVM Brixiæ per Magiſtrum Gabrielem Tarviſinum et „ Paulum ejus filium . Anno domini MCCCCLXXXI. Die XIII. No- „ vembris . Magiſtratibus Vrbis Magnifico Benedicto Priolo : & Ma- „ gnifico Honfredo Juſtiniano . *in fol. parvo* .

Minus recte Bibliographi quidam (1) editionem hanc deſignant his verbis : *Auli Perſii Satyrae cum Commentariis Joannis Britannici* , cum Perſii Textus in ipſa deſit, uti notatum eſt Auctori Catalogi critici editionum Saec. XV., tom. 2. *delle Nuove Memorie per ſervire all' Iſtoria Letter.* pag. 152., & Mittarellio in Append. pag. 339. Quorum uterque, ſed ille cum primis, editionem accurate deſcribit ; quem conſulere poterit ſtudioſus, qui de ea plene intelligere voluerit. Nos ex ipſo annotare contenti erimus, editionem reclamantibus & numeris carere, ejuſque plagulas omnino eſſe 88., quarum prima & ultima vacant ; optimam chartam, pulchroſque characteres (2). Vide Catal. Biblioth. Pinell., tom. III., pag. 123.

MCCCCLXXXII.

I.

„ GERALDI (fratris) ODONIS O. Min. Scriptum ſeu expoſi- „ tio ſuper libros Ethicorum Ariſtotelis . Impreſſa Brixie ad ex- „ penſas ſpectabilis D. Bonifacii de Manerva . M. CCCC. LXXXII. „ die ultimo Aprilis . In folio

Haec ex Mittarellii Append., col. 170. , ubi narratur, Auctorem fuiſſe Miniſtrum gener. ſui Ordinis, inde Patriarcham Anthioch., & deceſſiſſe Catanae anno 1349. Opus antecedit Epiſtola fratris Gratii Brixiani ad Franciſcum Sanſonum Ord. Min. Miniſtrum gen., cujus inſcriptionem affert idem Mittarellius; qui & notat, editionem eſſe *charactere ſemigothico vel Gothico claro* . Eam refert Orlandius, & ex Philemon. Catalogo Maettarius, pag. 437. (3)

II.

BLONDI FLAVII FORLIVIENSIS (*ſic*) Romae Triumphantis libri X. *In fine* .

HOC OPVS RECTISSIME SCRIPTVM PER BARTHO-
LOMAEVM VERCELLENSEM BIBLIOPOLAM BRI-
XIAE IMPRESSVM FVIT QVAM DILIGENTIS-
SIME ANNO A CHRISTIANA SALVTE QVA-
DRINGENTESIMO OCTOGESIMO SECVNDO
SVPRA MILLESIMVM BENEDICTO PRIOLO :
HVNFREDO IVSTINIANO PATRICIIS VENE-
TIS ET VRBIS ET AGRI BRIXIANI MA-
GISTRATIBVS PER QVAM HONESTIS .

Vrbs

(1) Hoc in numero habendi ſunt ipſe Erneſti tom.2. pag.166., & Deniſius, pag.138.

(2) Exit. Mediol. in Bibl. E. B. C. Val. Gonzagae .

(3) Editionis exemplum videndum mihi præbuit Can. Devoti, eique octodecim præmitti folia obſervavi, quorum primum verſum regiſtrum, reliqua tabulam Titulorum quaeſtionum omnium librorum operis continent, litteriſque *a.* & *b.* ſignantur, aliis a litteris, quibus ſignatur opus ipſum.

Vrbs antiqua tulit Vercellæ Bartholomæum :
Hoc qui impreſſit opus . Brixia noſce viꝝ .
Quandoquidem tibi non minus : Ac ſibi profuit ille .
Præſtinðc hunc libꝝ.plurima noſſe volens .

LAVS DEO .

(*in fol.*)

Praecedit Auctoris epiſtola dedic. ad Pium II. P. M. , quae totam primam paginam occupat . Pag. ſequenti incipit ejuſdem prooemium,quod terminatur linea XI.paginae quartae : reliquum eiuſdem pag vacat. Opus deſinit folio recto, in cujus inferiori parte litteris majuſculis legitur : *Hoc opus* &c. ; ſubjectum tamen epigramma eſt charactere minuſculo . Editio eſt cum ſignaturis & regiſtro (1) ſed ſine numeris , & cuſtodibus . Exſtat in Caſanatenſi , in Corſiniana , apud Can. Devoti , & Mediolani in ſelectiſſima Biblioth. Excell. Ball. Cajet. Valentii Gonzagae .

MCCCCLXXXIII.

I.

MACROBII AVRELII THEODOSII Viri Conſularis Expoſitionis in Somnium Scipionis libri II. = Saturnaliorum libri VII.

Ad calcem ſeptimi :

MACROBII Aurelii Theodoſii viri cõſularis & illuſtris ſatur nalioꝝ libri impreſſi Brixiæ per Boninum de Boninis de Raguſia . M.CCCC.LXXXIII. die VI. Junii .

(*in fol.*)

Nulla cujuſquam editoris praefatio praecedit , ſed ſtatim incipit primum opus , cui majuſculo charactere praefixus eſt hic titulus :

SOMNIVM SCIPIONIS EX CICERONIS
LIBRO DE REPVBLICA EXCERPTVM . .

Ad calcem ejuſdem , eodem charactere legitur : *Macrobii Aurelii Theodoſii viri conſularis & illuſtris in ſomnium Scipionis expoſitionis quam elegantiſſime libri ſecundi & ultimi finis* . Cui ſubſcriptioni in eadem pagina recta ſubjicitur charactere eodem inſcriptio Saturnaliorum : *Macrobii Aurelii Theodoſii viri conſularis & illuſtris conviviorum primi diei Saturnaliorum liber primus* . Editio eſt cum ſignaturis , ac regiſtro (2) ; & inter editiones Brixianas , hactenus a me viſas , haec eſt omnium prima , in qua Graecus character pro vocabulis & locis Graecis adhibitus fuerit ; etſi quamplurima loca vacua dimiſſa ſint , non ſecus ac in editione Jenſoniana anni 1472. , ex qua haec expreſſa eſſe videtur . Exſt. in Caſanat. , Corſ. , Angel. & apud C. Devoti .

II.

(1) Ex hoc regiſtro apparet voluminis plagulas eſſe 180. praeter plagulam ſeparatam ipſius regiſtri . Character Romanus eſt & pulcher , magnitudine *Silvii* majoris .

(2) Hoc regiſtrum occurrit ultimo folio verſo ipſius operis , & ex ipſo apparet voluminis plagulas eſſe 190. Numeri & cuſtodes deſunt . Graecus character accentibus & ſpiritibus inſtructus eſt : Romanus aliquanto nitidior charactere Romae Triumphantis , & fortaſſe nonnihil major .

BRIXIAE

II.

„ TEREN. VARRO de Lingua Latina : per Boninum de Boninis „ de Raguſia & Miniatum Delſera Florentinum ſocios die XVI. Ju- „ nii . fol. Brixiæ 1483.

Praepoſita eſt huic editioni eadem Pomponii Laeti Epiſtola ad Barthol. Platinam , quae Romanae, a Georgio Lavero adornatae , ſine loci & anni nota. In fine , referente Maettario pag. 444 , haec leguntur : *Si quiſpiam tertio loco fragmentis Varronis tantum addiderit , quantum Pomponius primo , deinde Franciſcus Rhollandellus Triviſanus ſecundo, ſuo uterque ſtudio ac diligentia contulit , nimirum M. Varro reviviſcet.*

III.

„ POMPEIVS FESTVS : per Boninum de Boninis de Raguſia 18. „ Junii . fol. 1483.

IV.

„ NON. MARCELLI de proprietat. Serm. fol. XVII. Julii Bri- „ xiæ 1483.

Utraque haec editio refertur a Maettario in utraque ſuorum Annalium editione ; eique concors eſt Orlandius . Altera exſt. Mediol. in Bibl. E. B. C. Val. Gonzagae.

V.

„ AVBETVR RHASIS Mahometani medici , libri correcti per „ Hieronymum Surianum medicum . Vol. 2. fol. Brixiæ 1483.

Ita Orlandius , pag. 165.

VI.

Sermones quadra
geſimales IA-
COBI de VA
RAGINE.

In calce:

Hos ſermones quadrageſima-
les Reverendiſſimi fratris Jaco
bi deVragine (*ſic*)Imprimi Curarũt
Angelus & Jacobus de Britañi-
cis fratres: ad laudem omnipoten
tis dei eiuſq; genitricis marie : an
no . M. cccc. lxxxiij.die xx.Auguſti
In alma Civitate Brixię
(*in* 8°.)

Ope-

Operi tres praemittuntur tabulae, quae duos occupant ſcapos, quorum primus eſt ſexternus, alter quinternus; & ſignantur literis maiuſculis, *A. B.* Opus ipſum ſignatur literis minuſculis, quae pertinent uſque ad *t.* omneſque ejuſdem ſcapi quaterni ſunt. Pagina bipartita excuſum eſt volumen, charact. Goth. parvo, ſine numeris, cuſtod. & regiſtro. BRIXIAE

Allata ſubſcriptio occurrit col. prima ultimae plagulae verſae; & in ſecunda legitur epigramma, quod incipit:

Divinos quiſqis latices ſitit huc properato
Egregios Fontes noſtra vorago vomit.
Vatum quicquid enim. *&c.*

Infra habetur inſigne typographi. Evolvit hoc vol. cl. P.Amoretti in Biblioth. Corſin.

MCCCCLXXXIIII.

I.

„ JACOBI PHILIPPI Bergomenſis Snpplementum Chronicarum
„ non caſtratarum. fol. Brixiæ 1484.

Laudat hanc editionem Maettarius, tom. I. pag. 458. ex fide *Henr. von Lint. Cat. Amſterd.* 1654. pag. 34. Nulla contra ejus mentio occurrit non apud Orlandium modo, ſed ne apud Oſſingerum quidem, ſicet hic Bibliographus plures horum Chronicorum editiones ſive veras, ſive falſas, in ſuo opere retulerit. Poſito autem quod ea exiſtet, quod quidem ſuadere videtur illud: *non caſtratum*, ea veriſimiliter ex edit. Veneta anni 1483. expreſſa fuerit.

II.

„ Sorte compoſite per lo nobile ingegno di LORENZO SPIRI-
„ TO Perugino. *Impreſſe nella auguſta cita di Brixa* (cioè Breſcia)
„ *per Boninum de Bononis*. MCCCC. LXXXIIII. *pridie Idus Februa-*
„ *rii. in fol.*

Zenus in notis ad Biblioth. Eloq. Ital. J. Fontanini, tom. II. p. 189. Vide & Biblioth. Ital. Nic. Franciſci Haymi edit. Mediol. 1773. tom. II. p. 530., ubi haec eadem edit. refertur, aliaeque duae ſeq. ſaeculi, ſubjuncta hac annot.: *Tutti i libri di Ventura, e di Sorte furono condannati nell' Indice Tridentino.*

MCCCCLXXXV.

I.

AVLI GELII NOCTIVM ATTICARVM COMMENTARII.

Infra regiſtrum, quod ſubjungitur indici capitulorum totius operis, operi ipſi praemiſſo:

Impreſſum Brixiæ per Boninū de Boninis de Raguſia anno domini. M. CCCC. LXXXV. Die tercio Martii. Correctore Marco Scaramucino de Palatiolo.

t Si

BRIXIAE

Si quem cecropia clarum latiaqȝ camœna
Eſſe iuvat: geli ſcripta probanda legat.
Attica nox luci nunq̄ ceſſura diurnæ
Ad varias artes quā bene monſtrat iter.
En tibi docta cohors marcus correxit ad unguem
Quem tulit adriaco Brixia marte potens.
Si quid erit falſi veniam dabis: inſcia turba
Forſitan huic nocuit: dum celerabat opus.
ἐρρῶσο ἀναγνωσης (*ſic*).

(*In fol.*)

Duo praeeunt in hac editione quaterniones, qui indicem capitulorum cujuslibet libri, totiuſque voluminis regiſtrum, cum ſubjecta ſubſcriptione, & epigrammate Scaramucini continent. Signantur hi quaterniones literis majuſculis, A. B. geminatis, primoque loco in ipſo regiſtro recenſentur: quod indicio eſt, eos ex mente typographi caeteris praeponendos eſſe. Signaturae autem ipſius operis, quae literis ſimplicibus conſtant, primo minuſculis, & ſub finem majuſculis, oſtendunt, indicem in exemplis ordinate compactis, ipſi praemittendum, ultimo loco fuiſſe excuſum, uti vulgo fieri ſolet. Ex regiſtro colligitur, opus conſtare ex 176. plagulis: quibus ſi addantur 16. indicis, plagularum totius voluminis ſumma erit 192., ex quibus prima recta, & ultima verſa albae ſunt. Ad calcem ultimae rectae, charact. majuſculo legitur:

AVLIGELII NOCTIVM ATTICARUM COMMENTARII
FINIS. BRIXIAE.

Uterque character, Latinus ſcilicet & Graecus, iidem ſunt ac characteres Macrobii anni 1483. Forma quoque paginarum eadem. Exſtat in Corſiniana, Angelica, Caſanatenſi, apud C. Devoti, E. B. C. Val. Gonzagam, Mediol.

II.

„ PLVTARCHVS de Virtutibus Mulierum, Lat. Alamano Ranutino (1) cive Florentino interprete: per Boninum de Boninis de Raguſia; XXIII. Martii, 4°. Brixiae 1485.

III.

„ GVARINUS Veronenſis de brevibus clarorum hominum inter ſe contentionibus a Plutarcho collectis nuper in latinum converſis, per Boninum de Boninis de Raguſia, XXIX. Martii. 4°. Brixiae. 1485.

Utraque haec editio refertur a Maettario & Orlandio; atque peculiaris dies menſis, earum unicuique ab ipſis adſcriptus, argumento eſt, utramque ab ipſis, aut ſaltem ab eorum alterutro, fuiſſe viſam, vel ab accurato aliquo catalogo deſcriptam. Exſt. Mediolani in Biblioth. E. B. C. Val. Gonzagae.

IV.

(1) Sic habet codex; quod non modo Maettarii, ſed & cl. Morellii lectio confirmat, qui tom. V. Biblioth. Pinell. p. 252. (ubi hanc & ſeq. refert) vocabulo *Ranutini* ſubjicit: (Rinuccini). Vide eundem Catal., tom. 1. pag. 237.

IV.

MACROBII AVRELII THEODOSII Somnii Scipionis expoſitionis libri II. Saturnaliorum libri VII.

In fine:

MACROBII Aurelii Theodoſii viri cōſularis & illuſtris ſaturnaliorum libri impreſſi Brixiæ per Boninum de Boninis de Raguſia. M. CCCC. LXXXV. die xv. Maii.

(in fol.)

Nova haec Macrobii editio nec plus,nec minus continet, quam antiquior anni 1483. Typi iidem omnino in utraque; ſed in recentiore hac aliquantulum jam detriti. Eadem quoque utriuſque paginarum altitudo, idemque linearum numerus, ſcil. 37. Latitudo autem hujus, digito fere major latitudine illius. Quo fit ut iſtius plagulae pauciores ſint, nimirum 176. tantum, quum illius, uti ſuo loco diximus, ſint 190. Haec, uti illa, ſignaturis & regiſtro inſtructa eſt; numeris vero, & cuſtodibus aeque caret. Pauca haec de opificio typographico utriuſque hujus editionis hic annotare operae pretium duximus, quo lectori conſtaret, novam hanc, etſi in pleriſque cum antiquiore, ſignata anno 1483. conveniat, aliam tamen omnino ab illa eſſe; nec ſuſpicari licere, ne forte ſola ſubſcriptione inter ſe differant. Refertur a Maettario & Orlandio; omittitur vero ab Erneſti in Biblioth. Lat. Fabricii, lib. III. pag. 183. Exſtat in Biblioth. privata SS. D. N. Pii VI., & in Caſanatenſi.

V.

FRATRIS JACOBI PHILIPPI BERGOMENSIS ordinis fratrum Eremitarum divi Aug. in omnimoda historia noviſſime congeſta Supplementum Cronicarum appellata. liber primus feliciter incipit.

In fine:

Impreſſum Brixie (*ſic*) per Boninum de Boninis
de Raguſia Anno dñi M. cccc. Lxxxv.
die Primo Decēbris.

(in fol.)

Notanda ſunt quae Auctor de ſuo hoc opere ſcribit in fine his verbis: *Ac ſic demum hic Deo favente Supplementi Chronicarum jam ſecundo terminum ponam...... Perfectum autem eſt & denno caſtigatum atque auctum per me opus fuit duodecimo Kalendas Decembris anno a Natali Chriſtiano M. cccc Lxxxv. mihi vero a nativitate quinquageſimo primo......* In calce autem editionis Venetae anni 1483. haec habet: *Hic igitur terminum imponam Supplementi hiſtoriarum, quam me promiſi cum omni veritate traditurum. Niſus autem ſum ſine errore ſucceſſiones regum..... Perfectum autem per me opus fuit, anno ſalutis noſtrae 1483. III. Kal. Iulii in civitate Bergomi. Mihi vero a nativitate quadrageſimo nono.* Quibus auctoris verbis ſubjicitur typographi ſubſcriptio, quae talis eſt: *Impreſſum autem hoc opus in inclita Venetorum Civitate: per Bernardinum Benalium Bergomenſem eodem anno, die 23. Auguſti.* Ex his autem duo manifeſta ſunt: I. ante III Kalendas Julii anni 1483. ejuſmodi opus nondum ab auctore abſolutum fuiſſe; ideoque nullas eſſe editiones anno 1483. anteriores, eujuſmodi ſunt duae, ab Oſſingero memoratae, Latina una anni 1475., Itala altera anni 1481. II. Editionem Brixianam anni 1485. a typographo abſolutam fuiſſe tredecim poſt diebus, quam ab Auctore ultima manus impoſita fuiſſet caſtigationi, & augmento

Digitized by Google

BRIXIAE operis. Editio Veneta anni 1483. non ultra annum 1482. excurrit; haec vero uſque ad ipſum annum 1485. pertinet. Praefixa eſt ipſi eadem Epiſtola Auctoris ad Magiſtratum Bergomenſem, quae legitur in illa: ſed in hac præterea habetur carmen Dominici Barilli Bergomatis in Auctoris laudem, quod in illa deſideratur.

Tabula generalis, quae praemittitur, ordine alphabet. digeſta eſt; duoſque occupat quinterniones ſignatos literis, *a. b.* Hanc excipiunt particulares tres, quarum prima inſcribitur, *de mulieribus claris in hoc opere conſcriptis*; ſecunda, *omnium regionum ac provinciarum in hoc opere contentarum, ac etiam civitatum*; tertia, *civitatum introſcriptarum*: quae tres tabulae ſimul duas occupant plagulas, ſeu integrum folium ſignatum, *aa.* Ad calcem vol. ſubjunctum eſt regiſtrum, quod incipit a Carmine Barilli, praetermiſſis tabularum foliis, quae antecedunt, & peculiaribus literis, uti diximus, ſignata ſunt. Opus, quod ſubinde ſequitur, non ſignaturis modo, ſed & numeris, eorum unoquoque in utraque plagularum parte in ſumma ora inſcripto, diſtinctum eſt; horumque poſtremus eſt 358. Cuſtodes deſunt. Character ſemigothicus quidem eſt, ſed elaboratus valde & nitidus. Extat in Caſanat. & apud Can. Devoti.

VI.

„ PETRI PAVLI VERGERII ad Vbertinum Carrarienſem de ingenuis moribus opus; Guarini Veronenſis in Plutarchum Praefatio, Plutarchus de liberis educandis Latine; Hieronymi presbyteri de officiis liberorum erga Parentes; Leonardi Aretini in magnum Baſilium Praefatio; Magni Baſilii de inſtitutis juvenum liber Lati. impreſſum per Boninum de Boninis de Raguſia; die VI. Decembris. 4°. Brixiae 1485.

Ex Annal. typographicis utriuſque edit., pag. 462. ſecundae. Exempli hujus editionis reliquias quaſdam vidi Romae apud quemdam bibliopolam, in quibus Plutarchus ſolus integer habebatur. In prima pagina literis majuſculis legebatur:

GVARINI VERONENSIS IN
PLVTARCHVM PRAEFATIO.

Ad calcem opuſculi S. Baſilii, quod ultimo loco, ſed imperfectum, inter eas reliquias, occurrebat, ſic:

Magni Baſilii de īſtitutis: & diſci
plinis Juvenum Liber (*ſic*). finis.
Infra:
Impræſſum (*ſic*) Brixie (*ſic*) per Boninum de Boninis
de Raguſia ano (*ſic*) dñi. M. cccc. Lxxxv.
die VI. Decembris.
(*in* 4°.)

VII.

„ STATII Achilleis cum comment. Johan. Britannici: per Jacobum Britannicum Brixianum. fol. Brixiae 1485.

Ra-

Digitized by Google

Raram hanc Statii edit. ab Em. Quirino diu fruſtra quæſitam, tandem ad manus ſuas perveniſſe narrat Em. Scriptor, par. 1. pag. 137. Litt. Brix. Refertur a Maettario in utraque Annal. edit. & ab Orlandio in utraque ſui operis parte. BRIXIÆ

VIII.

FRANCISCI PHILELFI Epiſtolæ.
In calce:
Impreſſum Brixiæ per Jacobum
Britannicum Brixianum,
M. cccc. Lxxxv. die
vii. Maii.

(*in fol.*)

Epiſtolae, quas continet haec editio, in XVI. libros partitae ſunt. Prima libri I. eſt ad Leonardum Juſtinianum, data *ex Venetiis VI. Idus Octobres. Anno a natali Chriſtiano*. M.CCCC. XXVII. Poſtrema libri XVI. eſt ad Ludovicum Caſ. llam, data *ex Mediolano. IIII. Idus Martias*. M. CCCC. LXI. Sequentibus porro 12. annis quamplurimas alias ſcripſit, quas in libros XXI. diſtributas, & cum prioribus, titulo *tomi ſecundi* conjunctas, exhibet praeclara editio Veneta anni 1502. per fratres Gregorios de Gregoriis. Harum ultima eſt ad Fredericum Comitem Urbinatem, data *ex Mediolano IX. Kal. Aug.* Mcccclxxiii.

Praeſens Brixiana editio eſt pulchro charactere Rom. cum ſignaturis, ſed ſine numeris & cuſtodibus, plagularum 154., præter duas extimas (quæ deſunt exemplo Caſanat. quod unum hactenus vidi), quarum prima fortaſſe omnino alba, poſtrema veriſimiliiine regiſtrum & inſigne typographi continet. Conferat E. aliud exemplum.

IX.

P. VIRGILII MARONIS Opera, cum commentariis Servii Mauri Honorati. Brixiae per Jac. Britannicum 1485. die XXII. Auguſti. *in fol.*

Exſcripta haec ſunt ex catalogo Biblioth. Vallierianae, par. 1. tom. 2. pag. 84.: cui catalogo concordes ſunt, Sam. Engel, Biblioth. ſelectiſs. libr. rariſs. pag. .... Catalogus Biblioth. Bunav., tom. I. pag. 300., Erneſti, Biblioth. Lat. Fabricii, tom. 1. pag. 320. P. Burmannus Junior in Praef. ad Virg. Opera edit. 1746., licet hic ſcriptor non Virgilii opera, ſed Servii tantum commentarios memoret. Maettarius tamen, Orlandius ac Deburius in Bibliogr. Inſtruct. de edit. operum Virgilii in urbe Brixia hoc anno adornata omnino ſilent. Fortaſſe autem Brixiana hujus anni editio ea eſt, quam ex Longio in annum 1484., refert Maettarius, tom. 1. pag. 459. Utcunque ſit, nota diei XXII. Auguſti ab Auctore Catal. Biblioth. Vallier. editioni adſcripta, & generalis ejus Bibliographi accuratio me plane ſuadent, reipſa extare ejuſmodi edit.

X.

P. TERENTII APHRI Comaediæ VI. cum Comment. Aelii Donati.
In fine:
Impreſſum Brixiæ per Jacobum Britañicum

Bri-

BRIXIAE

Brixianum . M. cccc. Lxxxv. die . xx.
Octobris .
Finis .

(*in fol.*)

Editionem curavit Jo. Britannicus , qui in Epiſtola ad Jo. Petrum Paraticum , quae legitur ultimo folio recto, teſtatur, *locis ſupra mille* codicem a ſe emendatum fuiſſe : quem tamen quum impreſſum in manus ſumpſiſſet , invenit impreſſorum negligentia , *ſyllabas mutatas* ; tum *nonnulla* , *quae expunxerat* , *eſſe addita* , quae continuo ſubjicit . Infra hanc Epiſtolam occurrit regiſtrum , & ſub ipſo inſigne typographi . Ex regiſtro liquet vol. plagulas eſſe 134. , ex quibus prima utrimque , ultima ſolum in parte averſa vacat . Duplici charactere , Romano utroque , & pulchro , excuſum eſt volumen ; majori pro Poetae textu , minori pro Commentariis : illo magnitudinis *Silvii* communis , hic *Philoſophiae* .

In ſua metra diſtinctus procedit Poeta ; quod tamen in antiquioribus quibuſdam editionibus jam factum fuiſſe non ignorant eruditi . Commentarii in *Heautontimerumenon* (ſic) , (ut hoc quoque moneamus) Jo. Calphurnii Brixiani nomine, ad quem pertinent , inſcripti ſunt . Exſtat in Caſanat.

Editionem valde raram eſſe , conjicere licet ex ſilentio inſigniorum Bibliographorum , Fabricii , Erneſti , Maettarii , Orlandii , Deburii , Denisii , ipſiuſque Quirini in opere de *Brixiana Litterat*.

X I.

LAERTII DIOGENIS VITAE ET SENTENTIAE EORVM
QVI IN PHILOSOPHIA PROBATI FVERVNT.
Latine ex verſione AMBROSII CAMALDVLENSIS .

In fine :

Impreſſum Brixiæ per Jacobum Britannicum Brixianum
Anno domini . M. CCCC. LXXXV.
die xxiii. Novembris .

(*in fol.*)

Praecedit Epiſtola Ambroſii (Traverſarii) Camaldulen. ad Coſmam Medicem , eique ſubjuncta eſt *Tabula Philoſophorum* , *qui in hoc volumine continentur*, *ſecundum ordinem librorum* : quae duo, tres occupant paginas. Ultimo folio recto habetur regiſtrum , ex quo liquet , voluminis foliola eſſe 122. , quo tamen in numero non habentur priora duo , quae epiſtolam & tabulam continent , quaeque ſignata non ſunt . Numeris & reclamantibus caret , foliſque ſignaturis inſtruitur . Character Romanus eſt , idem omnino ac character textus Terentii , ac Epiſtoll. Philelphi . Infra regiſtrum inſigne typographi . Extat in Caſanatenſi .

X I I.

„ PETRI PAVLI VERGERII Juſtinopolitani libellus de moribus
„ ingenuis ac liberalibus ſtudiis . *Sequitur* , &c. per Jacobum Britan-
„ nicum Brixianum ; XXVIIII. Novembris . 4°. Brixiae 1485.

Nititur haec editio (a) auctoritate Mittarellii , pag. 473. , ubi recenſitis ſingulis opu-

(a) Opuſculi P. P. Vergerii a Jac. Britannico 1485. 29. Novemb. impreſſi meminerunt quoque Maettarius & Orlandius .

Digitized by Google

opuſculis, quae continebantur in editione, quam prae manibus habebat, ſubdit: *Sed omnia recenſita opuſcula carent notis typographicis...... Vidimus editionem Brixiae factam per Jacobum Britannicum die XXIX. Novembris anni* 1485.: quo poſito, editio ſupra relata, & ſignata *die VI. Decembris*, erit ſecunda horum opuſculorum editio, quam eodem anno protulit Urbs Brixia. BRIXIAE

XIII.

GVARINI VERONENSIS in Plutarchum praefatio: impreſſa per Jacobum Britannicum Brixianum; die ſeptimo Decembris 4°. Brixiæ 1485.

Recenſetur haec *Praefatio* a Maettario inter editiones, quas poſt primam ſuorum Annalium editionem ſibi videre contigit; ideoque nulla eſſe poteſt de ejus veritate dubitatio. At videtur cl. Annaliſta hoc loco imitatus fuiſſe venales quoſdam indicum ſcriptores, qui conjectis raptim oculis in primam & ultimam voluminis plagulam, quae in ipſis legunt, ſcripto ſtatim conſignant, nil curantes, utrum ſcriptoris nomen, quod in ipſis legunt, ſit nomen auctoris, vel interpretis, vel editoris: etſi non raro titulus ipſe, quem exſcribunt, eos non obcure moneat, praeter id, quod prima libri frons demonſtrat, aliud quidpiam longe majoris momenti in volumine, quod prae manibus habent, contineri (uti hic accidit): de quo tamen ne verbum quidem facere ſolent. Cum Guarini Praefatione, quae minus quam unam voluminis chartam occupat, conjunctus eſt Plutarchus ipſe *de liberis educandis* (in quem praefatur Guarinus, ejuſdem interpres); & poſt Plutarchum ſequitur Hieronymus, ad cujus calcem legitur: *Impreſſum &c. die ſeptimo Decembris*: quae ſubſcriptio idcirco male aſſuitur Guarini Praefationi, praeſertim non declarato, in quod opus Plutarchi ſit ejuſmodi præfatio. Vid. ſeq. num.

XIV.

PLVTARCHVS DE LIBERIS EDVCANDIS, *Latine ex verſione, & cum Praefat.* Guarini Veronen. *Accedit*:

HIERONYMI præsbyteri (*ſic*) de officiis
liberorum erga parentes brevis admonitio.
In fine:
Impreſſum Brixiæ per Jacobum Britannicum
Brixianum anno Domini. M. cccc. Lxxxv.
die ſeptimo Decembris.
(*in* 4°.)

Praecedit Praefat. interpretis ad Angelum ..... quem cum primis laudat quod inter magiſtratus & publica munera ſedulam in educandis liberis navaret operam. Sub finem eum orat ut Manueli Chryſolorae gratias habeat, quod ejus viri opera Graecarum literarum ſplendor ad Italos homines redierit. Ad calcem Plutarchi ſubjunctum eſt Hieronymi opuſculum. Editio eſt optimo charactere Romano cum ſignaturis tantum, plagularum 18. Guarini Praefatio occupat paulo plus quam paginam unam cum ſemiſſe, & infra eam eadem pagina ſtatim incipit Plutarchus (1). Paginarum lineae, 25. 26. 27. 28. Exſtabat in collect. Abb. de Roſſi.

XV.

(1) Hieronymus incipit fol. 16. verſo.

BRIXIAE

XV.

Libri IV. de imitatione CHRISTI. Brixiae 1485.

Ita Maettarius, tom I. pag. 467. ubi in ſubjecta annot. 15. addit: *Perperam Valgratius & Cajetanus dixerunt omnium primum impreſſum opuſc. de imitatione Chriſti Brixiae in Italia* 1485. Quo quidem editionis veritas confirmatur.

MCCCCLXXXVI.

I.

ALBII TIBVLLI Equitis Romani Elegiæ, cum Commentariis Bernardini (Cillenii) Veronenſis.
In fine:
Brixiæ impreſſum per Boninũ de Boninis de Raguſia anno ſalutis. M. CCCC. LXXXVI. die XVIII. Februarii.
(*in fol.*)

Non ſicut in Romana edit. anni 1475., ita & in hac Brixiana, Tibulli textus ſeorſum excuſus fuit a Cillenii Commentariis, peculiari, ad Commentariorum calcem, utriuſque operis regiſtro ſubjuncto; ſed Commentarii cum textu (uti communius fieri ſolet) conſociati fuere; unoque propterea tantum regiſtro voluminis folia deſignata. Praemittuntur, non ſecus ac Romanae, Cillenii Elegia *ad Baptiſtam Urſinum Aerarii Pontificii cuſtodem*, &c. & *Tibulli vita* per eumdem ſcripta. Suos hos Commentarios his verbis clausit Cillenius: *Hactenus ex ingenio noſtro Tibulli elegias enodavimus, proſecuturi elucubrationes coeptas in Propertium, & longas in Catullum peregrinationes, ſi ex his labores noſtri probabuntur.* Ad calcem textus Tibulli quinque ſubjiciuntur Poeticae compoſitiones in ipſum Tibullum, cum ſumma Vitae ejuſdem ad instar Commentarii ad latus quartae, quae conſtat ex 68. verſibus (1), impreſſa, & ſub quinta legitur, *Brixiae*, &c. quo completur pars verſa penultimi folii. Ultimum regiſtrum totius voluminis exhibet, ex quo liquet ejus plagulas eſſe 48. Exemplo Abb. de Roſſi prima deeſt plagula, quae in regiſtro vacare dicitur: *primam* (ſic) *vacat*. Uterque character, textus ſcilicet & Commentar., Romanus eſt & venuſtus.

II.

PROPERTII AVRELII NAVTAE Elegiæ, cum Domitii Calderini elucubratione in quædam loca, quæ difficiliora videbantur.
In fine:
Propertii Aurelii nautæ poetæ finis
Impreſſum Brixiæ per Boninum de Boninis de Ra-

Cha-

(1) Tertius ſic habet: *Flebilis indignos Elegia ſolve capillos*. Aliae quatuor compoſitiones, ſunt Epigrammata.

guſia Anno ſalutis . MCCCCLXXXVI. XVII. Chalendas (*ſic*) Apriles .
(*in fol.*)

Primo folio verso habetur brevis Poetae vita, auctore Hieronymo Alexandrino, qui ſic eam concludit: *Vale gratiſſime lector & memor Hieronymi Alexandrini, qui tibi tres vitas clariſſimorum poetarum in lucem dedit, Catulli, Tibulli, & Propertii*. Editio eſt charact. Rom. & eleganti, cum ſignaturis tantum, plagulae 50. Domitii elucubratio nullibi impreſſa eſt in ſumma vel infima pagina, ſed ſemper ad latus ita, ut Poetae textus per totam perpetuo paginae longitudinem excurrat. Lineae paginarum integrarum ſunt 42. numero.

III.

VAL. CAT. VERO. POETAE CL. AD CORNELIVM NEPOTEM.

Carmina cum Commentariis Ant. Parthenii Laciſii Veronenſis.
In calce:

Brixiæ Impreſſum per Boninum de
Boninis de Raguſia. M. CCCC.
LXXXVI. XI. Kal. Maias.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. tutti ſono terni excepto i. che e quaderno (*ſic*).
(*in fol.*)

Folium ſecundum (primum vel deeſt (1) vel vacat) rectum, ſignatum *a.* II ſiſtit Epiſtolam Jacobi Comitis Juliarii Veron. ad Parthenium, in ejuſdem in Catullum Commentarii approbationem, ſubjectis duobus Epigrammatis, altero ipſius Juliarii, quo Catullum ab eodem priſtino ſplendori reſtitutum praedicat, altero ipſius Parthenii ad *ſuum libellum*. Eodem verſo occurrit Parthenii Epiſtola ad Julium Pomp. Laetum: poſt quam ſequitur ejuſdem Praefatio in ſuos Commentarios cum Poetae vita, & brevi hiſtoria originis Lyrici carminis: quae omnia duobus circiter foliis continentur. Folio 4. recto incipiunt Poeta ipſe ejuſque interpres Parthenius. Ad calcem Comment. legitur Parthenii Allocutio ad L. quae incipit: *Haec habui Humaniſſime Lector*. &c. Deſunt numeri, & reclamantes; inſunt tamen, uti ſupra vidimus, ſignaturae, & in fine regiſtrum. Characteres Romani & elegantes, iidemque ac Tibulli, & Propertii.

De hac editione fuſe agit Em. Quirinus in ſuo opere de Brixiana liter. par. I. à pag. 67., ubi fere omnia quae operi praemittuntur, una cum allocutione Parthenii ad L. quae habetur in fine, ob oculos lectoris ponit.

Narrat etiam Emin. Scriptor, hujus edit. ſe exemplum vidiſſe cum *nota* 1485. VIII. *Id. Aprilis*; dolumque quendam librarium (cujus ibidem meminit) ſibi demonſtraſſe, *notam anni* 1485. *magis genuinam habendam* eſſe, *quam notam anni* 1486. qua, ſignata ſunt exemplaria vulgo nota, & in quem annum (ipſo fatente) editionem referunt Scriptores omnes de ea loquentes. At haec codicum omnium (ſuo hoc excepto), ſcriptorumque conſenſio circa annum hujus edit. ipſi potius demonſtrare debuiſſet, annum 1485. ſuo exemplo inſcriptum, non modo *magis genuinum*, ſed omnino adulterinum eſſe, meramque falſarii cujuſdam impoſturam.

(1) In exemplo Abb. de Roſſi, quod unum vidimus.

Digitized by Google

BRIXIÆ

IV.

FR. LVDOVICI A TVRRI de Verona Ord. Minorum opus de Conceptione B. M. V.

In fine :

.... Impreſſu3 Brixie ꝑ Boninũ de Boninis de Raguſia : Et cõpletu3 . XVIIII. Auguſti . intra octava3 Eiuſdem ĩmaculate virginis . Anno Domini . M°. CCCC°. LXXXVI°.

(*in* 4°.)

Editionem hanc ex Orlandio retulit Maettarius in ſuis Annalibus edit. novae ; pag. 481. ; adeoque non ſatis videtur fuiſſe cauſae, cur cl. Leichius eam in ſuum *Supplementum Maittairii* inſereret; etſi prout ab ipſo deſcribitur, longe majorem fidem mereatur, longeque magis lectorem inſtruat, quam uti refertur ab Orlandio & Maettario.

Editio eſt charactere Gothico, duabus columnis, & cum ſignaturis tantum, quæ pertinent uſque ad *p* 3. Cui tamen terno, duernus ſubjungitur, ſignatus litera *q* ſimplici, continens tabulam *pro inveniendis notabilibus in compendio virginei bonoris*. Ante allata verba, quibus operis impreſſio deſcribitur, haec leguntur. *Opus benedictiſſime conceptionis Virginis Marie per ven. & Sacr. literarum doctiſſimum interpretem fratrem Ludovicum a Turri de Ver. Ord. Min. Obſer. devotiſſime editum contra libellum invectivarum religioſi innominati turpiter de apoſtolico ordine immo de virginea innocentia obloquentis explicit. Impreſſum*, &c. Exſtat in Caſanatenſi, & in collectione Abb. de Roſſi.

V.

„ AVRELII AVGVSTINI Sermones ad heremitas. Impreſſum Bri-
„ xiæ per Jacobum Britannicum Brixianum, anno Domini M. CCCC.
„ LXXXVI. die V. Januarii. In 8°. non invenuſto charactere.

Haec Mittarellius in Appendice, &c., col. 39. Quem vide.

VI.

„ PERSIVS cum notis Joh. Britannici Brixiani : per Jacobum Bri-
„ tannicum Brixianum, XVII. Febr. fol. Brixiæ 1486.

Hujus editionis teſtes habemus Fabricium in Biblioth. Lat. edit. Erneſti, tom. 2. pag. 166., Maettarium in Annalib. utriuſque editionis, Orlandium pag. 381., Quirinium de Brixiana literat., par. I. pag. 127., ubi eam cum alia antiquiore anni 1481. ad manus ſe habuiſſe refert, & Mazzuchellium *negli Scrittori d'Italia*, Vol. II. p. 4. pag. 2109.

VII.

M. ANNEI LVCANI Cordubenſis Pharſalia, cum comment. Omniboni Vincentini.

In fine :

Im-

Impreſſum Brixiæ per iacobum britannicum Brixianum. MCCCCLXXXVI. VI. Nonas Maias. BRIXIÆ

(*in fol.*)

Tria antecedunt folia, in quibus haec continentur: I. Jo. Britannici Epiſtola ad Hieronymum Advocatum, Ambroſii IC. filium, qua Jo. Taberii ſtudium & diligentiam in emendandis Omniboni Leoniceni Commentariis in Lucanum ſummopere commendat: *Correctionem*, inquit Britannicus, *tanto ſtudio ſuſcepit, induſtria & labore & fide, ut plus certe quam mille locis opus emendaverit: tantumque ex ſuo ingenio, quo plurimum valet, & addiderit, & ademerit, ut jam Lucanus pueris etiam rudibus intellectu facilis ſit*. II. Lucani vita *ex commentariis antiquis*. III. *Ex dimidiato codice particula ad poetae vitam pertinens*. IV. Pomponii Infortunati M. Annaei Lucani vita, ſubjecta ad calcem ſuprema ipſius Lucani voce, h. e., Epigrammate olim ab ipſo Lucano in militem ex vulnere morientem fuſo; cujus mors imaginem mortis ſui ipſius referebat. V. Epigramma Lanfranci, ſive, uti habet editio, *Laphranci Cb.* ad Lectorem, ſub nomine ipſius Lucani. VI. Jo. Taberii Epiſtola ad Franciſcum Barbarum, *poſteriorem*, qui ipſi mandaverat, ut *Commentaria*, *quae in Annaei Lucani Pharſaliam ab Omnibono Leoniceno edita putabantur*, recenſeret, data *Brixiae*, *pridie calendas Majas* MCCCCLXXXVI.

Quae ab eruditis Brixianis, Jo. Britannico, Lanfranco, Jo. Taberio conſcripta exhibet editio, ſtudioſe retulit Quirinus in ſuo de Brixiana literat. opere, omiſſis caeteris, quae ad inſtitutum ſuum non pertinebant. Editio eſt eodem duplici charactere Romano, & eleganti, quo eſt editio Terentii anni ſuperioris, cum ſignaturis (quae incipiunt a folio quarto), regiſtro, & inſigni typographi, ſed ſine numeris & cuſtodibus ut illa. Ex regiſtro liquet plagulas eſſe 172., praeter priores tres non ſignatas. Exſtat in Caſanatenſi.

Omittendum non eſt, Lanfranci carmen ab Em. Quirino corrupte exhiberi; ſeptimo enim verſu Em. Scriptor ſic legit:

O utinam tales producas Brixia foetus:

quomodo legit Veneta editio anni 1492. aliaeque, ut puto, poſteriores. Praeſens autem Brixiana editio loco *foetus*, legit, *Bardos*; & ita a Lanfranco ſcriptum eſſe, itaque legi oportere, demonſtrat vocabulum ipſum, *Bardos*, quod hoc loco non homines tardos, ſed *Hymnetas & Poetas*, qui apud Gallos in eximio honore erant, ſignificat: hocque vocabulum a Lanfranco deſumptum fuiſſe videtur ab ipſo Lucano, qui lib. I. verſ. 447. &c. ſic canit:

Vos quoque qui fortes Animas belloque peremptas
Laudibus in longum Vates dimittitis aevum,
Plurima ſecuri fudiſtis carmina *Bardi*.

Ad quae haec notat Leonicenus: *Bardi enim populi Gallis in eximio honore ſunt, quoniam laudationibus & rebus poeticis ſtudent*. Confer editionem Lucani cum notis Grotii, cur. Schrevelio, Lugd. 1670. pag. 34. & Lexic. L. L. Rob. Steph. Paris. 1543. fol. 106.

VIII.

„ ABVCARE Mugamel inſignis medici opera: per Jacobum Bri-
„ tannicum. fol. Brixiæ 1486.

Ex Caillio editionem ejuſmodi citat Maettarius in utraque ſuorum Annalium editione: In ſecunda praeterea, pag. 473. hanc Proſperi Marchandii animadverſio-

BRIXIAE ſionem ſubjieit : *Cet auteur Arabe eſt nommé* Mugamet *par Vander Linden p.* 42. *qui ne lui attribue qu'un ſeul traité ; ce qui ne repond point au mot* opera.

IX.

„ RHASIS opera medica, 2. Vol. Brixiæ 1486.

Ita legitur in Annalibus Maettarii, tom. I. novae edit. pag. 478., ubi in ſubjecta annot. laudatur *Catalog. Sam. Coſteri* : pag. autem 472. ita, *Abueare Mugamel, inſignis Medici Opera, &c.* uti num. praeced. Apud Deburium vero, *Bibliograph. inſtructive, Juriſprudence, &c.* pag. 470. ſic ſcriptum eſt : *Heleavii liber, continens artem medicinae : Auctore Abucbare Mugamet, filio Zachariae Raſis, ex Arabico Latine. Brixiae anno* 1486. 2. *vol. in fol.* Hiſce autem viſis, quis non ſuſpicetur, unum idemque opus, in duo, incuria bibliographorum, transformatum fuiſſe, & patri filioque aeque tributum?

X.

„ JUVENALIS Satyræ cum Comment. Domitii Calderini. fol. „ Brixiæ 1486.

Ex Catalogo Biblioth. Francofurt. editionem refert Maettarius, pag. 780. In Biblioth. Lat. Fabricii edit. Ernelti, tom. 2. pag. 359 laudatur quidem editio Brixienſis Juvenalis anni 1486., ſed loco Comment. Calderini, ipſi adſcribuntur Comment. Georgii Merulae, Alexandrini.

XI.

„ ANGELI POLITIANI Opera. fol. Brixiæ 1486.

Recenſetur haec editio in Catalogo Biblioth. Lugduno-Batavae, pag. 256., & ex hoc Catalogo eam in ſuis Annalibus retulit Maettarius, pag. 780.

O

„ JACOBI PHILIPPI Bergomen. Ord. Eremitarum S. Auguſtini „ dictus de Foreſti Supplementum Chronicorum. Brixiæ 1486.

O

„ DOMITII CALDERINI Veronen. Elucubrationes in Catullum, „ Tibullum, & Propertium. fol. Brixiæ 1486.

Poſtremas has duas hujus anni editiones memorat Orlandius, pag. 163. inter eas editiones Brixianas, quarum impreſſorum ignorantur nomina. Sed quod ſpectat ad priorem, manifeſtum eſt, Bibliographum hunc vel confudiſſe editionem Venetam cum editione Brixiana, vel huic ſecundae, loco anni 1485., erronee tribuiſſe annum 1486. Patet id ex ſecunda ſui operis parte, in qua haec Brixiana editio anni 1486. deſideratur; & ejus loco habetur editio Veneta ejuſdem anni, & Brixiana 1485.; licet hujus ſecundae typographus taceatur. Altera editio ſimiliter deeſt in eadem ſecunda parte, in qua tamen Auctor ipſe majori ſtudio, & diligentia verſatum ſe fuiſſe profitetur, quam in prima. Maettarius praeterea, qui editiones, de quibus non aliunde intelligere potuit, quam ex Orlandii ope-

opere, in ſuis Annalibus ſpeciali paragrapho recenſere conſuevit, utramque hanc omiſit. BRIXIA

MCCCCLXXXVII.

I.

POMPONII DOCTISSIMI VIRI INTERPRETATIO IN AENEIDE VIRGILII.

In calce:

Inpreſſum (*ſic*). Brixie per Boninus (*ſic*) de Bouinis (*ſic*) de Raguſia Anno. x. M. cccc. xlxxx. (*ſic*) die v. menſis Februarii.

(*in fol.*)

II.

POMPONII GRAMMATICI ERVDITISSIMI IN CVLICEM COMMENTARIVM.

Quod ſequuntur Commentaria in alia ejuſmodi Poemata, Virgilio tributa, cum Comment. in opus Bucolicorum, *ac poſtremo in opus* Georgicorum; *ad quorum calcem*:

Impreſſum Brixiæ per Boninũ de boninis de Raguſiæ (*sic*)
M. cccc. lxxx. vii. die xviii. menſis Februarii.

(*in fol.*)

Commentarios hoſce edidit Daniel Gaitanus, eoſque inſcripſit Petro Mannae *inſigni Grammatices & Rhetorices propagatori*, epiſtola data *ex urbe Cremona prid. Kal. Jan.* 1486., quae volumini praepoſita eſt, treſque fere implet paginas. In hac epiſtola, prope finem, haec de Pomponio ſcribit Gaitanus: *Sed ad Sabinum meum redeo. Is eſt unus, qui in praeclariſſima illa & feliciſſima beatiſſimi Pii Pontificis Secundi academia optimas & ſcitu dignas literas in lucem coepit afferre, & mirifica illa veterum annalium apophthegmata miro ingenio dilatavit, nec adhuc parcit quotidiana antiquorum Graecorum uti conſuetudine*, &c. Utraque voluminis pars propriis ſignaturis inſtructa eſt: prima minoribus alphabeti literis; ſecunda majoribus: illa ex 84. plagulis conſtat, ex quibus ultima omnino, prima anteriore tantum facie vacat; ſecunda, 68.: regiſtro caret. Sphalmata autem, quae in ſubſcriptione partis primae leguntur, facile condonabit L. noſtro Bonino, de Brixiana typographia alias tam praeclare merito. Exſtat apud Canon. Devoti.

III.

La Commedia del Divino poeta DANTE col Comento di CRISTOFORO LANDINI.

Ad calcem operis:

FINE DEL COMENTO DI CHRISTOPHORO LAN
DINO FIORENTINO SOPRA LA COMEDIA
DI DANTE POETA EXCELLENTISSI

MO.

Digitized by Google

MO. ET IMPRESSO IN BRESSA PER
BONINVM DE BONINIS DI RA
GVXI (*ſic*) A DI VLTIMO DI
MAZO. M. CCCC. LXXXVII.
(*in fol.*)

In optimo exemplo Bibliothecae Caſanatenſis primo loco ſeſe offert figura ligno inſculpta, tantum fere patens, quantum forma ipſarum paginarum: cujus generis figurae plurimae habentur in volumine, ut mox dicemus. Sequenti folio ſignato *a* 11. incipit primum Inferni Canticum, cum expoſitione Landini; cui majuſculis literis praepoſitus eſt hic titulus:

CANTO PRIMO DELLA PRIMA CANTICA OVERO COMEDIA DEL DIVINO POETA FIORENTINO DANTHE ALEGHIERI: CAPITOLO PRIMO.

cujus Cantici primus verſus in 12. ſegmenta, ſive lineolas diſtributus perpendiculariter, & majuſculis literis impreſſus eſt, quo amplum ſpatium vacaret, ad literam initialem N. capiendam, manuque, vel alio modo ſupplendam.

Poſt operis finem ſequuntur alia octo folia, quorum primum rectum exhibet regiſtrum ſignaturarum & foliorum ipſius operis; idem verſum, Prooemium Landinii ad Concives ſuos, in quo inter caetera memorat ſcriptores, qui ante ſe Poetam interpretati ſunt: nempe, *Franciſcum & Petrum* ejuſdem filios; *Benvenutum Imolenſem*, Latine; *Jacobum Bononienſem*, patria lingua; *Ricardum*, Theologum Ord. Carmelit.; *Andream Credo*, Neapolitanum; *Guiniſortum*, IC. Bergomenſem; *Joannem Boccaccium*, (*ma non produxe*, *uti ſubdit*, *l'opera più avanti che a mezzo la prima cantica*); *Franciſcum a Buti*, Piſana lingua. Poſt Prooemium ſequuntur, *Apologia*, *nella quale ſi difende Dante*, *e Fiorenza da falſi calunniatori*, aliaque varia, quae recenſebuntur, ubi de editione Florentina anni 1481., ex qua haec Brixiana expreſſa eſt. Octo haec folia regiſtro minime comprehenſa (prima plagula excepta, quae ſimul eſt poſtrema ultimi ternionis operis) ſignata ſunt nota, *&c.* Ad latus allatae ſubſcript. habetur insigne typographi.

Dicebam antea, editionem plurimis figuris ligno inſculptis ornatam eſſe: quod quidem de duabus prioribus ejus partibus veriſſimum eſt; nam ſingulis earum canticis propria praepoſita eſt figura: in tertia vero parte, ſive *Paradiſo*, una tantum figura occurrit in principio. Character tam textus, quam Commentariorum Romanus eſt, ſatiſque elegans & nitidus; major ille, hic minor.

MCCCCLXXXVIII.

I.

FRANCISCI PHILELFI eq̄tis aurati: laureatiq; poetæ & oratoris: ac philoſophi clariſſimi orõnes: & nõnulla alia opa: in q̄bus omne bene dicendi genus: oẽſq̄ artis rhetorice partes: ac divinæ philoſophoꝝ: & theologorum ſen tentiæ comperiũtur.

Ad calcem:

Impreſſum Brixiæ per Jacobum Britan

ni-

Digitized by Google

nicum die . xviii. Junii . M. ccccLxxxviii.
Regiſtrum orationum Franciſci philelfi & aliorum operum
in hoc volumine contemptoꝝ (*ſic*)
abcdefghiklmnopqrſtuxyz
omnes ſunt quaterni
Infra inſigne typogr.

(*in* 4°.)

Adducto titulo ſubjicitur elenchus operum omnium in vol. contentorum, quae, ſi bene numeravimus, ſunt num. XXVIII. & in VII. claſſes diſtribuuntur: quarum prima complectitur V. Orationes funebres; ſecunda VII. Orationes nuptiales; tertia VIII. Orationes diverſas; quarta *Conſolationem*; quinta *Rhetoricam*; ſexta utraque *Apophthegmata Plutarchi* a Philelfo latine facta; ſeptima, opuſcula miſcellanea quatuor, quorum tertium, quod continet inſtructionem *bene vivendi*, Italica lingua ſcriptum eſt. Initio autem voluminis habetur Auctoris Epiſtola ad Ludovicum Mariam Sphortiam Barhi Ducem, data Mediol. VI. Kal. Junias 1481. Editio eſt charact. rotundo, cum ſignaturis tantum; & exſt. in Biblioth. SS. D. N. Pii PP. VI., in Collect. Abb. de Roſſi, & apud Can. Devoti (1).

II.

„ Tractatus de modo bene moriendi: cum multis orationibus:
„ *Ad calcem*: Explicit tractatus de modo bene moriendi completus
„ per d. Jo. de Brucella. Impreſſum Brixiæ per Angelum Britani-
„ cum de Pallazolo. M. CCCC. LXXXVIII. die XXVI. Octobris.
„ *Char. Goth.* 8°. *Aug. v.*

Deniſius, p. 252.

III.

„ PLVTARCHI Vitæ cum Parallelis & aliis, in Latinum conver-
„ ſæ a Guarino Veronenſe. fol. Brixiæ 1488.

IV.

„ Ejuſdem Opuſcula quædam, Alamano Ranucino interprete. 4°.
„ Brixiæ 1488.

V.

„ POLYBII Hiſtoria, Nicolao Perotto interprete. fol. Brixiæ 1488.

Ex fide Orlandii priorem editionem citat Maettarius, tom. I. pag. 504.; alias duas vero ex fide ejuſdem & Beughemii, ex quo forſitan in ſuum opus eas tranſtulit Orlandius.

MCCCCLXXXIX.

(1) Non eſt omittendum in ſubſcriptione hujus exempli loco *contemptoꝝ* legi *contentoꝝ*; quod veteres editiones detegendi ſtudioſi ceu alterius editionis argumentum forſitan jactabunt.

Digitized by Google

BRIXIÆ

MCCCCLXXXIX.

I.

„ Le Epiſtole di OVIDIO Volgarizzate in rima da Domenico da „ Monticello Toſcano. Breſcia 1489. 4°. *Rariſſima edizione*.

Ex catalogo Biblioth. Illuſtriſs. Archiatri Nat. Saliceti, pag. 215., poſt cujus obitum, exemplum, quod in ea extabat, cum plurimis aliis ſelectiſſimis libris in Angliam navigavit. Editio deeſt apud Argelatum & Paitonum. Vid. ad an. 1491.

II.

„ AESOPI Fabulæ cum ſuis moralizationibus. *Ad calcem*: Im„ preſſum Brixie per Boninum de Boninis de raguſia Anno ſalutis „ Domini. M. CCCC. LXXXIX. XII. Kal. Septembris. *Char. goth. 4. Cæſ.*

Deniſius, pag. 259.

MCCCCXC.

I.

Illuſtriſſimi philoſophi & theologi: domini ALBERTI MAGNI cōpē dioſū: inſigne.: ac putile opus Philoſophiæ naturalis feliciter īcipit.

In fine:

Illuſtriſſimi philoſophi & theologi: domini Alberti magni cōpē dioſum: inſigne: putile opus Philoſophiæ naturalis: felicit. Explicit: Brixiæ Impræſſum(*sic*)p Præsbyterum Baptiſtā de Farſengo: Anno Domini. M. cccc. Lxxxx. Die vero Decimo mēſis Septēbris. (*in* 4°.)

Volumini praepoſitus eſt Index capitulorum V. librorum, ex quibus opus conſtat; qui index tres occupat paginas, ſeu duo foliola (quorum primum rectum vacat) nullis alphabeti literis ſignata; quae idcirco aeque poſtponi potuiſſent. Subſcriptio allata occurrit ultimo folio recto, & infra eam habetur inſigne typographi. Hoc eodem folio verſo, inadvertentia impreſſoris, in exemplo Caſanatenſi, repetita fuit integra pagina quinti libri, quae eſt nona quaternionis *bb.* & continet finem capit. XXI., quod quomodo accidere potuerit, non facile dixerim. Ad calcem Philoſophiae Alberti ſubjuncta ſunt excerpta duo ex opere Aegidii Romani de Regimine Principum, quorum primum eſt *de duodecim paſſionibus animae*, alterum, *de Intellectiva*. Editio eſt charactere Romano haud quaquam rudi, ſed parvo potius, & cum ſignaturis tantum.

II.

Reverendiſſimi patris: & Dñi ſancti BO
NAVENTVRE ſeptimi generalis minoꝝ cardi
nalis & epiſcopi: catholiciqꝫ Doctoris Pa

ri-

risienſis Theologi . ſup primo ſnīaꝝ opus ſaphicū feliciter incipit . BRIXIÆ

In fine :

Reverendiſſimi patris ꝛ dñi ſancti Bonaventure ſeptimi generalis minoꝝ Cardinalis ꝛ épi catholiciq̄ꝫ doctoris pariſienſis theologi. Super primo ſnīaruꝫ opus ſeraphicuꝫ explicit . Accuratiſſime correctuꝫ atqꝫ emēdatuꝫ . Maximaqꝫ diligentia ac ſtudio . Brixie per presbyterū Baptiſtam de ſarſengo Feliciter . Impreſſum . Anno Domini . M. cccc. lxxxx. die vero vigeſimo menſis Octobr.

(*in* 4°.)

Supra ejuſmodi ſubſcriptionem habetur regiſtrum ſignaturarum, his literis conſtans : a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y z &, cum hac declaratione : *Omnes ſunt quaterni præter q et &, qui ſunt quinterni*. Initio vero volum. habetur index titulorum quaeſtionum, cui præponitur hic titulus : „ Incipiunt tituli qōnū ſeraphici doctoris Sancti Bonaventure ſuper primum Sñiarum „ : qui index eſt foliorum 8. quorum primum & poſtremum omnino vacant. Haec priora 8. folia haud ſignata ſunt, & ſignaturae incipiunt à primo operis folio. Editio eſt charactere Gothico & parvo, ſatis tamen nitido, duabus columnis, ſine num. & cuſt. Exſt. Ananiae apud Fratres Praedicatores.

III.

„ S. EPHREM Sermones, ab Ambroſio Monacho Gamaldulenſi trans-
„ lati .

In fine :

„ Impreſſum Brixie per presbyterum Baptiſtam Fargengo (*ſic*) Anno
„ dñi MCCCCLXXXX. die XV. menſis November (*sic*). *in* 4°.

Hujus editionis notitiam acceptam refero cl. Sal. M. de Blaſis, qui eam recenſet inter editiones Saeculi XV. in Bibliotheca S. M. de Scala urbis Panormi exſtantes, tom. 20. *degli Opuſculi di Autori Siciliani*, pag. 377. ; ubi & notat, eam ejuſque typographum deſiderari apud Orlandium (1). Editio porro deſideratur, non apud Orlandium modo, ſed & apud Maettarium : uterque tamen typographum memorat ſub anno 1497. Vid. ad hunc ann.

IV.

„ Conſilia RAPHAELIS de RAIMVNDIS de Cumis, & RAPHAE-
„ LIS FVLGOSI de Placentia : impreſſa Brixie per Jacobum Britan-
„ nicum, qui non modo maximam curam adhibet, ut opera, quæ
„ ex ejus officina prodeunt, valde (*ſic*) ſint impreſſa, ſed & optime
„ correcta . Anno Domini M. CCCC. XC. die XIIII. Auguſti . fol.

(1) Orlandius pag. 162. editionem Brixianam hujus anni operum S. Ephrem Syri refert; ſed eam adſcribit Jacobo Britannico, in quo veriſimiliter errat. Idem ſcribit Maettarius, pag 518.

BRIXIAE

V.

BALDI Conſiliorum partes quatuor: majori fol. Brixiae 1490.

Prima editio nititur teſtimonio Maettarii, qui eam recenſet pag. 523. inter eas editiones, quas poſt primam ſuorum Annalium impreſſionem videre ſibi contigit. Et certe accurata ſingularum ſubſcriptionis particularum expoſitio, Lectori fidem facere poteſt, librum ab Annalium Scriptore tractatum fuiſſe. Eam quoque memorat Orlandius, ſed ſuo more, h. e., preſſo admodum ſtilo.

Alteram editionem citat idem Annaliſta, pag. 527. ex fide Geſneri & Loeſcheri, quorum hic librum excuſum fuiſſe ait, *per Boninum de Boninis Brixiae 1490.*

VI.

„ BARTHOLOMAEI CEPOLLÆ Conſilia Criminalia: *Prait Index*
„ *concinnatus ab ejus filiis Michaele & Leonardo ICtis. Ad calcem*: Fe-
„ liciter & accurato ſtudio Bonini de Boninis de Raguſia ſuiſque
„ maximis ſumptibus Brixie impreſſa. Anno ſalutis noſtre 1490. XII.
„ Kalendas Aprilis. *Foll. 96. f. mag. Dresd. 11. p. 130.*

Deniſius, pag. 285.

MCCCCXCI.

I.

„ JVVENALIS Satyrae fol. Bixiæ 1491.

Ex Proſpero Marchandio, catalogum ſive *Bibliothec. Marchian.* laudante, ejusmodi editionem citat Maettarius, pag. 785., quae quidem ſi exſtat, Brixienſia praela jam tertio in hoc Poeta excudendo deſudarint, oportet.

II.

„ JACOBI DE VARAGINE Archiepiſc. Januenſis Sermones de
„ tempore.

In fine.

„ Caſtigatiſſime quidem ac maxima diligentia per Angelum & Jaco-
„ bum fratres de Britannicis Brixiæ impreſſi ſunt. X. Kalendas aprilis
„ M. CCCC. XCI. *in* 4°. charactere ſemigothico ſed claro.

Haec Mittarellius, pag. 470. ſuae Appendicis ad Codd. MSS. Biblioth. S. Michaelis Venetiarum prope Murianum.

III.

„ STATVTA COMMVNITATIS BERGOMI: *Ad calcem*: Ad lau-
„ dem omnipotentis Dei — Brixie per Angelum & Jacobum fratres
„ de britannicis: omni cura ac diligentia impreſſa ſunt. Anno Do-

„ mi.

„ mini noſtri Jeſu Chriſti . 1491. XV. Kal. Januarii . *Char. lat. elegans.* BRIXIÆ
„ *f. Am. Caes.*

Deniſius, pag. 315. Vid. Biblioth. Pinell., tom. 1. pag. 193.

IV.

„ BALDI de PERVSIO tertia pars Conſiliorum . *Ad calcem*: Im-
„ preſſa ingenio ac ſolerti cura Bonini de Boninis de Raguſio dal-
„ mate . Pridie Idus Februarii . Anno ſalutifere incarnationis .
„ MCCCCXXXXI. *Ch. Goth. f. Caes.*

Deniſius, pag. 302.

V.

„ ANGELI (de Ubaldis) de Peruſio Repetitio l. ſi vacantia C. de
„ bonis vacant . *Ad calcem*: Elegantiſſimas has repetitiones (*igitur*
„ *plures*) impreſſit Boninus de Boninis de Raguſia Brixie anno do-
„ mini . M. CCCC. LXXXXI. die XI. Martii . *Char. Goth. col. 2. fol.*
„ 20. *maj. Nov.*

Deniſius, pag. 703.

VI.

„ Epiſtole de OVIDIO in rima . (*in fine*) : Finiſcono le Epiſtole
„ de Ovidio in rima . Impreſſe per D. pre Baptiſta de ſarſengo
„ nela cita de Breſſa del anno M. cccclxxxxi. Die v. de Novem-
„ brio . *in* 4°.

„ *Incomincia el libro* (così al ſecondo foglio) (verba ſunt Paitoni, tom. III.
„ pag. 70.) *dele Epiſtole di Ovidio in rima vulgarizzate per meſſere Dominicó de*
„ *Monticelli thoſcano: Et prima comincia il prologo: & inde ſegue la Epiſtola la*
„ *qual Penelope figliuola del Re Icharo manda ad Uliſſe figliuolo de Laerto ſuo ma-*
„ *rito* . Il *Prologo* conſiſte in cinque Stanze, ovvero ottave rime, nelle quali è
„ anche tutta la traduzione, e così ad ogni Epiſtola precede il ſuo Prologo.
„ Sta nella *Zeniana*.

VII.

„ BALDI de PERVSIO quinta pars Conſiliorum . *Ad calcem*: di-
„ ligenti caſtigatione emendata cum ipſo originali collatione habi-
„ ta per D. presbyterum Baptiſtam de Farſengo. Brixie Impreſſa
„ die XVII. menſis Decembris . MCCCCLXXXXI. *Pars 1. 2. 4. nota*
„ *Maettario* . *Char. Goth. f. Caes.*

Deniſius, pag. 302. Vide ſub anno ſuper. num. V.

Brixiæ

MCCCCXCII.

I.

„ CHRISTOPHORI BARZIZII Grammaticarum inſtitutionum edi-
„ tio prima: impreſſa Brixiæ per Bernardinum Papienſem & Cæ-
„ ſarem Parmenſem, III. Nonas Martias. M. CCCC. LXXXXII. quo
„ die & Brixiani Palatii fundamenta ſunt poſita. 4°. Brixiæ 1492.

Editionem hanc ad manus habebat Em. Quirinus cum partem alteram ſui operis de Brixiana Literatura elucubrabat, ut patet ex iis, quae de eadem ſcribit pag. 75. ejuſdem ſecundae partis, ubi & typographi integram ſubſcriptionem refert, fideliter hic a nobis exſcriptam. Subdit deinde Em. Scriptor nuncupatoriam Auctoris Epiſtolam ad Ludovicum Martinengum, Brixianum Patricium, in qua, eodem annotante, *humilitatem materiae excuſans, eam tamen eſſe affirmat, ſine qua ad altiorem quamlibet diſciplinam aſpirare non liceat*. Ante Quirinum editionem in ſuis Annalibus retulerat Maettarius, tom. I. pag. 549., & quidem iiſdem verbis ac Quirinus, atque inter editiones, poſt primum ſuorum Annalium impreſſionem, a ſe viſas. Apud Orlandium vero deſideratur non editio modo, ſed & Auctoris nomen; qui confundi non debet cum Chriſtophoro Barzizio Bergomate, in Gymn. Patavino Medicinae Profeſſore; hic enim Barzizius Brixianus fuit.

II.

„ Summa JO. AN. (i. e. Johannis Andreæ) de Sponſalibus, &
„ matrimoniis: impreſſa per Bernardinum de Miſintis de Papia, & Cæ-
„ ſarem Parmenſem ſocios; anno 1492. die 20. Aprilis. 4°. Brixiæ
„ 1492.

Et hanc editionem recenſet Maettarius inter editiones a ſe viſas poſt primam ſuorum Annalium editionem, pag. 547. Deſideratur vero aeque ac praecedens apud Orlandium. Vid. numerum V. hujus anni.

III.

„ CHRISTOPHORI BARZIZII de fine Oratoris pro Ciceronis
„ & Quintiliani aſſertione ad Heliam Capreolum libellus. Brixiæ,
„ per presbyt. Baptiſtam de Farfengo 1492.

De hac editione, ſeu opere potius, ejuſque Auctore fuſiſſime agit Quirinus in opere ante laudato de Brixiana Literatura, par. 2. pag. 81. ſeqq., ubi praeter operis Prooemium, ejuſque concluſionem ad Heliam Capreolum, excerptum bene longum ex eodem recitat, (in quo Auctor *de fine Oratoris* agit) & Bartholomaei Capreoli, Heliae filii Epigramma, in quo, expoſito controverſiae ſtatu, ſic Barzizium alloquitur:

Corrigis hoc pietatis honos, & pacis alumne
Barzizi, excellens arbiter eloquii.
Doctorum lites rabioſaque jurgia tollis
Et certum finem materiamque doces.

Non

Non tantum ſtudioſa cohors, ſed foedere juncti
Tullius & Fabius te quoque Rhetor amant.
Editio deeſt in Maettario & Orlandio.

IV.

„ R. IMMANVELIS, filii Salomonis, Mecabberod, ſive poeticæ
„ compoſitiones, *Hebraice*. Sub finem hæc leguntur: *Et abſolutum*
„ *fuit omne artificium libri hujus dicti mechabberod Imanuel per manum*
„ *minimi typographorum Gerſonis typographi filii ſapientis Rabbi Mo-*
„ *ſis . . . . . Fuit autem complementum ejus hic Brixiæ . . . . hodie feria II.*
„ *hebdomade die XXVI. menſis Marcheſvan anno MMMMMCCLII. ab*
„ *orbe condito* Chriſti MXDII. *in* 4°.

Librum hunc ejuſque editionem agnovere cl. Bibliographi cum Latini, tum Hebraici, Chevillerius nempe, a Maettario laudatus, pag. 543. Orlandius in ſuis Originibus, pag. 165., Bartoloccius, Wolfius, Biſcionius, & noviſſime Jo. Bernardus de Roſſi in egregio opere *de Hebraicae typographiae origine*, pag. 49., ubi de eodem & praeſenti Brixiana editione accurate ſimul & ſine Lectoris faſtidio agit: quem idcirco adire poterit L. qui de utroque plenius intelligere voluerit. Nos ex ipſo annotabimus, editionem exſtitiſſe olim apud Bartoloccium, quae idcirco nunc temporis exſtet oportet in Bibliotheca S. Pudentianae, Romae, in quam illati fuere ejus libri poſt ejuſdem obitum. Alia duo exempla memorat cl. vir, ſuum nempe, alterumque Biblioth. Mediceo Laurentianae.

V.

PSEVSTIS, *paſtor paganus*, & ALETHIA, *paſtrix chriſtiana, de religione litigantes*; *& judice* PHRONESI *victoriam referente* Alethia. *Opuſculum anonymum hexametro carmine conſcriptum*.
In calce:

Laus. Deo. Finis.
Impreſſum Brixiæ: per Bernardinū de miſintis de
Pap̄. & Cæſarē Parmēſem: ſocios. 1492. die. 13. Maii.
(*in* 4°.)

Nullus opuſculo praefigitur titulus, ſed ſtatim in ſumma pagina prima incipit hiſce carminibus:

Ethiopum terras iam fervida torruit eſtas.
In cancro ſolis dum volvitur aureus axis.
Compuleratque ſuas tilie ſub amœna capellas.
Natus ab Athenis paſtor cognomine PSEVSTIS.
Pellis panthere cui corpus textit utrinque.
Diſcolor & rigidas perflavit fiſtula buccas.
Emittens ſonitum per mille foramina vocum.

At

BRIXIAE

At fontem iuxta paſcebat oves ALETHIA.
Virgo decora nimis David de ſemine regis.
&c. &c.

Haecque carmina cum aliis 27., quae ſequuntur, cauſam litis, & conditiones in quas utraque pars convenerat, exponunt.

Poſt haec ſequuntur 39. confabulationes ex pluribus vel paucioribus carminibus conſtantes, quarum ſingulis praeponitur hic titulus:

Pſeuſtis loquitur. Alethia reſpondet.

Conſtat ex 12. paginis, quorum pars maxima lineas continet 33. Signatur uſque ad *a* 111, ſine numeris & cuſtodibus. Exſt. in Biblioth. Em. Card. Valentii Gonzagae.

MCCCCXCIII.

I.

„ JOANNIS BRITANNICI Grammaticæ Regulæ. Brixiæ apud An-
„ gelum, & Jacobum Britannicos, 1493. *in* 4°.

Has regulas ab Auctore conſcriptas fuiſſe ad ſuorum filiorum, Darii, Hippolyti, & Pomponii inſtitutionem, eaſque ſubinde ab Angelo & Jacobo Britannicis fratribus Brixiae hoc anno impreſſas fuiſſe, teſtis eſt Card. Quirinus *de Brixiana Literat.* p. 2. pag. 10. Praemittit eiſdem Jo. Britannicus Epiſt. ad Marcum Civilem, in qua dolet, *quorumdam hominum invidia, & iniquitate famam ſuam ita peſſum dari, ut vel Commentaria a ſe edita in Perſium, & in Achilleida Statii, plagii nomine traducantur.* Maximam (bonam certe) partem ejuſmodi Epiſtolae recitat laud. Quirinus; & quaſi ea non ſufficeret ad Lectoris eruditionem, & apoſtrophen Auctoris ad Lectorem, ad calcem operis ſubjunctam, exhibere voluit.

II.

Phīa. d. ALBERTI M.

In fine:

Brixiæ Impræſſum(*ſic*)p̄ D.Præsbyterū(*ſic*)Baptiſtā de Farſengo:Anno domini. M. cccclxxxxiii. Die. xiii. menſis. Junii.
(*in* 4°.)

Haec penultimo folio verſo, infra quae incipit *tabula hujus operis*, quae reliquum ejuſdem folii verſi, & totum ultimum occupat. Primum folium verſum exhibet figuram, ſeu potius varias figuras ſymbolicas, rectangulo circumſcriptas, quarum praecipua, quae medium locum tenet, naturam repraeſentat, caeli ambitu incluſam; extea quem alia habentue minoea ſymbola, quae, ni fallor, ad Sapientis dictum: *Omnia in menſura, & numero, & pondere diſpoſuiſti*, referuntur. In hujus figurae perimetro ſententiae quaedam inſcriptae ſunt: & in ejus faſtigio legitur praemiſſus titulus: *Philoſophia D. Alberti M.* Praetee hanc praecipuam generalemque figuram, aliae tres in operis corpore occurrunt, de quibus in praeſentia nil opus eſt dicere.

Nova haec Philoſophiae B. Alberti editio, a Farſengo adornata, antiquiore anni 1490. ratione typographici artificii ſine dubio peaeſtat; ornatior ſiquidem eſt, una-

unaque ſimplicior: haec enim, uti diximus, quatuor figuras continet; illa, duas tantum: haec capitalibus florentibus literis ornata eſt, quibus illa caret: haec una tantum ſignaturarum ſerie ſignatur, quae pertinent uſque ad ſ v. (praecedentes ſcapi, omnes quaterniones ſunt); in illa liber de *anima* novis ſignaturis, geminatis literis conſtantibus, notatur: hujus recentioris plagulae ſunt 50.; illius, 52. Characteres (qui Romani ſunt) figura & magnitudine nil differre videntur: hujus tamen character omnino nitidior, minuſque craſſus eſt. Utraque numeris, cuſtodibus & regiſtro caret. Exſt. in Caſanat. &c. BRIXIAE

MCCCCXCIV.

I.

„ BIBLIA HEBRAICA cum punctis,in quarto.Brixiæ anno CC LIV.
„ Chriſti MXDIV. per Gerſonem Soncinatem.

Exſtat haec editio Parmae penes cl. virum Bernardum de Roſſi, qui eam fuſe accurateque, ſicuti caetera omnia, deſcribit in ſuo *de Hebraicæ typographiæ origine ac primitiis* opere, pag. 50. & ſeq.; quem ideirco conſulere poterit L., qui de ea plene intelligere voluerit. Nobis ſatis erit monere editionem referri a Longio, Maettario, Orlandio ac Wolfio; qui tamen, uti obſervat idem de Roſſi, non recte eam dicunt in 8., cum ſit in 4.

II.

„ PENTATEVCHVS Hebraice cum quinque ſacris voluminibus
„ Cantici Canticorum, Eccleſiaſtis, Threnorum, Ruth, Eſther,
„ & cum Propheticis lectionibus. in 8°. Brixiæ anno CCLIV. Chri-
„ ſti MXDIV. per Gerſonem Soncinatem.

Deſcribitur ab eodem de Roſſi, pag. 52., ubi ex clariſs. Kennicottio refert, ejus exemplum reperiri in Bibliotheca Margravii Baden-Durlae.

III.

„ PSALTERIVM Hebraicum cum punctis. in 24. Brixiæ anno
„ CCLIV., Chriſti MXDIV. per Gerſonem Soncinatem.

Exſtat haec editio Florentiae in Bibliotheca Mediceo-Laurentiana; & deſcribitur ab eodem de Roſſi, pag. 53.

IV.

Summa aurea de
virtutibus
ꝛ viciis.

Auctore GVLIELMO PARALDO Ord. Prædic. Partes duæ.

Ad calcem primæ:

Explicit ſumma de virtutibus edita a

fra-

BRIXIÆ

fratre . Gulielmo . Paraldo de ordine fratrum predicatorum .

Ad calcem ſecundæ :

Ad Laudem ⁊ honorem domini noſtri ieſu chriſti . nec nō matris eius virginis Marie : Hoc preclarum opus Summe virtutū ⁊ vitiorꝫ : lr̄is aureis merito ſcribēdū. Impmi fecerūt his pulcherrimis litterarꝫ charactcribus Angelus ⁊ Iacobus de Britannicis de pallazolo : fratres . In alma civitate . Brixie . die . 24. Decembris . 1494. In quo quidē opere q̄ʒta ſit adhibita diligētia . Lector facillime dignoſcet .

a b c d e f g h i k l m n
o p q r ſ t u x y z ⁊ ꝛ ꝫ
A B C D E F G H I
K L M N O P Q R
S T V.

omnes ſunt quaterni excepto D qui ē ſexternus .

(*in* 4°.)

Adeſt et alius ſexternus , ſignatus litera minori *a*, alia ab ea, quae in allato regiſtro primo loco occurrit, qui tabulam totius operis, in duas partes diſtinctam complectitur: quarum prima ordine literarum digeſta, demonſtrat materias de quibus in utraque parte tractitur ; altera indicat ſingula capitula partis primae, eodem ordine quo in ipſo opere habentur; prætermiſſis capitulis partis ſecundae . Primo folio recto hujus tabulae legitur allatus titulus, *Summa aurea*, &c.

Character ſemigothicus eſt & minutus valde , nitidiſſimus tamen ; meritoque a typographis, *pulcherrimus* appellatus ; columnae binae , ſine numeris & cuſtodibus . In fronte primae columnae operis haec legitur inſcriptio, charactere rubro :

Reverendiſſimi ac Eximĩ ſacre theo' logie doctoris fr̄is . Gulielmi paraldi Ep̄i Lugdunienſis (*sic*) . ex ſacro ordine predicatorum . In Summā ſuā de virtutibus ⁊ vitiis . Prologus . Feliciter Incipit ⁊c̄.

Exſt. in Caſanat. &c.

MCCCCXCV.

MCCCCXCV.

Brixiæ

I.

„ C. CRISPI SALLVSTII Coniuratio Catilinæ cum Comment.
„ Laur. Vallenſis. Bellum Iugurthinum cum Comment. Iohannis
„ Chryſoſtomi Soldi Brixiani. &c. Opera & diligentia Bernardini
„ Miſintæ, Ticinenſis, impenſa Vero Angeli & Iacobi Britannico-
„ rum fratrum, impreſſa Brixiæ idibus Ianuarii M. CCCC. LXXXXV.
„ accuratiſſime, per Pomponium Lætum, & Iohannem Brittanni-
„ cum reviſa. *in fol.*

Deſideratur haec editio in Originibus Orlandii, in Annalibus Maettarii, & in Bibliographia Deburii. Exſtat vero ejus exemplum in Bibliotheca Corſiniana, aliudque in Bibliotheca S. Michaelis Venetiarum prope Murianum: & deſcribitur a Mittarellio in Append. ad Codd. MSS. ejuſdem Bibliothecae, col. 419. ſeq., ubi binas recitat Epiſtolas Jo. Chryſoſtomi Soldi ad Bartholomaeum fratrem ſuum: poſt quas in codice ſequi ait brevem Salluſtii vitam, tum Soldi Commentaria, ac poſtremo Orationes omnes ante recenſitas (1). Utraque ex laudatis Epiſtolis data eſt multo ante editionem codicis, ſive anno 1470.

II.

„ ALEXANDRI APHRODISEI enarratio de anima interprete Hiero-
„ nymo Donato patritio Veneto: impreſſ. ſolerti Bernardini de Miſin-
„ tis de Papia opera. MCCCCLXXXXV. Idib. Septembr. 4. Brixiæ
„ 1495.

Hanc editionem ſub titulo, quo hic a nobis enuntiatur, refert Maettarius in prima ſuorum Annalium editione. In ſecunda autem, pag. 594. eam recenſet inter editiones a ſe viſas, hoc titulo: *Hieronymi Donati in Interpretationem Alexandri Aphrodiſei: Solerti Bernardini de Miſintis*, &c. ut in primo titulo. Eam quoque ſub primo titulo memorat Orlandius in utraque ſui operis parte: qui tamen fortaſſe de ea intellexit, ex prima Annalium Maettarii editione. Exſt. in Angelica.

III.

Opuſcula ſancti BONAVENTVRE ordi
nis minorum de obſervantia
Cardinalis ɛ docto
ris eximii.
Aureis notis digna. (*ſic*) Im-
primi nuperrime in lu-
cem edita.

In calce:

Impreſſũ hoc opus mira arte ſolertiqȝ

(1) Quas apud ipſum videſis.

BRIXIÆ

cura p Bernardinuʒ de miſintis: ſumptib9
Angeli britannici de Pallazolo civis Bri
xie. in alma civitate Brixie. die. XVII. Decē
bris. M. cccclxxxxv. Ad laudē omnipo-
tentis Dei: 2 genitricis Marie.
(*in* 4°. *min.*)

Quinque praecedunt folia, quorum primo recto, allatus titulus: *Opuſcula*, &c., eodem verſo, index opuſculorum, quae ſunt numero XXIIII., ſequentibus tribus habetur tabula capitulorum ſingulorum opuſculorum; quintum penitus vacat. In inferiori parte ultimae pag. verſae occurrit inſigne typographi. Editio eſt charact. Gothico parvo & nitido, duabus columnis, cum duplici ſignaturarum serie: prior literis ſimplicibus expreſſa pertinet usque ad *q ii*; altera literis geminatis; & deſinit in gg. IIII. ſine num. cuſtod. & regiſtro. Exſtat. in Caſanat., & Mediol. in Biblioth. E. B. C. Val. Gonzagae.

IV.

PHILOTHEI monachi: De vita & moribus Divi
Bernardi abbatis Clarevallis: cōgregationis Ciſter
cienſis: ex ordine Beatiſſimi patris Benedicti: Car-
men encomiaſticon.

In calce:

Edita Brixiæ, iii. idus febru. M. cccclxxxxiiii.

V.

Opuſcula Divi BERNAR
DI Abbatis Cla
revallenſis.

In calce:

Caſtigata ſunt hec opera Divi Bernardi Abbatis Clarevallenſis p ve
nerabilē Monachū dñm P.(1) de Brixia. Impreſſaqʒ p Angelum ɀ Ja
cobū de Britānicis fratres in alma Civitate Brixie ad laudē omnipo
tentis dei nec nō ɀ matris ejus virginis marie. Quinetiā ɀ Divi Ber-
nardi. die. xviij. Martii. M. cccclxxxxiiij.
(*in* 8°.)

Philothei Carmen praepoſitum eſt S. Bernardi Opuſculis, quae ſequenti numero indicantur, & cum quibus, Prolegomeni inſtar, unum integrum abſolutumque volumen efficit: quod liquet tum ex primo praecipuoque voluminis lemmate: *Opuſcula Divi Bernardi*, &c. quod legitur primo folio recto (quod ad ipſum Carmen pertinet), tum ex tabula ipſorum Opuſculorum, quae incipit folio verſo (2) ipſius Carminis; & ſequenti recto terminatur. Character Carminis rotundus eſt & nitidus: opuſculorum vero Gothicus & valde minutus, niti-

(1) Philotheum. (2) Folia ſeu plagulae Carminis ſunt XVI.

nitidiſſimus tamen. Tam Carmini, quam Opuſculis propriae appoſitae ſunt ſignaturae (1). Opuſcula, quae continet editio, ſunt numero XXXIX., & in his habentur etiam *Libri de Conſideratione ad Eugenium PP.*, & Epiſtola ad Raymundum Caſtri Ambroſii dominum, *de Gubernatione familiae*. Ultimo folio recto, in quo occurrit ſubſcriptio, *Caſtigata ſunt haec opera*, &c. legitur Epiſtola ipſius editoris ad L., in qua de ſtudio a ſe adhibito in colligendis & caſtigandis ipſis Opuſculis differit. Nota anni 1494. ſubjecta Carmini encomiaſtico, oſtendit ipſum ab auctore editum fuiſſe eo anno; & fortaſſe etiam impreſſum; etſi res difficultate non careat. Editio exſtat apud Canon. Devoti, & in Caſanatenſi, ubi & alia habetur editio, hac Brixiana, ut videtur, locupletior, Venetiis adornata eodem anno 1495. 17. Octobris. BRIXIAE

VI.

LANDVLFVS CARTVSIENSIS in me
ditationes vite chriſti ꝛ
ſuper evangeliis to
tius anni. Opus
divinum.

Ad operis calcem:

Explicit venerabilis religioſi Landulſi
almi ordinis cartuſiēſis viri doctiſſimi evā
geliſtaruꝫ ꝛ evangelii totius anni interpre
tatio ꝛ expoſitio ac ſuper ipſis meditatio.
Impreſſa Brixie per Magiſtrum Angelū
ꝛ Iacobum de Britannicis anno domini
M. ccccLxxxxv. die. xxx. octobris.
(*in* 4°.)

Opus in partes duas tributum eſt, & ad utriuſque calcem adjectae ſunt Rubricae capitulorum earumdem. Primo folio recto legitur allata inſcriptio: eodem verſo habetur longum Auctoris praeloquium, quod incipit: *Meſſis quidem multa, operarii autem pauci. Propterea zelus Domini comedit me*, &c. Editio eſt charactere Gothico, parvo, ſed nitido, duabus columnis, & cum ſignaturis tantum. Exſtat in Corſin. & apud Canon. Devoti.

VII.

„ GREGORII BRITANNICI O. Præd. Sermones funebres vulga-
„ riter literaliterque pronunciandi. Item Sermones nuptiales pul-
„ cherrimi. *Ad calcem trium tabularum quae ſubjiciuntur duabus Epi-*
„ *ſtolis, quae praecedunt, legitur*: Hoc præclarum opus imprimi cu-
„ rarunt Angelus & Iacobus de Brittannicis de Palazzolo, anno D.
„ 1495. in civitate Brixiæ. *in* 8°.

(1) Deſunt tamen numeri, cuſtodes, et regiſtrum. In opuſculis duplex habetur ſignaturarum ſeries: prima pertinet uſque ad ✠ 1, 11. altera deſinit in *P V*.

BRIXIAE Editionem hanc accurate deſcribit cl. Mazzuchellius in opere *degli Scrittori d'Italia*, vol. II. p. IV. pag. 2111., ubi enumeratis ſingulis, quae ſermones praecedunt, ſubdit: „ dietro a tuttociò viene il ſeguente titolo: *Excellentiſſimorum „ virorum ſermones ornatiſſimi funebres in vulgus perplures: perpauci vero ſed „ luculenti in doctos: nuptiales autem aliquot rerum peculiares, in lucem editi „ cura diligentiaque F. Gregorii Britannici, almi Ord. Praedicatorum Profeſſoris, quo„ rum nonnullos ex propria, nonnullos ex aliena prompſit officina*. In queſta Rac„ colta, che non ha numeri alle pagine, ha il noſtro Gregorio XIV. Sermoni „ Funerali, e IX. Nuziali. Altre edizioni, &c.

VIII.

„ DOMINICIS (de) DOMINICI Epiſcopi Brixienſis Tractatus „ de Reformationibus Romanæ Curiæ, per aduiſamenta ſive conſi„ derationes, cum allegationibus, ad SS. D. Pium Papam II. *Bri„ xiæ per Presbyterum Baptiſtam Farſengum*, 1495. *in* 4°.

„ Libellus cum ſit rariſſimus, eos latuit, qui ſcripta ejuſmodi de „ reformatione Romanæ curiæ venati ſunt „.

Ex Catal. Biblioth. Pinellianae, tom. 1. p. 183. Confer. Deniſium, p. 390., ubi nonnulla invenies ad Bibliographiam ſpectantia, quae cl. Auctor Cat. Pinell. Morellius brevitatis gratia omiſit.

IX.

„ ALOYSII PASSERINI Brixiani jureconſulti hiſtoria lepida de qui„ buſdam ebriis mercatoribus — *cum præfatiuncula quadam qua ſe ab „ hujuſmodi ſcribendis rebus* apud *cenſorem ſuum Achillem Voliam juriſ„ conſultum & patricium Bononienſem excuſat*. *Ad calcem*. Lepidiſſimam „ hanc hiſtoriam Presbyter Baptiſta Farſengus Brixianus artis impres„ ſoriæ ſolertiſſimus artifex quam emendatiſſime faciundam curavit. „ Brixiæ. MCCCCXCV. die XX. Februarii 4.

Deniſius, p. 395. ex Biblioth. Caeſarea.

X.

„ PETRI PAVLI VERGERII Juſtinopolitani de ingenuis moribus „ ac liberalibus diſciplinis Liber ad Vbertinum Carrarienſem. *Ac„ cedunt* S. Baſilii Cæſar. Cappad. Ep. de liberalibus ſtudiis liber & „ Plutarchi Cheron. Tractatus de Liberis educandis cum Præf. Gua„ rini Veron. *Ad calcem*: Brixiæ quam accuratiſſime emendatiſſime„ que impreſſum per Venerabilem dominum presbyterum Baptiſtam „ Farſengum artis impreſſoriæ ſolertiſſimum. Impenſa Franciſci „ Laurini civis Brixiæ. Anno a Natali Chriſtiano. M. CCCC. XCV. „ die. IIII. Aprilis. *Char. lat.*

Idem, p. 1399. ex ead. Biblioth.

XI.

XI.

„ FIOR DI VIRTV. Breſcia per Filippo de Miſinta 1495. *in* 4°.

Ex indice MS. ſelectiss. Biblioth. Excell. Ball. C. Val. Gonzagae, ad hunc annum.

MCCCCXCVI.

I.

C. PLINIVS SECVNDVS De Natura
li Hyſtoria diligentiſſi
me Caſtigatus.

Caii Plinii Secundi de naturali hyſtoria opus feliciter abſolutum eſt: q̄ diligentiſſime caſtigatum: Impreſſum Brixiæ opera & impenſa Angeli & Jacobi de (*ſic*) Britannicorum fratrum: Magnifico Equite Hieronymo Donato urbis pretore: Regnante Sereniſſimo principe Venetiarum Auguſtino Barbadico: Anno Nativitatis Domini M. cccclxxxxvi. die xx. Aprilis. FINIS.

(*in fol. magno.*)

Allatus titulus, *C. Plinius*, &c. charactere Gothico grandiori excuſus legitur primo folio recto. Eodem verſo occurrit brevis Plinii vita auctoris anonymi, quae aliquanto plus quam IX. lineas occupat, in qua Plinius Veronae, patre *Celere*, matre *Marcella* natus dicitur. Quae ſequuntur duo (1), tres diverſorum ſcriptorum Epiſtolas continent, in quibus id potiſſimum agitur, ut Plinius patria Veronenſis fuiſſe demonſtretur. Ex his prima, eſt *Jo. Britannici* impreſſorum fratris ad Lucam Tertium; II. *Alexandri Benedicti* Phyſici Veronenſis ad Matthaeum Ruſum, Eccl. S. Thomae civit. Veronae Praelatum; III. (quae eſt longa diſſertatio apologet.) eſt ipſius *Rufi* ad Juſtum J. C. & Equitem Veron., quae totas tres ampliſſimas paginas implet, & in qua auctor data opera Plinium, non Novocomenſem, (ſicuti ab impreſſoribus inſcriptus fuerat) ſed Veronenſem fuiſſe demonſtrare inſtituit. Hae vero tres Epiſtolae cum Vita Plinii, quae antecedit, omnino pugnant cum iis, quae ſequentibus duobus foliis leguntur, in quorum primo affertur Svetonii locus ex libro *de Viris illuſtribus*, in quo Plinius *Novocomenſis* diſerte dicitur; & eodem verſo recitatur Euſebii locus ex ejus Chronico, in quo itidem Novocomensis appellatur; in altero vero praemittitur Epiſtola ipſius Plinii ad T. Veſpaſianum, in cujus titulo Plinius ipſe non Veronenſem, ſed *Novocomenſem* ſe inſcribit.

Haec quidem pugna utcumque tolli poſſe videtur ex verbis Jo. Britannici, quae leguntur in Epiſt. ante laudata ad Lucam Tertium. ubi poſteaquam in ſententiam Matthaei Rufi de Plinii patria Verona, ſe conceſſiſſe declaravit, eamque ſua conjectura confirmavit, haec de fratribus ſuis editionis auctoribus ſubdit: *Illud*

(1) In exemplo Caſanat., quod unum hactenus mihi videre licuit. Caeterum ejusmodi duo folia, quae omni ſignatura carent, conſultius toti vol. praepoſita fuiſſent, aut ad calcem rejecta, ne ſignaturarum ordo perturbaretur, & prima regiſtri ſeries penitus corrumperetur. Et ita fortaſſe propoſitum fuiſſe typographis videntur oſtendere ipſa duo folia non ſignata, uti diximus.

BRIXIÆ *Illud autem te ſcire volumus Angelo & Iacobo Britannicis fratribus noſtris moleſtum accidiſſe, quod iu ipſam Matthaei apologiam, ipſo die, immo articulo inciderint, quo jam operi faſtigium imponebatur; ut cum fere omues codices titulo Plinii Novocomenſis impreſſi eſſent, mutato ſine cunctatione titulo, quod reliquum fuit, impreſſum ſit. Id enim attentiſſima cura infatigabilique ſtudio curarunt, ut ſexcenti codices Pliniaui, quos nou tam lucri cupiditate, quam ut linguae Latinae dignitas propagaretur, ſumptu ſuo imprimi ſecerunt, ut quam correctiſſimi haberentur*, &c.

In maxima ergo hujus editionis codicum parte Plinius Novocomenſis appellatus fuit; adeoque noſtrum hoc exemplum unum ex iis ſit neceſſe eſt, in quo, cum jam operi faſtigium imponeretur, ſine cunctatione mutatus fuit titulus. Faſtigium autem illud, quod, teſte Joanne Britannico, operi imponebatur, cum ejus titulus mutatus eſt, aliud eſſe non potuit, quam voluminis frons, in qua in maxima codicum parte, Plinius Novocomenſis dictus fuerat: qui titulus idcirco initio impreſſionis operis, albus dimiſſus fuerit oportet. Subſcriptionis folium ſequuntur alia duo: quorum primum ſiſtit regiſtrum voluminis, initio facto a folio, in quo occurrit titulus, quod *album* dicitur; alterum omnino vacat.

Foliorum faſciculi, quos exhibet ejuſmodi regiſtrum, ſunt num. 34. qui omnes quaterni ſunt, ſexto excepto, ſignato *ſ.* qui ternus eſt, & incipit: *Colligitur Varro*. In facie averſa habetur inſigne typographi. Editio magnifica eſt, optimo charactere Romano, cum ſignaturis & regiſtro, uti dictum eſt; ſed ſine numeris. Ad calcem cujuslibet folii verſi librorum Plinii poſita fuit reclamans folii recti ſequentis. Paginarum integrarum lineae 56. De hac Pliniana editione, aliaque ad annum 1498. referenda, confer Ant. Joſ. a Turre Rezzonici.

II.

BIBLIA cū Concordantiis in
margine: nec nō Hebrai-
corū nominū Inter
pretationibus.

Ad calcem tabulae alphabeticae Hiſtoriarum Bibliae, quae praemittitur:

Impreſſa eſt hec Biblia ſolerti diligentia
Angeli ꝛ Iacobi Britannicoꝝ ad honorē ꝛ
laudem oīpotentis dei: nec nō matris eius vir
gīs Marie: Anno salutis nr̄e Mcccclxxxxvi.
die vero xxix. Decembris.

(*in* 4°.)

Poſt tabulam Hiſtoriarum Bibliae, quae IX. folia, ſeu plagulas occupat, ſequitur folium aliud, in quo de Translatoribus Bibliae, & modo eam intelligendi agitur. Folio XI. incipit Prologus S. Hieronymi: & ad calcem Apocalypſis (quae terminatur folio verſo) habetur clauſula quaedam, in qua editio ipſa deſcribitur his verbis: *Iu cujus quidem margine ſingulorum locorum concordantiae diligenter annotatae ſunt: nominum Hebraicorum interpretationes ſolito more anneſtuntur; una cum tabula alphabetica ſingulas Hiſtorias totius Bibliae accuratiſſime recolligente. Correcta inſuper ac ſtudioſiſſime emendata per doctiſſimum in ſacris litte-*

Digitized by Google

teris Barralarium Petrum Angelum de Monte Ulmi ordinis minorum Seraphici Francisci, reviſaque per venerabilem Fratrem Gregorium de Britannicis ſacri ordinis Praedicatorum de obſervantia. BRIXIÆ

Impreſſa vero Brixie p Angelũ z Iacobũ Britannicos fratres Anno. M. ccccIxxxxvi. Septimo Idus ſeptẽbris.

Poſt quae ſequuntur Interpretationes nominum Hebraicorum. Editio eſt charact. Gothico parvo quidem ſed nitidiſſimo, cum ſignaturis, ſed ſine numeris & cuſtodibus. Signaturae in quatuor ſeries tributae ſunt: quarum prima literis minoribus ſimplicibus conſtat; altera literis pariter minoribus, ſed geminatis: & unaquaeque ex duobus hisce prioribus ſeriebus integrum alphabetum complectitur. Tertia literis majoribus conſtat & uſque ad Q. v. (reipſa uſque ad Q. vi.) pertingit. Quarta quae interpret. nominum Hebraic. ſignat, notis numericis expreſſa eſt & usque ad 5 5. pertinet; praecedentes quatuor scapi quaterni ſunt. Paginae Hebraic. nominum tripartitae, aliae omnes bipartitae. Duplex ejus exemplum exſtat in Caſanat., quorum pulchriores plagulae numeris manuſcriptis notatae ſunt, fere uſque ad volum. finem. Numerus ultimae Apocalypſeos plagulae inſcriptus, eſt 511. Initiales praeterea literae librorum hujus exempli auro & coloribus pictae, & in prima pagina prologi S. Hieronymi habetur duplex ejus effigies, altera habitu cardinalitio, altera (ad eandem pag.) eremitico induta.

III.

Dialogus Seraphice ac Di
ve CATHARINE de SENIS
cum nõnullis aliis
orationibus.

In fine vol.

Explicit Dialogus. Dive ac Sera
phice Catharine de Senis cum cer
tis orationibus per eam factis: accuratiſſime Impreſſus ac emendatus. In alma Civitate Brixie per
Bernardinum de miſintis de Pa
pia die quintodecimo menſis Apri
lis. M. cccc. lxxxxvi.
(*in* 8°.)

Duae praecedunt Epiſtolae: prima Marci Civilis Brixiani (cui debetur editio) ad Paulum Sancheum Aragonen. Ord. Prædic., altera Steph. Carthuſienſis, S. Catharinae familiaris, ad Thomam Antonium de Senis Ord. Praedicator. In prima ante medium haec de ipſo opere ſcribit Civilis: *Nec quemquam terreat, aut faſtidio amoveat infimus & vulgari propior quam Latino dicendi ſtilus; libuit enim olim ſpirituali Catharinae patri, quem ipſa vernacula locutione ediderat, in tale dicendi genus transferre: rerum eloquentia illic, non verborum petenda eſt*, &c. Ex quibus liquet hujus Latinae verſionis auctorem fuiſſe B. Raymundum Capuanum S. Virginis

BRIXIÆ nis confeſſarium. Poſt dialogum, qui in ſex tractalus dividilur, ſequuntur orationes num. XXII. diverſis occaſionibus a Sancta compoſitae. His ſubjunguntur: 1. *Pii ſecundi in vitam, & Canonizationem B. Catharinae Senenſis Epiſtola*; 2. Verſus plures ejuſdem Pontificis in S. Catharinae laudem; ac poſtremo, *Tabula capitulorum, ordtionum, & quorumdam Verſuum contentorum in hoc volumine dialogi S. Catharinae*. Editio eſt cum ſignaturis tantummodo, Gothico charactere, parvo quidem, ſed nitido. Extat in Caſanatenſi.

IV.

Venerādi fratris BAPTISTÆ MANTVANI Carmelitæ Theologi: poe tæ oratoriſq; clariſſimi in funere ferrandi regis oratio.

In fine:

Brixiæ impreſſa: per Bernardinū de miſintis Papienſem. Die VII. menſis Decembris. M. CCCCXCVI.

(*in* 4°.)

Editio eſt cum ſignaturis, optimo Romano charactere; plagulae ſex. Exſtat in Angelica, & Chiſiana.

V.

ECCE TIBI LECTOR HVMANISSIME:

PHILIPPI BEROALDI Annotationes centum.

Eiuſdem Contra Servium grammaticum notationes.

Eiuſdem Plinianæ aliquot caſtigationes.

ANGELI POLITIANI Miſcellaneorum Centuria prima.

DOMITII CALDERINI Obſervationes quæpiam.

POLITIANI item Panepiſtemon.

Eiuſdem lectio in Ariſtotelem: Cui Titulus Lamia.

PHILIPPI rurſus BEROALDI Appendix aliarum annotationum.

IOANNIS BAPTISTÆ PII Annotamenta.

Quæ ſimul accuratiſſime impreſſa: te cum (*ſic*) quæſo habe: perlege. & Vale.

In calce:

Hieronymo Donato prætore ſapientiſſimo: Bernardinus Miſinta papienſis caſtigatiſſime impreſſit: Brixiæ.

Sa-

ſaturnalibus . M. cccc. xcvi. Sũptibus . Angeli Britannici . **Brixiae**

(*in fol.*)

Annotationes centum Beroaldi antecedit ejuſdem epiſtola ad Ulricum Roſenſem ; eaſque ſequitur hendecaſyllabon ejuſdem ad eundem : Notationes contra Servium , epiſtola ad Franc. Caſatum , & hendecaſyllabon ad eundem : Plinianis caſtigationibus nulla praemittitur praefatio , ſed continuo incipit prima caſtigatio de *Latinis populis* , ex lib. III.

Centuriam primam Miſcellaneorum Politiani praecedit longa ejuſdem praefatio ad Laurentium Medicem ; & ad ejus calcem ſubjunctae ſunt Calderini obſervationes , ſub cujus epigrammate ad L. (quod eſt in fine) legitur :

Τελοσ συμ Δεω (*ſic*).

Politiani Praelectiones nemini inſcriptae ſunt . Appendix Annotationum Beroaldi in Svetonium eſt ad Hannibalem Bentivolum , & ad ejus calcem habetur epigramma Jo. Bapt. Pii *ad Librum* .

Annotationes demum ipſius Jo. Baptiſtae Pii in fronte gerunt epiſt. dedicat. ad Reverendiss. Proton. Illuſtriss. Marchionem de Gonzaga ; quem ad calcem nova ſalutat epiſt. , ſub qua legitur typographi ſubſcriptio : *Hieronymi*, &c.

Volumen conſtat ex 112. foliis , ſive plagulis ; ex quibus 38 . priores continent priora Beroaldi opuſcula , ultima tamen penitus vacat . Quae ſequuntur 46. , continent Politiani Centuriam , cum Calderini obſervationibus , quae tres poſtremas occupant plagulas ; quae non ſecus ac praecedentes , in ora ſuprema inſcriptae ſunt titulo *Miſcellaneorum Politiani* . Praelectiones continentur plagulis 10. Beroaldi Appendix, 6. Pii denique annotationes, 12. Editio eſt cum ſignaturis , & reclamantibus in calce paginae ſecundae plagularum , quae tamen in plurimis locis deſunt , ſine numeris . Character Latinus , rotundus eſt , & valde pulcher : Graecus , non invenuſtus , eique ſimillimus quo uſus eſt Leonardus de Arigis in editione Florent. operum Politiani anni 1499. , cum qua colligata eſt haec editio in Caſanat. Signaturae continuata ſerie progrediuntur uſque ad s III. Nullum in exemplo Caſanat. occurrit regiſtrum neque typographi inſigne , quamvis ultimo folio verſo infra ſubſcriptionem multum ſpatii vacui ſuperſit .

VI.

MAFEI VEGII laudenſis dialogus veritatis & philalites ad euſtachiũ fratrem . Incipit feliciter Philalites .

Quęnam es tu , *&c.*

In fine :

Impreſſum Brixię per Bernardinum de miſintis de Papia anno M. ccccLxxxxvi. die . XII. Maii .

(*in 4°.*)

Edit. eſt pulchro charact. rotundo , ſed minuto , cum ſignaturis , *a. a.* II. *a.* III. Numeris & cuſtodibus caret . Exſt. in Corſiniana , ubi eam evolvit cl. P. Amoretti .

VII.

„ THEOPHILI MONACHI Brixiani Carmina *varia* . *Ad calcem* :

BRIXIÆ „ Impreſſit Brixiæ Bernardinus Miſinta Papienſis Calchographorum „ caſtigatiſs. Hieronymo Donato prætore eminentiſs. Anno Theo- „ goniæ. M. CCCC. XCVI. *in* 4°.

Praecipuum hujus collect. carmen eſt *Dialogus de Vita ſolitaria & civili, interlocutoribus* Mauro eremita, & Pyrro equite, *inſcriptus* Guidoni Ubaldo Monferetrio *Urbini. Duci*. Hunc ſequuntur Elegi plures encomiaſtici de vita & moribus S. Bernardi, quibus inſerta Elegia, cui titulus: *Divi Benedicti pro inſtauratione Monaſticæ Religionis prolata ſupplicatio, & accepta a Deo promiſſio*. Poſtremo habentur Hymni novem: tres priores in *S. Benedictum*; tres intermedii in *S. Lucam*; tres ultimi in *S. Juſlinam*. Typographi ſubſcriptionem antecedit Epiſtola Heliae Capreoli ad Auguſtinum Aemilium, Elegos in S. Bernardum, Auctoris Epiſt. dedic. ad Lud. Martinengum, Hymnos, ejusd. Praefat. ad D. Simonem Ticinenſem: haſque tres Epiſtolas, ne uno quidem verbo omiſſo, recitat Quirinus in ſuo de Brix. Liter. opere, par. II. a pag. 280. Cum hiſce Epiſtolis conjunxit Quirinus & plurimos Auctoris verſus: nimirum primo, quatuordecim ex ejus Elegia ad Calliopem, dialogo praemiſſa; ſecundo, priores 26. ipſius Dialogi; poſtremo, binos ex quolibet Hymno, praetermiſſis prorſus Elegis in S. Bernardum. Hujus edit. exemplum extat in Angelica, quod tamen propter temporis inopportunitatem conſulere non licuit. Confer Deburium, *Belles Lettres*, num. 2875.

VIII.

„ DOMITII CALDERINI Veronenſis Comentarii in Perſii Satyras. fol. Brixiae 1496.

Maettarius, pag. 630., ex Beughemio. Nullum hujus edit. veſtigium in ſcriptoribus Veron. Cl. Maffei edit. in fol. 1731., ubi tamen, col. 117. accurate deſcribitur edit. Brixania Comment. Calderini in Statii Silvas anni 1476. (ſuo loco relata) & non 1475., uti apud Deniſium.

IX.

„ STEPHANI FEDERICI Brixiani Opus de Interpret. Iuris.
„ *Ad calcem*: Impreſſum Brixie per venerabilem Dominum Presby-
„ terum Baptiſtam Farſengum. Anno Domini M. CCCC. XCVI.
„ die XXVIII. Aprilis. *Char. lat. Signat. foll.* 24. *f. ma.*

Deniſius, pag. 707., ex Biblioth. Novacellen. Can. Reg.

MCCCCXCVII.

I.

Incipiunt ſermones aurei
quadrageſimales Cõpilati p ve-
nerabiles patres: fratrem IOAN
NEM AQVILANVM ⁊ fratrẽ
DANIELẽ
VINCẽTINũ divini verbi declama

co-

tores fructuoſos: ſacri ordinis pre
dicatoꝝ de obſervantia.

Ad calcem operis, col. I.

Explicit quadrageſimale qď
dicitur lima vitiorum.

In fronte ſeq. col.

Divino huic operi Angelus
Britãnicus civis Brixianus opti
mo ſavente deo: eiuſq; genitrice
Maria: finem optatum impoſu
it: cuius fidem ſolertiamq; princi
pes veneti charipẽdentes neq̃s
alius opus ipſum infra ſex annos
imprimat: aut impreſſum vendat
in ditiõe ſua: preter ipſi9 angeli nu
tum: Senatusconſulto pena pro-
mulgata caverunt: anno dñi M.
ccccLxxxxvij. die xviii. Aprilis.

Infra, inſigne typographi.

(*in* 8°.)

Praeeunt undecim folia, maximam partem impreſſa: quorum priora quatuor duas continent epiſtolas fratris Benedicti Brixiani editoris, primam ad fr. Danielem Vincentinum; alteram longe breviorem, ad lectorem, cum indice ipſorum Sermonum & epigrammate Italo acroſtico in Salutationem Angelicam. Sequentia ſeptem, Sermonem in Annunciat. B. V. ſine auctoris nomine. Poſt haec incipit opus ipſum praefixo allato titulo: ***Incipiunt***, &c. et hinc pariter incipiunt ſignaturae, primo litteris minoribus usque ad 4 IIII. deinde majoribus uſque ad O. IIII. Editio eſt charact. Gothico communiori Angeli Britannici, ſine num. cuſtod. regiſtro, duabus columnis, & ſine dubio Brixiana (1).

II.

„ FRANCISCI PHILELPHI Odæ (2): impreſſit Angelus Britanni-
„ cus. IIII. Iulii .... 1497. *in* 4°.

Referunt hanc editionem Maettarius in utraque ſuorum Annalium editione; Orlandius in ſecunda ſui operis parte, pag. 387., (qui tamen in eo fallitur, quod eam eſſe ait ſine loco & typographo) & Deburius uterque: *le Jeune* quidem, ***Belles Lettres***, tom. I. num. 2871., addita hac notatiuncula: ***Edition rare & fort recherchée; elle eſt auſſi la premiere de ce livre***: cui doctrinae, quod ſpectat ad primatum editionis, ſubſcribere in praeſentia non audeo; *l'Ainé* vero in Catal. Biblioth. D. de la Valliere, tom. II. pag. 127. & ſeq. Ejus exemplum exſtat in Corſiniana.

z 2 III.

(1) Perperam Maettarius, pag. 617. edit. novae, poſt Poſſevinum alioſque quoſdam ſcriptores hanc edit. Venetiis tribuit. Exſt. in Biblioth. Em. Card. Valentii Gonzagae.

(2) Deburius le Jeune addit & *carmina*, quod omittunt Maettarius & Deburius l'Ainé.

III.

Muſice· utriuſq; cantus practi
ca excellentis FRACHINI GA
FORI Laudenſis libris
quatuor modu
latiſſima.

In fine:

Impreſſa Brixiæ opera & impenſa Angeli Britannici: anno ſalutis Milleſimo quadringenteſimo nonageſimo ſeptimo: nono Kaleñ: Octobris.

(*in fol. par.*)

Allatus titulus occurrit primo fol. recto; eodem verſo habetur *Regiſtrum hujus operis*. Sequenti verſo (rectum vacat) incipiunt tituli capitulorum quatuor librorum operis, quibus praepoſitus eſt hic titulus: *Deſcriptio Muſicæ actionis Franchini Gafori laudenſis*; qui tituli duas occupant paginas.

Pagina ſexta ſeu folio tertio verſo incipit epiſtola dedicatoria Auctoris ad Ludovicum Mariam Sfortiam Anglum, Ducem Mediolanenſium, plus quam duarum paginar., cui ſubjunctum eſt *carmen* Epigrammaticum *Lucini Conagi*, verſuum 22. in laudem Maecenatis ipſiuſque Auctoris. Haec hactenus dicta, quatuor continentur plagulis, nulla ſignatis litera. Editio eſt optimo charactere Romano, cum ſignaturis tantum, quæ pertingunt uſque ad *L* III.; praecedentes foliorum faſciculi, omnes ſunt quaterni. Maxima paginarum pars reſperſa eſt notis Muſicis ligno affabre inſculptis. Exſtabat in collect. Abb. de Roſſi.

IV.

Opuſcula ꝛ tractatus q̃ʒplurimi
Sancti BONAVENTVRE Car
dinalis ordinis
minorũ.

In calce, *col.* 2.

Libri ꝛ tractatus una cum oratione (1) in vi
tam ꝛ miracula ſancti Bonaventure: gene-
ralis quondam miniſtri fratrum minorum
Cardinalis epiſcopi albanẽſis ꝛ ſacre theo
logie doctoris ſeraphici: per Bernardinum
Miſintam pap̃. ſumptibus Angeli Britã
nici: vigilanti cura impreſſi finiunt feliciter.
Brixie: Anno gr̃e M. cccclxxxxvij. pridie
Calend̃. Ianuarij.

(*in* 4°.)

Se-

(1) Auctor hujus Orationis eſt Octavianus de Martinis Sueſſanus, Advocatus Conciſtorialis, qui eam dicat Juliano de Ruvere Card., aliquanto prolixiore Epiſtola.

Secundo fol. verſo habetur index tractatuum & opuſculorum, in volum. contentorum, quae ſunt num. XXII. Editio eſt charact. Goth. ſed claro, cum non multis abbreviaturis: duplici ſignaturarum ſerie inſtructa, quarum prima per literas minores expreſſa pertingit usque ad q IIII.; altera literis majuſculis, & pertinet uſque ad N. III. Cuſtod. num. regiſtro & inſigni typogr. caret. Exſt. in Caſanat. BRIXIÆ

V.

Fr. GABR. de BARELETA Or. PP. Quadrageſimale, *cum Præf. fr. Benedicti Brixiani ad fr. Thomam Cajetanum O. PP.*

In calce:

Impreſſum eſt hoc divinum atque utiliſſi
mum opus: impenſa. procuratio
ne. ꝛ his ſpecioſiſſimis
caracteribus (*ſic*).
Iacobi Britannici Brixiani: in egre
gia Brixie urbe. maxima
cum vigilantia corre
ctum. 1497.
die. XI. No
vēbris.
FINIS.

(*in* 4°.)

Vid. ſub anno ſeq.

VI.

PHILIPPI BEROALDI Orationes multifariæ & Appendicula Verſuum. Brixiæ apud Io. Britannicum 1497. *in* 4°.

Brixianae hujus Orationum Beroaldi exemplum poſſidet Corſiniana; aliudque ſelectiſſima Biblioth. Excell.B. C. Valentii Gonzagae Mediol. Eam agnovere cl. Bibliographi Mazzuchellius & Fantutius, qui eam cum Bononienſibus recenſent, ubi de Beroaldo ſeniore ſermonem habent, videndi.

VII.

Si bono literarum ſtudio delectaris ſuaviſſime lector. Volumen iſtud lectioni tuæ ſæpius occurrat facito. eo enim continentur.

CIOMEDIS (*ſic*) de contemplatione orbiū excelſorum diſputatio:

ARISTIDIS & Dionis de concordia orationes.

PLVTARCHI præcepta connubialia.

Eiuſdemqꝫ de virtutibus morum.

Quæ

BRIXIA Quæ omnia legentis animum & præcipue delectant: & maximope exornant: eumqꝫ perbelle: optimeqꝫ componunt. Vale.

In fine:

Imprælſum (*ſic*) Brixiæ. per Bernardinum miſintā ſumptibus Angeli Britannici Civis Brixiani anno. M. cccc. lxxxxvii die. iii. Aprilis.

(*in* 4°.)

Singula haec opuſcula ſunt ex verſione Caroli Valgulii Brixiani, Caeſaris Borgiae Cardinalis Valentini a Secretis. Primum ipſi Borgiae ab interprete nuncupatur, prolixiore epiſtola eidem praepoſita, in qua eum miris extollit laudibus. Orationes Ariſtidis & Dionis nuncupat Franciſco Piccolominco Card. Senenſi: Plutarchi libellum de virtute, Alexandro VI. P. Ejuſdem praecepta Connubialia Joanni Borgiae Candiae & Sueſſae Duci. Ad calcem ultimi opuſculi habetur epigramma Franciſci Ducci Brixiani ad Heronymum Calciavelium, infra quod poſita eſt ſubſcriptio, *impreſſum* &c. Cleomedis duo ſunt libri; Dionis Orationes, duae pariter: ſecunda habita Niceae, ſedata ſeditione, eſt duarum pagin. tantum. Ante Ariſtidem legitur epiſtola P. Gravinae ad Valgulium, cujus haec eſt inſcriptio: *Valgulio Brixiano Ariſtidi Romano cognominato ſalutem*. Epiſtola ad Card. Senenſem praeponitur Orationibus Dionis.

Libellus eſt optimo charactere Rom. cum ſignaturis ſolummodo, quae pertingunt uſque ad *k*. IIII., *e* & *i* ſunt duerni, caeteri quaterni. Accedunt libello quatuor alia foliola, quibus praepoſitus eſt hic titulus:

Errorū ac defectuum: qui culpa impreſſorum contigerunt caſtigationes īferius cōtinent.

Quorum primus ſic habet: *In primis Epiſtola praepoſita orationibus Dionis legi debet ante Orationem* Ariſtidis. Extabat in collect. Abb. Nic. de Roſſi.

VIII.

Reverendi fratris BAPTISTAE Mantuani Carmelitae de patientia aurei libri tres.

In fine:

Impreſſum Brixiæ p Bernardinū Miſintam Papienſem iii. Cal. Iunias. Anno Theogoniæ. M. cccc. xcvii.

(*in* 4°.)

Allatus titulus charact. Gothico grandiori excuſus occurrit primo folio recto, verſum vacat. Sequenti folio habetur Epiſtola Heliae Capreoli ad Joannem Taberium, qua eum rogat ut opuſculum, quod *omnis moleſtiae praeſentaneum medicamentum* vocat, publico uſui exponendum curet. Sequuntur deinde *Indices libro-*

Digitized by Google

librorum, qui argumenta capitulorum, ex quibus libri conſtant, ſiſtunt; quibusque ſubjuncta eſt epiſtola Auctoris ad Franciſcum Fantucium: & haec omnia ſex plagulis litera *a* notatis continentur. Sequitur poſtremo opus ipsum in libros tres diſtinctum, quod ſignatum à *b.* usque ad *p* 111. ita ut ejus plagulae ſint 110.; omnes enim ſcapi, ultimo excepto, quaterniones ſunt: quibus ſi addantur folia VI. quae praecedunt, ſumma foliorum erit 116. Opus deſinit folio recto, in quo occurrit addueta ſubscriptio; eodem verso legitur *Ioannis Taberii Brixiani ad Heliam Capreolum amicorum optimum Antigraphia* verſibus elegiacis, numero 28. Editio eſt charaetere rotundo nitido cum ſignaturis tantum; & extat in Caſanat. et in collect. Ab. de Roſſi. BRIXIAE

IX.

DE CONFIRMATIONE CHRISTIANÆ FIDEI.

In fine:

Impreſſum Brixiæ per Bernardinum Miſintam Pa
pienſem Diligentiſſimum Impreſſoré. anno. MXDVII.
Die Vltimo Menſis maii.
(*in* 4°.)

Uno tantum die poſt Mantuani traet. de Patientia, ſuper. numero recenſitum, hoc Heliae Capreoli opuſculum Miſintae typis in lueem prodiit. Praeit brevis epiſtola Auctoris ad Bernardinum Fabium concivem ſuum, Epiſc. Pharenſem, data Brixiae Cal. Apriles MXDVII., et in fine aeeedit eiuſdem oratio *ad impetrandam propriorum reatuum veniam*. Sex omnino ſunt opuſculi plagulae, ſignatae littera *a*, eodemque charactere impreſſae ac praecedens, eum quo compactum eſt exemplum Caſanatenſe. Orlandius, qui praecedentem editionem propriis oculis usurpaſſe videtur, opuſculum hoc Capreoli omnino ignoravit; ſicut ignorarunt Maettarius et Proſper Marchandius, quem allegat, et auctor Bibliothecae Cordeſianae a Marehandio laudatus: quod argumento eſt exemplaria libri de Patientia ab ipſis viſa hoc opusculo caruiſſe; vel non ſatis diligenter ab ipſis fuiſſe evoluta.

X.

HOC HABES STVDIOSE LECTOR
PONTANI LIBRO: QVICQVID
EST DE ASPIRATIONE SCITV DI
GNISSIMVM.
IOANNIS IOVIANI PONTANI DE ASPIRATIONE
AD MARINVM TOMACELLVM LIBER INCIPIT.

In fine:

Impreſſum Brixię per Bernardinum Miſintam Papienſem.
Anno. M. CCCC. LXXXXVII. die. xii. Auguſti.
(*in* 4°.)

Hiſce

BRIXIAE Hiſce ſubjicitur inſigne typographi eum hiſce ſiglis: **B. M. C. P.**, quod exhibet Maettarius ipſe, pag. 640., addita rectiſſima hac interpretatione: ***Bernardinus Miſinta Civis Papienſis***. Prima inſcriptio: ***Hoc babes*** &c. legitur primo folio recto; altera in fronte folii ſequentis. Signatur ab *a* uſque ad *g*, omneſque foliorum faſciculi quaterniones ſunt. Numeris et cuſtodibus caret. Character Romanus eſt & pulcher; deſinitque opuſc. circa medium ultimi folii verſi. Exſt. in Corſiniana, ubi eam evolvit cl. P. Amoretti.

XI.

HOMERI POETARVM SVPREMI ILIAS PER LAVRENTIVM VAL LEN. IN LATINVM SERMONEM TRADVCTA FOELICITER INCIPIT.

In fine:

Accuratiſſime ac ſolerti cura Impræſſum (*sic*) ac emendatū hoc opus ꝑ Venerabilē. d. ꝑsbyterꝶ Baptiſtā Farſengum. Impenſa vero. d. Franciſci Laurini civi (*sic*) Brixiani. Anno a natali xꝑiano. M. CCCC. LXXXXVII. Die vero Sexto. Menſis Septēbris.

(*in fol.*)

Novam hanc Iliados Homericae Brixianam editionem ſtudio & labore ſuo in lucem prodire curavit Bernardinus Laurinus Brixianus, praemiſſa eidem longa epiſtola nuncupatoria ad Nicolaum Corigienſem, ſubjunctoque etiam epigrammate in ejuſdem laudem. In calce ejus epiſtolae ita de ſe loquitur Laurinus, quaſi opus ab ipso & elucubratum & excusum fuiſſet: *Nam alia*, inquit, ***nec te minus digna, et quae non injucunda tibi fore mihi perſuadeo, propediem excudam, ſi haec mea ſcripta quantula ſunt, tuo acri & cenſorio judicio comprobatum iri ſenſero & me a genuino oblatrantium, quae maxima turba hodierna tempeſtate eſt***, &c. Hiſee tamen verbis non aliud ſignificare potuiſſe Laurinum, quam opus ipſius opera fuiſſe excuſum, ſuoque ſtudio & labore emendatum, praefixa ipſi prolixa hiſtorica ad Maecenatem epiſtola (ad quam potiſſimum reſpexiſſe videtur) oſtendunt titulus operi praepoſitus & ſubſcriptio ad calcem adjecta, quorum ille verſionis auctorem, haec typographum oſtendit. Quam quidem ſubſcriptionem mirum eſt occaſionem praebere potuiſſe Orlandio, Franciſcum Laurinum inter Brixianos typographos numerandi, praetermiſſo vero operis (aliorumque plurimorum) typographo, Baptiſta Farſengo.

Duo priora folia, non ſignata, ſecunda & tertia pagina continent Bernardini Laurini epiſtolam cum ſubjecto epigrammate, de quibus ſupra diximus; prima & quarta vacant. Signaturae incipiunt a primo operis folio; & pertinent uſque ad *o* III.; ac ſupra allatam ſubſcriptionem, nullo praemiſſo regiſtro, haec legitur ejuſdem deſcriptio: ***Omnes ſunt terni praeter*** a, ***et*** b ***qui ſunt quaterni***. Numeris & cuſtodibus caret; character Romanus & pulcher eſt. Exſtat in Biblioth. Em. Card. Valentii Gonzagae.

XII.

Ieſus Maria.
Nel nome ſia de Chriſto Ieſu

e de

e de la ſua pia madre vergine Maria
Incomincia el prologo in la ſeguen
te opereta ditta Summula o ve-
ro Sumeta de pacifica conſcientia.

In fine:

Impreſſa: e con ogni diligentia emẽdata q̃ſta aurea opereta: ne la cita de Breſſa per el venerabile miſer pre. Baptiſta: farſengo nel año. M. cccc. lxxxxvii. a di xii. de ſeptembre.

(*in* 4°.)

Editio eſt charact. Gothico, cum ſignaturis, quae pertinent ab *a* uſque ad *e*, omneſque foliorum faſciculi ſunt quaterniones. Numeris, cuſtodibus & regiſtro caret. Exſt. in Collect. Abb. Nic. de Roſſi.

XIII.

HOMERI Odyſſea per Raph. Volaterranum in Lat. converſa. Brixiae 1497. *in fol.*

Ex Catal. Biblioth. A. N. de Roſſi, pag. 61.

XIV.

„ BREVIARIUM Rom. cum annexo Proprio O. S. Aug. *Ad calcem*:
„ Explicit Breviarium ſecundum Ritum Romanum Brixiae impreſſum
„ per Iacobum Britannicum, Anno. M. CCCC. XCVII. die XII.
„ Octob. *Sequitur Adpendix Feſtorum Ordinis, Char. goth. Num. foll.* 12.

Deniſius, pag. 423.

MCCCCXCVIII.

I.

Tractato del origine ꝛ immortali
ta de lanime in theologia e philoſo
phia morale e utiliſſimo. compoſto
per valentiſſimi homini in dialogo
e vulgare.

In calce:

Finiſſe el dialogo de frate IACOBO CHAMPHORA da çenna. Stampato ne la inclyta cita de Brixia in caſa del venerabile. d. prete Baptiſta da farſengo. M. cccc. lxxxxviii. adi iij. Marzo.

(*in* 8°.)

BRIXIÆ Plagulae 36. cum ſignaturis tantum, charact. Gothicus. Signaturarum poſtrema eſt *i.* 11., ſcapi omnes duerni. Deſinit folio recto; eodem verſo incipit tabula Capitulorum opuſculi, quae & quindecim lineas ſequentis recti occupat. Editionem refert Mittarellius in Append., col. 116., ubi notat in hac editione deeſſe Epiſtolas nuncupatorias ad Bernardum Juſtinianum, & Jo. de Marcanova, quod veriſſimum eſt. Exſt. in Angelica.

II.

„ C. PLINII SECVNDI NATVRÆ HISTORIARVM LIBRI
„ XXXVII E CASTIGATIONIBVS HERMOLAI BARBARI QVAM
„ EMENDATISSIME EDITI.

Sequitur prolixa Epiſtola dedicat. Io. Baptiſtæ Palmarii ad nobiliſs. Iuvenem Conſſalum Ruitium Delavega & Mendoſa, *cum ſubiecto epigramm. ad L. quod incipit:*

Qui Cœlum: Terras: Æquor: genus omne animantum.
&c.

Infra quod, caractere majuſculo legitur:

OPERI SVPREMA MANVS IMPOSITA ANN. GRATIAE MIID. EIDIB. FEBRVARII. AVGVSTINI BARBADICI PRINCIPATVS ANNO XII.

Ad calcem, eadem ſubſcriptio ac in edit. anni 1496. in fol.

De hac edit. ſic ſcribit Erneſti in Biblioth. Lat. Fabricii, lib. 11. pag. 191. *Sequitur* (edit. Venetam anni 1498. (1) per Bernardinum Benalium & cum Praef. J. B. Palmarii) *altera Brixienſis a. 1498. adſignari ſolita, ſed in calce annum 1496. exhibens: in quo vitium ſit neceſſe eſt; quia Benalianae veſtigiis incedit: videturque ille annus temere ex eadem prima ductus eſſe. Niſi in tota re fraus eſt, ut videtur. Nam nos habuimus exemplum, quod haberet annum 1497. ſed id nobis periit...* Exſt. in Biblioth. Regia Parmenſi.

III.

Moralia Sancti GREGORII Pape in li-
bros beati Iob una cum duabus
tabulis: quarum una; ſeriatim oĩa puncta Biblie: altera ipſius
Sancti Gregorii melliſluos ſententiaꝝ flores cõtinet: Im-
preſſa Brixie anno 1498. per Angelũ Britannicũ de
pallazolo: Cui ꝑ illuſtriſſimũ ducale Venetoꝝ do
miniũ ꝯceſſum eſt: ne qs audeat in terris

ipſius

(1) Haec Veneta Benalii editio, quam ad manus habeo, in calce gerit annum 1497. in principio vero exhibet ea omnia quae habentur in hac Brixiana cum iiſdem omnino chronologicis notis; & (quod magis eſt) annotatiunculis in margine ad varias lectiones pertinentibus inſtructa eſt: quae omnia de ſuo exemplo ſignato anno 1497. negat Erneſti. Nodos hos diſſolvere, quos tam haec Brixiana editio, (quam hactenus videre non licuit) quam Benaliana modo commemorata legenti offerunt, in praeſentia neque vacat, neque codicum defectus tentare ſinit. Conferat interim L. quae Jo. A. a Turre Rezzonici, & Erneſti de utraque diſſeruerunt.

BRIXIAE

ipſius illuſtriſſime dominationis iſtud
opus in hac parva forma Impme
re infra qnquénió ſub pena
ut in gratia cõtenta ꝛc.

In fine :

Exaratum diligentiſſimeqꝫ emendatum
eſt opus preſens moralium ſancti Gregorii
pape In officina Angeli Britãnici de pal.
lazolo . Anno dñi . 1498. Die . 2. Iunii . Ad
laudẽ ꝛ honoreꝫ dñi noſtri Ieſu xp̃i : eiuſqꝫ
genitricis Marie ,

Regiſtrum .

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. ſ. t. u. x y.
z. ꝛ. ꝝ. ꝝ. A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L.
M. N. O. P. Q. R. S. T. V. X. Y. Z.

Omnes ſunt quaterni preter Z. qui eſt qn.
ternus .

(*in* 4°. *par.*)

Charact. Goth. minutiſſimus, cum ſignaturis tantum, paginae bipartitae. Tabula *punctorum tactorum in Moralibus* S. Gregorii, quae praecedit, eſt foliorum 15. Auctoritatum Scripturae, 16. Haec folia ſpecialibus ſignaturis notata, non continentur in regiſtro. Deſinit fol. verſo. Exſt. in collect. Abb. de Roſſi.

IV.

QVESTIONES SVPER
EVANGELIIS TO
TIVS ANNI.

Edite per Reverendũ. d. JOANNEM de TVR.
RECREMATA : ordinis predicatoꝝ: epiſcopuꝫ Sa
binenſem : ſancte Ro. eccleſie Cardinalem.
S. Sixti . Nuperrime Impreſſe Brixie
per Angelum Britannicum de pallazolo *&c.*

In fine :

- - - - - - - - Impreſſe. Brixie An.
no . M. cccc. xcviij. die . ij. Iunii per Ange
lum Britãnicum de palazollo (*sic*) : ad laudem
dei ꝛ eius genitricis marie .

Regiſtrum huius opis
a b c d e f g h i k l m n o p q r ſ t u
Omnes ſunt quaterni .

(*in* 4°.)

BRIXIÆ Inſcriptio volum., quae legitur primo folio recto, duplici charactere Gothico majuſculo exarata eſt, & in lineas ſive particulas XVI. diſtributa. Verſo folio occurrit epiſtola fratris Gregorii Britannici O. P. ad L., in qua de fortuna conqueritur, quod uſque ad id tempus tantum thaſaurum mortales celaverit: lectorem deinde hortatur ut univerſa potius vendat, cuncta deſerat, ac talem tantamque gemmam, quae ſecum futura ſit, emat. Qua quidem oratione oſtendit, antiquiorem operis editionem, quae Romae prodiit anno 1477., ignotam ipſi fuiſſe. Sequitur deinde *tabula hujus operis continens quaeſtiones CCCXVIII. tam de tempore quam de ſanctis collectas ex omnibus Evangeliis omnium Dominicarum & feſtivitatum principalium totius anni ſecundum ordinem & uſum fratrum prædicatorum*; quae tabula quinque occupat plagulas; quarum prima & ſecunda ſignantur numeris Romanis II. III. omiſſa litera. Signaturae alphabeticae incipiunt a primo operis folio, & continuata ſerie uſque ad finem progrediuntur. Sub regiſtro habetur inſigne typogr. Charact. Goth. valde pulcher, columnae binae. Exſt. in Caſanat.

V.

LIBELLVS MEDITATIONVM

Hec ſunt que in hoc opuſculo continentur.

Meditationes divi AVGVSTINI epiſcopi hypponenſis que ſe in . xl. capita extendunt.

Soliloquia eiuſdem: que ſe in . xxxvii. capita extendunt.

Manuale eiuſdem quod . xxxvi. continet capita.

Item meditationes divi BERNARDI abbatis Cantuarienſis (*sic*) que in . xvii. capita dividuntur.

Epiſtola eiuſdem pulcherrima de perfectione vite.

Item Sermo unicus PETRI DAMIANI.

Item meditationes Sancti ANSELMI, quæ in quatuor capita dividuntur.

Item carmina. N. laudenſis ordinis predicatoꝝ: quibus laudes hoꝝ opuſculoꝝ perbelle concinnũtur (*sic*): necnõ ⁊ carmina Pii ſecundi pontificis maximi: que divi Auguſtini laudes modulantur: Iteꝫ carmina MAPHEI VEGII laudenſis: In laudem ſancte Monice matris divi Auguſtini.

Item tractatus ſancti VINCENTII admodum utilis de vita ſpũali: qui in capita. xix. dividitur.

Itē Sermo unicus divi BERNARDI abbatis: de paſſiõe dñi.

Ad calcem carminum Maphei Vegii:

Hec preclara opuſcula: Imprimi fecit Brixie Angelus Britannicus de Pallazolo: Civis Brixianus: ad honorem ⁊ laudem omnipotentis dei: ⁊ gene-

tri-

tricis eius virginis Marie : die
viii. Octobris . Mccccxcviij.
Regiſtrum .
a b c d e f g h i k l m n
Omnes ſunt quaterni preter o
qui eſt quinternus . *Infra, inſigne typogr.*
(*in* 8°.)

Signatura *o* in ſerie literarum, ex quibus conſtat regiſtrum, omiſſa fuit . Poſt ejuſmodi ſignaturam in exemplo Caſanat. ſequitur ſignatura *p*, qua ſignatus eſt ſermo S. Bernardi de Paſſione D. Hanc excipiunt ſignaturae *l. m.* aliae ab iis quas exhibet regiſtrum, quibuſque ſignatus eſt tract. S. Vincentii, qui ultimo loco in volumine occurrit, & plagulae, quibus duo haec opuſcula continentur, ſunt num. 28., quae conjunctae cum iis, quas regiſtrum deſignat, efficiunt ſummam plagularum 142. His tamen adjungendae ſunt aliae quatuor : quarum prima allatum titulum, aliae tres ſingulorum tractatuum tabulas, ſive indices continent, quae tabulae non omni ex parte reſpondent titulo volum., neque ordini ipſorum Opuſculorum . Charact. Goth. nitidus, cum cuſtod. quaternorum, ſed ſine numeris, pagina bipart. Exſt. in Caſanat.

VI.

Tractatus de modo
bene moriendi :
cum multis
orationi
bus.

In fine :
Explicit tractatus de modo bene moriendi com
pletus per. d. IO. DE BRVCELLA (*sic*). Impreſſum Brixie
per Angelum Britannicum de Pallazolo . M. cccc.
lxxxxviij. die xxvi. Octobris.
(*in* 8°.)

Charact. Goth. nitidus, cum ſignaturis : plagulae XX. columnae binae . Exſt. in Angelica.

VII.

„ ANGELI DE VBALDIS Lectura aurea ſuper Tit. Interdictis di-
„ geſti Novi . Brixiæ per Angelum Britannicum de Palazzuolo (*ſic*)
„ 1498. *fol. maj.*

Deniſius, p. 456. ex Biblioth. Gottvicenſi.

VIII.

BRIXIÆ

VIII.

GASPARINO BORRO Trionfi, Sonetti, e Rime ſpirituali. In Breſcia per Angelo Britannico. 1498. *in* 4°.

Ex Catal. Biblioth. Pinell., tom. IV. p. 315. Vid. Deniſium, pag. 440.

IX.

SERMONES DE SAN
CTIS FRATRIS GABRI
ELIS BARELETE.

In calce:

Expliciunt ſermões de ſanctis Eximii ſa
cre Theolog. magiſtri Gabrielis de barele
ta ordinis predicatoꝝ. Impreſſi vero Bri-
xie ſumptibus atq; ſolerti cura Iacobi Bri
tãnici Brixiani. anno incarnatiõis. 1498.
die 13. Ianuarij.

Regiſtrum operis.

Quadrageſimale hujus operis incipit
in *a*: excepta eplã: ⁊ deſinit in *r*. õesq; ſunt
quaterni. Sanctuarium vero incipit in A
⁊ deſinit in K õesq; ſunt quaterni excepto
E quod eſt ternus.

(*in* 4°.)

Minuto valde, ſed nitidiſſimo charact. Goth. duabusque columnis impreſſum eſt hoc volumen, non ſecus ac Quadrageſimale ſub anno ſuperiori (ad quem revera pertinet) relatum. Utrique praeter ſignaturas adjuncti ſunt numeri, quorum poſtremus in Quadrages. eſt 135. in Sanctuario, 77. In calce utriuſque occurrit inſigne typographi; & in principio, tabula Sermonum. Exſt. in Caſanat., in collect. Abb. de Roſſi, &c. Confer Mazzuchellium.

X.

AEMILII PROBI VIRI CLARISSIMI DE VITA EXCELLENTIVM IMPERATORVM LIBER INCIPIT FELICITER.

In calce:

Hoc opus Probi Aemilii De Virorum Excellẽtiũ Vita Impreſſit Iacobus Britã
nicus. In Inclyta Brixiæ civitate Anno. M. cccc. IID. xv. Calen. Octobres.

(*in fol.*)

Primum folium exempli Caſanat. Bibliothecae, quod certe ejuſdem temporis ejuſdem-

demque chartariae officinae eſt ac reliqua, omnino vacat; & ita etiam ſe habet exemplum Bibliothecae Corſinianae, ita ut pro certo haberi poſſit, ita prodiiſſe ex ipſa typograph. officina, quamvis ſequens folium, in cujus fronte occurrit allatus titulus, ſignatum ſit *a* 11. Volumen ex uno quaterno & tribus ternis, ſive ex foliis 26. conſtat, ſine numeris, cuſtodibus & regiſtro. Character Romanus eſt & nitidus. BRIXIÆ

XI.

POLYBIVS HISTORICVS
DE PRIMO BELLO
PVNICO ET PLV
TARCHI PA .
RALELIA. (*sic*).

In fine :

Impreſſum Brixiæ per Iacobum Britãnicum die vigeſimo quarto octo bris . M. ccccLxxxxviii.

(*in fol.*)

Nitidiſſima editio, quae certe Brixienſis typographiae gloriam amplificat. Polybius eſt ex verſione Leonardi Aretini, cujus Epiſtola ad Hiſtoriae ſtudioſos legitur primo folio verſo; eodem recto habetur adductus titulus, *Polybius* &c. Plutarchi Paralela ſunt ex verſione Guarini Veronenſis, cujus Epiſtola ad Jacobum Lavegnolum ipſis praemittitur. Editio eſt cum ſignaturis tantum; plagulae triginta duae. Exſt. in Collect. Abb. de Roſſi.

XII.

SOLINVS DE MIRABILI
BVS MONDI (*sic*).

In fine :

Solinus de mirabilibus mundi Brixiæ per Iacobum Britannicũ Impreſſus. Anno. MCCCCIIC. Die Vigeſſimo (*sic*) Novẽbris.

(*In fol.*)

Perpulchrae hujus C. Solini editionis auctor fuit Bartholinus Atrienſis Brixianus, qui eam inſcripſit Lucae Paſſo Jureconſulto Bergomati, Epiſtola, quae legitur ad calcem tabulae volumini praemiſſae. „ Mitto itaque (inquit poſt medium) ad te „ mei in te amoris indicem Solinum Polyhiſtora, qui cum antea multis errori- „ bus refertus circumferretur, a nobis multis adhibitis & novis & vetuſtis exem- „ plaribus nonnulliſque in illum Jo. Britannici praeceptoris noſtri obſervationibus „ caſtigatus eſt, ut putemus omnibus linguae latinae cultoribus ſatisfecisse. Ad- „ didimus inſuper tabulam ita capitulatim paginatimque graphice digeſtam, ut „ nihil in toto ſit opere, ſive loca, ſive urbes, ſive, &c. quod vel modico temporis „ diſpendio non reperiri poſſit „. Haec tabula in tot ſegmenta partita eſt, quo ſunt alphabeti literae, & ſub unaquaque poſita fuere ea vocabula, quae ab eadem incipiunt: in eorum tamen collocatione haud ſervatus fuit alphabeticus ordo, ſed ordo Capitulorum atque adeo paginarum, ita ut quae in primis capitulis leguntur,

e

BRIXIAE ea primo loco occurrant, & ita porro. Paginas 14. cum dimidia circiter occupat, & ſignatur majoribus alphabeti literis A. B. Opus vero ipſum ſignatur minoribus literis, quae pertinent uſque ad *e* iiii. Numeris quoque in ſupremo margine a primo operis folio incipientibus notatum eſt, horumque poſtremus eſt 34., cui numero ſi addantur octo folia, quae tabulam, editoris Epiſtolam, Epiſtolamque ipſius Solini continent, ac primum folium, quod allatum titulum exhibet, ſumma foliorum erit 43.; qui tamen numerus impar ſuppletur plagula alba, quae occurrit poſt Solini Epiſtolam. Extat in Caſanatenſi, in Corſiniana, &c.

XIII.

SOLINVS de Mirabilibus Mundi.

In calce:

Solinus de Mirabilibus mundi Brixiæ per Iacobum Britannicum impreſſus

Anno MCCCCIIC. Die Vigeſimo Novembris.

(*in fol.*)

Alteram hanc Solini editionem diligenter examinavit & eum ſuperiore accuratiſſime contulit cl. P. Amoretti in Bibliotheca Corſiniana (ubi utraque extat); & duas plane diverſas editiones eſſe, ſaltem quod ſpectat ad typographicum artificium, certiſſime deprehendit. Ex differentiis maxime obviis ab eodem obſervatis praecipuas hic memorare contenti erimus; quod earum una, vel ſe ſola, nullum de diverſitate editionum ambigendi locum relinquit.

I. In ſuperiore titulus eſt charact. Rom. majuſculo; in hac charact. Goth. ordinario.

II. Illius tabula, uti vidimus, paginas 14. cum ſemiſſe occupat, duabuſque columnis excuſa eſt; hujus tabula, ſeptem tantum, eaſque tripartitas.

III. Illius initiales florentes ſunt, ligno inſculptae; hiſque caret altera haec, niſi quod primi capitis initialis grandem cujuſdam beati effigiem exhibet, dextera librum, ſiniſtra crucem tenentem, ligno pariter inſculptam.

IV. Hujus character charact. ſuperioris major eſt: quo fit ut ejus paginae, etſi eodem numero, ac praecedentis, cum longiores, tum latiores ſint paginis illius. Numeri inſuper in ſummis foliis inſcripti, in hac Romani ſunt, in illa Arabici. Generaliter autem in utraque initia & fines paginarum conveniunt.

Cur duas ejuſdem operis editiones, eodem anno eademque die notatas idem Brixianus typographus evulgarit, paullo longius eſſet inquirere.

XIV.

PYLADAE BVCCARDI Grammaticarum Inſtitutionum Regula & Carmen Scholaſticum. Brixiae 1498. per Iacobum Britannicum.

Pluries hoc opus impreſſum fuiſſe Brixiae & Venetiis, refert Card. Quirinus, *de Brixiana liter.* parte 1. pag. 8. & ex pluribus hiſce tres memorat, Brixianam unam & Venetam alteram, utramque ab Auctore improbatam; tertiam autem, ſcil. Brixianam hujus anni 1498., quam ipſe Auctor *provectiorem*, & *ſuo cum nomine exire gratulatus*, ut ſcribit idem Quirinus, *criticorum latratus nauci faciendos eſſe* de-

Digitized by Google

declarat. Ex hac editione Emin. Scriptor, pag. 9. recitat verſus, quibus Pylades ejuſdem frontem & calcem exornavit, qui apud eundem videri poterunt. BRIXIÆ

XV.

„ Ejuſdem PYLADAE breve Vocabularium, metricis legibus vin-
„ ctum. *iiſd. typis & anno*.

Et ex hoc Vocabulario laud. Quirinus refert verſus, quibus Auctor Scipioni Tertio Brixiano illud nuncupavit, pag. 10.

XVI.

„ PAMPHILI SAXI Brixia Illuſtrata *carmine*. Brixiæ 1498.

Ex iis, quae ſcribit Tiraboſchius in Biblioth. Mutin., tom. V. pag. 30. videtur dubitari non poſſe, quin hoc Saxi poema typis excuſum fuerit Brixiae, & quidem hoc ipſo anno 1498. Fatetur tamen cl. Scriptor, nullum ejus exemplum ſe videre potuiſſe; neque alium quempiam ſcriptorem offendiſſe, qui ejuſdem meminerit.

MCCCCXCIX.

I.

„ FIOR de VIRTU: impreſſ. in la cita de Breſſa per p̃re Baptiſta
„ de Farſengo. M. CCCC. LXXXXVIIII. a di otto de Febraio. P. M.
„ Breſſa 1499. *in* 4°.

II.

„ RAPHAELIS FVLGOSI Comment. ſuper II. par. ff. veteris. fol.
„ Brixiae 1499.

Prima editio nititur teſtimonio Maettarii, qui eam recenſet, tom. 1. pag. 692. inter editiones a ſe viſas; addens ſe neſcire, quid ſibi velint literae P. M. ſubſcriptioni ſubjunctae. Alteram ex fide Proſperi Marchandii laudat idem Bibliographus pag. 703. Utraque deeſt apud Orlandium.

III.

Vitae PLVTARCHI adhibita ſolerti diligen
tia ac multis collatis exemplaribus
graecis ꝛ latinis ad unguem
per excellentem virum
Pyladen Brixia
nũ caſtigatae.

In fine:

Virorum illuſtrium vitæ ex Plutarcho græco in latinum verſæ ſolertiqꝫ
cura emendatæ feliciter expliciunt: per Iacobũ Britãnicum

BRIXIÆ

Brixiæ Impſſæ. M. ccccIxxxxix. die. ix. Auguſti.
Regiſtrum huius operis.
aa a b c d e f g h i k l m n o p q r ſ t u x y z &
A B C D E F G H I K L M N O omnes ſunt quaterni.
(*in fol. magno.*)

Praemiſſus titulus eſt charactere Gothico permagno; caetera omnia, charactere Romano, & quidem valde eleganti, quam plurimis noſtri temporis longe praeſtantiori. Primum folium rectum exhibet allatum titulum; eodem verſo incipit

Index Vocabulo℞ & rerū in toto Vita℞ Plutarchi ope cōpræn ſarū (*sic*).

qui 26. paginas cum ſemiſſe occupat. Ad ejus calcem legitur Epiſtola Pyladae ad Joannem Paulum Averoldum patricium Brixianum, data Brixiae Idibus Auguſti MID. ex qua operae pretium duco, duo excerpta huc afferre, quorum alterum ſtudium a Pylade in emendando Plutarcho adhibitum declarat; alterum ſuae hujus editionis deſcriptionem continet.

„ Quantum mihi provinciae deſumpſerim, quum emendandum Plutarchi vo„ lumen accepi, non modo tu..... ſed ipſi in primis literarum profeſſores, ac „ deinde quisquis Minervam colit, judicare poteſt, ſi modo primam illam im„ preſſuram Venetam a Nicolao Jenſone excuſam, utpote caeteris meliorem „ immo reliquarum originem fontemque perlegerit. Vel ab ipſo libri capite & „ Theſei vitae principio, ac deinceps plurimis locis ita mutilatae, inverſae, at„ que ex ſuperfluo adjunctis verbis legebantur, ut nec cohaererent ſenſus nec... „ Quod niſi, praeter pauxillum id ingenii quod nobis natura conceſſit, cum „ graeca quaedam tum vero latina ac manu ſcripta exemplaria multo cum la„ bore.... ſuppetias tuliſſent: iis enim freti late ſcatentes errores expunximus, „ ſupra tria erratorum millia quæ caſtigavimus, offenderentur: praeter barbariem ca„ cographiae paſſim codicem ferme totum occupantem. Id tamen onus quamquam „ graviſſimum libenter aſſumpſi.... Quinque autem praecipui utriuſque noſtrum „ (ſui & Jacobi Britannici) ſtudii ab hoc emptores volumine peculiariter con„ ſequentur: caſtigationem; titulos in ſingulis paginis cujuſque vitae; foliorum „ numerum prima quaque pagina annotatum (1); expoſitionem in marginibus vo„ cabulorum, claſſium, exercituum, &c. Poſtremo quod palmarium exiſtimo, „ ad alphabeti perpetuum ordinem digeſta annotatio praedictorum, ut quam „ facillime inveniri poſſint, quoto quaeque folio contineantur „.

Poſtremis hiſce verbis ſatis declaravit Pylades ſuae hujus editionis praerogativas, ut non neceſſe ſit fuſiore oratione eas perſequi. Addi tamen poteſt, ultimo folio recto haberi etiam indicem vitarum in volumine contentarum, cum deſignatione folii, ubi unaquaeque quaerenda eſt: ſolae autem reclamantes omisſae fuerunt. Quaecunque autem ſint hujus editionis praerogativae, eae certe majores fuiſſent, ſi vitarum Plutarchi verſionibus praemiſſae fuiſſent interpretum Epiſtolae cum nominibus eorum ad quos ſcriptae fuerunt, ſicuti factum eſt in Romana editione a Jo. Antonio Campano curata. Tunc enim non modo Plutarchi hiſtoriae, ſed & ipſorum interpretum integri labores in publicum corre-

cti

(1) Poſtremus numerus eſt CCCIIII, quo tamen numero non comprehenduntur quatuordecim priora folia, de quibus ſupra diximus, propriis ſignaturis a ſequentibus diſtincta; neque omnium noviſſimum quod indicem vitarum continet.

ⓔti & emendati, elati fuiſſent. Falſo praeterea ſuppoſuit noſter Pylades Jenſonianam editionem eſſe omnium primam: hanc enim aliquot annis praeceſſit Romana, aliaque aetate ipſi quam proxima, ſed loci incerti. Exſtat in Caſanatenſi & in Angelica. BRIXIAE

IV.

„ THEOPHILI BRIXIANI, item PAMPHILI SAXI varia Carmina:
„ Brixiæ per Bernard. Miſintam 1499. 4.

Deniſius, pag. 461. ex Biblioth. Caeſar.

V.

PAMPHILI SAXI Poetæ lepidiſſimi.

Epigrammatum. Libri quatuor.

Diſticorum. Libri Duo.

De Bello Gallico.

De laudibus Veronæ.

Elegiarum liber unus.

Cum privilegio. Impreſſi.

In fine:

Angeli Britannici civis Brix. ſumptu: Bernardinus: Miſinta impreſſit: Impetrato privilegio ab illuſtris. D. D. V. ne quis librũ imprimere: aut alibi impreſſum ĩ ſua Juriſdictione vẽdere audeat. Sub poena in eo irrogata. Brixiæ pridie nonas Quintiles. M. ID.

(*in* 4°.)

Praecedit Epiſtola Jo. Taberii Brixiani ad Heliam Capreolum, data Brixiae Id. Junii 1499. quae Epiſt. incipit primo folio verſo, & deſinit ſecundo recto, quod ſignatur *a*. Tertio folio ſignato *a* ii. habe tur Epiſtola ipſius Saxi ad Sigiſm. Gonziacum; quarto ſignato *a* iii. incipiunt Ep igrammata. Ultimum folium exhibet correctionem erratorum. Editio eſt optim o charact. Rom. cum ſignaturis tantum, quarum duplex habetur ſeries: prima te rminatur in *q* iiii. (loco *q* poſita fuit litera *a*), altera, in H. IIII. Poſt Elegias Auctoris ſequitur carmen Baptiſtae Mantuani ad ipſum Saxum, in cujus calce legitur ſubſcriptio; & hoc carmen ſignatum eſt *r*. & *r* ii. Exſtat in Angelica.

Digitized by Google

BRIXIÆ

M D.

I.

OPVS PRECLARVM MEL
liſlui Doctoris: atq; divinorum ſolertiſſimi archano-
rum exploratoris Divi BERNARDI Abba-
tis Clarevalenſis (*sic*): Cantica Cantico-
rum multifariã interpretantis.

Serve dei Bernarde meis ne deſere ceptis.
Quem precibus ſacris devotum nomine dicunt.
Me ſuperum magno rectori trade volenti.
Auxilio cujus concreſcunt omnia cepta.
Da pater ardenti ſervo qui numen adorat.
Gregorio fratri: nato de ſtirpe britanna.
Artificis magni pro ſummis laudibus inſtat.
Hoc opus impreſſum reddat pro nomine ſancti.

In fine:

Expliciũt ſermones devotiſſimi Ber
nardi abbatis ſuper cantica canticorum
Salomonis: diligẽter impreſſi per magi-
ſtrum Angeluȝ Britanicum. Brixie. An
no domini M. ccccc. die. xxviii. Ianuarii
Exiſtente pretore. Magnifico Dominico
Tarviſino viro digniſſimo. Venetiis im
perante Sereniſſimo principe Auguſtino
barbadico.

Seq. columna.

Regiſtrum.

a b c d e f g h i k l m n
o p q r s

Omnes ſunt quaterni preter ſ qui eſt
duernus.

Infra, inſigne typogr.

(*in* 4°. *par.*)

Duo praecedunt folia minime ſignata; quorum primum rectum exhibet allatam inſcriptionem, cum ſubjuncto Epigrammate. Idem verſum & totum ſecundum, indicem ſermonum in vol. contentorum, qui ſunt num. LXXXVI. Signaturae incipiunt a primo fol. 1. Sermonis & pertinent uſque ad ſ 11. ut in regiſtro dicitur.

Duabus columnis Gothic. charactere ſed nitido impreſſum eſt opus, in quo adhuc deſunt numeri; adſunt tamen cuſtodes quaternorum. Exſt. in Caſanat.

II.

II.

„ S. ANTONINI Summula Confeſſionis. II. Eiuſdem deciſiones in „ Foro conſcientiæ. III. ANGELICI de PERIGLIIS tractatus de „ ſocietatibus. Ad hujus finem legitur: *Ad honorem & laudem Dei* „ *eiuſque Marie* (1). *Impreſſit hoc opus defecerunt nuncupatum cum* „ *multis additionibus: ut quiſque intueri poteſt: Angelus Britannicus Ci-* „ *vis Brixianus. die* XXVII. Feb. M. CCCCC. *in* 8°.

Placidus Braun in *Notitia de libris ab artis typogr. inventione uſque ad annum MD. in Biblioth. lib. & Imper. Monaſterii ad SS. Udalricum & Afram Auguſtae exſtantibus*, par. II. pag. 322.

III.

„ Regula muſicæ planæ venerabilis fratris BONAVENT. de BRI- „ XIA ord. Minorum ſeu Beviloquium (2) muſicale. *Accuratiſſime* „ *impreſſum per Angelum Britannicum ſub die* III. *Septembris* 1500 „ (*Brixiæ*). In 4°.

Haec Laerius in Indice librorum ab inventa typographia ad annum 1500., *par. II. pag.* 256.

IV.

Tractatus de modo viſitan
di: & corrigendi ſubidi- (*sic*)
tos: & de modo inqui
rendi contra eo-
rum defectus
perutilis.

In fine:
Impreſſum Brixie per Angelum Britannicum.
M. CCCCC.
(*in* 8°.)

Huic tractatui nullius auctoris nomen inſcriptum eſt; vulgo tamen Jacobo Trajectano tribuitur. Poſt Opuſculi finem ſequitur ejuſdem Oratio habita in S. M. Montis Oliveti anno 1497. tempore Capituli gen. Editio eſt charact. Rom. cum ſignaturis, & laudatur a Maettario, tom. 1. pag. 725. Exſt. in Angelica.

V.

„ PYLADAE BVCCARDI Annotationum libellus, quo Alexandri „ grammatici nugæ confutantur. Brixiæ 1500. per Iac. Britannicum.

Hujus editionis locupletiſſimus teſtis eſt Card. Quirinius in ſuo de Brixiana lite-

(1) Sic apud Braunium.
(2) Sic in *Indice* Laerii.

Digitized by Google

BRIXIA literatura opere, parte 2. pag. 4. ſeqq., ubi ex eadem, Auctoris Epiſtolam nuncupatoriam ad Heliam Capreolum recitat, ne uno quidem omiſſo verbo.

VI.

„ A. FLACCI PERSII Satyræ cum commentariis Ioannis Britan-
„ nici ad Senatum Populumque Brixianum. Impreſſe Brixie per
„ Iacobum Britannicum Brixianum anno Domini M. CCCCC. die
„ XVI. Luii (*ſic*). in folio.

Editionem referunt Mittarellius inter impreſſos codices Saec. XV. exſtantes in Biblioth. S. Michaelis Venet. prope Murianum, pag. 339. & Pl. Braun in *Notitia de libr. Biblioth. Monaſt. SS. Udal. & Afrae*, ante laudata, par. II. pag. 322. De eadem ſilet Quirinus in Brixiana literatura.

VII.

Sonetti e capituli del claris
simo poeta miſer PAM
PHILO SASSO modene
ſe. Cum gratia et
privilegio.

In fine:

Opera & impenſa Bernardini miſintæ impreſſum eſt hoc opuſculum Brixiæ ſub auſpicatiſſimo Auguſtini barbadici ſcæptro(*ſic*)Venetorum duce tre centeſima chriſtianorum olympiade: cum gratia & privilegio.
(*in* 4°.)

Nuncupat Saxus ſua haec carmina Eliſabethae Gonzagae Urbini Duciſſae, Epiſtola proſaica eiſdem præpoſita, quæ incipit a primo folio verſo, & per totum ſequens extenditur. Primum rectum ſiſtit allatum titulum, *Sonetti*, &c. Gothico grandiori charactere excuſum: reliqua omnia ſunt Romano charactere, multo minori, non invenuſto. Epigrammata (Sonetti) ſunt numero 407. Capitula XXXVIII. uti demonſtrant numeri cum illis, tum hiſce praepoſiti. Inter Capitulum autem XXVII. & XXVIII. interpoſitae ſunt Eclogae V. quarum in titulo nulla fit mentio. Poſt plagulam operis ultimam, in qua occurrit ſubſcriptio, duae aliae ſequuntur, quae errata ab impreſſoribus admiſſa continent. Ad horum calcem legitur:

Regiſtrum.
Oẽs ſunt quaterni p̃ter
f h k m o q ſ u y A C E
G I K ſũt terni p vacat.

Exſtat in Caſanatenſi.

EDI-

EDITIONES BRIXIANAE

Saec. XV. ſine anni nota.

I.

„ PHALARIDIS Epiſtolæ a Franciſco Aretino Latine redditæ.
„ In fine. *Brixia Thoma Ferrando Auctore Kalendis Septembris.* Sæc.
„ XV. in 4°. *Exemplar nitidiſſimum.*

Haec cl. Morellius in *Catal. Biblioth. Pinell.*, tom. II. p. 213. Editionis exemplum poſſidet Excell. Ball. C. Valentius Gonzaga, Mediolani. Perperam vero Deniſius, pag. 638. poſt verba, *Thoma Ferrando Auctore*, ſubjunxit, (*non Typographo*): Ferrandus enim non modo hujus editionis typographus extitit, ſed & alterius (1) longe majoris molis; qua antiquiorem, alteriuſque typographi nomine notatam, inter Brixianas editiones certo detegere Bibliographorum nullus hactenus valuit. Vide pag. 136. ſeq. hujus Speciminis.

II.

I. D. IVVENALIS & A. FL. PÊRSII Satyræ.
Ad calcem Perſii:
( ) I. FINIS I. ( ) BRIXIE.
(*in fol. par.*)

Editio antiqua valde ſine ſignaturis, numeris, cuſtodibus ac regiſtro, charactere rotundo, cum literis initialibus verſuum a ſequentibus aliquantulum diſtitit. Juvenali nullus praeponitur titulus, nec Satyrae inſcriptione aliqua aut numero prænotantur; ſed inter praecedentem & ſequentem ſatis ſpatii vacui relictum eſt, ad titulum vel numerum manu, vel alio modo adjiciendum. Aliter factum eſt in Perſio, in quo primo legitur: *Auli Flacci Perſii Satyra prima*; deinde *Satyra ſecunda*, & ita porro. Juvenalis paginae ſunt 116. Perſii 20. (2) Nullus bibliograph., quod advertere potuerim, memorat hanc editionem: non Quirinus, non Fabricius, non Erneſti, non Deburii, non Morellius, non Deniſius, non Auctor Dictionarii Bibliographici editi Pariſiis anno 1791., non, &c.
Cum exemplo olim mihi commodato a cl. Can. Alb. Devoti, & quod nunc ornare intelligo ſelectiſſimam Bibliothecam Excell. Ducis Caſſani Serrae, Neapoli, conjuncti erant D. CALDERINI *in Juvenalis Satyras Commentarii*, ex alia tamen editione, & charactere minori, valde eleganti, temporiſque poſterioris, & cum ſignaturis: qui fortaſſe & ipſi Brixiae lucem viderunt.

III.

„ Epiſtolæ Magni TVRCI per Laudivium (Zachiam) Equitem Hie-
„ roſolymit. in latinum traductae. Brixiæ per Bernardinum Miſintam.
„ *in* 4°.

Ex

(1) Aliarumque fortaſſe mihi ignotarum.
(2) Uberiori illuſtrat. indiget haec editio.

Digitized by Google

BRIXIAE Ex Indice MS. ſelectiſſimae Biblioth. Excell. Ball. C. Valentii Gonzagae, Mediolano ad nos tranſmiſſo.

IV.

Verſi in laude de la lyra compo-
ſti: per il clariſſimo poeta miſer
PĀPHILO SASSO Modeneſe.
In fine:
Brixie per Bernardinum de miſintis.
(*in* 4°.)

Sub adducta inſcriptione,quae eſt charactere Gothico magno,habetur figura Heliconis montis, in cujus jugo ſtat Pegaſus, ungula ſaxum feriens; ad radices vero ſedet Orpheus laureatus Lyram pulſans. Charta verſa omnino vacat. Editio eſt eodem charactere ac *Epigrammata*, &c. impreſſa anno 1500., quibus tamen Poemation hoc antiquius eſſe, videtur indicare ejuſdem impreſſura. Signaturis inſtructum eſt, quae non excurrunt ultra A III. Exſt. in Caſanat.

V.

Capitolo De predeſtinatiõe: compoſto
per il clariſſimo poeta Miſer PAM
PHILO SASSO Modeneſe.
In fine:
Brixiæ per Bernardinum de miſintis.
(*in* 4°.)

Paucioribus adhuc quam praecedens, foliolis conſtat alterum hoc opuſculum: non enim ſunt plura quam quatuor; & ex his primum non continet niſi allatum titulum, eodem Gothico charactere quo praeced. impreſſum; quartum autem verſum omnino vacat. Ad calcem capituli habetur Epigramma, cujus haec eſt prima ſtrophe.

Se ben Dio vede ogni coſa futura
E non ſe po mutar la ſua ſcentia
Non e ſogno pero: no e dementia
Affaticarſe & aver di ſe cura

Et infra hoc Epigramma occurrit ſubſcriptio, *Brixiæ*, &c.

Utrumque hoc opuſculum numeris & cuſtodibus caret; & exſtat in Caſanat. Exemplum ſecundi, quod exſtat in Biblioth. Ducali Ser. Ducis Mutinae, referente Tiraboſchio, imperfectum eſt, ed ideo ſubſcriptione mutilum.

VI.

Opera del Clariſſimo Poeta. d. PAMPHYLO SASSO (*in V. Capitoli*). *Sine loco & nomine typogr.*
(*in* 4°.)

Conſtat hic libellus ex duobus ternis, duobus duernis, ex folio uno, ſignatis li-

Digitized by Google

literis majuſculis A. B. C. D. E., ac charactere majori & nitidiori charactere duorum praecedentium, quibus *Brixiae* & *Miſintae* nomina inſcripta ſunt, excuſum eſt; ut certo ſtatuere non audeam, Brixiae lucem vidiſſe. Adeſt & aliud non omittendum diſcrimen. Superiora duo opuſcula, ſicuti & *Epigrammata Itala* ac *Capitula* anno 1500. vulgata, ſuis frontibus, in quibus eorum tituli grandi charact. Gothico, magnitudine *Canonis*, excuſi leguntur, inſtructa ſunt: hoc vero opuſculum omni fronte caret; ſtatimque incipit ab Epiſt. dedicat. cujus inſcriptio eſt charact. rotundo minuſculo ipſius opuſculi, cujuſmodi etiam eſt titulus totius opuſculi primae paginae primi capituli praefixus: *Opera*, &c. Charta tamen, compoſitionis typographicae ratio, ipſorumque characterum idea eaedem ſunt in omnibus hiſce opuſculis, uti & in opuſculis Thebaldei infra referendis: & quod nonnulla animadverſione dignum videtur, omnia haec opuſcula, in Caſanatenſi, in unum idemque volumen congeſta fuere, non heri aut nudius tertius, ſed a tempore antiquo. BRIXIAE

Deeſt haec editio apud cl. Tiraboſchium (Bibliot. Moden. tom. V. p. 31.); qui non aliam laudat editionem quam Brixianam anni 1502. cui adjunctus ſit Epigrammatum liber, qui in hac deſideratur: totum enim opus capitulis V. abſolvitur, ad cujus poſtremi calcem legitur, *Finis*. Opuſculum praeterea Italicis carminibus exaratum eſt, non Latinis, ut ſupponere videtur cl. Scriptor, qui totam opuſculi inſcriptionem, ac Maecenatis nomen Latine effert. Allatus titulus, *Opera* &c. legitur in fronte ſecundi folii recti; in ſummo primi habetur inſcriptio Epiſtolae Auctoris, quae talis eſt: *Al Magnifico Joanne Antonio Agilario Capacio Conte de la Sumaglia. Pamphilo Saxo. S.* In qua inſcriptione aut typographus corrupit Maecenatis nomen; aut illud corrupit Miſinta in edit. an. 1502.; aut denique corruptum illud fuit ab impreſſore Mutinenſi operis cl. Scriptoris, in quo pag. 31. loco *Agilarii*, legitur *Agislarius*, & loco *Capacii*, *Caſſacius*. Verum quidem eſt & in hac noſtra edit. capit. V. legi, *Agislarii allora Ageſilari*; & deinde *Agilarii*. Caeterum, *Caſſacium* omnino corruptum eſſe puto. Haec Epiſtola, quae proſaica eſt, occupat totam primam plagulam, & ab ea incipiunt ſignaturae, quae pertinent uſque ad E., uti vidimus. Cuſtodibus, numeris & regiſtro caret.

VII.

I. DIALOGVS de contemptu mundi: Interlocutores: Dorias: Philonus: ꝛ Hilarius:

II. Paternum morientis Tobie CONSILIVM.

III. Divine legis P̄CEPTVM per os profete ad populum Iſrael.

IV. SALVTATIO nativitatis domini noſtri ieſu chriſti ad populos fideles.

In calce:

FINIS.

Brixię impreſſum per Bernardinum de miſintis.

(*in* 4°.)

Exiguus libellus, ex quatuor tantum plagulis conſtans: quarum priores duas occupat primum opuſculum; alias duas, tria, quae ſequuntur. Eodem rotundo ac minuto charact. excuſus eſt ac Maffei Vegii (ad quem fortaſſe pertinet) *Dialogus Verit. & Philalites ad Euſtachium* ſub anno 1496. relatus, ſine ſignaturis, numeris, &c. Exſt. in Corſiniana.

Digitized by Google

BRIXIÆ

VIII.

PYLADAE GENEALOGIA.
(*in* 4°.)

Editionem hanc ignoravit Em. Quirinus, qui in ſuo opere de Brixiana literatura, par. 2. pag. 296. loco primariae hujus editionis citat duplicem Heſiodi Theogoniae Baſileenſem editionem Saec. XVI., utrique quarum adjunctum fuit hoc Pyladae opuſculum. Inſcriptum ab Auctore fuit Lucae Tertio, Brixiano patricio, Epigrammate, quod legitur primo folio verſo, cujusque inſcriptionem quatuorque priores verſus hic exhibemus.

Ad Lucam Tertium patritiorum Brixiæ Splēdorē
Et Mecoenatem ſuum.
Pylades.
Tertie Cura poli Muſarum gloria Lucas.
Carmine Divorum ſuſcipe quaeſo genus:
Quod Pylades nuper fictum tibi dedicat uni:
Dum ſibi præſidii te ſatis eſſe putat.

Hoc eodem folio recto non aliud legitur niſi, *Pyladae Genealogia*, majuſculis literis expreſſum. Inſcriptio vero ſequenti folio recto praepoſita ſic habet: *Deorum Genealogiae a Pylade verſibus concluſae liber primus*: quinque autem ſunt libri, carmen Elegiacum. Editio eſt optimo charactere Romano, cum ſignaturis tantummodo, quae pertinent uſque ad *d* 111., praecedentes ſcapi ſunt quaterniones. Non dubito autem quin ex praelis Britannicorum prodierit, & veriſimiliter, Jacobi. Exſt. in Caſanat.

IX.

„ HOMERI Ilias per Laur. Vallam in Latinum ſermonem traducta.

Tres Latinae hujus Iliados Homericae verſionis editiones Brixiae factas memorat Card. Quirinus, de *Brix. litr.* par. II. pag 306. ex quibus prima anni 1474. & tertia anni 1497. ſuis locis in hoc *Specimine* deſcriptae fuerunt. Secundam autem *anni, loci & typographi notationibus deſtitutam*, (quam ad manus ſe habuiſſe dicit) ita priori *ſimilem utramque invicem comparanti apparere* ſubdit, *ut eae ipſae notationes, & non aliae, ipſi quoque convenire cenſeantur*. Eſto.

X.

D. I. IUVENALIS Satyrae cum Comment. Io. Britannici.

Quirinus de *Brixiana liter.* par. I. pag. 145., ubi editionis exſiſtentiam deducit ex Epiſtola quadam B. Aſcenſii data 1498. quae legitur in editionibus Juvenalis *cum familiaribus expoſitionibus* ejusd. Aſcenſii. Nullum tamen hujus Brix. edit. exemplum citat ipſe Quirinus. Opportune autem Erneſti, *Biblioth. L. Fabricii* lib. II. p. 359. laudata edit. Brixiana Juvenalis cum Britannici comment. anni 1501. a Quirino memorata, in ſubjecta annot. haec ſubjicit: *Ante hanc aliam editionem factam, disputatur in Brixiana literat. pag. 145. e praef. ed. Aſcens.*

Digitized by Google

„ Incomincia el libro nomato OVIDIO de Arte amandi . *Ad calcem* : In Breſcia per Bernardinum de Miſintis de Papia die XIII. „ Zugno . M. CCCC. C LIX.

Deniſius, pag. 630., addita hac annot. *Typographus hic ultima ſaeculi decade inclaruit, ſed annum non extundo*. Ipſum tamen non ſine multo labore extudit Ferdinandus Giandonati in nova edit. Biblioth. Ital. N. Fr. Haymi, tom. I. pag. 327., ubi ſeptèm hujus verſionis editionibus *in* 8. numeratis, octavam *in* 4. iis adjungit his verbis: &c. *Breſcia per Miſintis* 1559. *in* 4.

Nec videtur Jandonatus fruſtra locutus fuiſſe: ante ipſum ſiquidem cl. Quadrius (*Storia e Ragione di ogni Poeſia*, vol. II. pag. 213.) agnovit quemdam Bernardinum de Miſintis de Papia, qui hoc ipſo anno 1559. eademque die 13. Junii, vulgavit Brixiae Ant. Thebaldei opera: *E in Breſcia* (ait) *per Bernardino de' Miſinti de Papia a* 13. *di Giugno del* 1559. *in* 4. Non eſt autem quod quis dubitet de exſiſtentia alterutrius ex duabus hiſce editionibus: utramque ſiquidem ſimul conjunctam vidit Argelatus in Biblioth. Coll. Braidenſis, uti ipſemet narrat in ſua Biblioth. de'Volgarizzatori edit. 1767., tom. IV. pag. 158.

XI.

„ Hoc in volumine continentur : POMPONII Epiſtola ad Auguſtinum Mapheum . C. CRISPI SALLUSTII Bellum Catilinarium „ cum Commentario Laurentii Vallenſis. PORTII LATRONIS „ Declamatio &c. .... C. Criſpi Salluſtii Vita Romae per Pomponium emendata, Brixiæque per Iohannem Britannicum diligentiſſime reviſa .

(*in fol.*)

Refert hanc edit. Sal. M. de Blaſis, tom. XX. *di opuſculi di Autori Siciliani*, pag. 411. nil tamen de loco ejuſdem pronunciat; & recte quidem: nam etſi nomina literati Brixiani ipſiuſque Brixiae in ea inſcripta ſuſpicandi locum praebere poſſint, ipſam in ea urbe forſitan prodiiſſe; qui tamen eam ob cauſam ita ſtatueret, valde jejunum in Hiſtoria Bibliographica ſe oſtenderet.

Hic vero obiter obſervabimus P. de Blaſis praeter rem annotaſſe, Card. Quirinum in ſuo de *Brix. literat.* opere nil de hoc Jo. Britannici labore dixiſſe; Quirini enim opus, uti ipsum habemus, non verſatur niſi circa Poeticam, Grammaticam & Oratoriam.

XII.

„ AVLVS GELLIVS fol. Brixiæ impreſſus , ſine anno & nomine „ impreſſoris .

Orlandius, *Origini* &c. pag. 164.

XIII.

„ PSALTERIVM Hebraicum. in 12.

BRIXIÆ Ignotiſſima haec edit. certiſſime prodiit Saec. XV. eodemque charact. excuſa eſt ac editio Brixiana Pſalterii anni 1494. ſub eo anno memorata; a qua tamen facillime diſtinguitur ratione formae, quae eſt 12. cujuſque paginae lineas 16. continent; cum illa ſit formae 16. vel 24. nec pluſquam lineae 13. in ejuſdem paginis numerentur. Editionis fragmentum poſſidet cl. Jo. Bernardus de Roſſi, qui de eadem ſermonem habet in libro *de ignotis nonnullis antiquiſſimis Hebr. textus edit.* cap. VIII. pag. 13.

XIV.

„ PYLADAE BVCCARDI Grammaticarum Inſtitutionum Regulae,
„ & Scholaſticum de ipſis Carmen. Brixiæ, *ante annum* 1498.

Memoratur haec edit. Brixiana, teſte Quirino, in edit. anni 1498., quam vide ſuo loco.

XV.

Opere del THEBALDEO
da Ferrara cũ tabula
Sonetti cclxxxiij
Dialogo i
Epiſtole iii
Egloge iiii
Deſperata j
Capitoli xix

Edidit haec carmina Jacobus de Thebaldeis Auctoris conſobrinus; eaque dicavit Marchioni Mantuae brevi Epiſtola, quae legitur primo folio verso. Eodem recto habetur allatus titulus, Gothico grandiori charactere exaratus, ſicuti ſunt tituli operum & opuſculorum Saxi, de quibus jam diximus. Sequenti folio recto incipit voluminis tabula, praefixo hoc titulo:

Tavola de la pſente opra (*sic*) ſecõdo lordĩe de lalphabeto.

quae octo integras occupat paginas, rotundo charact., minori quam ſit character ipſius operis, excuſas. Sextum folium, ſive plagula omnino vacat. In primo hoc ternione ſola ſignatura A III. tertiae plagulae ſubſcripta habetur. Sequitur deinde opus ipſum ſignatum literis minuſculis incipientibus ab *a* & deſinentibus in *q* III. Numeris, cuſtodibus & regiſtro caret. Operis character non modo Romanus eſt, ſicuti eſt character tabulae, ſed etiam eodem (uti jam diximus) major & elegantior: hisque duabus dotibus antecellit etiam characterem, ſive characteres opuſculorum Saxi, quae cum eodem in Caſanat. Biblioth. colligata ſunt.

Nec Quadrius, neque alius quiſpiam Bibliographus, quod advertere potuerim, perrarae hujus editionis mentionem ullam facit. Septem Thebaldei operum editiones numerat Quadrius: ſingulas cum nota loci & anni; ex quibus antiquior eſt Mutinenſis anni 1498., recentior, Brixiana anni 1559. per *Bernardinum de Miſintis de Papia*. In Dictionario tamen Bibliographico *des Livres rares* edit. Paris. anno 1791. tom. III. pag. 103. refertur & editio Florentina, facta *a petitione di Pietro Pacini da Peſcia*, circiter *annum* 1490. quae omnium prima dicitur, & Pariſiis venundata prae-

Digitized by Google

pretio 59. librarum Gallicarum, obolorumque 19. Apud neutrum tamen ex duobus hiſce copioſioribus Thebaldei editionum ſcriptoribus, ullum hujus noſtrae edit. veſtigium occurrit; multoque minus apud Haymum, Deburios, Morellium, Laerium (1), &c. BRIXIA

Quid ergo de ipſa exiſtimandum erit? Brixiaene eam prodiiſſe affirmabimus? Non affirmabimus quidem; ſed probabile tantum eſſe dicemus, exemplo Caſanat. Bibliothecae moti, quod cum aliis ejusdem generis opuſculis Brixiae certe impreſſis, quorumque characterum, & typogr. conſtructionis formam imitatur, ab antiquo colligatum eſt.

O

„ HELIAE CAPREOLI Chronica de rebus Brixianorum ad S. P. Q.
„ Brixianum.

In calce:

FINIS.
Omnes ſunt terni præter M. N. qui ſunt duerni.
OPVS BRIXIÆ DILIGENTER IMPRESSVM
PER ARVNDVM DE ARVNDIS HORTA
TV ET AVSPITIO CLARISSIMI. D.
D. FRANCISCI BRAGADINI VR.
BIS ET AGRI PRAETORIS
IVSTITIA PIETATE ET
SAPIENTIA INTE
GERRIMI.
CVM PRIVILEGIO.
(*in fol.*)

Octo praeeunt folia, nullis nec literis, nec numeris ſignata, in quibus ſequentia continentur: I. *Index eorum, quae praecipua in hoc opere per chartas continentur*; II. *Correctiones errorum huic operi admiſſorum* cum ſubjecta brevi Arundi Epiſtola ad L. III. *Baptiſtae Mant. Carmelitae.... in Heliae Capreoli de rebus Brix. Chronica*, carmen; IV. Auctorum nomina ex quibus *haec Chronica conſtant*.

Sequitur deinde opus ipſum in XII. libros tributum, praefixo eidem Auctoris prooemio ad S. P. Q. Brixianum; a quo prooemio incipiunt chartarum numeri & foliorum ſignaturae: ex quibus illorum poſtremus eſt LXXIII., harum ultima N. II. Cuſtodes quoque adjecti fuere, ſed non ubique; character Romanus eſt & pulcherrimus.

Editionem hanc Saeculo XV. adſcribunt Maettarius & Orlandius; ſed perperam: ipſe enim operis auctor Capreolus legenti demonſtrat, eam ad Saec. XVI. pertinere: folio ſiquidem 73. pag. I. ſic ſcribit: *Poteram ſane huic libro & hiſce chronicis noſtris jam calcem ponere, tum quia liber ipſe ſatis longus eſt & copioſus; tum quod pulchrius fortaſſe viſum eſſet noſtram hanc una cum anno MCCCCC. claudere hiſtoriam quam alium ex ſequentibus participare annum.* Viderat ergo Capreolus, eum haec ſcribebat, aliquem ex annis, annum 1500. inſequutis; adeoque

(1) Unum eundemque Poetam in duos diſtinguit hic Bibliographus; quorum alterum vocat *Antonio Thebaldeo*, alterum *Thebaldeo da Ferrara*, & utrique eadem adſcribit opera, in *Indice Librorum ab inventa typogr.* &c. tom. II. pagg. 246. 458. 596.

CALLII.

MCCCCLXXV.

I.

MAFEI VEGII LAVDENSIS POETAE CE
LEBERRIMI DE MORTE ASTIANACTIS
OPVS IOCVNDVM ET MISERABILE.

In fine:

Anno Gratiæ. M. CCCCLXXV. tertio Kalendas Iulii. Hoc opuſculum Callii impreſſum ẽ Tẽpore Domini FEDERICI Illuſtriſſimi Vrbinatium du cis. ac ſacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ Gõſalonerii:

Laurentii Abſtemii Maceratensis carmen.

Ingenium ne forte putes non eſſe Latinis:
Qui tantum Gallos Teutonas atq; probas
Hoc media Italia geniti impreſſere Robertus
Cum Bernardino quod breve cernis opus.

(*in* 4°. *majori*.)

Sex tantum ſunt opuſculi plagulae rotundo quidem, ſed non ſatis elaborato charactere, ſine ſignaturis, numeris, & cuſtodibus, excuſae. Ad calcem opuſculi (quod deſinit folio recto) legitur octaſtichum Auctoris ad Marchettum quendam, quo ei illud nuncupat:

Ccipe quẽ ſcripſi nuper Marchette libellum
Et nr̃o æternum munere nomen habe.
&c.

Litera i punctulo plerumque deſtituitur; abbreviaturae paucae. Character Orationis Campani mox recenſendae, nonnihil major eſt ac nitidior. Exſt. apud Ill. C. Aſtorrium & Can. Devoti.

MCCCCLXXVI.

I.

IOANNIS ANTONII CAMPANI
FVNEBRIS ORATIO PRO BAP
TISTA SPHORTIA VR.
BINI COMITISSA AC
PRINCIPE ILLV.
STRISSIMA

In

CALLII

In fine :
Callii . Anno Salutis . M. CCCCLXXVI.
In kl'n Mar.
(*in* 4°.)

Opuſculi plagulae omnino ſunt XXIV. ex quibus prima anteriore facie allatum titulum, poſteriore Epiſtolam Campani ad quendam Salviatum exhibet: quatuor aliae, praeter ultimas ejuſdem Epiſtolae lineas, (ſeptem ſunt) ſiſtunt nomina eorum qui ad exequias convenere: poſt quae haec de ipſo Campano leguntur:

Ioannes Antonius Campanus Antiſtes
Prutinorum Tudertinorum Guberna-
tor orationem funebrem habuit : a Six-
to Pont.max. ad eam rem miſſus: comi-
tes equeſtres Duodecim .

Reliquae XIX. ipſam continent Orationem, ad cujus calcem legitur, *Calli An.* &c. tacito nomine typographi (1). Excuſa eſt charactere Romano, charact. praeced. opuſculi majori, qui ad formam charact. Romani grandioris a Lavero adhibiti accedit; ſine ſignaturis, numeris & reclamant. Exſt. in Caſanat. in Corſin. &c.

II.

„ SERVII HONORATI Libellus de ultimis Syllabis, & Centi-
„ metrum ex recenſione Laurentii Abſtemii. *Callii, Robertus de*
„ *Fano & Bernardinus de Bergomo*, 1476. *in* 4°.

„ Servii opuſcula ab Epiſtola dedicatoria incipiunt (verba ſunt cl. Morellii, „ tom. III. Catal. Biblioth. Pinell. pag. 24. 25.) cujus inſcriptio eſt: *Illuſtri ac eru-* „ *dito Principi Domino OCTAVIANO Vbaldino Comiti Mercatelli Laurentius* „ *Abſtemius Maceratenſis* S. P. D. In fine vero libelli haec ſunt:

„ *FEDERICO illuſtriſſimo Vrbinatium Duce: Regio capitaneo generali: ac Sa-* „ *croſanctae Romanae Eccleſiae Vexillifero digniſſimo regnante. Inclyto principe* „ *OCTAVIANO ejus fratre benigniſſimo ſavente: auxilianteque: Robertus de Fa-* „ *no: & Bernardinus de Bergomo: plura* (2) *opera cum hoc impreſſere. Callii.* „ *Anno. Salutis.* MCCCCLXXVI. XV. *Octobris.*

„ Paginae duae totum libellum complent; quarum altera hexaſtichum hoc habet:

„ *Servius haec fecit: Maceratae Abſtemius ortus*
„ *Correxit: monitis OCTAVIANE tuis.*
„ *Cum Bernardino Calli impreſſere Robertus:*
„ *Pacifico SIXTI tempore pontificis.*
„ *Tunc Dux Vrbini FEDERICVS ſigna gerebas*
„ *Eccleſiae. tanto quae fuit aucta duce.*

„ Pagina altera *Regiſtrum totius operis habet.*
Accedunt &c.

CA-

(1) In exemplis Corſiniano & Pinelliano habetur plagula addititia, ſiſtens idem Laurentii Abſtemii carmen, quod legitur ſub ſubſcriptione opuſculi Maſei Vegii antea recenſiti, quae plagula in Caſanat. deeſt. Ex tribus autem opuſculis Callii vulgatis, de quibus ad hanc diem intellectum eſt, omnium poſtremum eſt *Servii Honor. Libellus de ultimis Syllabis*, &c. a quo tamen initium imprimendi ea in urbe factum fuiſſe fidenter ſtatuit Laerius, in ſuo Ind. *Librorum Saec. XV.* tom. II. pag. 43.

(2) Quae ſint *plura* haec *opera*, *cum hoc impreſſa*, praeter duo jam deſcripta, me prorſus latet.

CAMBERII.

CAMBERII.

MCCCCLXXXIV.

I.

„ Le LIVRE de Baudoin Comte de Flandres, & de Ferrant Filſſau
„ Roy de Portugal. Chambery, Ant. Neyret 1484. in fol.

MCCCCLXXXV.

I.

„ Le LIVRE de Bonnevie appellé Mandevie. Chambery, Ant.
„ Neyret 1485. *in* 4°.

MCCCCLXXXVI.

I.

„ Le LIVRE du Roy Modus & de la Reine Racio ſa femme;
„ Chambery, Ant. Neyret 1486. *in fol.*

Tres hac Camberienſes editiones memorat cl. Mercier in ſuo ad P. Marchandii Hiſt. Typographicam Supplemento, pag. 97. eaſque raras & Maettario ignotas fuiſſe notat, quod veriſſimum eſt. De priore, quam refert laud. Marchandius, pag. 79. obſervat eam eſſe ſecundam ejus operis editionem; prima enim prodiit Lugduni 1478.

CARMANIOLAE.

Et in hac civitate ante Saec. XV. finem libros excuſos fuiſſe narrat cl. Joſeph Vernazza in ſua Lectione *Sopra la Stampa*, pag. 12.; nullam tamen ſpecialem laudat editionem.

CASALE S. EVASII.

MCCCCLXXXI.

I.

„ Interpretatio Epiſtolarum Heroidum OVIDII non ad oſtenta-
„ tionem ingenii ſed ad communem utilitatem ab Hubertino co-

CASALE „ gnomine *Clerico*, Creſcentinati edita. impreſſa eſt in loco Caſalis
S. EVASII „ S. Evaxii, anno ſalutis humanae MCCCCLXXXI. octavo Idus
„ Septembris, prædicto Vbertino, artem dicendi in ipſo loco Ca-
„ ſalis publice interpretante, ſalario & ſtipe ipſius civitatis....
„ Impreſſit Gulielmus de Canepa nova de Campanilibus, de ſan-
„ cto Salvatore.....

Duae praecedunt Epiſtolae: prima Antonii Volſci Privern. ad Ludovicum Diedum Patritium Venetum, cujus fragmentum recitat Mittarellius in Append. ad Codd. MSS. Bibliothecae S. Mich. Venetiarum prope Murianum, col. 486.; altera longe prolixior ipſius Hubertini ad Guidonem de S. Georgio Blandratae Comitem, quae tota eſt in laudem Marchionum Montisferrati; eamque ob cauſam integra refertur ab eodem Mittarellio, col. 308. & ſeq. Ante Mittarellium editionem noverat, deſcripſeratque cl. Saxius in Hiſtoria Typogr. Mediolan. col. 275. atque alterutrum eorum, vel ſi libuerit, utrumque adire poterit L. qui de ea planius intelligere voluerit.

CASALE MAJORI.

MCCCCLXXXVI.

I.

„ MACHAZOR Italicum, ſeu compendium precum, quae ex
„ Italicarum ſynagogarum ritu receptis anni feſtis recitantur. *In*
„ *calce*: Fuit autem initium ædificii huius libri per nos Soncina-
„ tes in urbe Soncini menſe tiſri anno CCXLVI. ſexti millenarii,
„ eumque abſolvimus hic caſale majori Feria II. hebdomadæ die
„ XX. menſis elul anno quinquies milleſimo ducenteſimo ſexto a
„ creatione mundi, *Chriſti* MCCCCLXXXVI. Benedicatur, *&c. in* 4°.

Haec cl. Jo. Bernardus de Roſſi in *Diſquiſit. de Hebraicae typogr. Origine*, &c. p. 28. & ſeq., ubi praecipua, quae ad *nitidiſſimae*, uti ipſe ait, & *abſolutiſſimae* hujus *Hebraicarum precum editionis* notitiam pertinent, accurate perſequitur.

CASELLIS * *in Pedemontio*.

MCCCCLXXV.

I.

„ VITÆ ET EXORTATIONES SS. Patrum.

Ulti-

(*) Parvus eſt pagus Dioeceſis Taurinenſis chartariis officinis inſignis.

Ultima pagina legitur : CASELLIS

„ Per clariſſimum medicum & philoſophum dominum magiſtrum
„ Pantalionem . Perque Iohaunem Fabri galicum egregium artifi-
„ cem . DE VITIS SANCTORVM PATRVM volumina in Caſel-
„ larum oppido feliciter impreſſa ſunt . Anno Domini M. CCCC.
„ LXXV. heroys calidoney (1) luce penultima menſis auguſti . Amen.
(*in* 4°.)

Primus, quod ſciam, qui hanc editionem ſtudioſorum vulgo patefecerit, eſt Proſper Marchandius, qui eam recenſet in ſua hiſtoria typographiae pag. 68., ſed non ſatis feliciter. Primo enim in eo errat quod *Caſellarum oppidum* deſignare urbem *Casbel* (Latine Caſſiliam) in Irlandia exiſtimat. 2. Quod opus ab ipſo Pantalione elucubratum fuiſſe ſomniavit, omneſque Bibliographos & Hiſtoriae Eccleſiaſticae Scriptores nihil omnino de hoc Auctore hactenus fuisse ſubodoratos. Utrumque errorem egregie confutavit cl. Mercier, in ſuo ad Marchandii opus Supplemento pag. 72. ſeq.; qui etiam longe melius cuncta, quæ ad editionis perfectam notitiam pertinent, expoſuiſſet, ſi aliquod ejus exemplum ipſi videre contigiſſet; quod nullo modo, quaecunque adhibita diligentia, ſibi eveniſſe ipſemet narrat. Quae autem apud cl. Auctorem deſiderari poſſunt, ſupplevit cl. Joſeph Vernazza (qui editionem tractavit) in opuſculo, cui titulum fecit, *Lezione ſopra la Stampa* , pag. 27. & ſeq., ex qua titulum et ſubſcriptionem, quales hic exhibentur, exſcripſimus. Poſt titulum ac ſubſcriptionem, memorat cl. Auctor quae in volumine continentur: „ Due ſono (inquit) le operette contenute in „ queſto libro. In primo luogo ſi legge *Divi Hieronymi libellus de vitis Patrum.* „ Poi vi ſono *exortationes ſanctorum Patrum perfectioneſque Monachorum: quas* „ *de greco in latinum tranſtulit beatus Hyeronimus* „. Quibus ex verbis liquet, quantum a vero aberrarit Marchandius; quantumque inaniter de inventione novi Scriptoris Vitarum SS. PP. omnibus Bibliographis ignoti, ſibi adblanditus fuerit. Pergit porro cl. Scriptor aliqua adjicere, quae ipſius ſententiam, immo ſententiam cl. Mercier & cl. Tiraboſchii, de libro impreſſo in oppido Caſellarum Pedemontii confirmant, a quibus tamen retractandis, ne juſto longiores ſimus, ſuperſedemus.

CIVITATE AUSTRIAE.

MCCCCLXXX.

I.

„ PLATYNE : De honeſta Voluptate & Valetudine . ad Ampliſſi-
„ mum . D. B. Roverellam S. Clementis Presbiterum Cardinalem .
„ *Ad calcem, ante opuſculi tabulam* : Viri doctiſſimi Platyne opu-

dd 2 „ ſcul-

(1) De hiſce vocabulis vide quae monet Vernazza, pag. 19.

CIVIT. „ ſcullum (*sic*) de obſoniis: ac de honeſta voluptate & valetudi-
AUSTR. „ ne: impreſſum in Civitate Auſtrie: impenſis & expenſis Gerar-
„ di de Flandria. Venetiarum Duce Inclito Ioanne Mocenico No-
„ no Kalendas Novembris. M°. cccc°. lxxx°. Laus Omnipotenti
„ Deo. *in* 4°.

II.

Comenza La Cronica De Sancto ISIDERO (*sic*) Me-
nore: Con Alchune additione Cavate Del Texto
Et Iſtorie De la Bibia: E del Libro De Paulo
Oroſio: E de Le Paſſione De Li Sancti.

In fine:

Finita La Cronica De ſanto Iſidero Meno
re. In Cividal De Friuli. Nel Anno del
noſtro ſignore Iesu Criſto. 1480.
Adi. 24. de Novembre.
Laudato Sia Sempre El Noſtro Signor Dio.

(*in* 4°. *par.*)

III.

„ Epiſtolæ CICERONIS.

Tres has editiones in Italiae finibus factas ignoravit Orlandius, Primam retulit Maettarius in ſuis Annalibus, pag. 495. n. edit., ſed falſo eam dixit in 8. Secundam, Marchandius in Hiſtoria *de l'Origine*. &c. *de l'Imprimerie*, pag. 73. afficta eidem ſubſcriptione Latina, cum Itala ſit. Primam agnovit etiam Varthonus *in Append. ad Caveum*, pag. 190. Omnes autem tres referuntur in Novis Memoriis *per ſervir all'Iſtoria Letteraria*, tom. I. pag. 270. & ſeqq. ubi tamen prima tantum deſcribitur. Primam denique et ſecundam accurate recenſet etiam cl. Mercier in Suppl. *a l'Hiſtoire de l'Imprimerie de Pr. Marchand*, pag. 85. & ſeq., videndus. Apparet vero diligentiſſimum Bibliographum ſecundam editionem minime vidiſſe; & ea, quae de ipſa refert, ex aliorum ſcriptis, Argelato puta, vel Paitono exſcripſiſſe, uti ex ſubſcriptione ab ipſo recitata, & cum hac noſtra, quae ex exemplo Biblioth. Caſanat. accuratiſſime deſcripta eſt, collata, manifeſtum eſt. Editio eſt charact. Gothico non valde pulchro, cum ſignaturis tantum, quarum poſtrema eſt *f s*. Praecedentes ſcapi ſunt quaterniones. Deſideratur in hac edit. nomen typographi, quem tamen eundem eſſe ac ſuperioris, non dubito. De tertia edit. nil aliud novimus, quam quod in ſupra citatis Memoriis legitur; nimirum in hac civitate impreſſas etiam fuiſſe *L'Epiſtole di Cicerone*.

CLA-

CLAVASII.

MCCCCLXXXVI.

I.

In nomine domini noſtri ieſu chriſti. Amen.
Incipit prologus ĩ ſumma angelica de caſibus conſcientie per fratreʒ ANGELVM de CLAVASIO ordinis minorum vicarium generalem ciſmontanorũ fratrum obſervantie compilata cui premittitur primo prologus deinde ſubnectitur tabula contentoꝝ in ipſa declarativa. Incipit ꝓlogus

In fine:

Impreſſuʒ hoc opus Clavassii Anno Chriſtiane ſalutis. M. cccc. octuageſimo sexto tertio idus may. Feliciter Imperantibus Innocentio octavo pontifice maximo: ꝛ Karolo Illuſtriſſimo. duce quĩto sabaudie pedemontaneqʒ regionis.

(*in* 4°.)

Supra ejuſmodi ſubſcriptionem legitur:

Iacobinus de ſuigo de ſancto Germano hu
  jus impreſſionis auctor ad lectorem.
Humano Angelicas qcũqʒ audire loquelas.
  Ore cupis: præsens perlege lector opus
Hic ſacros canones. Hic ꝛ civilia iura
  Hic ſancte invenies Religionis opes.
Maxima multoꝝ qđ vix dabat ante libroruʒ
  Sarcina: id Angelica dat tibi ſumma brevis.
Angelus eſt auctor. Sacri decus ordinis ĩgens
  Seraphici: ꝛ tante Religionis honos.
Auctoreʒ atquʒ opus impreſſum felicia dona
  Clavaſſina tulit terra beata viro.
Nec Carleta minus gens felix unde creatus.
  Angelus Angelicis dignus adesse choris.

Verſo hoc folio habetur regiſtrum foliorum & ſignaturarum, in quo deſcripti ſunt 46. quaterniones, & unus ſexternio. Duo ultima ultimi quaternionis folia omnino vacant.

Poſt

CLAVASII. Poſt haec in integris exemplis ſequuntur alia decem folia ſeu integer quinternio ſignatus 1. 2. 3. 4. 5. cujus inſcriptio eſt: *Rubricae juris civilis & canonici, & primo rubricae digeſtorum*; & primo *digeſti veteris*.

Adductus fuit Auctor ad ſuum hoc opus typis tradendum rogatu Hieronymi Tornieli, cujus epiſtola ad ipſum data, in *qua orat ejus Reverentiam ut ipſum opus imprimi faciat*, una cum ejus reſponſione, qua votis ejuſdem ſe annuere declarat, volumini praemiſſa fuit: *Quam* (Summam) (inquit Carletus) *ex quo ultra meam expectationem tot laudibus extollis, magiſtro Jacobino de S. Germano in prefata arte peritiſſimo, ut vivis tuis votis morem geram imprimendum tranſmitto: Vale*. Integram ejuſmodi reſponſionem cum epigrammate Jacobini Suigi ad L. exhibet cl. Joſ. Vernazza in ſua de Typographia lectione, pag. 30. quod indicio eſt editionem ab ipſo fuiſſe tractatam. Obiter hic annotabimus cl. Manſium non recte dixiſſe, primam hujus Summae edit. ſine loci & typographi nomine prodiiſſe. Charact. Gothicus eſt & valde minutus, ſed nitidiſſim. Num. & cuſt. deſunt.

Sequenti anno 1487. novam hujus Summae editionem Veneta prela protulere: cui, ne nihilo inferior eſſet Clavaſina, addita fuit non modo Tornielli Epiſtola cum Auctoris reſponſione, ſed & Epigramma Jacobini Suigi typographi, mutatis tamen aut reſectis ab utroque illorum, quae cum veritate cohaerere non poterant. Et in reſponſione quidem auctoris, omiſſa fuere verba, quae typographum deſignant, *Magiſtro Jacobino da S. Germano*, &c. eorumque loco ſcriptum fuit *correctum emendatumque* imprimendum, &c. In Epigrammate autem ad L. quod eſt in fine, in titulo loco nominis Jacobini Suigi, repoſitum fuit nomen typographi Veneti hoc modo:

Nicolaus de Franckfordia hujus
impreſſionis auctor ad Lectorem.

Octo priores Epigrammatis verſus iidem ſunt in utraque editione; poſteriores quatuor in Clavaſina, uti vidimus, ſic habent:

Auctorem atque opus impreſſum felicia dona
Clavaſſina tulit terra beata viro.
Nec Carleta minus gens ſelix, unde creatus
Angelus, angelicis dignus adesse choris.

In Veneta autem ſic corrupti fuere:

Auctorem genuit Clavaſſina, Veneta dedit
Terra impreſſorem: loca beata viro.
Franckfort neque minus: gens ſelix unde creatus
Angelus Angelicis dignus adeſſe choris.

Atque vel hinc intelligitur quanto in pretio ſint habendae veteres editiones, principes cumprimis. In hac enim prima Veneta, typographus ut nomen ſuum Epigrammati Suigi insereret, non illud modo corrupit deformavitque, ſed & gentis Auctoris nomen ab eodem excluſit; quod deinde in pluribus aliis editionibus, quae hanc Venetum ſecutae ſunt, deeſſe reperitur. Ipſe Waddingus id nominis in ſua Bibliotheca omiſit; quod argumento eſt in omnibus iis editionibus, quas ſe vidiſſe teſtatur, illud deeſſe. Longe aequior & in Auctorem & in primum typographum fuit Paganinus de Paganinis Brixienſis, qui in ſua Veneta editione anni 1499. Auctoris reſponſionem ad Hieronymum Torniellum intactam reliquit, nec Suigi nomen ſuppreſſit, & in Epigrammate, quod eſt in fine, quamvis nomen ſuum inſeruerit, poſteriora tamen duo carmina, in quibus Carleta gens nominatur, non omnino attigit.

Nec

Nec Carleta minus gens felix unde creatus
Angelus angelicis dignus adeſſe choris.

Exſt. apud Can. Devoti, & in Caſanat.

COLLE *Municipio Florentino*.

MCCCCLXXVIII.

I.

Illuſtris philoſophi ɀ medici Apolinaris Offredi Cremonenſis de pº ɀ ultīo īſtanti ī defenſioeȝ cōis opinioīs adverſus Petrū Mātuanū felicit̃ incipit.

In fine:

Mgr̃ Bonus Gallus īpreſſit ī oppido Collēſi mā cipio (*sic*) Florentiuo(*sic*) Anno dn̄i Mccccl xxviii.

(*in* 4°.)

Praecipuum hujus editionis pretium in ejus raritate ſitum eſſe videtur: non modo enim Maettario, Orlandio, aliiſque Bibliographis, qui locupletiſſimos Catalogos condidere, ignota fuit, ſed & ipſi Ariſio, qui non aliam operis editionem ſe vidiſſe ſcribit, quam antiquiſſimam quandam (hac forſitan antiquiorem) ſine loci, temporis, & typographi nota.

Ejus character ſemigothicus eſt, taliſque fabricae, ut ſtudioſum a lectione quodammodo deterreat: ni forte id incommodi potius ex nexuum & abbreviaturarum multitudine (1), quibus ſcatet, quam ex defectu typorum ortum habet. Signaturis inſtructa eſt, quae pertinent uſque ad *e* 5, ſive *e* 6, ultimus enim ſcapus ſexternio eſt; praecedentes vero omnes quaterniones. Ad ipſius calcem ſupra adductam ſubſcriptionem legitur Auctoris laudatio Omnipotentis Dei omniumque SS. quam hiſce verbis concludit: „ Et hoc tempore invaleſcentis peſtilen„ tiae in civitate Papiae, a qua defenſus ſum cum tota familia mea: & ob hanc „ defenſionem infinitas habeo gratias omnipotenti Deo, & omnibus ſanctis ejus „ amen. Secunda Decembris M. CCCCL. „ Ex quo liquet de tempore ſcriptionis opuſculi. Exſtat in Caſanat.

II.

Interpretatio OPPIANI Laurentii Lippii Collenſis Ad Magnificum Virum Laurentium Medicem. *Heroico carmine*.

In fine:

Philippus poſcus ad lectorem
Laurentius Lippius Collenſis Vir utraque lin

gua

(1) Haec eſt potiſſima cauſa quae L. faſtidium gignit; ejus enim character idem omnino eſt ac character Oppiani, in quo tamen pauciſſimae abbreviaturae eaeque intellectu facillimae occurrunt.

COLLE.

gua apprime eruditus hoc divinũ Oppiani opus traduxit Gallus cognomine Bonus impreſſit: ut eſſet ſtudioſis litterarum utriuſque induſtria quantulacunque acceſſio: Quapropter quod Op pianum o lector latinum legis utriſque gratias agas Impreſſum in Colle Oppido Municipio Florẽtino anno ab hũanitate Chriſti.Mccccdxxviii. die xii. Septembris.

Regiſtrum huius libri

(*in* 4°.)

Poſt quinque Oppiani libros ſequuntur Interpretis diſticha ad eundem Laur. Mediceem alioſque; quibus ſubjiciuntur Epigrammata duo, alterum ipſius Lippii ad Petrum Carbonellum Hiſp. Regis ſecretarium; alterum Philippi Poſci ad ipſum Lippium. Ante adductum titulum, *Interpretatio*, &c. habetur brevis Poetae vita, per ipſum Lippium, proſa, cum ejuſdem Prooemio in interpretationem ſuam, carmine, argumento totius operis, & argumento *ſuper interpretatione primi libri*, carmine pariter, cui ſubjicitur adductus titulus, quo terminatur pagina quarta. Editio eſt charact. ſemigothico, cum ſignaturis tantum, & regiſtro; ex quibus apparet voluminis plagulas eſſe *64*. Si fides habenda foret Caillio, pag. *29*., Oppiani opus non Latine tantum hoc anno 1478., ſed Gr. & Latine aliquot ante annis, ſcilicet 1471. a Gallo Bono Colle impreſſum fuiſſe exiſtimandum eſſet; ac proinde Paraviſinus & urbs Mediolanum primae impreſſionis *integri* codicis Graeci (2) laude privandi forent, eaque donandus Bonus & Municipium Collenſe. At commentitiam eſſe ejuſmodi editionem, nemo non videt. Beughem, ex quo errorem hauſiſſe videtur Caillius, tantummodo Latinam editionem anni 1471. laudat; ac longe veriſimile eſt a typographo, loco anni 1478. qui eſt annus verus Latinae editionis, repoſitum fuiſſe 1471. Maettarius autem ad editionem Lat. anni 1478. hanc ſubjunxit annot. *At de editione Oppiani Halieut. Gr. Lat. in 4. 1471. Colle per Gallum Bonum, quam Jo. de la Caille affert, p. 29. valde addubito*. Nullo autem modo de ejuſmodi edit. Gr. Lat. addubitavit Orlandius, qui eam retulit in utraque ſui operis parte: quem tamen una cum Caillio & Beughemio errare ex eo apparet, quod vera editio anni 1478. cum apud ipſum, tum apud ſuos magiſtros deſideratur. Exſt. apud Can. Devoti.

III.

„ DIOSCORIDES, *Latine*.

„ Queſto Libro, che è ſcritto in caratteri ſemigotici a due colonne, non ha
„ titolo, nè Prefazione. Le lettere iniziali di qualunque Capitolo ſono majuſco-
„ le. Ai margini laterali vi ſono le varianti, ex. gr. nel teſto dice, *plurimi junio-*
„ *res*, e nella variante *diſcipli vel gloſatores*. Al fine dell'ultima pagina vi è la
„ ſeguente data.

ex-

(2) Vid. Maettarium, tom. I. pag. 34. & Saxium in Hiſt typogr. Mediol. col. CLXXIII.

explič dyoſcorides quẽ petrus paduanẽſis (1) legendo corexit ⁊ expo nendo q̧ utiliora ſũt ĩ lucꝫ reduxit. Impreſſus colle p magiſtruꝫ iohẽm allemanum de medemblich anno xp̃i milleſimo cccc°. lxxviij°. menſe iulij.

(*in fol.*)

„ Al retro foglio vi è l'Indice in ordine di alfabeto delle coſe contenute, e tale „ Indice occupa tre facciate, e mezza, e l'altra metà del foglio dritto è occu„ pata dal regiſtro. I fogli in tutto ſono centodue. Non ſi vedono nè numeri „ nè richiami, ma il ſolo regiſtro a piè di pagina.

Exſtat apud Excell. Ball. C. Valentium Gonzagam, Mediolani, qui edit. notitiam nobiſcum communicavit iiſdem omnino verbis, quibus hic refertur.

COMI.

MCCCCLXXIV.

I.

INCIPIVNT RVBRICE TRA CTATVS APPELLATIONVM QVI TRACTATVS CONGI ARIVM NVNCVPATVS EST QVIA SCHOLARIBVS SVIS AB IPSO AVCTORE PRO CONGIARIO ET REFECTI ONE LABORVM QVOS IN QVOTIDIANIS LEC TIONIBVS PATIEBAN TVR TRACTATVS (2) EST

„ Tutte le qui ſopra riportate parole ſono in lettere Romane majuſcole. A „ queſte ſeguita l'indice delle materie contenute in modo di alfabeto, il quale „ occupa quindici intieri fogli, e tre quarti del decimoſeſto; giacchè termina „ con la colonna prima al retro del foglio XVI. Tutta l'opera è ſtampata a due „ colonne in carattere ſemigotico nitido. Al retro dell'ultimo foglio, dopo che „ l'autore ha reſo conto, che l'opera fu terminata:

(1) Deburius legit *Paduanus*; nil tamen de edit. charactere dicit, ſicuti facit Laerius, qui conſueta ſua de re quavis typographica pronuntiandi facilitate, edit. *ex eodem charactere* eſſe ſcribit, ac Oppianum a Gallo Bono impreſſum.

(2) Forſitan, *traditus*.

COMI. Pridie nonas Iulias in feſto dive margarite virginis. 1473. expeditus eſt hic titulus Appellationū Ad laudē sūmi et eterni dei Amen.

„ vengono le parole ſeguenti dopo lo ſpazio di una riga:

Completa p Dominum Iohannem Antoniuȝ de ſancto georgio dictū de placentia ppoſitū ecclexie Sācti Ambroxii Maioris Mediolani Iuris utriuſqȝ. doctoreȝ Comiteȝ ordinariaȝ Iuris canonici legentem de mane in felici ſtudio papienſi ſub Illuſtriſſimo Duce Galeaz Maria Vicecomite duce Mediolani &c.

Comi impreſſa per magiſtros Ambroxium de orcho & Dionyſium de paraviſino Quinto Idus auguſtas

M. CCCC. LXXIIII°.

DEO· GRATIAS· AMEN

(In fol. maximo)

„ Tutta l'opera è di cento novanta due fogli, compreſi quelli dell'indice. „ Non vi ſono numeri, nè regiſtro, ma bensì i richiami quaſi regolarmente „ di dieci in dieci fogli, eccettuato il richiamo dei fogli dell'indice, che è „ nell'ottavo.

Haec ex ſcheda ab E. B. Cajetano Valentio Gonzaga, Mediolano ad nos miſſa; quibus quidquam addere vel demere nefas eſſe duximus.

MCCCCLXXVII.

I.

„ ALBERTI DE ROSATE Bergomenſis opus Statutorum. *Ad cal-* „ *cem*: Comi impreſſa per Magiſtrum Baldeſarem de foſſato An- „ no a Chriſti nat. MCCCCLXXVII. die vero quintodecimo Fe- „ bruarii. *fol. maj.*

Deniſius, pag. 84.

MCCCCLXXIX.

I.

„ TEOFILO. Vita di San Giovanni da Capiſtrano. Nel fine: „ *Impreſſa nel inclita Citade de Como nel anno dil Signore M. cccc.* „ *lxxviiii. in* 4°.

Cl. Morellius, *Biblioth. Pinell.* Catal., tom. IV. pag. 120.

CON-

Consentiae.

CONSENTIAE.

MCCCCLXXVIII.

I.

„ JACOBO CAMPHARO De immortalitate animæ in modum „ dialogi vulgariter. Pr. Incipit prologus feliciter. Al venera- „ ble e discreto suo maggiore Johanni de Marchanova citadino „ de la felice cità di Vinetia Frate Jacobo Campharo di Genoa „ dell' ordine de' Frati Predicatori in sacra theologia licentiato „ in la università di Oxonfordi con recommendatione, &c. Cu- „ santiæ, Octaviani Salomonii 1478. in 4. Constat opusculum „ capp. 26. foliis in 4. quatuor, nullis lemmatum seu reclama- „ tionum, numerorum, signaturarumve notis, nullis etiam ma- „ jusculis. Extat. Paris. in Regia R. 1063.

Hactenus Scriptores Ord. PP. tom. I. pag. 856. (1)

II.

„ Discorso della Grandezza di Dio, opera in Rime ottave che „ contiene la descrizione della Sfera, e tratta dell' Istoria del „ Mundo e della Geografia. Cusentiae, Octavianus Salomonius „ de Manfredonia 1478. *in* 4°.

Consentinam hanc editionem recenset accuratissimus Mercier in suo ad Marchandii opus *Supplem.* pag. 81. & inscriptionem refert iisdem verbis, quibus describitur in Catalogo Biblioth. Regiae Parisiensis, quibusque & hic enuntiatur a nobis. Ante cl. Mercier de eadem verba fecerant Orlandius & Maettarius, ille pag. 183. suarum Origin., hic pag. 395. suorum Annal. novae edit.

I.

Qui ſi tractano le fabule de Exopo . . . .
. . . . transmutate
dal dicto latino ĩ uulgare per Maestro Facio
caffarello da faenza : Ad contemplacione ⁊
inſtantia del Magnifico Misere Polidamas

ee 2 dela

(1) Maettarius pag. 38c. suorum Annal. novae edit. opusculum hoc Consentiae editum attulit suppresso auctoris nomine; verum Francisco Philelpho illud adjudicat cl. Mercier pag. 81. *Supplem.* suamque opinionem inniti videtur doct. Apostoli Zeni verbis, qui Haymi Bibliothecam Ital. edit. Venetae an. 1728. profert. Litem facile dirimet qui editionis allatae exemplar aliquod nactus fuerit; quod haetenus mihi non contigit. Hujusce tractatus editiones quatuor Jacobum Campharum auctorem praeseferentes novi, Romanam nempe sine anni nota, sed 1472. Mediolanensem 1457. Vicentinam 1477. & Brixianam 1493., at nulla quidem similis opusculi editio Francisci Philelphi nomine mihi occurrit.

CON-
SENTIÆ.

dela paglyara de salerno: de eſſere per ĩpre
ſione pluplicate (*sic*) per lo egregio Maeſtro Oc
taviano salomonius de manſiidonia impres-
sore in la cita de Cosenza.

In fine, ad calcem regiſtri: Cusenciae, *ſine anno*.

(*in* 4°.)

Sese hic offert editio Itala Aesopicarum Fabularum, quae desideratur in Bibliothecis Italorum Interpretum Phil. Argelati, & cl. Paitoni, ac in Bibliotheca Ital. N. F. Haymi utriusque edit. Ea eſt charactere grandiusculo ad Gothicum accedente, ſine ſignaturis, numeris & reclamantibus, sed cum registro in fine, ex quo liquet voluminis folia eſſe 44. Sequuntur poſt haec in exemplo Abb. de Roſſi quinque alia folia, quae continent cantilenas tres in obitum Henrici de Aragonia Calabriae Gubernatoris, eodem charactere impressas.

CREMONAE.

MCCCCLXXII.

I.

„ Lectura ANGELI DE PERUSIO sup I. P. ff. Novi. Im-
„ preſſa & completa fuit p doctiss. magistros Dionyſium de Pa-
„ raveſino & Stephanũ de Merlinis de Leucho territorii Medio-
„ lanensis in Civitate Cremone sub anno dominice incarnatio-
„ nis 1472. die Martis 26. Januarii. *In fol.*

„ Così leggesi in fine del volume impreſſo à due colonne con carattere se-
„ migotico, la carta è soda, non ha numeri, nè segnature, nè richiami, e sta
„ nella libreria de' Sig. Canonici di S. Martino di Lucca, già di Felino Sandeo.
„ Edizione incognita al Maittaire, all' Orlandi, al. Denis, &c. „ Haec nobiscum communicavit cl. & diligentissimus P. Amoretti, qui editionem superioribus annis tractavit in loco ipso, ubi exstat.

Et de hac quidem Cremonen. editione anni 1472. in quam omnes certiorum editionum notae concurrunt, neminem veritatis ſtudiosum vel paululum dubitaturum puto. Sed quid dicendum erit de quibuſdam antiquis editionibus (1) Venetis, in quibus ad calcem, *Cremonae* nomen legitur, partim hoc ipso anno 1472. partim sequentibus duobus, &c. factis, & a nonnullis non infimi ſubſellii bibliographis eam ob rem Cremonae aſſertis? Unam ex antiquioribus (quae rariſſima eſt) exempli loco laudare ſuffecerit, ex qua de reliquis sine negotio intelligere licebit. Est haec opus *Restitutionum*, &c. Franc. de Platea, ad cujus calcem legitur:

F I N I S

Quem legis impressus dum stabit in aere caracter
Dum non longa dies vel fera fata prement.

Can-

(1) Ejusmodi editiones non modo in quibusdam indicibus mss. a magnis viris compositis, Cremonae tributas comperi, sed & in quodam caeteroquin accurato catalogo, paucis ante annis in Germania impresso, earum unam eidem loco assertam vidi, ejusque typographum denominatum, *Bartholomaeum Eour*.

CREMONÆ.

Candida perpetuæ non decrit fama Cremonæ
    Phidiacum hinc ſuperat Bartholomeus ebur.
Cedite chalcographi: milleſima veſtra figura eſt
    Archetypas fingit ſolus at iſte notas.

MCCCC LXXII. NICOLAO TRVNO DVCE VEN
ETIARVM REGNANTE IMPRESSVM FVIT
HOC OPVS FOELICITER

(*in* 4°.)

Hoc idem hexaſtichon, cum ejuſdem anni nota ejuſdemque Veneti Ducis nuncupatione, legitur ad calcem operis quadrageſimalis *de Poenitentia* Rob. de Litio: & cum nota anni 1473. ad calcem *Summulæ Confeſſionis* S. Antonini; &, juxta Orlandium, ad calcem *Vitæ & Tranſitus* S. Hieronymi, &c. Jam vero non Orlandius modo, Maettarius, Laerius, Paitonus (1), ſed & ipſe Ariſius in *Cremona Literata*, hunc Bartholomaeum Cremonenſem inter typographos Venetos numerant: *Floruerunt* (inquit Ariſius, tom. III. pag. 110.) *inter antiquos impreſſores, Venetiis anno* 1472. *Bartholomaeus Cremon.*, *Romae*, *G. Tibullus Amidanus*, &c. (2).

Et ſane quid ſibi vult illa unius Venetorum Principis deſignatio, quae volumini coronidem imponit, tacito prorſus, non dicam Pontificis, aut Imperatoris (familiare ſiquidem id eſt), ſed & ipſius Cremonae domini, nomine? Nullum umquam librum in ditione alicujus Principis impreſſum, nominato tantum extero particulari Principe, & omiſſo proprio, mihi videre contigit; nec puto hujus rei exemplum aliquod facile repertum iri.

Ad retundendam autem jactantiam noſtri Bartholomaei, ſuaſque res cumprimis agendas, Leonardus Baſileenſis ſeq. anno Paduae impreſſit hoc ipſum opus Fr. de Platea, adſicto ipſi eodem hexaſticho cum proprio nomine & patria: quod, quia ad illuſtrationem hujus argumenti nonnihil conferre videtur, integrum hic quoque exhibemus:

Quem legis impreſſus dum ſtabit in ere caracter.
    Dum non longa dies vel fera fata prement.
Candida perpetue non deerit fama *Baſilee*.
    Phidiacum hinc ſuperat *Leonhardus* ebur.
Cedite chalchographi milleſima veſtra figura eſt.
    Archetypas fingit ſolus at iſte notas.

MCCCCLXXIII. NICOLAO TRONO DVCE VENECIA
RVR (*ſic*) REGNANTE IMPRESSVM FVIT HOC OPVS
PADVE FOELICITER

Clariſs. Paitonus, qui utramque edit. diligenter expendit, editionem Leonardi praeſtare ſcribit edit. Bartholomaei, & recte quidem, uti nobis videtur. Non recte autem idem accuratiſſimus Scriptor, editionem Bartholomaei dixit *in fol.*, cum ſit *in* 4. Editio vero Leonardi ipſa eſt *in fol. par.* Utraque exſt. in Caſanat.

MCCCCXCII.

(1) In Catal. Hiſtorico-critico *de' libri del Quattrocento*, qui habetur *nelle memorie per ſervire all'Iſtoria letteraria*, tom. XI. &c. pag. 154.

(2) Fallitur tamen Ariſius, tom. I. pag. 338. ſcribens *typographiam Cremonae initium habuiſſe anno* 1485., & hoc loco, Tibullum de Amidanis in numero typographorum habens.

CREMONÆ.

MCCCCXCII.

I.

DIALOGVS adeo non aſpernandus de contem
ptu mundi: interlocutores: Dorias: Philonus: &
Hilarius. *Accedit*:

Epiſtola IANVENSIVM excuſatoria ad Barchinonenſes q̧ iuſta arma tamquam laceſſiti contra regem Aragonum ſuſceperant, *data* 22. *Aug.* 1455.

In calce:

Impreſſum Cremonę per Bernardinum de miſintis de Papia & Ceſarem (*ſic*) Parmenſem anno 1492. die 18. Iunii

(*in* 4°. *min.*)

Eſt libellus quatuor tantum foliorum, ſive paginarum octo, quarum priores quatuor cum aliquot lineis quintae occupat primum opuſculum; ſextam & ſeptimam, Januenſium Epiſtola; octava vacat. Utrumque opuſc. eſt eodem Rom. charact., excepto titulo primi, qui eſt Gothico grandiori. Deſunt numeri, ſignaturae, cuſtodes, & nomen auctoris primi opuſc.

Refertur haec edit. a diligentiſſimo P. Affò, tomo III. delle *Memorie degli Scrittori e Letter. Parmigiani*, pag. XLIV. ubi eam omnibus bibliographis ignotam dicit; quod exiſtimo intelligendum eſſe de iis bibliographis, qui ante ipſum labores & diſquiſitiones ſuas typis vulgarunt. Ejus enim notitiam ineunte anno 1791. nobiſcum communicavit E. B. C. Valentius Gonzaga, miſſo ad nos indice ms. librorum Saec. XV. in ditiſſima ejus Bibliotheca extantium.

II.

„ DION. CHRYSOSTOMI philoſophi Pruſenſis ad Ilienſes Ilii
„ captivitatem non fuiſſe; Latine, Franciſco Philelpho interprete.
„ Ingenioſiſs. & diligentiſs. chalcographi Bernardini de Miſintis Pa-
„ pienſis opera, una cum Cæſare Parmenſe, Dion Chryſoſtomus
„ rediit Cremonæ impreſſus anno 1492. undecimo Kalendas Au-
„ guſtas. Cremonæ 1492. *in* 4°.

Eſt haec antiquior editio, quam e Cremonenſibus prelis prodiiſſe Annalium typographicorum parens memoriae prodidit (1). Nam editio *Caſtigationum Plinianarum* Hermolai Barbari anni 1485. ab Orlandio memorata, pag. 103: chymerea plane eſt; uti demonſtrant Epiſtolae dedic. Auctoris ad Alexandrum VI. operi praepoſitae. Extat in Biblioth. Abb. de Roſſi, & E. B. C. Val. Gonzagae Mediolani. Vide ad ann. 1472.

III.

(1) Confer de hac edit. cl. Iren. Affò loco ante laudato

III.

CREMONÆ.

FRANCISCI PETRARCHAE de Remediis utriuſque fortunæ.
In fine :

Accipe tandem candidiſſime lector Diuinum Franciſci Petrarcæ:opus Nicolai lugari īduſtria ſollerti Nitidiſſimū: Bernardini. de miſintis Papiēſis ac Cæſaris Parmenſis ſociorum diligenti opera. Impreſſum Cremonæ. Anno incarnationis dñice (*ſic*). 1492. die 17. menſis Nouembris.

Infra , inſigne utriuſque typogr.

(*in fol.*)

In exemplis hujus edit. a me viſis principio occurrunt folia quatuor, quorum priora tria indicem ſingulorum Dialogorum utriuſque libri operis continent; quartum epiſtolam Nicolai Lucari Cremonenſis, editoris ad Marchiſinum Stangham Ducalem Senatorem; in cujus fine, duobus exemplaribus uſum ſe fuiſſe narrat, quo *librum ad integram lectionem revocaret*. Tria Indicis folia fortaſſe ad libri calcem adjicienda fuiſſent: haec enim eſt ejus inſcriptio: *Tabula Rubricarum praecedentis libri*, &c.; ac praeterea ſignaturae incipiunt a laudata editoris epiſtola, quae ſignatur litera *a*. Duae autem ſunt ſignaturarum ſeries: prima minoribus alphabeti literis conſtans pertinet uſque ad *z 3.*, altera majuſculis, deſinit in C 4. In imo cujuslibet paginae verſae operis legitur principium ſequentis rectae; ideoque editio reclamantibus inſtructa eſſe cenſenda eſt. Numeri deſunt: in exemplo autem Caſanatenſi manu adjecti fuerunt, horumque poſtremus eſt *161.*, cui ſi adjiciantur tria folia, quae Indicem continent, quaeque numeris notata haud ſunt, ſumma foliorum voluminis erit *164*. Character Romanus eſt, valdeque pulcher, & editio inter praeſtantiores Sacc. XV. jure haberi poteſt. Exſt. in Biblioth. privata SS. D. N. PII PP. VI., in Bibl. E. B. Val. Gonz. Mediol., &c.

MCCCCXCV.

I.

Caſtigationes HERMOLAI in Plinium caſtigatiſſimæ:
quum Vix poſt Romanas: cæteris tamen
adhuc impreſſis: vel ab opicis (*ſic*)
quidem non poſthabendæ.

Auguſtini Grandis (1) Epigramma de opere.
Sordebat multis erroribus ante: Sed illos
Eraſit limæ cura laborq; gravis:
Præfuit huic opifex cum correctore diſertus:
Romanumq; operi contulit alter opus:

Un-

(1) Editoris fortaſſe.

CREMONAE.

Unde fit: ut fuerit nil ante nitentius iſto:
Poſſit & in nitida terſius eſſe cute:
Vult igitur ſi quis opus emendatius: apte
Vel mage romano quilibet iſtud emat:

Haec in fronte volum. ad calcem vero:

Habetis humanarum artium cultores cādidiſſimi: Plinianæ majeſtatis veluti puriſſimum ſimulacrum ab Hermolao Barbaro Veneto patricio Patriarcha Aquileiēſi noſtriq; ſæculi viro Celeberrimo Lucubratum opus: Habetis item æditionē in Plinium ſecundā. Itē emendationem in Melam Pomponiū Item obſcuras cum expoſitiōibus ſuis uoces in Pliniano Codice Cremonæ p chalcographū Carolum a Darleriis ciuē Cremonēſem Caracteribus æneis Impreſſa. Impante fauſtiſſimo ac Sapiētiſſimo Ludovico Sfor. Viceco. Mediolani Duce. anno fæliciſſimi pricipatus eius prīo A Natali vero redēptoris nr̄i Xp̄i. MCCCCLXXXXV. iii nonas mēſ. Apriles.

a.b.c.d.e.f.g.h.i.k. ſunt quaterni
l.m.n.o.p.q.r.s ſunt terni excepto. s. q ſunt duerni (*ſic*)
aa.bb.cc.dd.ee.ff. ſunt terni excepto. ff. q ſunt duerni

Praeeunt eaedem epiſtolae Hermolai Barbari ad Alexandrum VI., quae habentur in Rom. edit. annorum 1492. & 1493. Character rotundus eſt nec invenuſtus, haud quaquam tamen conferendus cum charactere (verius characteribus) Rom. edit. modo memoratae, neque alterius, quam prae manibus habeo, in qua neque loci, neque typogr. neque anni nota occurrit; neque ulla ex iis oſtentationibus quae leguntur in hac Cremonenſi: de cujus tamen pretio pronuntiabunt qui ejus examinandae ſibi negotium ſumpſerint, aut fortaſſe jam ſumpſerunt. Numeris & cuſtodibus caret; exſtatque in Caſanat.

Ex haec autem edit. anni 1495. facile intelligitur, natam eſſe chimeream editionem Orlandii anni 1485., de qua ante dictum eſt.

MCCCCXCVI.

I.

„ Soliloquiorum liber CONSTANTII APPLANI Mediolanenſis
„ Canonici Regularis de humani arbitrii libertate & poteſtate: ſtu-
„ dio

„ dio exquiſitiſſimo Charoli de Darleriis Cremonenſis impreſſoris CREMO-
„ egregii in inclyta urbe Cremonæ anno Domini Milleſimo qua- NE.
„ dringenteſimo nonageſimo ſexto, quarto Nonas Octobris, impe-
„ rante Ludovico Sfort. Anglo Mediolani Duce anno principatus
„ eius ſecundo. *in* 4°.

Primam hujus editionis notitiam hauſi ex Annalibus Maettarii, tom. I. n. edit. pag. *613*. Certior deinde de ejus exiſtentia factus ſum ex Notitiis librorum antiquae editionis D. Salv. de Blaſis, exſtantium in Bibliotheca S. Martini de Scalis Urbis Panormi, ubi ea refertur pag. 391. (1), & apud Orlandium deſiderari operis impreſſorem annotatur. Nullus poſtremo de eadem mihi ſcrupulus ſuperfuit, ubi in collectione Abb. Nic. de Roſſi eam reperiri intellexi; quod tamen exemplum (quod hodie exſtat in Corſin.) ob loci incommoditatem hactenus videre non potui.

II.

DE MONTE IMPIETATIS
Tractatus FR. NICOLAI BARIANI Or. Erem. S. Auguſtini.
In fine:
Impreſſum in alma Civitate Cremonæ anno
Dominicæ ſalutis M. CC.
CCLXXXXVI.
nonis octo
bris
?

Primo folio recto non aliud legitur niſi allatus titulus, *De monte impietatis*, majuſculo charactere exaratus. Eodem verſo habetur Epiſtola Auctoris ad Georgium Albanenſem Epiſc. S. R. E. Card., quae incipit: *Etſi uſurariam pravitatem ratio ipſa, & omnis bonae legis pagina deteſtetur, ac per hoc Viennenſe Concilium*, &c. Data eſt haec Epiſtola e Mediolano Kal. Junii 1494. Editio eſt rotundo charactere, non tamen ſatis nitido, cum ſignaturis tantum, quae pertinent usque ad *i*; praecedentes autem ſcapi omnes ſunt duerni: unde patet opuſculi folia eſſe 34. Exſtat in Caſanat.

Maettarius, pag. *586*. ex Loeſchero citat *Nicetae Bariani tractatum de Monte impietatis, Cremonae 1494.*, monens tamen in ſubjecta annotatione, legenda eſſe quae de hoc opere ſub anno *1496*. annotantur. Ea, quae cl. Annaliſta notat ſub anno *1496*., ſive pag. *623*. tom. I. de hoc opere, perſpicue ſatis demonſtrant Loeſcherum dupliciter ſaltem erraſſe: I. cum opus Nicol. Bariani, quod prodiit Cremonae an. *1496*., inſcribit *de Montibus Pietatis*; II. cum ejuſmodi editionem *ſecundam* vocat, poſtquam editionem anni 1494. inſcripſit, *de Monte Impietatis*; opuſque ipſum Nicetae Bariano aſeruit. Nil tamen prohibere videtur, quin opus Nicolai Bariani anno 1494. primo impreſſum fuerit: & ita innuere videtur Auctor ipſe in Epiſtola ad Georgium Coſtam Albanenſem Epiſcopum, de qua ante diximus, ubi prope finem ſic loquitur: *Horum igitur* (qui contra ſentiebant) *tam periculoſum errorem . . . . aequo animo ferre nequivi, ſed contra ipſum non ſine vitae diſcrimine praedicavi, diſputavi publice, & opuſculum*

(1) Tom. XX. *di Opuſcoli di Autori Siciliani*.

ſatis copioſum nuper edidi. Hoc ad te dominum praecipuum dedi, & nomini tuo dicatum eſſe perpetuo decrevi. Data autem eſt haec Epiſtola, ut ſupra diximus, Kal. Junii 1494.

Cum exemplo Caſanatenſi colligata ſunt *Conſilia* diverſorum *Theologorum de Monte Pietatis cum Bulla ac brevi Innocentii VIII. data Bernardino Feltrenſi anno* 1486. Quae quidam Bibliographi Cremonae cum praeced. opere excuſa fuiſſe exiſtimant, ſed falſo: editio enim omnino Romana eſt, uti alias videbimus.

MCCCCLXXXXVII.

I.

„ IO. CAPREOLVS in Summam D. Thomæ Cremonæ 1497. *in* 4°.

Maettarius pag. 649., ſubjecta hac annotatiuncula: *Loeſcherus ſcribit*, ſe hunc librum poſſidere.

II.

Egregium vel potius diuinum opus in Iohannem Capreolum tholoſanum ſacri predicatorum ordinis. A fratre Silveſtro prieriano eiuſdem ordinis. Sacre theologie baccalario rariſſimis conferendo cuȝ nonnullis appendicibus ſeu additamentis complectentibus ad omnem in theologicis materiam accutiſſimoruȝ doctorum pene omnium clariſſimas opiniones. Sancti Thome uidelicet. Heruei Petri de palude . . . . ac ceteroruȝ: fauſta feliciqꝫ editione habes. Vt merito dici poſſit. Nulla remordebũt ĩcognita dicta legentẽ. Quẽ gloſa obſcuris edocet apta locis. Addita doctoruȝ varia hic ſñia fatur: Singula qum caprei q. ſtio docta ſilet.

+

In fine: . . . . :

Impreſſuȝ Cremone ꝑ calcographũ Caroluȝ de Darleriis Civem Cremonẽſeȝ. Anno dñi Mcccclxxxxvii xvii. Kal' Maij.

+

(*in* 4°.)

III.

III.

Incipiunt additiões in Ioanẽ capreolũ
In fine:
Expliciunt additiones in Iohannem Capreo-
lum diligentiſſime caſtigatum. Impreſſum
Cremone opera ꝛ induſtria magiſtri
Caroli Darlerii. Anno domini.
Milleſimoquadrinteſi- (*ſic*)
mo nonageſimoſepti
mo. q̇rto Calen-
das Maij.
+

(*in* 4°.)

Non ſatis accuratam hujus editionis notionem tradere valemus, quod ſolius exempli Bibliothecae Caſanatenſis, cui non ita pauca deſunt, videndi copia nobis hactenus fuerit. Verſo primo folio, in quo prolixiſſima inſcriptio maxima ex parte huc allata legitur, occurrit Epiſtola dedicat. Auctoris ad Joannem Portenſem Seniorem, nobilem Vicentinum, ſine nota anni & loci. Sequenti folio recto alia habetur ipſius auctoris ad L., & ipſa nulla loci aut temporis nota ſignata: quo verſo *incipit Tabula quaeſtionum & articulorum, conſequenter autem etiam materierum totius operis per alphabetum*; ad cujus calcem ſubjectum eſt Auctoris *argumentum in opus*, quae omnia ſimul occupant paginas ſeptem. Infra ſubſcriptionem Additionum ſequens legitur regiſtrum, ex quo de voluminis magnitudine intelligi poteſt:

a b c d e f g h ı k l m n Omnes ſunt quaterni
aa bb cc dd ee ff gg hh ıı kk ll mm Oẽs ſunt q̇terni preter ll mm
q ſunt duerni
A B C D E Oẽs ſunt q̇terni p̄ter D q ẽ ternus et E duernus.
AA BB CC DD EE FF GG HH Omnes ſunt quaterni p̄ter EE FF GG.
qui ſunt terni & HH duerni (*ſic*). 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Omnes ſunt duerni.

Secunda ſeries fere tota deeſt in exemplo Caſanat., tertia autem omnino. Character Gothicus eſt, & ob nimias abbreviationes lectu injucundus.

MD.

I.

„ NICOLAI BARIANI Placent. Ord. Erem. S. Auguſtini, Cauſa
„ Vitaliana de præcedentia Eremitarum, & Minorum. Cremonæ
„ apud Carol. Darlerium. 1500. *in* 4°.

ſſ 2 II.

CREMO- NAE.

II.

„ R. MOSIS MAIMONIDIS Hiſpani Logica; ſeu compendium „ Logicum XIV. capitibus, cum duplici Commentario Anonymo. „ Cremonæ 1500. *in* 4°.

Hae duae poſtremae Saec. XV. Cremonenſes editiones nobis notae, graviſſimorum ſcriptorum teſtimonio nituntur; nec niſi temere earum alterutra in dubium revocari poſſet. Suffecerit Annalium typographicorum auctorem adire, qui utramque refert, tom. I. nov. edit., alteram pag. 735., alteram vero pag. 738., & in utrobique ſubjectis annotatiunculis deſignat fontes, ex quibus certam earum notitiam hauſit. Primam agnovit etiam recenſuitque Orlandius in ſuo opere, pag. 288., omiſſo tamen typographi nomine.

CREMONAE, *ſine anno*.

„ DIONYSII HALICARNASSEI Praecepta de Oratione nuptiali, „ de Oratione natalitia, & de Oratione epithalamio, a Theodoro „ Gaza Latine reddita. Oratio in nuptiis Hugutionis Contrarii, & „ Camillæ Piæ. Claudiani Carmen de Phœnice. *Cremonæ ſine an-* „ *ni & typographi nota*, Saec. XV. *in* 4°.

„ Sex tantummodo foliis (verba ſunt cl. Jacobi Morellii, tom. III. Catal. Bi- „ blioth. Pinell. pag. 9.) libellus conſtat, nihilo tamen minus magni eum fa- „ cere par eſt, quod nonnulla ſcitu digna ex ipſo nunc primum ſcire liceat. „ Ad antiquitatem quod attinet, nullus, quantum ego novi (1), liber ante hunc „ impreſſus Cremonæ hactenus innotuit . . . . Character Gothicus eſt, „ numeri deſunt & cuſtodes, haud vero ſignaturæ.

FERRARIAE.

MCCCCLXXI.

I.

„ AVGVSTINI DATI Senenſis Elegantiolæ. Ferrariæ per An- „ dream Gallum civem Ferrarienſem 1471. *in* 4°.

II.

„ VAL. MARTIALIS Epigrammata (*ad calcem*): Hic terminatur „ totum opus Martialis Valerii, quod continetur in quatuordecim „ li-

(1) Hic eſt ſtylus virorum prudentum & vere doctorum. Conſerat vero Lector quae de antiquioribus Cremonenſibus editt. in hoc Specimine diſputantur pagg. 220. 222.

Digitized by Google

„ libris partialibus, impreſſum Ferrariæ die ſecunda Julii. M. „ LXXI. centenariis (CCCC) omiſſis. *in* 4°. FERRARIÆ.

III.

„ IO. FRAN. Poggii Florentini Facetiarum libri IV. (fine no„ mine typogr.) *in fine*: Expliciunt faceciæ Pogii Florentini Viri „ eloquentiſſimi. Impreſſe Ferrariæ die quinto Auguſti MCCCC „ LXXI. *in* 8°.

IV.

„ MAVRI SERVII HONORATI grammatici in Virgilii opera „ diligens Interpretatio: Per Andream Gallum. Ferrariæ 1471. *in fol.*

Priores tres editiones hujus anni 1471. nonniſi temere in dubium revocari poſſunt: duas enim priores recenſet Maettarius inter editiones, quas poſt primam ſui operis editionem, ipſi videre contigit, ſive num. 2. hujus anni 1471., & utrique notulas quasdam ſubjicit, quae evidentiſſime demonſtrant utramque ab ipſo fuiſſe tractatam. De tertia locupletiſſimus eſt teſtis cl. Baruffaldius *Junior*, qui eam in ſelecta Bibliotheca Equitis Alph. Varrani Camerinens. aſſervari ſcribit. Quarta autem, a qua ſuum opuſculum *de Typographia Ferrarien.* auſpicatus eſt Baruffaldius, nonnihil mihi ſuſpecta eſt: haec enim unius Orlandii teſtimonio nititur; ac fruſtra apud accuratiores Bibliographos ejus veſtigium aliquod detegere adlaboravi. Videat autem ſtudioſus, ne ex lectione opuſculi laud. in errorem ſe abripi ſinat: ſic enim ſcribit cl. Scriptor, pag. 11. „ Tanto deduceſi dall' auto„ rità dello ſteſſo Maittaire, il quale nell' indice degli Annali ſuoi medeſimi, „ tom. 5. par. 2. pag. 243. della prima edizione (1) ha coſì: *Servii Honora„ ti Commentarii in Virgilium per Baldarſer fol. Venetiis* 1471., *& per Andream „ Gallum Ferrariæ eodem anno* „. Quæ ſit alicujus Auctoris mens, non ex indicibus, ſed ex locis per indices citatis aeſtimari debet. Locus (unus eſt tantum) quem in laudato indice citat Annaliſta, occurrit pag. 304. tom. I. novae edit. ubi cum pag. praeced. recenſuiſſet in ipſo ſui operis textu editionem Venetam per Valdarfer, in fine eruditae annotationis, quam ei ſubjicit, haec habet: *Aliam horum editionem Ant. Orlandi pag. 137. memorat. Mauri Servii Honorati Grammatici in Virgilii opera diligens interpretatio per Andr. Gallum fol. Ferrariæ* 1471. Præter hæc verba, quibus Maettarius hiſtorice tantum narrat, quid apud Orlandium legerat, nil omnino in ſuo opere occurrit, quod ad hanc Ferrarienſem editionem referatur: ac propterea non ſatis intelligo, quomodo idem Baruſſaldius, pag. 16. haec ſubdere potuerit: „ Tanto più che il Fabrizio, il quale conſultò „ beniſſimo gli Annali del Maittaire, non vi oſſervò l'edizione Ferrareſe *ivi più „ volte* nominata (2) „.

Poſito autem quod exſtaret ejuſmodi editio, ea phoenice rarior cenſenda foret: in nullo enim ſelectiſſimae alicujus Bibliothecae Catalogo, ullum ejus veſtigium reperire licet; ac Deburius, qui in ſua Bibliographia inſtructiva priores tres Ferrarienſes hujus anni editiones recenſet, de hac Serviana prorſus ſilet, licet & Romanam, & Venetas duas hujuſmet anni, ac Florentinam referre non omiſerit.

MCCCCLXXII.

(1) Una tantum eſt, quod ſciam, hujus indicis editio.

(2) Semel tantum nominatur in Annalibus; neque indicatio loci Annalium, in quo ea nominatur, quae legitur in indice, pro ſecunda nominatione recte haberi poteſt.

Digitized by Google

FERRARIÆ.

MCCCCLXXII.

I.

„ JOANNIS DE SACRO BOSCO Anglici. Sphera Mundi. Fer-
„ rariæ per Andream Gallum MCCCCLXXII. *in* 4°.

Haec eſt una ex iis editionibus, quas notae a Bibliographis in earum recenſione memoratae, reipſa exſtare ſuadent; etſi aliunde non raro eos deceptos fuiſſe compertum ſit. Orlandius, ex quo editionem in ſuos Annales retulit Maettarius, Carmina quaedam ad ipſius calcem adjecta recitat, quæ ſic habent:

Impreſſit Andreas hoc opus: cui Francia nomen
Tradidit: At civis Ferrarienſis ego.
Herculeo felix Ferraria tuta manebat
Numine, perfectus cum liber iſte fuit.

II.

„ PAPINII STATII Achilleidos libri II.
In calce:
Impreſſit Andreas hoc opus &c. *ut ſub praeced.*
M. CCCC. LXXII.
(*in* 4°.)

Debetur hujus rariſſimae edit. notitia cl. Irenaeo Affò, Regiae Celſitudinis Parmenſis Bibliothecario, qui eam refert, tomo III. *delle Memorie degli Scrittori &c. Parmigiani*, pag. 22., eamque ſe collocaſſe narrat in eadem Regia Biblioth.

MCCCCLXXIII.

I.

„ IVSTINIANI Imper. Inſtitutiones.
„ *In fine*: Impreſſum Ferrariæ per Magiſtrum Andream Gallum
„ Anno Domini MCCCCLXXIII. *in fol. magno*.

Exſtat hæc editio in Regia Bibliotheca Parmenſi; & ex die, qua abſoluta fuit, in eadem ſignata, intellexit cl. Baruffaldius, editionem Romanam hujus ipſius anni, quam ipſe hac Ferrarienſi poſteriorem dixerat, eidem praeceſſiſſe: quod quidem Laerio, qui ea de cauſa contra ipſum inſurrexerat, fateri non erubuit.

MCCCCLXXIV.

I.

HESIODI HASCREI THEOGONIA

Latino heroico carmine ex verſione Bonini Mombritii, & cum ejuſdem Epiſt. carmine Eleg. ad D. D. BORSIVM *Ducem Mutinae &c.*

In

Digitized by Google

FERRARIÆ.

In fine :

Ad Decus : gloriãꜫ Illuſtriſſimi quondã Ducis Borſii : Excellẽtiſſimæque Dom⁹ Eſtẽſis : ad Bõni (*ſic*) ni mõbritii : Heſiodiqꜫ : doctiſſimoꝝ viroꝝ famã ꝑpetuãqꜫ memoriã : Peregrini priſciani nobilis ſer ariẽſis opa : Per andreã Gallũ Ferrariẽ hoc opus Impreſſum eſt : Anno legis gratiæ . M. cccclxxiiii. (*in* 4°.)

Epiſtola Mombritii eſt paginarum trium ; quarta vacat . Editio eſt egregio charactere Rom. ſine ſignaturis , numeris & reclamantibus . Optimum ejus exemplum exſtat in Angelica .

II.

„ JVNII JVVENALIS Aquinalis (*ſic*) Libri . (*Explicit Iuvenalis.* „ *Deo gratias* . M. CCCC. LXXIV.) ; AVLI PERSII Volaterrani „ Satyrarum libri (*Laus Deo Finis*) : per Andream Gallicum . Fer- „ rariæ 1474. *in* 4°.

Exſcripta hæc ſunt ex Annal. Maettarii, tom. I. pag. 339. , & ex ipſius verbis, loco, in quo eam refert, (qui eſt num. 2. anni 1474.) ac praeſertim ex carminibus in ſubjecta annot. recitatis (1), manifeſtum eſt, editionem ad manus ipſi fuiſſe, ac proinde de ejus exſiſtentia dubitare non licere .

III.

OMNIBONI LEONICENI Grammatica .

In fine :

MEMORIÆ GRATIA.
LOD. MARII. PARVTI FERR. MV
SARVM ALVMNI
IN OMNIBONI VINCENT. GRAM.
MATICAM CARMEM
PER AVGVSTINVM CANNERI
VM FERR. BERNAR
DI CANNERII BIBLIOPOLAE FILIVM
IMPRESSAM A NATALI CHRISTIA
NO . M°. CCCC°. LXXIIII°.
XYSTO IIII°. PONT. MAXIMO
FRIDERICO IIII°. ROM. CAESARE
MAHAMETE ATVMANO VIII°. TI

RAN-

(1) Eadem ſunt ac quae habentur in Sphaera Jo. de Sacro Boſco, in Statii Achilleide, aliiſque libris. In Dictionario Bibliographico edito Paris. 1791. tom. II. pag. 94. de hac editione haec legitur annotatio : *Cette edition eſt citée par M. Maittaire dans ſes Annales Typogr. mais on en voit peu d'exemplaires* . Aliqua igitur ejus exemplaria exſtant .

FERRA-RIÆ.

RANNYDIS CHRISTIANAE INI MICISSIMO.
Linquite laſcivi iuvenes vana otia tandem.
Pectoribus *&c.*
(*in* 4°.)

Libellus hic forſitan eſt primum ſpecimen artis typographicae Auguſt. Canerii, *ſive*, ut in aliis ejus editt. legitur, Carnerii. Longa enim ſubſcriptio ad ejus calcem poſita, tribus diverſis chronologicis notis ſignata, quod non alias feciſſe invenitur, ita me conjicere facit. Signaturis & numeris deſtituitur. In calce autem ultimae paginae cujuslibet quaternionis poſitum eſt principium paginae primae ſequentis, non quidem ad latus, ſed in medio. Septem autem ſunt hujuſmodi quaterniones; adeoque voluminis folia omnino 56. Auctoris Epiſtola ad Federicum de Gonzaga Marchionem Mantuae, quae praecedit, occupat primum folium rectum; & ex ea liquet, ipſum hunc librum ad erudiendos Marchionis liberos, ipſo rogante, ſcripſiſſe. Extat in Caſanatenſi; ſed ejus notitia deſideratur in opuſculo Baruffaldii. Character Romanus eſt & valde pulcher.

IV.

Vite di SS. PADRI.

In fine:

Ferrariæ impreſſit regnãte ſub hercule divo
Regia quo gaudet nunc lionora viro:
Carnerius puer Auguſtinus: cui dedit almã
Bernardus lucem bibliopola bonus.
M. CCCC. LXXIIII.

(*in* 4°.)

Non eſt exiſtimandum hoc volumen continere SS. PP. Vitas in quatuor libros partitas, quales vulgo habentur in voluminibus eo titulo praenotatis. Non continet ſiquidem niſi ſelectas quaſdam vitas veterum SS. in capitula 88. diſtributas; quorum elenchus initio voluminis occurrit, & ex quibus priora quadraginta duo verſantur circa res geſtas & virtutes S. Joannis Eleemoſynarii; & in quorum ultimo agitur de Purgatorio S. Patritii.

Scapi hujus operis in extremo ultimae paginae oſtendunt, ut in præcedenti, initium primae paginae ſequentis; numeris autem & ſignaturis carent. Character idem quoque eſt ac praecedentis: folia autem triplo fere plura, paginaeque in duas partitae columnas. Stilus puriſſimus eſt, & ſine dubio ad Sæc. XIV. pertinet. Deſideratur haec editio non modo apud cl. Paitonum, ſed & in Specimine cl. Baruffaldii. Exſt. in Caſanat.

V.

„ HORATII Carmina. Ferrariæ per Auguſtinum Carnerium.

In fine:

„ Ferrariæ impreſſit regnante ſub Herculo divo
&c. ut in praeced. 1474. *in* 8°.

In exemplari hujus editionis a Maettario viſo deerant *Sermones*, *& de Arte Poetica*, ut ipſemet narrat, pag. 336, tom. I. ubi eum ſtatim ſubdat, *& Hi verſus*

ſus addebantur: Ferrariæ impreſſit, &c.; argumento id eſt, editionem reipſa duabus iis carere partibus; niſi forte hae poſt ſubſcriptionem typographi ſubjunctae fuiſſent, uti nonnunquam fit. Confer Baruffaldium. FERRARIÆ.

VI.

„ BONI ACCVRSII Piſani Animadverſiones in C. Julii Cæſar.
„ Comment. Ferrariæ 1474. *in* 4°.

Maettarius, tom. I. pag. 343. ex Orlandio & Beughemio. Baruffaldius, pag. 91.

VII.

„ Conſilia & Allegationes Juris NICOLAI de TVDESCHIS, Abb.
„ Monac. edita & emendata per Ludovicum Bellogninum (*ſic*)
„ de Bononia. Ferrariæ anno 1474. Singularia Conſilia Juris *Ludovici Pontani* de Roma, Ferrariæ. *in fol. Vendu* 15. *Livres, chez*
„ *M. Gayot, en* 1770.

Ex Dictionario Bibliogr. &c. edito Pariſ. 1791. tom. III. pag. 127. Vid. ſub anno ſeq. num. IV.

MCCCCLXXV.

I.

Theſeida di ZOANE de Certaldo detto BOCHAZO con Comento.

In fine:

Hoc opus impreſſit Theſeida nomine dictum
Bernardo Genitus Bibliopola puer.
(Auguſtinus ei nomen) cum Dux bonus urbem
Herculeus Princeps Ferrariam regeret.
M. CCCCLXXV.

(*in fol.*)

II.

„ Labores Herculis:

In fine:

„ Labores Herculis impreſſae (*ſic*) ſunt Ferrariae quarto nonas
„ Iulii per me Auguſtinum Carnerium Magiſtri Bernardi Bibliopo-
„ lae filium Divo Hercule ſecundo regnante.
M. CCCC. LXXV.

(*in fol.*)

De utroque hoc opere, eorumque Ferrarienſi impreſſione, accurate ſatis & erudite diſſerit Baruffaldius a pag. 63. ad 69., quem adire poterit qui de ipſis plenius, atque etiam de erroribus, ſive inaccurationibus P. Orlandii circa utram-

FERRA-RIAE. que intelligere voluerit. Auctor Commentarii in Theſeidem, fuit Petrus Andreas de Baſſis, Poeta Ferrarienſis, cujus eſt alterum Poema *de Laboribus Herculis*, quod in pluribus exemplis cum Theſeide (1) Boccaccii conjunctum invenitur: exemplum tamen Theſeidos a cl. Maittario viſum, Laboribus Herculis carebat; de iiſque tantummodo meminit ex Orlandii fide.

Ad duas autem Amazonidas a laud. Baruffaldio aliiſque memoratas addere liceat & tertiam (licet recentioris aevi), de qua omnes, quod ſciam, Bibliographi ſilent. Ejus titulus ſic habet:

Opera de ANDREA STAGI Anco-
nitano Intitolata Amazonida
La qual Tracta Le grã
Bataglie e Triumphi
che fece(*ſic*)Queſte
Doñe Ama-
zone
+
Con Gratia ꝛ privilegio.

Ad calcem:

Qui Finiſſe le Aſpre Bataglie de le Doñe
Amazone. Stampato in Venetia. Regnãte
Lo Illuſtriſſimo Principe. M. Leonardo Lau-
redano Excellentiſſimo. Nel Anno del Signore
M. CCCCC. III. Adi XVIII. Zenaro.
(*in* 4°.)

Frontem & calcem libri ornant figurae ligno inciſae, bellatores & bellatrices repraeſentantes. Titulus eſt charactere Gothico majori: Poema autem ipſum, & quae ipſi praemittuntur & ſubjunguntur, charactere Rom. eleganti valde. Chartae numeris notatae ſunt, & ſcapi ſignaturis diſtincti: eorum poſtremus eſt CXXIV. harum ultima Q. III. Cuſtodes deſunt. Prima charta verſa legitur ſequens Epigramma:

LIBRO

Dominicus Clemens Anconitanus?
Qui qd poſſit amor q poſſint carmĩe muſe
Scire cupit preſens hoc ſpeculetur opus
Ecce cupidineo ſtagius trãſfigitur arcu
Saucius & muſas ecce coactus adit
Dũq; amat hic: modulis dominãq; repõit amatã
Se ſimul & dominam perpetuos celebrat

Secunda charta habetur Auctoris prooemium in ſuum Poema: *Alle Magnifiche & generoſe conteſſe de Montedogio Madonna Liſa & Magnifica Alexandra Schianteſche,*

(1) Alio nomine inſcribitur *l'Amazonide*. Notat autem Ferdin. Giandonati hanc Ferrarienſ. edit. aliamque Venetam anni 1528. mendoſas eſſe.

Digitized by Google

teſche, proſa, & charactere minori quam ſit character operis. Calcem libri poſtremo ornant duo alia Latina Epigrammata: primum Antonii Benincaſae Anconitani, quod tale eſt: FERRARIÆ.

Carmine ſit culti nemeſis præclara tibuli
  Inter mortales primariaſq; nurus
Carmine ſit ſtagii tuſco ſermone poete
  Stella inter celebes panthaſilea deas.

Alterum prolixius ejuſdem Dom. Clementis, de quo ſupra. Poema libros ſeptem continet; eſtque eo carminis genere, quod vocant *Ottava Rima*. Exſtat in Caſanat.

III.

„ Opus præclariſſimum Aſtrolabii compoſitum a Domino AN-
„ DALO de Nigro Genuenſi. *Ad calcem*: Explicit tractatus aſtro-
„ labii excellentiſſimi mathematici Andalonis genuéſis. Emẽdatus
„ ꝑ celeberrimũ et doctiſſimũ aſtronomũ magiſtr. Petruȝ bonũ
„ anogariuȝ (*Avogarium*) in fœlici gymnaſio ferrarienſi.
„ Magiſter Johannes Picardus hunc librum impreſſit & finivit an-
„ no domini mº. cccc. lxxvº. die viii menſis Julii. laus deo.
„ *in fol. Goth.*

Ex Cathalogo Biblioth. D. de la Valliere, tom. I. pag. 535. Refertur haec editio a Simlero, Beughemio, Orlandio, Maettario, Baruffaldio, Deniſio. Simlerus, Beughemius & Orlandius in priore ſui operis parte, pag. 139. nullum ipſi adſcribunt typographum. Orlandius vero in ſecunda parte ipſam tribuit Andr. Gallo; huncque errorem ſequutus eſt Baruffaldius, non autem, ut mihi videtur, Maettarius, uti opinati ſunt quidam juniores Bibliographi: nam Maettarius in ſui operis textu nullius typographi mentionem facit, (quod annotari velim) in notula vero ad paginae calcem ſubjecta ſic ſcribit: „ Simleri Biblioth. pag. 34. „ Sic Beughem pag. 12. Orland. pag. 139. Sed Orland. pag. 271. addit nomen typographi; *Andream Gallum* „ nihil de hac additione Orlandii ſtatuendo.

IV.

NICOLAI de TVDESCHIS quotidiana et aurea Conſilia ſeu Allegationes.

In fine:

.... Per magiſtros
Petrum de arãceyo. ⁊ Iohãnẽ de tornaco
Litteris eneis impicta traditaq; die. ıx
Madii. Anno dñi. Mº. ccccº. Lxxv. ĩ pre
dicta ciuitate Ferrarie. Divo Hercule
eſtenſi feliciter regnante ⁊c̃. Laus om

gg 2 ni-

Digitized by Google

FERRARIÆ.

nipotéti deo quĩ vivit ⁊ regnat ĩ ſecula ſeculorum :

Amen :

(*in fol. magno*)

Editionem curavit Ludovicus Bologninus de Bononia, utriuſque Juris Doctor & Eques, qui eo tempore Jura civilia de mane tradebat in gymn. Ferrar., quique eidem tabulam per Alphabetum *ad inveniendum materias omnes & caſus* in opere *contentos praemiſit*, ſubjuncta *adjectione quadam*: quae tabula cum adjectione, 13. priora occupat folia. Ad tabulae calcem legitur Epigramma quatuordecim verſuum, quorum priores duo ſic habent:

Hic brevis ⁊ facilis: feliciter explicit ordo.
Et modus: ⁊ forma que bene quẽque docent.

Ultimi vero duo:

Nec deſinit nobis Petro. pariterque Iohanni.
Qui ſumus auctores undiq; pecunie.

In Epiſtola Bolognini memoratae tabulae praepoſita, poſt medium haec verba leguntur: *Statui . . . . . opus hoc diligenter & fideliter per me emendatum ac de verbo ad verbum ſerioſe pernotatum literis aeneis impingendum tradere*.

Literae *aeneae* hic & in ſubſcriptione denuo memoratae videntur excellentiam quamdam editionis deſignare, quam tamen definire non facile valerem. Cavendum vero eſt, ne alias editiones, (vel ſaltem bonam earum partem) quae per haec tempora, vel ante prodierunt, propter nonnullas litterarum inaequalitates linearumque irregularitates, litteris ligneis *impictas* fuiſſe arbitremur, quod Bibliographi quidam praeconceptis opinionibus, verius erroribus, mordicus adhaerentes, affirmare forſitan non dubitabunt. In hac autem edit. maxima eſt litterarum aequalitas, ſumma linearum columnarumque rectitudo, tantus impreſſionis nitor, ut liber ſine voluptate videri non poſſit. Cum his conjuncta eſt chartae qualitas, marginum amplitudo, & ſi quid eſt aliud, quod libri alicujus pretium pulchritudinemque augere poſſit. Character ipſe, etſi ſemigothicus, pulcherrimus tamen eſt & nitidiſſimus. Ultima vol. columna regiſtrum exhibet, in quo 79. foliorum initia deſcripta ſunt: prima tamen & ultima charta vacant. Signaturis, numeris, & cuſtodibus caret. Exſtat in Caſanat.

V.

ALBERTI TROTTI de vero & perfecto Clerico opuſculum

Ad calcem tabulae quaeſtionum:

EXPLICIT tabula ſeu ordo queſtionũ que tan guntur ĩ hoc opuſculo: intitulato de vero & perfecto clerico: edito per clariſſimum iuris utriuſq; interpreté Dominũ Albertum Trottum de Ferraria ĩ ſtudio ferrarienſi: ibidemq; impreſſo. Per Severinum Ferrarienſem. Anno dnĩce nativitatis. M. CCCC. LXXV. die 23. Decembris.

LAVS DEO.

(*in* 4°.)

Du-

Duplex hujus editionis exemplum poſſidet Caſanatenſis Bibliotheca, membranaceum unum, chartaceum alterum, inter quae nonnullae intercedunt differentiolae non prorſus hic praetereundae. Et I. exemplum membranaceum longe pulchrius nitidiuſque eſt chartaceo (cujuſmodi eſſe ſolent exempla in membranis cuſa) characteriſque ejuſdem, qui Romanus eſt & parvus, elegantia multo magis in illo quam in hoc elucet. II. in operis fronte in membranaceo nullus titulus neque impreſſus neque manu adjectus cernitur; in chartaceo vero habetur titulus, typis rubris majuſculis impreſſus. III. in membranaceo quaeſtionum tabula occurrit in fine, nullaque eſt Epiſtola ad Barthol. Roverellam Card. (fortaſſe codicis defectu); in chartaceo vero tabula praepoſita eſt; & poſt eam legitur Auctoris Epiſtola ad B. Roverellam, data Ferrariae X. Kal. Jan. MCCCCLXXVI.: ad quam notam non ſatis advertens Orlandius, librum in utraque ſui operis parte, anno 1476. alligavit. FERRARIÆ.

Signaturis, numeris, & regiſtro caret; reclamantibus tamen ſcaporum operis inſtructa eſt: qui ſcapi ſunt numero 13. (ex quibus quinque, ſunt quinterni, ſex quaterni, duo terni), praeter ſcapum quaternum, qui tabulam & epiſt. dedic. continet, & reclamante caret.

VI.

AVGVSTINI DATI Elegantiolæ. Ferrariæ 1475. *in* 4°.

Deniſius, pag. 48. ex Biblioth. Novacell. Vid. ad an. 1471. num. I.

MCCCCLXXVI.

I.

„ STATVTA primi libri Statutorum Civitatis Ferrariæ incipiunt
„ feliciter. *In fine*: Laus Deo Anno Domini MCCCCLXXVI.
Sevér. Férr.

(*in fol.*)

De hac editione, ac de dubio in primis ab Orlandio circa nomen impreſſoris ejuſdem ſine cauſa moto, accurate agit Baruffaldius; cujus doctrinae quidquam addere ſupervacaneum foret.

II.

„ ALBERTI TROTTI de Viſitatione, Ferrariæ 1476.

Duo de hoc opere ſtatuit Baruffaldius: I. ipſum certo impreſſum fuiſſe Ferrariae anno 1476. II. probabiliter prodiiſſe ex officina Severini. Confer eundem, pag. 73.

III.

„ P. OVIDII NASONIS Metamorphoſes. Ferrariæ per Auguſt.
„ Carnerium 1476. *in fol.*

Hujus edit. inter rariſſimas rarioris optimum exemplum exſtat Neapoli in diviſs. Biblioth. Excellentiſſimi Ducis Caſſani Serrae; qui, quo nobis, caeteriſque ve-

FERRARIÆ. veteris bibliographiae ſtudioſis gratificaretur, accuratam ejuſdem deſcriptionem miſit ad Can. Alb. Devoti noſtri amiciſſimum, in hoc Specimen inſerendam. En itaque illam:

„ Comincia con una una prefazione di Franceſco Puteolano Parmenſe a Franceſco Gonzaga Cardinale, che occupa il primo foglio, e la metà del retto del „ ſecondo, dove incomincia una vita di Ovidio dell' iſteſſo Franceſco Puteolano, „ che finiſce al retto del terzo foglio in fine della quale vi è M°.CCCC°.LXXVI°. (1) „ il verſo dell' iſteſſo foglio è bianco. Nel quarto vi ſono i ſeguenti ſei verſi:

Orba parente ſuo quicũq; uolumina cernis:
His ſaltem noſtra detur in urbe locus.
Quoq; magis faueas: non ſunt hęc edita ab illo:
Sed quaſi de domini funere rapta fui.
Quicquid in his igitur vicii rude carmen habebit:
Emendaturus ſi licuiſſet eram (2).

„ Indi colla diſtanza di quattro righi comincia l'opera, i di cui primi cinque „ verſi ſono diviſi in due per laſciare il luogo per miniare la prima Lettera, „ come farſi ſolea, la metà del primo è ſcritta in lettere majuſcole.

„ Non vi è numeri, nè regiſtro, ma ſolo alla fine di ogni Quinterno vi è „ un richiamo per il quinterno appreſſo (coſa che ho oſſervata praticarſi dal Carnerio anche nella Teſeide del Boccaccio, di cui ne poſſedo un belliſſimo Eſem- „ plare). I fogli, che ſono interi ſono compoſti di 39. righi, con l'iniziale un „ poco ſtaccata dal reſto del verſo. Al retto dell'ultimo foglio in fine vi ſono „ queſti ſeguenti otto Verſi . . . . Il Verſo di eſſo foglio è bianco.

F inibus auſonię motus qui cęſaris ira eſt
A uguſtine tua nunc revocatur ope:
H ac modo ſi aetherea frueret ovidius aura
N ō tua letheis fama periret aquis:
C armine inęquali haud tantum cātata corinna
T e caner& quantū naſo poeta libens:
D ū regit alcides populos ī pace feroces
I mpreſſū hoc formis ē cito maius opus

IV.

„ Rabbènu Aſcèr II. Ordo *Arbàh turim*, qui inſcribitur *Iorè dehà*. „ Ferrariæ per Abrahamum ben Chaiim. MCCCCLXXVI. *in fol.*

Haec

(1) Vid. in hoc Specimine ejuſque Appendice Editionem Bononienſem Operum omnium Ovidii anni 1471.

(2) Vid. Catal. Rom. editionum pag. 77 Non dubito autem, quin Carnerius (vel qui edit. curavit) in hac editione adornanda prae oculis habuerit editionem Bononienſem Metamorphoſeon Ovidii anni 1471 & Romanam ejuſdem anni. Ex illa enim deſumpta eſt Epiſtola Puteolani ad Franc. Gonzagam cum adjecta Poetae vita (omiſſis fortaſſe paucis quibuſdam quae ad rem non pertinebant), ſubjecto ut in eadem, edit. anno, MCCCCLXXVI. Ex hac vero, ſive Romana, excerpta ſunt carmina, *Orba parente ſuo quicunque*, &c. quae Aletienſis ſuppoſuit ſubſcriptioni Epiſtolae ad Paulum II. Praeterea uti in Romana ad calcem legitur notum octaſtichon, *Aſpicis illuſtris*, &c. quod typographorum nomina locumque edit. demonſtrat, ita & in hac Ferrarienſi eodem loco adjectum eſt octaſtichon utrumque deſignans, licet non ita perſpicue. Fortaſſe autem Carnerius praeter Metamorphoſes impreſſit & Poetae elegias.

Haec cl. Jo. Bern. De-Roſſi in *Comment. Hiſtor. de Typographia* Hebreo-Ferrarien. 1780., pag. 10. ſeq. FERRARIÆ.

MCCCCLXXVII.

I.

„ R̃ LEVI GERSONIDIS Commentarius in Jobum, in 4°. minori,
„ abſque loco (*ſed Ferrariæ*) per Abrh. ben Chaiim anno mi-
„ noris Judaeorum ſupputationis 237. *Chr.* MCCCC. LXXVII.
„ *Rabbinicis rudibuſque typis*.

Jo. Bern. De-Roſſi de Typogr. Hebreo-Ferrar., pag. 14. ſeq.

MCCCCLXXX.

I.

ALEXANDRI de IMOLA Apoſtille ad bar. ſuper prima parte digeſti novi, in his ſolum titulis et locis.....

In fine:

Expliciunt apoſtille dñi Alexādri d' Imola ad bar. ſuper p̃ma parte digeſti novi in his ſolūm titulis ꝛ locis ubi ordinarie non legit.
Imp̃ſſe Ferrarie per magiſtrum Andream Gallicuꝫ die. xxvıȷ. marcii. M. cccclxxx.

(*in fol. magno.*)

Conſtat hoc volumen ex quinque quaternionibus & duobus ternionibus, quod demonſtrat regiſtrum ad calcem ſubjunctum. Excuſum eſt charactere Gothico, duabus columnis, & cum ſignaturis, ſed ſine numeris & cuſt. Character idem eſt ac Lecturae *de Verborum ſignificat.* ſub anno ſeq. referendae. Exſt. in Caſanatenſi.

II.

„ PAVLI de CASTRO Lectura ſuper 2ª. parte Infortiati Ferrariæ
„ per Andream Gallum, *circiter an.* 1480.

Hujus edit. teſtis eſt ipſe Andreas Gallus, qui in Epiſtola ad Studentes almae Univerſitatis Juriſtarum Ferrariae, Lecturae Tartagni *ſuper tit. de Verborum obligat.* anno 1481. impreſſae praepoſita ſic loquitur: *Poſteaquam Pauli de Caſtro lecturam ſuper ſecunda Infortiati parte impreſſam omnibus communem feci, rogatus ſum a pleriſque veſtrum ut Alexandri de Imola lecturam ſuper titulo de Verb. oblig. . . . . . diligenter etiam imprimerem* (1).

III.

(1) Chr. Theoph. de Murr in Memorab. Bibliothecarum Norimberg. & Deniſius hanc editionem omnino adſcribunt anno 1480. & recte, uti puto.

FERRARIÆ.

III.

„ STATVTA magnificæ communitatis Regii. Ferrariæ 1480. *in fol.*

Maettarius, pag. 776. *ex Cat. Bluet.*

MCCCCLXXXI.

I.

ALEXANDRI TARTAGNI Lectura ſuper titulo de Verborum obligationibus.

In fine:

Explicit lectura aurea Excellentiſſimi ꝛ famoſiſſimi Doctoris domini Alexandri tartagni de Imola ſuper titulo de verbo. obligati. poſt impreſſionem bononienſem magna diligẽtia. majore vero labore emendata. Ferrarie autem impſſa opera ꝛ impenſa Preſtantiſſimi viri Magiſtri andree gallici. Anno domini 1481. die 18. Auguſti.

(*in fol. magno.*)

Expreſſa fuit haec editio ex exemplari a Jo. Luca Pontremulenſi, ipſius Alexandri diſcipulo, ab ipſo typographo perquiſito, ſuppeditato; quod exemplum *puriſſimum* vocat in Epiſtola, de qua ſub Paulo de Caſtro dictum eſt. In eadem Epiſtola meminit antiquioris edit. impreſſionis Bonon. anni 1477. in qua *artificum imprimentium negligentia multa partim tranſpoſita, partim omiſſa, partim corrupta inveniuntur.* Data eſt haec Epiſtola Ferrariae XV. Kal. Sept. Mccccl xxxi. Editio magnifica eſt, charact. quidem Gothico, ſed nitidiſſimo, duabus columnis cum ſignaturis tantum, & regiſtro in fine, ex quo colligitur vol. folia eſſe 186. Exſt. in Caſanat.

II.

Apoſtille ad bar. ſuper ſecũda parte. ff. noui quas fecit excellentiſſimus utriuſq; iur. doc. dominus ALEXANDER de IMOLA felicr̃ ĩpiũt.

In fine:

Expliciunt apoſtille ad bar. ſuper ſecunda parte. ff. novi quas fecit excellentiſſimns utriuſq; iur. doct. dominus alexander de Imola. Impſſe Ferrarie per Magiſtrum andreaȝ gallum. Anno domini. M. cccclxxxi. die xxviiii Decembris.

Regiſtrum hujus libri.

(*in fol. magno.*)

Cha

Character totumque opificium hujus editionis idem omnino eſt ac praecedentis, cum qua colligatum eſt exemplum Caſanat. Folia ex regiſtro, 120. Inaccuratio quaedam circa hanc edit. apud Deniſium occurrit, pag. 141. (typogr. oſcitantia, uti videtur); ſic enim ibi legitur: *Ejuſdem* (Tartagni) *apoſtillae ſuper ff. Ferrariae per Andr. Gallum* 1481. *f. Nov.* FERRARIÆ

MCCCCLXXXIV.

I.

„ SENECÆ Tragœdiæ. Ferrariæ per Andream Gallum MCCCC-„ LXXXIV. *in fol.*

„ Comincia con il ſeguente titolo:

LVCII ANAEI SENECAE CORDVBENSIS:
HERCVLES FVRENS TRAGEDIA PRIMA
INCIPIT:

„ dopo del quale comincia il Teſto, i di cui primi quattro Verſi ſono diviſi „ per metà, e la metà del primo è tutta in lettere Capitali. In queſto volume „ vi è un regiſtro aſſai difettoſo (1), perchè dalla metà in giù il Regiſtro co-„ mincia, ed è immediatamente ſotto del Teſto. Nella prima in molti luoghi „ non vi è, in alcuni vi è meſſo a mano, in altri vi è ſtampato, ma alla fine, „ ed all'angolo del foglio. In fine di tutta l'Opera, e propriamente alla fine „ del verſo dell'ultimo foglio, vi ſono queſti quattro verſi, ... con cui l'ope-„ ra è compita:

.τέλοσ.

Longa iterum Senecæ tribuiſti ſæcula: regum
Cum premis Andrea Gallice mortis opus.
Hercule ſunt formis impreſſa uolumina rege
Victor ab adriacis cum redit ille feris:

Ex hiſce carminibus Baruffaldius colligit editionem prodiiſſe anno 1484. quo ſancita fuit Balneoli pax inter Venetos, Herculem Ferrariae Ducem caeteroſque foederatos Italiae principes. Qua de re confer Muratorium in *Antiquitt. Eſten.* par. II. pag. 250. Edit. exemplum exſt. Neapoli in Biblioth. E. D. Caſſani Serrae, qui allatam deſcrip. miſit ad Can. Alb. Devoti, nobiſcum communicandam.

MCCCCLXXXV.

I.

„ DINI de GARBO (Florentini) Chirurgia cum tractatu ejuſdem „ de ponderibus: Ferrariæ per Andream Gallum MCCCCLXXXV. „ *in fol.*

(1) Ejuſmodi regiſtri ſive ſignaturarum defectus non ita infrequentes ſunt in vet. editt. Vid. in hoc Specimine, pag. 13. nota (2), & pag. 206.

Digitized by Google

FERRARIÆ. Ex fide Caillii, editionem in ſuis Annalibus laudat Maettarius, tom. I. pag. 462. Praeter Chirurgiam autem & tract. de Ponderibus, Orlandius, par. II. pag. 335. citat ejuſd. Auctoris Tractatum *de Emplaſtris & Unguentis*, & Gentilem de Fulgineo ſuper Tract. *de Lepra*, & Gentilem de Florentia ſuper Tract. *de Dislocatione & Fracturis*: quos duos Auctores additos eſſe notat Dino del Garbo: *Additi ſunt* (inquit) *inſuper Gentilis de Fulgineo*, &c. Confer Baruffaldium, p. 48. ſeq.

II.

Ad illuſtrem dñm Borſuȝ eſtenſem Ca
ſtrinovi tortonenſis dñm. libellus MICHA
ELIS SAVONAROLE Illuſtris ꝑncipis dñi Leo
nelli marchiõis eſteuſis phici. de balneis ⁊
termis naturalibus omnibus ytalie ſicq; to
tius orbis ꝓprietatibuſq; eaꝝ incipit feliciter

In calce:

Explicit liber de balneis ⁊ termis na
turalibus oĩbus ytalie ꝓprietatibuſq;
earũ. editus a dño Michaele Savo-
narola. impreſſus Ferrarie ꝑ mgr̃um
Andream Gallum. M. cccc. lxxxv°.
die x°. mẽſis novẽbris. Deo grãs.
Finis.
Regiſtrũ quinternoꝝ huius libri.

(*in fol.*)

Character Gothicus eſt, ſed valde clarus, cum non ita multis vocum compendiis; columnae binae. Signaturis & regiſtro tantum inſtructa eſt edit. Regiſtrum exhibet 20. foliorum initia, quorum ultimum, eſt initium tertiae chartae ultimi ſcapi, qui duernus eſt; adeoque chartae impreſſae ſunt tantum 38., prima vero & ultima vacant.

Loco operis de Balneis & Thermis Jo. Mich. Savonarolae impreſſi hoc anno Ferrariae per Andr. Gallum, Maettarius in ſui operis textu, pag. 468. (1) laudat ejuſdem Auctoris *Canon de Febribus*, nullo nominato typographo; ſolumque in ſubjecta annot. (8) ex Orlandio citat opus de Balneis & Thermis per Andr. Gallum 1485. Quo poſito, duo agnoſcenda erunt Savonarolae Medica opera hoc anno Ferrariae impreſſa, ſive ab eodem, ſive a duobus diverſis typographis, quod parum refert. Vid. Baruffald., pag. 51.

O

„ FRANCISCI de MAYRONIS O. M. Expoſitio ſuper octo libros
„ Phyſicorum Ariſtotelis. Formalitates, *&c. Ad calcem*: Impreſ-
„ ſum in inclyta civitate Ferrariæ regnante Hercule Duce ſe-
„ cundo per magiſtrum Laurentium de Rubeis de Valentia. anno
„ Domini. M. CCCC. LXXXV. V. Idus Madii. *in* 4°.

Edi-

(1) Ex Biblioth. Malinckrot.

Editio chimærea ex mendo typogr., quod in opus cl. Mittarellii irrepſit, col. 282. nata, & ex hoc fonte a Deniſio in ſuum Suppl. derivata. Videantur ipſe Mittarellius loco laud., tum ipſe Deniſius pag. 281., tum denique Specimen hoc ad annum 1490. num. II.

FERRA-RIÆ.

MCCCCLXXXVII.

I.

BERNARDI de GORDONIO tractatus de Urinis & cautelis urinarum, cum tract. de pulſibus.

In fine:

Explicit tractatus de urinis. ꝛ de cautelis urinarum. cū Tractatu de pulſibus. Excellentiſſimi medici dñi magiſtri Bernardi de Gordonio. Impreſſus Ferarie (*ſic*) per providum viꝝ magiſtrū Andream gallum Anno domini. 1487. die 4. Martii.

Regiſtrum hujus Libri

(*in fol.*)

Tractatus *de Cautelis Urinarum & de Pulſibus* breves admodum ſunt; ut qui ſimul non occupent plus quam duas chartas cum dimidia circiter. Editio eſt charact. Goth. rudiuſculo, cum ſignaturis, reclamantibus ternionum, & regiſtro, ſed ſine numeris. Regiſtrum hoc fallax appellari jure poſſet: exhibet enim ſcapos quatuor, praefixa unicuique propria litera alphab., & priores tres ſpeciem praeferunt quaternionum; in unoquoque enim eorum quatuor recitantur foliorum initia, ac ſi unumquodque conſtaret ex quatuor integris foliis; cum tamen reipſa conſtent ex tribus tantum: quartum enim vocabulum eſt primum tertiae paginae cujuslibet intimi folii. Errat autem Orlandius, qui editionem aſſignat anno 1486. quidquid dicat Baruffaldius. Exſt. in Caſanat.

II.

„ FELINI SANDEI opus ſuper Procemio Decretalium. Ferrariæ „ 1487.

Manſius in Bibl. M. & I. L. Fabricii lib. VI., pag. 151. edit. Pat. 1754.

MCCCCLXXXVIII.

I.

„ GEORGII CHRISTOPHORI DE HONESTIS Florentini Super Antidotario Meſuæ cum tractatibus de aqua hordei, & „ de modo faciendi ptiſanam. Ferrariæ per Andream Gallum „ MCCCCLXXXVIII. die 20. Martii *in fol.*

FERRARIÆ.

II.

„ SALADINI de Eſculo Medici Principis Taranti Compendium „ Aromatariorum. Ferrariæ per Andr. Gallum MCCCCLXXXVIII. „ 5. Aprilis. *in fol.*

III.

„ SERAPIONIS & PLATEARII (Maettarius legit *Platerii*) Pra„ ctica medica. Ferrariæ MCCCCLXXXVIII. *in fol.*

Duas priores editiones ex uno Orlandio citat Maettarius in ſubjectis annotationibus, alteram pag. 503. alteram 494. nil ſuper iis pronunciando. Dies autem menſis utrique earum ab Orlandio assignata, argumento eſſe videtur, utramque ab ipſo viſam fuiſſe; aut ſaltem ab accurato aliquo catalogo earum titulos fuisſe exſcriptos. De prima ſic ſcribit Maettarius: „ Sed (Orlandius) pag 137. di„ verſam profert editionem, *per Andream Gallum*; *XX. Martii*, *fol. Ferrariae* „ quam pag. 139. ſine nomine typogr. (uti Beug. p. 76.) reponit, additis his „ verbis: *bis eodem anno impreſſus*.
Tertiam refert pag. 781. ex Proſp. Marchandio, Catalogum Paw. laudante.

MCCCCLXXXIX.

I.

„ Leggendario, e vita & Miracoli de SANCTO MAVRELIO Epi„ ſcopo, e Patrono de Ferrara. *Ad calcem*: Impreſſum Ferrariæ „ per me Magiſtrum Laurentium de Valentia Anno Domini „ MCCCCLXXXVIII. die XXX. (*ſic*) Idus Decembris. *in* 4°.

Videnda ſunt quae de hac editione notat Baruffaldius (ex quo titulum & ſubſcriptionem excerpſimus) pag. 74. 75. & poſt ipſum Deniſius pag. 269. ſui Suppl., praeſertim quod ſpectat ad falſam & (uti eam appellat Deniſius) *ridiculam* diei notationem.

II.

IOANNIS HERCVLANI ſui tempo-
ris medicorũ ac philoſophoꝝ prĩ
cipis. expoſitio optĩa in quarti ca-
nonis Principis ſen primã felicĩ
ter incipit.

In calce:

Et in hoc finit expoſitio ſen prime quar
ti canonis Auic. edita per. d. magiſtrũ Io
annem Harculanũ (*ſic*) Veronẽſem doctorem
famoſiſſimũ Divo Hercule duce. ſecundo

Im-

FERRARIA.

imperante. Anno a natali chriſtiano octua geſimo nono ſupra quadringenteſimum et milleſimum. arte ac impenſa Andree galli diuinũ opus hoc ex proprio ipſius originali diligentiſſime extractuȝ in inclita Ferrarie ciuitate impreſſum eſt die 24. Ianuarii.

Herculeo arnulph9 gẽit9 ſacra ſaxa Ioãni
 Hec ſtatuit merita pro pietate patri.
Ille vir hypocratẽ medicãs ꝛ apollĩa vicit
 Atqȝ fuit noſtro tempore verus apis.
Doctrine preclara ſue monumẽta reliquit
 Multaqꝫ ꝑ doctos ſcripta Ioãnis eũt
Codicibus febres peſtes cũctoſqꝫ nocẽtes
 Corporib9 morbos ſcripſit ĩ orbe trib9
Pulchra ſalutifero verona exultat alũno
 Huius .n. medicã mũdus adorat opem
Sub duce quẽ borſo clarũ Ferraria vidit
 Fataqȝ corpus hñt cetera cuncta deus

FINIS.

Sequenti folio recto, Regiſtrum hujus libri.
(*in fol.*)

Editio eſt duplici charact. Gothico minus pulchro, majori pro textu Avicennae & minori pro expoſit. Herculani, cum ſignaturis, reclamantibus quaternionum, & regiſtro, ſed ſine numeris. Folia ex regiſtro, 272. ex quibus primum vacat. Perperam vero Orlandius & poſt ipſum Maettarius & Baruffaldius editionem referunt in annum 1488. ni forte quis contendere vellet & hoc anno 1489. & ſuperiore opus impreſſum fuiſſe Ferrariae: cujus tamen duplicis impreſſionis nullum afferri poteſt argumentum.

Titulus autem & ſubſcriptio cum ſubjecto epitaphio, ex ipſa editione ſcrupuloſiſſime exſcripta, manifeſte oſtendunt verum auctoris agnomen fuiſſe *Herculanum* (1); ejuſque patriam, *Veronam*; adeoque Baruffaldium ſine cauſa de primo quodammodo dubitaſſe; & ſecundum, teſtimonio ſcriptorum illuſtrandum ſuſcepiſſe. Ab utroque tamen, ut puto, abſtinuiſſet, ſi editionem ipſam vidiſſet. Exſtat in Caſanat.

MCCCCXC.

I.

„ NICOLAI de LYRA Poſtilla ſuper Evangelia quadrageſ. ſeu „ expoſitio litteralis & moralis. Ferrariæ per Magiſtrum Lauren-

„ tium

(1) *Harculanum*, quod legitur lin. 5. ſubſcriptionis, mendum eſſe typograph. quiſque intelligit.

„ tium de Rubeis de Valentia MCCCCLXXXX. Sexto Idus Mar-
„ tii. *in* 4°.

Exſt. in Biblioth. Reg. Parmenſi; & de ea erudite & accurate agit Baruffaldius, a pag. 75.

II.

„ ANTONII ANDREAE O. M. Tria principia ſecundum do-
„ ctrinam doctoris ſubtilis Scoti. FRANCISCI de MAYRONIS ex-
„ poſitio ſuper octo libros Phyſicorum Ariſtotelis. Ejuſdem forma-
„ litates. Tractatus de principio complexo. De terminis theolo-
„ gicis. De ente et eſſentia ſecundum Thomam. *Ad calcem*: Im-
„ preſſum in inclyita civitate Ferrariæ regnante Hercule Duce
„ Secundo per Magiſtrum Laurentium de Rubeis de Valentia an-
„ no dom. MCCCCXXXX. V. Idus Madii. *Char. lat. in* 4°.

Deniſius, pag. 281. Ante Deniſium editionem retulit cl. Mittarellius in Append., coll. 14. 281. Exſt. in Corſiniana.

MCCCCXCI.

I.

„ Excellentiſſimi viri VGONIS SENENSIS in primam ſen pri-
„ mi Canonis Avicenne Expoſitio feliciter incipit. *Ad calcem*: Ex-
„ plicit commentum clariſſ. viri Vgonis Senenſis in primam primi
„ Canonis Avicen. Impreſſum Ferrarie opere Andree Galli anno a
„ nativitate Domini. M. CCCC. XCI. die vero XIII. menſis Au-
„ guſti regnante, *&c.* emendatum vero diligenti cura et ſtudio
„ excellentiſſimi artium et medicine doctoris Magiſtri Antonii ci-
„ tadini faventini theoricam medicine in felici ſtudio ferrarienſi
„ ordinarie legentis. *Subnectitur ejuſdem* ANT. CITADINI *tracta-*
„ *tus de febre. Primam folii ultimi paginam chartarum regiſtrum oc-*
„ *cupat. in fol.*

Haec cl. Pl. Braun in *Notitia de libris ab artis typogr. inventione uſque ad* 1500. *impreſſis, in Biblioth. Monaſt. ad SS. Vdalricum & Afram Auguſtae exſtantibus*, par. II. pag. 219.

MCCCCXCII.

I.

Magiſtri MENGHI BLANCHELLI Faventini tractatus
de primo & ultimo inſtanti.

In

Digitized by Google

FERRARIAE.

In calce:

Expliciũ queſtiones utiliſſime Menghi faventini diligentiſſime ab eo emendate. Impreſſe Ferrarie p magiſtrum Laurentiũ d' rubeis de Valentia. ꝛ andream de graſſis de caſtronovo ſocios. die ſeptimo ſeptẽbris Anno dñi. 1492.

Regiſtrũ operis

A quaternus. B C D E ſunt terni.
(*in fol.*)

Aut cl. Baruffaldio, cum ſuum de Ferrarienſi typographia opuſculum ſcribebat, ſubſidia librorum deerant, aut nonnunquam ea conſulere neglexit. Praemiſſo enim ex Orlandio, diminuto hujus edit. titulo, ſic ſuam orditur obſervationem: *Chi ſia codeſto Menghi Scrittore di queſt' opera non è noto abbaſtanza; il Geſner*, &c. Quae verba quomodo accipienda ſint, non facile apparet. Nam in primis ſi operum a Mengho editorum, quorum bona pars ad noſtram uſque aetatem pervenit, uti ex eorum elencho a cl. Mazzuchellio vulgato liquet, ratio habeatur, uti haberi debet, nullus litterarii meriti aequus aeſtimator dubitare poterit, quin inter illuſtriores ſui ſaeculi philoſophos & medicos habitus ſit, & nunc etiam ſit habendus. Si vero ad laudes, a doctis viris ſequentium ſaeculorum ipſi tributas, animum advertamus, multo luculentius conſtabit, ipſum magnam nominis celebritatem adeptum fuiſſe, eamque ad nos uſque fuiſſe propagatam. Ex his tres nominabimus, qui caeteris accuratius res noſtri Menghi perſecuti ſunt. Laurentius Urſetus Bergomenſis Ord. Praedic. in Epiſt. ad Benedictum Rinum, praepoſita operi *de omni genere febrium* edit. Venetae 1536. ſic loquitur: *Vixdum extremos adoleſcentiae annos attigerat Menghus Faventinus, cum jam illius nomen in tota prope Europa celebre erat: perargnta enim commentaria in Dialecticen Pauli Veneti ediderat, opus equidem, ex quo facile praeſagires futuram in homine eminentem illam ſapientiam, quam poſtea jam aetate matura a R.P. Florentina, ac deinceps ab aliis univerſitatibus aere publico ad tradendam Medicinam conductus, liquido oſtendit.* Titulus porro huic ipſi operi praefixus, a Benedicto Rino (ut puto) medico ſui temporis celeberrimo, qui illud correxit, ſic habet: *Admirabile & novum opus viri in tota Italia & Europa praeclariſſimi, Magiſtri Menghi Faventini de omni genere febrium*, &c. Quod quidem argumento eſt, magnum ea aetate, apud medicos cumprimis, in Italia & extra fuiſſe Menghi nomen.

Georgius Vivianus Marcheſius in Monumentis virorum illuſtrium Galliae Togatae, pag. 84. ſic habet: *Menghus Blanchellus Faventinus celebre & perenne ſuum nomen ſcriptis fecit. Opus de febribus & morbis evulgavit anno 1536.* (error). *Plurimas inſuper Quaeſtiones, opera Theologica, & Aſtronomica, nec non tractatum de omnibus Italiae balneis.*

Cl. denique Mazzuchellius in opere de Scriptoribus Italis, ſic ejus articulum exorditur: *Bianchelli (Mengo) chiaro medico e filoſofo de' suoi tempi ebbe per patria Faenza.* Poſt quae, recitatis brevi ſermone iis, quae ad ejus patriam, aetatem qua floruit, & lectoris munus, quo adhuc juvenis functus eſt, demonſtranda pertinent, catalogum operum ab ipſo editorum ſubjicit, ex quorum numero

&

FERRARIÆ.

& varietate apparet, ipſum inter ſui temporis praeſtantiores philoſophos ac medicos numerari debuiſſe.

Opus autem, de quo in praeſentiarum agitur, non modo non ſine typographi nomine Ferrariae impreſſum fuit, uti prodidit Orlandius, quem bona fide ſequutus eſt Baruffaldius; ſed duorum typographorum nominibus, ipſi Baruffaldio notis, inſignitum fuit, uti ejus ſubſcriptio accuratiſſime a nobis huc relata oſtendit. Editio eſt Gothico charactere, paginis bipartitis. Ex his prima exhibet indicem Quaeſtionum operis; altera Auctoris Epiſtolam ad Fr. Carolum Faventinum Ord. Servorum: reliquae opus ipſum continent. Exſt. in Corſiniana.

II.

„ NICOLAI LEONICENI, Ferrarienſi in Vniverſitate Doctoris
„ errores Plinii & alior. Doctorum de ſimplicibus medicaminibus
„ qui ſcripſerunt. Ferrariæ per Magiſtrum Laurentium de Valen-
„ tïa, & Andream dé Caſtronovo ſocios. MCCCCLXXXXII. *in* 4°.

Praecedit Epiſtola Angeli Politiani ad Auctorem ipſum, data Florentiae die III. Januarii M. cccc. LXXXXI. quae totum primum folium, ac lineas duas ſequentis occupat. Totum volumen conſtat ex foliis XVIII. Gothico charactere, & cum ſignaturis excuſis. Exſtat apud Can. Devoti. Confer Baruffaldium pag. 80. & ſeq.

III.

„ OFFICIVM ſive collectio Pſalmorum & Precum. Ferrariæ
„ per Magiſtrum Laurentium de Valentia Anno Dñi M. CCCC.
„ XXXXII. die XV. Kal. Novembris *in* 4°. *Pergam.*

Editio accurate deſcribitur a Baruffaldio pag. 79. ſeq., qui eam evolvit Bononiae apud Canonicos Reg. S. Salvatoris.

IV.

„ IOANNIS PICI Carthuſiani Comment. in Cantic. Cantic.
„ Ferrariæ MCCCCLXXXXII. *in* 8°.

Baruffaldii dubitationem, ſive neſcientiam de Jo. Pico Carthuſiano diluit Theod. Petrejus in Bibliotheca Carthuſiana pag. 212. his verbis: „ Joannes Picus, Gallus,
„ Lutetiae Pariſ. Profeſſus ſcripſit in Cantica Canticorum: de quo ita Jodocus
„ Badius in Epiſt. dedic. ad Guilielmum Bibaucium totius Carthuſ. inſtituti Gene-
„ ralem, operi praefixa: *Joannes*, inquit, *Picus non Mirandulanus quidem ille,*
„ *tamen ſi ad ingenii divitias, benignaeque naturae dotes & rara ſtudiorum prae-*
„ *mia ſpectes, ſane quam mirandus, religione pientissima, & pietate religioſiſſima*
„ *perinde ac ſibi ac muſis canens, Deo tamen ac pientiſſimae ejus matri, ac perpetuae*
„ *Virgini, eorumque obſervationi deditis, mirificentiſſimum concinnavit opus. To-*
„ *tam ſiquidem Canticorum Salomonis farraginem, eidem Deiparae Virgini ac in-*
„ *comparabili coaptavit.... Incipit vero hoc opus:* Rex Pacificus, *prodiitque ex*
„ *bibliopolio praefati Jod. Badii anno p. Ch. N. 1524. in for. 8.*

Petrejo concors eſt Longius in Bibliotheca Sacra tom. II. edit. 1723. pag. 905. ubi haec habet: „ Joannes Picus Gallus Carthuſianus, Prior Pariſienſis. I. *Para-*

phra-

Digitized by Google

„ *phraſis in VII. Pſalmos Poenitent.* in 8. Pariſ. 1524. 2. In *Cantica Canticorum* „ de Chriſto & B. Virgine expoſitio. in 8. ibid. 1524. „ Picus itaque Carthuſianus auctor Comment. in Cantica Canticorum, neque Parmenſis fuit, neque Mirandulanus, neque Etruſcus, uti credidit Baruffaldius; imo neque Italus. Caeterum notitia ſcriptorum non apud eos auctores quaerenda eſt, qui indices quoſdam de hac vel illa materia condiderunt, cujuſmodi ſunt illi, quos citat Baruffaldius, ſed apud eos Scriptores, qui data opera de auctoribus ipſis, eorumque ſcriptis tractare ſibi propoſuerunt. Ex Proſpero autem Marchandio hanc Ferrarien. Editionem refert Maettarius, tom. I. pag. 777. ſecundae edit. FERRARIÆ.

V.

„ FELINI SANDEI Opus ſuper Procemio Decretalium. Ferra-„ riæ 1492.

Manſius, Bibl. Lat. M. & I. Lat. Fabr. lib. VI. pag. 151. edit. Pat. 1754.

MCCCCXCIII.

I.

„ ALFRAGANI Arabis brevis & perutilis compilatio totum id „ continens, quod ad rudimenta Aſtronomica eſt opportunum. *Ad* „ *calcem*: Opus preclariſſimum conſumatiſſimumque introductorium „ in Aſtronomiam explicit quod peritiſſimus Aſtronomorum Alfre-„ ganus edidit, & heremitarum hujus temporis decus...... ma-„ gna cum diligentia ac magno cum labore emendavit. Impreſſum „ Ferrarie arte et impenſa Andree Galli.... anno incarnationis „ Verbi 1493. die vero tertia Septembris. *in fol. par.*

Haec cl. Mittarellius in *Appendice ad Codd. mss. Biblioth. S. Mich. Venet. prope Murianum*. Quae quidem cum ſine dubio legerit Baruffaldius, mirari ſubit, quod in ſuo Specim. nil omnino tetigerit de anonymo hujus verſionis correctore; ſed contra in divinando ipſius verſionis auctore fruſtra operam conſumpſerit. Quae ſane verſio cum ab Ordinis Eremit. S. Auguſtini alumno magno *cum labore emendata* fuerit, antequam imprimeretur (certe priuſquam e prelo emergeret); argumento id eſt, eam ante id temporis exſtitiſſe, adeoque neque Manardo, neque alii erudito Ferrarienſi (1) per ea tempora florenti, ne per conjecturam quidem, recte adſcribi poſſe.

II.

BAPTISTAE GVARINI funebris oratio in Excellentiſſimam Reginam Eleanorã (*ſic*) Aragoniã/ Inclyti ducis Herculis Eſtenſis cõiugem habita quarto Idus Octobres. 1493.
(*in* 4°. *ſine loco & typogr.*)

(1) Si vel Manardus, vel aliquis ejus collega, vel alumnus verſionem ipſam adornaſſet, ipſe pariter antequam in lucem prodiret, emendaſſet; aut ſaltem anonymus corrector, & ipſe, uti ſcribit Mittarellius, in Univerſ. Ferrar. profeſſor, quidpiam de primo verſionis auctore, ipſi coaevo monuiſſet.

FERRARIÆ. Sex tantum ſunt opuſculi folia ſine numeris, ſignaturis, ac reclamantibus. Sextum non continet niſi auctoris decaſtichon in laudem defunctae, cujus quatuor priores verſus ſic habent:

Quid quaſi defunctam luctu decoratis inani?
Non obiit Cujus gloria tanta manet.
Vivit forma decens animo conjuncta pudico:
Vivit Aragoniæ nobilitatis honor.

Character Gothicus eſt, idemque ac defenſionis Plinianae impreſſae per Andr. Belfortem. Exſt. in Caſanat., ſed deeſt apud Baruffaldium.

III.

„ VGONIS Senenſis ſuper Aphoriſmos Hippocratis & ſuper com-
„ mentum Galeni ejus interpretis. Ferrariae per Magiſtrum Lau-
„ rentium de Valentia, & Andream de Caſtronovo ſocios MCCCC
„ LXXXXIII. XV. Novembris. *in fol.*

Baruffaldius, pag. 83., & ante ipſum Orlandius & Maettarius.

IV.

„ BENVENVTI de S. GEORGIO Oratio ad Maximilianum Rom.
„ Regem: *Ad calcem*. Ferrariæ decimo octavo chalendas decembris
„ Salutis noſtre Anno milleſimo quadringenteſimo nonageſimotertio. 4.

Deniſius, pag. 345., ex *Biblioth. Caeſ.*

MCCCCXCVI.

O

„ IACOBI PHILIPPI Bergomenſis Vita Virginis Mariæ Matris
„ Dei. Ferrariæ 1496.

Nullam editionem Ferrarienſem annorum 1494. & 1495. refert Baruffaldius; etſi credibile non ſit patria ejus prela toto biennio otioſa manſiſſe. Editionem autem Vitae B. Virg. Mariae hic memoratam, citat ex Tiraboſchio, tom. VI. par. II. pag. 20. edit. Mutin. anni 1776. Sed quae cl. Scriptor in hac prima edit. ſuae Hiſtoriae de operibus Jac. Phil. Bergomen. ſcripſerat, monente cl. P. Th. Varani, correxit in edit. Rom. anni 1784. nullamque eſſe agnovit ejuſmodi edit. aliamque inſcriptam de *cl. Mulieribus Chriſtianis*, cum eadem ibidem memoratam.

I.

PETRI TRANENSIS Epiſcopi Theleſini de ingenuis
puerorum & adoleſcentium moribus.

In fine:

Explicit liber dñi petri tranenſis de regimine filioꝝ quomodo ingenuis mori-

moribus educandi ſunt. Impreſſum ferrarie per magiſtrum laurentium FERRA-
de valentia Anno domini.M.cccc.lxxxxvi. die ſeptimo octubris(*ſic*)Finis. RIÆ.
(*in* 4°.)

Circa annum hujus editionis ſine dubio errat Maettarius, & verax eſt Orlandius, qui eam aſſignat anno 1496. Exemplum, quod extat in Caſanatenſi, dubitationes omnes Baruffaldii, qui cum ſuum ſcribebat opuſculum, editionem nondum viderat, ſatis ſuperque diluit. Volumen conſtat ex VI. quaternis, & uno duerno, Gothico charactere non jucundo impreſſis, & cum ſignaturis tantum. Primum folium exempli Caſanatenſis ſignatum *a* 2. anteriori facie ſiſtit Prologum ſive Epiſtolam Auctoris ad Hippolytum Eſtenſem Cardinalem; altera imaginem B. Mariae Virg. ſtantis, & puerum Jeſum lactantis. Sequenti folio recto incipit opus ipſum, quod terminatur folio verſo, ubi occurrit allata ſubſcriptio, ſupra quam legitur Lucae Ripae dodecaſtichon, quod incipit:

Hunc (mihi ſi credes) lector ſtudioſe libellum
Verſabis culta ſedulus uſque manu.

MCCCCXCVII.

I.

„ IAC. PHILIPPI Bergomenſis de claris ſelectiſque mulieribus.
„ Ferrariæ opera & impenſa Laurentii de Rubeis de Valentia
„ MCCCCLXXXXVII. Kal. Maji. *in fol.*

Invitus ad hanc edit. quam 20. circiter ante annos pro Caſanat. Biblioth. adquiſiveram, & cum poſtea eam in hoc Specimine recenſere vellem, in nullo ejuſdem Biblioth. angulo, quacumque adhibita diligentia, reperire licuit, ut pene non amplius dubitem, quin furacis manus improbitatem una cum plurimis aliis experta jam ſit, tranſitum facio. Figuris ligno inſculptis ornata eſt (ex quibus tamen plurimae diverſis perſonis aptatae fuere) &, ſi probe memini, Romano charact. excuſa (1). Hoc autem Saec. XV. non aliam hujus operis editionem prodiiſſe, etſi perſuaſum mihi ſit; non ideo tamen haec Ferrarienſis editio unica exiſtimanda eſt, uti innuere videtur Baruffaldius: recuſum enim fuit opus una cum aliis ejus generis Opuſculis, Pariſiis anno 1521. per Simonem Colinaeum, quae editio obvia eſt in bibliothecis. Hanc autem Ferrarienſem ſumme raram eſſe inde colligere licet, quod non modo Biblioth. Barberina & Imperialis, ſed & Corſiniana, quin & ipſa Angelica, ea careant; nec hucuſque aliud ejus exemplum venale reperire mihi licuerit. Extabat tamen in Pinelliana, & teſte Baruffaldio, reperitur in Reg. Biblioth. Parmen. Raritatis autem editionis cauſam puto eſſe fabulam *Joannae Papiſſae*, quae non minori fiducia, quam graviſſima quaeque veriſſimaque alia hiſtoria in hoc opere narratur.

In Indice editt. *ab inventa typogr.* &c. Fr. Xa. Laerii, tom. II. pag. 1224. de hac editione haec leguntur: *Editio amplior illis annorum* 1483. *&* 485. *de quibus Debure num.* 4323. qua annotatiuncula, primo perperam multiplicantur hujus operis editiones. Secundo, (quod gravius eſt) duo diverſa opera in unum miſcentur. Vide Deburium num. a Laerio citato.

(1) Nil amplius, propter exempli deficientiam, annotare valeo.

FERRARIÆ.

II.

VI
TA EPISTO
LE DE SANCTO HIE
RONYMO
VLGA
RE

In fine:

Impreſſa e la preſente opera coſi con dili
gentia emendata como di iocunde (*ſic*) caracte
re & figure ornata ne la inclita & florentiſ
ſima cita de Ferrara: per Maeſtro Lorenzo
di Roſſi da Valenza: ne gli anni de la ſalu
te del Mundo. M. CCCC. XCVII. A di. XII.
de Octobre. Regnante & iuridicamente
& cum humanita el felice & religioſiſſimo
Principe meſſer Hercule Eſtenſe Duca ſe-
cundo. Spechio de infrangibile ſede.

(*in fol.*)

Infra, inſigne typogr.

Quae cl. Paitonus & Baruffaldius de potiſſima hujus editionis parte, ſive de Epiſtolis, ſcripſere, ejuſmodi ſunt, ut lectorem de imperfectis ejuſdem exemplaribus, qualia ſunt ea, quibus uterque uſus eſt, ſatis erudire poſſint. Iis itaque omiſſis, quae ex eorum commentariis peti poſſunt, ea hic in primis delibabimus, quae ex integri exemplaris inſpectione, cujuſmodi ſunt ea quae praeter Epiſtolas, etiam S. Doctoris vitam continent, ſolum cognoſci poſſunt. Et primo monemus, ejuſmodi vitam ad integritatem voluminis, ſive editionis pertinere, ut manifeſte patet ex ſubſcriptione ad calcem ipſarum Epiſtolarum, & ante *Ordinem de modo vivendi in Monialium monaſteriis* poſita, quae ejuſmodi eſt: *Qui finiſſe la vita de ſancto Hieronymo cum le ſue Epiſtole. Et la cura de' morti de Auguſtino, &c.* Ad quam ſubſcriptionem non advertens Baruffaldius, exiſtimavit ejuſmodi vitam, poſt abſolutam Epiſtolarum impreſſionem, editam fuiſſe (1), ipſiſque epiſtolis in quibuſdam exemplis ſuperadditam. Paitonus cautior, nil ſuper hac re pronuntiavit, ſatiſque habuit dicere, ſe non intelligere quid ſibi velit ejuſmodi ſubſcriptio.

Primum voluminis folium exhibet allatum titulum, *Vita*, &c. Gothicis maximiſque literis exaratum, lignoque inſculptum: altera facie vacat. Secundum con-

(1) Certum tamen videtur, poſt inchoatam Epiſtolarum impreſſionem, fuiſſe editam.

conſpiciendum praebet ornatum architectonicum ligno pariter inſculptum, in cujus fronte viſitur imago aeterni Patris; in dextro autem ſtylobate legitur M. CCCCL. in ſiniſtro XXXXIII. In dextro vero fulcro IHS, In ſiniſtro XPS. Area intermedia bifariam diviſa ſuperiore parte exhibet nativitatem S. Hieronymi; inferiore, principium vitae ejuſdem, ſeu potius Authoris prologum in eamdem charactere ipſius operis excuſum. Pars verſa ejuſdem folii ſiſtit quinque priores vitae S. articulos, quorum poſtremis quatuor praeponitur (1) imago ligno inciſa, factum quod in eo narratur repraeſentans. Eodemque tenore procedunt ſequentes articuli, qui omnino ſunt num. 13. & cum prioribus quinque implent folia duo cum dimidio.

Poſt vitam ſequuntur Epiſtolae, quarum primum folium non parum differt ab exemplis Paitoni, & Baruffaldii. In anteriore ejus parte legitur: *Epiſtole de Sancto Hieronymo vulgare*; qui titulus non ſecus, ac primus qui vitam & Epiſtolas deſignat, praegrandibus Gothicis literis ligno inſculptis excuſus eſt. Facies verſa exhibet quidem eundem ornatum architectonicum ac exempla Paitoni & Baruffaldii; ſed quae eo ornatu includuntur longe alia ſunt. In ejus enim fronte loco: *Deo inviſibili*, &c., legitur, *Divo Hieronymo dic.* majuſculis Romanis literis impreſſum. In area loco alterutrius inſcriptionis, quam recitant laudati Bibliographi, habetur imago S. Hieronymi, monachali habitu induti, ad lucubratoriam menſam ſedentis, dextera calamum tenentis, ſiniſtra ad librum applicata. Sequens folium in quo incipiunt Epiſtolae in omnibus concordat cum Paitoni deſcriptione, diſcrepat vero a deſcriptione Baruffaldii, quod nullibi in eo legitur titulus: *Qui incominciano le Epiſtole*, de quo loquitur Baruffaldius (2). Haec ex exemplo integerrimo optimoque Biblioth. Caſanatenſis.

Editio eſt pulchro Romano charactere, cum ſignaturis, foliorum numeris, & regiſtro. Tam ſignaturae vero, quam numeri incipiunt a primo Epiſtolarum folio; ac quatuor vitae folia, quae praecedunt, utriſque carent. Poſtremus numerus eſt CCLXIX. poſt quem ſequitur folium regiſtri, nullo numero ſignatum. Cuilibet Epiſtolae, uti & ſingulis capitibus Regulae ſua praefigitur figura ligno inſculpta.

In Corſiniana duplex exſtat edit. harum Epiſtolarum exemplum, quorum alterum vitam adjunctam habet; alterum ea caret: neutrum tamen hucuſque mihi videre licuit.

Num exſtet Ferrarienſis aliqua editio, quae aliquo ex poſtremis tribus Saeculi annis in lucem prodierit, mihi certo non conſtat; etſi nullus dubitem, quin plus una reipſa facta fuerit. Orlandius ipſeque Baruffaldius tres hos poſteriores annos nulla Ferrarienſi editione notant; quos ideo ſi & ego vacuos dimiſero, nonnulla excuſatione dignus haberi potero.

Notat autem Baruffaldius, pag. 93., Orlandium paucos aliquos alios libros praeter eos, quos in ſuo opuſculo recenſuit, referre, ceu Saec. XV. Ferrariae impreſſos ſine nomine typographi; ex quibus quoſdam numquam exſtitiſſe exiſtimat, uti Hiſtoriam Joannae Papiſſae anni 1497., alios ſequenti ſaeculo impreſſos fuiſſe, uti conciones Hieronymi Savonarolae, quae, ut ipſe ait, *furono bensì recitate del 1496. ma l'anno della ſtampa fu l'anno 1516.* Hiſtoria, ſeu fabula *Joannae Papiſſae* anno 1497. procul dubio impreſſa fuit Ferrariae, ſi non ſpeciali vo-

(1) Imago primi occurrit folio recto.

(2) Titulus exempli Baruffaldii L. de auctore verſionis Epiſtolarum certiorem facit: ſic enim habet: *Qui principiano le lettere volgarizzate de Frate Matteo da Ferrara*. Auctor vero L. ſum, ut longam, & accuratam editionis deſcriptionem, quam tradit P. Ant. Crevenna in ſuo Catalogo tom. VI. pag. 9 & ſeqq. legere non omittat, ubi plenius, atque etiam exactius de exemplarium diverſitate intelligere voluerit.

FERRARIÆ. volumine, & ſeparatim ab aliis Hiſtoriis, certe cum Hiſtoriis claratum mulierum a Jo. Philippo Bergomenſi eo anno Ferrariae vulgatis. Conciones autem Savonarolae, ſi non Ferrariae, Florentiae certiſſime impreſſae fuerunt anno 1496., ut ſuo loco conſtabit.

MCCCCXCVIIII.

„ HVGONIS BENCII Senenſis Comment. in Hippocratis Aphoriſmos & ſuper Commentum Galeni ejus interpretis. Ferrariæ „ 1499. *in fol.*

Si vera ſit haec editio a Proſp. Marchandio ex Geſneri Epitome memorata, & a Maettario pag. 704. ex eodem relata, duplex tum hujus operis Ferrarienſis editio agnoſcenda erit, ſex annorum ſpatio facta. Deeſt apud Orlandium & Baruffaldium; mihique ſuſpicio eſt ne ex corrupta typographo apud Geſnerum, & Simlerum prioris editionis ſubſcriptione, ſecunda haec editio ortum habuerit. Apud Simlerum certe & Geſnerum deeſt editio anni 1493., de qua non videtur eſſe ambigendi locus.

O

IVLII CASSERII Placentini Hiſtoria Anatomica. Ferrariæ 1500. *in fol.*

Ex quodam Catalogo Hagae 1666. impreſſo chimaeream hanc editionem memorat Maettarius, pag. 725. Sed ſi ad aetatem Auctoris (qui obiit anno 1616.) vel paululum attendiſſet, facile intellexiſſet, ejuſmodi Hiſtoriam Anatomicam, anno 1500. notatam, inter ſpurias omnino eſſe numerandam.

FERRARIAE *ſine anno.*

I.

Pliniana defenſio PANDVLPHI COLLENVCII Piſaurenſis Iuriſconſulti adverſus Nicolai Leoniceni accuſationem:
In fine:
Vt ſeſe oſtendat populos defenſus in omnes
Plinius: & teneat quem ſolet ante locum:
Ferrariae Andreas Belfortis gallicus iſtud
Preaſtitit (*ſic*) impreſſi codicis officium.
(*in* 4°.)

Primo voluminis folio recto legitur allatus titulus, *Pliniana defenſio* &c. Eodem verſo habetur Lucae Ripae Epigramma ad librum *ut exeat*, quod ſic incipit:
Jam

Jam liber aſſuetos celeri pede linque penates FERRARIÆ.
Plauſibus & variis excipiende veni.

Tria ſequentia folia continent operis indicem, ad cujus calcem ſubjuncti ſunt *errores magis inſignes in imprimendo contracti*: poſt quos, verſo folio legitur Epigramma Pandulphi ad librum, quod ſic habet:

I, liber, atque animis ſtudioſæ illabere turbæ
Cujus amat caſto Plinius ore legi:
Securus quæcumque tuo datur alea fato,
Sit ſatis officii quod pia cauſa tui:
Verum age: depoſito faſtu contemptor: ⁊ auram
Et plauſum: ⁊ morſus deſpice vaniloquos:

Nuncupavit Pandulphus ſuam hanc defenſionem Plinianam Herculi Eſtenſi Ferrariae Duci, Epiſtola, quae legitur ſequenti folio quarto recto: quo verſo ſtatim incipit opus ipſum, quod terminatur folio recto, vacante verſo. Editio eſt Gothico charactere nitido, eodemque omnino, quo eſt Oratio Baptiſtae Guarini in obitum Eleonorae Duciſſae, & cum ſignaturis tantum, quae pertinent uſque ad *ſ iiii*. Scapi omnes ſunt quaterni; quibus ſi addantur quatuor priora folia ſignaturis carentia, ſumma foliorum erit 52. Exſtat in Caſanat., & apud Can. Devoti.

II.

AD ILLVSTREM. AC. INVICT-
VM. ARMORVM. DOMINVM.
HERCVLEM. ESTENSEM DO-
MINVM. BENEFICENTISSI-
MVM: OPVSCVLVM DE FRVC
TIBVS. VESCENDIS PHISICI.
LICET. INDIGNI. BAPTISTAE.
MASSAE DE ARGENTA IN
GIMNASIO FERRARIENSI
PRAECLARISSIMO: *Accedit*:
TRACTATVS. DE. MODO CON
FITIENDI ORDEACEAM. AD
Venerabilem virum ordinis minorum & ſacræ theologiæ doctorem . . . .
. . . .
Petrũ de trano Illuſtriſſimi domini Borſii Ducis Ferrariæ & bene merito (*ſic*) prædicatorẽ digniſſimum.
Ad hujus calcem:

M. cccc. lxxi. Finis.

Thrae

FERRARIÆ.

T hrãe pater ſedare ſitim ſi quæris amarã
Hæc baptiſtea dogmata ſancta lege
O rdea quã referãt lympha decocta ſalutis
Ipſaqꝫ ieiunos ꝗ iuvet hauſta docent
(*in* 4°. *par.*)

Annus 1471. ad vol. calcem ſubjunctus deſignat annum, quo Auctor tractatulum *de modo confiriendi ordeaceam* Petro de Trano Ord Min. inſcriptum, ac praecipuo opuſculo *de fructibus veſcendis*, in editione adjunctum, abſolvit, aut ſaltem ad illum miſit. Haec enim eſt clau ſula ejuſmodi tractatus: *Cura tamen ut recte valeas & me uti ſoles ama. Nernon interdum pro me orabis percatore Baptiſta de Argenta artium & medirinæ doctor. in feliri gymnaſio Ferrar. die XV. Junii* 1471. *Finis*. Poſt quae ſequitur adductum tetraſtichon.

Editio eſt optimo charactere Rom. foliorum 48. ſine ſignaturis, numeris, cuſtodibus, & regiſtro. Primum folium continet tabulam articulorum voluminis, qui adnumerato tractatulo de aqua ordeacea, ſunt num. XXXI., & uniuſcujusque articuli, notis Romanis, indicatur charta unde incipit: ex. gr. *a* c. XLV., a qua incipit tract. de aqua ordacea, qui tres alias occupat chartas. Hae tamen chartae nullis numeris, ut diximus, notatae ſunt. Extabat in Bibliopolio M. de Romanis.

Ferrantes Borſetti in Hiſt. Gymnaſii Ferrarienſis, par. II. pag. *66.* utrumque hoc opuſculum recenſet; nullam tamen eorum editionem (non modo hanc antiquiſſimam) memorat, ſed MSS. tantum in Bibliotheca Fratrum S. Dominici Ferrariae aſſervari ſcribit, notans ea *facta diri anno* 1472. Quod de praecipuo opere, quod Herculi I. Ferrariae Duci ab Auctore inſcriptum fuit, veriſſimum eſſe puto. Nullam pariter edit. agnovit Guarinus in ſuppl. ad Borſetti Hiſtoriam; multoque minus agnovit Baruffaldius, qui neque de Auctore ipſo verbum ullum facit.

Editionem Ferrarienſem eſſe, nullo certo indicio conſtat: Ferrariae tamen potius quam alibi prodiiſſe, quodammodo ſuadere videntur patria & profeſſio Auctoris, Maecenates, quibus opuſcula dicata ſunt, & characteris qualitas, quae primorum Ferrarienſium typographorum Romanos characteres perbelle refert.

III.

„ BENEVENUTI GRASSI Hieroſolimitani Doctoris celeberrimi ac
„ expertiſſimi De oculis eorumque egritudinibus & curis feliciter
„ incipit. *In fine*: *Sever. Ferrar.* F. F. IIII. Sæc. XV. *in* 4°.

„ Vix innotuit hic libellus (ſic cl. Morellius tom. I. Biblioth. Pinell. pag. *306.*)
„ apud Bibliographos. *Ferrariae* impreſſum eumdem fuiſſe plane conſtat, ipſis
„ omnino typis Rom. formae adhibitis, quibus prodiit liber *Alberti Trotti Fer-*
„ *rarienſis de perfecto rlerico*, impreſſus *per Severinum Ferrarienſem anno* MCCCC-
„ LXXV. . . . . Porro libellus, de quo hic, foliis quatuor ſupra triginta con-
„ ſtat, &c.

FLORENTIAE.

MCCCCLXX.

I.

„ Il Decamerone di M. GIOVANNI BOCCACCI. Florentiae 1470. (*in fol.*)

Refertur haec edit. in *Biblioth. Lat. M.* & *Inf. aet.* Jo. Alb. Fabricii, lib. II. pag. 249. edit. Pat. 1754., in nova edit. *Biblioth. Ital.* Nic. Franc. Haymi per Ferd. Giandonati, tom. II. pag. 391. aliiſque fortaſſe in libris.

Deeſt autem apud Dom. Mariam Mannium, gloriae patriae caeteroquin ſtudioſiſſimum, qui in Lectione *della prima Promulgazione de' libri in Firenze*, pag. 8. pro prima edit. Florentina citat Vitam S. Catharinae Senenſis anni 1471. paulo poſt referendam: & in Hiſtoria Decameronis ab ipſo edita anno 1742. pag. 637. de hac Fabriciana edit. ſic loquitur: „ Parimente nel 1470. ne ſuppone un' im-
„ preſſione fatta in Firenze Gio. Alb. Fabrizi. Certo però è, che un' edizione
„ di queſt' anno ſi ritrova in più librerie ſenz' anno eſpreſſo, e ſenza luogo, e
„ ſi crede la prima ſtampa „.

Ante Mannium N. Bonamicus in Epiſtola *ſopra il Decamerone del Boccacci*, quae legitur *nella Raccolta d' Opuſcoli ſcientifici*, &c. tom. I. a pag. 379. de hac prima edit. Decameronis haec memoriae prodidit: „ Intorno al 1470. fu per la
„ prima volta ſtampato il Decamerone in foglio: Non ſi ſa da chi, nè dove;
„ perchè nell' eſemplare di queſta prima ſtampa non ſi trova nè anno, nè luo-
„ go, nè nome di ſtampatore „. Hariolantur ergo, qui ejuſmodi edit. Florentiae, annoque 1470. omnino adſcribunt.

MCCCCLXXI. — LXXII.

I.

„ HISTORIETTA amoroſa fra Lionora di Bardi, e Hippolito
„ Bondelmonte di Firenze, *Stampata l' anno 1471. Senza luogo, nè*
„ *nome di ſtampatore. in 4°.*

Deburius, *Bibliogr. Inſtruct. Belles Lettres num.* 3765., ubi in ſubjecta annot. ſic ſcribit.... *Les exemplaires en ſont fort rares & très recherchés. On croit communement, que l' edition en à été publiée a Florence; mais l' ancienneté de la date de ſon impreſſion pourroit cependant, à juſte titre, donner lieu d' en douter.* Non dubitabunt tamen propter ejuſmodi cauſam, qui in hoc Specimen inciderint.

II.

„ VITA di S. Caterina da Siena. Impreſſa in Firenze per Ber-
„ nardo e Domenico Cennini 1471.

Vid. annot. ad Decamer. 1470.

FLORENTIÆ.

III.

M. SERVII HONORATI Commentarii in tria Virgilii opera, Bucolica, Georgica, et Aeneidem. *in fol.*

Ad calcem Bucolic.

AD LECTOREM
FLORENTIAE. VII. IDVS NOVEMBRES
.MCCCCLXXI.

BERNARDVS Cennnius (*ſic*) aurifex omnium iudicio præſtantiſſimus : & Domini-
cus eius. F. egregiæ indolis adoleſcens : expreſſis ante calibe caracteri-
bus, ac dein-
de fuſis literis volumen hoc primum impreſſerunt.
Petrus cenninus Bernardi eiuſdem F. quanta potuit cura & diligētia
emendavit
ut ‡ cernis. Florentinis ingeniis nil ardui eſt.

Ad calcem Georgic.

SERVII HONORATI GRAMMATICI IN GEOR
GICA MARONIS EXPLANATIO EXPLICIT
AD LECTOREM
FLORENTIAE. V. IDVS IANVARIAS
.MCCCCLXXI.

Bernardus Cenninus aurifex omnium iudicio praeſtantiſſimus: & Do-
minicus eius
.F. egregiæ indolis adoleſcens: expreſſis ante calibe caracteribus | ac
deinde fuſis lit
teris Georgica impreſſerunt
Petrus cenniuus Bernardi eiuſdem. F. quanta potuit cura & diligētia
emendavit.
Florentinis ingeniis nil ardui eſt.

Ad calcem totius voluminis:

AD LECTOREM.
BERNARDVS CENNINVS AVRIFEX OMNIum
Iudicio præſtantiſſimus: & Dominicus eius. F. optimæ indolis adole-
ſcens ĩpreſſerũt
PETRVS EIVSDEM BERNARDI .F. EMENDAVIT
CVMantiquiſſimis autem multis exemplaribus contulit: In primiſq; illi
curæ
fuit: nequid alienũ Servio aſcriberetur: neu quid recideretur aut
deeſſe&: quod Ho
no-

norati eſſe pervetuſta exemplaria demonſtrarent. Quoniã uero pleroſq; iuvat ma- FLOREN-
nu propria ſuoq; more græca interponere: eaq; ĩ antiquis codicibus ꝑpauca ſunt: TIÆ.
& accentus quidẽ difficillime imprimendo notari poſſunt: relinquendum ad id ſpa-
tia duxit. Sed cum apud homines perfectum nihil ſit: ſatis uideri cuiq; debebit: ſi
hi libri (quod uehementer optamus) præ aliis emendati reperientur.

ABSOLVTVM OPVS NONIS OCTOBRIBVS
MCCCCLXXII. FLORENTIAE.

Ejuſmodi ſubſcriptio terminat ultimum folium rectum, totumque adeo volumen. Ad calcem Aeneidos charactere majuſculo ſic legitur:

Seruii Honorati Mauri in aeneidis
libros explanatio finit.

Et interpoſito ſpatio:

Eiuſdem ad aquilinum de natura ſyl
labarum libellus incipit.
Qui libellus quinque tantum occupat paginas.

Diu dubitavi, num in hac praeclara editione cum Servii Commentariis conjunctus fuiſſet & Virgilii contextus, propter graviſſimorum Bibliographorum auctoritatem, qui editionem hiſce fere verbis enuntiant: *Virgilii opera* (*Bucol. Georg. Aen.*) *cum Comment. Servii*, &c., uti habent Orlandius ac Maettarius; & *Virgile avec le Commentaire de Servius*, uti legitur in Diario Eruditorum anni 1762. *Juin* p. 1134., & *dans le Supplement à l'Hiſtoire de l'Imprimerie de Proſp. Marchand*, pag. 50. & 215., aliiſque in libris (1). Cl. Maettarius, qui pag. 320. novae editionis ſuorum Annalium librum hunc inter eos ponit, quos poſt primam editionem videre ſibi contigit, aut perfunctorie nimis volumen obſervavit, aut, quod veriſimilius puto, Orlandium bona fide ſequutus eſt, ejuſque erratum alterum, nimirum, quod *in principio poſt Praefationem ad Lectorem* legatur prima ſubſcriptio, *Florentiae VII. Idus Novembres MCCCCLXXI. Bernardus*, &c. in ſuum opus derivavit; cum ejuſmodi ſubſcriptio, non *in principio poſt praefationem*, (quae nulla eſt) ſed ad calcem primae partis voluminis, ſive Commentarii in Bucolica occurrat. Dubium omne tandem ſuſtulerunt duo editionis exempla, quae mihi videre contigit; tum accurata ejuſdem notitia ab Ang. M. Bandinio tradita in *Specimine Literaturae Florentinae Saec. XV.* tom. II. pag. 190. & ſeq. Hic enim cl. vir in primis editionem non titulo *operum Virgilii*, uti plurimi Biblio-

 gra-

(1) En quid de editione ſcribat Mannius pag. 8. *del primo Divolgamento de' libri in Firenze: E quello che fu viepiù univerſal benefizio, nella varietà delle lezioni, con che andava per le mani Virgilio, non avendosi noi il Laurenziano, ſe ne vide da loro stabilire dottamente una lezione buona, e mettere ſotto il torchio il gran Poeta il dì 7. di Novembre dell'anno ſteſſo 1471.* Quis, hiſce auditis, non ſibi perſuadeat magni Poetae opera ipſa hoc anno 1471. Florentiae praelo ſuppoſita fuiſſe?

FLORENTIÆ. graphi, ſed *Commentarii Servii in Virgilium* deſignat; deinde expreſſe notat, primam ſubſcriptionem legi, *poſt Bucolicum carmen*; ſecundam, *poſt Georgica*; tertiam, in fine *Aeneidos*; & unamquamque ex ipſis integre ſcrupuloſeque in medium profert. De errore porro quorumdam Bibliographorum, qui ſicuti praeſentem Servii editionem referunt, quaſi & Poetae textum contineret, ita & eodem modo loquuntur de praeclara editione Romana per Udal. Han, quaedam jam annotavi in Catalogo Rom. Editionum Saec. XV. pag. 70. ad quorum complementum dico, non Romanam ſolum, & praeſentem Florentinam, ſed & duas Venetas, & Ferrarienſem (ſi tamen ea unquam exſtitit) hujus ipſius anni, omni Poetae textu carere (1).

Ex alterutra ex duabus prioribus ſubſcriptionibus & fortaſſe ex utraque liquet typographiam ante annum 1472. Florentiae, non aliunde advectam, ſed ab hominibus ejusdem urbis excogitatam, jam viguiſſe; & idcirco, (quod notat Bandinius) minus recte a Maettario initium imprimendi Florentiae alligatum fuiſſe anno 1472. Porro cum cl. Annaliſta non ſemel, ſed ter quaterve artis inventorem *Bernardinum* vocet, uti & duobus in locis vocatur ab Orlandio, in ſuſpicionem adducor, editionis deſcriptionem ab ipſo adductam, non ex ipſo libro erutam, ſed vel ex Orlandio, vel aliquo alio minus accurato ſcriptore fuiſſe deſcriptam.

Dicebam, *fortaſſe ex utraque* ex duabus prioribus ſubscriptionibus liquere ante annum 1472. typographiam Florentiae incepiſſe: utraque enim ſubſcriptio annum 1471. demonſtrat: non una tamen ratio ſuadet in ſecunda errorem ineſſe, & loco 1471. legendum eſſe 1472. Neque enim veriſimile eſt typographos a Georgicis, quae ſunt ſecunda operis pars, imprimendi initium facere voluiſſe, & in imprimendis Bucolicis, quae ſunt minima voluminis pars, plus temporis impendiſſe, quam in excudenda Aeneide, quae longe major eſt. Deinde Bucolica vocantur *Volumen primum*; Georgica & Aeneis ſimpliciter deſignantur, & neque *primi*, neque *ſecundi* voluminis titulo notantur. A die VII. Iduum Novembrium 1471. ad diem V. Iduum Januarii anni 1472. congruum & ſufficiens tempus effluxit ad impreſſionem Georgicorum; & a V. Iduum Januarii uſque ad nonas Octobres, ſufficiens temporis ſpatium pro impreſſione Aeneidorum, & tractatuli ad Aquilinum, & hiſce temporum intervallis has duas voluminis partes excuſas fuiſſe longe credibiliſſimum eſt. Exſt. in Angelica, & apud Can. Devoti.

Editionis character Romanus eſt, & pulcherrimus. Numeris, cuſtodibus, & regiſtro caret. Bucolicorum folia impreſſa 20., Georgic. 35., Aeneidos 130.

IV.

„ Il Philocolo (di Meſſer GIO. BOCCACCI). Nel fine leggeſi:
„ *Magiſter Iovannes Petri de Magontia ſcripſit hoc opus Florentiæ die*
„ *XII. Novembris* MCCCCLXXII. *in foglio*.

Ex Catalogo Libror. Italicor. Latinor. &c. *per triginta annorum ſpatium Liburni collect.* ibid. edito 1756. pag. 92. ſeq. Ad quam editionem haec notat eruditus ejus Catal. Auctor (a). *Queſta non è ſolamente la prima edizione di queſt' opera, ma probabilmente uno de' primi libri ſtampati in Firenze, dove comunemente credeaſi aveſſe l' uſo della ſtampa avuto il ſuo principio nel 1476. Si giudica talmente raro, che forſe ſenza impoſtura queſto è l' unico eſemplare, che di queſta edizione preſentemente ritroviſi.*

O

(1) Antiquior edit. Comment. Servii, quae Poetae textum conjunctum habeat, quam hactenus mihi videre licuerit, Veneta eſt, anni 1484. per Thomam de Alexandria.

(a) Bonaventura Giovenazzi, patria Placentinus.

O

FLORENTIAE.

„ Pungilingua di Fr. DOMENICO CAVALCA da Vico Piſano
„ dell' O. de' frati Predicatori. Firenze per Lorenzo Morgiani e
„ Gio. di Piero, 1472. *in fol.*

Refert hanc editionem cl. Apoſt. Zenus in Annotationibus ad Biblioth. Eloquentiae Italicae J. Fontaninii, tom. II. pag. 459. poſt memoratam editionem Romanam ejuſdem anni, a Joan. Philippo de Lignamine in ſuis aedibus adornatam. At vix dubitari poſſe videtur, quin cl. Bibliographus, vel ipſemet erraverit, vel a quopiam minus accurato ſcriptore, aut etiam impoſtore deceptus fuerit. Laurentius ſiquidem Morgianus non ante annum 1490. libros cudiſſe Florentiae invenitur; & ab hoc ipſo Dominici Cavalcae opere una cum Joanne Petri Germano veriſimillime imprimendi initium fecit (1): ex qua editione forſitan duae poſtremae notae XX. abraſae fuerunt; & in earum locum duae unitates ſuffectae. Hanc certe editionem anni 1472. per Laurentium Morgiani omnino ignoravit Bottarius; neque mihi, qui ſtudioſius etiam quam Bottarius, Cavalcae operum editiones inveſtigavi, ullum unquam ejus exemplum ſeſe obtulit.

V.

INCIPIT . CONFESSIONALE . IN . VVL
GARI . SERMONE . EDITVM . PER . VE-
NERABILEM . P. D. ANTONIVM . AR
CHEPISCOPVM . (*ſic*) FLORENTIAE . OR
DINIS : PRAEDICATORVM

A calcem tabulae :

FINIS SVB : ANNO : DOMINI . M. CCCC.
LXXII: DIE. XV : MENSIS: APRELIS(*ſic*):AI
(*in* 4°.)

Ad operis calcem adjectus eſt :

SERMONE : CHE : FECE : VN : FRA : IOR-
DANO : IN : PISA DEL : CORPO : DE : CH
.RISTO. VNO : GIOVEDI : SANCTO

Sermo Ven. Fr. Jordani huic S. Antonini Confeſſionalis, quod incipit, ***Omnis mortalium cura***, editioni ſubjunctus, ſuſpicionem iniicere poteſt, eam Florentiae prodiiſſe, quod haec urbs prae caeteris omnibus Italiae apoſtolicis tanti viri laboribus illuſtrata fuerit; & ſicuti nunc, ita etiam olim mss. codicibus operum ejuſdem, & S. Archiepiſcopi Antonini abundarit; nec character, aut aliud quidpiam impreſſionis adjunctum huic hypotheſi repugnare videatur.

Quidquid tamen ſit de loco ejuſdem, nullus, puto, erit Bibliographus, qui ſummo in pretio eam habendam, & caeteris omnibus, quae vel hoc eodem anno, vel paulo poſt prodierunt, propter adjunctum ejuſmodi ſermonem, praeferendam non eſſe judicet. Inde enim liquet, multo ante annum 1739. quo a

D.

(1) Nulla ejus editio hac antiquior, quod ſciam, adhuc detecta eſt.

FLORENTIÆ. D. M. Mannio primum volumen Concionum Ven. Fr. Jordani vulgatum fuit, jam quidpiam ex egregiis ejus laboribus typis excuſum extitiſſe, quod non modo Quetitus & Echardus, ſed & ipſe Mannius ignorarunt. Ac neſcio profecto an immenſa voluminum multitudine, quae Saec. XV. protulit, aliud quidpiam ejuſdem ſcriptoris opuſculum praeter hoc typis excuſum, aliquando repertum iri ſperare liceat.

Totum volumen conſtat ex 8. quinternionibus, quaternione uno, ac duobus foliis: quae lemmata unius Confeſſionalis exhibent, omiſſo prorſus ſermone. Character Romanus eſt & grandiuſculus, ac pro temporis ratione valde elegans. Deſunt ſignaturae, numeri, reclamantes, ac regiſtrum. Quid ſibi velint literae A I, poſt vocem *Aprilis* ſubjunctae, divinare non vaco. Extat apud Can. Devoti.

MCCCCLXXIII. — LXXV.

Florentina prela ſpatio trium annorum otioſa manſiſſe, nullo modo mihi fit veriſimile. Crediderim potius hoc intervallo temporis nonnullas ex iis editionibus, quae remotiorem antiquitatem praeferunt, quibuſque annum inſcribere neglexere typographi, prodiiſſe: quas tamen, ne errarem, nulli certo anno alligandas, ſed inter editiones anni nota carentes, referendas eſſe cenſui. Sed praeter ejuſmodi editiones achronicas, & alias certo anno ſignatas, progrediente tempore, (ſi vita ſuppetet) ſeſe mihi oblaturas, haud diffido.

MCCCCLXXVI.

I.

„ DONATI grammatica. Florentiae apud S. Jacobum de Ripoli.
„ 1476.

Ab hoc libello initium imprimendi feciſſe egregios typographos (ſeq. anno nominandos) demonſtrant Monumenta Monaſterii S. Jacobi de Ripolis prope Florentiam, a veterum chartarum ſtudioſiſſimo indagatore Vincentio M. Fineſchio diligentiſſime evoluta. Ejus autem exemplum aliquod nec ipſe ſe vidiſſe refert, neque in Catalogis aliiſque monumentis, quae mihi ad manus ſunt, veſtigium aliquod deprehendere potui. Unum tamen non hic omittendum de hac edit. narrat Fineſchius pag. 16. ſui opuſc., nimirum 14. Novembris anni 1476. quadringenta ejus exempla in officinam Dominici Chartarii, venalia publice exponenda illata fuiſſe. Ejuſmodi porro opuſculum Fineſchii inſcribitur: *Notizie ſtoriche ſopra la ſtamperia di Ripoli, le quali poſſono ſervire all' illuſtrazione della ſtoria tipografica Fiorentina; raccolte dal P. Vincenzo Fineſchi Domenicano Archiviſta del C. di S. M. Novella. Firenze 1781. in 8.*

FLOREN-
TIAE.

MCCCCLXXVII.

I.

Alnome digeſu criſto crucifixo
edimaria dolce. Comincia el pro
lago della infraſcripta legenda
dellamirabile uergine . Beata
chaterina daſiena ſuora dellape
nitentia diſanto domenicho.
In fine:
Anno domini mille quattrocēto
ſettanta ſette addi uentiquattro
di março Eſtata queſta legēda in
prontata infirençe almoniſterri
o(*ſic*)diſanto iacopo diripoli dellor
dine de frati predicatori pmano
didua religioſi frate domenico
dapiſtoia et frate piero da piſa
DEO . GRATIAS

(*in* 4°.)

Egregia editio, quam quidam veteris typographiae periti, qui eam viderunt, vix ſemigothico charactere eſſe, aſſerere auſi ſunt. Quidquid tamen ſit de characteris forma (1), is certe valde clarus eſt & nitidus, pauciſſimis compendiariis notis obumbratus, magnitudinis *Silvii minoris*. Signaturis, numeris, cuſtodibus, & regiſtro editio caret. Pagina bipartita, integrarumque paginarum lineae num. 35., folia ex numerat. 160., ex quibus ultimum & penultimum verſum vacant. Exſtat in Caſanatenſi & in Corſiniana. Caſanatenſis exempli capitales periti miniatoris opus ſunt, qui non modo eas eleganter delineavit, ſed & duobus tribuſve coloribus illuſtriores pulchrioreſque reddidit. Prima autem, auro & coloribus fulget, & icunculam S. Virginis Catharinae ſpectandam exhibet. De miniatoribus porro, quibus officina Ripolitana uſa eſt, meminit Fineſchius pag. 17., videndus.

Non eſt hic omittenda erudita annotatio ad hunc librum, quae legitur in *Indice librorum ab inventa typographia*, &c., tom. I. pag. 428. *Celebris haec editio*, ibi dicitur, *ac legenda tantis fabulis ac viſionibus referta*. O nimium credule (exclamare hic liceat) nulliuſque judicii homo, Daniel Papebrochi, qui *legendam fabulis* fictiſque *viſionibus refertam*, quaſi non ſufficerent ad ſimplicium fidelium oblectamentum, ne dicam deceptionem, antiquiores ejus editiones in lucem iterum produxiſti; & quo lectorem ad tempus in ea fruſtra inſumendum alliceres, *hiſtoriam fide digniſſimam* inſcripſiſti, ejuſque auctorem *Raymundum de Vineis* Capuanum laudibus cumulaſti! Et tu, Hieronyme Lili, quidnam te facere arbitrabare, cum hanc eandem legendam a doctiſſimo concive tuo Italice verſam prelo iterum publici juris facere parabas, ejusque auctorem, congeſtis tot virorum doctorum teſtimoniis, celebrabas, quo fabuloſis ejus narrationibus majo-

(1) Literae majuſculae Gothicae certe, vel ſemigothicae formae ſunt.

FLORENTIAE. jorem fidem conciliares! Libere dicam, uterque (aliique non pauci ante vos) oleum & operam perdidiſtis; neque aliud quidpiam feciſtis, quam fabulas vulgo jam ſatis notas, recoquere. Sic enim nos docet Auctor *Indicis librorum ab inventa typographia uſque ad annum* 1500. qui fortaſſe ne unam quidem operis paginam legit.

II.

Incomīcia el phemio del arte del bene morire
cioe: in gratia di dio: cōpilato & cōposto plo
reuererēdo padre mōſignore cardinale di fermo
Anno domini. M. cccc. lii:·

In fine:

Explicit tractatus de arte moriēdi: Qui fortus fuit apud ſcūm lacobū de ripolis de florētia Anno domini. M: cccc. lxxvii.

(*in* 4°. *par.*)

Altera haec Ripolitana editio, quae mihi ad manus eſt, nil commune habet cum praecedenti. Character omnino Romanus eſt, magnitudine *Silvii majoris*, integra pagina cum ſignaturis, ſed ſine numeris, cuſtodibus, ac regiſtro. Conſtat ex tribus quaternionibus, & uno ternione, ſive ex chartis 30. In quibuſdam hujus edit. paginis, eo loci, ubi reclamantes poni conſueverunt, occurrunt quaedam vocabula, quae aliud nil ſunt quam complementum paginarum, in quibus leguntur, non autem cuſtodes ſequentium (1). Exſt in Caſanat. & Corſin.

Conjicit autem Fineſchius, qui hunc librum ultimo loco ponit inter eos, qui ad annum 1477. pertinent, duas ejuſdem eodem anno Ripolis factas fuiſſe editiones, Latinam unam, & Italam alteram; quod in monumentis loci, primo legatur: *de bene moriendo*; & inferius: *dell' arte di ben morire*.

III.

„ Confeſſionale volgare del R. P. Beato frate ANTONINO Ar-
„ civeſcovo di Firenze: dell ordine de frati Predicatori. intitola-
„ to ſpechio di conſcienza.

In fine:

„ Explicit liber Omnis mortalium cura Domini Antonini olim
„ Archiepiſcopi florentini, Ordinis predicator. Qui formatus fuit
„ florētie apud ſanctum Iacobum de ripolis. M. cccc. lxxvii.
„ *in* 8°.

Ex Catal. Biblioth. D. de la Valliere, *prem. part. tom. prem. pag.* 224. ubi eruditus & accuratus ejus Catal. Auctor, Gulielmus de Bure, *fils Ainé*, notat librum ſignari *depuis* A — P. Vide Fineſchium, pag. 21.

IV.

(1) Et in quibuſdam aliis libris hoc idem factum fuiſſe invenitur.

☞ Exſtat haec editio in Caſanat. (quod, cum de ea ſcriberem, memoria exciderat) (1), eſtque forma 4.ª minori, eodemque charactere ac praecedens, cum ſignaturis tantum, uti illa: cui tamen praeſtat quod indice capitulorum in fine inſtructa eſt, in quo notantur folia, ubi ea quaerenda ſunt, etſi folia numeris haud diſtincta ſint. Conſtat ex XII. quaternis, uno quinterno, & uno duerno, ſive ex foliis 110. FLORENTIÆ.

IV.

BARTHOLOMEI FONTII IN
PERSIVM POETAM EXPLA
NATIO INCIPIT

In calce:

IMPRESSVM
FLORENTIÆ APVD SANCTVM
IACOBVM DE RIPOLI ANNO
MCCCCLXXVII.

(in 4°.)

Principio voluminis legitur:

BARTHOLOMEI FONTII PRO
OEMIVM IN PERSIVM POETAM
AD LAVRENTIVM MEDICEM.

Quod prooemium tres paginas cum ſemiſſe occupat; poſt quod immediate ſequitur PERSII VITA, quae reliquum paginae, totamque ſequentem, ac lineas decem ſextae implet. Pag. ſeptima, ſeu prima folii ſignati *a iiii.* incipiunt Fontii explanationes, cum quibus haud conjunctus fuit Poetae contextus, ſicuti, ex. c., factum fuit in editione Veneta anni 1482. (2), ad cujus calcem praeterea ſubjuncta fuit longa Epiſtola Fontii ad Saxettum, in qua *menſurarum & ponderum vocabula explanat*, ſubjecta eidem Poetae vita.

Editio haec Florentina eſt rotundo charactere, ſed non ſatis aequali, cum ſignaturis tantum; quarum poſtrema eſt *n i.* Praecedentes foliorum faſciculi num. XI. omnes ſunt quaterni (3); unde patet ejus folia eſſe 90. Exſt. in Corſiniana (4).

Bartolomaeus Fontius, uti refert Fineſchius pag. 31., correctoris munere fungebatur in officina Ripolitana: „ Il celebre Ser Bartolommeo Fonzio (inquit) „ era il correttore della Stamperia di Ripoli, del quale tanto ſe ne ragiona dall' „ illuſtre Dottore Gio. Lami nell' opera, *Deliciæ Eruditorum*, e nel Catalogo Riccardiano; molte produzioni, &c. In queſto libretto ſi trovano delle partite a „ uſcita per le quali appariſce, che ſe gli dava di tratto in tratto degli emolu„ menti: *Dato a Ser Bartholomeo noſtro correptore Fiorini uno.*

(1) Vide ejuſdem Bibliothecae Catalogum tom. I. pag. 221.

(2) Hanc laudo, quod mihi ad manus ſit.

(3) Deeſt ſignatura *K*, quae deſideratur etiam in aliis quibuſdam Ripolitanis editionibus a me viſis, *Confeſſionali* nempe S. Antonini hujuſmet anni, de qua ſub num. praeced., *Curtio*, & *Acciajolo* anni ſeq., &c. Deſideratur etiam in quibuſdam editionibus *Nicolai* de Alemania, uti, Alphonſi Tolet. *Quaeſtionibus de anima*, *Monte S.* Bettini, *Quadrageſimali* Rob. de Licis anni 1480., *Comoedia* Dantis anni 1481., &c.

(4) Mirum eſt deeſſe apud Fineſchium. De ejus raritate vid. quae ſcribit Crevenna, tom. III. Catal. pag. 148.

FLORENTIÆ.

V.

„ Regole Grammaticali di GIO. BATTISTA GVERINO. *iiſdem* „ *typis & anno*.

Fineſchius, pag. 21.

VI.

„ Libri da COMPAGNIA, *aliaque*. *iiſdem typis & anno*.

Idem, pag. 20. ubi haec habet: *In queſto tempo* (menſe ſcil. Majo 1477.) *fu commeſſa da* Parieino Cartolaio *la ſtampa di num.* 400. *libri da compagnia, li quali miniati e legati gli vendevano lir.* 4. *e ſol.* 10. *Ivi pure ſi ſtamparono molti Sonetti, ed altre coſe minute, nel tempo dell' eſiſtenza della detta ſocietà*) de qua antea locutus fuerat) *la quale peraltro non durò molto*.

VII.

„ Mag. IACOBI RICCII de Aretio obiectiones & annotata ſu- „ per Logica Pauli Veneti. Florentiæ 1477. *in* 4°.

Ex Catal. Biblioth. Nic. de Roſſi, pag. 57.

VIII.

Incipiunt queſtiones ſup libris de aīa edite a reuerendo dño alphōſo archiep̄o toletano doctore ſubtiliſſimo ordinis fratrum heremitaꝝ ſancti auguſtini.

In calce:

Finit Per me Nicholaū Florentie. Die xxvi. mēſis Iulii. M. CCCC. LXXVII.

(*in fol.*)

Character Goth. non rudis fabricae, ſed nimiis abbreviaturis infertus, ob eamque cauſam cum viſu injueundus, tum lectu gravis. Signatur ab *a* uſque ad *q* 2: deſunt numeri, cuſtodes, ac regiſtrum. Paginae bipartitae ſunt, harumque penultima verſa, & ultima recta, operis tabulam continent, ad cujus calcem legitur: *Finit per me Nicholaū*, &c. Extſtat in Caſanat. in Corſin. & apud Can. Devoti.

IX.

Incomincia ellibro intitulato monte ſancto didio Compoſto dameſſer Antonio da Siena Reuerendiſſimo ueſchovo diſuligno della congregatione de poveri Ieſuati. Capitulo. Primo.

In fine:

FLORENTIE. X. DIE MENSIS SEPTEMBRIS ANNO DOMINI. M. CCCCLXXVII.

Ad

Digitized by Google

Ad calcem tabulae, quae praemittitur:
: FINIT TABVLA PER NICHOLAVM /-
: FLORENTIE :

FLOREN TIÆ.

(in 4°. magno.)

Rariſſimae hujus editionis nos ipſi omnium primi (ni fallimur) qualemcumque deſcriptionem publici juris fecimus anno 1775. in Praefat. ad tomum III. Catalogi Biblioth. Caſanatenſis eo anno editi: quo ex tempore tantus, ut ita dicam, furor invaſit veterum editionum amatores ipſam acquirendi, ut vel imperfectiſſima exemplaria, in quibus una tantum figura ſupererat, maximo pretio comparata fuerint. Vulgata ejus fama, non una ejuſdem deſcriptio, praeter noſtram, in lucem emiſſa fuit, ex quibus celebriores duae mihi notae, in Galliis prodierunt: prima, Pariſiis anno 1783. auctore clariſſimo Mercier Abb. S. Leodagarii (*S. Leger*) (1); altera longe fuſior, Senonis anno 1791. in *Indice Librorum ab inventa typographia, uſque ad annum* 1500. *auctore Franc. Xaverio Laire, Sequano Dolano, variarum academiarum per Europam ſocio*, Tom. I. a pag. 409. ad 416.

Praemiſſis in hac deſcriptione titulo & ſubſcriptione operis, indicatiſque, quae quatuor prioribus voluminis foliis continentur, ex quibus quartum verſum ſiſtit primam praecipuamque operis figuram, mox ejuſdem aliarumque duarum figurarum, quae opus ornant, dimenſiones ſatis accurate exponuntur in haec verba: *Folio vero verſo quarto exſtat figura prima, quae integram occupat paginam, & alta eſt 9. pollicibus cum 4 lineis; larga vero 6. pollicibus & 8. lineis. Folio autem quinto legitur titulus ſupra relatus: Figura vero ſecunda occupat paginam ſecundam octavi folii ſignaturae* N. *cujus altitudo eſt 9 pollicum & 4 linearum, latitudo vero ſex pollicum cum ſex lineis.*

Figura tandem tertia occupat dimidiam partem, & quidem inferiorem primae paginae folii ſeptimi ſignaturae P. *Hujus autem altitudo eſt 4. pollicum cum ſex lineis; latitudo vero ſex pollicum; & volumen terminatur cum ſignatura* R. *quatuor foliorum, in quorum ultimo folio recto legitur ſupra relata ſubſcriptio.*

Adductae dimenſiones Laerii, etſi non omnes adamuſſim congruant cum dimenſionibus exempli Caſanatenſis, a nobis ſumma diligentia (quoad ejus fieri potuit) definitis, ſi quis tamen propter ejuſmodi exiguas diſcrepantias, quae totae fere intra limites dimidiae, vel integrae lineae continentur, inaccuratas eſſe contenderet, is certe verum vitiligatorem ſe eſſe oſtenderet; nec auſcultari dignus eſſet.

Poſt haec notat Laerius, *infidum eſſe ſignaturarum ordinem*, & foliis *numeratis debere eſſe num.* 131. Volumen hoc conſtat ex duobus duernis, uno quinterno, quatuordecim quaternis & uno folio ſuperaddito ſignaturae I. Primus duernus, qui operis ſummarium, indicem capitulorum ejuſdem, primamque figuram, uti ſupra diximus, continet, ſignatura caret: alter duernus, qui eſt ultimus voluminis ſcapus, ſignatur litera R. ejusque quartum folium verſum vacat. Primus operis ſcapus ſic ſignatur: a. a i. a ii. a iii. a iiii. quae ſignaturae ſatis aperte oſtendunt, ſcapum, ad quem pertinent, quinternum eſſe. Sequentes ſcapi quatuordecim, omnes quaterni ſunt; niſi quod ſcapo I. poſt excuſum quartum & quintum ejus folium, quae ſunt duo intimiora quaterni, additum fuit folium utrimque maxima ex parte impreſſum continens quaedam a typographo inter imprimendum (uti non raro accidit) praetermiſſa. Ac prudens typographus, ne compactor in diſtribuendis colligandiſque foliis erraret, & alieno loco folium hoc *addititium* inſereret, ipſum ſignavit, iiii I.

 qua

(1) Lettres de M. l'Abbé de S. L * * * de Soiſſons à M. le Baron de H * * * sur différentes éditions rares, lettre premiere.

FLORENTIAE. qua ſignatura ſatis clare oſtendit, ipſum inſerendum eſſe quaterno I. & quidem poſt folium ſignatum I III., cui a compactore in exemplo Caſanatenſi reipſa agglutinatum fuit.

Numeret nunc Laerius folia, quae ex hoc regiſtro, ſive, ut ipſe ait, ſignaturarum ordine colliguntur; & inveniet ea plane eſſe 131.

Sed detur infidus *eſſe* ſignaturarum ordo (1); accuratus & ſubtilis bibliographus omittere non debuiſſet cauſam ejuſmodi infidelitatis aſſignare; nec contentus eſſe, preſſo ſtilo dicere, folia eſſe 131: omnibus ſiquidem ſtudioſis, mechanicae conſtructionis librorum tantiſper peritis, notum eſt, cujuslibet integri voluminis folia ſive chartas eſſe debere num. pari (2), ſolumque folii alicujus defectum, aut additamentum, diſparitatem in foliorum numero inducere poſſe: quod ubi accidit, diligentes bibliographi de alterutro ambigere ſolent; neque prius acquieſcunt, donec de vera diſparitatis numeri foliorum cauſa intellexerint.

Ad haec comis & cordatus homo, ſacris praeſertim addictus, paulo modeſtiore ſermone uti debuiſſet in redarguendis aliorum bibliographorum erratis: & antequam ſtilum acueret contra P. Gabriel. Fabricium Theologum Caſanat., a quo Caſanatenſis exempli notitiam ſe accepiſſe narrat ſummus bibliographus Mercierius, curare, paulo certiorem ſe fieri de vero auctore erratorum, quae in deſcriptione Mercierii occurrunt; quae errata, ut in eadem leguntur, non magis a Fabricio, quam ab ipſo Mercierio profecta fuiſſe, colligi poteſt. Nullibi Mercierius in toto ſuae deſcriptionis decurſu teſtatur ſe verba P. Fabricii referre, ſed tantum ſub initium haec pauca de ipſo monet: *Je n' ai pas vu l' exemplaire de Caſanate; mais le P. Fabricy ayant bien voulu à ma ſollicitation, m' en envoyer la notice accompagnée des deſſins des planches faits avec ſoin, je croit pouvoir en parler avec aſſurance.* Praeter pauca haec verba, fruſtra quaeras in tota Epiſtola Mercierii quidquam, quod ad P. Fabricium referatur. Forte fortuna autem, P. Fabricius uſque ad haec audacium criticorum tempora, quibus Dei munere adhuc nobis vivere datur, ſervavit autographum Epiſtolae ad Mercierium datae: quod ubi primum legi, ſummopere miratus ſum, ſicuti adhuc miror, facilitatem imprudentiamque Laerii in tribuendis P. Fabricio erratis, quae in deſcriptione Mercierii leguntur. En quid dicat Fabricius in ſua ad eumdem Epiſtola, data Romae 25. Septembris 1782. *Je ne doute pas auſſi que ces différentes eſtampes, tant celles qui concernent le Dante, que les trois qui ornent* le Monte Santo di Dio d' Antoine Bettini, *ne partent du même graveur: l' on y voit la même maniere. Vous en jugerez vous même, Mr., par les copies ci-jointes des deux eſtampes de l' ouvrage* en queſtion *de Bettini. La premiere qui repréſente la* Montagne Sainte *avec le Paradis, eſt tirée ſur le feuillet IV. verſo. Elle avoit été faite copier par le R. P. Audiffredi, qui me l' a cedée avec plaiſir pour vous l' envoyer. J' ai fait tirer copie de la troiſieme que vous demandez & qui donne une image de l' Enfer d' après les idées*

(1) Exponendi hic ſunt defectus ſignaturarum exempli Caſanat., aliis exemplis fortaſſe communes, qui certe ejuſmodi ſunt ut paulo attentiorem lectorem fallere minime poſſint. Numeri literis adjuncti Romani ſunt ex ſolis unitatibus conſtantes, ex. e., *b.* IIII. In ſignatura autem *E.*, e. 1. e 3. & e 4. Arabici ſunt, &c, judicio viri periti, cum ipſa litera manu ſuppleti; ſed ab antiquiſſimo tempore, & uti videtur, in ipſo libri exortu. In ſignaturis *m.* III. & *m.* IIII. poſtrema nota rubro charactere, cujuſmodi ſunt operis capitales, manu ſuppleta fuit. Signatura denique *n.* II. & ipſa manu ſuppleta fuiſſe videtur. Hi ſunt omnes defectus ſignaturarum exempli Caſanatenſis, in quarum ordine nulla in primis occurrit perturbatio. Deinde cum etiam in ſignaturis defectu aliquo laborantibus, una ſaltem accurata ſit ſuoque loco poſita; lector nonnihil attentus ſtatim intelligit, ceterarum defectus aliud nil eſſe quam vel typographi omiſſionem; vel quod veriſimilius puto, ipſarum literarum inter imprimendum e ſuo loco amotionem.

(2) Sermo hic eſt de communioribus libris, iis nempe, qui ex ſoliis ſive chartaceis ſive membranaceis, in duo, quatuor, octo, &c. minora folia plicatis formantur: cujus generis certe eſt liber de quo hic agitur.

idées du Dante. Les dimenſions de ces deux planches ſont très-exactes: vous pouvez FLOREN
vous y fier; quoique cette troiſieme copie ſoit bien éloignée de la fineſſe de celle TIÆ.
qu'on voit dans la planche elle-même de Bettini, ſignature P. VII. *Je ne ſçaurois vous aſſurer également, Mr., ſi les ſeize morceaux de gravure en cuivre, qui ſont au Cabinet du Roi, & où l'on voit la repréſentation des douze petits Prophètes & des douze Sibylles avec huit vers italiens au bas de chaque page, nous les devons au même graveur, que les autres Vignettes qui figurent dans* le Dante de 1481. &c. Ubi, quaeſo, hic legit Laerius altitudinem ſecundae figurae *eſſe quatuor pollicum*, &c. quod haec figura conſequatur immediate capitulum 115., & quod folium hoc ſignatum ſit, jv.? At dicet Laerius: haec leguntur in deſcriptione Abb. S. Leger, qui, ut ipſemet teſtatur, poſt acceptam a P. Fabricio exempli Caſanatenſis notitiam cum exemplis figurarum de editione tuto ſe loqui poſſe credidit; *je crois pouvoir en parler avec aſſurance*. At S. Leger nullibi in tota ſua deſcriptione aſſerit, ſe verba P. Fabricii exſcribere, aut ſaltem ea quae dicit, ab eodem ſibi ſignificata fuiſſe, e. c., duas ultimas figuras ejuſdem eſſe latitudinis. Aliud ſiquidem eſt, poſt acceptam ab aliquo erudito alicujus operis notitiam, de eodem ſcribere, vel loqui; aliud notitiam, ut ſibi ab erudito communicata fuit, publici juris facere. Primum quidem aperte teſtatur Abb. S. Leger, alterum, ne per ſomnium quidem.

Quid praeterea opus erat, ad falſitatis arguendam chimaeream altitudinem ſecundae figurae exempli Caſanatenſis, in medium adducere, non dicam exempla Maliabechianum, & domus Annuntiatae Florentiae hujus editionis, ſed & editionem anni 1491. cum haec contra ipſum potius probet, ejuſque praecipitem in ſcribendo rationem ob legentis oculos ponat? *Praeterea*, inquit, *contra Caſanatenſe probat editio anni 1491. in qua tres ſolae eaedemque inſunt figurae & eodem modo diſtributae ac in noſtro, ſuntque ejuſdem circiter altitudinis*. En dimenſiones figurarum ſecundae hujus editionis.

Altitudo I. fig.	. . . .	6. poll. lin. 8 $\frac{2}{3}$
Latitud.	. . . .	4. poll. lin. 6
Altit. II. fig.	. . . .	6. poll. lin. 6
Latit.	. . . .	4. poll. lin. 6 $\frac{1}{2}$
Altit. III. fig.	. . . .	6. poll. lin. 9 $\frac{1}{2}$
Latit.	. . . .	4. poll. lin. 6 $\frac{1}{2}$

Quaerere nunc liceat a Laerio, quo in lexico aut Arithmetices libro invenerit, duas magnitudines, quae ſunt in proportione ſeſquialtera proxime, dici poſſe ejuſdem circiter eſſe altitudinis? Quis praeterea tertiam figuram primae edit. conferre audebit cum tertia ſecundae, cum altera alteri, quod ſpectat ad dimenſiones, plane contraria ſit? In antiqua editione latitudo figurae ſeſquialtera fere eſt altitudinis, inferioremque tantum paginae partem occupat; in nova contra, latitudo ſubſequialtera eſt altitudinis, & aliquanto majus ſpatium occupat quam aliae duae.

Sed quid opus eſt verbis ad vanos ejuſmodi Laerii conatus refutandos? Altitudo II. figurae exempli Caſanatenſis jam uſque ab anno 1775. literatorum vulgo patefacta fuerat in *Praefat. ad tom. III. Catal. Biblioth. Caſanat. &c.*: quam Praefationem Laerius certe legit, uti liquet ex iis, quae contra ipſam ſcripſit in ſuo *Specimine hiſtor. typograph. Rom. Saec. XV.* biennio poſt Romae vulgato, in principio. En autem quomodo deſcribatur ſecunda haec figura in ea Praef. pag. XVI. *Poſt capitulum CXV. alia occurrit icon, quae totam adverſam faciem folioli, in quo capitulum definit, occupat, Chriſtum in gloria ſua exiſtentem, multis angelis typum gloriae vel ſus-*

FLORENTIÆ.

ſuſtinentibus, vel mirantibus, vel eidem adſiſtentibus, repraeſentans. Si autem ſecunda haec icon in exemplo Caſanat. totam adverſam faciem folii, in quo deſinit capitulum CXV. occupat, quomodo vel Fabricius, qui exemplum vidit, vel alius quiſpiam, qui recitata praefationis verba legerit, ſomniare potuit, eam altam eſſe 4. pollicibus, cum lineis quinque?

Diſputationem ſuam contra P. Fabricium male coeptam peſſime poſtremo conclusit Laerius his verbis, in quibus inſcitiam cum inurbanitate & ineptiſſimo joco conjunxit: *Igitur dubiae fidei*, inquit, *ſubodorari poteſt Dominicani illius deſcriptio* (ſomniata), *qua potuit bona fide in errorem induci abbas S. Leger, ſicut jam hunc aliquot abhinc annis in errorem induxerat idem P. Fabricy occaſione libri dicti* Decor puellarum (1). *Satius igitur fuiſſet Fabricio equitare cum antiquis* (2) *quam in rebus bibliographicis* magnum loqui nitique cothurno.

Detur Laerio errata, quae leguntur in deſcriptione Abb. S. Leger, a Fabricio admiſſa fuiſſe, ubi quaeſo didicit Laerius tam indecoris verbis excipere cl. virum, quem magnis laudibus, praeſertim quod ſpectat ad antiquitates & typographiam Hebraicam, proſequuntur homines vere docti, inter caeteros Jo. Bernardus de Roſſi in tot egregiis libris, quos de Typographia Hebraica conſcripſit? Ubi denique invenit Laerius Fabricium ſcripſiſſe de *equitatione veterum* (3), aut grandiloquo ſtilo in ſuis ſcriptis aliquando uſum fuiſſe, vel de *cothurno*, ſive tragico ſive equeſtri, aliquando verba feciſſe; ut vel leviſſima aliqua veritatis umbra, inepte jocando, de ipſo ſcribere potuerit: *Satius igitur fuiſſet Fabricio* &c.

Deſcriptiones autem iconographicae figurarum hujus operis, quas tradit Laerius, accuratae ne cenſeri poſſunt? Nil minus, praeſertim ſi conferantur cum deſcriptionibus Abb. S. Leger, aut cum antiquioribus, quae leguntur in Praef. ad tom. III. Cat. Bibl. Caſanat. ante laudata. En deſcriptiones Laerii pag. 410. *Prima figura* (inquit) *exhibet montem, in cujus ſummitate apparet Chriſtus Salvator, & huic monti applicatur ſcala, per quam ad hanc* (lege *hunc*) *aſcendit homo viator; in ſecunda Salvator mundi angelorum turmis circumductus* (ſic); *& in tertia infernus repraeſentatur*. Et paulo poſt deſcribens operis partes ait: *Opus in tres partes dividitur:* In prima de monte qui *Chriſtus eſt agitur* (4), *& huic figura montis praemittitur. In ſecunda agitur de gloria paradiſi, & huic praefigitur Salvator in medio Angelorum caelum aſcendens* (oh portenta!); *& in tertia de poenis damnatorum: cui praeeſt inferni figura*. Haec Laerius.

Habeat nunc lector deſcriptiones Abb. S. Leger, ſeu, ſi placet, P. Fabricii.

„ Au verſo du quatrieme de ces premiers feuillets eſt la premiere eſtampe qui
„ remplit toute la page, & qui a neuf pouces & demi de haut ſur ſix de large.
„ Cette eſtampe repréſente la Montagne Sainte, au ſommet de laquelle on voit Je-
„ ſus

(1) Suo loco de hoc libro ſermo fiet.

(2) *Auctor enim eſt* (inquit Laerius in notula ſubjecta) *tractatus de equitatione veterum*.

(3) Fabricius non ſcripſit *de Equitatione Veterum*, ſed eruditum opus edidit inſcriptum: *Recherches ſur l'époque de l'équitation, & de l'uſage des chars équeſtres chez les anciens, où l'on montre l'incertitude des premiers temps hiſtoriques des Peuples relativement à cette date*, in quo nil omnino de ratione equitandi veterum, nil de inſtrumentis, quibus in equitando utebantur, nil de *ephippiis*, nil de *ſtapedibus*, nil de *cothurnis* &c. tetigit. *On me verra* (inquit pag. XXXI. Introductionis) *très-peu occupé de l'uſage de la ſimple équitation, encore moins de l'uſage des chevaux attelés à des chars, & de celui des chevaux dans les armées: ce n'eſt pas là mon but: j'en diſcute uniquement la date*. De quo quidem opere honorifice admodum locuti ſunt cll. auctores Diarii Eruditorum, menſ. octob. 1765.

(4) Non librum modo, ſed ne ejus quidem indicem legiſſe hiſce verbis oſtendit Laerius: tres enim ſunt montes, de quibus ſuo in opere agit Bettinus, qui ſingillatim indicantur in elencho capitulorum ejuſdem charta I. verſa; & ad quorum ſingulos refertur prima figura, quae manca valde eſſet, niſi hi tres montes in ipſa plus minuſve diſtincte repraeſentarentur. Conferat L. quae de tribus hiſce montibus, de quibus fuſe agitur in ipſo opere, compendio poſtea repetuntur cap. 7. partis tertiae, charta ſecunda verſa.

„ ſus Chriſt glorifié au milieu d' une multitude d' anges adorateurs. A la monta- FLORENTIÆ.
„ gne eſt adaptée une échelle, qui y eſt aſſujéttie par des chaines de fer; & ſur chaque
„ échelon on lit le nom d'une vertu, *Prudence*, *Tempérance*, *Force*, &c. Un homme
„ vêtu d' une longue robe, & qui paroit être un moine, monte à l' échelle, la
„ tête tournée du côté d' un grand Crucifix planté ſur la droite, & de ſa bouche
„ part une banderolle, avec ces mots: *Tirami doppo te*; on voit à côté de lui
„ un ſecond perſonnage, le yeux fixés vers le haut de la montagne, diſant ces
„ paroles: *Levavi oculos meos in montes* &c. La ſeconde eſtampe, qui ſe trouve
„ après le chapitre 115. repréſente encore Jeſus Chriſt dans ſa gloire environné
„ d' anges adorateurs.... la troiſieme, qui eſt au feuillet ſignaturé P. VII...
„ repréſente l' enfer d' après les idées de Dante „.

Si hae deſcriptiones Abb. S. Leger conferantur cum deſcriptionibus Laerii, neminem adeo bardum eſſe puto, qui non ſtatim intellecturus ſit, quanto hae cum accuratione, tum rerum, quas exhibent figurae (prima praeſertim), diſtincta numeratione, illas antecellant. Non legitur in hiſce ſecundam figuram exhibere Salvatorem, Angelorum turmis *circumductum* (1), multoque minus *in medio angelorum caelum aſcendentem*: quae aſſertio & figueae veritati plane contraria eſt, & partis, cui ea applicatur, (in qua agitur de gloria Paradiſi) argumento non congrua. Utinam vero S. Leger minus memoriae ſuae fidiſſet, aut integrum editionis exemplum ipſi videre licuiſſet: tunc enim errata, quae in ejus deſcriptione leguntur, & de quibus triumphum quodammodo agere velle videtur Laerius, perperam ea Fabricio tribuendo, in ea certe decidiſſent.

X.

„ Fra CHERVBINO da SPOLETI. Regola della Vita Spiritua-
„ le, e Regola della Vita Matrimoniale. *Senza luogo e Stampatore*
„ 1477. *in* 8°.

„ Belliſſimo eſemplare (*verba ſunt cl. Morellii, tom. 4. Catal. Biblioth. Pi-*
„ *nell. pag.* 20.) è queſto d'un edizione molto antica fatta con carattere tondo,
„ minuto sì, ma di bella forma, nè da me più veduto; ſenza numeri, regiſtro o
„ richiami; con molta differenza ancora nel numero delle linee di ciaſcuna fac-
„ ciata..... Il titolo della prima operetta dice così: *Fratris Cherubini Minorum*
„ *Ordinis ad Jacobum de Bongagnis* (ſic) *ſpiritualis vite compendioſa Regula que-*
„ *dam hec eſt*. Nel fine niuna annotazione ſi legge. Il titolo della ſeconda ope-
„ retta che in parte è in lettere majuſcole dice: *Vite Matrmonialis Regula bre-*
„ *vis ejuſdem ad Jacobum de Borgannis* (ſic) *Feliciter incipit*. Nel fine ſi legge
„ in lettere pure majuſcole: *Perfecto Die. XVI. Octobris*. M. CCCC. LXXVII.
„ *Deo gratias*.

Editionem Florentinam eſſe conjicit Laerius tom. I. ſui *Indicis*, pag. 423. a qua quidem conjectura nec ego alienus ſum. Alienus tamen ſum ab iis verbis, quae ſuae conjecturae ſubjecit Laerius: *Deſcribitur*, inquit, *apud Denis num.* 509. Denis enim nil aliud facit, quam Morellii deſcriptionem paulo contractius referre, indicato tom. & pag. Catal. Pinell. in qua ea legitur.

MCCCCLXXVIII.

(1) Laerius veriſimiliter ſcripſit, *circumdatum*.

FLORENTIAE.

MCCCCLXXVIII.

I.

INCOMINCIA . LA HISTORIA . DALEXANDRO . MAGNO . FIGLIVOLO . DI PHILIPPO . RE DI MA CEDONIA . SCRIPTA . DA QVINTO . CVRTIO RVFFO . HISTORICO . ELOQVENTISSIMO . ET TRADOCTA . INVVLGARE . . DA . P. CANDIDO DELLA QVALE . QVESTO . E . IL TERZO . LIBRO PERCHE . IL PRIMO . EL SECONDO . ATEMPI . NOSTRI . NONSI . TRVOVANO . MANDATA . APHILIPPO MARIA . DVCA . DI MELANO.

In fine:

IMPRESSVM. FLORENTIAE. APVD. SACTVM (*ſic*) IACOBVM. DE RIPOLI. ANNO. MCCCCLXXVIII

(*in fol. par.*)

Pulchra editio, eleganti charactere Romano, pagina integra, cum ſignaturis, ſed ſine numeris, cuſtodibus, & regiſtro. Signaturae pertinent uſque ad D. IIII. (1) ſecundi alphabeti, quod majuſculis literis expreſſum eſt. Chartae autem ſingillatim numeratae (tutior haec via viſa eſt) inventae ſunt 166. omnino. *Omnino* dico; nam in volumine ad calcem libri XII. Hiſtoriae ſubjicitur: *La comparatione di Cajo Julio Ceſare Imperadore et d' Alexandro Magno Re di Macedonia Da P. Candido ordinata col judicio ſuo inſieme felicemente*. Quae comparatio occupat 14. fere paginas, in quarum poſtrema ſub declaratione finis ejuſmodi comparationis: *Finiſce la comparatione*, &c. legitur adducta ſubſcriptio, *Impreſſum* &c. Exſtat in Caſanat.

II.

INCOMINCIANO . LE . VITE . DEPONTEFICI ET . IMPERADORIROMANI . COMPOSTE . DA MESSER . FRANCESCO PETRARCHA.

In fine:

IMPRESSVM . FLORENTIAE . APVD . SANC TVM . IACOBVM . DE . RIPOLI . ANNO . DOMI NI , M. CCCC. LXX. VIII.

(*in fol. par.*)

De hac editione accurate, pro more, agit Auctor (2) *Catalogi Hiſtorico-Critici variar. edition. Saec. XV.*, qui in plures ſectiones diviſus, uti alias monuimus

(1) Loco *D* typographus ſcripſit *C*.

(2) Jac. Paitonus.

mus, editus fuit *nelle Memorie per ſervire all' Iſtoria letteraria* (partim in ve- FLOREN-
teribus, partim in novis) impreſſis Venetiis 1753. ſeqq., & in quibus hujus TIAE.
edit. deſcriptio legitur, tomo I. *delle nuove Memorie*, pag. 244. Ex multis autem, quae de eadem notat diligentiſſimus auctor, ea tantum huc referre contenti erimus, quae ad noſtrum inſtitutum propius pertinent.

„ Comincia (inquit) il noſtro eſemplare (1) per la tavola de' nomi degl' Imperadori e Pontefici, de' quali ſi parla nell' opera, con queſto titolo in buone majuſcole, nelle quali ſono tutti i titoli, a tergo del primo foglio, poichè la prima facciata è vuota: *Incomincia. la. tavola. della preſente. opera. di Meſſer. Franciěſco. Petrarcha*; e queſta tavola di tre pagine potrebbe legarſi in fine. L'opera poi comincia dal *Proemio di Meſſer Fr. Petrarcha*, &c. A tergo del *Proemio* dopo tre linee, per le quali finiſce, ſuccede il titolo dell' opera, che è tale: *Incominciano le vite*, &c. (uti a nobis recitatus fuit.) Il Zeno mette in dubbio, ſe ſieno veramente lavoro del Petrarca, &c. „.

Vitae Petrarchae tributae, quod notat idem diligentiſſimus bibliographus, non praetergrediuntur annum 1371., uti in opere ipſo notatur ad Pontificatum Gregorii XI. hiſce verbis: *Qui. finiſcono. le. vite. de. Pontefici. et. Imperatori, Romani. da Meſſer Franceſco Petrarcha. compoſte. Seguitano. le. vite. brevemente. & con. diligenzia. inſino. nel. anno. MCCCCLXXVIII. raccolte*. Quod additamentum, cui auctori tribuendum ſit, ſe neſcire fatetur cl. bibliographus. Editio ſignaturis tantum inſtructa eſt, quae incipiunt a primo operis folio ſignato *a* I. & deſinunt in *r* IIII. Folia omnino 104., ex quibus poſtremum utrinque, primum, uti dictum eſt, anteriori tantum facie, vacant. Exſtat in Corſiniana, &c.

III.

• C• Plinii • Secundi • Ivnioris
Liber • Illuſtrium • Viro
Rū •Incipit •
In calce:
Impreſſum • Florentiae •
Apud • Sanctum • Iacobum • de
Ripoli • M•CCCC•LXX•VIII •
(*in* 4°.)

„ I Caratteri di queſta Edizione ſono romani aſſai belli. Tanto il titolo quſù riportato, che la data ſono in caratteri majuſcoli, ſiccome ſono pure il titolo, e principio di ogni vita, ex. gr., nella p.ª vi ſono ſolo in lettere majuſcole le ſeguenti parole, che occupano la prima riga.

p ROCA. REX. ALBANO
rum, &c.

„ ed in quelle, che ſeguono, ſono tutte nel modo ſeguente:

DE. ROMVLO. ROMANORVM.
REGE. PRIMO
r OMVLLVS aſilum, &c.

 „ I pun-

(1) Eodem modo incipiunt exempla, Biblioth. Angelicae, & P. Amoretti a nobis viſa.

Digitized by Google

FLOREN TIÆ. „ I punti, ed i due punti ſono come ſi ſono notati nel titolo. Le virgole, „ che ſono rare, in mezzo alla linea ſeritte, ex. gr. Tarquinii congreſſus - ſe am- „ bo, &c. Tutto il libro è compoſto di fogli trenta due, al retro dell'ultimo dei „ quali vi ſi legge la riportata data. Non vi ſono numeri, e richiami, ma il „ ſolo regiſtro a piè di pagina „. Haec Excell. B. Cajetanus V. Gonzaga edit. poſſeſſor. Romae reperitur in Corſiniana.

IV.

C. SVETONII. TRANQVILLI.
DE GRAMMATICIS ET RHE
TORIBVS. CLARIS. LIBER. IN
CIPIT.
In calce:
NIL. AMPLIVS. REPERITVR
IMPRESSVM FLORENTIAE A
PVD SANCTVM IACOBVM DE
RIPOLI. MCCCCLXX. VIII.
(*in* 4°.)

„ Tanto la intitolazione, che la data ſono ſcritte in caratteri majuſcoli. Tut- „ ta l'opera è di quattordici fogli non intieri, terminando la data a due terzi „ dell'ultimo foglio retto. Non vi ſono numeri, nè richiami. Il carattere è „ ſimile a quello del Plinio. Ogni pagina intiera è di 27. linee. Circa i pun- „ ti, due punti, e virgole, ſono quali ſi è detto nel Plinio „. Exſtat in Corſi- niana, & apud E. B. Cajet. V. Gonzagam Mediolani, cui debetur praemiſſa deſcriptio.

V.

CRISPI SALVSTII DE CONIVRATIONE CATILI
NAE LIBER INCIPIT

O MNIS HOMINES. QVI SE STVDENT PRAESTARE, &c.
Folio XVIII. recto legitur:

CRISPI SALVSTII DE IVGVR
THINO BELLO. LIBER INCIPIT
In calce voluminis:

FINIS.

IMPRESSVM. FLORENTIAE. APVD. SANCTVM. IA
COBVM. DE. RIPOLI. M. CCCCLXXVIII.

„ Pare in foglio, ma eſaminata la carta, parte è in 4°. e parte in foglio. „ Non ha numeri nè regiſtro, nè richiami; ha bensì le ſegnature da *a* ſino ad *f*. „ a i. a ii. a iii., e quattro ſono i fogli corriſpondenti. b. quinterno, c, d, e, f. „ quaderni, termina al foglio 7, del quaderno *f*. La carta è bella e ſoda come „ la Reale; il carattere è tondo e di mediocre bellezza „. Exit. in Corſin.

Hu-

Hujus edit. deſcriptionem iiſdem omnino verbis, quibus cl. P. Amoretti nobiſcum eam communicavit, ante Lect. oculos hic ſiſtere operae pretium exiſtimavi, quod propter loci diſtantiam mihi eam videre non licuerit; & aliunde ſatis mihi perſpecta ſit cl. Bibliographi diligentia. FLORENTIÆ.

VI.

„ MAMOTRECTVS, ideſt expoſitiones & correctiones vocabu-
„ lorum tam Bibliæ, quam plurimorum, &c. impreſſ. Florentiæ
„ apud S. Jacobum de Ripolis. 1478.

Nullam eſſe puto ejuſmodi editionem, de qua haec ſcribit Fineſchius, pag. 28. *Il Maittaire facendo menzione d' un' edizione del libro detto* Mamotretto . . . . . *E non facendo menzione della Stamperia ove fu impreſſo, poſſiamo aſſicurare, che il medeſimo fu ſtampato a Ripoli*. Sed ex decem hujus operis editionibus, quas laudat Annaliſta, nulla eſt, quae non alterius loci, praeterquam Florentiae, nomen praeſeferat: & ex XI. quas citat ejus continuator Deniſius, ſolae poſtremae duae non loci tantum & impreſſoris nomine, ſed & anno carent.

Loco igitur *Mamotrecti* ſubſtituantur ſequentes libri, de quibus nullus videtur eſſe dubitandi locus.

„ Le vite de'Sancti PP. = Il libro
„ della madonna, ch' è l' ufizio
„ piccolo in onore di Maria v. = e
„ le profezie di S. Brigida.

Et de quibus confer ipſum Fineſchium.

VII.

DONATI. ACCIAIOLI. FLORENTINI. EXPOSITIO. SV
PER LIBROS. ETHICORVM. ARISTOTELIS: IN NOVAM
TRADVCTIONEM. ARGIROPYLI. BISANTII.

In fine: ultimo folio verſo:

DONATI ACCIAIOLI FLORENTINI EXPOSITIO SV
PER LIBROS ETHICORVM ARISTOTELIS IN NOVAM
TRADVCTIONEM IOHANNIS ARGYROPYLI BIZANTII
.FINIT FOELICITER.
IMPRESSVM FLORENTIAE APVD SANCTVM
IACOBVM DE RIPOLI. MCCCCLXXVIII.
(*in fol.*)

Praecedit prooemium Auctoris ad Coſmum Medicem, in duas tributum partes: quarum prima ſiſtit Epiſtolam dedic. ad ipſum Coſmum; in ſecunda eaque multo prolixiore Auctor agit de definitione Philoſophiae, de ejuſdem diviſione, *aliiſque nonnullis, quae ad hanc materiam declarandam, non mediocriter pertinere videntur*: quod prooemium novem & dimidiam occupat paginas. Poſt librum X. ſequitur *Epilogus libri Ethicorum*, ipſius Acciajoli, qui aliquanto plus quam decem implet paginas. Editio eſt optimo charact. Romano, integra pa-

m m 2 gina

FLORENTIÆ. gina cum ſignaturis, ſed ſine numeris, cuſtodibus, & regiſtro. Inſcriptiones & ſubſcriptiones ſingulorum librorum, primaque eorum linea ſunt majuſculo charactere: folia 262. Exſt. apud Can. Devoti, & in Corſiniana.

VIII.

„ Il Lamento di GIVLIANO. Firenze, apud S. Jacobum de „ Ripoli 1478.

Operetta (inquit Fineſchius, pag. 29.) *ſtampata in Ripoli ſotto la direzione di Ser Bartolommeo Fonzio.*

IX.

„ Il libro della Agricoltura di PIETRO CRESCENTIO Cittadino di Bologna ad honore di Dio, et del ſereniſſimo Re Carlo: impreſſum eſt hoc opus per me Nicholaum Dioceſis Vratislavienſis, die 15. menſis Iulii anno D. M. CCCC. LXXVIII. „ Florentiæ. *in fol.*

Refertur rara haec editio ab Orlandio, Maettario, cl. Morellio, Deburio utroque, &c. Deſcriptio, quam tradit Guill. de Bure, *fils aîné*, in Catal. Bibl. D. de la Valliere, tom I. pag. 451. omnium accuratiſſima videtur; & eſt ejuſmodi: „ Ce volume commence par ſix feuillets, qui contienent la Dedicace de Pierre „ de Creſſent, & la table des chapitres. *Le texte ſuit, & à la fin il y a la ſouſcription ſuivante*, imprimée *en lettres capitales*: „ Impreſſum eſt hoc opus, &c. uti ſupra. In Bibliograph. inſtructiv. nulla ſit mentio de Epiſtola dedic. auctoris. Vid. Catal. Bibl. Pinell. tom. IV. pag. 69.

X.

„ CORNELII CELSI de Medicina libri VIII. *ex recognitione* Barthol. „ Fontii, & *cum ejuſdem* Epiſtola ad Saxettum.

In fine:

CORNELII CELSI DE MEDICI
NA LIBERFINIT FLOREN
TIAE A NICOLAO IM
PRESSVS ANNO
SALVTIS M
CCCC L
XXV
III

(*in* 4°. *majori*.)

In exemplis a me viſis principio voluminis habetur tabula ſingulorum capitulorum VIII. librorum operis, indicata charta, ubi eorum unumquodque quaerendum eſt; etſi chartae ipſae numeris haud diſtinctae ſint. Ex. c., *Medicinae inventio & diviſio*, &c. *charta* 1. *De Digitis*, *charta* 188., quod capitulum *de Digitis*

gitis cum omnium poſtremum ſit, incipiatque & deſinat ultima charta operis, poſito quod ea accurate numerata fuerit, ſumma chartarum ejuſdem erit 188. Talem reipſa eſſe numerum chartarum operis colligitur, ex numero faſciculorum earumdem, qui ſunt 32., ex quibus triginta terni ſunt, duo vero duerni, & ſimul efficiunt ſummam foliorum, ſive chartarum 188. Primus faſciculus, qui ternus eſt, ſignaturis caret. Secundus, qui duernus eſt, ſignatur a 1. a 11. Reliqui 22. uſque ad, &, terni ſunt, & ſignantur ſimplicibus alphabeti literis, ſicuti ſecundus. Poſt ſimplices literas, ſequuntur literae geminatae, quae non pertinent ultra hh. 11, & ſeptem praecedentes faſciculi novae hujus ſeriei, omnes terni ſunt. Licet autem chartarum numerus, qui colligitur ex numero & qualitate faſciculorum ipſarum chartarum, plane ſit 188.; haud tamen credi poteſt in prioribus numeris tabulae nullum ineſſe errorem: primus enim hujus tabulae numerus reſpondet ſecundae chartae primi faſciculi, & VII. tabulae, ſecundae chartae ſecundi faſciculi, quae eſt octava operis: unde neceſſe eſt in conſequentibus numeris tabulae factam eſſe correctionem, quo ejus numeri poſtremi congruerent cum numeris ſignaturarum, omniumque poſtremus eſſet 188. Ubi vero incipiat haec correctio inquirent, qui otio abundant.

FLORENTIÆ.

Charta prima primi faſciculi non ſignati anteriore facie vacat; ſecunda ſiſtit Epiſtolam Barthol. Pontii editoris ad Saxettum ſuum, in cujus fine haec de Celſo a ſe emendato ſcribit: *Nam cum ejus libri pluribus eſſent in locis temporum injuria mutilati atque inverſi, vetuſtis exemplaribus tua opera e Gallia conquiſitis, in unum omnia ſaepius conferens in antiquum fere ſtatum redegi. Celſum itaque ſquallidum antea & deformem, renovatum nunc, & jam prope in ſuam faciem reſtitutum*, &c. Primus totius voluminis faſciculus, qui tabulam continet, quaternus eſt, & ſignatur litera majuſcula *A*.; octavum tamen ejus folium omnino vacat. Exſtat in Caſanatenſi, in Corſiniana, & apud Can. Devoti.

XI.

ANG. POLITIANI PACTIANAE CONIVRA TIONIS COMMENTARIOLVM.

In calce:

ANNO M. CCCC. LXXVIII.

(*in* 4°.)

Non dubito quin hic libellus Florentiae impreſſus fuerit, & quidem ipſo anno 1478., quo facinus in eo deſcriptum admiſſum fuit; etſi loci & impreſſoris nomina in ipſo deſint. Ejus enim auctor, argumentum, ipſeque Rom. character, qui teſte cl. P. Amoretti, idem eſt ac character Comment. Fontii in Perſium, aliter conjectare non ſinunt. Uno quinternione conſtat, cujus poſtrema charta vacat; ſine ſignaturis, numeris, & cuſtodibus. Exſtat in Caſanatenſi, & Corſiniana.

FLOREN TIÆ.

MCCCCLXXIX.

I.

I Ncomincia uno confeſſionale uolga
re delreverẽdiſſimo padre beato fra
te Antonino arciueſcouo di Firenze del
lordĩe de frati predicatori ĩtitolato ſpe
chio di conſciẽtia il quale e libro deguo
& utile a chi deſidera di ſaluare lanĩa.
In fine :
Finito queſto libro intitolato ſpecchio
di conſcientia compoſto per reuẽrendiſ
ſimo padre Antonĩo Arciueſcouo di Fi
renze dellordine de frati precatori(*ſic*):Et
impreſſo per mano di don Ipolito: ad pe
titione di Giouanni di Nato da Firen
ze. Hoggi queſto di. XXIIII. di febbra
ro. M. CCCC. LXXVIIII.
(*in* 8°. *magno*)

Refertur rara haec editio ſatis accurate a Maettario pag. 399. inter editiones poſt primam ſuorum annalium Editionem a ſe viſas. Ea eſt charact. Romano, nec eleganti, nec rudi, pagina integra & cum ſignaturis tantum, inter quas deeſt ſignatura *K*. Pertinent ab *a* 1. uſque ad *r*. IIII. omneſque foliorum faſciculi ſunt quaterni; ideoque folia numero 128. quorum poſtrema duo cum aliquot lineis praecedentis indicem capitulorum operis continent, ſignatis chartis, ubi ea quaerenda ſunt. Exſt. in Caſanat. (1), & exſtabat in Pinelliana.

II.

„ Sermoni di S. GIOVANNI GRISOSTOMO . = I SALMI PE-
„ NITENZIALI in 16°. di foglio corrente tanto i latini quanto i
„ volgari colle Litanie, &c. tradotti in verſo ſciolto. = Interro-
„ gatorio compoſto da Frate ANTONINO Arciveſcovo di Firen-
„ ze. *in* 8°. Florentiae, apud S. Iacobum de Ripoli 1479.

III.

„ Mille SONETTI dell'Agnus Deo. = La CONFESSIONE ge-
„ nerale, ed altre ſimili operette ſtampate in Firenze apud S. Ia-
„ cobum de Ripoli 1479.

Con-

(1) In hoc exemplo folium, *d*. verſum vacat.

Digitized by Google

Confer quae de editionibus tam hujus numeri, quam ſuperioris ſcribit Fineſchius pag. 29. ubi inter caetera notat S. Antonini *Interrogatorium*, alias nuncupatum, *Defecerunt*, anni, loci & typogr. nota carere, & extare Florentiae in Biblioth. S. M. Novellae. De aliis autem editionibus monet, ſe neque eas videre potuiſſe, neque auctores de iiſdem mentionem facere. FLORENTIAE.

IV.

AVRELII AVGVSTINI LOGICA INCIPIT
In fine:
IMPRESSVM FLORENTIAE APVD SANCTVM IACOBVM DE RIPOLI. ANNO. DOMINI. M. CCCC. LXX. VIIII.
(*in* 8°. *magno.*)

Character Romanus eſt & ſatis pulcher, pagina integra, pauciſſimae abbreviaturae, eaeque intellectu facillimae. Inſunt ſignaturae, quae non procedunt ultra *d* *u*., deſunt autem numeri & cuſtodes. Numerus foliorum, 28. Exſt. in Caſanat.

Fineſchius loco hujus edit. Latinae memorat edit. Italam his verbis: *La Logica di S. Agoſtino tradotta ad iſtanza di Bonifazio di Franceſco Peruzzi.* Deceptum tamen fuiſſe Fineſchium non dubito: nam ex documento ab ipſo allato, editionem non magis Italam, quam Latinam eſſe dignoſci poteſt. Hanc praeterea Latinam editionem non agnovit Fineſchius: de qua quidem cum nullus ſit dubitandi locus; ſi exſtaret Itala editio, duas ejuſdem operis editiones eodem anno Ripolis factas fuiſſe ſtatuendum eſſet.

V.

„ Il Driadeo compoſto in rima octava, per LVIGI PVLCI.
In fine:
„ Finit hoc opus Florentie die tertia Aprilis. M. CCCC.
„ LXXIX. Finis. *in* 4°.

Debetur hujus edit. notitia Auctori *Bibliographiae Inſtructivae*, qui eam refert deſcribitque, tom. I. *Belles lettres*, pag. 671. Conjecturam autem ejuſdem circa falſitatem edit. anni 1489. a pluribus bibliographis memoratae, qui forſan annum 1479. in annum 1489. verterunt, demonſtrat exemplum Biblioth. Caeſareae a Deniſio laudatum, pag. 274.

MCCCCLXXX.

I.

„ BIBLIA Latina. Florentiæ 1480. *in fol.*

Deniſius, pag. 114. ex *Weiſ. a pag.* 811.

II.

FLOREN TIAE.

II.

„ PSALMORVM liber ad uſum Chori. Florentiae apud S. Jacobum de Ripoli 1480. *in fol. maj.*

III.

„ EVANGELISTARI et Epiſtolari; Salteri per i piccoli fanciulli; „ et altre coſe per i Cerretani e Saltimbanchi. *Iiſdem typis & anno.*

IV.

„ I lamenti di OTRANTO, et altre Orazioni in onore della B. „ Vergine. *Iiſd. typ. & anno.*

Vide quae de hiſce editionibus Ripolit. ſcribit Fineſchius pag. 31. 33.

V.

PSALTERIVM.
Ultimo fol. recto legitur:
EXPLICIT. PSALTERI-
VM. LAVS DEO.

IMPRESSVM FLOREN
TIAE APVD SANCTVM
IACOBVM. DE RIPOLI.
(*in 8°. ſine anno.*)

Hoc Pſalterium fortaſſe eſt ex numero eorum, quae Fineſchius in uſum puerorum impreſſa fuiſſe memorat, pag. 31. Poſt pſalmos ſequuntur Cantica: quibus ſubjunguntur, Hymnus, *Gloria in Excelſis*, *Oratio Dominicalis*, utrumque *Credo*, Symbolum *S. Athanaſii*, & poſtremo SS. *Litaniæ* cum ſolitis precibus & orationibus. Quilibet Pſalmus primo, excepto, congruo numero ſignatus eſt, repetito in cujuslibet fronte, majuſculo charact., vocabulo, *Pſalmus*. Editio eſt Rom. charact. cum ſignaturis tantum, quae pertinent uſque ad dd III. Exſt. in Collect. Abb. Nic. de Roſſi.

VI.

„ P. PAPINII STATII Silvae. Florentiae apud S. Jac. de Ri- „ poli 1480.

De hoc libro in officina Ripolitana imprimendo, conveniſſe inter Fr. Dominicum de Piſtorio, officinae magiſtrum, & Barthol. Fontium, ejuſdem correctorem demonſtrat conventionis documentum ſcriptum 19. Septembris hujus anni, quod affert Fineſchius pag. 32. ſui opuſc. Monet autem & hic Fineſchius, nullum hujus editionis exemplum ſe videre potuiſſe, & auctores de eadem ſilere: quorum neutrum tamen editionem factam non fuiſſe probat. Italam autem eam fuiſſe ex verſione Barthol. Fontii, quod conjicit Fineſchius, mihi non ſit veriſimile.

VII.

Digitized by Google

VII.

FLORENTIÆ.

„ PHALARIDIS Epiſtolae latine, Leonardo (*Franciſco*) Aret. in-
„ terpr. Florentiæ 1480.

Haec Orlandius, par. I., pag. 135. Fineſchius pag. 3. ejuſmodi edit. Ripolis factam fuiſſe, a vero non abhorrere ait: *non ſarebbe fuor di propoſito*, inquit, *che foſſe ſtato ſtampato a Ripoli*.

VIII.

„ FENESTELLA de Romanorum Magiſtratibus & Sacerdotio.
„ Florentiæ *circa annum* 1480.

Haec eſt mera conjectura Apoſt. Zeni, cujus meminit Mittarellius in Append. ad Codd. mss. Biblioth. S. Mich. Venet. prope Murianum, col. 157.

IX.

Quareſimale di Fr. ROBERTO CARACCIOLO da Lecce Veſcovo d'Aquino dell'O. de ff. Min.

In calce:

Finiſce el quadrageſimale del novello Paulo frate Roberto facto ad complacencia della Sacra Maeſta del Re Ferdinando. Impreſſo nella cipta di Firenze per Maeſtro. N.
NEL. M. CCCC. LXXX. A DI PRIMO. DAPRILE
(*in fol.*)

Primo folio recto habetur Auctoris prologus ad Ferdinandum Regem, cui majuſculis literis hic praefixus eſt titulus:

PROLOGO DI FRATE RVBERTO A FERDINANDO
RE DI NAPOLI NELLOPERA SEQVENTE:

Hic Prologus non totam occupat paginam; poſteriores ſiquidem ſeptem lineae continent titulum, & principium primi ſermonis, ſub quo poſita eſt prima ſignatura *a* I. Ultima eſſe debebat *o* III. haec tamen in exemplo mox nominando deeſt. Folia diligenter numerata inventa ſunt 92. Editio eſt Rom. charact. integra pag. ſine numeris cuſtod. & regiſtro. Literam initialem, N. poſt vocabulum *Maeſtro* ſubjunctam deſignare *Nicolaum de Alemania*, variarum inſignium editionum Florent. impreſſorem, recte annotavit libri poſſeſſor, Can. Devoti.

X.

„ Il Pungilingua del P. DOMENICO CAVALCA dell'O. de' PP.
„ Firenze, *circiter annum* 1480.

„ L'opere del P. F. Domenico Cavalca (inquit Fineſchius pag. 33.) anche
„ in queſto tempo (anno 1480. vel paulo ante) erano ſtate ſtampate, poichè oſ-
„ ſervo che fra Domenico tra i baratti che faceva di libri, quello ottenne det-

FLOREN- ,, to il *Pungilingua*, con dare in cambio de' Salmiſti ed altre operette ſtampate
TIÆ. ,, in Ripoli ,,. Haec autem *Pungilinguæ* editio ea eſſe videtur, ad cujus calcem legitur: *Finit per Nicholaum Florentiæ*; de qua inter edit. ſine anno.

MCCCCLXXXI.

I.

,, VALERII FLACCI Argonauticon. Florentiæ apud S. Jacobum ,, de Ripolis, *ſub initium anni* 1481.

II.

,, IL LAMENTO DI PISA in rima. Florentiæ apud S. Jacobum ,, de Ripolis 1481.

III.

,, Il Morgante di LVIGI PVLCI. *iiſd. typ. & anno*.

IV.

,, Conſilio di MARSILIO FICINO Fiorentino contra la Peſtilen- ,, za: impreſſum Florentiæ apud S. Jacobum de Ripolis. MCCCC ,, LXXXI. *in* 8°.

Quatuor his Ripolitanas editiones recenſet Fineſchius, pag. 33. ſeqq. ſui opuſculi, earumque quamlibet reipſa exſtare aut ſaltem exſtitiſſe demonſtrant monumenta ab ipſo laudata. De Val. Flacco haec memoriae prodit: *Per iſtanza di Bartolo Cartolaio fu ſtampato* l'Argonauticon di Val. Flacco, *ſul principio dell' anno 1481. come dalla partita di uſcita del meſe di Maggio: Vien citata queſt' edizione dal* P. Orlandi (pag. 131. & 424.) *ma non vi ſi pone l'anno*, quo veriſimiliter caret; etſi aliunde exploratiſſimus ſit.

De Piſae querela: *Nell' iſteſſo anno 1481. fu ſtampato un libretto intitolato il lamento di Piſa: Di queſta operetta: che fu terminata d' imprimere il dì 10. Novembre ne ho veduto un eſemplare ms. nella cel. libr. Laurenziana, &c.*

De Morgante: *In un altra partita ſi legge a dì 23. Luglio Suor Marietta* (loci Sanctimonialis) *ebbe fiorini due larghi per parte della compoſitura del Morgante. Queſta edizione la trovo ignorata da tutti gli ſcrittori della Tipografia.* Haec autem editio fortaſſe ea eſt, quam refert cl. Morellius tom. IV. Catalog. Biblioth. Pinell. tom. IV. pag 291.

Conſilii poſtremo Marſ. Ficini exemplum hujus edit. ſe vidiſſe narrat in ſelecta Biblioth. D. Canonici Subdec. Riccardi.

V.

PISTOLE DI LVCA DE PVLCI
AL MAGNIFICO LORENZO
DE MEDICI

In

In fine:
Impreſſum Florentię per me Antonium Bartolomei Miſcomini . A. D. M. CCCC LXXXI. Die primo Februarii . Feliciter.
(*in* 4°. *par.*)

FLORENTIAE.

Epiſtolae, quas continet editio, ſunt numero XVIII. Earum prima inſcribitur: *Lucretia a Lauro piſtola prima*; ultima, ſeu XVIII., *Cleopatra a Ceſare Auguſto piſtola XVIII. & ultima*. Omnes ſunt eo carminis genere, quod Itali dicunt *terza rima*. Nullum in exemplis a me viſis, habetur Prooemium ad Laur. Medicem. Character Romanus eſt valde pulcher. Extl. in Caſanat. & Corſin. Folia ſignantur ab *a* uſque ad *g* *ii*., ſuntque numero 52. ex quibus tamen penultimum verſum & ultimum utraque ex parte, vacant. Deſunt numeri, cuſtodes, & regiſtrum.

VI.

„ Il Driadeo compilato per LVIGI PVLCI . Florentiæ per Anto-
„ nium Bartholomei Miſcomini 1481. Die primo Februarii. *in* 4°.

Ex Catal. Biblioth. D. de la Valliere, tom. II. pag. 512. Duo igitur opuſcula eadem die in lucem produxit egregius typogr. MISCOMINI.

VII.

La Bucolica di VIRGILIO tradotta da BERNARDO PVLCI con le Bucoliche di tre altri Autori, &c.
Ad calcem:
Impreſſum Florentię per me Antonium Bartholomei Miſcomini A. D. MCCCCL XXXI. Die ultimo februarii feliciter.
(*in* 4°.)

Deſcriptionem typographicam rarae hujus editionis, accuratiorem abſolutioremque ea, quam nobiſcum communicavit cl. P. Amoretti, erutam ex optimo exemplo Bibliothecae Corſinianae, vix deſiderari poſſe puto. Qua de cauſa iiſdem omnino verbis, quibus cl. Bibliographus eam ſcripto conſignavit, hic Lectori exhibere operae pretium duxi; monendo tamen, non eſſe negligendam ab iis, qui in re bibliographica ulterius proficere cupiunt, doctam editionis notitiam, quam tradit Phil. Argelatus in ſua Bibliotheca *de' Volgarizzatori* tom. IV. edit. Mediol. 1767. pag. 172. & ſeq.

PREFATIONE DI BERNARDO PVL
CI NELLA BVCOLICA DI VIRGILIO

„ Dopo la Prefazione viene il Proemio del medeſimo Pulci, ed occupano 9.
„ facciate; a tergo v'è l'argomento della I. Egloga — e al fol. 6., *Prima Eglo-*
„ *ga* ec., e terminano tutte l'Egloghe col fogl. 37.
„ Fogl. 38. Elegia del medeſimo a Lorenzo de' Medici per la morte di Coſi-
„ mo, in terza rima — e termina col fogl. 41.

FLOREN„ TIÆ. Fogl. 42. Bernardus pulcius florentinus de obi tu divę Simonettę ad Julianum medicē

„ E' componimento italiano in 3ª. rima e termina al fol. 46. con un Sonetto:

Diva Simonecta ad Iulianum medicem.
Se viva et morta . . . .

Fogl. 47. Franciſci de arſochis ſenenſis carmen bu colicum Egloga prima incipit.
Immi terītho . . . .

„ occupa undici fogli, e parte del retto del duodecimo. Sono Egloghe quattro.
„ Al fogl. 58. a tergo:

ALLO ILLVSTRE SIGNORE IVLIO CAESARE DA VARANO SIGNORE DI CAMERINO HIERONIMO BENI VIENI

SALVTE

„ ed occupa oltre la detta facciata altre tre facciate e mezza. Nel foglio ſeguente:

EVCOLICA DI HIERONIMO BENI VIENI FIORENTINO ALLO ILLV STRE SIGNORE IVLIO CAESARE DA VARANO SIGNORE DICAME RINO.

AEGLOGA PRIMA
INTERLOCVTORI
MOELIBEO ET PHILENO

„ occupa 29. fogli, meno mezza facciata, ſono Egloghe otto – Nel fogl. 90. ſeguente:

EPISTOLA AD LO ILLVSTRISSIMO DVCE DI CALABRIA CON LE QVA TTRO SEQVENTI AEGLOGE COM POSTE PER IACOPO FIORINO DE BONINSEGNI DA SIENA MANDATE A DI. III. DAPRILE. M. CCCCLXVIII.

„ occupa il retto e buona parte del fogl. verſo, e preſſo il fine incomincia la
„ Bucolica, e ſono Egloghe cinque, ma prima della V. v'è un' Epiſtola dell'Au-
„ tore di facciate quattro e mezza al magnifico Laurentio de Medici — occu-
„ pano fogli 33. Appreſſo a tergo del 33. o ſia 123. ſi legge:

FINE DE LA BVCCOLICA DI IACO- PO FIORINO DE BONINSEGNI DA SIENA

Im-

Impreſſum Florentię per me Antonium Bartholomei . Miſcomini . A. D. MCCCCLXXXI. Die ultimo febrųarii feliciter FLORENTIÆ.

E' in 4°. belliſſimo è il carattere tondo e la carta ſoda, non ha regiſtro, nè numeri, ne richiami; ha però le ſegnature da a ſino a q: ſono tutti quaderni, eccetto f — e q che ſono terni, e l'ultimo foglio è bianco.

VIII.

S. EPHREM Diaconi Sermones XIX. ſecundum traductionem Venerabilis patris Ambroſii Camalduleñſis.

In fine:

.M. CCCC. LXXXI. Auguſti. xxiii

Impreſſum Florentiæ per Antoniū bartholomei miſchomini.

(*in fol.*)

Editio valde nitida egregio Rom. charactere, integra pagina cum ſolis ſignaturis incipientibus ab *a* i., & deſinentibus in *l* iiii. Omnes foliorum faſciculi quaterni ſunt; quibus tamen additum fuit aliud folium minime ſignatum, anteriore facie continens tabulam ſermonum, cum deſignatione chartarum ubi incipiunt, & poſteriore vacans. Folio primo ſignato *a* i. incipit Epiſtola Ambroſii ad Coſmum Medicem, quae tres fere occupat paginas. Pag. 4. incipit Sermo de Poenitentia S. Ephrem. Exstat in Caſanatensi, in Corſiniana, apud E. B. Cajet. Val. Gonzagam, Cl. P. Amoretti &c.

IX.

CVRAM ILLIVS HABE LVCE DECIMO. *verſo folio:*

QVESTO TRACTATELLO DEL modo del confeſſare e ſtato compoſto p lo reverendiſſimo padre frate ANTONIO dellordine depredicatori di-ſan Domenico arciveſcovo di firenze. Incomincia & ſeguita il prohemio ſopra eſſa opera.

Ad calcem:

Impreſſo per Franceſco didino Fiorentino Adi X. di Luglio. MCCCC LXXXI. apſſo almuniſtero di Fuligno nella cipta di DIFIRENZE (*ſic*)

(*in* 4°.)

Pulchra editio, optimo charactere Romano, integra pagina ſine ſignaturis, numeris, cuſtodibus, & cum ſola *tabula quaternionum* in fine, ſeu ultimo folio verſo: quae tabula ſic deſcripta eſt:

Ta-

FLOREN
TIÆ.

Tavola deq̃derni. ĩ Priama (*ſic*)
CVRAM:
Secondo c VRAM: ĩ alcũa
Tertio: per la quale: tioſe:
Quarto: morte loro: le uſanza:
&c.

Lineae hujus tabulae octodecim ſunt: ſeptemdecim poſteriores duo ſiſtunt foliorum initia, primi nimirum & tertii cujuslibet quaternionis, praetermiſſis initio ſecundi & quarti: prima autem initium primi tantummodo ſiſtit: ſcapus enim, ad quem pertinet, duernus eſt. Et hinc facile intelligitur voluminis folia, ſeu chartas eſſe 144. Opus S. Antonini terminatur penultimo folio recto, ubi legitur haec ſubſcriptio charactere minuſculo:

Finito Curã illius hé plo reverẽdo fr̃e An
toĩo dllurdĩe d̃ pdicatori arciveſcõ di Firẽze

Sequentes duae paginae continent formulam abſolutionis, in qua nominatur *Sixtus IV.* Ultima, tabulam & ſubſcriptionem, de quibus ante diximus. Exſtat apud Can. Devoti.

X.

NCOMINCIA IL LIBRO DI
TVCTI ECHOSTVMI: CAM
BI: MONETE: PESI: MISVRE
& uſanze di lectere di cambi: & termini
didecte lectere che nepaeſi ſicholtuma:
& indiverſe terre
In calce:
FINITO ELIBRO DI TVCTI
ICHOSTVMI: CAMBI: MONE
TE: PESI: MISVRE. & VSANZE
DI LECTRE DI CAMBI & TER
MINI DI DECTE LECTERE Che
NEPAESI SICOSTVMA ET IN
DIVERSE TERRE. Per me France
ſco di Dino di Iacopo Kartolaio Fiorẽ
tino Adi X di Dicembre MCCCC
LXXXI. IN FIRENZE Appreſſo
almuniſtero di Fuligno.
(*in* 4°. *par.*)

„ L'edizione (1) è in buona, e bella carta, ottimi caratteri, belliſſime ma-
„ ju-

(1 Hæc cl. Paitonus, tom. II. *delle Nuove Memorie per ſervire all'Iſtoria Letter.* pag. 155. In cat. des Livres de la Bibl. de M. le Duc de la Valliere tom. I. pag. 416. haec de hoc opere annotantur: „ On trouve au deſſous du titre de ce „ volume la note ſuivante: *Ce traité des chan-*

„ juſcule, e frequenti, ſenza richiami, colle numerazioni dei fogli nel mezzo
„ delle faccie diſpari in numeri Romani, eccetto il ſettimo, che è in cifra Ara-
„ ba; e col regiſtro, che però comincia ſolo al ſeſto quaderno f, e a' ſeguenti,
„ ma ſolo ne' primi e terzi fogli. Il codice comincia dalla Tavola così: nel mez-
„ zo A. e poi a capo: *Alleghe ſi lavora i più tre cap.* CXCIIII. &c. occupando
„ queſta tavola cinque fogli col tergo del quinto bianco, ſi conoſce che ci man-
„ ca il primo, che probabilmente ſarà vuoto. Al quaderno ſeguente numerato I.
„ nel mezzo, come ho detto, della prima faccia, in belle majuſcule; *Incomin-*
„ *cia il libro di tuti echoſtumi* &c. uti ſupra. A tergo dell'ultimo foglio, che
„ è il LXXXXVI. dopo cinque linee: *Finito ellibro di tucti echoſtumi*, &c. „ plane
uti ſupra. Exſt. in Angelica, & Corſiniana.

FLORENTIE.

XI.

COMENTO DI CHRISTOPHORO LANDINO FIORENTI
NO SOPRA LA COMEDIA DI DANTE ALI
GHIERI POETA FIORENTINO.

Ad calcem:

Fine del comento di chriſto-
phoro landino fioren-
tino ſopra la comedia di dan
the poeta excellentis
ſimo. et impreſſo in firenze
per nicholo di lorenzo
della magna a di XXX. da
goſto.M.CCCC.LXXXI.

(in fol. magno.)

Ingens hoc volumen duodecim Prolegomenorum praefert folia, in quibus haec continentur: I. *Proemio di Criſt. Landino* ad illuſtriſſ. concives ſuos, in quo de Virgilii Aeneide a ſe Latine interpretata mentionem facit, & de auctoribus, qui ante ſe hunc ipſum Italum Poetam commentati ſunt: *Comentarono il noſtro Poeta* (inquit) *due ſuoi figliuoli Franceſco & Pietro. Comentollo Benvenuto Imoleſe, & queſti in Latino: Comentollo Jacopo Bologneſe nella ſua patria lingua. Comentollo Riccardo teologo frate Carmelitano. Comentollo Andrea Credo Napolitano e Guiniforte juriſconſulto Bergamaſco. Principiò di comentarlo Ioanni noſtro Boccaccio, ma non produxe l'opera più avanti che a mezzo la prima cantica. E quali tutti comendo, perchè molte coſe hanno detto degne di lor dottrina e non inutili all' auditore. Comentollo finalmente Franceſco Buti in lingua Piſana.*

II. Prolixa Apologia, *nella quale ſi difende Dante & Florentia da falſi calunniatori.*

III. *Vita e coſtumi del Poeta.*

IV. *Che coſa ſia poeſia & poeta & della origine ſua divina & antichiſſima.*

V. *Marſilii Ficini Florentini* Epiſtola Latine & Italice in operis laudem.

VI.

ges, monnoyes, poids & meſures de divers pays imprimé ſous le nom de François de Dino en l'an 1481. eſt pris mot pour mot de la Tariffe des changes, monnoyes, poids & meſures de frere Lucas Cordelier, inſerée dans ſa grande arithmétique, & oeuvres, mathématiques, par luy miſes en lumieres, en l'an 1464. (1494.) Sufficit.

FLORENTIÆ. VI. *Sito, forma & miſura dellonferno & ſtatura de giganti & de lucifero.*

Character horum Prolegomenorum idem eſt ac character Commentariorum Landini, qui minor eſt charactere textus Poetae: uterque Romanus eſt, nec invenuſtus. Volumen ſignaturis inſtructum eſt; numeris autem, cuſtodibus, & regiſtro caret. Tria priora Prolegomenorum folia ſignantur notis Romanis. i.. ii.. iii., in reliquis novem nullum ſignaturae veſtigium apparet. In ſignaturis autem ipſius operis, praeter errores quoſdam, variae anomaliae occurrunt. In tres ſeries eae diſtribuuntur: quarum prima incipit ab *a* ii, & deſinit in *s* iii. & minuſculis literis expreſſa eſt. Secunda literis itidem minuſculis, ſed geminatis expreſſa incipit ab *aa* iii. (priora duo folia minime ſignantur) & terminantur in *oo* iii. Tertia denique majuſculis literis (duabus prioribus exceptis) conſtans incipit ab *A* iii. & terminatur in *L vi.* Foliorum faſciculi maximam partem quinterni ſunt.

Primum folium primi faſciculi, qui quinternus eſt, omnino vacat. Secundum, a quo incipit primum Inferni canticum, ſignatura caret. Tertium ſignatur *a* ii. quartum *a* iii. quintum *a* iiii. Ultimus totius voluminis ſcapus, & ipſe quinternus eſt; ſignatur tamen ab *L* uſque ad *L vi.* Folia totius voluminis bis diligenter numerata inventa ſunt 368.; quod ſatis concordat cum numeris, quibus ab antiquo poſſeſſore ſignata fuere folia unius ex duobus exemplis Biblioth. Caſanatenſis; quorum ultimum, in quo habetur ſubſcriptio, notatum eſt 367. In hoc exemplo duo memoratu non indigna occurrunt: I. Figurae in ipſis voluminis chartis impreſſae, & non agglutinatae, tres ſunt, licet ſecunda & tertia eaedem ſint. II. Prima figura haud poſita fuit in calce primae paginae, a qua incipit primum canticum, ſed longe poſt, hoc eſt, in calce pag. 15. ejuſdem primi cantici, contra ac in aliis exemplis a me viſis factum fuiſſe obſervavi, in quibus hanc primam figuram primae paginae calcem ſemper occupare obſervavi. Secunda vero figura poſita fuit congruo loco, ſive in fronte ſecundi cantici in ſpatio vacuo, ea de cauſa a typographo relicto. Haec eadem ſecunda figura in hoc exemplo repetita fuit & in fronte tertii cantici.

Nonnulla exſtant exemplaria, in quibus praeter duas priores figuras in ipſis voluminis chartis impreſſas, (quas nulli exemplari deeſſe unquam obſervavi) ſexdecim vel ſeptemdecim aliae figurae ejuſdem rationis ac priores duae, in fronte ſequentium canticorum Inferni, in quibus congruum ſpatium vacuum (1) pro iis capiendis relictum fuit, (quod & factum fuit in fronte non modo aliorum canticorum Inferni, ſed & Purgatorii, & Paradiſi) agglutinatae, non autem in ipſis operis foliis impreſſae cernuntur. Primum ex his vidi Romae in Bibliotheca Vaticana, duo Florentiae, alterum in Maliabecchiana, alterum apud cl. virum doctorem de Marchis, quartum Romae in bibliopolio Mich. Ang. Barbiellini: quod exemplum ſuperioribus annis a Laerio comparatum fuiſſe pro Bibliotheca Brienniana audivi. Hae figurae aeri inciſae ſunt, & peritiorum judicio ſatis eleganter delineatae. Non eſt noſtri inſtituti de iis ſermonem habere: videri tamen poſſunt quae de iiſdem diſſeruerunt Bottarius *nelle Lettere Pittoriche*, & Heineckenius in opere inſcripto: *Idée générale d'une collection complete d'Eſtampes*. Alibi monuimus figuras quae ornant Montem S. Ant. Bettini, & ipſas aeri inciſas totum quadriennium figuras Dantis praeceſſiſſe.

XII.

(1) Haec ſpatia vacua figuris continendis deſtinata frequenter occurrunt in paginis praecedentibus, in quibus deſinit Canticum praecedens; & non raro multo majora ſunt quam ſint ipſae figurae. Ante Canticum XXIIII. Purgatorii (& fortaſſe alibi) deeſt ejuſmodi ſpatium. Exſtabat olim hujus editionis exemplum ab initio ad finem ab excellentiſſimo Pictore Michaele Angelo Bonarotio mirifice delineatum nec minus eleganter illuminatum; quod dum mari Romam ad veheretur naufragio periiſſe, narravit mihi olim cl. Praeſul Bottarius.

XII.

„ Poemetto di LUCA PULCI ſopra la vaghiſſima Gioſtra fatta
„ rappreſentare nell'anno 1468. da Lorenzo de Medici, impreſſo
„ in Firenze coll'Epiſtole del medeſimo nel 1481.

Quadrius, tom. VI. pag. 148. ubi notat ejuſmodi editionem per errorem inſcriptam fuiſſe nomine Ludovici Pulcii. Epiſtolae autem, quas cl. Auctor cum hoc Poematio impreſſas fuiſſe memorat, aliae eſſe non videntur, quam ſupra relatae, num. V.

O

„ Soliloquji di SANCTO AUGUSTINO volgari. (*in fine*): Finiti
„ e ſoliloquii di ſancto Auguſtino: et idieci gradi per li quali
„ l'huomo che gli ha viene a vera perfectione. Deo gratias. Amen.
„ Impreſſi in Firenze adi X. di Novembre MLXXXI. *in* 4°.

Quemadmodum typographus Florentinus in nota anni hujus editionis centenarios omiſit (quae tamen omiſſio cuique lectori palam fit); ita & typographus Venetus Bibliothecae veterum Auctorum Italice verſorum cl. Paitoni, multo culpabiliori indiligentia decadem unam omiſit (tom. I. pag. 29.); quo factum eſt ut chimaerca editio Itala Soliloquiorum S. Auguſtini anni 1481. in hiſtoriam bibliographico-typographicam invecta fuerit, a Deniſio ipſo adprobata, (relata certe) pag. 127., & a Ferd. Giandonati, pag. 120. & fortaſſe ab aliis. Vid. ad annum 1491.

MCCCCLXXXII.

I.

AD ILLVSTREM MAGNANIMVMQVE OCTA
VIANVM VBALDINVM MERCATELLI PRIN
CIPEM FRANCISCI VENTVRINI IN RVDIMEN
TA GRAMMATICES PRAEFATIO.

Ad calcem vol.

Impreſſum eſt hoc opus rudimentorum grammatices Florentiæ
per me Antonium bartholomei miſchomini Anno ſalutis
M.CCCCLXXXII.idibus mais(*ſic*). hora. decimaoctava.
(*in fol. par.*)

Pulchra editio, eleganti charactere Romano, ſine numeris, & reclamantibus, ſed cum ſignaturis & regiſtro, in quo quatuor ſupra viginti foliorum faſciculi deſcripti ſunt, praefixa unicuique propria ſignatura, omiſſa, ut in aliis variis editionibus Florentinis, antea memoratis, ſignatura *K*. Ex his faſciculis duo tantum prope finem terni ſunt; caeteri omnes quaterni. Hoc regiſtrum occupat adverſam faciem primi folii, recta vacante. Prima ſequentis folii exhibet Epiſt. dedic. Auctoris ad Octavianum Ubaldinum; ſecunda vacat. Folio tertio incipit opus ipſum, & cum ipſo incipiunt ſignaturae, quarum poſtrema eſt ꝯ. Exſtat in Caſanat. & Corſiniana.

FLORENTIÆ.

II.

CHRISTOPHORI LANDINI FLORENTINI IN . Q. HORATII FLACCI LIBROS OMNES AD ILLVSTRISSIMVM GVIDO NEM FELTRIVM MAGNI FEDERICI DVCIS FILIVM INTERPRETATIONES INCIPIVNT FELICITER.

In calce :

Impreſſum per Antonium miſcominum flo rentiæ Anno ſalutis. M. CCCCXXXII. Nonis auguſti.

(in fol. par.)

Altera haec Miſcominiana editio, cum argumenti nobilitate, tum minoris characteris, quo excuſa ſunt Landini Commentaria, pulchritudine & nitore, ſuperiori longe praeſtat. Signaturis, cuſtodibus, & regiſtro caret; horumque omnium loco numeris Romanis ad calcem paginarum diſparium, eo loci ubi ſignaturae poni conſueverunt, inſtructa eſt; eorumque poſtremus eſt CCLXIIII.: poſt quem numerum tamen alia duo ſequuntur folia, numeris carentia; quorum primum rectum operis finem cum adducta ſubſcriptione exhibet; idem verſum, *emendanda in codice Horatii*; alterum rectum *emendanda in commentariis Landini*; verſum vacat.

Principio autem voluminis habentur: I. *Ad Horatium Flaccum ode dicolos tetraſtrophos Angeli Politiani*; quae totum folium verſum occupat, recto vacante. II. Prooemium Landini *ad Guidonem Feltrium magni Federici filium*, quod totum ſecundum folium cum ſemipagina tertii occupat. Hoc eodem tertio folio verſo incipit (III.) *Tabula vocabulorum, quae in Landini Commentariis ſuo ordine interpretata invenies, modo inditia numerorum ſequaris*; quae tabula ſeptem integras occupat paginas. Folio VII. voluminis (quod eſt operis primum) incipiunt Interpretationes Landini, quarum duo priora folia ſignantur numeris I. II. in fronte, caeteris omnibus uſque ad CCLXIIII. ad paginarum calcem, uti dictum eſt, ſignatis. Character textus idem eſt ac praecedentis operis; Commentariorum Landini, qui textum ambiunt, minor eſt character textus (uti eſſe conſueverunt charateres commentariorum), eodem tamen (ut mihi videtur) pulchrior & elegantior. Exſt. in Caſan. in Corſin. apud E. B. C. Val. Gonzag. & C. Devoti.

III.

MARSILII FICINI FLORENTINI PROHEMIVM IN PLA TONICAM THEOLOGIAM DE ANIMORVM IM MORTALITATE AD LAVRENTIVM MEDI CEM VIRVM MAGNANIMVM.

Ad operis calcem :

Impreſſum Florentię Per Antonium Miſcominum Anno Salutis. M. CCCCLXXXII. VII. Idus Novembris.

(in fol. par.)

Hu-

Hujus editionis character idem eſt ac character Grammaticae Venturini, & Horatii textus, de quibus in praecedd. duobus numeris diximus. Ea eſt cum ſolis ſignaturis incipientibus a primo operis folio, & deſinentibus in o o. v., & regiſtro in fine, in quo 38. foliorum faſciculi deſcripti ſunt, praepoſita unicuique debita ſignatura (inter quas occurit ſignatura *K*); & ex his foliorum faſciculis, ſolus primus & ultimus quinterni ſunt, reliqui, quaterni omnes, & quidem completi. Quae operi praemittuntur, foliis decem continentur, & ſunt: I. *Capitula librorum theologiæ de immortalitate animorum* Marſ. Ficini, *diviſa in libros XVIII.* II. *quædam addita, & quædam emendata*; quae cum capitulis librorum, octo occupant folia. Folium IX. omnino vacat; decimum ſiſtit: *Marſilii Ficini Florentini Prooemium in Platonicam theologiam . . . . . ad Laurentium Medicem virum magnanimum*: poſt quod incipit opus ipſum, & cum ipſo incipiunt ſignaturae. FLORENTIÆ.

Egregia hujus edit. deſcriptio, in qua nihil deſiderari poſſe videtur, legitur *nelle Nuove Memorie per ſervire all' Iſtoria Letteraria*, tom. II. Venez. 1759. pag. 404. ſeq., quam cl. ejus auctor Jac. M. Paitonus auſpicatur his verbis: *Queſta sì che per tutti i verſi è una delle più magnifiche edizioni, che abbiamo, del Secolo XV. ſalvo, che il foglio non è molto grande*, &c. Unum ſolummodo illudque perexigui momenti in ea mihi occurrit, (quod alienum a veritate puto) penultimum nempe voluminis folium eſſe 315., cum ex numero, & qualitate ſcaporum ejuſdem, evidenter appareat penultimum folium eſſe 317., & ultimum, quod regiſtrum continet, 318. Exſt. in Corſin. in Caſanat. apud Can. Devoti &c.

IV.

„ ANGELI POLITIANI Silva cui titulus MANTO, in Bucolicor. Virgilii enarratione pronuntiata. Florentiæ per Anton. Miſcominum MCCCCLXXXII. *in* 4°.

Hujus edit. exemplum neque cl. P. Amoretti, neque mihi hactenus videre licuit. Ex praefat. tamen Politiani ad Laur. Petri Franciſci F. Medicem, opuſculo praepoſita, quae eadem repetita fuit in edit. anni 1491. non obſcure apparet ipſum primo impreſſum fuiſſe hoc anno 1482. *Cogis* (inquit Politianus) *tu quidem me Laurenti carmen edere inconditum, inemendatum - - - - - - - - - - - - - Prorogare in noſtrae Mantus* (*ita enim inſcribimus*) *non tam vitam cupis, quam dedecus - - - - - - - quare habe tibi quidquid hoc libelli - - - - - Vale Florentię quarto Nonas Novembres. M. CCCCLXXXII.* Haec eadem Epiſtola cum ejuſdem temporis nota legitur in edit. anni 1491. cui Miſcominus hanc appoſuit ſubſcriptionem: *Impreſſit iterum Florentiæ Antonius Miſcominus* M. CCCCLXXXXI. VII. *Kal. Martias*. Idem quoque utcunque conjicere licet ex Maettarii verbis pag. 438. *Angeli Politiani opera & alia quaedam lectu digna Florentiae* 1482. Quae opera Politiani hoc anno edita, forſan hac una Silva continentur.

V.

„ ANGELI POLITIANI opera, & alia quaedam lectu digna. „ Florentiæ 1482.

Haec Maettarius pag. 438. ex Catal. Jani Rutgers., pag. 66. Fruſtra cum in MSS. tum in impreſſis catalogis, aliud Politiani opus praeter Silvam MANTO (probabiliter ſaltem) Florentiae hoc anno impreſſum fuiſſe, detegere conatus ſum.

FLOREN
TIÆ.

VI.

VITE MATRIMONIALIS REGVLA
Brevis Eiuſdem ad Iacobum de Borgianis Fe
liciter incipit.
Ad calcem ultimi folii verſi:
FINIS Gratias Deo et Marie Semper Vir
gini Impreſſo(*ſic*)Florentie per me Nicholaum
Alamanum Die XXII. Octobris
M. CCCC. LXXXII.
(*in* 4°.)

Adductus titulus ſatis clare oſtendit editionis exemplum, ex quo exſcriptus eſt, mancum eſſe, & ex duobus opuſculis a Cherubino de Saſſolinis ad Jac. de Borgianis ſcriptis, alterum tantum in eo contineri: quod & manifeſtius oſtendunt ejuſdem ſignaturae, de quibus mox.

Editio eſt charactere rotundo ſine numeris, cuſtodibus, & regiſtro, ſed cum nova quadam ſignaturarum ſpecie (ſi tamen ſignaturae appellari poſſunt) a me nunquam alias obſervata. Poſitae eae ſunt in ſiniſtro inferiori angulo paginarum parium eo loci ubi reclamantes poni conſueverunt, duabus ſibi proxime ſuccedentibus alphabeti literis, in duobus prioribus cujuslibet quaternionis foliis inſcriptis, reliquis aliis ſex foliis, ſine ulla nota dimiſſis. Ex. gr., primum folium primi quaternionis hujus exempli, pagina ſecunda eo. quo diximus loco, ſignatur: *m*: ſecundum folium pagina ſimiliter ſecunda, codemque loco ſignatur: *n*: ſequentia ſex folia omni ſignatura carent. Idem factum eſt in ſequentibus quatuor aliis quaternionibus, quorum ſignaturae ſunt: *o*: *p*: —: *q*: *r*: —: *s*: *t*: —: *v*: —: *x*: Ex quo apparet folia hujus opuſculi eſſe num. XXXX. Hinc autem pronum eſt conjicere pari quaternionum, foliorumque numero conſtare priorem partem eorumque ſignaturas eſſe, *a. b*, *c. d*, *e. ſ*, *g. h*, *i. l.* Inſcribitur haec prima pars uti ex aliis editionibus conſtat: *Fratris* CHERVBINI *minorum ordinis ad Jacobum de Borgianis ſpiritualis vitae compendioſa regula*. Extat in Corſiniana, ubi ſcrupoloſe eam expendit diligentiſſimus P. Amoretti.

O

„ Plotini opera. Florentiæ 1482.

Editio ſpuria. Vid. Maett. pag. 437. & in hoc Specim. ad an. 1492.

VII.

„ BARTHOLOMAEI de S. Concordio O. PP. Summa caſuum
„ Conſcientiae Magiſtrutia & Piſanella appellata. Florentiae apud
„ S. Jac. de Ripolis 1482.

VIII.

„ Libro di NOVELLE, e di ben parlare gentile, contenente
„ cento novelle antiche. *iiſdem typis & anno*.

IX.

,, Le bellezze di FIRENZE, opera attribuita a Antonio Pucci,
,, e l'Vfficio de' morti. *iiſdem typis & anno*.

X.

,, Regole grammaticali di GIO. BAT. GVERINO; e molte ora-
,, zioni e Brevi pontificii. *iiſdem typis & anno*.

De quatuor poſtremis hiſce editionibus conferatur Fineſchius, pagg. 39., & 45.

MCCCCLXXXIII.

I.

,, PLATONIS opera *Latine ex verſione* Marſilii Ficini, *& cum*
,, *ejuſdem in eorum aliqua argumentis*, &c. *Ad calcem Commentarii ipſi-*
,, *us* Ficini in Convivium de Amore:

FINIS.

Impreſſum Florentie per Laurentiū
. . Venetum.
Ad calcem Epiſtolarum Platonis:
Epiſtola℞ Platonis Finis.
Impreſſum Florentie per Laurentiū Venetū
Apud S. Jacobum de Ripolis 1483.

Editionem peractam fuiſſe apud S. Jac. de Ripolis, & quidem ipſo anno 1483. demonſtrat inſtrumentum conventionis inter Fr. Dominicum de Piſtorio, loci procuratorem & Laurent. Franciſci Venetum, typogr., ex parte una, Franc. Berlingerium & Phil. Valorem, Mars. Ficini diſcipulos, magiſtri ſui gloriae ſtudioſiſſimos ex parte altera, ſcriptum 25. Jan. 1483., quod affert Fineſchius pag. 44. & ſeqq.

Octo praemittuntur folia, in quibus continentur: I. Prooemium Marſ. Ficini ad Laurentium Medicem. II. Platonis Vita. III. *Tabula librorum Platonis a Marſilio Ficino Florentino traductorum. Item inſunt partim argumenta, partim autem commentaria per eumdem Marſilium compoſita. Platonis vita per Marſilium Ficinum compoſita. Hipparchus de Lucri cupiditate. De Philoſophia liber. Theages de ſapientia. Mennon de virtute. Alcibiades uterque. Minos de lege. Eutiphron de Sanctitate. Parmenides de uno rerum omnium principio. Philebus de ſummo hominis bono. Hippias major de pulchro. Lyſis de amicitia. Theethetus de ſcientia. Ion de furore poetico. Sophiſta de ente. Civilis de regno. Prothagoras contra ſophiſtas. Eutidemus ſive litigioſus. Hippias minor de mendacio. Carmides de temperantia. Laches de fortitudine. Clitophon exhortatorius. Cratylus de recta nominum ratione. Gorgias de rhetorica. Commentum Marſilii Ficini in Convivium Platonis. Convivium Platonis de amore. Phaedrus de pulchro. Apologia Socratis. Crito de eo quod agendum. Phaedon de anima. Menexenus funebris oratio. Libri decem de republica. Timaeus de generatione mundi. Critias de athico & atlantico bello. Libri tredecim de legibus. Epiſtolae Platonis duodecim. Primi decem libri ad Coſmum Medicem. Ex reliquis autem, novem quidem ad Petrum Medicem:*

Se-

FLORENTIÆ.

Septem vero atque triginta, imo vero cuncti ad Laurentium Mediceem. Quibus verbis terminatur tabula; cui ſubjicitur:

Ad lectorem

Ne forte putes amice lector tantum opus editum temere, ſcito eum jam compoſuiſſem antequam ederem, me cenſores huic operi plures adhibuiſſe, Demetrium Athenienſem - - - - - - - Georgium Antonium Veſpuccium, Joh. Bapt. Boniuſegnium Florentinos, viros Latinae linguae Graeceque peritiſſimos, uſum praeterea acerrimo Ang. Politiani doctiſſ. viri judicio, uſum quoque conſilio Chriſt. Landini & Barthol. Scalae virorum clariſſim.

Octo haec priora folia minime ſignata ſunt; & ex ipſis primum rectum, & octavum omnino, vacant. Triplici ſignaturarum ſerie notatum eſt opus, quarum tertia geminatis literis expreſſa pertingit uſque ad *e e iiii.* (1) Deſunt numeri, cuſtodes, ac regiſtrum; character Gothicus non invenuſtus, pagina bipartita. Exſtat in Caſanat. in Corſin. & apud Can. Devoti.

Laerius tom. II. ſui Indicis pag. 168. memorat edit. Venetam opp. Platonis anni 1491. ex verſ. M. Ficini, ſubjecta hac annotatione: *Editio princeps. Vid. Bibliograph. Inſtructiv.* num. 1260. (2)

II.

„ Il libro delle SORTI ad inſtanza di Pigro Cerretano; il Com-
„ puto della LVNA; le Sale de MALAGIGI a richieſta di Bernar-
„ dino Ciurmatore = IL FIOR DI VIRTV'; operetta morale det-
„ ta il Cherubino; i Miracoli di noſtra DONNA; Regole Sipon-
„ tine di NICCOLO' Perotto; il SAVIO Romano; il CAN CER-
„ BERO; mille immagini di S. MARGHERITA colle ſue orazioni;
„ Immagini della MADONNA del Roſario.

Opuſcula omnia impreſſa apud S. Jacobum de Ripolis anno 1483.

Vide Fineſchium pagg. 42. & 52.

III.

(1) Summa foliorum voluminis accurata numeratione inventa eſt 544.; ab initio nimirum uſque ad primam ſubſcriptionem: *Impreſſum Florentie per Laurentium Venetum*, 238. A ſequenti vero folio uſque ad alteram ſubſcriptionem, in qua terminatur volumen, 306., ideoque in duos tomos, ſive partes aptiſſime compingi ea poſſent, quemadmodum erat exemplum Biblioth. Pinellianae, & eſt exempl. Can. Devoti. Caſanatenſe autem in unum tantum compactum eſt; fortaſſe quia folium, quod ſequitur primam ſubſcriptionem, ſignatum eſt *d. iii.*, & ſequens *d iiii.*, quamvis erronee: duo enim haec folia ſunt duo extrema ternionis *d.* ad quem pertinent. Ejuſmodi inconveniens cavetur, ſi pro primo ſcapo ſecundi voluminis ſtatuatur primus ſcapus ſecundae ſignaturae, quae a prima non diſtinguitur, niſi quia primae literae & numeri hujus punctis hinc inde notati ſunt, quibus carent literae & numeri ſecundae. Et hoc modo fortaſſe compacta ſunt exempla laudata.

( ) In Bibliographia Inſtruct. Debure, *Juriſprudence &c.* n. 1260. memoratur tum Veneta editio opp. omnium Platonis ex verſione Mars. Ficini anni 1491., tum Florentina ſine anni nota: neutri tamen principatus adſcribitur, & problema de alterutrius majori antiquitate indeciſum relinquitur. Si autem editio Veneta recognita fuit per Marcum Muſurum, Florentina antequam in lucem prodiret, quinque virorum Graecae & Latinae linguae peritiſſimorum cenſurae ſubjecta fuit, quorum primus fuit Demetrius Chalcondylas Athenienſis, quem nihilo minus in utraque lingua excelluiſſe quam Marcum Muſurum exiſtimo.

In Catalogo Bibl. Pinell. tom. I. pag. 231. refertur utraque haec editio ſatis accurate, nihilque de majori alterutrius antiquitate pronuntiatur: Florentina tamen Venetae praemittitur. Ex dictis autem manifeſtum eſt Florentinam octo annos Venetam praeceſſiſſe.

Maettarius tom. I. pag. 746. in nota ad hanc Florentinam edit. ſubjecta haec habet: *Hic* (Laurentius Venetus) *(ut opinor) idem eſt, qui Laurentius Franciſci de Alopa Venetus* dictus fuit, & imprimebat anno 1493. Verum fortaſſe dicit annaliſta; ſed Laurentius operum Platonis impreſſor certe ante annum 1493. Florentiae imprimebat. Vid. ad ann. 1487.

III.

FLORENTIAE.

„ FORMVLARIVM diverſorum Contractuum, ſecundum ſtylum
„ & modum Florentinum. Florentiae 1483. *in fol.*

Ex Catalogo Biblioth. Abb. Nic. de Roſſi pag. 52. Editionem tractavit cl. P. Amoretti in Corſiniana, qui tamen eam eſſe comperit in 4°.

MCCCCXLXXXIV.

O

„ Bucolica di Virgilio tradotta da BERN. PVLCI. Firenze 1484.

Aſſentior cl. Paitono, qui ejuſmodi editionem ex errore Scriptorum vel typographorum natam eſſe exiſtimat. Vid. ad ann. 1494.

MCCCCLXXXV.

I.

GILIBERTI SERMONVM SVPER CANTICA
CANTICORVM LIBER INCIPIT FELICITER

In calce:

Expliciunt ſermones Giliberti ſuper cantica canticoꝝ
ſalomonis p nicolaū Florētie. Anno domini. Mcccclxxxv.
ſeſtodecimo chalendas maias.
(*in fol. par.*)

Editio eſt charactere Romano pulchro, ſine numeris, cuſtodibus, & regiſtro, ſed cum duplici ſignaturarum ſerie, utraque ex 10. tantum prioribus alphabeti literis conſtante, illa minuſculis, hac majuſculis. Qua ſignaturarum duplicatione videtur typographus diſtinguere voluiſſe volumen in partes duas, adſignatis unicuique ſermonibus XXIII., etſi numeri ſermonibus praefixi continuata ſerie progrediantur ab I. uſque ad XLVI. Exemplum Caſanatenſe, quod unum mihi ad manus eſt, conſtat ex 158. tantum foliis (1) utraque parte impreſſis, in quibus nulla cujuſquam editoris praefatio, regiſtrum nullum occurrit, etſi ſcaporum ratio, ex quibus conſtat, 160. demonſtrare videatur. Sunt enim numero viginti quaterni omnes, praeter primum, qui quinternus eſt, & penultimum, qui ternus; adeoque totius voluminis folia 160. Fortaſſe tamen primum & ultimum alba ſunt.

II.

LEONIS BAPTISTE ALBERTI DE RE AEDIFICA
TORIA INCIPIT LEGE FELICITER

Ad

(1) Pari foliorum numero conſtat exemplum Corſin. a P. Amoretti evolutum.

Digitized by Google

FLOREN TIÆ.

Ad operis calcem:

LEONIS BAPTISTAE
ALBERTI FLOREN
TINI VIRI CLA
riſſimi de re
Aedificatoria opus elegãtiſſi
mũ et quãmaxime utile: Flo
rentiæ accuratiſſime impres
ſum opera Magiſtri Nicolai
Laurenti Alamani: Anno ſa
lutis Milleſimo octuageſimo
quinto: quarto Kalendas Ianuarias.
(*in. fol. par.*)

Character idem eſt ac praeced. editionis, pagina integra ut in illa. Inſunt ſignaturae, & in fine (ſeu ultimo folio verſo) regiſtrum, quod exhibet 24. quaternos, & duos ternos, adſcripta ad latus uniuſeujuſque debita alphabeti litera. Deſunt autem numeri & cuſtodes. In anteriori facie hujus ultimi folii legitur earmen eujuſdam *Bapiſtæ Siculi in Auctoris perſona ad Lectorem*, in quo operis praeſtantia exponitur. Primo autem verſo (rectum vacat) habetur Epiſtola Angeli Politiani ad Laurentium Medicem, in qua Bernardum Auctoris fratrem librum ei praeſentare ſignificat, quod ipſe auctor morte praeventus per ſe praeſtare non potuit. Egregias deinde Auctoris laudes eleganter perſequitur Politianus: *Auctoris autem laudes* (inquit) *non ſolum epiſtolæ anguſtias, ſed noſtræ omnino orationis paupertatem reformidant. Nullæ quippe hunc hominem latuerunt quamlibet remotæ litteræ, quamlibet reconditæ diſciplinæ. Dubitare poſſis, utrum ad oratoriam magis quam ad poeticen factus: utrum gravior illi ſermo fuerit an urbanior.* &c. Exſtat in Caſanat. in Corſin. apud Can. Devoti, &c.

III.

PROHEMIO DI PHILIPPO DÍ BARTHOLOMEO COR SINI CITTADINO FIORENTINO SOPRA DE SER MONI DI BEATO LEONE PAPA DI LINGVA LA TINA IN TOSCANA DALLVI TRADOCTI.

In finé:

Impreſſo in Firenze adi XXI. di maggio. MCCCC. LXXXV.

Editío valde nitida, optimo charactere Romano, (quem Laerius Miſeomino tribuit) pagina íntegra ſine ſignaturis, euſtodibus, & regiſtro, ſed eum numeris in ealce paginarum ímparium eo loci, ubi ſignaturae poni conſueverunt, quorum poſtremus eſt CLXVIII., poſt quem tamen duo alia ſequuntur folia, quorum primum rectum operis finem, cum adducta ſubſeriptione eontinet, idem verſum vacat. Omnium poſtremum omnino eſt album. Operi quatuor praeeunt folia minime numerata, in quibus eontinentur: I. *Prohoemio di Bartholomeo Corſini*, &c. ut in titulo recitato. II. *Epiſtola di Giovanni Andrea Veſcovo Aleriense a Paulo II. ſommo Ponteſice in commendazione di S. Leone Papa*, ab ipſo Alerienſi praepoſita

ſita editioni Latinae Sermonum S. Pontificis ab ſe euratae, Romae anno 1470. III. Allocutio Marſilii Ficini ad LL. cum hoc lemmate: *Marſilio Ficino Fiorentino Platonico leggendo queſto libro ſi volſe alli altri lettori con queſte parole: L'Agnello di Dio*, &c. IV. *Le Rubriche di tutta l'opera per ordine*. Exſtat in Caſanat. in Corſiniana, &c. FLORENTIÆ.

IV.

ANGELI POLITIANI / Sylva: cui titulus Ambra / in poetæ Homeri enarratione / pronuntiata. Florentiæ. Pridie Nonas Novembres. M. CCCCLXXXV. *in* 4°.

Pridie Non. Novembr. 1485. ſignata eſt Epiſtola Politiani ad Laur. Tornabonum, opuſculo praepoſita; haecque eadem nota legitur in poſterioribus editionibus: quod tamen non officit quin haec editio (quae certe Florentina eſt) etſi loci typographi & impreſſionis anni notae in ipſa deſint, eodem anno, quo data eſt Politiani epiſtola, facta fuiſſe exiſtimetur. Conſtat ex foliis 14. ſine ſignaturis, numeris, & cuſtodibus. Character Romanus eſt, & pertinere videtur ad Bonaccurſium. Exſtat in Corſiniana, & Caſanatenſi.

V.

COMENTO DI IACOPO DI
MESSER POGGIO SO
PRA EL TRIOM
PHO DELLA FA
MA DI MESSER
FRANCESCHO PETRAR
CHA A LORENZO DI PIE
RO DI COSIMO DE MEDICI

In fine:

Impreſſo in Firenze per ſer Franceſco Bonaccorſi
A petitione di Alexãdro di Franceſco Varrochi
Cittadino Fiorentino.
Nel anno. MCCCCLXXXV. adi. xxiiii. di gennaio.

FINIS.

(*in* 4°.)

Praecedit Auctoris Epiſtola ad Laurentium Petri Coſmi de Medicis, ſubjecto carmine Italo verſuum 24. (1) ſub quo legitur literis majuſculis allatus titulus, infra quem occurrunt tres primae ipſius commentarii lineae. Editio eſt charactere Romano, integra pagina cum ſignaturis tantum, quarum poſtrema eſt q iii., & regiſtro, in quo 16. foliorum faſciculi deſcripti ſunt, quaterni omnes, praeter ultimum, qui ternus eſt; adeoque folia num. 126., ex quibus primum & ultimum alba. Numeri & cuſtodes deſunt. Exſtat in Caſanat. Corſiniana, &c.

(1) Fortaſſe hoc carmen ex ipſo Petrarcha deſumptum eſt.

FLORENTIAE.

VI.

„ LAVDE ſacte et compoſte da più perſone ſpirituali a honore „ dello omnipotente Idio et della ſancta Maria et di molti altri „ ſancti et ſancte raccolte, & inſieme ridotte da Iacopo di mae- „ ſtro Luigi de Morſi Cittad. Fiorentino. Impreſſo nella citta di „ Firenze per ſer Franceſco Bonaccorſi a petitione di Iacopo di „ maeſtro Luigi de Morsi nel anno M. CCCCLXXXV. adi primo „ di Marzo. *in* 4°.

Exſtat in Bibliotheca Corſiniana, & uti puto, in Vaticana, cui legata fuit Biblioth. Capponiana, in qua exſtabat rara ejuſmodi editio, uti liquet ex ejus Biblioth. Catal. pag. 221. ſeq. ubi accuratiſſima legitur ejuſdem deſcriptio, in qua recenſentur auctores, quorum laudes in ea continentur, aliaque quaedam ad hiſtoriam bibliographicam pertinentia annotantur.

VII.

„ IO. de IANDVNO ſive Gandauo Quæſtiones in Ariſtot. libros „ Phyſic. Florentiae 1485.

Maettarius ex Biblioth. Geſner., pag. 468.

VIII.

PACIFICI Maximi poetę Aſculani ad Magni
ficum Iacobum Salviatum de cōponendo he
xametro & pentametro libellus incipit.
In fine:
Impreſſum Florentiæ Anno gratiæ. MCCCC
LXXXV. pridie idus Iulias.
(*in* 4°.)

Conſtat hoc opuſculum ex 8. circiter foliis, quorum primum rectum cum duabus lineis verſi exhibet Epiſt. Auctoris ad Jac. Salviatum. Signatur ab *a* 1. uſque *a* III. Quatuor figuris ipſum illuſtrat Maximus, ex quibus duae conſtant ex aliquot circulis concentricis, inter quos varii numeri Romani inſcripti ſunt; aliae duae manum humanam digitis extenſis repraeſentant, in quorum articulis numeri Arabici ſcripti ſunt, & per ſubjecta diſticha, quis ſit uniuſcujuſque uſus oſtenditur. Primo huic opuſculo ſubnectuntur alia duo longe minora, cum propriis figuris, quorum primum inſcribitur *Kalendarum Rota*; altero ludus quidam docetur, quae opuſcula ſimul occupant minus quam folia duo; et ad calcem ſecundi poſita eſt allata ſubſcriptio. Character Romanus eſt, & elegans, mihi non ſatis exploratus. Exſtat in Caſanat.

MCCCCLXXXVI.

MCCCCLXXXVI.

I.

Martyrologium VSVARDI.

In calce:

HOC OPVS DILIGENTIA DOMINI Georgiiantonii ueſpucciicathedralis eccleſiæ florentinæ præpoſiti emendatū correctūq; Impreſſum eſt Florentię per presbyterum Franciſcum de bonaccurſiis Anno ab incarnatiōe dnī, M. CCCC. LXXXVI. Octauo idus nouembris.

(*in* 4°.)

Sex priora folia calendarium continent. Sequuntur alia duo, quibus praepoſitus eſt hic titulus: *Incipit ordo Martylogii* (ſic); & poſt longam annotationem rubro charactere impreſſam, afferuntur quatuor Epiſtolae: I. Cromatii & Heliodori ad S. Hieronymum. II. S. Hieronymi reſponſio. III. *Praefatio, quae in pluribus libris aſcribitur Bedae ſuper opere Martyrologii*. IV. *Epiſtola ſeu Praſatio Vſuardi Monachi ad Karolum regem ſuper opere Martylogii* (ſic). Incipit deinde Martyrologium ipſum; ad cujus calcem adjecta ſunt Capitula, quae dicuntur per totum annum, quae XI. occupant paginas. Totum opus impreſſum eſt charactere Romano: Kalendarii & Epiſtolarum minor eſt; Martyrologii & Capitulorum major. Editio eſt cum ſignaturis tantum, folia 152. Exſtat in Angelica.

II.

I Morali di.S. GREGORIO Papa Volgarizzati.

Ad calcem:

Fine del libro trigeſimo quinto: et ultimo de morali di ſancto Gregorio Papa et doctore della ſancta chieſa ſopra la vita di Iob propheta. Impreſſo nella digniſſima cicta (*ſic*) di Firenze per Nicholo di Lorenzo della Magna. Nellanno della nativita del Signore. M. CCCC. LXXXVI. Adi. XV. del meſe di Giugno.

(*in fol.*)

Splendida & magnifica editio, optimo charactere Rom. duabus columnis cum ſignaturis & amplo regiſtro in fine, ſed ſine numeris & cuſtodibus.

Ad calcem primi voluminis exempli Caſanatenſis, quod prae manibus habeo, legitur:

FLORENTIAE.

Finito e illibro decimonono de morali di Sancto Gregorio Papa ſopra Job. Equali libri et capitoli furono uulgarezati (*ſic*) p meſ ſere Zanobi da Strata come decto e di ſo pra per inſino alla rubrica et capitolo De cimo octavo tutto del decto decimo nono libro. A laude et gloria del ſapiente et cl emente iddio. Amen.

Capitulo autem XVIII. libri XIX. haec ſubjecta fuit annotatio:

Finito e il capitolo. XVIII. dellibro. XIX. de morali di discō gregorio papa ſopra Job uul garizati per Meſſer Zanobi da ſtrata poe ta eloquentiſſimo: Al quale ſopravenēdo la morte non pote la decta opera piu iunā zi ſeguitare. Seguitano il reſiduo de capi toli del decto decimo nono libro.
Prolago nella ſeconda parte delle morali ſopradecte de ſancto Gregorio
Della fonte della iuſtizia C. XIX.
&c.

In hoc prologo novus interpres narrat priores libros moralium S. Gregorii uſque ad capit. XVIII. libri XIX. a Zanobio de Strata, *bene & ſufficientemente* Italice verſos fuiſſe: *poi morendo laſciò l'opera imperfetta. Onde acciocchè ella non rimanga così tronca, io per la grazia di Dio . . . . . ſeguirò l'opera ſecondo che a eſſo Dio piacerà di donarmi la grazia*, &c. Novus autem hic interpres, qui egregiam verſionem Zanobii uſque ad finem proſequutus eſt, nullibi, quod ſciam, ſe nominat: neque hactenus, quod mihi conſtet, de eo certo intellectum eſt. Cl. Paitonus loquens de ſtudio a ſe adhibito pro eo detegendo, haec ſcribit: *Io mi luſingo di eſſere il primo, che ſe non ho colto nel ſegno, ho almeno tentato di cogliervi*. Suo autem tentamine invenit diligentiſſimus Bibliographus, in vita *B. Joannis de Tuſſiniano*, auctore quodam anonymo Jeſuato, quae legitur in Actis SS. Bollandianis, tom V. Julii ad diem XXIV. pag. 794., haec de ejus Beati ſcriptis narrari: *Bernardi Sermones, Bibliae, ac Moralium S. Gregorii majorem partem in maternum ſermonem ab eo eſſe traductos*. Haec tamen aegre Zanobii de Strata continuationi applicari poſſe videntur, quae nec numero librorum, neque mole dici poteſt *major pars moralium S. Gregorii*. Fortaſſe autem vitae Scriptor ſcripſit *magnam partem*, (quod veriſſimum eſt) & exſcriptor poſitivum in comparativum convertit. Singulis libris qui ſunt numero XXXV., ſuus praeponitur capitulorum elenchus, qui in primo libro aliquanto plus quam dimidiam primam columnam primi folii verſi occupat, ſecunda columna & toto recto vacantibus. Regiſtrum implet totum ultimum folium ſecundi voluminis, & LXXVII. foliorum faſciculos exhibet, praepoſita unicuique propria ſignatura: quae ſignaturae in quatuor ordines diſtributae ſunt; quorum primus minoribus ſim-

ſimplicibuſque literis conſtans pertinet ab *a* uſque ad *ɔ*; ſecundus minoribus pariter, ſed geminatis literis conſtans, pertinet ab *aa*. uſque ad *vv*.; tertius, qui eſt literis majuſculis, ab *A*. uſque ad *Ꝝ*.; quartus, qui duabus literis expreſſus eſt, majuſcula & minuſcula, ab *Aa*. uſque ad *Ss*. Ex 77. hiſce foliorum faſciculis, 71. quaterni ſunt, quatuor quinterni, unus ſexternus, & unus, qui eſt omnium noviſſimus, ternus; adeoque ſumma foliorum totius operis, *626*. FLORENTIA.

Ex hoc foliorum numero integrum opus, ſive editionem conſtare debere, agnovit cl. Paitonus, utcumque ea demum diſtribuere libuerit. Commodior tamen ea eſſe videtur diſtributio, quae fit in duo volumina, adſignatis primo XIX. prioribus libris, ſecundo, reliquis XVI., ſicuti eſt exemplum Caſanatenſe, aliudque, cujus meminit Julius de Nigris in Scriptoribus Florentinis. Hac enim diſtributione in primis duo efformantur volumina mole non ita multum diſparia. Secundo, primum volumen complectitur integras duas primas ſignaturas; totumque fere conſtat ex laboribus Zanobii de Strata; alterum vero alias duas ſignaturas, & continet totam fere verſionem alterius auctoris, qui opus continuavit. Exſtat haec editio in biblioth. privata SS. D. N. PII PP. VI., in Caſanat., in Corſiniana, & apud Can. Devoti.

Ultimum hoc exemplum, quod in tria volumina compactum eſt, praefert figuram ligno inſculptam, libro ipſi coaevam, quae S. Pontificem pontificali habitu indutum, & in throno ſedentem exhibet, dextera elata benedictionem largientem, & ſiniſtra Eccleſiae Symbolum genu ſuperpoſitum tenentem; & ſub ipſa charactere Gothico, rubro, grandiori legitur:

Morali di S. Gregorio papa vulgari in lingua toſchana.

Quae verba cum operis argumentum referant, ſintque loco tituli, oſtendunt figuram ad ejuſdem complementum vel ornamentum factam fuiſſe. Ea tamen in exemplis, quae vulgo habentur, deeſt; & in hoc exemplo, primo primi quinternionis folio, quod, ut diximus, anteriore facie vacat, agglutinata eſt; neque ullo modo in amplo totius editionis regiſtro indicatur.

III.

NICOLAI PEROTTI Epiſcopi Sipontini Rudimenta Grammatices.

In fine:

Impreſſum quidẽ eſt hoc opus Florentię ad pe
titionẽ Iohannispetri de Bonominis de Cre
mona. XXVI. Die Auguſti. *1486.* (*ſic*)

(*In* 4°.)

Cum ſignaturis tantum, optimo charact. Rom. & inſigni typogr. ultimo fol. verſo, folia 178. Exſtat in Angelica.

O

„ DIOGENIS, BRUTI, YPPOCRATIS medici Epiſtolæ Latine,
„ interprete Franciſco Aretino: Facta eſt harum Epiſtolarum im-
„ preſſio per Antonium Franciſci Venetum. X. Kalen. Julias. Flo-
„ rentiæ 1486. *in* 8°.

Refertur haec editio a Maettaįo, pag. 476. ſub hoc anno, ſed certe pertinet ad ſequentem.

MCCCCLXXXVII.

FLORENTIAE.

MCCCCLXXXVII.

I.

DIOGENIS Epiſtole
BRVTI
YPPOCRATIS medici
In calce:
FLORENTIAE
facta eſt harum epiſtola
rum impreſſio Per Antonium
Franciſci Venetum. Anno Domini
MCCCCCLXXXVII. X. Kalen. Iulias
(*in* 4°.)

II.

Eaedem ex alia editione longe elegantiori; ad cujus penultimae paginae calcem legitur, ut in praecedenti:

FLORENTIAE
facta eſt harum epiſtola
rum impreſſio Per Antonium
Franciſci Venetum. Anno domini
M. CCCCLXXXVII. X. Kalen. Iulias.
(*in* 4°.)

Adeo obviae ſunt duarum harum editionum differentiae, ut nil neceſſe eſſe videatur de iiſdem verba facere. Commodo autem eorum, qui utramque vel alterutram comparare voluerint, potiores hic indicabimus. Utraque eſt Romano charactere Silvio: ſed prioris character craſſus & invenuſtus; alterius exilis, nitidus, & elegans. Illi praeponitur allatus titulus: *Diogenis*, &c., haec omni titulo caret. Illius ſignaturae ex literis majuſculis geminatis conſtant, & pertinent uſque ad GG 3.; hujus ex literis minuſculis ſimplicibus, pertinentibus uſque ad h ii. In illa numerus linearum paginarum longiorum eſt 30.; in hac, ſi bene obſervavi, non excedit 26.; hujus tamen paginae latiores ſunt paginis illius. Folia in utraque, 54.

Diogenis Epiſtolae ſunt ex verſione Franciſci Aretini; Bruti & Hippocratis ex verſione Renutii Tettali. In utraque editione Diogenis Epiſtolis praemittuntur Elegia & Prooemium Aretini ad Pium II.; Epiſtolis Bruti & Hippocratis Prooemia Renutii ad Nicolaum V.; & ejuſdem Epiſtola ad Card. A. S. Chryſog. Presb. Card. in fronte Epiſt. Hippocratis. Utraque editio exſtat in Caſanat.

III.

„ Il Driadeo d'Amore compilato per LVIGI PVLCI. In Firenze
„ per Antonio di Franceſco Venetiano adi quattordici di Luglio,
„ 1487. *in* 4°.

Re-

Refertur haec editio in Catal. Biblioth. D. de la Valliere, tomo II. pag. 512. ubi & annotatur eam eſſe, *con note manoſcritte di Jacopo Corbinelli*. Deeſt autem apud cl. Quadrium, & in utraque editione Bibl. N. Fr. Haymi, apud quos una tantum editio Florent. anni 1489. per Franc. di Dino laudatur, addita critica hac annotatiuncula: *L'Autore non fu Luigi, ma Luca Pulci*. Suſpicarer eamdem eſſe editionem, ſi a tribus hisce Bibliographis eidem typographo adſcriberetur: facile enim nota 7. exſcriptorum indiligentia converti potuit in 9. vel viciſſim. Vide ad annos 1481. & 1489. FLORENTIÆ.

IV.

Epiſtola o uero lectera di meſſer Giouanni
boccacci mandata a meſſer Pino de roſſi cõ
ſortatoria
In fine:
Impſſo in Firenze p M. B. clº florẽtino. 1487.
(*in* 4º.)

Editio eſt optimo charactere Romano cum ſignaturis tantum, quae pertinent usque ad c 2. Praecedentes duo ſcapi, ſunt quaterni, ideoque folia, num. xx. Editio recenſetur in utraque edit. Biblioth. Haymi, omiſſo tamen utrubique vocabulo *clº*, quod oſtendit typographum clericum Florentinum fuiſſe. Exſtabat apud Abb. Nic. de Roſſi.

V.

Inuectiua di Meſſer GIOVANNI BOCCACIO cõ
tra una maluagia doña. Decto laberinto da
more et altrimenti il Corbaccio.
Ad calcem:
Finito illibro decto illaberinto damore per
meſſer Giouanni Boccacci poeta
fiorentino Impreſſo in Fi
renze per me maeſtro
.B. di Franceſco
fiorentino
1487

„ E' in 4º. di bel carattere tondo, non ha regiſtro, nè numeri, nè richiami; „ ha bensì le ſegnature da *a* fino ad *i*, e ſono tutti quaderni a riſerva di *i*, che „ è duerno „. Haec cl. P. Amoretti, qui editionem evolvit in Corſiniana. Editio non latuit Ferd. Giandonati, qui eam recenſet in nova Edit. Bibl. N. Fr. Haymi pag. 358. Exſtabat autem etiam in Biblioth. Pinelliana, & refertur in ejusd. Catal. tom. v. pag. 1.

VI.

ISTRUZIONE pel Sacerdote, intorno alla Confeſſione Sacramentale. *Firenze per Franceſco Buonaccorſi* 1487. *in* 4º.

Ferd.

Digitized by Google

FLORENTIÆ. Ferd. Giandonati in Biblioth. ante memorata, pag. 608. Ex Catal. Biblioth. Cappon. refertur a Deniſio, pag. 230., quo forte ex fonte eam hauſit & Giandonati.

VII.

P. VIRGILII MARONIS Bucolica, Georgica et Aeneis cum Comment. M. Servii Honorati, et Chriſtoph. Landini.

In calce:

Florentię impreſſum. XV. calen. aprilis. 1487.

(*in fol.*)

Adducta ſubſcriptio, *Florentiae impreſſum, &c.* occurrit in calce *Moreti*, quod eſt ultimum Poemation in hac editione, cum caeteris, partim ejuſdem Virgilii, partim aliorum nomine inſcriptis, genuinis ejusdem operibus ſubjunctum; & eſt eodem parvo charactere, quo ſunt Poematia ipſa, nec non Commentaria Servii & Landini. Eodem folio verſo habetur *Tabula librorum, quae in hoc volumine continentur*; poſt quam ſequitur folium aliud, quod continet mendas, quae inter imprimendum irrepſerunt, quibus praepoſita eſt haec inſcriptio: *Quoniam correctorum impreſſorumque incuria quaedam in volumine exſtant mendae, curavimus eas emendare, quae lectorem ambiguum reddere poſſent. Ac primum eas ponemus, quae textum corrumpunt*, quibus ſubjunguntur *mendae in Commentariis*. Character Virgiliani textus non modo Romanus eſt, ſicuti eſt character Commentariorum, ſed & eodem multo major, valdeque ſimilis ei, qui a Bartholomaeo P. adhibitus fuit in editione Hiſtoriarum L. Aretini, Poggii, & Joſephi Hebraei. Initio habetur longum Landini Prooemium ad Petrum Medicem, cui ſubjungitur index alphabeticus rerum praecipuarum, & vocum in tribus Virgilii operibus occurrentium, quem excipit Maronis Vita. Initio Aeneidos aliud habetur Landini Prooemium ad eumdem Petrum Medicem. Primum Prooemium his verbis claudit Landinus: *Sed nos jam P. Virgilii interpretationes ita proſequemur ut ſeorſim Servianae a noſtris in codice deſcribantur: cum vero ad Aeneidos volumen devenerimus, ea quoque quae Donati ſunt in breviarium redacta atque per epithoma deſcripta ſuo nomine interſerenda curabimus.* Prooemium, index, & Poetae vita ſimul occupant priora octo vol. folia, niſi quod octavum verſum continet principium Commentariorum Servii in Bucolica. Folia, quae ad calcem Aeneidos ſequuntur, xx. ſunt. Priora octo vol. folia ſignata ſunt num. Romanis, I. II. III. IIII. Sexdecim priora Bucolicorum literis A. A II. A III. A IIII. B. B II. B III. B IV. ſequentia uſque ad ultimum Georgicorum numeris Arabicis, quorum poſtremus eſt 84. Prooemium Aeneidi praefixum, quod duobus foliis continetur, nec literis, nec numeris notatum eſt. Quinque priores quaterniones Aeneidos literis a. b. c. d. e. ſignati ſunt; ſequentia folia uſque ad finem octavi libri, numeris Arabicis, horumque poſtremus eſt 194. Primum folium noni libri ſignatum eſt nota unitatis; ſequentibus ſeptem nulli appoſiti ſunt numeri, aut literae; octavum & ſequentia omnia totius vol. ciphris Arabicis, quarum poſtrema eſt 90. Tabula erratorum, quod eſt ultimum folium, numero caret. Numeris in fronte paginarum, cuſtodibus & regiſtro caret: foliorum ſumma inventa eſt a P. Amoretti 380. Exſt. in Corſiniana, & Mediolani apud E. B. C. Valenti Gonzagam.

VIII.

FLORENTIÆ.

VIII.

L'Arte del ben morire compoſto (*ſic*) per lo CARDINALE di ſermo anno Mil. cccc LII.

Ad calcem:
FINITO. Àlaude didio Et della Virgĩe
Naria (*ſic*)Perme Franciſcho Di Dino diacopo
Fiorentino negli ãni del ſignore. MCCCC.
LXXXVII. Et Adi VII. del Meſe di Febra (*ſic*)
di decto anno. (*Vid. ſub anno ſeq.*)
(*in* 4°.)

Exſt. in Corſin., ubi eam tractavit cl. P. Amoretti, qui & obſervavit, eam numeris, reclamantibus & regiſtro carere; ſoliſque ſignaturis inſtructam eſſe, quae pertinent ab *a* uſque ad *d*, ejusque folia eſſe 32. & caract. Romanum. Editio refertur a Maettario, pag. 485. & in Catal. Biblioth. Pinell. tom. I. pag. 21.

IX.

„ Fratris CHERVBINI minorum ordinis ad Iacobum de Bor-
„ giannis ſpiritualis vitae regula: *impreſſa nella inclita et magna*
„ *cipta di Firenze a di* 13. *di Luglio* 1487. *per maeſtro Iacopo di*
„ *Karlo di Giovanni clerico Fiorentino*. *in* 4°.

Maettarius, pag. 485. Hanc & praecedentem recenſet Annaliſta n. 2. hujus anni, ſive inter editiones a ſe viſas poſt primam ſuorum Annalium editionem. Cum hac autem ſpiritualis vitae regula, conjunctam fuiſſe & vitae matrimonialis regulam credibile eſt.

X.

„ MICHAELIS VERINI Florentini Diſticha Moralia. Florentiæ 1487. 4°.

Maettarius, pag. 484. ſubjecta hac annotatiuncula: *Fabricius Suppl. Biblioth. Lat.* pag. 290. *Ejus* (Verini) *diſticha moralia viderunt lucem Florent. A.* 1487., *quo ipse diem obiit*. Editio exſtabat apud cl. Abb. N. de Roſſi, & refertur in ejus Biblioth. Catal. pag. 76. ubi Auctor vocatur *Verinus Vgolinus*.

XI.

„ La vita di Santo Zanobi Cittadino e Veſcovo Fiorentino com-
„ poſta per CLEMENTE DEL MAZZA. Fiorenza 1487. *in* 4°. *ſen-*
„ *za nome di Stampatore*.

Ex Biblioth. N. Fr. Haymi utriusque edit. Refertur editio in Catal. Biblioth. Abb. Nic. de Roſſi, pag. 53. ubi auctor vocatur *Chimente Mazza*, errore, ut videtur, typograph.

XII.

FLORENTIAE.

Elegantiſſima nouella in latinum tranſ-
lata per clariſſimuȝ
oratoré LEONARDú ARETINVȝ ex nouellis
Io. boccatii. qua
nullus nobilis ingenii carere debet.
t Ancretus fuit prīceps ſalernitanus, ec.
In fine:
Impreſſuȝ Florentię. Anno. M. ccccIxxxvii.
die. xv. octobris.

„ E'in 4°. il carattere è ſemigotico, non ha regiſtro, nè numeri, nè richia-„ mi, nè ſegnature; ed in fatti non vi biſognano, perchè in tutto ſono quat-„ tro fogli: ſta nella Corſiniana „. Haec cl. P. Amoretti. Vid. Catal. Biblioth. Pinell. tom. V. pag. 1.

MCCCCLXXXVIII.

I.

PROEMIO DI BARTHOLOMEO PHON
TIO A FRANCESCO BARONCINI NEL
LA TRADVCTIONE DELLE EPISTO
LE DI PHALARI.
In fine:
Impreſſo in Firenze per Ser Franceſcho bonacorſi
&: per Antonio di Franceſco uenetiano nelanno
M. CCCCLXXXVIII. Adi. xvii di maggio
(*in* 4°.)

Poſt Phontii prooemium, quod deſinit linea quinta primi folii verſi, incipit prooemium Franc. Aretini ad Malateſtam Novellum de Malateſtis, quod reliquum ejusdem folii, aliaque tria integra occupat folia. Folio ſeq. ſeu quinto incipiunt Phalaridis Epiſtolae num. cxxxviii., quae terminantur fol. 56. verſo, eoque voluminis ultimo. Perpulchra editio, egregio Rom. charactere, ſine numeris, cuſtodibus, & regiſtro, ſed cum ſignaturis incipientibus ab *a* & deſinentibus in *g* *iii*. Faſciculi omnes, quaterni ſunt. Subſcriptio terminat ultimam vol. paginam. Repetita fuit haec edit. anno ſeq. Exſtat in Caſanat. in Corſin. & apud C. Devoti.

II.

INCOMINCIA ELLIBRO DELLA VITA
DE PHILOSOPHI ET DELLE LORO
Elegātiſſime ſentētie extracto da. D. Laher
tio & da altri antiquiſſimi auctori.

in

In fine:

Florentiæ impreſſum p ſer Franciſcũ de bonaccur
ſiis & Antoniũ uenetum Anno ſalutis MCCCC
LXXXVIII. Tertio nonas Iulii.

FLORENTIÆ.

(*in* 4°.)

Editio eſt eodem charactere & forma ac praecedens. Signaturae incipiunt ab *a* 1. qua ſignatur primum vol. folium, & deſinunt in *i* III.: praecedentes ſcapi omnes ſunt quaterniones, adeoque totius vol. folia num. 70., ex quibus penultimum & ſemipagina ultimi occupantur a tabula, in qua Philoſophorum nomina ordine alphab. deſcripta ſunt, & infra habetur ſubſcriptio: *Florentiae impreſſum, &c.* Editio refertur a cl. Paitono, tom. 1. pag. 292., ſubjecta hac nonnullius pretii annotatione: *In queſta pura riſtampa dell'edizione antecedente* (Venetae anni 1480.) *omeſſa dall'Orlandi, e dal Maittaire, il trattato di Seneca è intitolato* de remediis malorum fortunae. Exſtat in Caſanat., in Corſin., &c.

III.

Queſta operetta tracta dell'arte del
ben morire cioe in gratia di dio.

Comincia el proemi (*ſic*) dellarte del bẽ morire.
cioe in Grazia di Dio: Compilato et compo
ſto. per reuerendo Padre Monſignore CARDI
NALE di Fermo. ãno Domini. M. CCCC. Lii.

In calce:

Finito Alaude didio et della Vergi
ne Maria perme Frãcieſcho di
dino di Iacopo fiorentino
negli ãni del ſignore.
M. ccccIxxxviii. E
adi.vi. del meſe
di Febrajo.

FINIS.

(*in* 4°. *par.*)

Non eſt verendum, ne forte in hoc opuſculo aliqua typographica fallacia inſit, ejusque editio hoc anno notata eadem ſit ac recenſita ſub anno ſuperiore, ab eodem typographo Franciſco de Dino eodem Februario menſe uno tantum poſt die in lucem emiſſa. Utramque enim in Biblioth. Corſiniana accuratiſſime expendit, & inter ſe contulit diligentiſſimus P. Amoretti; & duas plane diverſas editiones eſſe, certiſſime comperit; etſi ſecunda haec ab illa priore expreſſa fuerit, cum non modica tamen diverſitate. In utraque occurrunt priora illa verba, *Queſta operetta, &c.* fuſiori titulo hic praemiſſa, quae libelli *oculum* conſtituunt, duasque tantum ſummas primi folii recti lineas occupant, reſiduo ejusdem folii utraque ex parte vacante: quod folium in variis exemplis hac de cauſa deeſſe invenitur.

FLORENTIAE. Numeris, cuſtodibus & regiſtro utraque caret, foliſque ſignaturis inſtructae ſunt, quae pertinent ab a i. uſque ad d iiii. foliorumque faſciculi omnes quaterni ſunt. Character rotundus eſt & valde pulcher. Egregium hujus ſecundae edit. exemplum exſt. apud Can. Devoti.

IV.

S. ANTONINI Archiep. Florent. Summa omnis moralium cura. Florentiæ 1488. *in* 4°.

Maettarius, pag. 504. ex Orlandio, pag. 136. In ſecunda tamen ſui operis parte, majori ſtudio pertractata, pag. 277. hic Bibliographus citat quidem hujus operis edit. anni 1488., ſed edit. locum punctulis opplevit.

O

„ MARSILII FICINI liber de Vita in tres libros diviſia..... Fi-
„ cini libros de Vita impreſſit ex archetypo Antonius Miſchominus.
„ Florentiæ anno ſalutis M. CCCC. LXXXVIII. tertio nonas decem-
„ bris. *in* 4°.

Laudatur haec editio in Append. ad Codd. mss. Bibliothecae S. Michaelis Venetiarum prope Murianum cl. Mittarellii col. 167., quam tamen indiligentiae typographi unice deberi puto. Vid. ſub anno 1489.

V.

„ Le Epiſtole di LVCA PVLCI *in verſi*. In Firenze per Bartolo-
„ meo Miſcomini 1488. *in* 4°.

Ita quidem Quadrius tom. VI. pag. 255. Sed Mittarellius & ex ipſo Deniſius, ac cl. Morellius tom. IV. Biblioth. Pinell. pag. 352. editionem adſcribunt Franciſco de Bonaccurſis & Ant. Veneto. Quadrio concors eſt Ferd. Giandonati pag. 257. Fortaſſe autem & a Miſchomino, & Bonaccurſio, &c. hoc eodem anno impreſſae fuerunt hae Epiſtolae.

VI.

„ GEORGII BENIGNI DE SALVIATIS ord. min. Dialectica no-
„ va. *Inſcribitur Iohanni Sedis Apoſtolicae Protonotario ac Ma. Petro*
„ *Magnanimi viri Laurentii Medicis filiis*. *Ad calcem*: Impreſſum
„ Florentie — Die vero XVIII. menſis Martii. M.CCCC.LXXXVIII.
„ *Char. Lat. in* 4°.

Deniſius, pag. 240., ex Biblioth. *Caes.*

VII.

HOMERI Opera omnia * Græce, *recenſita ad mss. codices & Euſtathii ineditos tunc commentarios, ſtudio & labore cl. Viri* Demetrii Chalcondilæ *Athenienſis*; *cum Præfatione Latina* Bernardi Nerlii ty-

* Ilias, Odyſſea, Batrachomyomachia, Hymni.

typographi ad Petrum Medicem, & *Graeca* Chalcondilae ad LL., *praemiſſis* FLOREN-
Herodoto *ac* Plutarcho *de Vita* Homeri, *&* Dionis Chryſoſtomi TIS.
diſſertatione de eodem.

In fine:

Ἡ τοῦ ὁμήρου ποίησις ἅπασα ἐντυπωθεῖσα πέρας εἴληφεν ἤδη σὺν Θεῷ ἐν φλωρεντίᾳ, ἀναλώμασι μὲν τῶν εὐγενῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν, καὶ περὶ λόγους ἑλληνικοὺς σπουδαίων βερνάρδου καὶ νηρίου ταναΐδος τοῦ νερλίου φλωρεντίνοιν. πόνῳ δὲ καὶ δεξιότητι δημητρίου μεδιολανέως κρητὸς, τῶν λογίων ἀνδρῶν χάριν καὶ λόγων ἑλληνικῶν ἐφιεμένων, ἔτει τῷ ἀπὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως Χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ ὀγδόῳ μηνὸς Δεκεμβρίου ἐνάτῃ.

(*in fol.*)

Quae Poetae operibus praeponuntur, in allato titulo indicata, quadraginta duo priora voluminis occupant folia, exactius, paginas 80. cum ſemiſſe: ſermo ſiquidem Dionis terminatur circa medium primae faciei folii 41.; ſecunda ejuſdem folii cum toto 42. penitus vacantibus. Signantur haec folia literis Romanis majuſculis, cujuſmodi etiam ſunt notae numericae eiſdem adſcriptae. Harum poſtrema eſt E IIII. Quinque enim ſunt horum prolegomenorum ſcapi; priores quatuor, quaterni, ultimus quinternus.

Poetae opera & ipſa ſignantur literis & numeris Romanis majuſculis; Ilias, ſimplicibus; Odyſſea & caetera geminatis. Illius ſignaturae pertinent uſque ad ℞ IIII., hujus uſque ad ETET III., omneſque ſcapi, praeter ultimum, quaterni ſunt; adeoque folia Iliados, 208.; Odyſſeae, &c. 190. Et hinc patet cummodius hanc editionem in duo compingi volumina quam in unum, uti factum eſt in optimo exemplo Caſanatenſis Bibliothecae. Nullam hactenus editionem Florentinam mihi videre contigit hac pulchriorem; & quod ſpectat ad typographicum artificium, ſignaturas cum primis, initia & fines Rapſodiarum, paginarum aequalitatem, & ejuſmodi reliqua, hac magis concinne elaboratam, & ab omni confuſione magis immunem. Paginarum integrarum lineae ſunt numero 39. Inſcriptio argumenti cujuslibet Rapſodiae, ipſarumque Rapſodiarum tituli, qui earum ordinem deſignant, omnes ſunt charactere majuſculo quadrato; & initio cujuslibet Rapſodiae occurrit ſpatium vacuum ſatis amplum ingenti literae capitali continendae deſtinatum (1). Margines ampli; charta firma valdeque alba. Character Graecus pulcherrimus eſt, magnitudine Silvii communis, linearum intervalla juſtae proportionis. Character Latinus Epiſtolae Bernardi Nerlii, & ipſe pulcherrimus. Data eſt Florentiae Idibus Januariis M.CCCC. LXXXVIII. circa quod tempus veriſimiliter incoepit operis impreſſio, quae abſoluta fuit IX. Decembris ejuſdem anni. Extat in Biblioth. privata SS. D. N. PII VI. In Corſiniana, ubi duplex reperitur exemplum, quorum alterum intonſum pertinebat ad F. M. Abb. Nic. de Roſſi, in Angelica, &c.

VIII.

(1) Quod etiam factum eſt in principio Herodoti, Plutarchi, Dion. Chryſoſtomi, *Batrachomyomachiae*, & *Hymnorum in Apollinem*. Exemplum Caſanat., quod prae manibus habeo, capitalibus cum impreſſis, tum manu adjectis prorſus caret. Non dubito autem, quin aliqua exſtent exempla, quibus calligraphi opera eae adjectae fuerint, nondum a me viſa.

FLOREN TIÆ.

VIII.

„ DIOGENE, ec. Vita de Philoſophi. (*In fine*:) Impreſſum Flo-
„ rentiæ per nos Magiſtros Magiſtrorum Iacobum Caroli Clericum
„ Florentinum & Petrum Honofrii de Bonaccurſis. Anno Salutis
„ MCCCCLXXXVIII. nono Calendas Decembris. in 8. (*verius*
„ *in* 4°. *par.*)

Paitonus, lib. I. pag. 293. ex Argelato, qui de hac editione ſic ſcribit: „ Nel „ frontiſpizio non ſi veggono che queſte parole: *La Vita de Philoſophi*; e nell' „ altra pag. ſi legge: *Incomincia el libro*, &c. edizione rariſſima da noi veduta „ in Bologna nella *Biblioteca de' PP. della Compagnia di Gesù in S. Lucia* „. Ex Paitono refertur a cl. Deniſio, pag. 254.

IX.

FORMVLARIVM Florentinorum contractuum. *Florentiæ* 1488. *in fol.*

Folia ſignantur (inquit Laerius pag. 115. tom. II. ſui Indicis) *& numerantur CLVI.* Prae manibus habui editionem quandam Florent. hujus libri, cujus *folia ſignantur & numerantur CLVI.* ſine ulla anni nota, quae afferetur inter editiones anno carentes; quaeque utrum eadem ſit ac iſthaec Laerii, an alia ab illa, in praeſentiarum definire non valeo.

X.

„ OVIDIO de arte amandi in vulgare, in terza rima. *Ad cal-*
„ *cem*: Impreſſum Florentiæ per Antonium Venetum. Anno ſalu-
„ tis MCCCCLXXXVIII. V. Idus Auguſti *in* 4°.

Deſcribitur editio valde accurate in Catal. Libror. P. Ant. Crevennae, tom. III. pag. 221. ubi inter caetera annotatur, eam eſſe rotundo & pulcherrimo charactere, ſine numeris & reclamantibus, ſed cum ſignaturis incipientibus ab *a* & deſinentibus in *g.*, duoſque tantum priores libros complecti (1). Deeſt apud cl. Paitonum, & Giandonati.

MCCCCLXXXIX.

I.

PROEMIO DI BARTHOLOMEO PHON
TIO A FRANCESCO BARONCINI
NELLA TRADVCTIONE DELLE EPI
STOLE DI PHALARI.

In

(1) Aliae quoque editiones cum antiquiores, tum recentiores duos tantum priores contineat libros. Vid. Giandonati, pag. 327.

Digitized by Google

FLORENTIÆ.

In calce:

Impreſſo ĩ Firenze per me Franceſco di dino
di Iacopo nelanno M. CCCCLXXXVIIII.
Adi XX. di Iulio

(*in* 4°.)

Conferenti hanc Phalaridis Epiſtolarum editionem cum ea, quam ſuperiori anno num. I. retulimus, facile apparet, hanc aliam omnino ab illa eſſe, hujuſque typographum, authographi loco, illa uſum fuiſſe. Hujus character illius charactere tantiſper major eſt; uterque tamen elegantiſſimus. In utraque foliorum numerus, 56. idem quoque in integris paginis numerus linearum, ſive 27. Generaliter in utraque non modo initia & fines paginarum, ſed & ipſarum linearum, eadem ſunt: quamvis in lineis intermediis haud infrequentes occurrant diverſitates. Titulum & ſubſcriptionem utriuſque accuratiſſime deſcripſimus; & haec duo ſola diverſam in utraque literarum diſtributionem oſtendunt. Ultima linea primae paginae in illa terminatur hiſce literis, *dezza de*; in hac *de33a de*; & ubicumque occurrit litera Z. in hac ſemper uſurpatur ſignum 3. Editio latuit cll. Bibliographos Maettarium, Deniſium, Argelatum, Paitonum, Haymum, & Giandonatum. Extat vero in Caſanat. & in Corſiniana. Paitonus porro & Giandonatus poſt Argelatum memorant quandam editionem harum Epiſtolarum anni 1471. ſine loco & typographo, quam in Biblioth. Conventus Bonon. O. PP. eam ſe vidiſſe narrat Argelatus.

II.

„ Il Driadeo d'Amore compilato per LVIGI PVLCI. In Firenze
„ per Franceſco di Dino di Iacopo Fiorentino 1489. *in* 4°.

Quadrius tom. VI. pag. 444. Haymus edit. Ven. 1728. pag. 91. & edit. Mediol. pag. 202.; ac Deniſius cumprimis, pag. 274. ex Biblioth. Caeſar.

III.

„ DISPUTATIO nuper facta in domo Magnifici Laurentii de
„ Medicis. Florentiæ per Franciſcum Dinum 1489. *in* 4°.

Ex indice MS. Biblioth. Excellentiſs. B. C. Valentii Gonzagae.

IV.

ANGELI POLITIANI MISCELLANEORVM CENTV
RIAE PRIMAE AD LAVRENTIVM MEDICEM
PRAEFATIO

In calce:

Impreſſit ex archetypo Antonius Miſcominus. Familiares
quidam Politiani recognovere. Politianus Ipſe
nec Horthographian ſe ait; nec omnino
alienam prȩſtare culpam.

Flo-

FLORENTIÆ.

Florentiæ Anno Salutis. M. CCCC.
LXXXIX. Decimotertio
kalendas octobris.

(*in fol. par.*)

Praefatio Politiani ad Laurentium Medicem priores novem paginas, & lineas undecim decimae occupat. Interpoſito ſpatio, incipiunt auctorum nomina, quos citat Politianus, qui reliquum paginae, aliaſque integras tres cum lineis decem implent; hiſque ſubnectuntur ſingula capita centuriae, quae paginas novem cum ſemiſſe occupant. Haec omnia pertinent uſque ad ſignaturam *b* IIII., qua verſa incipit opus ipſum, quod terminatur folio penultimo recto; quo verſo legitur ſubſcriptio *Impreſſit*, &c. infra quam poſitum eſt inſigne typogr. Sequenti, eoque ultimo recto occurrit Regiſtrum, quod ſiſtit 15. foliorum ſcapos, praepoſita unicuique propria ſignatura; ex quibus ſcapis priores duo quaterni ſunt; ſequentes 12. terni, ultimus duernus; licet quaterni ſpeciem praeferant quinternorum, terni quaternorum, duernus terni; quod in unoquoque ſcapo duorum intimiorum foliorum initia adferuntur. Exſt. in Caſanat., Corſin., &c.

V.

VNIVERSALIS INSCRIPTIO

Liber de vita. In Tres Libros Diviſus. Primus de vita ſana.
Secundus de vita longa. Tertius de vita cęlitus.
Auctore Marſilio Ficino.

In fine:

Amerigus Corſinus
De triplici vita quem tu Ficine libellum
Compoſitum! in lucem mittere docte paras!
Imprimere hunc doctus: gratuſq; Valorius ultro
Curavit; doctis pabula grata viris.
Treſq; Petri: biniq; Canes: Curſorq; Amerigus
Contendent morſus pellere quiſq; feros.
Impreſſit ex Archetypo Antonius Miſchominus
Florentiæ Anno Salutis. M. CCCCLXXXIX
Tertio Nonas Decembr.

(*in fol. par.*)

In Exemplis Biblioth. Caſanat. & Angelicae duo praeeunt folia, in quibus deſcripta ſunt capitula cujuslibet libri, & *curſim recognita* in toto opere, quae folia in exemplo Can. Devoti (& fortaſſe in aliis) occurrunt ultimo loco, ſive poſt regiſtrum. Poſt operis finem habetur *Apologia quaedam, in qua de Medicina, Aſtrologia, vita Mundi, item de Magis, qui Chriſtum ſtatim natum ſalutaverunt. Deinde quod neceſſaria ſit ad vitam ſecuritas & tranquillitas animi*, ad cujus calcem legitur: *XVI. Septembris*. M. cccclxxxviiii. *in agro Caregio*; & infra: *Amerigus Corſinus*, &c. cum typographi ſubſcriptione: *Impreſſit*, &c., ſubjecto typographi inſigni. Sequenti eoque ultimo totius vol. folio recto, Regiſtrum, quod

quod exhibet duodecim foliorum faſciculos, praefixa unicuique debita alph. litera, ex quibus novem quaterni ſunt, duo terni, & unus duernus; licet quaterni propter cauſam, quam ſub ſuperiori expoſuimus, videantur quinterni, terni, &c.; adeoque foliorum operis, quae ſignantur, ſumma 88., praeter duo minime ſignata, quae indicem capitulorum, &c. continent. FLORENTIÆ.

Initio operis legitur *Probemium Marſilii Ficini Florentini: In librum De Vita Ad Magnificum Laurentium Medicem Patriæ ſervatorem*, ad cujus calcem poſitus fuit allatus titulus: *Univerſalis inſcriptio*, &c. qua ſecunda pagina terminatur; & ab hoc prooemio incipiunt ſignaturae. Haec editio praecedenti ſimillima eſt, ejuſque ſoror vocari poteſt; eſt enim eodem charactere, eademque forma, &c. (1) Exſtat etiam in Corſiniana.

VI.

„ PACIFICI MAXIMI Poetæ Aeſculani (*ſic*) Hecatelegium: ſive
„ Elegiæ nonnullæ iocoſæ & feſtivæ; laudes ſummorum virorum
„ urbium & locorum, invectivæ in quoſdam; laudes patriæ Aeſcu-
„ lanæ, & alia quædam iucunda & docta. Florentiæ per Ant.
„ Miſchominum, anno 1489. *in* 4°.

Exſcripta haec ſunt ex Bibliographia Inſtruct. Deburii, *Belles Lettres*, tom. I. n. 2878. ubi haec annotantur: *Cette édition, l'original de ce livre, eſt fort recherchée des Curieux, & les exemplaires en ſont rares. On y remarque un paſſage très ſingulier, au ſujet de la maladie que l'on gagne avec les femmes de mauvaiſe vie...... Nous ne pouvons donner aucune deſcription de l'edition*. Diſplicet.

VII.

Annotationes PHILIPPI BEROALDI bononiēſis
in cōmētarios Servii Virgiliani cōmentatoris
In fine:
Impreſſit Florentię Antonius Miſcho
minus.
Anno Salutis. M. CCCC. LXXXVIIII.
XIIII. Kalen. Ianuarias.
(*in* 4°.)

Praecedit Beroaldi Epiſtola dedicatoria ad Franciſcum Caſatum Mediolanenſem Ducalem Oratorem, quae totum primum folium rectum, & maximam partem verſi occupat. Infra eam legitur allatus titulus, *Annotationes*, &c. & infra titulum duae priores Annotationum lineae. Ultimo folio recto occurrit ejuſdem Beroaldi Hendecaſyllabon XVI. verſuum ad libellum, quod incipit:

I, curre ad dominum citus libelle.
I recta ad nitidi lares Caſati.
Quo nihil candidius, benigniuſq;:
Quo, ec.

(1) Id tamen Miſchomino, egregio caeteroquin typographo ſuccenſendum videtur, quod conſuetam regiſtri formam, eamque commodiorem, tutiorem, & faciliorem in duobus hiſce libris, Annotationibus Beroaldi in Servium, aliiſque fortaſſe, ſine cauſa mutavit.

FLORENTIÆ. Sub quo hendecaſyllabo poſita eſt adducta ſubſcriptio: *Impreſſit*, &c. Verſo folio occurrit regiſtrum, eadem ratione conſtructum ac in Miſcell. Politiani & libris de Vita Ficini; ſuntque voluminis folia 40. Extat apud Can. Devoti.

VIII.

„ FIOR di VIRTV (libro coſi intitolato) *Firenze* 1489. *in* 4°.
„ In fine ſi ha:

Delle virtù io ſon chiamato il fiore
Le feſte almeno leggimi per amore
Fù rinnovato nel millequattrocento
Octantanove: nella ciptà famoſa
Che di virtu per tucto fama ſpande
Firenze bella grazioſa e degna.

Haec cl. Scriptor P. Alexander Pompejus Berti in Catal. Biblioth. Capponianae, pag. 165. videndus.

IX.

„ Al nome del noſtro Signore Iheſu Chriſto crucifixo & della
„ ſua madre vergine Maria. In queſto libro ſi contengono certi
„ fioretti mirabili & exempli divoti del glorioſo poverello di Chri-
„ ſto meſſere Sancto Franceſco & dalquanti ſancti compagni, &c.
„ *Ad calcem*: Impreſſo in Firenze adi 20. di Maggio 1489. *Sequi-*
„ *tur tabula & fol. ult. Sigillum literis* L. & R. implexis.

Deniſius, pag. 702. *ex Amico*.

X.

INCOMINCIA EL LIBRO DELLA uita đ
Philoſophi & delle loro elegantiſſime ſententie extracto da. D. Laertio & da altri antiquiſſimi doctori.
In fine:

FINIS.

Impreſſum Florentie per nos magiſtros magiſtrorum
Iacobum Caroli clericum florentinum & Petrum
Honofrii de bonaccurſis Anno Salutis
M. CCCC. LXXX. VIIII.
Nono Calendas
Nouẽbris,

„ Segue nel foglio a tergo la Tavola, ed occupa anche il dritto del foglio
„ ſeguente.

„ E'

„ E' in 4°. in carattere tondo, ma non così bello come quello dell'edizione FLOREN
„ dell'anno antecedente, dalla quale è queſta copiata, ſe ſi riſguarda la traduzio- TIA.
„ ne, ed a cui nella carta pure è inferiore: ha le ſole ſegnature da a ſino a g.
„ Sono tutti quaderni, eccetto g. che è terno. Sta nella Corſin. Haec cl. P. Amoretti.

MCCCCLXXXX.

I.

SPECHIO (ſic) DI CROCE

In calce:

Impreſo (ſic) in Firenze per Franciefcho (ſic) di Dino di Iacapo (ſic) Fiorētino Adi xxvii di Marzo M. cccc LXXXX.

(*in* 4°.)

Primo folio recto aliud nil legitur quam praemiſſum lemma: SPECCHIO DI CROCE, majuſculis literis in ſummo folio impreſſum. Idem verſum ſiſtit imaginem Crucifixi ligno inciſam, ſtante hinc B. V. M., inde S. Joanne. Seq. folio recto incipit operis Prologus hoc titulo:

IN COMINCIA (ſic) IL PROLAGO DEL Divoto e morale libro intitolato Specchio di CROCE.

ſine Auctoris (1) nomine; quomodo ſunt variae aliae antiquae egregii hujus operis editiones; & ad ejus calcem poſita eſt inſcriptio primi capituli, quod incipit pag. ſeq., ſive 6. Operi ſubjicitur tabula ſingulorum ejuſdem capitulorum, quae ſunt num. L., & infra typographi ſubſcriptio, qua terminatur ultimum folium verſum. Character Romanus eſt, nec inelegans. Solae inſunt ſignaturae, quae pertinent ab a. (2) uſque ad p iiii., omneſque foliorum faſciculi ſunt quaterni. Exſtat in Vatic. & Caſanat.

II.

Incomincia il Devoto Trāſito del Glorioſo Sancto HIERONYMO Ridocto in lingua Fiorētina. Et primo della ſua ſanctiſſima uita.
In fine, ante tabulam:

IMPRESSO
fu queſto diuoto tranſi
to del glorioſo Sancto Hierony
mo in Fireuze, per Ser Frarceſco (ſic) Bo

rr2 na-

(1) Auctor eſt Dominicus Cavalca Piſanus Ord. PP.
(2) Primum & ſecundum folium ſignatura carent.

Digitized by Google

FLOREN
TIÆ.

nacorſi a contemplatione delle diuote
perſone: Ne lanno della ſalute.
.M. CCCC. LXXXX.
Adi. XIII. di febraio.

(*in* 4°.)

In exemplo hujus editionis, quod primo in manus noſtras incidit, & pertinebat ad f. m. Abb. de Roſſi, haec legebatur ms. annotatio: „ Il preſente „ libro è del B. Euſebio Cremoneſe tradotto in lingua Italiana da fr. Benigno „ Milaneſe dell'Ordine de' Minori Franceſcani, il quale viſſe nell'anno 1474. „ come ſi può vedere nella Bibliotheca Scriptorum Mediolanenſium dell'Arge- „ lati tom. 1. par. 2. col. 122., e tom. 2. p. 2. col. 1949. „ Ponamus auctorem libri fuiſſe B. Euſebium Cremonenſem, ejus tamen interpretem Italum fuiſſe fr. Benignum Mediolanenſem, uti poſt Argelatum credidit ejus annotationis ſcriptor, falſum eſſe invicte demonſtrat praeclara ejus editio Itala, quae Venetiis lucem vidit anno 1473. (priuſquam Benignus ultimam manum ſuae ſcriptioni imponeret) opera Bartholomaei Cremonenſis, typographi Veneti; ad cujus calcem legitur hoc tetraſtichon:

Qui ſi contien del glorioſo e degno
Hieronymo: la vita el bel finire
Che ſece a noſtro exemplo per ſalire
Con verde palma nel beato regno.

Et infra notum hexaſtichon ipſius Bartholomaei: *Quem legis impreſſus dum ſtabit in aere caracter*, &c. M. CCCC. LXXIII. NICOLAO TRVNO DVCE, &c.
Allatum tetraſtichon idem omnino legitur in hac Florentina editione; & infra illud, uti in Veneta, ſubſcriptio typographi Florentini: *Impreſſo fu queſto divoto libro* &c. Caetera quoque, quae continentur in hac Florentina editione, eadem omnia occurrunt & in Veneta: ordo partium ejuſdem idem quoque eſt. Operis tantum titulus alius eſt in una ac in altera. Florentinae titulum ſupra adduximus; Venetae ſic habet:

COMINCIA LA VITA E LA FINE DEL
GLORIOSO SANCTO HIERONYNO (*ſic*)
DOCTORE EXCELLENTISSIMO.

Haec Veneta ſignaturis, numeris, cuſtodibus & regiſtro caret, ſolamque tabulam capitulorum in principio prae ſe fert, quae duo tantum folia occupat. Florentina autem ſignatur ab *a i.* uſque ad *o iiii.*, omneſque ſcapi quaterni ſunt; ejuſque tabula, quae praecedit (nec ſignata eſt) tribus continetur foliis, non numerato primo vacante. Deſunt autem & in hac numeri, cuſtodes, & regiſtrum. Character utriuſque Romanus eſt & pulcherrimus. Utraque exſtat in Caſanat.

III.

Digitized by Google

III.

FLOREN TIÆ.

LIBRO DI PATIENTIA IN
LINGVA FIORENTINA

Ultimo folio recto:

FINISCE
illibro
Della Pa
tiẽria chia
mato medi
cina dichuore
diuiſo ĩ tre diuoti
tractati: cõpoſto da fra
Domenicho da Vico piſano
dellordine defrati predicatori
Impreſſo in Firenze p Ser Fran
ceſco Bonacorſi: nellan
no. M. CCCC.
.LXXXX.
Adi dodici di maggio

(*in* 4°.)

Adducta inſcriptio, LIBRO DI PATIENTIA, &c. inſtar *oculi*, quod ajunt, editioni praepoſita occurrit prope ſummum primi folii recti, reſiduo ejuſdem, totoque verſo vacantibus. In fronte folii ſequentis, ſive ſecundi, legitur hic titulus:

Incomincia lutile & divoto tractato dellibro
della patientia. Loquale ſi chiama medicina
dicuore facto da fra Domenico davico
piſano dellordine de frati predicatori.

In tres tractatus ſive libros opus dividitur, quorum prioribus duobus ſubijciuntur carmina quaedam, *Servente*, ſive *Serventeſe* vocata, in quibus, *brevemente ſi contiene la ſententia del precedente trctato della patientia*. In tertio, qui *ſervente* caret, quatuor continentur capitula, quorum primum inſcribitur: *Deſcriptione di dieci comandamenti*; II. *Meditationi & rimedii contra la diſperatione*; III. *Di certe belle altre comendationi, che ci danno grande ſperanza & conforto della bontà di Dio*; IV. *Della gloria di vita eterna*. Et ad hujus calcem legitur adducta ſubſcriptio: *Finiſce illibro della patientia*, &c. Signatur ab *a.* uſque ad *r* *ii.*, omnesque ſcapi quaterni ſunt, praeter ultimum, qui eſt duernus. Numeris, cuſtodibus, & regiſtro caret. Optimum exempl. extat in Caſanat.

IV.

„ SPECCHIO di Croce, *Firenze per Franceſco Bonaccorſi* 1490.
„ *in* 4°.

Ex

FLORENTIAE. Ex Catal. Biblioth. Capponianae pag. 111., & ex hoc fonte Deniſius pag. 284. ſui Supplementi.

V.

Incipit perutile opuſculum predicabile editum per Sacrę Theologię profeſſorem magiſtrum MICHAELEM de EMPORIO ordinis fratrum heremitarum Sancti Auguſtini

In calce:

Vtile et deuotum hoc prędicationum ac nonnullarum collationum opus Impreſſit ex archetypo Ser Franciſcus Bonaccurſius Florentie Anno ſalutis M. CCCCXC. Sexto Idus Iulias.

(*in* 4°.)

Primo folio occurrit *Tabula hujus operis*, ſeu Sermonum & collationum, in ipſo contentarum; cui ſubjungitur Epiſtola dedic. Auctoris, qui in ipſa vocatur *Michael Durazinus de Emporio*, ad Bartholom. Soderinium Sancti Fridiani Priorem; & infra eam *Salutatio pro principio predicationis ad Virginem*; qua terminatur ſecunda folii pagina. Secundo fol. recto incipit opus ipſum, quod terminatur fol. verſo, ubi occurrit adducta ſubſcriptio. Editio eſt charactere Romano parvo cum ſignaturis tantum incipientibus ab *a* & deſinentibus in *l v*. Scapi omnes quaterni praeter ultimum, qui eſt quinternus. Exſtat in Caſanat. & apud Can. Devoti.

VI.

CONVIVIO DI DANTE ALIGHIERI FIORENTINO

In fine:

Impreſſo in Firenze per ſer Franceſco bonaccorſi Nel anno mille quattrocento nouanta Adi. XX. di ſemptembre.

(*in* 4°.)

Allegoricum hoc Dantis Convivium proſa & carmine conſtat: proſa, quae carmine longe eſt copioſior, eſt fuſa quaedam *expoſitio* ipſius carminis, quod quatuordęcim canticis continetur, quae a Poeta, Convivii obſonium (*vivanda*) vocantur, ſicuti *expoſitio*, Panis inſcribitur: *La vivanda di queſto Convito* (inquit Poeta prope finem prooemii) *ſarà di quattordici maniere ordinata, cioè quattordici canzoni ſì di amore, come di virtù materiate* (ſic) *le quali ſenza lo preſente pane* (expoſitione proſaria) *avevano d' alcuna oſcurità ombra: ſì che a molti lor bellezza più che lor bontà era in grado: Ma queſto pane, cioè la preſente expoſizione ſarà la luce, la quale ogni colore di loro ſententia farà parvente* (ſic), &c. Hic panis eſt eodem omnino parvo charactere, quo ſunt Durazini orationes ſuperiori numero recenſitae: Cantilenae, earumque verſus proſa involuti, charactere majori, & communiori Bonaccurſii, utroque rotundo & eleganti. Solis ſignaturis liber inſtructus eſt, incipientibus ab *a i.*, qua ſignatum eſt primum ejus folium, deſinentibus in iv. Omnes ſcapi quaterni ſunt, praeter ultimum.

Ex-

Exſtat in Caſanat., in Corſiniana, apud Can. Devoti; & Mediolani apud Exc. B. C. Valentium Gonzagam. FLOREN TIÆ.

VII.

LAVDE

DI FRATE IACOPONE DA TODI

In fine:

A CON
TEM
PLA
TIO
NE
delle deuote perſone ſono im
preſſe queſte laude per Ser Fran
ceſco Bo
naccorſi
In Firenze
adi uentiotto
del meſe di ſeptẽbre
M. CCCCLXXXX.
Cõtẽpla. cor mõdan facto deuoto
La paſſion del tuo dolce Signore
Chiedi pdono di tuo ãticho errore
Dogni peccato et di Malitia uoto
(*in* 4°.)

Adductus titulus habetur I. fol. recto; eodem verſo incipit Prooemium anonymi editoris, in quo de ſtudio a ſe adhibito circa praeſentem impreſſionem, *affine che foſſe emendata quanto più ſi poteſſe e reducta alla purità antica, che ſi ritrovava alterata in molti libri*, &c. diſſerit. Cujus rei gratia duobus mss. codicibus Tudertinis vetuſtis valde, aliiſque duobus Florentinis & ipſis valde antiquis, aliiſque correctioribus cum primis uſum ſe fuiſſe ait. Poſt ejuſmodi prooemium, quod deſinit ſequenti folio recto, habetur, *Repertorio per alfabeto ſecondo el numero della laude*; cui aliud ſubjungitur inſcriptum: *altra tavola de infraſcripta laude ſecondo lordine del libro, con i ſuoi titoli ovvero rubriche. Mediante la quale ſi poſſa preſto trovare le materie che ſe cercaſſeno, eſſendo a ciaſcuna laude notato el ſuo numero*. Poſt quae verba & tertia memoratur tabula in hunc modum: „ Nel fine del libro ſarà una terza tavola nella „ quale ſi fa menzione di alcuni errori . . . . . certi etiam vocaboli antichi & „ del paeſe di Todi ſi dichiarano . . . . Et certe parole trovate variamente in „ alcuni de' libri antichi ſon notate a lochi ſoi. Siano ancor avviſati i lectori, „ come alcune dictioni ſi ritrovano in tal modo uſate, cioè. *Co, per come, So,* „ *per ſono*, &c. Haec tamen tertia tabula in exemplo Abb. de Roſſi deſideratur. Duae priores tabulae, cum antedicto prooemio 7. occupant folia. Octavum exhibet

FLORENTIÆ. bet effigiem Auctoris genibus flexis & junctis manibus orantis ante imaginem B. Virginis, quam angeli adſtantes ipſi oſtendere videntur; & haec figura ligno inſculpta eſt. Laudes ſignatae ſunt minoribus alphabeti literis; octo vero priora folia litera majuſcula A. Minores literae pertingunt ab a uſque ad *q* iiii. omneſque faſciculi ſunt quaterniones. In fronte poſtremae laudis haec leguntur: „ Queſta laude extravagante e poſta per finire el numero perfecto de cento, „ benchè ne ſieno due di più, cioe xlvii. & lxxvii. per inadvertentia, e coſi ſo„ no cii. laude in tutte. Adducta ſubſcriptio, *A contemplatione* &c. occurrit ultimo fol. recto; verſum vacat. Exit. in Corſiniana.

VIII.

„ La Paſſione del noſtro Signore Ieſu Chriſto, in rima Toſca„ na; per BERNARDO PVLCI Fiorentino. In Firenze *per Franc.* „ Bonaccurſium die 3. Novembris 1490. *in* 4°.

Haymus utriuſque editionis, Quadrius tom. VI. (1) pag. 148. Deburius Bibliograph. inſtructiv. *Belles Lettres*, tom. I. pag. 686.

IX.

„ Li Sonetti del BVRCHIELLO Fiorentino faceto & eloquente „ in dire Cancione e Sonecti sfogiati. Firenze *circiter* 1490. *in* 4°.

Citat hanc editionem cl. Mazzuchellius, vol. II. par. IV. pag. 2436. ſubjecta hac annotat. *Senza nota di luogo, nome di Stampatore, e anno; la qual edizione moſtra di eſſer ſtata fatta in Firenze circa il 1490.*

X.

„ Tractato dell'Amore di Geſu Chriſto del Rev. P. Fra IERO„ NIMO SAVONAROLA da Ferrara dell'Ord. de Frati Predica„ tori. (*Senza nota di ſtampa, che deve eſſer Firenze verſo il* 1490.) „ in 4°.

Haec Ferdinandus Giandonati, Bibliot. Ital. Nic. Fr. Haymi, Mediol. 1773. pag. 608.

XI.

FRATRIS CHERVBINI MINO
rum ordinis ad Iacobum debongiannis ſpiritu
alis uite compendioſa regula quedam hec eſt.
Accedit:
VITE MATRIMONIALIS REGVLa
Brevis ejuſdem ad Iacobum de Borgiannis Fe
liciter incipit.

Ad

(1) Seu, uti in fronte inſcribitur, vol. IV.

Ad operis calcem:
Impreſſum eſt Hoc Opus Florentie
Ad Honorem Dei Eiuſq; Glo
rioſe Virginis Matris Marie
Die Vltima Septembris.
M. ccccLxxxx.

in 4°. par.)

Ad calcem primi opuſculi nil aliud legitur niſi, DEO GRATIAS. In ejuſdem titulo, perſona, cui directum eſt, *Debongiannis* vocatur; in alterius vero, *Deborgiannis*, quae ſcriptionis diverſitas, etſi typographo ipſi omnino tribuenda ſit, occaſionem tamen praebet ſuſpicandi, genuinum ejus perſonae agnomen fuiſſe *Debonjoannis* (de Bongioanni), ex quo formatum ſubinde ſit, De Borgianni. Utrumque opuſculum titulo & ſubſcriptione exceptis, Itala lingua exaratum eſt; eſtque haec tertia ejus Florentina editio. Solis ſignaturis inſtruitur, quae incipientes ab *a* deſinunt in *k mm.*, & continuata ſerie utrumque ſignant opuſculum, ſuntque ſcapi omnes. quaterni. Character Romanus eſt, & pulcher, magnitudinis Silvii majoris. Exſt. apud Can. Devoti.

XII.

„ LVCIDARIO del Maeſtro e Diſcepolo. Fiorenza 1490. *in* 4°.

Opus hoc, cujus plures habentur editiones, Honorio Auguſtodunenſi omnino adſcribitur a L. in ſuo Indice, tom. II. pag. 62. Sed omiſſo, quod Auctor ipſe in prologo aperte declarat, nomen ſuum omnino celare velle, quae leguntur in Diario Eruditorum Italiae, tom. XX. pag. 39. aſſertionem Laerii maxime dubiam efficere videntur. „ Dalle inſcrizioni (ibi dicitur) paſſa il noſtro Autore ai ma-
„ noſcritti, che ſono appreſſo il Sig. Arciprete; e tra queſti ſtima egli conſide-
„ rabile l'*Elucidario*, o Dialogo, che a S. Anſelmo ſi attribuiſce; ma non col
„ pieno conſentimento degli Scrittori, poichè dal Tritemio ſe ne fa autore Ono-
„ rio Auguſtodunenſe; dal Raynaudo, dal Baleo, dal Simlero, e da altri Gu-
„ glielmo Conventrienſe Carmelitano; e da alcuni codici l'Abate Guilberto.
„ In quello del Sig. Danio, ſcritto in cartapecora, di carattere, che ſembra eſſe-
„ re del XII. Secolo, ſi legge queſto cominciamento: *Incipit liber Anſelmi Ar-*
„ *chiepiſcopi, qui Elucidarius*; e finiſce: *Explicit Elucidarius Magiſtri Anſelmi.*
Extabat haec Editio apud Abb. Nic. de Roſſi, & modo reperitur in Corſiniana.

XIII.

PVNGI LINGVA.

In calce:
Impreſſo in Firenze appreſſo a ſancta
Maria maggiore p ſer Lorenzo di Ma
thio cherico fiorentino: & p Giouã
nĩ di Piero thedeſco da Magãza. Adi
octo doctobre. MCCCCXXXX.
(*in fol. par.*)

FLORENTIAE. Folio primo non aliud legitur, quam adductus titulus, PVNGI LINGVA, charactere majuſculo excuſus in principio ejuſdem; reliquum omne vacat. Columna prima folii ſequentis initio exhibet operis argumentum, ejuſque auctorem, his verbis:

IN NOMINE PATRIS ET
filii & Spiritus Sancti amen In
comincia ilbellilſimo & utile tractato
contra el peccato della lingua Prologo
ſopra decta opera compilata & facta
per frate. Domenico chavalcha da vi
co piſano frate predicatore.

Editio eſt cum ſolis ſignaturis, & regiſtro, duabus columnis, Romano charactere, ſatis pulchro & elaborato. Deſinit prima columna penultimi folii verſi, in cujus calce poſita eſt adducta ſubſcriptio, alia columna vacante. Ultimum folium rectum, regiſtrum continet, in quo deſcripti ſunt ſex quaterni & quatuor terni cum propriis ſignaturis. Exſtat in Caſanat. & Corſiniana.

MCCCCLXXXXI.

I.

„ PHILIPPI CALANDRI ad Iulianum Medicem de arithmetica
„ opuſculum. *In fine legitur:* Impreſſo nella excelſa cipta di Fi-
„ renze per Lorenzo de Morgiani e Giovan Thedeſco da Magon-
„ za. Finito a di primo di Gennaio 1491. *in.* 8°.

„ Titulus ſolus latinus eſt, reliqua ſcribuntur lingua Toſcana (*ſic*), & in fine
„ legitur: *Impreſſo nella excelſa cipta di Firenze per lorenzo de Morgiani e Gio-*
„ *van Tedeſco da Magonza. Finito a di primo Genaio 1491.*
„ Cum multis figuris ligno inciſis. Praemittitur ea Pythagorae arithmeticae
„ introductoris (*ſic*). Communiter inter eruditos creditur librum primum ari-
„ thmeticae feciſſe Lucam ex Burgo Sanſepulchri, impreſs. Venetiis anno 1494.
„ Calander praeceſſit igitur hunc tribus annis „. Haec Laerius tom. II. Indicis librorum *ab inventa typogr. ad annum* 1500. pag. 165. De hoc Auctore ejuſque opuſculo ſic ſcribit Jul. de Nigris, in Scriptoribus Florentinis, pag. 168. FILIPPO CALANDRI *Fiorentino di profeſſione Aritmetico, ne ſcriſſe un libretto a publica utilità de' principianti; che trovaſi più volte impreſſo, e paſsò ſempre per opera di buon maeſtro; come c' inſegna Antonio Magliabecchi nelle ſue note.* Editionem ante Laerium cum eruditis communicavit Ferd. Giandonati in nova edit. Biblioth. Nic. Franc. Haymi, pag. 134. num. 10.

II.

Libro del MONTE DI DIO et del monte
delle orationi et ſcala del paradiſo di
votiſſimo et ſpirituale. *
Ad calcem:

Im-

* Auctore ANTONIO BETTINO Senen. Epiſc. Fulginat.

Impreſſo nella inclita cipta di Firẽze con ſomma diligentia per Ser Lorenzo de Morgiani & Giouanni thodeſco da Maganza. FLORENTIAE.
Adi. XX. di Marzo. M. CCCC. .XCI
(*in fol. par.*)

Quatuor praecedunt folia; quorum primum rectum exhibet figuram Montis S. Dei, ſupra quem legitur recitatus titulus, LIBRO DEL MONTE DI DIO, &c. charactere ſemigothico grandiori excuſus; verſum, vacat. Sequenti incipit: *Summario e brieve dimoſtrazione di quanto ſi contiene in queſto libro detto Monte ſanto di Dio*; quod totam primam ejuſdem faciem occupat, & plus quam ſemiſſem primae columnae ſecundae faciei; ſub qua incipit index capitulorum totius operis, qui poſtremas lineas ejuſdem columnae, aliaſque integras quinque cum undecim lineis primae columnae folii quarti occupat, reſiduo ejuſdem columnae vacante. Altera hujus folii columna regiſtrum continet, quod ex duobus duernis (1), ſex quaternis, & ſex ternis conſtat, quae efficiunt ſummam foliorum 92. Character idem ac *Pungilingua*, ſuperiori anno recenſiti; ſine numeris & cuſtodibus; ſed cum ſignaturis, incipientibus ab *a i*, qua ſignatur primum operis folium, & deſinentibus in *n ii*. ac regiſtro, uti diximus.

Tribus figuris non ſecus, ac antiquior anni 1477. ornata eſt; hae tamen quamvis eadem objecta referant ac illae, cum iiſdem tamen conferendae non ſunt: illae enim aeri inciduntur; hae ligno: priores duae minus altae minuſque latae ſunt quam illae; tertia, altior quidem eſt, quam tertia primae editionis, latitudine tamen aliarum duarum latitudinem non excedit, uti, cum de priori editione ſermonem haberemus, oſtendimus. Poſtremo duae priores figurae ſecundae hujus editionis, uti ibidem annotavimus, ſimpliciores multoque minus elaboratae ſunt quam primae. Quo poſito, neſcio quomodo Laerius in Indice ſcribere potuerit: *Nulla omnino eſt inter figuras discrepantia cum illis editionis anni 1477. niſi quod in hoc* (ſic) *ultima aeri, dum in altera ligno inciſae fuerunt*. Vide quae annotavimus pag. 269. ſeq. Exſt. in Caſanat. & Corſin.

III.

PROLOGO DI FRATE RV
berto al Ferdinando Re di Napoli nel
lopra ſequente.
In fine:
Finito elquadrageſimale del novel
lo Paulo fra Ruperto facto a benepla
cito de laſacra maieſta del Re Ferrãdo
Impreſſo ne la excelſa cipta di Firenze
per ſer Laurentio de morgiani: & Gio
uanni da Maganza Ne lanno. MCC
CCLXXXXI. A di primo doctobre.
(*in fol.*)

ſs 2 Haec

(1) Primus duernus conſtat ex foliis, quae operi praemittuntur, & ſignaturis caret.

FLORENTIÆ. Haec eſt ſecunda hujus Quadrageſimalis Florentina editio. Adducta typographorum ſubſcriptio legitur in dextra columna ultimi folii recti, & in ſiniſtra habetur regiſtrum voluminis, quod ſic incipit: *Prima bianca con la figura*; ex quo liquet exemplum Abb. de Roſſi, (quod unum ad manus habui) cui deerat ejuſmodi figura, imperfectum eſſe. Ex eodem regiſtro intelligitur folia voluminis eſſe 80. Character Romanus eſt, idemque omnino, quo iidem typographi varia alia impreſſere opera, uti *Pangilingua*, & *i Frutti della lingua* Dom. Cavalcae.

IV.

Soliloquii di Sancto AVGVSTINO Vulgari
Adjectis decem gradibus, quibus ad perfectionem pervenitur:
Ad horum calcem:
Finiti eſoliloquii di ſancto Auguſtino et idie
ci gradi per li quali luomo che gliha viene aue
ra perfectione. Deo Gratias Amen
Impreſſi in firenze. Adi. X. Di Novembre
M. LXXXXI. (*ſic*)
(*in* 4°.)

Haec eſt illa Soliloquiorum S. Auguſtini Florentina editio, quae in Bibliotheca cl. Paitoni, tom. I. pag. 29. per typographi Veneti indiligentiam ſignata fuit anno 1081. & antea per typographi Florentini incuriam ſine centenariis in lucem fuerat emiſſa: qui tamen error, cum ſtatim lectori, hiſtoriae typogr. tantiſper perito ſeſe offerat, longe minoris momenti habendus eſt, quam omiſſio decadis a typographo Veneto admiſſa (1), quae niſi ad manus ſit exemplum aliquod ipſius editionis, aut apud accuratum aliquem ſcriptorem ejus deſcriptio lecta fuerit, dignoſci nullo modo poteſt.

Numeris, cuſtodibus, & regiſtro caret; ſoliſque ſignaturis, & tabula inſtructa eſt. Deſignat haec tabula ſingula capitula *Soliloquiorum*, quae ſunt num. 35. praetermiſſis decem perfectionis gradibus, quos ſingillatim recenſere minime neceſſe erat, quod excepto titulo generali opuſculi: *queſti ſono dieci gradi per e quali*, &c. eorum quilibet titulo ſpeciali careat. Volumen conſtat ex V. quaternis, & uno duerno, ſignatis primis alphabeti literis: quo numero minime comprehenditur tabula (quae unius tantum eſt folii) ipſique volumini poſt ejus impreſſionem adjecta fuiſſe videtur; in aliquibus ſiquidem exemplis (ut Caſanatenſi) praeit; in aliis, (uti in exemplo C. Devoti) ultimo loco occurrit.

Primo operis folio recto legitur recitatus titulus: *Soliloquii*, &c. infra quem habetur imago S. Doctoris ſcribentis ligno inſculpta; eodem verſo occurrit prooemium interpretis Itali, cujus nomen reticetur. Folio ſecundo ſignato *a ii.* incipit primum operis capitulum, quod exornat inſignis & perpulchra capitalis florens. Exſt. etiam in Corſin.

V.

„ ANGELI POLITIANI Silva cui titulus Ruſticus.

In

(1) Nil prohibet Paitonum ipſum ejuſmodi admiſiſſe errorem: ſingularis autem ejus in re bibliographica diligentia, typographo potius, vel amanuenſi tribuendum eſſe ſuadet.

In calce : FLOREN

„ Florentiæ iterum impreſſit Antonius Miſcominus ſeptimo Idus TIæ.
„ Februarias MCCCCLXXXXI. *in* 4°.

Salv. M. de Blaſis, Notizie di libri di prima ſtampa, quae legitur tom. XX. d'opuſcoli di Autori Siciliani, Palermo 1778. pag. 379. Reperitur in Corſiniana.

VI.

ANGELI POLITIANI prę lectio: Cui titulus Panepiſtemon.
In calce :
Impreſſit Antonius Miſcominus Florentię. MCCCC
LXXXXI. Decimo Kal. Martias.
Infra, inſigne typogr.
(*in* 4°.)

Recitata a Politiano in interpretatione librorum Ariſtotelis de Moribus. Character Romanus eſt & elegantiſſimus. Conſtat ex duobus quaternis ſignatis literis, *a*. *b*.: deſunt numeri & cuſtodes. Exſtat in Caſanat.

VII.

ANGELI POLITIANI Silva, cui titulus Manto.
In fine :
Impreſſit iterum Florentię Antonius Miſcomi
nus. M. CCCCLXXXXI.
VII. KL. Martias.
(*in* 4°.)

Primo folio recto legitur Epiſt. dedic. Politiani ad Laurentium Petri Franciſci F. Medicem, data Florentiae IV. Non. Novembres 1482. Eodem verſo incipit Praefatio in opuſculum, quae terminatur circa medium ſeq. folii recti; eſtque carmine elegiaco; cum ſilva ipſa ſit carmine heroico, hocque titulo inſignita: *Angeli Politiani Silva in Bucolicon Virgilii enarratione pronuntiata*. Pulcherrima editio cum folis ſignaturis, quae pertinent ab *a* uſque ad *a* v. Exſt. in Caſanat. & Corſiniana.

VIII.

„ ANGELI POLITIANI Silva cui titulus Nutritia.
In calce :
„ Impreſſit Florentiæ Antonius Miſcominus VII. Kal. Iunias
„ MCCCCLXXXXI. *in* 4°.

Agitur in hac Silva de Poetica & Poetis. Inſcripta eſt Card. Antoniotto Gentili epiſtola data VI. Kal. Junias 1491. uno die poſt abſolutam opuſculi impreſſionem uti obſervat Sal. M. de Blaſis. Sed probabile admodum eſt errorem typograph. in eam notam irrepſiſſe; ſicut irrepſit in Epiſtolam ipſius de Blaſis, pag. 274. (tomi XX. d'Opuſcoli di Autori Siciliani) lin. 2. ubi opuſculum impreſſum fuiſſe dicitur 26. Junii, loco 26. Maii. Exſt. in Corſiniana.

IX.

Digitized by Google

FLOREN TIÆ.

IX.

Incomincia ellibro deuoto & utile compoſto da Maeſtro GIOVANNI GERSONE cancieliere diparíſio della imitatione di Chriſto Ieſu & deldiſpregio di tutte le coſe delmondo.

In calce:

Impreſſo in Firéze p Maeſtro Antonio Miſcomini Adi. XXII. di giugno. M. CCCCLXXXXI.

(*in* 4°.)

Editio eſt optimo charactere Romano cum ſignaturis tantummodo, quae pertinent ab *a* uſque ad *n iiii.* omneſque foliorum faſciculi ſunt quaterni, adeoque foliorum ſumma 104., quorum poſtrema quatuor ſiſtunt lemmata capitulorum quatuor librorum operis. Editionem commodatam habui a fel. mem. Abb. Nic. de Roſſi dum viveret. Reperitur in Corſiniana, & in Biblioth. Em. Card. Valentii Gonzagae.

X.

MATTHAEI boſſi veronenſis ca
nonici regularis ad timo
theum veron. canon. re
gul. præconem dei ſum
mum de veris ac ſaluta
ribus animi gaudiis.
Prohemium foeliciter
incipit

In fine:

IMPRESSIT.
FLORENTIAE
Ser Franciſcus Bonaccur
ſius. Anno Salutis
M. CCCC.
.LXXXXI.
Sexto Idus
FEBRVARII.

(*in* 4°.)

Perpulchra editio, cui decus adjungat Epiſt. Politiani ad Laur. Medicem, qua Boſſi opus a ſe & Joanne Pico vehementer probatum, legendum miſit: *Delectaberis arbitror* (inquit prope finem) *argumento*, *ſenſibus*, *indole*, *nitore*, &c. *Ac ſi tuus hic etiam acceſſerit calculus, dabitur opera protinus ut in multa liber*

ber exemplaria transfundatur. Vale. Nulla temporis nota ſignata eſt haec epiſtola, quae totam primam paginam & ſequentis lineas novem occupat. FLORENTIÆ.
Folio ſecundo incipit ipſius Boſſi prooemium ad Timotheum Veronen. Can. Regul., quod quatuor fere occupat paginas. Folio V. incipit opus ipſum, praefixo hoc titulo:

INTER MATTHAEVM VERON. ET
SERAPHIM PATAVVM CANONI
COS REGVLARES DE VERIS AC
SALVTARIBVS ANIMIS GAVDIIS
DIALOGVS INCIPIT

TOLLE GVSTA EXVLTA.

Editio eſt cum ſolis ſignaturis, & regiſtro, in quo decem deſcripti ſunt quaterni & unus quinternus, ſeu folia 90., ex quibus primum & ultimum vacant. Exſtat in Caſanat. & Corſiniana.

XI.

„ LVNARE ovvero Tacuino perfecto in lingua Fiorentina per
„ l'anno 1491. ſino all'anno 1550. Firenze 1491. *in* 4°.

Ex Catal. Biblioth. Abb. Nic. de Roſſi, pag. 56.

XII.

„ PROEMIO di Bartol. Fontio a Fran. Baroncini nella tradu-
„ zione delle Epiſtole di Falaride, *colla medeſima traduzione*. Firen-
„ ze 1491. *in* 4°.

Paitonus ex Fabricio, Biblioth. M. & Inf. Lat. Giandonati pag. 414.

XIII.

„ La vendetta di noſtro Signore Jeſu Chriſto facta da Tito e
„ Veſpaſiano, Poema di BERNARDO PVLCI. Firenze 1491.
„ *in* 4°.

Duo de hoc Poematio notat Quadrius tom. VI. pag. 148. I. ex charactere apparere ipſum impreſſum fuiſſe a Franciſco Bonaccurſio; II. ſine dubio opus eſſe Bernardi Pulcii, etſi cum Pulcii, cum Bonaccurſii nomina in ipſo deſint. Editionem agnovit Ferd. Giandonati pag. 192.

MCCCCLXXXXII.

FLORENTIÆ.

MCCCCLXXXXII.

I.

Hiſtoria Fiorentina di LEONARDO ARETINO tradotta da Donato Acciajoli.

Ad calcem :

FINE Del duodecimo & ultimo libro della hiſtoria del Popolo Fiorentino compoſta da Meſſer Lionardo aretino ĩ latino. Et tradocta in lingua thoſcana da Donato Acciaiuoli adi. xxvii. dagoſto. M. cccclxxiii.

Impreſſo in Firenze per Bartholomeo. p. Fiorentino: Nellanno
del M. CCCCLXXXXII. Adi V. di Giugno.
LAVS IMMORTALI DEO.

(*in fol.*)

II.

Hiſtoria Fiorentina di meſſer POGGIO tradotta in volgare da Iacopo di lui figlio.

In calce:

Finito loctauo & ultimo libro della hiſtoria Fiorentina di Meſſer Poggio tradocta dilingua latina in lingua toſcana da Iacopo ſuo figliuolo Impreſſo in Firenze per Bartolomeo .p. fiorentino nel M. CCCC. LXXXXII. adi. III. di Septembre.

LAVS DEO

(*in fol.*)

Quiſquis fuerit typographus, qui utramque hanc hiſtoriam, ac Fl. Joſephi hiſtor. de Bello Judaico, ſub anno 1493. referendam, impreſſit, & in quibus ſolam primam ſui nominis literam *P* ſcripſit, certum eſt eum typographiae Florentinae decus adjunxiſſe: Romano ſiquidem pulchroque charactere uſus eſt, ex eo genere, quod Silvium majorem vocant, qualis plane decere videtur Hiſtoricos libros omnium manibus terendos; & praeterea ſobrie admodum compendia literarum adhibuit.

Prima ex his Hiſtoriis ab Interprete dicata fuit: *Alli excellentiſſimi Signori Priori di libertà e gonfaloniero di giuſtizia del Popolo fiorentino*, Epiſtola ſeu prooemio ipſi praepoſito, in quo prope finem ſic loquitur:

„ Io Donato Acciaioli voſtro fedeliſſimo cittadino deſidero in queſta mia tra-
„ ductione....... eſſere di tale eloquenza, che poteſſi a voſtri comandamenti
„ ſufficientemente ſatisfare, & con uno elegante & copioſo ſtile in qualche par-
„ te riſpondere alla degnità del ſermone latino. Ma voi piglierete la fede, &c.

Huic prooemio ſubjungitur Auctoris prooemium, ad cujus calcem legitur:

Comincia il primo libro dela Hiſtoria Fiorentina,

quo lemmate terminatur prima pagina folii ſignati *a* 3. In exemplo Abb. Nic. de Roſſi, quod unum hactenus vidi, deeſt folium ſignatum *a* 1, in quo fortaſſe vel operis titulus, vel index librorum operis continetur.

Ti-

Titulus ſecundae Hiſtoriae praepoſitus, qui totus majuſculis literis exaratus eſt, ſic habet. „ Prohemio di Jacopo di meſſer Poggio allo illuſtriſſimo ſignor „ Federico da Montefeltro conte di Vrbino nella Hiſtoria Fiorentina di meſſer „ Poggio ſuo padre, et tradocta da lui di Latino in lingua Fiorentina „; quod Prooemium quatuor occupat paginas. In exemplo Ab. de Roſſi, ante ejuſmodi prooemium, duo habentur folia, quae indicem capitulorum octo librorum Hiſtoriae continent; & quae non incongrue poſtponi potuiſſent: ſignaturae ſiquidem majuſculis literis expreſſae incipiunt ab citato prooemio, & pertingunt uſque ad *O 6.* qua nota ſignatur ſextum folium ultimi ſcapi, qui quinternus eſt, cum praecedentes omnes quaterni ſint, licet ſpeciem praeferant quinternorum, eo quod & quintum folium cujuslibet eorum, debita litera & numero 5 ſignatum ſit, ſicuti ſextum ultimi ſcapi notatum eſt num. *6.* Signaturae primae Hiſtoriae minoribus alphabeti literis conſtant, & pertinent uſque ad *bb 6.*, qui ſcapus, non ſecus ac in altera, quinternus eſt, cum praecedentes omnes quaterni ſint.

FLORENTIÆ.

III.

PLOTINI Philoſophi Platonici opera philoſophica, Latine ex verſione Marſilii Ficini, cum eiuſdem argumentis, & in quoſdam libros commentariis.

In fine:

MAGNIFICO SVMPTV LAVRENTII
MEDICIS PATRIAE SERVATORIS
IMPRESSIT EX ARCHETYPO
ANTONIVS MISCOMINVS
FLORENTIAE
ANNO. MCCCC. LXXXXII
NONIS MAII.

REGISTRVM.

(*in fol.*)

Primum folium in duobus exemplis Biblioth. Caſanat. omnino vacat. Secundum ſignatum *a ii.* continet:

PROHEMIVM MARSILII FICINI FLORENTINI IN PLOTINVM
AD MAGNANIMVM LAVRENTIVM MEDICEM
PATRIAE SERVATOREM

Folio iii. incipit Plotini Vita compoſita a Porphyrio diſcipulo ſuo, traducta vero a Marſilio Ficino Florentino, ſubjectis teſtimoniis aliorum ſcriptorum, Longini cumprimis, & adjecta poſtremo diſpoſitione librorum qui ſunt 54. in ſex novenarios diſtributi, quae omnia viginti prioribus voluminis paginis continentur. Pag. 21. habetur Exhortatio Ficini ad auditores in lectionem Plotini; & infra incipit argumentum ejuſdem in primum librum Plotini. Ad calcem ante ſubſcriptionem legitur Ficini Epiſtola ad Magnanimum Petrum Medicem, & infra ſubſcriptionem poſitum eſt regiſtrum cum inſigni typographi. Regiſtrum exhibet 44. foliorum faſciculos, ſubjecta hac declaratione: *omnes ſunt quinterni*

FLORENTIAE. *praeter* b, *qui eſt quaternus & o qui eſt ſexternus*. Hiſce accedunt duo alia folia, in quibus continetur *emendationum plurimum*.

IV.

„ Tractato dello amore di Ieſu Chriſto compoſto da frate HIE-
„ RONIMO da Ferrara. in Firenze per Antonio Miſchomini
„ 1492. *in* 4°.

Ex Catal. Biblioth. D. de la Valliere, tom. I. pag. 254.

V.

Incominciano alcuni ſingulari tractati di frate
VGO PANZIERA de frati minori. Et in queſto pri
mo tractato parla della pfectione. Et prima di
certi ſuoi ſtati in generale.
In calce:
Impreſſo in Firenze per Antonio Miſchomini
.M. CCCCLXXXXII.
Adi. VIIII. di Giugno
(*in* 4°.)

In exemplo Biblioth. Caſanat. duo praeeunt folia, quae indicem capitulorum cujuslibet tractatus (qui ſunt num. XIII.) continent; deſignata charta, in qua unumquodque quaerendum eſt: hujus enim libri chartae, ſeu folia anteriori facie, in ſummo, congruo numero notata ſunt; eorumque poſtremus eſt LXXXXII. Praeter numeros, & ſignaturis inſignitum eſt volumen, incipientibus a primo operis folio, ſignato *a* 1, & deſinentibus in *m* 11. Priora duo folia, quae tabulam continent, nec numeris nec ſignaturis diſtincta ſunt. Ultimo folio verſo ſub ſubſcriptione habetur inſigne typographi. Character Romanus & elegans. Editionem hanc refert cl. Morellius tom. IV. Biblioth. Pinell., pag. 19. ubi monet, eam praeceſſiſſe edit. Laur. de Morgianis & Soc. hujuſmet anni, paulo poſt referendam.

VI.

Tractato dell'humiltà compoſto p frate HIERONYMO
da Ferrara
Ad calcem:
FINIS.
Impreſſo in Firenze per Antonio Miſchomini
Adi ultimo di giugno. M. CCCCLXXXXII.
(*in* 4°.)

Charact. Rom. elegans, cum ſignaturis tantum. Folia 14. quorum primum rectum exhibet imaginem Crucifixi ligno inſculptam, duobus angelis ejuſdem brachia ſuſtentantibus; & ſupra eandem adducta inſcriptio; verſum vacat. Exſtat in Bibliotheca Em. Card. Valentii Gonzagae.

VII.

VII.

Tractato o vero Sermone della orazione compoſto
da frate HIERONIMO da Ferrara

In fine:

Impreſſo in Firenze, per Antonio Miſchomini
Anno. M. CCCCLXXXXII. adi XX. doctobre
(*In* 4°.)

Sub adducto titulo habetur imago Chriſti in monte Oliveti orantis cum tribus diſcipulis dormientibus: folium verſum vacat. Sequenti folio ſignato *a ii.* incipit opuſculum, quod in tres particulas dividitur, & ſignatur uſque ad *b iii.* *a* quaternus eſt. Character rotundus, ſed non ex pulchrioribus Miſchomini; deſunt numeri, cuſtodes & regiſtrum. Exſt. in Caſanat.

VIII.

ANGELI POLITIANI prelectio in priora Ariſtotelis
Analytica. Titulus Lamia

In fine:

Impreſſit Florētiæ Antonius Miſcominus Decimo
octavo Kal. decembris. M. CCCC. LXXXXII.
(*in* 4°.)

Editio eſt optimo charactere Rom., eodem prorſus quo Plotinus, cum ſignaturis tantum, & inſigni typogr. ſub ſubſcriptione, quae occurrit ultimo fol. recto: folia XVI. Exſt. in Caſanat.

IX.

Tractato belliſſimo & deuoto compoſto da VGO PĀ
TIERA da Prato dellordine de frati minori.

In fine:

Impreſſo in Firenze. A di. XV. di Dicembre. M.
CCCCXXXXII. Per Ser Lorenzo de Morgiani.
& Giouanni da Maganza.
(*in* 4°.)

Sub recitato titulo habetur imago cujuſdam S. ſcribentis ligno inſculpta; folium verſum vacat. Editio eſt eodem charactere ac opus S. Antonini, inſcriptum: *Curam illius habe*, ſub anno ſeq. referendum, & cum ſignaturis tantum, ſicut illud: utrumque commodatum habui a ſ. m. Abb. Nic. de Roſſi, dum viveret.

FLORENTIAE.

X.

„ Alcuni ſingolari Tractati di VGO PANTIERA da Prato. *Fio-*
„ *renza per Ser Lorenzo de' Morgiani e Giovanni da Maganza* 1492.
„ *in* 4°.

Morellius in Catal. Biblioth. Pinell. tom. 4. pag. 19.

XI.

„ La Vendetta del noſtro Signore Ieſu - Chriſto, facta da Tito
„ e Veſpaſiano: Poema. In Firenze, ſenza nome di Stampatore,
„ a di 3. di Marzo, l'anno 1492. *in* 4°.

Deburius, *Bibliogr. Inſtruct.*, *Belles lettres*, tom. I. pag. 686. Ante Deburium editionem in ſuis Originibus retulit Orlandius, pag. 153. Vide ad annum 1491. num. XIII.

XII.

„ MATTHAEVS BOSSVS de veris ac ſalutaribus animi gaudiis.
„ Florentiae per Franciſc. Bonaccurſi 1492. *in* 4°.

Orlandius, par. II. pag. 302.

XIII.

MATTHAEI BOSSI Can. Reg. Lateran. Recuperationes Feſulanae, Ioanni Medici Card. inſcriptae & dicatae. Florentiae 1492.

Eſt haec prima hujus operis editio, cujus locupletiſſimus teſtis eſt ipſe auctor Boſſus in Epiſt. ad P. Baroccium Epiſc. Patavinum, Editioni Bonon. anni 1493. hujuſmet operis praepoſita. Errant autem, & vehementer quidem, qui hoc opus titulo *partis primae Epiſtolarum* Boſſi enuntiant. Vide in *hoc Specimine* pagg. 86. 87.

XIV.

„ Divoto tranſito di S. Girolamo. *Firenze a di* 13. *di Febbrajo*,
„ ſenza Stampatore 1492. *in* 4°. En lettres rondes, & ſans chifres
„ ni reclames, mais avec ſignatures.

Ex Catal. Librorum P. Antonii Crevennae, tom. VI. pag. 127. &c.

XV.

MARSILII FICINI Commentaria in libros Dion. Areopag. de Myſtica Theolog. & de Divinis Nomin.

Vide ad annum 1496.

MCCCCLXXXXIII.

MCCCCLXXXXIII.

I.

MARSILII FICINI de Sole et Lumine *libri duo ad* Petrum Medicem .

Ultimo folio verſo legitur:

Impreſſit ex archetypo Antonius Miſchomi
nus Florentię Anno Salutis . MCCCC.
LXXXXIII. Pridie Kal. Februarias.

(*in* 4°. *par.*)

Primum folium rectum omnino vacat: eodem verſo legitur:

MARSILII FICINI PROHEMIVM IN LI
BRVM DE SOLE AD MAGNANIMVM
PETRVM MEDICEM

quod totam paginam occupat. Lib. de Lumine terminatur cap. XVI. poſt quod ſequitur *Apologia in librum ſuum de Sole & Lumine*, quae tribus conſtat Epiſtolis: prioribus duabus ipſius Ficini; I. ad Phil. Valorium data XI. Jan. 1493.; II. ad Martinum Uranium Praenniagerum Germanum, commendata die XVIII. ejuſdem menſis; III. Bindacii Recaſolani ad Gregorium Alexandrinum, cui ſubjunctus eſt Catalogus librorum a Marſilio tum compoſitorum, tum traductorum, ſub quo poſita eſt typogr. ſubſcriptio, & infra, ejuſdem inſigne. Solis ſignaturis inſtruitur; folia 36. Extat in Calanat., Corſin., &c.

II.

„ Libro di Giuocho da Scacchi intitolato de Coſtumi de gli
„ huomini et degli offitii de Nobili . (*in fine*): Finito è il libro
„ utile et bello del giuoco degli Scachi intitolato degli coſtumi
„ degli huomini e degli uffitii de Nobili e d'altri humani ſtati.
„ compoſto per Maeſtro Iacopo dacciesſole (*così*) dell'Ordine de
„ Frati Predicatori ad honore e ſolazzo de Nobili maximamente
„ di coloro che ſanno il giuoco degli Scacchi . Impreſſo in Fi-
„ renze per Maeſtro Antonio Miſcomini. Anno MCCCCLXXXXIII.
„ adi primo di Marzo, in fol. *Argelati*.

„ Che aggiunge: non c'è nome di traduttore alcuno, ed è bella edizione. Li-
„ bro veduto da noi in varie librerie tanto in Firenze che in Bologna, e fra
„ quelle di Milano nell'Ambroſiana, e nell' altra più volte lodata de' Signori
Marcheſi *Gregorio*, ed Abate *Aliprando* fratelli Viſconti.

Haec cl. Paitonus, *Bibliot. degli Autori Antichi volgarizzati*, tom. II. pag. 185. Editio exſtabat in Biblioth. Pinell. & refertur in ejuſd. Catal. tom. V. pag. 97.

in

Digitized by Google

FLORENTIAE. in Biblioth. Cappon. uti liquet ex ejuſd. Biblioth. Catal. pag. 116., ubi ea paucis recenſetur, & figuris ligno inſculptis ornata eſſe annotatur, quod neque Argelatus, neque Paitonus tetigerunt. Exſtabat denique in ampliſſima collect. Libb. P. Ant. Crevennae.

III.

Sermoni dello Egregio doctore Diuo AVRELIO AVGV
STINO | Padre dellaregola heremitana: di piu utiliſſime vir
tu et ſãcti ameſtramẽti cõducẽti allagloria di uita eterna

In fine:

Impreſſo in
FIRENZE
Per Maeſtro Antonio Miſcomini
Anno. M. CCCCLXXXXIII. Adi. XXVIII.
DI GIVGNO.

(*in* 4°.)

Quid primo hujus editionis folio contineatur, certo affirmare non poſſum; quod exemplo Biblioth. Caſanat., quod unum in praeſentia mihi videre licet, illud deſit. Recitatus titulus occurrit in fronte folii ſignati *a ii.*, a quo incipit primus ſermo; quodque certe eſt ſecundum folium voluminis. Probabile autem eſt primo folio haberi imaginem S. Doctoris, ſicuti habetur in edit. Franciſci de Dino hujuſmet anni paulo poſt referenda. Ultimo fol. recto occurrit, *Tavola de ſermoni che ſi contengono in queſto libro*, qui ſunt num. XVIII., & eodem verſo typographi ſubſcriptio, cum ejus inſigni. Conſtat ex tribus quaternis, uno terno, & uno duerno, quibus debitae adſcriptae ſunt ſignaturae: reclamantibus autem, numeris & regiſtro caret. Character Romanus eſt valde pulcher; altus tamen a ſpecioſiori, quo Miſchominus varia alia impreſſit opera. Exſt. in Corſiniana, Caſanat. &c.

IV.

ZACHARIAE LILII
VICENTINI
CANONICI
REGVLA
RIS OR
BIS BRE
VIARIVM
FIDE COM
PENDIO OR
DINEQ. CAP
TV AC MEMO
RATV FACILLIMVM
FOELIX ET GRATVS LEGITO

In

FLORENTIAE.

In fine:

IMPRESSIT
Florentię Antonius Miſcominus
Anno Salutis. M. CCCCLXXXXIII.
Nonis Iuniis,

in 4°.

Duae praecunt Epiſtolae: prima ipſius Lilii ad Matthaeum Boſſum, qua librum ipſi dicat, ejuſque conſtructionis rationem paucis explicat; II. ipſius Boſſi reſponſiva in operis commendationem: quae ſimul quinque fere priores occupant paginas. Pagina ſexta exhibet allatum titulum eleganti ornatu, ligno inciſo incluſum. Pagina 7. agitur de quinque orbis zonis, deſignatis tribus ejus partibus, eo tempore notis, *Aſia* nimirum, *Africa* & *Europa*, quarum extenſio, & poſitio duabus figuris ſequenti pagina utcumque exhibentur. Pagina nona tandem incipit opus ipſum ordine alphabet. inſtar lexici digeſtum: cui ad calcem generalia quaedam ad Geographiam pertinentia ſubnectuntur, ad quorum finem poſita eſt typographi ſubſcriptio. Poſt haec ſequuntur tria alia folia, in quibus ordine alphabetico deſcripta ſunt nomina urbium celebriorum, *quae in hoc libello continentur*, & infra poſitum eſt typographi inſigne. Signatur ab *a* *i.* uſque ad *v* *iii.*, omneſque ſcapi, primo excepto qui duernus eſt, & ultimo qui ternus, ſunt quaterni. Caetera typographica adjuncta deſunt. Exſt. in Caſanat. in Corſiniana, &c.

V.

SPECHIO (*ſic*) DI CROCE

In calce:

Impreſſo in firenze per maeſtro Antonio Miſchominini (*ſic*) nell anno. M. CCCCLXXXXIII.
Adi XIIII. di Nouembre

(*in* 4°.)

Sub adducto titulo habetur figura, ligno inſculpta, quae Jeſum Chr. crucifixum cum latronibus, adſtantibus piis mulieribus, dilecto diſcipulo, Longino, lanceam tenente, judaeorum militumque cataphractorum turbam repraeſentat. Altera pagina ejus folii omnino vacat. In fronte ſequentis folii recti legitur: DIVOTO ET MORALE LIBRO INTITOLATO SPECHIO DI CROCE PROLAGO, ſine auctoris nomine. Fere omnes capitales literae florentes ſunt, valdeque pulchrae. Character Romanus eſt & elegans. Poſtrema duo folia tabulam capitulorum continent, & ad ejus calcem poſita eſt typogr. ſubſcriptio, cum ejus inſigni. Signatur ab *a* uſque ad *o* *ii.* omneſque ſcapi, ultimo excepto, ſunt duerni. Exſt. in Caſanat.

VI.

„ Della imitatione di Ieſu Chriſto di meſſer GIOVANNI GERSO-
„ NE (THOM. a KEMPIS). In Firenze, per Ant. Miſchomini, 1493.
„ *in* 4°.

Ex Catal. Biblioth. D. de La Valliere, tom. I. pag. 248. Editionem retulit Orlandius, parte 2. pag. 336.

VII.

Digitized by Google

FLORENTIAE.

VII.

Sermoni dello egregio doctore Diuo AVRE
LIO AVGVSTINO padre della reghola heremi-
tana di piu utiliſſime uirtu cōducenti alla glo
ria diuita eterna molto diuoti.

In fine:

Fine deſermoni diuotiſſimi del glorioſo meſ-
ser sc̄o Auguſtino traducti. dilatina inlīgua fio
rentina remendatiſſimi p̄ huomini. docti ipſſi cū
sīgular diligentia p̄ Frāceſco didino daſirenze
adi .V. digiugno. MCCCCLXXXXIII.

(*in* 4°.)

Editio eſt charactere Gothico grandiori cum ſignaturis tantum, pertinentibus ab *a* 1 ad *g* 3. Sex priores foliorum faſciculi quaterni ſunt; poſtremus, ternus. Frons operis ornatur effigie S. Doctoris ſtantis, dextera librum, ſiniſtra paſtorale tenentis, ſupra quam legitur recitatus titulus. Ultimo folio recto habetur Sermonum index; & infra typogr. ſubſcriptio; verſum vacat. Exſt. in Caſanat. & apud Can. Devoti.

Editionem refert Laerius, tom II. ſui Indicis, pag. 163. ſed parum accurate; & ex ejus verbis apparet, ipſum prae manibus habuiſſe exemplar imperfectum, cui nimirum deerat primum folium, in quo ſupra imaginem S. Auguſtini verus titulus occurrit: quem enim ipſe affert ex verbis ſubſcriptionis in partes duas diſcerptis, confictum eſſe manifeſtum eſt. Meminit capitalium, quibus libellus ornatur, nihilque tangit de imagine S. Auguſtini praecipuo libelli ornamento. Caeterum recte obſervavit editionem ignotam fuiſſe Maettario (addere potuiſſet, Orlandio, Mannio, Argelato, & Deniſio); ſed omittendus fuiſſet Index Biblioth. Capponianae, in quo ſoli libri in ea exſtantes recenſentur.

VIII.

INCOMINCIA IL PROEMIO DI IOSEPHO EBREO
NEL LIBRO DELLA HISTORIA DELLA GVER
RA HEBBONO IGIVDEI COROMANI

In fine:

Impreſſo in Firenze per Bartholomeo. P. adi VI. di Luglio.
MCCCCLXXXXIII.

(*in fol.*)

Eſt hic tertius liber hiſtoricus mihi notus, qui e prelo Bartholomaei. P. Florentiae prodiit, non minori ſtudio & diligentia, quam priores duo ſuperiori anno recenſiti, excuſus. Praemittitur auctoris anonymi prooemium, in *laude della biſtoria & dell' opera o uero libro di Ioſepho hiſtorico preſtantiſſimo con ſommo ſtudio & diligentia impreſſo*, quod totum primum folium (1) verſum occupat, recto vacante. Solis ſignaturis inſtruitur, quae incipiunt a folio ſequenti, quod

(1) Hoc folium addititium eſt, neque in ſignatararum ſerie comprehenditur.

quod eſt operis primum & ſignatur *a i*, & pertinent uſque ad ℞ iii. Praecedentes omnes foliorum faſciculi, quaterni ſunt. Character idem eſt ac hiſtoriarum Florentin., de quibus ſuperiori anno dictum eſt. Editio refertur ab Argelato, & Paitono, qui pulcherrimam & rariſſimam eam vocant, operiſque interpretem incertum, dicunt. Recenſetur quoque a Giandonato in nova edit. Biblioth. Haymi, pag. 7. Ext. in Caſanat., & Corſin. FLORENTIAE.

IX.

Tractato uolgare difrate ANTONINO arciueſcouo di
Firenze che e intitolato Curam illius habe.

In fine:

Impreſſo in firenze per Ser Lorenzo de morgiani &
Iañi di Piero di magáza oggi queſto di xxiii di mag
gio. M. cccc. lxxxxiii.

(*in* 4°. *par.*)

Sub recitato titulo viſitur S. Archiepiſcopi ſcribentis figura ligno inſculpta. Sequenti folio ſignato *a* a. incipit tractatus ipſe, cujus ſignaturae pertingunt uſque ad *ll*. Scapi omnes uſque ad *i*, quaterni, *k* ternus, *l* duernus. Ultimo folio verſo alia occurrit S. Archiep. figura poenitentem abſolventis. Character non nimis pulcher. Exſtabat apud Nic. de Roſſi: modo in Corſin.

X.

LIBRO molto deuoto e ſpirituale de fructi della lingua.

In fine:

Impreſſo infirẽze appreſſo a ſancta
maria maggiore per Ser Lorenzo mor
giagni & Giouãni di Piero tedeſco dama
ganza. Adi quatro di ſeptembre.
MCCCCLXXXXIII.

(*in. fol. par.*)

Adductus titulus, qui eſt charact. ſemigothico grandiori, occurrit primo folio recto ſupra imaginem Salvatoris glorioſi, quae eſt ſecunda ex tribus figuris, quae ornant *Montem S. Ant.* Bettini, ab his ipſis typographis impreſſum anno 1491., et de quo ſuo loco habitus eſt ſermo. Folium verſum omnino vacat. Seq. folio recto, columna prima legitur:

Prolago del libro intitolato E fructi
della lingua compoſto da frate Dome
nico cavalcha da Vico Piſano dellor-
dine de predicatori

Ad cujus calcem ſubjiciuntur ſingula totjus operis capitula, ſeu capitulorum argumenta, quae ſunt num. XXXVII., quibus fere terminatur totum folium verſum. Duae priores capitales florentes ſunt & valde pulchrae, prima praeſertim, quae altera multo major eſt. Character Rom., idem omnino ac Montis S. Dei, & Pun-

FLOREN-TIÆ. Pungilinguae, antea impreſſorum ab hiſcemet typographis. Signatur ab *a*, uſque ad *o* *m*. omneſque foliorum faſciculi terni ſunt, primo excepto, quo comprehenditur nominata figura, quae in regiſtro, quod eſt in fine, primo loco recenſetur. Exſtat in Caſanat., & Corſiniana.

MCCCCLXXXXIV.

I.

La buccolica di VIRGILIO traducta di latini in uulgari verſi per Bernardo Pulci a Lorenzo de Medici; con due elegie e un Sonetto del medeſimo — Buccolica di Franceſco de Arſocchi Seneſe — Buccolica di Hieronymo Benivieni Fiorentino — Buccolica di Iacopo Fiorino de Boninſegni, &c. *in calce*:

Finite ſono le quattro Buccoliche ſopradecte. Con una elegia della morte di Coſimo. Et unaltra elegia della morte della Diva Simonetta. Et riſpoſta della decta Diua Simonetta. Et unaltra elegia dinuouo adgiunta.

Impreſſo
in Firenze
per Maeſtro
ANTONIO
MISCHOMINI
ANNO. M. CCCC. LXXXXIIII.
ADI. XVIIII. DEL MESE DAPRILE.
(*in* 4°.)

Quid inter novam hanc Bucolicorum carminum editionem, & antiquiorem anni 1481. interſit, ex allata ſubſcriptione ſatis clare intelligitur: praeter quatuor diverſorum Auctorum Bucolica carmina, duaſque elegias, primam in obitum Coſmi Medicis, alteram in obitum divae Simonettae cum Reſponſione ejuſdem, memoratur & Elegia recens addita, quae Latina eſt, & hoc titulo praenotatur: P. M. *Elegia ad Florentiam in laudem Hieronymi Beniuieni, Florentini, qui bucolicum carmen ediderat ethruſco carmine*: quae Elegia in priori editione non occurrit. Ultimo folio recto exhibetur regiſtrum libri, ex quo apparet ejus folia, etſi aliquanto plura contineant quam prima editio, pauciora tamen eſſe, quam folia primae, quod idcirco huc afferre operae praetium exiſtimo:

REGISRO (*ſic*)
a b c d e f g h i k l m n

Subjecta hac declaratione:

Tutti ſono quaderni excepto .m. che e terno et .n. che e duino.

In antiquiore editione, ſignaturae pertinent ab *a* uſque ad *q*, omneſque faſciculi

culi quaterni ſunt, praeter *ſ* & *q*, qui ſunt terni; ut ſuo loco notatum eſt. Charact. rotundus & pulcher. Extat in Corſin. & Caſanat. (1) FLORENTIAE.

II.

„ GIOVANNI GERSONE *Cancelliere di Pariſio*, Della Imitatione
„ di Chriſto Gieſu, et del diſpregio di tutte le choſe del Mondo.
In calce:
„ Finita e queſta opera utile et tucta piena di ſpirituale devotione
„ decta della imitatione di Chriſto et del diſpregio delle coſe mon-
„ dane, con un divoto tractato del Sacramento del Altare compoſta
„ per meſſer Giovanni Gerſone. Impreſſo in Firenze per maeſtro
„ Antonio Miſchomino anno ſalutis M. CCCC. LXXXXIIII. adi pri-
„ mo di Luglio. *in* 4°.

Ex Appendice Mittarellii ad Codd. mss. Biblioth. S. Mich. Venet. prope Murianum, col. 171. Editio exſtabat apud f. m. Abb. Nic. de Roſſi: modo reperitur in Corſin.

III.

LIBRO
DELLI COMANDAMENTI
DI DIO
DEL TESTAMENTO VECCHIO
ET NVOVO
ET SACRI CANONI
COMPOSTO
Da Frate MARCO DAL MONTE
Sancta Maria in gallo Dellordine
de Frati Minori ꝛ della Provincia
della Marcha di Ancona

In fine.
Finito eꝛ queſto utiliſſimo tractato delli comandamẽti
conſigli et ſacri canoni della ſancta madre eccleſia xpiana
catholica Romana. Impreſſo in Firenze per maeſtro An
tonio Miſcomini Anno. M. CCCCLXXXXIIII.
(*in* 4°.)

Allatus titulus occurrit primo folio recto; & infra ipſum poſita eſt figura ligno inſculpta, quae religioſum Ord. Min. e ſuggeſtu ad populum concionantem exhibet. Eodem verſo habetur Index, de' *Libri neceſſarj alla ſalute humana Corporale, Temporale et eterna*. Sequens folium verſum ſiſtit *la figura della vita Eterna, ovvero del paradiſo, et delli modi et vie di pervenire a quella*, cujus figurae partes ſingulae exponuntur, & declarantur duobus ſequentibus foliis, ſive ter-

u u 2 tio.

(1) Exemplum Caſanat. deficiens eſt.

Digitized by Google

FLORENTIÆ. tio et quarto. Hiſce ſubjungitur: *Exempio, figura et autorita notabile a ſapere et intendere la neceſſita di queſto libro delli comandamenti di Dio*, quæ quatuor poſteriora primi quaternionis foliola occupant. Poſt hæc incipit opus ipſum, ad cujus ſecundi capituli calcem duæ ſubjunctæ ſunt figuræ, quarum prima deſertum Sinay, altera montem Sinay exhibet, quæ duæ figuræ ligno inſculptae duas integras implent paginas; prima nempe octavam, ſecunda vero nonam operis ipſius. Editio eſt charact. Romano, cum ſignaturis, quæ pertinent uſque ad *L* v. omnesque foliorum faſciculi ſunt quaterniones, praeter ultimum, qui eſt quinternio. Exſtabat apud Abb. Nic. de Roſſi; nunc in Corſin.

IV.

„ HIPPOCRATIS Sententiæ, & in eas Galeni Commentationes Lau-
„ rentio Laurentiano interprete: quas Antonius Miſcominus ex
„ archetypo Laurentii diligenter formulis imprimi curavit. Flo-
„ rentiæ 1494. decimo ſeptimo Kal. Nov. *in* 4°.

Maettarius, pag. 573. nullo laudato teſte. Editionem in utraque ſuarum Originum parte memorat & Orlandius.

V.

Tavola della SALVTE. Per Antonium Miſcominum, Florentiæ 1494. *in* 4°.

Idem, pag. 132. et ex ipſo Maettarius, pag. 587. Utramque hanc edit. Orlandius Miſchomino tribuit: Maettarius de typographo ſilet.

VI.

LIBRO DI FRA CHERVBINO.
In fine:
Impreſſo in Firenze a di. xxviii. di Giugno
MCCCCLXXXXIIII. Per ſer Lorenzo
de Morgiani & Iañi da Maganza.
(*in* 4°.)

Primum folium ornatur figura ligno inſculpta, quae familiam religioſorum S. Franciſci genuflexorum, & orantium in vicinia coenobii exhibet, duce ipſo, ut videtur Divo Franciſco, qui medius inter eos longam complectitur, & adorat crucem; & ſuper ejuſmodi figuram legitur allatus titulus:

LIBRO DI FRA CHERVBINO.

Reliquum omne hujus primi folii vacat. Sequenti folio ſignato *a* ii hic occurrit titulus,

Incomĩcia una opera brieue della vita ſpiri-
tuale del divoto frate Cherubino del ordine de
frati minori obſervanti la quale lui dirizo a la
copo de Borgiani fiorentino.

Paulo

Paulo poſt medium voluminis folio verſo, legitur titulus alterius opuſculi, qui talis eſt: FLORENTIAE.

Incomincia la regola che mâda el padre frate Cherubino della vita matrimoniale a Iacopo de Borgianni.

Eadem ſignaturarum ſerie non interrupta ſignatur utrumque opuſculum, & hae ſignaturae pertinent ab *a* uſque ad *iiii.* omneſque ſcapi quaterni. Character ſemigoth. eſt & grandior, alius tamen ab eo quo ſunt Sermones nomine S. Auguſtini inſcripti, ad FF. in Eremo. Exſt. in Caſanat., & Corſin.

VII.

Prohemio ſopra la expoſitione del Paternoſter cõpoſta in latino da fra HIERONYMO da Ferrâra Del lordine (*ſic*) de frati predicatori: traducta p gli deuoti cõtemplatori da uno ſuo amico in vulgare. Con una Epiſtola della comunione ad una devota donna Bologneſe

In calce:

FINITA

E queſta devota et utile expoſitione del pater noſtro
compoſta da fra Hieronymo da Ferrara dellor
dine de frati predicatori. Et una bella
epiſtola della comunione
auna deuota donna
Bologneſe
Impreſſa
In Firenze
per Maeſtro
Antonio Miſchomini
Anno. M. CCCCLXXXXIIII.

(*in* 4°.)

Pulcherrima editio, optimo charactere Romano, cum ſignaturis tantum, quae pertinent ab *a* uſque ad *c* iiii., treſque ejus ſcapi ſunt quaterni. Exſtat in Caſanat. & Corſiniana.

VIII.

TRACTATO O VERO LIBRO CHIAMATO
PVNGI LINGVA

In fine:

Impreſſo in Firenze con ſomma diligêtia correpto adi
dieci di Giugnio. M. CCCCLXXXXIIII.

(*in* 4°.)

Sub

FLORENTIÆ. Sub ejuſmodi titulo habetur figura ligno inciſa, quae ad dexteram duos religioſos ord. PP. ante fores propriae domus, ut videtur, ſtantes, eorumque primum cum aliquot mulieribus velatis ad ſiniſtram, & ipſis ante fores proprii monaſterii ſtantibus, loquentem exhibet; quae eadem figura occurrit in opuſculo quodam Hieronymi Savonarolae ad Viduas, infra referendo. Reliquum omne ejus folii vacat. In fronte ſeq. folii ſignati *a* 2. legitur:

IN NOMine patris & filii & ſpiritus ſancti Amen
Incomincia elbelliſſimo & utile tractato contro alpe
cato della lingua
Prolago ſopra decta opera compilata & facta per frate
Domenico Caualcha da Vico Piſano frate predicatore.

qui prologus totam primam folii faciem occupat: faciem verſam cum maxima parte faciei rectae folii tertii, occupat index capitulorum operis, quae ſunt num. XXXI., et infra ipſum incipit capitulum primum. Character Romanus eſt & valde pulcher. Signaturae pertinent ab *a* uſque ad *o* 4, omnesque foliorum faſciculi quaterni ſunt. Variae occurrunt editiones Florentinae hoc eodem charact. impreſſae, & ſine typogr. nomine. Exſt. apud Can. Devoti, & in Corſiniana.

IX.

ANTHOLOGIA, ſeu collectio Graecorum Epigrammatum litteris Graecis quadratis impreſſa, cum longa Præfatione Latina Ioannis Laſcaris Rhyndaceni ad Petrum Medicem.

Ad hujus calcem:

IMPRESSVM FLORENTIÆ PER LAVRENTIVM FRANCISCI DE ALOPA VENETVM. III. IDVS AVGVSTI M. CCCC. LXXXXIIII.

(*in* 4°.)

Recte obſervavit Deburius perpauca reperiri hujus editionis integra exempla. Poſt operis enim finem, qui quaterno KK IIII continetur, alius ſequitur in integris exemplis foliorum faſciculus minime ſignatus, qui continet Graecum Jo. Laſcaris Rhyndaceni Epigramma, & Epiſtolam Latinam ejuſdem ad P. Medicem, quorum utrumque literis capitalibus non ſecus ac opus ipſum excuſum eſt: Et hic ſcapus ille eſt, qui plerumque deeſt; ſicut deeſt in exemplo Bibliothecae Caſanat., & deerat in exemplo Excellentiſs. B. Cajet. Valentii Gonzagae: quod ut ſuppleret, Vir generoſus & librorum rariorum ſtudioſiſſimus, ſuperiori anno aliud exemplum, in medio duobus foliis deficiens, ſed Epigrammate & Epiſtola Jo. Laſcaris inſtructum, pretio 22. ſcutorum Romae comparavit. Quemlibet faſciculum ex octo foliolis conſtare debere affirmat Deburius: quod etſi veriſſimum judicem, proprio tamen experimento recognoſcere ob temporis penuriam non licuit. Totum opus in ſeptem ſectiones dividitur; quarum unicuique ſua praeponitur tabula, quid in iis contineatur, oſtendens, e. c. ΕΙΣ ΑΓΩΝΑΣ, ΕΙΣ ΑΜΠΕΛΟΝ. &c. Conferat L. Maettarium in Praefat. ad ſuos Annales, & Deburium, Belles Lettres, num. 2488. Exſt. in Biblioth. privata SS. D. N. PII PP. VI., in Corſiniana, &c.

X.

X.

„ IOANNIS FERRARIENSIS Liber de Vita Coeleſti et Anima-
„ rum immortalitate. Florentiæ 1494. = *Ejuſdem* Opus quadrageſi-
„ male. *ibid. & eodem anno*.

Utrumque opus refert Orlandius in utraque ſuarum Originum parte: In prima, pag. 136. inter editiones, quarum ignorantur nomina impreſſorum; in ſecunda, pag. 323. ubi utramque tribuit Franciſco Bonaccurſio. Neutram in ſui operis textum inſeruit Maettarius, qui pag. 574. unam primi operis editionem Parmenſem per Matthaeum Capcaſam recenſet, varia tamen in ſubjecta annot. (1) circa utramque notans, omnino idcirco videndus.

XI.

MARSILII FICINI Epiſtolæ. Florentiae 1494. *in* 4°.

Maettarius, pag. 789. ex Catal. Menarſ. pag. 368. Editio mihi admodum ſuſpecta. Vide ſub anno ſeq.

MCCCCLXXXXV.

I.

„ Sermoni Volgari devotiſſimi di SANCTO BERNARDO Abbate
„ di Chiaravalle neceſſarii al ben vivere: ridotti in lingua Toſca-
„ na. (*in fine*) Impreſſo in Firenze con ſomma diligenza per Ser
„ Lorenzo Morgiani et Giovanni di Maganza, ad iſtanza di Ser
„ Pietro Pacini da Peſcia. Adi XXVIII. di Gennaio M. CCCC.
„ LXXXXV. *in* 4°.

Hujus editionis deſcriptionem ſic exorditur cl. Paitonus: „ Comincia il libro „ da me veduto ed eſaminato diligentemente nella *Zeniana* per queſto titolo, „ colla effigie ſotto al titolo, di San Bernardo, che lo preſenta alla Sorella, che „ ginocchioni lo riceve; e ſotto l'effigie: Sermone compoſto dal traductore di „ queſta opera in volgare a Lauro ſuo figliuolo religioſo, con otto linee di eſſo „ ſermone. Faccio queſta minuta relazione della prima faccia perchè non mi ſovviene di eſſermi imbattuto di vedere altri libri con tal principio, di maniera „ che da prima ſoſpettai di qualche difetto della copia da me veduta, del qua- „ le in progreſſo non mi accorſi. Al detto Sermone che è lungo tre facce, ſuc- „ cede la tavola de' Sermoni (1) di San Bernardo, i quali ſono LXXIII., e con „ queſta ſi chiude il primo quaderno, &c. Exſt. in Corſiniana.

II

(1) Nec S. Bernardo, nec ejus ſorori Humbelinae convenire monet Mabillonius.

FLOREN
TIS.

II.

COMPENDIVM REVELATIONVM
INVTILIS SERVI IESV CHRISTI
FRATRIS HIERONYMI DE FER
RARIA ORDINIS PRAE-
DICATORVM

Ad calcem:

Impreſſit Florentiae ſer Franciſcus Bonac-
curſius anno ſalutis Mccccclxxxxv.
v. nonas menſis Octobris.

(*in* 4°.)

Numeris, reclamantibus, & regiſtro caret; ſignatur ab *a* i., uſque ad *g* ii., & quinque priores ſcapi quaterni ſunt; ſextus, ternus; ſeptimus, duernus. Deſinit folio recto; verſum vacat. Character rotundus eſt & pulcher. Exſtat in Caſanat., & Corſiniana.

III.

COMPENDIO DI REVELATIONE
DELLO INVTILE SERVO DI IESV
CHRISTO FRATE HIERONY
MO DA FERRARA DELLO
ORDINE DE FRATI PRE
DICATORI.

In calce:

Impſſo ĩ Firenze ꝑ ſer Frãceſcho Buonaccorſi
nel Mcccclxxxxv. A di xviii. di Agoſto.

(*in* 4°.)

Itala haec revelationum Hieronymi Savonarolae editio ſuperiore, quae Latina eſt, antiquior, utrum, ſicuti impreſſione ita & compoſitione vetuſtior ſit difficile dictu eſt. Fieri poteſt ut ipſe Hieronymus utramque compoſuerit; ſed itidem fieri poteſt ut altera ex ipſis haec nempe Itala ab aliquo ejus diſcipulo ex ejuſdem Latino textu adornata fuerit, & tardius in lucem exierit ipſe Hieronymi textus, quam verſio. Quod ſpectat ad typos, nil a praecedenti differt; foliorum tamen numero, aliquantiſper ea major eſt. Quatuor priores foliorum faſciculi, quaterni ſunt; ſequentes tres, terni; ultimus, duernus; & foliorum ſumma 54., cum praeced. ſint tantum 50. Exſt. in Caſanat., & Corſin.

IV.

Operetta molto divota compoſta da frate HIERONYMO da FERRARA dellordine de frati predicatori ſopra e dieci coman damenti di Dio: directa alla Madõna ı ouero Badeſſa del monaſterio delle Murate di Firenze.....

Dc

In calce: FLOREN
Impreſſo ī Firenze adi. xxiiii. doctobre. Mcccclxxxxv. TIÆ.

Frontem opuſculi ornat figura ligno inſculpta (1), quae duos monachos O. PP. cum aliquot mulieribus velatis loquentes repraeſentat, ſupra quam legitur allatus titulus. Solis ſignaturis inſtructum eſt, quae ab *a* pertinent uſque ad *d* 3.; tres priores ſcapi quaterni ſunt; quartus, ternus. Initio cujuslibet praecepti habetur capitalis florens. Extat in Caſanat.

V.

INCOMINCIA IL PROLAGO DEL LIBRO ap
pellato Specchio di vera penitentia compilato da Frate
Iacopo Paſſavanti dellordine de frati predicatori
In fine ante indicem Capitulorum:
Finito illibro chiamato Specchio della uera penitentia
Impreſſo in Firenze a di. xii. di Marzo M. cccc. lxxxxv.
(*in* 4°.)

Primo folio recto habetur figura Salvatoris ſtantis ante aram, qui ſiniſtra excelſam crucem complectitur, dextera ſanguinem in ſuppoſitum calicem effundit. Arae circumpoſitus eſt egregius ornatus tantum patens quantum pagina ipſa; ſupra quem legitur:

Specchio di vera Penitentia.

Verſum fol. prorſus vacat; in fronte ſeq. folii ſignati *a* 2 legitur:

INCOMINCIA IL PROLAGO DEL LIBRO ap
pellato Specchio di vera Penitentia &c., uti ſupra.

Qui prologus paulo minus quam tria integra occupat folia. Folio ſignato *b* incipit opus ipſum; ad cujus calcem adjecta eſt tabula capitulorum, in qua indicantur chartae, ubi unumquodque incipit; etſi chartae ipſae numeris notatae haud ſint: e. g. *della terza ſcientia diabolica a carte* cxxviii. Ultimum hoc capitulum incipit pagina ſecunda folii ſignati *r* 4., poſt quam, ad operis complementum, ſequuntur alia 20. folia, quae adjecta folio 128. ubi incipit ultimum operis capitulum, efficiunt ſummam foliorum 148. qualem plane demonſtrant ipſae ſignaturae, quae pertingunt uſque ad *t* 4., ſuntque faſciculi omnes, quaterni, primo excepto, qui eſt duernus. Capitales florentes ſunt nec invenuſtae, character idem ac Pungilinguae anni ſuperioris. Editionem hanc reclamantibus penitus carere dici non poteſt: appoſita enim primo fuit reclamans, tertio folio quaterni *b*: & deinde primo & tertio cujuslibet quaterni, uſque ad ultimum, qui eſt *t* 4. Exſt. apud Can. Devoti, & in Corſin.

VI.

„ La Vita di MERLINO con le ſue Profetie hiſtoriade, che lui
„ fece, le quale tractano de le coſe, che hanno avenire.

(1) Eadem ac quae ornat libellum Auctoris de vita viduali, quae refertur inter editiones Florent. ſine anni nota. Character quoque idem eſt, & valde nitidus, & vel ex officina Bonaccurſii, vel de Morgianis prodiit.

Digitized by Google

FLORENTIAE. *In fine:*

„ Tracta e queſta opera del libro autentico del magnifico „ meſſer pietro Delphino fu del magnifico meſſer Zorzi tranſlatato de lingua franceſſe in lingua italica, ſcripto nel anno „ del ſignore M. ccc. lxxix. adi xx. novembre, et ſtampado in „ Florentia del M. ccccIxxxxv. adi xv. de Marzo. *in* 4°.

Bibliographie Inſtructive de Debure, Belles lettres num. 3781.

VII.

Die xiii. mẽſis Auguſti. M. ccccIxxxxv. in cõſilio gñali.

CONſiderando e noſtri Magnifici et excelſi Signori. Signori. P. di Liberta & Gõfalonieri di giuſtitia delpopolo Fiorentino Che &c.

Ex quator tantum conſtat foliis formae quartae, charactere rotundo cum ſignaturis *a*, a II. Vetantur populo fieri conventicula & ſecreta colloquia. Uti nobis ſignificavit cl. P. Amoretti, qui edictum evolvit in Corſiniana.

MCCCCLXXXXVI.

I.

Tractato uolgare di frate ANTONIO Arciveſcovo di Firenze intitolato Defecerũt: che inſegna al confeſſore diche chaſi & in che modo debbe domandare coluiche egli confeſſa.

In fine:

. . . . Impreſſa infirenze con ſomma diligentia & cura hauuta la chopia di optimi exemplarii (*ſic*) apetitione di Ser Piero Pacini da Peſcia per Ser Lorenzo Morgiani & Giovanni di maganza. Adi. xxii. di Febraio Anno Domimini (*ſic*). M. CCCC. LXXXXVI. a b c d e f g h i k l m n o tutti quaderni (*in* 4°.)

Non videtur ſatis accuratus editionis titulus, qui legitur apud Maettarium, p. *607.* Editionem ſuperioribus annis primum vidi Ananiae in Bibliotheca S. Jacobi Ord. Praedic. Aliud deinde integerrimum exemplum adquiſivi pro Biblioth. Caſanat., & ex utroque apparet, titulum, quem affert Annaliſta, inaccurate tranſcriptum eſſe ex folio ſignato *a II.*: primo enim fol. legitur titulus huc allatus; & ſub eo occurrit

currit effigies S. Archiepiſcopi ligno inſculpta, qui in templo poenitentem abſolvit. Ultimo folio verſo habentur tria vel potius duo (1) inſignia, in quorum ſingulis in baſi inſcriptum eſt: *Piſcia* & in medio ſigla. Ƒ. P̊. quae ad ipſum P. Pacinium fortaſſe referuntur. Character rotundus eſt & nitidus. Deſunt numeri, cuſtodes, & regiſtrum. FLORENTIAE.

II.

LIBRO
Di Frate Hieronymo da Ferrara Della Semplicita
della Vita Chriſtiana Tradocto
IN VOLGARE

In fine:

IMPRESSO
In Firenze per Ser Lorenzo Morgiani Ad inſtan
tia di Ser Piero Pacini. Adi ultimo doctobre
M. CCCCLXXXXVI.

(*in* 4°.)

Sub allato titulo habetur figura conclavis hominis religioſi, ligno inciſa, in quo exhibetur ipſe Savonarola ſedens & ſeribens ante imaginem Crucifixi. Verſo folio incipit *Epiſtola Hieronymi Benivieni* interpretis *ad Antonium Manetti*, quae totam paginam, & aliquanto plus quam dimidiam paginam ſequentis occupat, reſiduo ejuſdem vacante. Pagina verſa charactere majuſculo legitur:

EPISTOLA DI FRATE HIERONYMO DA
FERRARA DELLORDINE DE PREDICA
TORI SOPRA ELIBRI DELLA SIM
PLICITA DELLA VITA CHRISTIA
NA TRADOCTI DI LATINOIN
VOLGARE DA HIERONIMO
BENIVIENI FIORENTINO

Quae epiſtola tres fere occupat paginas; ad tertiae enim calcem poſitus eſt titulus Prologi auctoris in opuſculum a Hieronymo Benivieni Italice verſum; quod incipit ſeq. fol. recto ſignato *a* 111.; & quinque priores ſcapi & ultimus, quaterni ſunt; ſextus, ſexternus, ejuſque ſingula folia litera *f* cum reſpondente numero ſignata ſunt (2). Deſunt numeri, cuſtodes & regiſtrum. Character Romanus eſt & nitidus; capitales florentes, & elegantes; ultimoque folio verſo habetur inſigne P. Pacini. Extat in Caſanat.

 Pri-

(1) Inſignia lateralia eadem ſunt, & minora intermedio: in cujus campo habetur Draco cum Corona, & ſiglis Ƒ. .P̊. in area, & in baſi nomen PISCIA. Duo lateralia, quae videntur ad Petrum Pacinum pertinere in area ſuperiore columbam exhibent, & paulo infra ipſam, ſigla Ƒ P̊. ſub quibus habentur duo Delphini, & ſub ipſis nomen PISCIA.

(2) In diſtributione horum foliorum in exemplo Caſanat. compactor erravit.

FLOREN
TIAE.

III.

IN HOC VOLVMINE CON
TINENTVR HI LIBRI.

Primus liber De origine & laudibus ſcientiarum.
Secundus liber. Contra Antipodes.
Tertius liber De miſeria hominis & contemptu mundi.
Quartus liber De generibus ventorum.
Quintus liber Vita Caroli Magni.
Auctore Zacharia Lilio *Vicentino*, *Canonico Reg.*
In fine:

FLORENTIAE
IMPRESSVM
Per Ser Franciſcũ Bonaccurſium
Impenſa vero & ſumptibus Ser
Petri Pacini de Piſcia. Anno Salutis
M. CCCC. LXXXXVI.
Septimo idus Aprilis

(*in* 4°.)

Egregia editio pulchritudine characteris & ſtili elegantia valde ſpectabilis. Primo folio recto legitur generalis titulus voluminis huc allatus. Eodem verſo habetur, Epiſtola SEBASTIANI CIAFFERI Can. Reg. Florentini ad Galeacium Bentivolum Apoſt. Sedis Legatum, qua libros in hac collect. contentos ad eum mittit; & in qua ſatis longa orationis periodo ipſum Lilium alloquitur, ejus opuſcula laudibus extollens.

Sequenti folio recto incipit primum opuſculum de Laudibus Scientiarum, praefixo hoc titulo:

ZACHARIAE LILII VICENTINI CANONI
CI REGVLARIS AD VENERANDVM
PATREM SACRIS LITERIS ET
PRVDENTIA CLARVM D. GA
BRIELEM VICENTINVM CON
CANONICVM DE ORIGINE ET
LAVDIBVS SCIENTIARVM LIBER
INCIPIT.

in cujus calce notantur CAPITVLA HVIVS LIBRI, quae ſunt num. 29., eorumque primum, *Grammatica*; poſtremum, *Theologia*.

Libello *contra Antipodes* praemittit brevem Epiſtolam ad Auguſtinum Papienſem Can. Regularem. Libello de *miſeria hominis* &c. prooemium ad Matthaeum Boſ-

Boſſum; & ad ejus calcem notantur Auctores tum eccleſiaſtici tum gentiles, ex quibus opuſculum deſumptum eſt, num. XXXIII., huicque opuſculo ſubjicitur deſcriptio mortis, ſeu potius ſepulturae, Innocentii VIII. cui interfuit, ad Joannem Donatum Canonic. Vicentinum. Libello de *generibus* Ventorum perbrevem epiſtolam praemittit ad laud. Matthaeum Boſſum, qua illum ipſi dicat. Poſtremo hujus folio duae habentur figurae, prima *octo Ventorum*, altera 12., in cujus area tripartita, inſcripta ſunt nomina ASIAE, EUROPAE, & AFRICAE. Vitae Caroli Magni praemittit Epiſtolam ad D. Gabrielem Vicentinum Concanonicum, divini verbi oratorem; & ad hujus calcem legitur allata ſubſcriptio. Poſt ſubſcriptionem aliud occurrit folium ſiſtens (REGISTRVM Totius operis) & infra (Emendata poſt impreſſionem,) & in averſa facie eadem tria inſignia, quae habentur in edit. relata num. I. hujus anni. Cuſtodibus ſcaporum, ſignaturis & regiſtro inſtructa eſt. *a. b. c. e. f. g. i.* ſunt quaterni, *d* ternus, *b* quinternus. Exſt. in Caſanat., Corſin. &c.

FLORENTIÆ.

IV.

Prediche di Frate HIERONYMO da Ferrara
In fine:
Impreſſo Nella Cipta Di Firenze
ad iſtantia di ſer Loren
zo Vivvoli Lãno
Mcccclxxxxvi.
adi octo
di Feb
braio.
DEO GRATIAS
ET VIRGINI GLO
RIOSISSIME.
(*in fol.*)

Primo folio verſo legitur Prooemium Laurentii Violi ad Ferrariae Ducem, & ſequenti recto ejuſdem Epiſtola ad L. quae & dimidium verſum occupat. Folio tertio ſignato *a* fuſior occurrit titulus, qui ſic habet:

PREDICHE RACCOLTE PER
SER LORENZO VIOLI DA LA
VIVA VOCE DEL REVEREN
DO PADRE FRATE HIERO
NYMO DA FERRARA
GIORNO PER GIOR
NO MENTRE
CHE EPRE
DICA
VA
IL primo diquareſima a di xvii Febbraio
MCCCCLXXXXV.

Sunt

FLOREN-TIÆ. Sunt conciones pro quadrageſima, feria II. III. IV. & die VIII. Paſchatis. Character rotundus, paginae bipartitae. Titulus & ſubſcriptio huc adducti ſcrupuloſe deſcripti ſunt ex optimo exemplo, quod pertinuit ad Abb. Nic. de Roſſi nunc autem ad Corſinianam. In hac eadem Bibliotheca reperitur alius tomus continens conciones habitas diebus feſtis, poſt abſolutam quadrageſimam, earumque ultima habita fuit 27. Novembris; eſtque XXIX. ſine ſubſcript., duabus columnis, & charact. alio a praeced.

V.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ
ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ
ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

In fine:
Ἐν Φλωρεντίᾳ ἔτει χιλιοςῷ τετρακοσιοςῷ ἐνενηκοςῷ ἕκτῳ
ΠΙΝΑΞ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ
(*in fol.*)

Ante ſubſcriptionem, Ἐν Φλωρεντίᾳ, &c. legitur:

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣ
ΤΗΝ ΕΑΥΤΟΥ ΒΙΒΛΟΝ

quod incipit:

Λουκιανὸς τάδ' ἔγραψε, &c.

Poſt ſubſcriptionem autem ſequitur tabula, quae non omni accuratione conſtructa eſſe videtur. Nullus enim, e. c., Deorum dialogus ſigillatim recenſetur, duobus extremis exceptis, iiſque alieno loco, (uti ante nos annotarunt alii) ſed tantum generaliter Deorum dialogos XXIV. ſimul exhiberi declaratur:

ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ, ΟΜΟΥ ΚΔ

Deorum autem dialogi vulgo XXVI. numerantur; & poſtremi duo ex ipſis in hac edit. exhibentur inter Epiſtolas Saturnales poſt ψηφισμα, (quod in tabula omittitur) pag. 482. Primus ex ipſis inſcribitur Ζεὺς καὶ Ἥλιος, alter Ἀπόλλων καὶ Ἑρμῆς.

Nullus ſimiliter ex dialogis Meretriciis ſpecialiter nominatur, duobus poſtremis exceptis, ſed generali hoc titulo deſignantur:

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ, ΟΜΟΥ ΙΕ.

cum reipſa ſint XVII. Poſtremi autem duo, quorum alter inſcribitur περὶ τῆς Περεγρίνε τελευτῆς, alter Δραπέται, proprio titulo recenſentur poſt laudatum generalem titulum.

Caeterum quaecumque ſit hujus tabulae inaccuratio, (1) omnia Luciani opuſcula, quae exhibent probatiſſimae hujus temporis editiones, uno *Nerone* excepto, & in

(1) Parvi momenti ſunt, quae de inaccuratione hujus tabulae hic annotantur, nulloque loco habenda, praeſertim, ſi cum praeſtantia ipſius editionis, quae omnium criticorum judicio comprobatur, conferantur. En quid de ipſa ſcribat Jo. Frid. Reitzius in Praef. ad praeclaram edit. Amſtelodam. anni 1743. per Jac. Wetſtenium. *Jam quibus copiis inſtructus, & quomodo iis uſus fuerim B. L. accipe. Editiones Luciani adhibui principes haſce.* Florentinam *primam om-*

in hac antiquiſſima, omniumque prima contineri, diligenti inſtituta comparatione reperit aſſiduus Caſanat. Biblioth. cultor, idemque Graecae linguae ſtudioſiſſimus D. LEOPOLDUS SEBASTIANI. Solis ſignaturis inſtruitur, quae pertinent uſque ad • • iiii. omneſque foliorum faſciculi, niſi male obſervavi, quaterni ſunt. FLORENTIÆ.

Editionem refert L. tom. II. ſui indicis pag. 215., ubi eam *principem* vocat; & merito quidem: *Invictis* autem *argumentis* cl. Ang. M. Bandinium *probare* eam ex officina Juntarum prodiiſſe, ipſi cl. Bibliographo plane adverſatur: pag. enim 257. part. II. ſuorum annalium typogr. Juntarum, primo loco hanc Luciani Florent. editionem inter *dubias editiones* cl. Auctor ponit. Quae autem *invictis argumentis probantur*, non inter dubia, ſed inter certiſſima habenda ſunt. Videantur teſtes hujus dubiae editionis ab ipſo Bandinio ead. pag. citati.

At vero ſi non *invicto*, magni certe ponderis *argumento* probari poteſt, principem hanc Luciani editionem ex officina Juntarum minime prodiiſſe. Pro nobis hoc praeſtitit R. P. Ant. Amoretti, inſtituto diligenti examine (nobis petentibus) ſuper exemplari Corſiniano, quod ad officinam librariam Juntarum pertinuiſſe pro certo habeo. En ejus verba:

„ Nell'eſemplare di Luciano, che è nella Corſiniana, come in quello citato dal „ Maittaire, nel primo foglio v'è il ſeguente Titolo in Greco, ed in Latino:

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩι ΔΕ ΤΩι ΒΙΒΛΙΩι.	QVAE HOC VOLVMINE CONTINENTVR.
ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ	LVCIANI OPERA.
Φιλοςράτου εἰκόνες.	Icones Philoſtrati.
Φιλοςράτου νεωτέρου εἰκόνες.	Philoſtrati iunioris Icones.
Τοῦ αὐτοῦ Ηρωικά.	Eiuſdem Heroica.
Καλλιςράτου ἐκφράσεις.	Deſcriptiones Calliſtrati.
Τοῦ αὐτοῦ βίοι σοφιςῶν.	Eiuſdem vitę ſophiſtarum.

„ Segue un'Epigramma greco di quattro verſi.

„ Qui è da cercarſi come contenendo queſto libro le ſole opere di Luciano, vi „ ſi promettano quelle di Filoſtrato e degli altri: il Maittaire dice, che la pagina „ che contiene il titolo riferito, *multis poſt annis excuſa & addita fuerit*, (Annal. Typ. T. I. pag. 65. not. 1.) e porta per ragione che la detta pagina, o „ foglio, non ha la ſegnatura A I, la quale ſi vede nel foglio che ſegue; ma il „ dottiſs. Annaliſta non oſſervò che il foglio ſuddetto del Titolo ha il ſuo cor„ riſpondente, cioè l'ottavo, ſtampato, e che ſebbene ſiano tre ſegnature A I, „ A I I, A I I I, pure formano un quaderno, il primo del quale è quello che „ contiene il Titolo; laonde non può darſi, che queſto primo foglio ſia aggiun„ to, oſſervandoſi che il ſuo corriſpondente, o ſia ottavo foglio, è ſtampato „ collo ſteſſo carattere greco, che è uſato in tutta l'opera. Penſo piuttoſto che „ quel Titolo ſia ſtato impreſſo d'ordine de' Giunti ſul foglio bianco antico, il „ cui corriſpondente era già ſtampato, e ciò molti anni dopo; cioè nel 1517.

„ quan-

nium anni 1496. Graecam, in forma majori. *Haec etſi ab typographicis vitiis non eſt immunis, in veſtigiis tamen priſcae lectionis ſervandis, tantum alias praecellit, ut Codicis Manuſcripti vicem praeſtare queat. Hanc licet* Solanus *totam contulerit, ego tamen aeque ac reliquas, ſaepiſſime inſpexi, ac de novo conſului.*

FLORENTIAE. „ quando fecero l'Edizione dell' Opere di Filoſtrato e degli altri promeſſe nell' „ eſpoſto Titolo: ed avendo io confrontato i Titoli d'ambe l'Edizioni, ho trovato che corriſpondono, e che ſono gli ſteſſi caratteri sì i Romani, che i Greci, quali caratteri Greci ſono più minuti e di forma diverſa da quelli che ſi „ vedono uſati nell' Opere di Luciano del 1496. Il Maittaire (loc. cit.) ſeguito „ dal Crevenna (Catal. T. IV. pag. 227.) penſa che queſta edizione di Luciano „ debba aſcriverſi tra' libri uſciti da' torchi Giuntini; ma due forti oſtacoli ſi oppongono a queſta opinione. I. la differenza de' caratteri Greci del Luciano di „ forma affatto diverſa dagli adoprati da i Giunti nell' altre edizioni. II. il „ ſilenzio di Bernardo Giunta nella Prefazione che premette agli opuſcoli di Filoſtrato e degli altri, ſtampati, come s'è detto, nel 1517. In queſta Prefazione „ egli non fa motto alcuno dell'edizione di Luciano del 1496., eppure ivi accenna altri Autori Greci fatti ſtampare: come dunque tralaſcia il Luciano, tanto „ più che il Filoſtrato e gli altri erano come la ſeconda parte del medeſimo, e „ già promeſſa nel Titolo?

„ Pertanto chi diceſſe, che gli eſemplari di Luciano, impreſſo da altro Stampatore, paſſaſſero nel negozio de' Giunti, e che queſti ſtampaſſero ſul primo foglio bianco quel Titolo riferito di ſopra per unirlo col loro Filoſtrato del 1517. „ affine di ſpacciare più facilmente l'uno e l'altro, forſe la indovinerebbe.

VI.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΡΟΔΙΟΥ
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΩΝ *libri IV.*
Graece, cum Scholiis Graecis.

In fine:
ΕΝ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑι ΕΤΕΙ ΧΙΛΙΟΣΤΩι ΤΕΤΡΑΚΟΣΙΟΣΤΩι ΕΝΕΝΗΚΟΣΤΩι ΕΚΤΩι
(*in* 4°.)

Duae praeponuntur Poetae vitae Graecae: quarum prior totum primum folium rectum & dimidium verſum occupat; altera multo brevior reſiduum folii; & in fine nominantur Scholiorum auctores, *Lucillus Tarrhaeus, Sophocles & Theon.* Folio ſecundo ſignato *a ii.* incipit primus liber, comitantibus Scholiis Graecis; eodemque tenore totum opus uſque ad finem progreditur. Poetae textus literis quadratis, ſeu ut alii dicunt, *majuſculis, vel capitalibus*, excuſus eſt. Scholia rotundo eoque minore, utroque valde pulchro.

Numeris, cuſtodibus & regiſtro caret: ſignatur ab *a* uſque ad *x* ii., omneſque faſciculi, quaterni ſunt, ultimo excepto, qui eſt duernus. Editio, characterum pulchritudine, chartae qualitate, marginum amplitudine excellit. Exſtat in Corſiniana, ubi eam evolvit cl. P. Amoretti. Exſtabat vero etiam in Biblioth. Pinell. & hodie reperitur Mediolani apud E. B. Cajet. Valentium Gonzagam.

Editionem refert L. tom. II. ſui Indicis pag. 210. ſed parum bibliographice: haec enim ſunt ejus verba: *Apollonii Rhodii argonauticon litteris capitalibus graecis. Florentiae de Alopa circa 1496.* in 4°.: in qua deſcriptione defectus cum exceſſu manifeſte pugnat: ſilentur inprimis Scholia Graeca, quae certe non ſunt minima editionis portio; ſecundo, circiter annum 1496. facta fuiſſe dicitur, cum ex ipſa ſubſcriptione manifeſte appareat ad annum 1496. omnino pertinere; ter-

tertio illud *de Alopa* in exemplaribus vulgo notis non legitur: & ſolum per conjecturam vel argumentationem, ex offic. *de Alopa* prodiiſſe, dici poteſt. FLORENTIAE.

VII.

„ LEONIS BAPTISTAE ALBERTI opera. Florentiae 1496. *in* 4°.

Maettarius, pag. 619. ex Proſp. Marchandio, Cat. Billaine, Chil. III. pag. 12. citante.

VIII.

„ La Vita di S. Zanobi Veſcovo Fiorentino compoſta per CLE-
„ MENTE MAZZA. Firenze 1496. *in* 4°.

Haymus edit. Venetae anni 1728. pag. 81. & Mediol. per Ferd. Giandonati, tom. I. 1771. pag. 18.

IX.

„ Espoſizione ſopra Evangeli. (*in fine*) Finito il quarto ed ultimo
„ Libro delle Eſpoſizioni ſopra Evangelii compoſte per Frate Simone
„ da Caſcia de Frati heremitani (tradotta in volgare da *Fra Guido*)
„ Fireuze per Bartolomeo di Franceſco de libri 1496. *in fol. Nel*
„ *fine del terzo trattato, vi è una Predica di Frate Giordano dell'Or-*
„ *dine de' Predicatori, ſul giudizio univerſale.*

Haec Ferd. Giandonati, Bibliot. Nic. Franciſci Haymi, tom. II. pag. 659. & cum ipſo, quod ſpectat ad Expoſit. Sim. a Caſcia, concordat auctor Catalogi Biblioth. D. de la Valliere, tom. I. pag. 60.

X.

Hoc in volumine haec opera continentur.
L. VITRVVII POLLIONIS de Architectura libri decem.
SEXTI IVLII FRONTINI de Aquaeductibus liber unus.
ANGELI POLITIANI opuſculum quod Panepiſtemon inſcribitur.
ANGELI POLITIANI in priora analytica praelectio.
Cui titulus eſt Lamia.
Ad calcem Vitruvii:
Florentiæ impreſſum anno a natali chriſtiano. M. cccc. lxxxxvi.
(*in fol.*)

Vitruvio ſuus praeponitur index, in quo ſingulorum librorum capita recenſentur; quique cum recitato titulo priora duo occupat folia, minime ſignata. Signaturae incipiunt a tertio folio, in cujus fronte legitur titulus primi libri, charactere majuſculo, cujuſmodi etiam ſunt tituli aliorum librorum, & pertinent uſque ad L II.. A. B. C. D. E. F. G. H. I. terni ſunt; caeteri duerni. Inſunt in editone figurae quaedam, ſed parvi momenti.

Panepiſtemon & Lamia Politiani minoribus literis *a*, *b*, ſignantur, & uterque fa-

FLORENTIÆ. faſciculus ternus eſt. Frontinus & ipſe ſignatur literis minoribus *a. b* ſed geminatis, primuſque ſcapus ternus eſt, alter duernus. Ad hujus calcem legitur ut in editione Rom. omnium antiquiſſima: *Libellum hunc de Aquaeductibus, cum eſſet mendoſiſſimus, Pomponius & Sulpicius*, &c.

Quatuor recenſita opera ex eadem officina Florentina, eodemque anno prodiiſſe, tituli communitas, characteris identitas, loci, & anni notae ad calcem Vitruvii poſitae, ni fallor, manifeſte oſtendunt. Cum exemplo Caſanat. colligatae ſunt Diſputationes Camaldulenſes Chriſtophori Landini, quae ſunt alio charactere Romano & eleganti, non minus ac character Vitruvii, &c. quae commodius aſſerentur inter editiones anni nota carentes.

XI.

Expoſitione di frate HIERONYMO da FER
RARA ſopra el pſalmo. Lxxviiii. Qui regis iſrael
per modo. di oratione & prima ſopra eltitulo
In calce:
Impreſſo in Firenze appreſſo ſancta Ma
ria maggiore Adi VIII. di Giu
gno. MCCCCLXXX.
XVI.

(*in* 4°.)

Conſtat ex duobus quaternis ſignatis literis *a b*. Deſunt numeri, cuſtodes, & regiſtrum. Character Romanus eſt, ſed non ex pulchrioribus, quibus uſi ſunt Florentini typographi. Exſt. in Caſanat.

XII.

MARSILII FICINI Commentaria *in quaedam* Platonis opera ad Nicolaum Valorem.
Ad calcem Commentarii in Philebum:
Impreſſum Florentię per laurentium Francici (*ſic*) de Venetiis Anno ab incar
natione domini noſtri Ihu Xpi. Mccccl xxxxvi. die. 11. Decembris.
(*in fol.*)

Primum folium rectum vacat. Verſum continet Ficini Prooemium in haec ſua Comment. ad Nicol. Valorem; & infra, *Diſpoſitionem Commentariorum*, in qua principio monet Commentarium in *Sympoſium* non modo editum ante, ſed paſſim jam divulgatum. Primum Comment. quod exhibet editio, eſt in *Parmenidem*; II. in *Sophiſtam*; III. in *Timeum*; IV. in *Phedrum*; V. in *Philebum*, ad cujus calcem legitur adducta ſubſcriptio: *Impreſſum* &c. Poſt haec ſequuntur decem alia folia, in quibus continentur: primo, *expoſitio circa numerum nuptialem* (1) *in VIII. de Republica*; ſecundo *Recognitio praecedentium Commentariorum*: quibus ſubjunctum eſt hoc monitum: *Superioribus Commentariis haec adjungenda ſunt*:

(1) Fatalem.

Digitized by Google

ſunt: Catalogus; Diſtinctiones capitum; Summa; Commentariola in caeteros Platonis libros, quae Florentiae mox imprimentur: nunc autem ſeorſum hic imprimitur Dionyſius de Myſtica Theologia diviniſque nominibus. FLORENTIAE.

Character ſemigothicus eſt, ſed nitidus: Signaturae in opere praecipuo pertinent ab *a* i. uſque ꝶ ii. (1) omneſque ſcapi, ultimo hoc excepto, terni ſunt: ultima decem folia ſignantur litera *A* majuſcula, quae tamen non progreditur ultra *A* iiii. Exſt. apud Can. Devoti.

XIII.

Ejuſdem FICINI Commentaria *ſive* argumenta in Dionyſium Areopagitam de Myſtica Theologia, et de Divinis nominibus.
In calce:
Impreſſum Florẽtie per Laurentiũ Frãciſci Venetũ. (*ſine anno*)
(*in* 4°.)

Cum in calce Commentariorum in Platonem expreſſe monuerit Ficinus, Dionyſium impreſſum fuiſſe eodem tempore, quo imprimebantur Commentaria in Platonem, vel etiam abſoluta eorum impreſſione, quod quidem non accidit ante ſecundam Decembris anni 1496., neceſſe eſt notam anni 1492. quae ſubjecta legitur inſcriptioni epiſtolae ad Jo. Medicem Cardinalem, praepoſitae Commentariis in Dionyſium, referri ad tempus, quo ſcripta fuit epiſtola, non vero ad tempus impreſſionis operis. Ejuſmodi inſcriptio ſic habet:

Marſilius Ficinus Florentinus Re
verendo in Chriſto patri domino
Ioanñi Medici Cardinali
ſuppliciter se cõmẽdat
.1492.

Neque officit quod ejuſmodi Commentaria jam appareant in Catalogo librorum Ficini, qui ſubjunctus fuit opuſculo de *Sole & lumine*, excuſo 1493. Hic enim Catalogus complectitur Ficini opera ad eum diem *compoſita*, ipſiuſque *traductiones*, ſive ea typis vulgata forent, ſive tantum mss. In fronte argumentorum Ficini in librum Dionyſii De Divinis nominibus hic legitur titulus:

Argumenta Marſilii ficini florẽtini in Dio
nyſium Areopagitaꝫ de diuinis nominibꝰ
ab eodem e greca lingua inlatinam
trãslatum

qui liber incipit folio XVI. verſo. Character idem eſt ac Platonis, ſed magis exeſus. Hujus autem folia non in ternos, ſed in quaternos collecta ſunt, ultimo excepto, qui ex duobus tantum foliis conſtat, ſignatis litera *n* (2). Ad calcem ſecundi operis legitur ſubſcriptio allata:

Impreſſum florẽtie per laurentiũ frãciſci venetũ

Exſt. apud cl. P. Amoretti, & Can. Devoti.

 XIV.

(1) Deeſt ſignatura *k*.

(2) Deeſt in hac edit. ſignatura *k*.

FLORENTIÆ.

XIV.

„ CECCHI DOMENICO. Riforma ſanta e precioſa per conſer-
„ vazione della Città di Firenze. (*Fiorenza*) *per Franceſco di Dino*
„ 1496. *in* 4°.

Refert & accurate deſcribit hunc libellum cl. Morellius tom. 4. Biblioth. Pinell. pag. 35. & ſeq. omnino videndus. Nobis ſatis erit monere ejus titulum, qui legitur in Biblioth. Capponiana, pag. 113. & apud Jandonatum, tom. I., pag. 103. non parum ab hoc differre, ita ut dubitare liceat, an idem ſit opus; ſic enim habet:

XV.

„ Cechi Domenico di Ruberto di ſer Mainardo. Provedigioni
„ e leggi da oſſervarſi dalla Repubblica Fiorentina. (*Senza nome*
„ *di luogo*) *per Franceſco di Dino di Jacopo* 1496. *in* 8°.

MCCCCLXXXXVII.

I.

„ Propheticæ ſolutiones GEORGII BENIGNI Ord. Min. per ſer
„ Laurentium de Morgianis 1497. VI. Idus Aprilis; Florentiæ.
„ *in* 4°.

Maettarius pag. 648. ubi Longium & Marchandium citat; quorum hic Biblioth. Tellerianam pag. 60. laudat, ubi reipſa editio refertur, omiſſo tamen typographo, quem nominat Laerius, tomo II. ſui Indicis, pag. 222.

II.

„ JOHANNIS NESII Florentini oraculum de novo faeculo: im-
„ preſſit ex archetypo Ser Laurentius de Morgianis, octavo id. Maii.
„ Florentiæ 1497. *in* 4°.

Orlandins, par. I. pag. 135. & pag. 371. Maettarius, pag. 633. ex Lindenio de Scriptoribus Medicis, pag. 382. Refertur a Laerio in Indice, tom. II. pag. 229.

III.

„ HIERONYMI SAVONAROLAE Lamentatio Sponſae Chriſti ad-
„ verſus tepidos, & Exortatio ad fideles Chriſti, ut precentur pro
„ renovatione Eccleſiae. Florentiæ per Laurentium de Morgianis
„ 1497. *in* 4°.

Maettarius, pag. 648. ex Longio, & Proſp. Marchandio, quorum hic Catal. Biblioth. Teller. pag. 60. laudat, ubi refertur editio, tacito typogr.

IV.

Digitized by Google

FLORENTIAE.

IV.

„ *Ejuſdem* defenſio, auctore IO. FRANCISCO PICO Mirandula-
„ no: *per eundem*. Florentiæ 1497. *in* 4°.

Idem, eodem loco laudatis iiſdem fontibus.

V.

Libellus qui uulgari ſermone nuncupaẽ el Birraccino:
compoſitus p RAPHAELEM PETRI de CERCHIS no
tarium peritiſſimum Florentinum.
Ad calcem:
Impreſſum Florentiæ per Ser Laurentium de Morgia
nis impenſa Ser Petri de Pacinis Anno domini
MCCCCLXXXXVII. XII. Kal. Maias.

(*in* 4°.)

Char. Rom. non rudis, cum ſignaturis tantum: folia 42. Exſt. in Bibliotheca Em. Card. Valent. Gonzagae.

VI.

Incipit liber primus IOANNIS GERSON CAN.
cellarii Pariſienſis. De imitatione Criſti (*ſic*) et de
contemptu omnium uanitatum mundi.
In calce:
Iohannis Gerſon cancellarii Pariſienſis: de con
temptu mundi libri quatuor uno (*ſic*) cum tractatu de
meditatione cordis felici numine finiuɲt.
Impreſſum Florentie per magiſtrum Iohanneʒ
Petri de Maganza. M. cccc. lxxxxvii. die. x
menſis novembris.

(*in* 8°.)

Character ſemigothicus, ſed valde clarus, ſignaturae pertinent ab *a* uſque ad *q* ii. omneſque foliorum faſciculi, ultimo excepto, quaterni ſunt. Deſunt numeri, cuſtodes, & regiſtrum. Exſt. apud cl. P. Amoretti, & in Corſiniana. Commodatum olim habui a f. m. Abb. Nic. de Roſſi, hujus edit. exemplum, cui charactere majuſculo, hic titulus praepoſitus erat:

IOANNIS GERSON DE CON
TEMPTV OMNIVM VANITA
TVM MVNDI.

Et in fine allata ſubſcriptio (1).

VII.

(1) Atque ita (hiſce jam impreſſis) ſe habere debere integra editionis exempla beneficio amici comperi. Ei enim quatuor folia minime ſignata praeponuntur, quorum primum rectum laudatum titulum inſtar *oculi*, reſiduum eorumdem, indices totius vol. continent.

FLORENTIAE.

VII.

HYMNI ET EPIGRAMMATA
MARVLLI

In calce:
Impreſſit Florentiæ Societas Colubris VI. Kal. Decembris. MCCCCLXXXXVII.
(*in* 4°.)

Primo folio non aliud legitur, quam allatus titulus charact. majuſculo. Sequenti recto incipit primus Epigrammatum praefixo hoc titulo:

MICHAELIS TARCHANIOTAE MA
RVLLI CONSTANTINOPOLITA
NI EPIGRAMMATON AD LAV
RENTIVM MEDICEM PE
TRI FRANCISCI FILIVM
LIBER PRIMVS.

Quatuor ſunt *Epigrammatum* libri, & totidem *naturalium Hymnorum*. Hymni etſi primo loco in generali titulo nominentur, poſt Epigrammata tamen excuſi ſunt. Incipiunt a ſignatura *b* I. & terminantur in *m* IIII. Epigrammata autem ſignantur ab *a* II. uſque ad *g* IIII. & tam Hymnorum, quam Epigrammatum ſcapi omnes quaterni ſunt. Ultimus Hymnus eſt in *Terram*, ſicque incipit:

Extrema eſt dea terra mihi quoque iure canenda

Poſtrema duo ultimi quaternionis folia continent *Emendanda* tam in Epigrammatis, quam in Hymnis. Numeris, cuſtodibus, & regiſtro caret. Perpulchra editio, Romano & eleganti charact. excuſa, eaque caeteroquin ſatis obvia. Extat in Caſanat., Corſin., apud Exc. Ball. C. Valentium Gonzagam, Can. Devoti, &c.

VIII.

„ Ζηνοβίου ἐπιτομὴ τῶν Ταῤῥαίου καὶ Διδύμου
„ παροιμιῶν συντεθεισῶν καὶ (κατὰ) στοιχεῖον.
„ ZENOBII Epitome Proverbiorum Tarrhaei &
„ Didymi ſecundum ordinem alphabeti
„ Impreſſum Florentiae impenſis ac cura Philippi de Junta Flo-
„ rentini. Anno Domini M. CCCCLXXXXVII. *in* 4°. *min.*

Sine paginarum numeratione, qua carent omnes Juntarum editiones, ſed cum regiſtro in calce. Conſtat fol. 65. In Biblioth. mea Feſulana, Editio rariſſima, &c.
Haec cl. Bandinius, Florent. Juntarum typographia par. II., pag. I. videndus.

FLOREN TIAE.

IX.

Compendium logice fratris HIERONYMI de Ferraria ordinis predicatorum.
In fine:
Impreſſum Florentie per Bartholomeum de libris. anno. M. CCCCLXXXXVII. die vero ſeptima Iunii.
(*in* 4°.)

Opuſculum hoc in 10. libellos dividitur, quorum primus inſcribitur de *Principiis ſyllogiſmorum*; ultimus de *Syllogiſmo Sophiſtico*. Duplici charactere excuſum eſt: majori, eoque ſemigothico, quo generaliter ſunt omnium §§ cujuslibet libri principia, inſtar textus impreſſa, & minori Romano, quo ea, quae in textu ſtatuuntur, explanantur vel demonſtrantur. Solis ſignaturis inſtructum eſt, quae ab *a* pertinent uſque ad *o* 11., omneſque ſcapi duerni ſunt. BARTHOL. de LIBRIS idem eſt ac typogr. operis Simonis de Caſſia, ſuper. anno relati. Exſtat in Caſanat. & Corſin.

X.

Epiſtola di BERNARDINO de FANCIVLLI della citta di Firēze mādata a epſi fanciulli el di ſancto Bernaba (*ſic*) apoſtolo adi XI. di giugno. M CCCCLXXXXVII.
In calce:
Nihil in terra ſine cauſa fit.
Copia tranſumpta dalla originale epiſtola del decto Bernardino de Fanciulli.
(*in* 4°.)

Charactere hujus Epiſtolae excuſa ſunt plura Opuſcula cum nota expreſſa civit. *Florentiae*; ita ut dubitari non poſſit, quin editio Florentina ſit; inter quas refertur a Maettario pag. 648. ex Proſp. Marchandio, qui eam ex Catal. Biblioth. Teller. pag. 60. citat, ubi reipſa editio deſcribitur. Conſtat ex XII. foliis ſignatis literis *a. b.* Numeris & cuſtod. caret. Exſt. in Caſanat.

XI.

Epiſtola di Frate DOMENICO DA PESCIA mandata afanciulli Fiorentini.
In calce:
Florentie in ſancto Marco. die. iii. Septembris. M. CCCC. LXXXXVII.
(*in* 4°.)
Epiſtola di HIERONYMO CINZOI (*Cinozi*) Fiſicho Alvenerando P. Abbate & Generale diualembroſa contra Allabate anachorita

Ex

FLORENTIÆ.

XVI.

„ HIERONYMI SAVONAROLÆ Epiſtola ad quendam N. fra-
„ trem, adverſus ſententiam Excommunicationis contra ſe nuper
„ iniuſte latam. Florentiæ 1497. *in* 4°.

„ *Ejuſdem* Triumphus Crucis, ſeu de Fidei Chriſtianæ verita-
„ te libri IV. Florentiæ 1497. *in* 4°.

„ Il trionfo della Croce, compoſto in Latino da fra Hierony-
„ mo Savonarola, & da ſe ſteſſo in lingua volgare traſportato,
„ con proemio nella laude e defenſione del medeſimo da Dome-
„ nico Benivieni Canonico di S. Lorenzo di Firenze. Firenze
„ 1497. *in* 4°.

Maettarius, pag. 648. citatis in notulis ſubjectis Loeſchero, P. Marchandio, & Scriptoribus Or. PP.

XVII.

Fra HIERONYMO da FERRARA ſervo inutile di Ieſu chriſto alle Suore del tertio ordine di ſan Domenico decte volgarmẽ te di annalena . . . . . . lettera exhortatoria. Con dieci Regole da obſervare al tempo delle grande tribulationi.
Ad calcem Epiſtolæ:
. . . . Data in Firenze in ſan Marco Addi. XVII. doctobre. M. CCCCL. XXXXVII. Amen. *in* 4°.

Excuſa eſt haec Epiſtola, eodem Rom. charact., quo plura alia opuſcula, cum ipſius Savonarolae, opuſculum puta ſuper X. praeceptis Decalogi, impreſſum 1495. ſine nomine typogr., & in Caſanat. cum hac colligatum, tum aliorum. Conſtat ex quatuor tantum foliis, ſine ſignaturis, numeris, &c. quibus praepoſita eſt imago Crucifixi, piis mulieribus adſtantibus, ligno inſculpta. Exſt. in Caſanat.

XVIII.

„ Apologia de'Frati della Congr. di S. Marco, da fr. HIERON.
„ SAVONAROLA, impreſſa ſenza luogo e data, ma in Firenze
„ 1497. *in* 4°.

„ Epiſtola a tutti li eletti, e fedeli Chriſtiani, data adi 8. di
„ Maggio. Impreſſa in Firenze 1497.

„ Epiſtola a certe perſone divote perſeguitate per le verità da
„ lui predicate. Firenze 1497. *in* 4°.

„ Epiſtola ad un ſuo Amico, ma vacillante per le perſecuzio-
„ ni. Firenze 1497. *in* 4°.

FLOREN TIAE. Maettarius, pagg. 648. & ſeqq. citatis in notulis ſubjectis Warthono in Append. ad Caveum, pag. 131. & Scriptoribus O. PP. tom. I. pag. 891.

XIX.

Epiſtola di PHILIPPO CIONI notario Fiorentino in nelle cõclusioni publicate cõtro aluenerãdo padre frate Hiero nimo da Ferrara in nome di frate Leonardo del ordine di sẽo Auguſtino | con le reſponſioni a quelle facte p mae ſtro Paulo da Fucecchio del ordine de frati minori mae ſtro ĩ ſacra theologia: & pel decto Philippo in uulgar lin gua tradocte. (*in* 4°.)

Riſpoſta p le medeſime parole a una epiſtola di frate An gelo anachorita mandata nuouamente a frati che lui cre deua eſſer uſciti di ſancto Marco.

Ad hujus calcem:

Ex Florentia Die. XX. Iulii M. cccc. lxxxxvii.

(*in* 4°.)

Utrumque opuſculum eſt eodem Romano charactere, quo plura alia in anterioribus relata, e. c. *Bernardini de Pueris Epiſtola*, ſub num. 10., aliaque ipſius Savonarolae ad Sorores tertii ord. ſub num. XVII., &c. Primum conſtat ex octo foliis ſignatis litera a; horumque poſtremum verſum continet cantilenam ex XI. tetraſtichis conſtantem, quorum primum incipit:

Nella foſſa ognun ſi pela
Sogdomiti ſtolti: & ſciocchi
De voltate, &c.

Alterum ex duobus tantum conſtat foliis. Exſtant in Caſanat.

XX.

„ Hiſtoria Fiorentina del POGGIO tradotta in lingua Toſcana „ da Iacopo ſuo figliuolo: per Barthol. Florentinum. Florentiæ „ 1497. *in fol.*

Maettarius pag. 654. ex Proſpero Marchandio, qui Oudinum de Script. Eccl. tom. III. col. 2834. citat, ubi reipſa editio refertur. Manifeſtum eſt autem hunc Bartholomaeum Florentinum, eundem eſſe, ac Bartholom. P. impreſſorem edit. anni 1492. mutata cifra 2. in 7. Refertur tamen haec editio Florentina anni 1497. per Bartholom. P. in Haymi Biblioth. per Ferd. Giandonati, tom. I. pag. 108. omiſſa edit. anni 1492.

„ ANGELI POLITIANI opera recitata. Florentiæ 1497. *in fol.*

Idem, pag. 656. ex eodem Marchandio, Fabricium Biblioth. Gr. tom. IV. pag.

pag. 76. citante, quo loco nihil, quod ad Politianum pertineat, reperire potui. Vid. ad ann. 1499. FLORENTIAE.

XXI.

„ Fioretti di meſſer S. Franciſco
„ Fiorenza 1497. *in* 4°.

Editionem hanc in uno ms. indice editionum Florentinarum Corſinianae Bibliothecae, (quae ſunt oppido multae) mihi ab amico oſtenſo, memoratam inveni. Fruſtra Orlandium, Maettarium, ejuſque continuatorem Deniſium, Haymum utriuſque editionis Italicae conſului; fruſtra catalogum Biblioth. Pinellianae, Biblioth. Capponianae, Biblioth. Abb. Nic. de Roſſi, Indicem librorum ab ineunte typographia uſque ad annum 1500. evolvi. Editionem Peruſinam anni 1481. raram eſſe non ignorabam: ſed ejus exemplum ſuperioribus annis pro Caſanatenſi Biblioth. a meipſo adquiſitum, aliaque duo, unum e Biblioth. Caeſarea, alterum e Biblioth. Vallieriana a Deniſio in ſuo Supplemento pag. 134. relata; univerſale contra ſilentium eorum, quos antea nominavi, authorum circa hanc Florentinam editionem, addubitare faciebat, ne forte in laudato indice ms. error ineſſet, aut haec Florentina editio longe rarior foret Peruſina, & nunc primum literato orbi innoteſceret. Utcumque ſit, cum in praeſentia Corſinianam Bibliothecam adire non liceat, inſtet aliunde typographus pro folii impreſſione; ne lector, cujus utilitati potiſſimum ſtudere debemus, circa hunc articulum tempus ſe fruſtra conſumpſiſſe, conqueri poſſit, titulum & ſubſcriptionem editionis Peruſinae hic ipſi exhibere, non inutile exiſtimamus:

OPERA Gentiliſſima et utiliſſima a tutti li fideli
chriſtiani: la qual ſe chiama li Fioreti de miſer sãto Fran
ceſco Aſemiliativa ala uita ⁊ ala paſſione de yeſu xp̃o ⁊
tute le ſue ſante ueſtigie: e opera tuta fornita.

In calce:

Ad laude e gloria del omnipotente dio ⁊ dela ſoa ſantiſ
ſima ⁊ dulciſſima madre uergine Maria: ⁊ de miſer ſan
to Franceſco: forono compiti li ſoi Fioreti: Et impreſſi a
Peruſcia per Magiſtro Steffano arns de Hamborch
Correndo lo anno de la nativita del noſtro ſignore Ieſu
chriſto M. cccc. lxxxı. a di ıı. de Iulio.
Finis Deo Gratias:

P. S. Habendae ſunt gratiae cl. P. AMORETTI, qui nobis petentibus externa die Corſinianam Bibliothecam adiit, exploraturus an Florentina *Floſculorum* S. Franciſci editio ex laud. ms. indice ſupra memorata, in ipſa exſtaret, an non, & non modo eam ibidem reperit, ſed inſuper pro ſuo ſummo in Bibliographiam ſtudio, accuratiſſime deſcripſit: cujus idcirco deſcriptionem, ne uno quidem apice mutato, propter ſummam editionis raritatem, hic ſubjungere neceſſarium ducimus: En illam:

„ AL NOME Sia del noſtro Signore Jeſu Xp̃o crucifixo, & del-
„ la ſua madre Vergine Maria. In queſto libro ſi cõtenghono cer-

FLOREN „ ti fioretti, miracoli & exempli deuoti del glorioſo pouerello
TIAE. „ di Chriſto meſſer ſancto Franceſco et dalquāti ſuoi ſancti com-
„ pagni. Allaude di Chriſto Amen. Cap. I.

„ Queſto primo foglio è racchiuſo dentro un'ornato inciſo in legno, ed il
„ foglio ſeguente ha la ſegnatura *a* II.

In fine ſi legge:

IMPRESSO
In Firenze per Ser Laurenzo Morgiani
Ad inſtantia di Ser Piero Pacini da Peſcia
Anno ſalutis. M. CCCCLXXXXVII.
Adi XI. di Giugno

„ a tergo ſi legge:

FINITI
E fioretti del Seraphico Sancto Franceſco

„ Vi è ſottopoſta un'immagine ſcolpita in legno, in cui ſi vede S. Franceſco ſtan-
„ te in mezzo a due de' ſuoi Frati che ſtanno inginocchiati, e ſotto vi è lo ſtem-
„ ma della Città di Peſcia.
„ In principio del libro è legata la

TAVOLA
De Fioretti del Seraphico Sancto Franceſco.

„ Segue un'immagine di S. Franceſco che riceve le Stimmate, inciſa in legno,
„ ed occupa quattro fogli non ſegnati.
„ E' in 4º. in bel carattere tondo, carta ſoda; non ha numeri, nè regiſtro; le
„ ſegnature da *a* ſeguono ſino ad *n*, ſono tutti quaderni, eccetto *n* che è duer-
„ no. Sta nella Corſiniana.

MCCCCLXXXXVIII.

I.

NOVO RECEPTARIO COMPOSTO DAL
FAMOSISSIMO CHOLLEGIO DEGLI
EXIMII DOCTORI DELLA AR
TE ET MEDICINA DEL
LA INCLITA CIP
TA DI FIREN
ZE

In fine:
IMPRESSO Nella inclyta Cypta di Firenze per la compagnia
del Dragho adi. XXI. di Genaio. M. CCCCLXXXXVIII.

Ad

Ad inſtantia delli Signori Chonſoli della uni-
uerſita delli ſpetiali: El ſegno dellaqua
le ſi pone in queſta preſente
charta.

FLORENTIÆ.

(*in. fol. par.*)

Signum de quo in adducta ſubſcriptione fit mentio, eſt imago B. V., parvulum Jeſum ſinu complectentis, ſub qua habetur & ſignum Societatis Draconis, ſive alatus draco, cum ſubjectis literis A. M. A. Opus impreſſum eſt charact. Romano non rudi cum ſignaturis, duabus columnis, ſecundo folio excepto, in quo habetur prooemium nomine DD. artis medicae Collegii Florentini, & operis conſpectus. Primo folio recto adducta inſcriptio; idem verſum vacat. Folia ex numeratione 86. Deſunt numeri & cuſtodes. Exſt. apud Can. Devoti.

II.

„ LUCII BELLANTII Senenſis liber de Aſtrologiae veritate & in „ Diſputationes Jo. Pici adverſus Aſtrologos reſponſiones. Impreſ- „ ſit Gerardus de Harlem VIII. Maji. Florentiæ 1498. *in fol.*

Hujus edit. praeter Orlandium, pagg. 135. 289. Maettarium pag. 660., teſtem habemus Laerium in ſuo Indice, tom. II. pag. 234. ſeq. ubi notat in fine exſtare *folium unum erratorum in decurſu operis imprimendi corrigendorum*,

III.

„ HIERONYMI SAVONAROLÆ Conciones in Exodum et Pſal. I. „ Italice. Florentiæ 1498.

Maettarius, pag. 670. ex Warthono ad Cavei Hiſt. Litt. Eccl. pag. 130.

IV.

„ *Ejuſdem* Oratio, quam morti addictus ad Sacrum Chriſti Cor- „ pus habuit, die 23. Maji 1498. Italice. Florentiæ 1498. *in* 4°.

Scriptores Ord. PP. tom. I. pag. 888. & Maett. ante laud.

V.

„ Regole per viver criſtianamente da Fr. HIERONIMO SAVO- „ NAROLA, in carcere conſcriptæ anno 1498., ad inſtantiam „ Ergaſtularii, & deſmophilacis, qui curam ejus agebat editæ. „ Florentiæ 1498. *in* 4°.

Iidem tom. eod. pag. 887. aliique. Vid. Maettarium pag. 670.

VI.

Expoſitione di frate HIERONYMO da FERRARA ſopra el
pſalmo .L. Miſerere mei deus: quando era in prigione

del

Digitized by Google

FLOREN TIÆ. del meſe di Maggio. M. CCCCLXXXXVIII. trado cta di latino in uolgare ad inſtãtia di certe deuote donne.
Ultimo folio verſo:
Queſta orazione fece F. HIERO, adi XXIII. di Maggio MCCCCLXXXXVII. audita la meſſa quando era preparato al la conmunione (*ſic*) cõmincio cõ reuerentia inanzi al ſanctis ſimo Sacramento a parlare in queſta forma.
Signore io ſo che tu ſe quel vero Dio &c.
(*in* 4°.)

Eſt eod. charact. Rom. pulchro, quo varia alia opuſcula Auctoris a Morgiano per haec tempora impreſſa, cum ſolis ſignaturis, quae deſinunt in *b* IIII. Exſt. in Caſanat.

VII.

„ Examina di fra Hieronimo di Nicola Savonarola da Ferrara
„ dell'Ordine de Predicatori facta di lui dalli ſpectabili e pru-
„ denti huomini comeſſarii & examinatori delli excelſi ſignori
„ Fiorentini. *Anno Domini* 1498. *die VIII. Aprilis*. in 4°.

„ Terminatur brevi uno Alexandri Papae VI. *dato Romae die XI. Aprilis* 1498.
„ his duobus verbis, *utilitati publicae*, & cum ſignatura *c* 3. Opuſculum origi-
„ nale longe rariſſimum, &c. Haec Laerius in *Indice*, tom. II. pag. 246. & ſeq.

MCCCCLXXXXIX.

I.

GEORGEI (*ſic*) BENIGNI (1) ORDINIS Minorum ſacrarũ litterarum profeſſoris ad illuſtrem atq; religioſum Epidaurinum ſeu Rhacuſinum Senatum in librum de natura celeſtium ſpirituum quos angelos vocamus ꝓhoemium incipit foeliciter.
In calce:
Explicit opus de Natura Angelica. Impreſ ſum cum maxima diligentia. Florentię. XIII. Kalédas Auguſti. M. CCCC. LXXXXIX.
(*in fol. par.*)

Principio praeponuntur: I. Carmina Aelii Lampridii Cer. P. L. & Caroli Puteī Raguſini ad L. in operis laudem; II. Epiſtola Ubertini Gerii Riſaliti ad Se-na-

(1) Cognomento SALVIATI.

natum Raguſinum; aliaque ipſius auctoris, ad eundem Gerium, quae carmina & epiſtolae tres priores occupant paginas, quarta vacante. In fine ſub ſubſcriptione, alia duorum aliorum authorum ſubjiciuntur carmina, eodem ſpectantia, quibus terminatur columna ſecunda ultimae paginae rectae, totaque voluminis impreſſio. FLORENTIÆ.

Opus in IX. libros dividitur, in iiſque *diſputantes inducuntur domus nobilium Epidaurinæ ſive Rhaguſinæ civitatis*, num. XVII. earumque nomina ad Prooemii calcem recitantur.

Signaturae incipiunt cum ipſo prooemio, & pertinent ab *a* uſque ad *q* inti. omneſque faſciculi quaterni ſunt. Deſunt numeri, cuſtodes, & regiſtrum; character rotundus eſt & pulcher. Exſt. in Caſanat.

II.

OPERA ANGELI POLITIANI: & alia quædam
lectu digna: quorum nomina inſe-
quenti indice uidere licet
In fine:
Impreſſum Florentiae:
& accuratiſſime caſtigatum opa
& impenſa Leonardi de Arigis
de Geſoriaco Die decimo au-
guſti. MID·
(*in fol.*)

Annotavit Laerius in ſuo Indice, tomo II. pag. 253., hanc editionem, *unam eſſe reimpreſſionem* edit. Aldinae anni 1498., *habentem etiam ſignaturas & cuſtodes*. Editionem habere ſignaturas & cuſtodes, nemo unquam in dubium revocaverit. Eſſe autem *unam reimpreſſionem* edit. Aldinae anni 1498., non omnes tam facile (ni fallor) dabunt. Hae enim duae editiones differunt *titulo*, *indice*, rerumque, quas continent, numero. Aldina in titulo promittit OMNIA OPERA Angeli Politiani; haec Florentina ſolummodo OPERA Angeli Polit., non definiendo, utrum *Omnia*, an aliqua tantum ſint. In indice Aldinae XXVIII. recenſentur opuſcula; in hac Florentina tantummodo XXIV. & cum titulo, & indice utraque concordat editio. Nam in Aldina, praeter ea opuſcula, quae exhibet Florentina, habentur quatuor alia, eaque non parvi momenti, nimirum, *Miſcellanea Politiani*, *Herodiani Hiſtoria e Graeco in Latinum traducta*, *Lamia & Panepiſtemon*, quae quatuor ſicut numerantur in indice Aldinae, ita etiam in eadem ſuis locis accurate exhibentur; cum e contra in Florentina utrobique omittantur: quo poſito, non ſatis intelligo, quomodo haec Florentina editio dici poſſit, quod *una* ſit *aldinae editionis reimpreſſio*. Quae in ea adferuntur, ex Aldina deſumpta eſſe, facile quidem credi poteſt, propter Aldi Epiſtolam, quae eidem praemittitur: eſſe autem unam ejuſdem reimpreſſionem, cum non parva ejuſdem portione careat, non omnes, uti ante dicebam, facile dabunt.

Atqui & haec ipſa Aldi Epiſtola demonſtrat, editionem Florentinam, Venetae anni 1498. haud eſſe *reimpreſſionem*, ſed verius depravat. *Quare tibi* (inquit Aldus in hac ſua epiſtola) *Politiani quaecunque habere potuimus opera, Marine ſuaviſſime dicata, muneri mittimus*. At in hac Florent. Marinus Sanutus non om-

368

FLORENTIAE. omnibus operibus, quae Aldus invenit, donatur, ſed quatuor non ita parvi momenti fraudatur; eorumque loco, ſphalma typogr. πτιωλιςρxφιως, quod nemo in ipſa Aldi epiſtola certe inveniet, ipſi obtruditur (1).

Character Romanus editionis, inter praeſtantiores, quibus uſi ſunt typographi Florentini numerandus eſſe videtur; eodemque pene loco haberi poſſet etiam Graecus, niſi carentia omnium ſpirituum & accentuum, quae in ipſa cernitur, problematis ſolutioni maxime obſtaret.

III.

„ ANGELI POLITIANI Miſcellaneorum Cent. P. Florentiæ „ 1499. *in fol.*

Exſt. in Bibl. Exc. Ball. Val. Gonzagae, & in Corſin.

IV.

„ MARSILII FICINI de Vita. Florentiæ 1499. *in fol.*

Ex Catal. Biblioth. Abb. Nic. de Roſſi, pag. 56.

MD.

I.

„ Commento di HIERONYMO BENIVIENI ſopra a più ſue „ Canzoni & Sonetti dello amore & della bellezza divina. In „ Firenze, per Antonio Tubini, e Lorenzo di Franc. Venez. & „ Andr. Ghir da Piſtoia. 1500. *in fol.*

Ex Catal. Biblioth. Cappon. pag. 55., aliiſque. Exſtat in Corſiniana.

II.

„ Ὀρφέως Ἀργοναυτικά.
„ Τοῦ αὐτοῦ ὕμνοι
„ Πρόκλου Λυκίου φιλοσόφου ὕμνοι.

„ ORPHAEI Argonautica.
„ Eiuſdem Hymni.
„ PROCLI LYCII Philoſophi Hymni.

„ Anno ab Incarnatione M. CCCCC. die XIX. Septembris. „ Impreſſum Florentiæ impenſa Philippi Iuntæ Bibriopolæ (*ſic*).

„ Si quos errores in hoc opere Lector invenies, &c... Conſtat foliis 51. abſque „ ulla praefatione. Incipit abſolute ab Orpheo, qui implet folia 48. Proclus 3. Ad„ ponitur initio utriuſque Poetae ornatus ligneus, &c. Haec cl. Bandinius, *Florent.* „ *Iuntarum typograph. par. II.* pag. 2. Videndus.

III.

(1) De accurat. edit. aliis pronunciandum relinquo.

III.

SCRVTINIVM TRIPARTITVM IN QVATRICONSVLTVM CONSILIVM.

De ſacroſancta clericali leuitici & canonici ordinis religione ſub omnigenæ perfectio nis ſtatu per apoſtolos primum regulariter inſtituta.
Inde per eccleſiæ ſanctæ lumen diuum Auguſtinum ad primæuum ſta tum canonice reſtituta.
Deq; eiuſdem canonici ordinis ac monaſtici & reliquorum chriſtiani cultus ordinum initio atq; progreſſu.
A domino Auguſtino papienſi canonico regulari æditum. Et ma gna quidem luce, & copia.

. . . .

In calce:

Impreſſum in Ciuitate Florentię per me Bartholomeum pres. florentinum Menſe & Anno tranſmigrationis ducatus Mediolan.
M. ccccc. die. xxv. Aprilis feliciter explicit.

REGISTRVM.

Omnes ſunt Terni preter .ſ. litteram in qua eſt quaternus & A. litteram I qua eſt quinternus.

Poſt haec ſequuntur *errores recogniti poſt impreſſum opus impreſſorum levium cura pretermiſſa*, qui duas circiter ſemipaginas occupant, quib. totum abſolvitur volumen.

Allatum hujus libri regiſtrum L. de foliorum numero ſatis inſtruere non poteſt. In primis enim non apparet quouſque progrediantur litterae alphabeti, ex quibus conſtant duae ſignaturarum ſeries, ex quibus regiſtrum componitur, niſi L. utriuſque ultimam propriis luſtrarit oculis. Deinde praeter operis folia, ſive chartas, ad quae hoc regiſtrum unice refertur, adſunt alia quatuor prolegomenorum folia, quorum ſecundum ſignatur A A ii. tertium A A iii. quae addita operis foliis regiſtro deſignatis, efficiunt ſummam foliorum volum. 142.

Folio primo verſo duo leguntur Auctoria Epigrammata, quorum primum inſcribitur: *ae juſta & boneſta cauſa ſuſcepti operis*, alterum, *ad lectorem*. Fol. ſeq. recto habetur Epiſt. dedicatoria Auctoris ad quoſdam Cardinales: cui ſubjicitur *Tabula*, quam claudunt Epiſtolae duae; prima Lud. Bruni Epiſcopi Aquenſis; ſecunda cujuſdam Deſiderii Mediolan., utraque ad Auctorem, quibuſque abſolvuntur operis Prolegomena: poſt quae incipit operis *prooemium*.

Typographus hujus editionis idem eſt, ac qui impreſſit Hiſtoriam Florentinam Leonardi Aretini, & Poggii anno 1492. & 1493. Hiſtoriam Fl. Joſephi de Bello Judaico; quibus in libris ſe *Bartholomaeum* .P. inſcribere ſatis habuit: hic autem aliquanto liberalior ſe *Bartholomaeum Pres.* vocavit: qua ſubſcriptione dubium, quod ex antiquioribus editionibus ſupererat, ex parte ſuſtulit. Maxima operis pars duplici charactere excuſa eſt; majori ſcilicet & minori, utroque Romano & eleganti. Deſunt numeri & cuſtodes; capitales autem plerumque florentes ſunt. Extat in Caſanat., Corſin., & olim extabat in Pinelliana.

EDITIONES FLORENTINAE

Sine Anno, et plerumque ſine loco, et typographo.

THEOLOGI.

I.

MARSILII FICINI FLORENTINI
liber de chriſtiana religione ad Laurentium Medicem
patrie ſeruatorem. prohemium. quod inter ſapi
entiam religionemq; maxima cognatio eſt.
In calce:
FINIS DEO GRATIAS.
.AMEN.

(*in* 4°.)

Poſt haec duo ſequuntur folia, quae tribus prioribus paginis ſiſtunt tabulam *capitulorum omnium*, quae in libro continentur, num. XXXVII. (1). Signaturis, numeris, cuſtodibus & regiſtro caret. Character Romanus eſt magnitudinis *Silvii* majoris, maximam analogiam habens cum charactere Servii Virgiliani edit. Florentinae 1471. & 1472. per Cenninos aurifices; & ex eorum officina, vel ſchola, una cum ſequenti prodiiſſe, a vero non abhorret. Folia ex numeratione 136. Exſt. in Corſin. & apud el. Ferd. Joannutium. *Vid. Edit. Seq.*

II.

LIBRO DI MARSILIO FICINO FIOREN
tino Della Criſtiana Religione ad BERNARDO
DEL NERO Clariſſimo Cittadino Fiorentino:
PROHEMIO del libro che la generatione humana
ſenza religione ſarebbe più miſera chelle Beſtie:
In calce:
:FINIS DEO GRATIAS amen.
: AMEN :

(*in* 4°. *majori*.)

Eodem prorſus charact. ac praeced. impreſſa eſt haec Itala editio, & ipſa ſine ſignaturis, numeris, &c. ut illa. Foliorum numero non ita multum diſcrepat ab eadem; ſunt enim 114. Hujus autem charta (in exemplo ſaltem Caſanatenſi) prae-

(1) Erronea eſt haec tabula.

praecedentis charta longe ſolidior & candidior; margines duplo fere ampliores. Tabula in hoc exemplo praecedit; ſingulaque operis capitula diſtincte & accurate in ea recenſentur num. XXXVII. Hae duae editiones inter rariores habendae videntur; & ni fallor, nunc primum in eruditorum notitiam efferuntur. Fruſtra de iiſdem Orlandinum conſului; fruſtra Maettarium, Deniſium, Deburios, Haymum, Jandonatum, Crevennam; Catalog. Biblioth. Pinell., Indicem librorum ab inventa typographia uſque ad annum 1500., in quorum pleriſque unam editionem Piſanam verſionis Italae anni 1484. memoratam inveni. FLORENTIÆ.

III.

Fratris HIERONYMI de FERRARIA
Triumphus Crucis
De ueritate Fidei

In fine:

.LAVS DEO.

(*in fol. par.*)

Editio eſt charactere Romano eleganti, titulo excepto, qui ſemigothicus eſt. Verſo folio tituli incipit *Tabula Capitulorum: quae in hoc volumine continentur*, quae duas paginas, cum ſemiſſe fere implet, minime ſignatas. Signaturae incipiunt folio tertio, & pertinent ab *a* uſque ad *m* IIII. omneſque faſciculi quaterni ſunt (1). Exſt. in Caſanat., Corſin. &c.

IV.

Operetta del amore di Ieſu Compoſta da
Frate HIERONIMO da FERRARA; *con due laude
et una orazione in fine*.
(*in* 4°.)

Frontem & calcem libri ornat ſacra imago ligno inſculpta: illa major; haec minor. Signatur ab *a* uſque ad *c* IIII; duoque priores faſciculi quaterni ſunt, ultimus, ternus (2). Deſunt & hic cuſtodes &c. Character valde nitidus, idemque, quo Laurentius Morgiani anno 1496. impreſſit tract. Auctoris de *ſimplicitate Vitae Chriſtianae*, cum hoc colligatum in Caſanat.

V.

Tractato ouuero ſermone della oratione cō
poſto da frate HIERONIMO da FERRARA.
(*in* 4°.)

Et hic libellus cum in fronte, cum in calce ornatur ſacra figura ligno inſculpta. Eſt eodem charact. ac praecedens, cum ſolis ſignaturis, quae terminantur in *b* 3, folia 14. Exſt. in Caſanat.

aaa2 VI.

(1) Opus in IV. libros dividitur. Deſunt numeri, cuſtodes, & regiſtrum.

(2) Videtur eſſe quaternus, quia ſignatur etiam quartum ejus folium. Adeſt in princip. hujus terni nova imago Crucifixi.

FLOREN
TIÆ.

VI.

Tractato diuoto & tutto ſpirituale di frate HIERONY
MO da FERRARA dellordine de frati Predicatori in defen
ſione & cōmendatione delloratione mentale,
compoſto ad inſtructione; confirmatione
& conſolatione delle anime deuote
LAVS DEO

(*in* 4°.)

Character idem ac duorum praecedentium, cum ſolis ſignaturis, quae terminantur in *b* ii. folia 10. Opuſculo praeponuntur figurae duae ligno inſculptae, altera major, altera minor. Major, altare cum Crucifixo exhibet, ad cujus pedes duae perſonae genuflexae, & orantes cernuntur. Majori minor ad latus ſuppoſita S. Epiſcopum, librum in manibus tenentem, adſtante, ut videtur, miniſtro, repraeſentat. Exſtat in Caſanat.

VII.

DYALOGO DELLA VERITA PROPHETICA
COMPOSTO IN LINGVA LATINA DAL
VENERANDO IN CHRISTO PADRE
FRATE HIERONYMO DA FERRA
RA DELLORDINE DE PREDICA
TORI; QVI TRADOCTO IN
LINGVA VOLGARE DA
VNO ſuo diſcepolo ad uti
lita di tutti li ſervi &
ancille di Chri
ſto Ieſu.
ARGOMENTO.

(*in* 4°.)

Ex argumento ab interprete huic tractatui praepoſito, apparet ipſum non tardius anno 1497. impreſſum, aut ſaltem non tardius eo anno Italice verſum fuiſſe. Character Romanus eſt, non tamen paris pulchritudinis ac praecedens. Solis ſignaturis inſtruitur, quae ab *a* i. pertinent uſque ad *g* iiii., omneſque ſcapi quaterni ſunt. Exſtat in Caſanatenſi.

VIII.

Expoſitione del Reuerendiſſimo in Chriſto
padre Frate HIERONYMO da FERRARA dellordine
de predicatori ſopra la oratione della Vergine

glo-

gloriosa, composta da lui in lingua uulgare ad inſtantia dicerte devote ſuore Ferrareſe. FLORENTIAE.
(*in* 4°.)

Hujus opuſculi character alius eſt a characteribus praecedentium, iiſdemque pulchrior, major certe. Conſtat ex uno quaterno, & uno duerno, ſignatis literis *a b*. Exſtat in Caſanatenſi.

IX.

EXPoſitione di Frate HIE. da F. ſopra alpſalmo IN Te domine ſperaui.

Conſtat ex uno quaterno, & uno duerno, ſignatis literis *a*. *b*. Ad calcem opuſculi accedit: *Regola di frate Hieronimo data univerſale ad ogni buono*. Eſt eod. charact. ac V. VI. &c. opuſc. Exſt. in Caſanat.

X.

Expoſitione ſopra el pſalmo VERBA MEA
(*in* 4°.)

Folia VIII. ex quibus ſola tria priora ſignantur. Character idem ac praeced. Exſt. in Caſanat.

XI.

Copia duna epiſtola la quale manda el uenerabile frate HIERONYMO da FERRARA dellordine de frati predicatori a Madonna Magdalena Conteſſa della Mirandola, la quale uoleua intrare in Monaſterio
(*in* 4°.)

Folia IV. cum ſignaturis. Duabus ornatur figuris, altera in principio ſupra recitatum titulum, quae monachum ſedentem, & calamum ad ſcribendum aptantem exhibet; altera in fine, quae duos monachos, ex quibus praecipuus cum aliquot velatis mulieribus loquitur, repraeſentat. Exſtat apud cl. P. Amoretti, & in Corſiniana.

XII.

PREDICHE RACCOLTE PER SER Lorenzo Violi parte in ſancta Maria del Fiore, & parte nella chieſa di sčo Marco di Firenze dalla uiua uoce del Reuerēdo padre Frate Hieronymo da Ferrara, mētre che predicava: & prima in sčā Maria del fiore adi xi. di Febraio. Mccccxxxxvii. ſecondo lo uſo fiorentino: & fu la Domenica della Septuageſima: le quali furono

le

FLOREN TIAE.

le ultime ſue prediche : nel quale di ricomincio ad predicare eldecto Frate Hieronymo ; che era ſtato molti meſi che non haueua predicato per riſpetto della excomunica : ma atteſo ad giuſtificarſi col Pōtefice ; & facto uno libretto delle iuſtificationi ſue & mandatolo fuori ; & dipoi decto di rientrato ī pergamo l comincio cosi.

(*in fol.*)

Ultima concio, quae in hac collectione continetur, recitata fuit Dominica tertia Quadrageſimae anni 1498., quo eodem anno habitae fuerunt caeterae, quae praecedunt. Prima autem, quae in titulo habita fuiſſe dicitur Dominica Septuageſimae XI. Februarii anni 1497. juxta uſum Florentinum, (quamque aliae ſequutae fuiſſe videntur uſque ad I. diem Quadrageſimae) in exemplo Caſanat. deeſt. Prima enim concio, quam exhibet hoc exemplum in titulo ipſi praepoſito, recitata fuiſſe dicitur, *el primo di della Quareſima, che fu a di ultimo di Febraio MCCCCLXXXXVII. ſecondo el corſo Fiorentino*; eamque ſequuntur aliae recitatae uſque ad Dominicam tertiam Quadrageſimae ejuſdem anni, uti dictum eſt. Primum folium hujus concionis ſignatur *a* I. ſecundum *a* II. & ſignaturae pertinent ab *a* I. uſque ad *o* II. *O* duernus eſt, *n* ternus; caeteri quaterni. Ultimae concioni, de qua diximus, habitae Dom. III. Quadrageſimae, ſubjicitur:

„ Exortatione facta al popolo dal Reverendo Padre Frate Hieronymo da Fer-
„ rara, nella chieſa di Sancto Marcho di Firenze: a di VII. di Aprile MCCCCLXXXXVIII.
„ Nel qual di li frati di ſancto Franceſco, & quelli di ſancto Domenico ſi con-
„ duſſono in piazza de Signori per fare lo experimento del fuoco ſe le profe-
„ tie predicate dal decto reverendo Padre frate Hieronymo erano vere o no.
„ Et per la parte de frati di Sancto Domenico aveva a entrare nel fuoco frate
„ Domenico da Peſcia: & per la parte de frati di Sancto Franceſco fra Giulia-
„ no Rondinelli da Firenze.

Quae exhortatio duo circiter implet folia, & ad ejus calcem legitur: „ Nota
„ qui tu che leggi, che tutto el popolo con altiſſima voce riſpoſe, si, si, si:
„ et grido a Dio miſericordia. Dipoi el padre ſegui dicendo. Hor ſu dilectiſ-
„ ſimi: queſto ſia el principio del ben vivere, ſtate tutti in orazione, & intan-
„ to andro ad ordinare quello che ſi ha ad fare . . . . Character Romanus, columnae binae ſine numeris & cuſtodibus. In exemplo Caſanat. praeter concionem, de qua diximus ſupra, deeſt fere tota Concio habita feria 6. poſt ſecundam Dom. Quadrag. Potuiſſet haec edit. congruè referri ipſo anno 1498.

XIII.

Dialogo di maeſtro DOMENICO BENIVIENI Canonico di ſā cto Lorenzo della uerita della doctrina predicata da Frate Hieronymo da Ferrara nella cipta di Firenze.

in 4°.

Opuſculum conſtat foliis XII. impreſſis eodem eleganti charact. Florentino, quo plura alia in ſuperioribus relata, cum ſignaturis *a b*. Exſt. in Caſanat.

XIV.

XIV.

Epiſtola di HIERONYMO CIONI phiſico in fauore della uerita predicata dal uenerando padre Frate hier. da Ferrara. *in* 4°.

Conſtat ex duobus tantum foliis, character idem ac praeced. Exſt. ibidem.

XV.

Sermone di Sancto AVGVSTINO
Della morte.

(*in* 4°.)

Conſtat ex ſex foliis, quorum primum rectum, ſub recitato titulo exhibet imaginem S. D. ſtantis ligno inſculptam; verſum vacat. Eſt eodem charact. Gothico grandi, quo ſermones ejuſdem ad eremitas anni 1493. Exſtat apud Can. Devoti.

XVI.

„ Incomincia el prohemio dell'arte del ben morire cioe in gra-
„ tia di Dio compilato & compoſto per lo reverendo in criſto
„ padre mſg. Cardinale di Fermo nelli anni del noſtro ſignore 1452.

„ Poſt 29. verſus terminatur ſic: *finito el libro del ben morire tutto floriato, deo*
„ *gratias*. Terminatur cum ſignatura c 3. cum multis figuris ligno inciſis. Ex
„ charact. Florent. circa 1490. „ Laerius tom. II. Indicis pag. 136.

XVII.

„ Predica dell'arte del ben morire facta dal reverendo padre
„ frate Hieronimo da Ferrara a di 11. di Novembre 1496. &
„ raccolte da ſer Lorenzo Violi dalla viva voce del predecto pa-
„ dre mentre che predicava.

„ Terminatur ſic fol. verſo: *Laus Deo*; cum ſignatura c ii. cum multis fi-
„ guris „. Idem ibidem. Congrue haec editio referri potuiſſet ſub anno 1496.

XVIII.

„ S. ANTONINO il Confeſſionale volgarizzato. *Fiorenza per*
„ *Franc. di Dino*. *Charact. rot.* Saec. XV. in 4°.

Ex Catalogo Biblioth. Pinell. tom. 4. pag. 27.

XIX.

IN NOME Del padre & del figliuolo & dello ſpiri
to ſancto Amen. Queſto libro ſichiama lo ſpecchio

del-

FLORENTIAE.

della Croce ⁊ compilato da Frate Domenico Caualca da Vicopiſano dellordine di ſancto Domenico ⁊ huomo di ſancta uita.

In calce:

Impreſſo in Firenze Con ſomma diligentia Correcti: (*ſic*) nella quale correptione nō pocho habbiamo inſudato & affaticatoci: conciosia che di moltiſſime copie ⁊ o uero exempli di queſta utile operetta parte ſcripti in penna & parte impreſſi neſſuno nabbiamo trovato correcto ⁊ ma tutti equalmente incorrecti ⁊ Onde noi (bēche inſufficienti) cō quel poco ſapere che la natura ci ha porto ⁊ habbiamo tranſcorrendo di molti correpti facto uno quaſi correpto. Siche preghiamo...... (*in* 4°.)

Recitatus titulus legitur in fronte primae paginae ſecundi folii ſignati *a* 2.; cui titulo ſubjiciuntur Auctoris prologus, & tabula omnium capitulorum libri, quae duo ſimul fere occupant V. paginas cum ſemiſſe. Primum folium duabus ornatur figuris, quarum prima imaginem Crucifixi, adſtantibus V. M., S. Joanne & M. Magdalena exhibet, & ſuper ipſam charact. ſemigothico legitur: SPECCHIO DI CROCE. Altera figura, quae habetur folio verſo, frequens eſt in opuſculis Hier. Savonarolae; eademque eſt, ac ſecunda, de qua diximus num. XI. Quatuor haec folia primum voluminis ſcapum efficiunt ſignatum litera *a*. Incipit poſt haec opus ipſum, quod ſignatur ab *a* uſque ad *m* 3. omneſque faſciculi, ultimo excepto, ſunt quaterni. Character Romanus eſt & nitidus; idemque omnino, quo excuſa ſunt varia opuſcula Savonarolae, aliorumque. Exſt. apud cl. P. Amoretti, & in Corſiniana.

XX.

Libro deuotiſſimo et ſpirituale de fructi della lingua.

In fine.

Impreſſo in Firenze con ſōma diligētia emēdato & correcto ⁊ excepto alcuni fogli del prīcipio di decto tractato: & tale defecto nō da noſtra inaduertentia ⁊ ma da una copia o uero exēplo tutto corropto & falſificato impreſſo perlo adrieto ī firēze p unaltro nō diligēte impreſſore ꝓcedette: Onde . . . .
(*in* 4°.)

Primi folii faciem ornat eadem figura, quae ſecundo loco occurrit in opere praeced., & ſuper ipſam legitur allatus titulus: LIBRO, &c. charactere ſemigothico. Verſo folio habetur operis prologus, praefixo hoc titulo:

Prologo del libro intitolato Efructi della lingua ⁊ composto da Frate Domenico Caualcha da Vicopiſano dellordine delli frati predicatori.

Se-

Sequens folium ſingula operis capitula, num. XXXVII. exhibet. Folio tertio incipit opus ipſum; & cum eo incipiunt ſignaturae, quae pertinent uſque ad ſ 2. Faſciculi, ultimo excepto, quaterni omnes. Character idem omnino, ac praeced. Exſtat in Caſanat. & Corſiniana. FLORENTIAE.

XXI.

IN NOMINE PATRIS ET FILII ET SPIRI
tus ſancti amen. Incomincia il belliſſimo & utile tractato
contra il peccato della lingua Prologo ſopra decta opera
compilata et facta per frate domenico chavalcha dauico
piſano frate predicatore.

In fine:

FINIT PERNICHOLAVM FLORENTIE
DEO GRATIAS AMEN.

(*in* 4°. *magno*.)

Solis ſignaturis inſtruitur, quae ab *a* pertinent uſque ad *q*. *A* quinternus eſt, primaque hujus faſciculi ſignatura eſt *a* v; praecedentes omiſſae fuerunt. Caeteri faſciculi quaterni ſunt, excepto *q*, qui eſt duernus. *K* omnino deeſt. Character Romanus eſt & elegans, margines ampli, charta magnifica. Exſt. in Corſiniana, & olim exſtabat in Pinell. & apud Abb. Nic. de Roſſi.

XXII.

„ La diſciplina delli Spirituali di Fr. Domenico CAVALCA da
„ Vicò Piſano dell' Ord. de PP. *in* 4°.

Orlandius, pag. 136. Haymus utriuſque edit. Italae.

XXIII.

IOANNES gerſon de imitatione chriſti et
de contemptu mundi in vvlgari ſermone:

In calce:

Fine del terzo & ultimo libro di Ioanne gerſon della imitatione
de chriſto & del diſpregio del mondo.

(*in* 4°.)

Ubi viderim hanc edit., certe Florentinam, memoria excidit: neque in reliquiis meorum adverſariorum, 9. vel 10. ante annos ſcriptorum, ullum ejus veſtigium invenire potui.

XXIV.

La confeſſione di LVIGI PVLCI, *vel uti verſo folio legitur*:
CONFESSIO ALOISII DE
PVLCIS. M. V.

(*in* 4°.)

FLORENTIAE. Prima inſcriptio poſita eſt ſuper imaginem ligno inſculptam, quae totum primum folium rectum occupat: altera occurrit in fronte ejuſdem verſi, ubi incipit confeſſio ipſa, quae eſt in *terza rima*. Exemplum, quod prae manibus habeo, nonniſi priora quinque folia continet, etſi opuſculum ex ſeptem vel octo foliis ad minus conſtare debeat, uti liquet ex ſignaturis horum foliorum, quae quaternionem deſignant. Editionem omnino numero inter Florentinas Saec. XV. exeuntis: eſt enim eodem rotundo pulchroque charactere, quo varia opera, Florentiae Saeculo XV. exeunte impreſſa, ex. c. *Frutti della lingua Dom. Cavalcae*, ſine anni nota, ſupra relati, num. XX. Editio haec confundi haud debet cum ea, quae memoratur in Catalogo Biblioth. Vallierianae, tom. 2. pag. 313., haec enim ex quatuor tantum foliis, duabus columnis impreſſis, conſtat; cum noſtra ſeptem ad minus folia continere debeat, integra pagina excuſa. Cl. Quadrius varia hujus Poetae opera memorat: praeſens autem opuſculum aut diligentiam noſtram fefellit; aut apud ipſum deſideratur. Exſt. apud Can. Devoti.

XXV.

PVLCI BERNARDO La Paſſione di Noſtro Signore. *Fiorenza*, Sec. XV. in 4°.

„ Edizione in bel carattere tondo ſenza numeri e richiami con regiſtro, ed „ alla fine ſi legge ſoltanto *Florentiae impreſſum* „ &c. Haec cl. Morellius, tom. IV. Biblioth. Pinell:, pag. 290.

XXVI.

SCALA DELLA VITA SPIRITVALE SOPRA EL NOME MARIA.
Compoſta da Maeſtro DOMENICO BENIVENI (*ſic*) canonico di ſan Lorenzo.
(*in* 4°.)

Sine notis typogr. ſed proculdubio Florentina editio, inquit cl. Ferdinandus Foſſius in *Catalogo Codd. Saec. XV. impreſſorum, qui in publ. Biblioth. Magliabechiana Florentiae adſervantur*, col. 288. ſeq., qui hac die, 27. Junii 1793. primum ad manus noſtras pervenit. Opuſculum, eodem Foſſio annotante, *foliis XIV. abſolvitur*. Vide eundem loco citato (1).

XXVII.

Comincia ellibro della uita Viduale ɪ cõpoſto da frate HIERONYMO da FERRARA dellordine de frati predicatori ad inſtanza di molte deuote Vedoue, e Vedoui.
In calce:

FINIS.

(*in* 4°.)

Edi-

(1) Ubi tria hujus auctoris opuſcula, quae Hieronymum Savonarolam reſpiciunt, referuntur, & in hoc Specim. deſiderantur. Sed Opuſcula vel ab ipſo Savonarola ſcripta, vel ab aliis in ejus defenſionem vel contra edita, & jam in ſuperioribus indicata, nimis multa ſunt, ut Speciminis modum excedere videantur. Quare expedire puto, ab iis referendis in praeſentia abſtinere. Facere tamen nequeo quin opuſculum de vita viduali ejuſdem Savonarolae, etſi fortaſſe alieno loco, hic referam, quod antea lectori illud promiſerim. En illud.

Editio eſt optimo charact. Romano, eodemque omnino, quo *Speculum Crucis*, ex. c., & tract. *de Fructibus linguæ*, Dom. Cavalcae ſupra relata, num. XIX. & XX. cum ſolis ſignaturis, ut illa, eademque figura ligno inſculpta, quae viſitur folio primo verſo *Spec. crucis*, quae monachum, aetate gravem, ipſum nempe Savonarolam, (retro quem habetur ſocius) cum aliquot velatis mulieribus diſſerentem exhibet. Conſtat ex duobus quaternis & uno terno, ſignatis literis *a. b. c.* Ultimum fol. vacat. Exſtat in Caſanat. & Corſin. FLORENTIÆ.

XXVIII.

PSALTERIVM. *Vid.* ad ann. 1480. num. V.

XXIX.

Lucidario.
In calce:
Finito il Lucidario.
(*in 4°. par.*)

Editionem hanc Florentiae adſcribendam eſſe, ultro fatebitur quiſquis editiones Florentinas Saeculi XV. exeuntis, Dom. Cavalcae cumprimis, & Hieron. Savonarolae, bona ex parte in ſuperioribus relatas, & in quibus Florentiae nomen expreſſum eſt, perſpectas habuerit. Ratione ſiquidem typorum, cum earum aliquibus, *Speculo Crucis*, ex. c. & *Linguae fructibus* ita convenit, ut meo judicio alteri loco, ſine manifeſto erroris periculo tribui non poſſit. Cum iis etiam convenit ratione figurae, ligno inſculptae, vocabulo LVCIDARIO ſuppoſitae. Solis ſignaturis, uti illae inſtruitur, quae deſinunt in f 3.; praecedentes ſcapi omnes quaterni ſunt. Exſtat in Caſanatenſi.

PHILOSOPHI ET MEDICI.

I.

OPVS ARISTOTELIS DE MORIBVS AD
nicomachum | a Ioanne argyropylo Byzantio: Cauſa claris
ſimi Viri Coſmæ medicis florẽtini patris patriæ traductũ.
In fine:
RISTOTELIS VIRI SAPIENTISSIMI
AD NICOMACHVM DECIMVS ET VL
TIMVS LIBER FINIT FELICITER.
FINIT PER ME NICOLAVM FLORENCIE
(*in 4°. magno*)

Perpulchra editio, egregio charactere Romano, cum ſolis ſignaturis, & cu-

b b b 2

ſto-

FLORENTIÆ. ſtodibus (1) nonnullorum ſcaporum, nimirum, *b. c. d. e. g. h. i. l.* omiſſis caeteris. Signaturae incipiunt a litera *b* (2) & terminantur in *r iii.*, folia ex numeratione, omnino 116., ex quibus priora tria epiſtolam Jo. Argyropyli ad Coſmam Medicem continent. Exſtat in Caſanat., Corſiniana, &c.

II.

„ PLATONIS HIPPARCVS & alia interprete Marſilio Ficino.
„ Addito Commentario in Convivium. *In fine*. Impreſſum Flo-
„ rentiæ per Laurentium Venetum. *In fol.*

Haec cl. Sal. M. de Blaſis, *Notizie di libri di Prima Stampa*, tom. XX. Opuſculorum Auctorum Siculorum pag. 409. Vereor tamen ne haec editio ſit pars prior operum Platonis, de quibus a nobis dictum eſt in hoc Specimine, pag. 293. & ſeq., quas videat L. Videat etiam quae ibid. annotamus in fine notulae (2), de opinione Maettarii circa typogr. *Laurentium Venetum*, quae eadem eſt S. M. de Blaſis.

III.

Quae Opera cõtinentur in hoc uolumine

Opus preclariſſimum PETRIPAVLI VERGERII
Iuſtinopolitani de Ingenuis moribus

BASILII uiri Eruditiſſimi & Sanctiſſimi Opus diuinum

LEONARDI ARETINI ex xenophonte traductio de Tyrannide

De liberis educandis PLVTARCHI Opus

HIERONYMI Presbiteri de Officiis liberorum
erga parentes brevis admonitio

In calce:

Impreſſa floren
tie. p Fcõ
Dini flo
renti
no

(*in* 4°.)

Adductus titulus legitur primo fol. recto; eodem verſo, incipit Vergerius; poſt quem ſequuntur reliqui auctores eodem ordine, quo in titulo nominantur. Solis ſignaturis inſtruitur, quae ab *a* pertinent uſque ad *l. v. l* quinternus eſt, praecedentes omnes quaterni. Exſt. in Corſiniana.

VI.

(1) Cuſtodes ſcaporum appello, quod cuſtodiant ſcapos, qui ſequuntur, prima eorum elementa in inferiori margine ultimae paginae ſcapi praecedentis demonſtrando. Liberalior autem eſt Foſſius, qui hos cuſtodes in quovis hujus editionis ſcapo occurrere ſcribit. Scapi enim *f. m. n. o. p. q. r.* iis carent.

(2) Primus ſcapus non ſignatur; & ſignatura *k*, pro more hujus typographi, omittitur.

IV.

Tractato contra gli Aſtrologi
Auctore HIERONYMO SAVONAROLA.
(*in* 4°.)

Frontem libri ornat figura ligno inſculpta, quae ſpeculam aſtronomicam repraeſentat, in qua viſuntur aſtrologus ſphaeram oſtentans, & e regione Monachus Dominicanus, librum ſacrum apertum eidem demonſtrans. Speculam cingit egregius ornatus ſupra quem legitur allatum Lemma:

Tractato contra gli Aſtrologi

Folium verſum vacat. Sequenti folio ſignato *a* 3. hic inſcriptus eſt titulus:

Prohemio di frate Hieronymo da Ferrara dellōdine de fra
ti predicatori nel libro contra la Aſtrologia diuinatoria.

qui prologus totum fere folium ex utraque parte implet. Ad calcem ſecundae paginae ejuſdem poſitus eſt titulus primi tractatus, qui incipit ſeq. fol. ſignato *a* IIII. In tres tractatus dividitur opuſculum; quorum unuſquiſque, aliquot complectitur capitula; quorum ad ejuſdem calcem ſubjicitur Index. Poſt duas paginas albas ſequitur:

Correctione del libro:

quae duas integras occupat paginas, ultima verſa vacante. Solis ſignaturis inſtruitur liber, quarum priores tres ſunt *a* 3. *a iiii. a* v. Prima, uti diximus, appoſita fuit folio, quod continet Auctoris Prologum, quem antevertit ſupradicta figura ſpeculae; hicque primus volum. faſciculus, computato folio figurae, quaternus eſt. Sequentes ſignaturae ſunt; *b. c. d*: priores duae quaternos ſignant; tertia quinternum. Adſunt praeterea duo correctionis folia minime ſignata. Hoc eodem charactere (qui rotundus eſt, cum initialibus florentibus) impreſſa ſunt varia alia opuſcula cum *Florentiae* nomine in ſuperioribus relata. Haec editio apud Jandonatum non comparet.

V.

MESVE VVLGARE

In fine:

FINITO e il libro di Giovanni Meſue della conſolatione delle medi
cine ſemplici ſolutiue: Impreſſo in Firenze e ricorrepto di
nuouo et meglio degli altri vulgari che ſi ſono forma
ti per il paſſato che in molti luoghi abbia.
mo trovato havere manchamento
DEO GRATIAS.
AMEN

(*in fol. par.*)

Haec eſt una ex inſignioribus Florentinis editionibus, quae ad hanc diem in manus noſtras incidere; cuique artificem nomen ſuum haud appoſuiſſe moleſte fero;

FLORENTIAE. fero; Character ſiquidem Romanus eſt, & perpulcher, maximeque aequabilis & magnitudine praeſtans. Solis ſignaturis inſtruitur, quae duabus ſeriebus conſtant: quarum prima per totum alphabetum excurrit, ac minoribus literis (1) expreſſa eſt, ſecunda majuſculis conſtans, non ultra *B* 3. progreditur. Incipit prima ſeries a primo operis folio ſignato a; & tam primae, quam ſecundae ſeriei literae, ultima excepta, ſignant quinque priora cujuslibet ſcapi folia, etſi eorum quilibet quaternus ſit, & ultimus duernus. In exemplo Caſanat. octo praecunt folia, in quorum primo, prope ſummum, ad dexteram haec duo tantum verba charact. majuſculo leguntur: MESVE VVLGARE. Sequens omnino vacat; reliqua ſex numeris 1. 2. 3. notata, tabulam ordine alphabet. digeſtam continent; ſubjecta eidem, in ultima pagina, LA QVALITA DE PESI. Exſt. in Caſanat. & Corſin.

VI.

Tractatus Rabi MOYSI *de regimine ſanitatis*.
In fine:

Impreſſum Florentiæ
apud Sanctum
Iacobum de
Ripolis.

(*in* 4°.)

Editio eſt charact. Romano non ineleganti, ſolis ſignaturis inſtructa, quae pertinent uſque ad E IIII. omneſque faſciculi quaterni; ideoque folia num. 40. Typographus non multum ſollicitus fuiſſe videtur de formarum aequalitate (quod ſpectat ad earum longitudinem) ſervanda: in quibuſdam ſiquidem paginis lineae ſunt num. 28., in aliis, 25., in maxima parte, 26. vel 27. Exſt. in Corſin., apud Excell. B. C. Valentium Gonzagam, & Can. Devoti.

V A R I A

I.

O R A T I O N E S

In eloquentiam
In hiſtoriam
In bonas artes
In poeticen
In Sapientiam
In Satyram & ſtudia humanitatis
Vita Pauli ghiacceti
De pęnitentia
(*in* 4°. *par.*)

Re-

(1) Sermo hic eſt de Signaturis ipſius operis.

Recitatus titulus occurrit primo folio verſo, abſque ullius auctoris nomine, quod, Ferd. Foſſio teſte, primum legitur in inſcriptione epiſtolae ejuſdem ad Laurentium Medic. primo opuſculo praepoſitae; & deinde in ſingulis titulis, ſequentibus opuſculis praefixis. Notabiliores ex his ſunt poſtremi duo, quorum primus majuſculo charactere exaratus eſt; alter ſive poſtremus ſic eſt expreſſus: FLORENTIAE.

Bartholomęi fontii Donatus ad Iulianum
Medicem Petri. F.

Donati nomine intelligit Donatum Acciajolum, a quo ea, quae ad Julianum de poenitentia ſcribit, narrata ſibi fuiſſe memorat. De ſecundo titulo per conjecturam loquor: de primo autem ea tantum refero, quae apud Foſſium leguntur, in exemplo ſiquidem Caſanat. (quod unum in praeſentia conſulere licet) deſunt ſecundum & ſeptimum folium, in quibus occurrunt. Character Romanus eſt, & elegantiſſimus, mihi tamen non ſatis notus. Eum tamen nulli loco tutius quam Florentiae adſcribere ſcio; itaque externae circumſtantiae ſuadent. Solis ſignaturis inſtruitur, incipientibus ab a 2. & deſinentibus in f 6.: quinque priores ſcapi, quaterni, ultimus ſexternus: folia 52.

II.

FRANCISCI ARHETINI IN PHALARIDIS
TYRANNI AGRIGENTINI EPISTO
LAS PROEMIVM. (*ſic*)
Ipſaeque Epiſtolae latine, ex ejuſdem verſione.
In fine:
Impreſſum Florentiæ p Antoniũ uenetum.
(*in* 4°.)

Conſtat ex quinque quaternis Rom. charact. non nimis eleganti, & cum ſolis ſignaturis impreſſis. Praeter allatam inſcriptionem, & primum verbum, VELLEM, nil aliud charactere majuſculo excuſum in eo videre licuit. Exſt. in Corſiniana, & apud cl. Can. Alb. Devoti, cujus exemplum etiam nunc apud me habeo.

III.

„ Piſtole di LVCA de' PVLCI al Magnifico Lorenzo de' Medici. *in* 4°.

Ex Catal. Biblioth. D. de la Valliere, tom. II. pag. 513. ubi haec annotantur: *Edition à longues lignes, au nombre de 33. ſur les pages, qui ſont entieres ſans chiffres & réclames; mais avec ſignatures. Il y a ſur le premier feuillet une gravure en bois.*

IV.

ANGELI POLITIANI cõiurationis (*Pactianae*) cõmentarium.

Vid. ad ann. 1478. num. XX.

V.

Libro di LAZERO & Martha & Magdalena, leggenda. *in* 4°. *ſine loco & anno*, a petizione di ſer Piero Pacini da Peſcia.

Ex Catal. Biblioth. Abb. Nic. de Roſſi, pag. 52.

VI.

Digitized by Google

FLOREN TIAE.

VI.

HISTORIA DI DVA AMANTI COMPO
STA DA SILVIO ENEA PONTEFICE
PIO II. A MARIANO SVO COMPA
TRIOTA ET TRADOCTA DI
LINGVA LATINA IN FIOREN
TINA DA ALAMANNO DO
NATI AL MAGNIFICO
LORENZO DE
MEDICI

„ Precedono quattro fogli, i quali contengono il PROEMIO DALAMANO „ DONATI AL MAGNIFICO LORENZO DE MEDICI e: MARSILII FICI- „ NI APOLOGVS IN TRADVCTIONEM DE AMORE: ALAMANNI DO- „ NATI AD LAVRENTIVM MEDICEN. E' in 4o.: ha le ſegnature da *a* ſino „ ad *i*. Sono tutti quaderni; *i* però è duerno: non ha numeri, nè regiſtro, nè „ data veruna, è in carattere tondo, e può giudicarſi ſtampato dal Miſcomini „ eſſendo ſomigliantiſſimo al carattere uſato dal detto Stampatore l'anno 1494. „ nell'edizione dell'expoſitione del Pater noſter del Savonarola. Sta nella Cor- „ ſiniana „. Haec cl. P. Amoretti.

VII.

FORMVLARIVM DIVERSORVM CONTRAC
TVVM SECVNDVM STILVM ET MODVM FLO
RENTINVM

In fine:

Accurate eñdatū p̄ Eximiū legū Doctorem florētinū V;
huiuſcemodi artis notarie peritiſſimum.

IMPRESSVM FLORENTIE
PER FRANCISCVM
DINI

(In. fol. par.)

Precedit tabula, ſeu index foliorum trium, quem ſequitur folium omnino album, in exemplo Abb. Nic. de Roſſi: inde habetur folium, quod anteriori facie exhibet allatum titulum, charactere majuſculo impreſſum & quoad reliqua omnia vacans. Incipit deinde opus ipſum, quod ſignaturis in foliorum calce, & numeris in medio margine ſuperiore impari, notatum eſt; quorum numerorum poſtremus eſt CLXXXVII. Poſt hoc folium, allud ſequitur, quod continet *menda emendanda*, in cujus parte averſa occurrit adducta ſubſcriptio. Editio eſt charact. rotundo & eleganti, & ſine dubio ſequenti antiquior, non tamen anterior anno 1483.: folio ſiquidem CLXXIII. habetur inſtrumentum *Donationis facta* 15. menſis Auguſti 1483.

VIII.

VIII.

FORMVLARIVM Modernum et uniuerſale diuerſorum contractuum nuper emendatum per eximium legum Doctorem florentinum Dominum (1)' . . . . hujuſcemodi artis notarie peritiſſimum & cunctis notariis utiliſſimum.

Infra:

Legendo per te ipſum poteris ſignare liniamenta ſub illis uerſibus qbus opus fuerit eo modo quo in nonnullis ſignatis inuenies.
(*in fol.*)

Editio eſt optimo charactere Romano, cum ſignaturis conſueto loco, & numeris Romanis in medio margine ſuperiore folii recti poſitis, quorum poſtremus eſt CLVI. Unitas notat ipſum libri frontem. Accedunt duo folia in fine non ſignata, quae tabulam operis continent. Exſt. in Angelica.

IX.

COSTVMI, Cambi, Monete, Peſi, &c. Firenze a petitione di Ser Piero Pacini da Peſcia. *in 8°.*

Ex Catal. ms. Biblioth. Abb. Nic. de Roſſi, num. 1272. quam tamen edit. in Catal. impreſſo invenire non potui.

X.

GEOGRAPIHA DI
FRANCESCO BERLINGHIERI
FIORENTINO IN TERƷA
RIMA ET LINGVA TOSCANA DI
STINCTA CON LE SVE TAVO
LE IN VARII SITI ET PRO
VINCIE SECONDO LA
GEOGRAPHIA
ET DISTIN
ctione dele
tauole di Ptolomeo.

cum gratia ⁊ privilegio.

Ad calcem Regiſtri quod eſt in fine:
Impreſſo in firenze per Nicolo Todeſcho
& emendata con ſomma dili
gentia dallo autore.
(*in fol. magno.*)

 Ita-

(1) Vacat locus, in quo ſcribendum erat editoris nomen.

Digitized by Google

FLORENTIÆ. „ Italicis carminibus (inquit diligentiſs. Foſſius, col. 295. Catal. Codd. im- „ preſs. Bblioth. Magliabech.) vulgo, *terzine*, in ſeptem dies vel libros tributa. „ Florentiae ſine anni nota in fol max. duplici columna excuſa ...... Cuſto- „ des, pag. XII. ſignaturae *a* excepta, & fol. num. deſiderantur. Signaturae ad- „ ſunt *a a* — *b b*., *a* — *f*. cum Romanis numeris minoribus. Prima pagina vacua „ eſt (1). In medio ſecundae inſcriptio haec legitur, majoribus charact. hoc „ pacto expreſſa:

IN QVE
STO VOLVME
SI CONTENGONO SEP.
TE GIORNATE DELLA GEOG
RAPHIA DI FRANCESCO BERLIN
GERI FIORENTINO ALLO IL
LVSTRISSIMO FEDERI
CO DVCA DVR
BINO

Caetera, quae de editione ſcribit cl. Bibliographus, quo integram & accuratam ejus notionem Lectori tradat, commodius & majori cum fructu, apud ipſum legere poterit Bibliographiae ſtudioſus. Nobis ſatis erit, praeter pauca, ex ipſo jam delibata, nonnulla, quae ad mechanicam integritatemque libri pertinent, indicare. In primis dicam, ſignaturas valde implexas (2) eſſe; & neque me, neque alium ſtudioſum, in exemplo Caſanat., ex ipſis de foliorum numero tuto & praeciſe intelligere potuiſſe. Folia ex numerat. in hoc exemplo, CXVIII. inventa ſunt: Tabulae autem Geographicae aeri inciſae, XXX. Sed nullum eſt dubium, quin in foliis hoc exemplum deficiat. De tabulis autem, quas Foſſius XXXI. numerat, monere non omittam in quibuſdam exemplaribus, ex. gr., in Corſiniano, adhuc pauciores, nimirum 29. occurrere. Praeſtat tamen hoc exemplum magnificentia primi tituli allati, qui rubrica impreſſus eſt, aetateque ipſi libro, omnino par; ſecus ac in exemplo Caſanatenſi, cui recenti manu adjectum fuit; ita tamen, ut ab impreſſo, ratione formae & aequalitatis literarum nil plane a Corſiniano differat.

Hiſce jam prelo ſuppoſitis, placuit experiri utrum ex regiſtro, quod eſt in fine, quidpiam certius de numero foliorum & tabularum colligere liceret; nec fruſtra; ejus enim ope tam prope acceſſimus ad Foſſii ſupputationem, ut exemplum ab ipſo deſcriptum, integerrimum eſſe appareat. Conſtat hoc regiſtrum ex XV. faſciculis quorum unicuique propria praefigitur ſignatura, (excepto primo) eique ſubjiciuntur initia foliorum ad quae pertinent. In ſeries duas diſtinguuntur hi faſciculi: priores novem ſignantur primis novem alphabeti literis geminatis; poſteriores ſex, ſex primis literis ſimplicibus, prima ſeries deſignat folia 66., altera 62. quorum ſumma 128. nil differt a Foſſii calculo, ſi ei adjiciantur (quod factum a nobis eſt) folium regiſtri & primum voluminis, quod in regiſtro *album* di-

(1) Vide quae poſt medium articuli dicuntur.

(2) Afferemus hic priores tres voluminis ſignaturas, ex quibus, de reliquis conjecturam facere licebit. Incipiunt hae a primo operis folio, cujus primus ſcapus, quinternus eſt; ejuſque ſignaturae ſic habent *a* I. *a a* II. *a a* III. *a a*. III. *a a*. IIII. in qua prima ſerie, quarta & quinta ſignatura erroneae ſunt, praeter primam, quae ex una tantum conſtat litera. Secundus ſcapus *b b*. quaternus eſt; eique deficit in exemplo Caſanat. quarta ſignatura *b b* IIII. Tertius ſcapus *c*, & ipſe quaternus eſt; & hic ſolus ex tribus prioribus recte ſignatus eſt.

dicitur. Tabulae ex eodem inventae ſunt 31. vel 32. Hoc commodi etiam affert hoc regiſtrum, quod tabulae in eo conſociantur cum iis faſciculis, ad quos pertinent, qui ſunt 4. 9. 11. 13. 14. 15. FLORENTIÆ.

XI.

Libro chiamato ambitione compoſto per Ser BASTIANO FORESI Notaio fiorẽtino al Magnifico Lorenzo de Medici; nel quale ſi dichiarano e precepti della agricoltura ſecondo lageorgica di Virgilio.
(*in* 4°. *par.*)

Hoc opus in duas tribuitur partes, utramque eo carminis genere, quod Itali *terzine* vocant: prima novem complectitur capitula, quorum argumenta initio voluminis, poſt recitatum titulum, exponuntur: altera in quatuor libros dividitur, in quibus Agriculturae praecepta juxta Virgilii Georgica traduntur: eorumque argumenta ſuperioribus novem ſubnectuntur. Continentur haec quatuor prioribus voluminis foliis ſignatis litera *a*., etſi non plus quam quinque impleant paginas; totum enim primum folium, & quartum verſum omnino vacant. Nulla Epiſtola ad Laur. Medicem, neque ad alium quempiam in his occurrit. Folio quinto ſignato *b* i incipit capitulum primum his verbis:

Quando alalbergo el ſulgido pianeta
della nutrice di Giove ritorna;
&c.

Ultima ſignatura exempli Caſanat. eſt *m* III. ultimumque carmen ultimae paginae, ſic habet:

Nõ ritrouãdo el più dolce negotio; Finis.

Signatùrae pertinent ab *a*, uſque ad *m* III., primuſque ſcapus, uti antea diximus, duernus eſt; ſequentes uſque ad *l*, quaterni; ultimus *m* ternus, poſtremum autem hujus folium album. Character Romanus & elegans.

Contradictoria circa hunc librum loquitur Laerius in ſuo Indice, tom. II. pagg. 130. 131. Ibi enim probare vult exemplar, quod deſcribit, exceptis prolegomenis, integrum eſſe; & ad declarandam inſignem libri raritatem, in medium adducit obſervationem MS. A. M. Salvinii, ſibi ab A. M. Bandinio communicatam, cujus praecipua pars haec eſt: „ Ho veduto un frammento di libro in terza rima con queſto titolo: *libro chiamato ambizione*, &c. „ ut in titulo ſupra recitato. „ Ex quibus verbis, inquit Laerius, concludere licet, Salvini in „ hac materia peritiſſimum non aliud vidiſſe exemplum praeter hoc noſtrum: de „ facto enim mentio non habetur alterius in variis catalogis. Defectus autem „ habetur tantum in principio, quia in pagina ultima libri IV. *Georgicorum* legitur. FINIS.

Neſcio an repugnantia magis ſcribere potuerit Laerius. Fatetur ſuo exemplo deeſſe principium ſignatum *a*, in quo occurrunt *tantum*, ut ipſe ait, *prolegomena, aut Epiſtola ad Laurent. Medicem*. Titulum ergo operis, quem in ſuo indice accurate refert, unde deſumpſit Laerius? ipſo fatente, ſuum exemplum in-

FLORENTIAE. cipit a ſignatura *b* totamque operis poeſin continet; exemplum contra a Salvinio viſum, erat tantum *libri fragmentum*, in quo tamen continebatur operis titulus ab eodem accurate relatus, & a Laerio pari accuratione exſcriptus. In Exemplo Laerii nil omnino deerat praeter *prolegomena*, *aut Epiſtolam Foreſii*, *ad Laurentium Medicem*. Exemplum Salvinii, erat merum operis fragmentum: & tamen duo haec exempla unum & idem erant; idque probant catalogi a Laerio viſi, in quorum nullo editionem hanc reperire licet.

XII.

Quaeſtiones Camaldulenſes CHRISTOPORI LANDINI Florentini ad Federicum Vrbinatum Principem. *Libri quatuor*.

(*in fol.*)

Editio haec ea eſſe videtur, quam deſcribit Bandinius, tomo II, Specim. Liter. Florentinae, pag. 188. *Florentiae*, inquit, *prodiiſſe videtur poſt annum MCCCCLXXII. Conſtat paginis CXLI. in fol.* Editio haec noſtra eo certe conſtat paginarum num., (1) eſt in fol. eleganti charact. Romano excuſa, cui decorem adjungunt quatuor librorum tituli majuſculis literis excuſi; eorumque capitales florentes, maximae & pulcherrimae. Exſtat in Caſanat.

P O E T A E.

I.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Tragoediae IV. nimirum:

ΜΗΔΕΙΑ, ΥΠΠΟΛΥΤΟΣ, ΑΛΚΗΣΤΙΣ, ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ

Graece. Ad hujus poſtremae calcem folio verſo legitur,

ΤΕΛΟΣ ΕΥΡΙ
ΠΙΔΟΥ
ΑΝ
ΔΡΟΜΑ
Χ
Η
Σ

Nil conſultius me facturum exiſtimavi, quam ſi accuratiſſimam, abſolutiſſimamque deſcriptionem, cum hujus, tum ſeq. editionis a cl. diligentiſſimoque P. Amoretti, me poſtulante, (quod utraque ex ipſis in Caſanat. deſit, nec amplius ſuppetant vires, tam longum iter, quod Caſanat. a Corſiniana, ubi utraque exſtat, diſterminat, facile conficiendi) adornatas, nil omnino iiſdem addendo, aut demendo, Lectori legendas exhiberem, & quidem eodem prorſus ſermone, quo ab ipſo exaratae ſunt. En itaque primam:

„ Un

(1) Non computatis duobus frontis, & ſecunda ultimi fol.

„ Un bell' eſemplare di queſta rariſſima Edizione Principe di IV. Tragedie d'Euripide ſi oſſerva nella Corſiniana. Il dritto del primo foglio è bianco, a tergo principia il foglio coll'Alfabeto Greco in caratteri majuſcoli, nella linea ſeguente vi ſono i ſei Dittonghi Greci, pure in lettere majuſcole, e li quattro Jota aſcritti: Aι. Hι. ωι. Yι. ſegue: FLORENTIÆ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΜΗΔΕΙΑΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

„ e queſto argomento occupa tutto il foglio e la metà del ſeguente: appreſſo ſon notati i Perſonaggi della Tragedia, che comincia a tergo del foglio:

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΜΗΔΕΙΑ

„ e ſegue il teſto, e poi le altre Tragedie che ſono III. cioè

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ. ΑΛΚΗΣΤΙΣ, e ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ;

„ non vi ſono Scolj, ed a ciaſcuna tragedia precedonò l'argomento ed i nomi de' Perſonaggi della medeſima. L'ultimo foglio a tergo termina con:

ΤΕΛΟΣ ΕΥΡΙ
ΠΙΔΟΥ
ΑΝ
ΔΡΟΜΑ
Χ
Η
Σ

„ Il libro è in 4°. Non ha data veruna, nè numeri, nè regiſtro, nè richiami; vi ſono le ſegnature, e preciſamente in queſte lettere: Α Β Γ Δ Ε ſ Η Θ Ι Κ Λ Ν, ſono tutti quaderni ſalvo N. (1), che è foglio unico col ſuo corriſpondente. Il tutto espreſſo in bene inteſi caratteri Greci majuſcoli; ma i titoli degli argomenti, delle Tragedie, ed il fine delle medeſime ſono di un carattere pur majuſcolo, ma più grande; e dove ſi richiedono ſi vedono ſovrappoſti gli Spiriti e gli Accenti, come oſſervò anche il Maittaire.

II.

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ ΚΥ
ΡΗΝΑΙΟΥ ΥΜΝΟΙ.

„ Segue l'Inno ſopra Giove, pur in carattere majuſcolo, ma più piccolo, e così gli altri cinque appreſſo: a tergo dell'ultimo foglio v'è un' Epigramma del Laſcaris in Greco ſopra Callimaco; ſono tre quaderni colle ſegnature Α, Β, Γ. Vengono appreſſo gli Scoli con nuova ſegnatura A

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ ΥΜΝΩΝ.
ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΟΣ.

„ e

(1) Loco N. Foſſius ſcribit M., quae ſignatura in edit. deeſt.

FLORENTIÆ.

,, e ſono in carattere minuſcolo, ed occupano il terno della ſegnatura A, e il
,, duerno B, l'ultimo foglio a tergo è bianco: non v'è data di ſorta alcuna
,, nè dopo gl'Inni, nè dopo queſti Scolj, ed è in 4°. picc. Il carattere degli
,, Scolj pare quello, col quale ſono ſtampati gli Scolj dell'Apollonio Rodio,
,, come il majuſcolo degl'Inni quello del teſto dello ſteſſo Apollonio. Eſſendoſi
,, confrontate con qualche diligenza le quattro celebri edizioni ſtampate in let-
,, tere majuſcole, cioè l'*Antologia*, l'*Apollonio*. l'*Euripide*, e il *Callimaco*,
,, (non ho avuto anche la ſorte di vedere il Muſeo) ho trovato raſſomigliarſi
,, perfettamente i caratteri; e ſoltanto quelli dell'Antologia ſono più nitidi, for-
,, ſe perchè ivi la prima volta, cioè nel 1494., furono adoprati; laonde pen-
,, ſo non eſſervi che apporre a quanto ſcrive il Maittaire colla ſolita ſua cir-
,, conſpezione, che queſte famoſe edizioni procurate da Giovanni Laſcaris,
,, riconoſcano lo ſteſſo luogo e ſtampatore, e ſiano venute alla luce non
,, molto tempo dopo l'una dall'altra: *A vero tamen longiſſime non forſan*
,, *aberro, ſi ibidem* (Firenze) *& ab eadem officina* (di Lorenzo di Franceſco
,, d'Alopa Veneziano) *cenſeam omnes exiiſſe . . . . Omnes certe non*
,, *longo temporis ſpatio inter ſe diſtare conjicio . . . . . Dubitandi non locus eſt,*
,, *quin omnium Editionibus præfuerit Laſcaris primus hoc charactere utendi hor-*
,, *tator* ,,. (Annal. Typ. Edit. II. T. I. P. I. pag. 105.) Tornando alla deſcrit-
,, ta edizione di Callimaco, è ediz. Principe, di rarità eſtrema, e ſta nella Cor-
,, ſiniana, per cui da un noſtro Cavaliere, del pari amantiſſimo che ricchiſſimo
,, di Prime Edizioni, fu offerto un cambio d'altri libri di un valore eccedente;
,, ma non era muſeo da cui ſi poteſſe trarre gioja tanto rara e prezioſa.

III.

,, GNOMÆ Monoſtichoi, quas græcum alphabetum & argumen-
,, ta earumdem præcedunt. = MVSÆI Poema de *Hero & Lean-*
,, *dro iiſd. typis in* 4°.

Haec Foſſius tom. I. col. 130. ſui Catal. Magliabech., quae etſi inſtituto noſtro ſufficere poſſent, non inutile tamen, exiſtimamus ea, quae antea de utroque opuſculo ſcripſerat cl. Maettarius, in nova ſuorum Annalium edit., hic ante oculos Lect. ſiſtere. Et primo, pag. 101., ubi de libris Graecis, capitalibus literis, Florentiae excuſis agit, haec habet: GNOMAE *Monoſtichoi ex diverſis Poetis ſecundum ordinem Alphabeticum: & Poematium* MVSAEI. Pag. autem 70. ipſum MVSAEI poematium Gr. & Lat. ab Aldo Venetiis impreſſum, primum fuiſſe ſuorum in typographia laborum ſpecimen, ſcripſerat his verbis: „ Quod ALDVS
„ primum emiſit ſuorum in Typographia laborum ſpecimen, fuit Poemation
„ MVSAEI, de Herone, & Leandro Graece & Latine in 4°. Huic quidem an-
„ nus non adjicitur, ſed dubitare, quin Ariſtoteli (cujus volumen primum an-
,, no 1495. excuſum eſt) praeiverit, non patitur Aldi Epiſtola „ quam integram ibidem affert clariſſ. Annaliſta. Graecum hujus Poematii textum, qui inter illuſtriora Jo. Baptiſtae de Vicecomitibus monumenta computabatur, propriis ego oculis vidi ſuperioribus annis, eodemque prorſus charactere ac Ariſtotelem anni 1495. impreſſum fuiſſe animadverti. Dubitant vero eruditi, cuinam ex duabus editionibus principatus adſcribendus ſit: *Duae ſunt antiquiſſ. Muſaei editiones* (inquit Comes Rewiſchi pag. 41. ſui Catal.) *ſine nota anni. Altera Aldina gr. lat. Venetiis* 4°. *altera literis quadratis ſine loci & typographi nomine. Diſputatur quaenam harum ſit prima.*

IV.

EPIGRAMMATON
MICHAELIS MA.
RVLLI CON.
STANTI
NOPO
. LITA
NI : · (*ſic*)

In calce:
Finis ſecundi libri.

REGISTRVM.
(*in* 4°.)

Solos duos Epigrammaton libros continet haec editio, rotundo & eleganti charactere excuſos, alio tamen a charactere editionis anni 1497. & in quibus longe pauciora epigrammata habentur, quam in illa. Ab ea etiam differt, quod loci & typographi nomine, ſignaturis, & anni nota caret, quae omnia in illa occurrunt. Solo regiſtro, in quo duorum cujuslibet ſcapi foliorum principia exhibentur, in calce inſignita eſt, & ex quo regiſtro colligitur ejus folia eſſe 28. (1) quot plane ex eorum numeratione inveniuntur (2).

Allatus titulus, uti hic refertur, legitur primo folio recto, verſum vacat. In fronte ſecundi folii recti legitur:

MICHAELIS TARCANIOTÆ
Marulli Conſtantinopolitani uiri Patricii Epi
grammaton ad Laurentium Medicem Petri Frā.
ciſci filium liber primus.
Inter mille neces, &c.

eodem prorſus modo ac in recentiore edit.

V.

Laude uecchie & nuove.

In calce:
Finite le Laude uechie & nuoue Apetitione di ß Piero Pacini da Peſcia
(*in* 4°.)

Sub adducta ſubſcriptione viſuntur eadem tria inſignia, in quorum baſi legitur nomen PISCIA, majuſculis literis inciſum, & de quibus dictum eſt ad an-

(1) Novae Edit. folia Epigrammatum ſunt duplo plura, nimirum, 56.

(2) Secundus & tertius Scapus exempli Canonici Deyoti, quod unum videre licuit, conſtant ex 7. tantum foliis, quod fieri non poteſt: unde aut hoc exemplum deficit, aut male compactum eſt: aut regiſtrum fallit; aut denique nos ejus rationem minime aſſequuti ſumus.

FLORENTIÆ. annum 1496. num. I. & III. Principio voluminis, in exemplo Caſanat. habetur tabula alphabetica laudum, deſignata charta, in qua unaquaeque quaerenda eſt, etſi chartae numeris haud notatae ſint, ex. c.

Ave del verbo eterno genitrice. II

Signaturae pertingunt ab *a* uſque *p* v. omneſque ſeapi, ultimo excepto, quaterni, adeoque operis folia 122. praeter duo tabulae minime ſignata. Deſunt numeri, uti dictum eſt, cuſtodes & regiſtrum. Character, Romanus eſt, nec invenuſtus. Literae capitales, frequentius florentes ſunt, non raro autem, praeſertim vergente opere ad finem, ſimplices. Earum plurimis auctorum nomina praeponuntur; inter quos Pheus Belearius, & Franciſcus Albitius primas obtinere mihi viſi ſunt. Novemdecim Laudum Spiritualium collectiones memorat Quadrius, inter quas una tantum ad Saeculum XV. pertinet. & ſuo loco in hoc Specimine, anno ſcil. 1485. inter Florent. editiones relata fuit. Hanc autem, unam certe ex ditioribus ac vetuſtioribus, non apud ipſum modo, ſed ne apud alium quemquam bibliographum reperire licuit.

VI.

La rapreſentatione di ABRAMO quando volle fare ſacrificio di Iſac ſuo caro figliuolo.

In fine :

Impreſſo in Firenze per M. Franco.

(*in* 4°.)

De editionibus Italis hujus opuſculi haec generaliter ſcribit Quadrius, tom. IV. pag. 63. *Intanto la medeſima rappreſentazione fu più volte ſtampata e in Firenze e in Venezia, e ultimamente in Macerata.* Exemplum, quod hic laudamus, nos certe aut propriis oculis vidimus, aut ex accurato aliquo Catalogo ejus notitiam hauſimus (1).

VII.

STANZE DI MESSER ANGELO PO
LITIANO COMINCIATE PER LA
GIOSTRA DEL MAGNIFICHO
GIVLIANO DI PIERO DE
MEDICI.

In calce:

LA SOPRASCRIPTA OPERA DAL LO
AVCTORE NON FV FINITA.

Accedit: La fabula d'Orpheo, &c.

(*in* 4°. *par.*)

Pri-

(1) Mazzuchellius, Giandonati, & Foſſius, aliam referunt hujus opuſculi (cujus auctor eſt Pheus Belcarius) Florent. editionem cum nota anni 1490., quae ſupra omiſſa fuit, una cum B. Jo. Columbini vita, ab eadem Belcario ſcripta. Utrumque tamen opus inveniet Lector in *Addendis*, ſuo loco. Videatur Catal. Edit. Rom. pag. 419. num. XIV.

Primum opuſculum in libros duos dividitur, qui ſimul continent 171. ſtrophas, ſive *Stanze*, quarum pleriſque adjectae ſunt in margine annotatiunculae quaedam, ſive exſcriptiones praecipuarum quarumdam rerum in iis contentarum. Titulus huic praepoſitus, majuſculis & rubris literis impreſſus eſt. FLORENTIAE.

Orphei Fabulae praeit Politiani Epiſtola ad Carolum Canalem, in qua, intra biduum ad petitionem Card. Mantuani a ſe compoſitam fuiſſe narrat; ac ſubinde vehementer optaſſe, ut ſupprimeretur, ſive ut ipſe loquitur, propter ejus imperfectionem, laceraretur: *Cognoſcendo*, ait, *queſta mia figliuola eſſer di qualità da fare piuttoſto al ſuo padre vergogna, che honore*. Ad Orphei calcem ſubjicitur *Stanza ingenioſiſſima del prefato Autore fuor di materia*; & deinde *Canzonetta* ſtropharum quatuor. Character Romanus eſt magnitudine *Silvii* majoris, valde pulcher, ſed craſſiuſculus. Charta ſatis firma, ſed aliquantiſper obſcura; niſi forte is defectus ex longo libri uſu ortum habuit. Solis ſignaturis inſtruitur, ex quibus priores quatuor, nimirum *a. b. c. d.* ſignant primum opuſculum; ſuntque tres priores ſcapi quaterni, quartus, ternus. *e. f.* ſignant *Orpheum*; primuſque ſcapus, quaternus, alter, duernus.

Quod pertinet ad Locum hujus editionis, non pertinaciter quidem contendam, eam Florentiae adſcribendam eſſe, inter cujus editiones eam refero: dicam tamen in primis, eam omnino ad Saeculum XV. pertinere; & deinde quodammodo mirum mihi videri, a cl. Cajetano Vulpio, in Catalogo aliquarum praecipuarum editionum *delle ſtanze di Angelo Poliziano*, qui legitur pag. XXXV. ſeqq. Prolegomenorum (1) praeclarae earumdem editionis, Patavii apud Joſephum Cominum adornatae anno 1765., non modo eam praetermiſſam fuiſſe, ſed pro primo ejus Catalogi articulo, hanc annotationem fuiſſe praemiſſam: *Si è ſcoperta fallace la conghiettura, che la prima edizione di queſte Stanze poteſſe eſſere ſtata fatta in Firenze circa il* 1490. Poſt quae deinde cl. Scriptor probare aggreditur edit. Bononienſem anni 1494. fuiſſe omnium primam. Magni quidem ponderis eſt argumentum, eam in rem a cl. Scriptore allatum: ſed quis affirmare audeat, praeſentem editionem, ſicuti latuit ipſum Vulpium, ita & ipſum Sartium Bononienſis edit. auctorem latere non potuiſſe? Quot in dies ſuppoſititia anecdota in lucem efferuntur, quae paulo poſt (plus ſemel interdum) impreſſa jam fuiſſe detegitur? Sartii aetas longe quidem vetuſtior eſt Vulpii aetate; fuit enim Politiani aequalis; adeoque ejus res multo melius exploratas habere potuit, quam Vulpius.

Optime! Nil tamen prohibet, etiam viros doctos interdum ignorare ea, quae in propria civitate geruntur; multoque facilius ea, quae in aliena.

Ad complementum eorum, quae dicta ſunt, non omittendum videtur, apud cl. P. Amoretti, exſtare editionem quamdam Bononienſem horum opuſculorum vulgarium Politiani, per Platonem de Benedictis, cum nota anni 1503. in 4°. eademque Sartii Epiſtola, quae deeſt in ſerie editionum Cajet. Vulpii, antea memorata: in Caſanat. item, praeter editionem, de qua agitur (2), duas alias reperiri, ejuſd. Saec. XVI. editiones, alteram Bononien. ejuſdem anni 1503. in 8°. per Caligulam de Bazaleriis 22. Junii, cum eadem Epiſtola Sartii in principio, alteram Venetam anni 1524. in 8°. per Nic. Zopinum & Socium, XII. Martii, & cum eadem Sartii Epiſtola. In tribus hiſce editionibus Alexander Sartius unicuique ex laudatis tribus typographis Vulgares Politiani res imprimendas ſe dediſſe narrat;

Tom. I. *d d d* ſed

(1) Hic Catalogus ſic inſcribitur: „ Catalogo „ di alcune delle principali edizioni delle Stanze di Angelo Politiano raccolte per lo più dal „ Chiariſs. Sig. Apoſtolo Zeno, ed ora corretto, accreſciuto ed illuſtrato da D. G. V. „

(2) Pertinet haec ad haeredes cl. viri P. Aot. Seraſſii, qui ipſo anno, quo vita functus eſt, eam ad me detulit ut illam in hoc ſpecimen insererem.

FLORENTIÆ. ſed hoc nihil eſt: familiare ſiquidem erat antiquis typographis, qui editiones ab aliis typographis jam vulgatas repetebant, eaſdem editorum epiſtolas eiſdem inſerere, ſuppreſſis antiquiorum typographorum nominibus, ſi quando de ipſis, in iiſdem mentio occurrebat; eorumque loco, propriis fidenter ſubſtitutis. Quod annotatione dignum videtur, eſt editionis novitas, quae in unaquaque ex ipſis plus minuſve apparet; ac facta earum collatione cum hac noſtra, hanc unaquaque ex ipſis multo vetuſtiorem eſſe, ſtatim deprehendi: itaque judicarunt laud. P. Amoretti, & unus ex inſignioribus bibliopolis Romanis, qui conjectis oculis in quatuor has Politiani editiones, nullum eſſe dubium ſtatim pronunciarunt, quin haec noſtra multo antiquior eſſet aliis. Ultimo dicam epiſtolam Politiani ad Carolum Canalem, quae una in noſtra haec edit. legitur, praemiſſa Orphei Fabulae, non obſcure indicare, hanc ipſo vivente fuiſſe typis vulgatam.

VIII.

„ Sonetti di Meſſer MATTEO FRANCO, e di LVIGI PVLCI
„ iocoſi e da Ridere. in Firenze. in 8°. *Sine anno*.

Quadrius, tom. II. pag. 556.

IX.

TERZINE ITALIANE. Firenze.

Ex Catal. ms. Biblioth. Abb. Nic. de Roſſi, num. 1209.

X.

Sonetti del BVRCHIELLO, Fiorentino.

Vide ad annum 1490.

XI.

Opere del TIBALDEO da FERRARA.

Sonetti	cclxxxiii.
Dialogo	i.
Epiſtole	iii.
Egloge	iiii.
Diſperata	i.
Capitoli	XIX.

In fine:

Impreſſo in Firenze a petitione
di ſer Piero Pacini da Peſcia
(*in* 4°. *par.*)

De hac editione, quam non paucis ante annis videndam mihi praebuit cl. m. Abbas Nic. de Roſſi, non aliud L. ſignificare poſſumus, quam quod ea occaſione in noſtris adverſariis de eadem raptim annotavimus. Supra allatum titulum, *Opere* &c. Habetur epigramma Italum (*Sonetto*) in Auctoris laudem. Verſo folio (quod

(quod eſt primum voluminis) ſtatim incipiunt ejuſdem Epigrammata; & ad calcem ultimi Capituli poſita eſt recitata ſubſcriptio: infra quam habentur tria inſignia ut plurimum a P. Pacinio in libris ad ejus petitionem impreſſis, adhibita. Editio eſt pulchro charact. Romano & cum ſignaturis tantum, & hodie exſtat in Biblioth. Corſiniana. FLORENTIAE.

XII.

MORGANTE MARGVTTE
Ad calcem ultimae columnae:
Finito il Margucte (*ſic*) piccolo
(*in* 4°. *par.*)

Morgantis & *Marguttis* nomina charact. grandiori ſemigothico excuſa, leguntur in fronte primi folii recti, quod imaginem ligno inſculptam exhibet, in qua duae cernuntur figurae, major una, quae *Morgantem*, altera minor, quae *Marguttem* repraeſentat, uti demonſtrant laudata nomina, ipſis figuris, ſupra imaginis coronidem impoſita. Verſo folio, ſtatim incipit Poemation ipſum, conſtans ex 245. (talis certe eſt numerus noſtri exempli) ſtrophis ſive *ſtanze*: quae eaedem leguntur & in Morgante majori Aloyſii Pulcii primevae lectionis, ſive non emendatae & correctae (quod ſpectat ad abſurda & impia, quae in ipſo continentur) cujuſmodi inter recentiores editiones eſſe dicitur Neapolitana anni 1732. ſub ementito nomine *Florentiae* vulgata.

Prima ſtropha, eadem eſt in utroque Morgante; & eſt prima primi cantici Morgantis majoris. A prima autem ſtropha hic Morgantes tranſit ad ſtropham 112. cantici XVIII. & cum eo progreditur uſque ad cantici finem; ſuntque hae ſtrophae num. 89. Hic finem facere videtur pars prima hujus Poematii: capitalis ſiquidem ſtrophae ſequentis, quae eſt prima Cantici XIX. Morgantis Majoris, incipientis LAVDATE PVOLECTI, multo major eſt caeteris. Priores 155. ſtrophae hujus Cantici XIX. eaedem continuata ſerie leguntur & in hoc Poematio, quod in ipſis terminatur. Hae poſtremae 155. ſtrophae conjunctae cum 90. prioribus de quibus dictum eſt, ſummam efficiunt ſtropharum 245.

Vetuſtatem editionis demonſtrat non orthographia modo, interpunctionis carentia (in nulla ſiquidem ex 245. ſtrophis opuſculi, ullam prorſus interpunctionis notam, punctum puta, aut comma, in medio aut in fine reperire licet) ſed praeſertim lectionis diverſitas, quae in aliquibus ſtrophis inter eam, & correſpondentes ſtrophas Morgantis Majoris editionis Florentinae anni 1574. *denuo correctae*, occurrit; cum quarum nonnullis ex primis eam conferre placuit. Ex. c. duo priora carmina ſtrophae V. hujus Poematii, quae eſt 115. Cantici XVIII. Morgantis Majoris, ſic habent:

Riſpoſe alhor margute adirtel . toſto
io nõ credo piu alnero ch allazurro
Duo ultima ejuſdem:
ma ſopra tutto nel buõ uino ho fede
& credo . che ſia ſaluo chi gli crede
Correſpondentes majoris ſic:
Riſpoſe allor Margutte a dirtel toſto,

FLOREN-TIAE.

Io non guardo piu al bigio ch'a lazzurro,
Ma ſopra tutto nel buon vin ho fede,
E credo che ſia ſavio chi gli crede.

Sequens ſtropha VI. propter ejus abſurditates, multo magis differt a correſpondente ſtropha 116. Cantici XVIII. Morgantis majoris *correcti*. In quo praeterea omnino omiſſa fuit ſtropha 134., ejuſdem Cantici, quae eſt 32. hujus Poematii. Hae autem ſtrophae, orthographia excepta, eodem modo leguntur in editione Neapolit. anni 1732.

Conſtat ex foliis XVI. in quibus adſunt ſignaturae tres, videl. *a* 2. *b*. *b* 2. Numeris & cuſtodibus caret. Character rotundus eſt, non tamen inſignis pulchritudinis. Editionem inter Florentinas refero, etſi de loco ejuſdem maxime dubitem: putarem tamen me multo magis a vero aberrare, ſi alteri cuidam loco eam adſcriberem. Exſtat in Caſanat. in perraro quodam Miſcellaneo, in quo plurima ejuſmodi opuſcula tum ſacra, tum prophana continentur, maximam partem ſine loci & temporis nota impreſſa: ex quibus nonnulla (quae brevitatis gratia omittuntur) ad Florentiam pertinere non dubito.

FORILIVII.

„ NICOLAI FERETTI de elegantia linguæ latinæ ſervanda in „ epiſtolis: & orationibus componendis præcepta. Impreſſit Forilivii Hieronymus Medeſſanus Parmenſis. 1495. die XXV. Maii „ in 4°.

Deniſius, pag. 391. ex Schw. b. II. p. 239.

FULGINEI.

I.

LEONARDI ARETINI DE BELLO
ITALICO ADVERSUS GOTHOS. (1)

In fine:

Hunc libellum Emilianus de Orſinis Fulginas
& Iohannes Numeiſter theutunicus: (*ſic*) eiuſq; ſotii

fe-

(1) De hoc Coment. ſic ſcribit Jo. Leunclavius in Epiſt. ad Jo. Sambucum Hiſtoriae Zozimi Comitis Edit. Baſileenſis 1581. praepoſita: *In extremo de amicorum ſententia ponere Commentarium Leonardi Aretini de rebus Gothicis voluimus, quamvis illum omnia de Procopii libris ſumpſiſſe non neſciremus*. Ipſe autem Leonardus in Praefat. tacito prorſus Procopii nomine, haec tantum de fontibus, ex quibus hiſtoriam ſuam hauſit, dicit: *Nobis autem ex Graecorum Commentariis earum rerum notitia fuit*.

feliciter impreſſerunt Fulginei in domo eiuſdē Emiliani anno domini Milleſimoquadringēteſimoſeptuageſimo feliciter.
(*in fol. par.*)

II.

M. TVLLII CICERONIS Epiſtolæ ad Familiares.
In fine:
Emilianus auctor fulginas: & fratres una
Ignenio (*ſic*) preſtante viri. Numeiſter & auctor
Iohannes almanus recte qui plura peregit
Tulli ducenta nuper preſſere uolumina recte
Quę uiſerat probus epiſcopus alerienſis
Fulginei acta vides & laribus Emiliani
(*in fol.*)

III.

OMINCIA LA COMEDIA DI
dante alleghieri di Fiorenze nella q̃le tracta
delle pene et punitioni dę uitii et demeriti
et premii delle uirtu: Capitolo primo della
p̃ina parte de queſto libro lo quale ſe chiama
inferno: nel quale lautore fa prohemio ad
tucto eltractato del libro:
In fine:
Nel mille quatrocento ſepte et due
nel quarto meſe adi cinque et ſei
queſta opera gentile impreſſa fue
Io maeſtro Iohanni Numeiſter opera dei
alla decta impreſſione et meco fue
Elſulginato Euangeliſta mei:·
(*in fol. par.*)

Tres has editiones Fulginatenſes omnino ignoravit Orlandius, apud quem non modo impreſſorum earumdem, ſed & ipſius Fulginei nomen deſideratur. Singulas autem in ſuis Annalibus retulit Maettarius, & ita quidem, ut quamvis circa primam non ſatis accuratus fuerit, de nulla tamen quidquam commentus ſit, quod cum veritate manifeſte pugnet. Quod an de ſcriptore *Bibliographiae inſtructivae*, qui poſt eumdem ſcripſit, dicere liceat, valde dubito. Hic enim ſcriptor in primis, de loco primae editionis nil certi ſtatui poſſe affirmat; tertiam deinde Moguntiae in Germania prodiiſſe commentus eſt. At vero ſi de loco primae editionis dubitare liceret, vix aliam editionem proferre eſſet, de cujus loco pari ratione ambigi non poſſet. Nominatis in libri ſubſcriptione ejuſdem impreſſoribus,

FLORENTIÆ. bus, quorum alter patria *Fulginas*, alter natione *Theutonicus* diſſerte dicitur, mox de iiſdem ſubditur: *feliciter impreſſerunt Fulginei in domo ejuſdem Aemiliani*. Quid manifeſtius, quid luculentius dici poterat, quo lectori ſignificaretur, librum excuſum eſſe Fulginei? Si liber impreſſus fuit Fulginei, ſi in domo Aemiliani Fulginatis, quid amplius dici poterat, quo cuicumque legenti teſtatum foret, ea in urbe librum reapſe excuſum fuiſſe? Si Deburius editionem vidiſſet (haec eſt cauſa allucinationis ejuſdem) in primis ejus ſubſcriptionem accuratius retuliſſet, nec Maettarii inaccurationem in ſuam Bibliographiam transfudiſſet; deinde editionem ſine ulla dubitatione Fulgineo adſcripſiſſet: non legitur in ipſa: *Impresserunt in domo ejusdem Aemiliani Fulginei* (etſi haec ſatis oſtendant editionem Fulginei factam fuiſſe), ut ipſe habet, Maettarii inaccurationem ſequutus; ſed *impreſſerunt Fulginei in domo ejuſdem Aemiliani*, qui Aemilianus initio ſubſcriptionis civis Fulginatenſis dictus fuerat, cujuſque adeo domus Fulginei eſſe debebat. Quo quidem dupliciter oſtenditur editionem omnino in urbe Fulginei peractam fuiſſe; & ita quidem dilucide, ut ſolum ſcepticus de ejus rei veritate dubitare poſſit.

Quo autem lectori ſuadeat, tertiam editionem lucem vidiſſe Moguntiae, in medium profert editionem quamdam Meditationum Joannis de Turrecremata, cujus annum non aſſignat, in qua Jo. Numeiſter ejus urbis incolam ſe dicit. At in primis, cum in operis ſubſcriptione non Numeiſterum modo ejus impreſſioni operam dediſſe referatur, ſed una cum ipſo fuiſſe *Evangeliſtam Mei Fulginatenſem* ſubjungatur; & hunc Fulginatenſem civem relicto natali ſolo cum Numeiſtero Moguntiam habitatum conceſſiſſe, exiſtimandum eſſet. Deinde cum duo ſuppetant opera a Numeiſtero Fulginei ſine dubio impreſſa, quorum aetas non multo antiquior eſt Dantis aetate, cur non potius, cum & Dantem impreſſit, Fulginei una cum Fulginatenſi cive Evangeliſta Mei ipſum habitaſſe credemus? Character poſtremn trium horum operum idem omnino eſt: primum & ſecundum Fulginei acta fuiſſe diſſerte in eis ſcribitur; in tertio non omnino ſiletur Fulgineum, dum in eo Fulginatenſis civis ſit mentio: cur igitur & ipſum in eadem urbe lucem vidiſſe non exiſtimabimus? Fulginatenſem autem eſſe ejuſmodi editionem communiter cenſent eruditi: quorum omnium loco ſatis erit nominare Deburium *le jeune*, qui in Catalogo Bibliothecae Ducis de la Valliere, par. 1. tom. 2. pag. 489. ſic ſcribit: *Ce Dante a été imprimé a Foligni, & non pas a Mayance, comme quelques perſonnes l'ont annoncé. Les caracteres ſont abſolument les mêmes, que ceux de l'edition de Leonardus Aretinus, de Bello Italico. Fulginei* 1470. Sunt quoque omnino iidem ac Characteres Epiſtolarum familiarium Ciceronis, de quibus dictum eſt, & quas Deburius ipse Fulginei lucem vidiſſe non diffitetur.

I. Capitales literae quatuor librorum exempli Caſanat. primi operis, auro & coloribus diſtinctae, ipſum tribus foliis (quae eſt non rara calamitas ejuſmodi antiquarum editionum) multarunt (1); quae tamen ab induſtria manu eleganter & accurate ex integro exemplo ſuppleta fuere. Conſtat ex foliis LXXII. quorum ultimum verſum omnino vacat. Character Romanus eſt, magnitudine *Silvii pluſquam majoris*, aliquantiſper etiam major charactere majori, quo uſque ad annum 1481. circiter uſus eſt Jo. Philippus de Lignamine, cum quo etiam nonnullam affinitatem habet: & hic character idem omnino eſt in ſeqq. duabus editionibus. Deſunt in omnibus tribus ſignaturae, cuſtodes, numeri, ac regiſtrum. In duabus prioribus latinis frequenter adhibetur diphtongus ę, interdum etiam ubi non eſt opus: ex. c. *ręgis*. Puncta & duo puncta, obvia. Nullum Comma obſervare mihi contigit. Abbreviaturae non multae, eaeque intellectu facillimae. fa-

(1) Duae ultimae capitales integrae remanſerunt.

Digitized by Google

FLORENTIÆ.

II. Exemplo Epiſtolarum familiarium Ciceronis Biblioth. Caſanat. deeſt fere totus primus liber, primumque ejus folium incipit hiſce verbis: *Etiā Ravenē craſſū āte vidiſſet*: quae verba pertinent ad epiſtolam IX. libri 1. & leguntur in edit. Oliveti edit. Geneven. 1746. pag. 24. lin. ultima: & haec Epiſtola, ſeu reſiduum Epiſtolae, in hac edit. Fulginat. terminatur his verbis: *De me optime meritū eſſe letere*; & occupat quatuor folia, cum dimidia circiter pagina. Quae ſequuntur verba; *Quod rogas ut tibi mea ſcripta mittam, &c.* in hac edit., ſunt principium novae Epiſtolae, cujus finis idem eſt ac finis novae Epiſt. laud. Edit. Geneven. Huic Epiſtolae in utraque editione, ſubjungitur eadem Epiſtola ad L. Valerium IC. qua terminatur liber primus.

Prima & ſecunda Epiſtola libri II. eaedem ſunt in utraque edit. Tertia in Fulginat. incipit: EMPE *ſtudium*: in Geneven., Rupae *ſtudium*.

Duae priores Epiſtolae libri XVI. & ultimi aliae ſunt in edit. Fulginat. & aliae in Geneven. Prima edit. Geneven. eſt tertia in edit. Fulginat. ſicque incipit in utraque: *Paulo facilius putavi poſſe me, &c.* Prima edit. Fulginat. eſt V. in Geneven. ſecunda Fulginat. eſt VII. in eadem.

Tam in una autem quam in altera, Epiſtolae hujus libri ſunt num. XXVII. Graeca omnia in hac edit. deſunt, relicto tamen ſpatio inani, pro iis manu vel typis, ubi placuerit, inſerendis; & ſubjuncta fere ſemper latina interpretatione cum particula declarativa *ideſt*: quod argumento eſt, eam ex Romana anni 1469. per Jo. Andream Epiſc. Alerienſem, cui familiare erat Graecorum verborum interpretationes textui inſerere, curata, excriptam fuiſſe; quod etiam utcumque demonſtrat recitatus verſiculus ſubſcriptionis: *quę viſerat probus epiſcopus alerienſis*.

III. Dantes omnino deeſt in Caſanat. Commodatum olim habui a f. m. Abb. Nic. de Roſſi; nullam tamen ſpecialem ejus deſcriptionem ob temporis defectum adornare potui. Trium harum Editionum Fulginatenſium optima & integerrima exempla exſtant in Corſiniana, eaque diligenter evolvit cl. P. Amoretti, qui de eorum integritate ſubinde nobis fidem fecit.

GENUAE, *ſive* JANUAE.

I.

In noīe dn̄i iheſu Xp̄i amē. Incipit
liber qui dicitur Supplementum

In calce:

Iuris hn̄t late hec, decerpta uoluīa ſacri
Piſei artificis nomina parta Sui.
Queqʒ ilľ deſūt alť nouꝰ addidit auctor
Semine quo caruit accumulauit agꝝ.
Sʒ mathias opꝰ preſſit morauus utrumqʒ
Labe repurgatum. crede. uolumen emis.

Bo-

Genuae.

Bonorum omniuȝ largitoř uoléte deo
Expletum feliciter Ianue X° Kalendas
Iulii. Milleſimoquadrígéte: lii° quarto (*ſic*)
.per Mathiam morauum de olomuntȝ
et Michaelem de monacho ſotium eius.
(*in fol. min.*)

Sequuntur in altera columna ultimi folii verſi, in quo habetur ſubſcriptio allata, conſtitutiones duae Martini PP. V. contra Symoniam, quibus terminatur volumen.

Editio eſt charactere ſemigothico, ſed valde nitido, ſine ullis notis typographicis; exemplumque unicum, quod favente Excellentiſs. Duce Caſſani Serrae videre mihi licuit, ampliſſimo margine inſtructum eſt; ita ut dubitare non liceat, ne forte ab improvido compactore (quod aliis libris accidiſſe compertum eſt) abſciſſae fuerint. Annus libro inſcriptus omni qua fieri potuit diligentia ex ipſo exſcriptus, deſignat annum 1456. quia in eo, loco duarum XX. adhibitae fuere duae unitates; quae tamen vulgo pro duabus decadibus accipiuntur (1); neque enim annus 1456. inter editiones Italas locum habere poteſt.

II.

„ IOANNIS ANNII Ord. Præd. De futuris Chriſtianorum trium-
„ phis in Turchos & Saracenos ad Sixtum Papam IV. & reges,
„ principes ac Senatus Chriſtianos. Genuæ (2) typis Baptiſtæ Cavali
„ Ordinis Carmeli S. T. M. in domo S. M. Cruciferorum 1480.
„ *in* 4°. Signat. foll. duorum ab A. ad F. charact. Goth.

Scriptores Ord. PP. tom. II. pag. 4. Mercier, *Supplem. à l'Hiſtoire de l'Imprimerie de Proſper Marchand*, pagg. 67. 68.

(1) Notae (inquit Maettarius pag. 538. novae edit.) LII. ſignificant LXX.

(2) Loco Genuae Beughemius (*Incunab. Typogr.* pag. 14.) legit *Gentiae*: Caillius vero (*Hiſt. de l'Imprimerie* pag. 50.) legit *Genzano*. Utramque lectionem in ſuis Originibus refert Orlandius, pag. 192. part. prim. omiſſa vera, haecque ſubinde notat: *Quando Gentiae ſia Genzano, egli è una Terra ſullo ſtato di Roma, dalla quale tralle altre coſe ſi cava un vino abboccato, del quale in Roma ſe ne fa molta ſtima*. Veriſſima annotatio, ſed vinoſa potius, quam bibliographica.

SAt multa Italiae loca, in quibus Saec. XV. typographiam plus minuſve floruiſſe, invenire potuimus, in praecedentibus foliis concluſiſſe nobis videmur, alphabetico ordini, quod ſpectat ad eorum collocationem, perpetuo inhaerendo; ita ut TOMI PRIMI hujus noſtri *Speciminis* finem in urbe GENVA rectiſſime conſtitui poſſe arbitremur.

Cum autem ejuſmodi foliorum impreſſio annos circiter quatuor (nil attinet dicere, cujus culpa) duraverit; hocque intervallo temporis variae editiones, poſt excuſa folia, in quibus deſcribendae fuiſſent, aliaque non pauca ad illuſtrationem, vel emendationem eorum, quae dicta ſunt, pertinentia, in notitiam noſtram devenerint, quorum additione, aut expoſitione, tomus ipſe non copioſior modo ſed & perfectior evadit, ac per conſequens Lectori longe utilior redditur; ea ſub duobus ſequentibus titulis ei exhibere omnino neceſſarium ducimus.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

LEctorem in primis monemus, nomine *plagulae*, quod ſaepiſſime in prima hujus primi tomi parte, ſive a pag. 3. uſque ad 220. uſurpatum inveniet, praeſertim ad deſignandum numerum chartarum, ex quibus volumina conſtant, non aliud ſignificari, quam quod bibliographi Latini communius *folium* appellant; typographi ac bibliographi Galli, aptiſſimo vocabulo, *Feuillet*; typographi denique Itali *Carta*. Ex plurimis locis manifeſte intelliget L., non aliam eſſe hujus vocabuli acceptionem; & quatuor haec vocabula, *folium*, *foliolum*, *plagula*, *charta*, ceu mera ſynonyma uſurpata fuiſſe. Quod ſi minus recte factum id fuiſſe contendere quis voluerit, non admodum equidem ipſi repugnabimus, dummodo inter legendum hujus noſtri moniti meminiſſe velit.

Pag. 4. linea 24. *alio tamen a charactere praecedentium*. In Indice *librorum ab inventa typographia ad annum* 1500. tom. I. pag. 354. longe aliter legitur; nimirum hujus Dantis a Federico Veronenſi impreſſi anno 1472. characterem eundem eſſe ac charact. Quadrigae Spirit. Nic. Anximani, ab eodem Federico impreſſi anno 1475. Pro certo habeat L. Dantis characterem alium eſſe a charact. Quadrigae ſpiritualis, quod ocularis utriuſque inſpectio manifeſte demonſtrat. Utrumque opus Romae apud Can. Devoti facile videri poteſt. *Vnitur huic* (ait Laer. pag. 353.) Nic. Auximani Quadrigae, *ex eodem omnino charactere:*

„ Perdonanze de tera Sancta in Ieruſalē le q̃le ſcriſe prete Bar-
„ tolomeo chanonico de puola el q̃le ãdo uixitare lo Sancto Se-
„ pulcõ „

ex 9. paginis, quarum ultima habet 26. lineas. Exſtare libellum pro comperto habeamus; eſſe autem *ex eodem charactere*, quo Quadriga Auximatis, credere differamus.

Pag. 5. &c. cum prioribus edit. Aquilanis conjungantur ſeqq. duae:

EFERISCE ET NARRA IN
la preſente opera la cronicha de ſan
cto ISIDORO MENORE: con alchune ad
ionctioni chauate dal texto & hiſto
rie della Biblia: & del libro de Paulo
Oroſio: & delle paſſioni delli ſancti:

In calce:

Finiſce la cronicha de ſancto yſidoro menore
corecta & reuiſta per Baptiſta Alexandro Ja
conello Reatino: ſtampata in Aquila per mae
ſtro Adam de Rothuuil Alamano: alli ãni do
mini. M.cccc.lxxxii. Ad di cinque de Octobro (*ſic*)

LAVS DEO AMEN.

(*in* 4°. *min.*)

Optimum rarae hujus edit. exemplum exſtat in Corſiniana. Character Romanus eſt, idemque omnino, quo Adam Rothwil hoc eodem anno impreſſit Plutarchi Vitas, & opuſculum mox referendum. Foliorum faſciculi ſex ſunt, ſignati ſex prioribus alphabeti literis. Quinque priores quaterni, ſextus quinternus; poſtremum tamen ejus folium omnino vacat. Deſunt numeri, cuſtodes & regiſtrum. Aliud exemplum, ſed cui in principio deſunt quatuor folia, exit. apud Can. Devoti. Vid. ſub *Civitate Auſtriae*.

Septenario di Frate IACOBO BANGESE.

(*in* 4°.)

„ Queſtō Settenario è un opuſcolo in verſo italiano, che occupa quaſi otto
„ fogli, non ha numeri, nè ſegnature, nè richiami, nè regiſtro, e in fine ſi
„ legge:

„ Finiſce lo ſeptenario cõpoſto p religioſo fra
„ te Iacobo Bangeſe del Aquila del ordine de
„ ſancto franceſco: ſtampato in Aqla M. cccc.
„ lxxxii.

„ Queſta data è al dritto dell'ultimo foglio; e a tergo ſi legge la traduzio-
„ ne del Cantico *Magnificat* in undici terzine: come pure in terzine è l'ope-
„ retta, chiamata dall'Autore *Septenario* perchè ha per ſoggetto varie coſe,
„ che hanno il numero di ſette, per eſempio: *Son ſecte i ſacramenti della chie-*
„ *ſa... Et ſecte ſon li ſacri doni & fructi*... Le virtù principali... Li doni...
„ Li peccati &c. in tutto circa ſettanta, che a luogo a luogo egli deſcrive, e
„ termina colla ſeguente dedica:

„ Va

„ Va dunche oprecta mia noua et piacente
„ ad quil reuerendiſſimo ſignore
„ che triuia dipinge ſi lucente
„ Et diteli chel ſuo frate minore
„ dellaquila Bangeſe al ſuo comando
„ compoſta ha queſta ſolo per ſuo amore
„ Coſi lo uegia nel ſupremo ſcando
„ doue gia fu il ſuo patruo pio
„ et poi nel cielo empireo triumfando
„ Collanime che ſon più preſſo adio Amen

„ Parla quì l'Autore al Cardinale di Siena Franceſco Piccolomini, nepote per „ parte di ſorella di Papa Pio II., da cui nel 1460. fu creato Cardinale e adot- „ tato nella propria Famiglia Piccolomini, che ha nello ſtemma gentilizio cin- „ que Lune ſulla Croce. Il notabile e ſingolare di queſta dedica ſi è, che cor- „ riſpoſe l'evento all'augurio; mentre il meritevoliſſimo Cardinale nel 1503. „ fu innalzato al Trono Pontificio, e feceſi chiamare Pio III.

„ E' da oſſervarſi nel riportato ſquarcio non eſſervi nè punti, nè virgole: per „ altro nell'antecedente dell'opuſcolo s'incontrano alcune volte due punti, e „ talora due virgole; il carattere è tondo, e ſe non m'inganno, è lo ſteſſo, „ che adoprò Adamo de Rothwil nella ſtampa della Cronica di S. Iſidoro pur „ nell'Aquila in queſt'iſteſſo anno. F. Jacopo Bangeſe è noto per altre ſue ope- „ re; ma queſto ſuo componimento è ſtuggito alle diligenze de'Letterati, co- „ me queſta edizione s'è ſottratta agli occhi de'Bibliografi. Fortunatamente ne „ abbiam fatto acquiſto alla vendita d'una Libreria Principeſca „. Haec cl. P. Amoretti.

Pag. 9. Inter Ariminum, & Bergomum, adde:

A S C U L I.

Statuta CIVITATIS ASCVLANAE.
In calce:

Li ſupradči ſtatuti ſõno
ſtāpati pluuenerabele Frate
Joanni da Theramo. In la
eccleſia de Sča Maria d' ſoli
ſtano. d'la Cita d'Aſcolo.
Altempo deli. M. S. Antiani.
cioe Ser Corradino d'paſq̃
luccio. Ser Barnabeo d' ꝑ ma
theo Morano d'moranis.
Joãniantrea d'ſcucio. Peri

ſc̃i d'acqſtuccio. 7 Antreama
theo d'uãni. Et altẽpo d'Lu
ca de ſ Jãni d'pellicionis d'
Aſcolo. In L'anno. M.
.cccc. lxxxxvj. Al tempo del
Sc̃iſſimo. In xp̃o patre nr̃o
.S. Papa Alexãdro. vj. die
uero. viiij. aprilis.
(*in fol.*)

In duo volumina dividuntur hæc ſtatuta, quorum primum libros IV., alterum quinque complectitur, non quidem ſeparatim, ſed continuato impreſſionis ordine excuſos: ultima enim ſignatura quarti libri primi volum. eſt K v. et folio ſexto ejuſdem ſeapi, qui quinternus eſt, ſtatim incipit alterum volumen, cujus ultima ſignatura eſt ℞ III., poſt quam ſequitur folium non ſignatum, in cujus facie verſa columna ſecunda occurrit allata ſubſcriptio. Ultimo huic ſeapo in exemplo Eminentiſs. Card. Steph. Borgiae, quod unum, ipſo favente, hactenus videre nobis licuit, deeſt primum folium ſignatum 4 1., quod continere debet finem rubricæ XVI. quinti libri ſec. vol., totam rubricam XVII., totam XVIII., ac partem XIX., qui defectus ab amanuenſi, qui decem priora operis folia (quae & ipſa deerant) ex integro exemplo accurate ſupplevit, obſervatus non fuiſſe videtur. Hic ultimus faſciculus, conſideratis ejus ſignaturis, quæ, computata prima, quæ deeſt, tres ſunt, ternus eiſe videretur: duernus tamen potius habendus eſt; ejus enim folia quatuor omnino ſunt. Univerſi operis faſciculi ſunt num. XXVI., & priores XXV. omnes quinterni; ultimus autem, uti diximus, vel ternus, vel potius duernus. Unicuique libro ſuae praeponuntur rubricae. Inſcriptio primi libri ſic habet:

Al nome di Dio Am̃.
Quiſti ſono Statuti (*ſic*) uulgarmente tracti deli
Statuti litterali del commune dela Ciptà d'
Aſcol: Secundo la deliberatione ſolennemente
fatta in lu conſiglio generale dela
ditta Ciptà ſecondo lo tenore infraſcritto
Inprima ſe comenſa le rubriche de lo
primo libro de li Statuti de lo ditto commune
cioè in prima
De li contratti de li figlioli de famiglia
e de li minuri di venti cinque anni, e
e de lu majore che trattaſſe e diſponeſſe
male li facti, e li beni ſuoi. *Rubrica prima*

Character ſemigothicus praegrandis, columnae binae, paginarum integrarum lineae 30. Deſunt numeri, cuſtodes, & regiſtrum.

Pag. 10. poſt lin. 5. adde, in 4. Editio extat in Biblioth. Chiſiana.

Pag.

Pag. 11. lin. 24. *Omnes certe hujus temporis bibliographi . . . : mendum hic agnoſcunt*. Vid. infra ad ann. 1475. in hiſce Addendis.

Pag. 14. poſt lineam 22. haec addantur: Character primae hujus edit. Bonon. operum Ovidii alius eſt a charactere edit. anni 1480. eoque major, minus tamen pulcher, & elegans. Signaturis, numeris, cuſtodibus, & regiſtro caret.

In reliquiis primae hujus editionis in unum volumen ab antiquiſſimo tempore compactis, & a Can. Devoti, poſt excuſum folium adquiſitis, haec continentur: 1. Epiſtola dedicat. Franciſci Puteolani Parmenſis ad Franciſcum Gonzagam Card. Mantuanum, quae primum folium, & pluſquam dimidiam faciem rectam ſecundi occupat: ei ſubjicitur Poetae vita, eodem Puteolano auctore, qua recenſentur ejus poemata; & in fine haec annotantur:

Hujus opera omnia medea excepta & triumpho
Ceſaris & libello illo pontica lingua compoſito
que incuria
temporum perierunt: Balthaſar Azoguidus Civis Bonon
ienſis honeſtiſſimo loco natus, primus in ſua ciuitate
artis impreſſorię inventor & ſumma neceſſitate mihi coniun
ctiſſimus ad utilitatem humani generis impreſſit;

MCCCCLXXI.

Haec tribus prioribus foliis: ſeq. quarto recto occurrit:

Tabula ·eaꝝ reꝝ quę ſũt ĩ hoc uolumine
Epiſtola franciſci puteolani ad reuerendiſſimũ cardi
nalem franciſcũ gonzagã manthuanũ: *Poemata*.
Eiuſdem vita P. O. Naſonis. *P. Ovidius*.
P. O. Naſonis epiſtolaꝝ liber. *Hàc tua*.
Sapphos ejuſdem. *Num quid*.
P. O. Naſonis amoꝝ libri tres. *Qui modo*.
P. O. Naſonis ad iuuentutem rhomanam
đ arte a
mandi libri tres. *Si quis*.
Eiuſdem de remedio amoris liber. *Legerat*.
P. O. Naſonis metaporphoſeos libri XV. *In nova*.
Eiuſdem invectiva in ibim. *Tempus*.
P. O. Naſonis ad germanicum cęſarem faſtorum
libri ſex. *Tempora*.
Eiuſdem de triſtibus libri quinq;. *Parve*.
Eiuſdem de Ponto libri quatuor. *Naſo*.
De pulice, *Parve pulex*.
De Philomela. *Dulcis*.

P.

Digitized by Google

P. O. Naſonis de medicamine faciei. *Diſcite*.
Carmen de nuce. *Nux*.

Ex operibus autem Poetae in hac tabula recenſitis, in laudatis C. Devoti reliquiis haec tantum supersunt, nimirum. I. *Faſtorum libri VI.*, quorum primo primum deeſt folium. II. *De Arte Amandi* libri tres, quorum primo ſimiliter primum deeſt folium. III. *De remedio amoris* lib. duo; poſtremo Poemation *in Ibim*.

Pag. 17. Not. II. lin. 2. *ſcau*, corr. caſu.

Pag. 19. nota (1) *Deburium*, corrige Deburios.

Pag. 21. lin. 17. *conſueto*, corrige minori.

Pag. 22. lin. 15. *Triumphos Petrarchae*. Cum haec ſcribebam, prae manibus habebam Catal. libr. Biblioth. D. de la Valliere, in quo tom. II. pag. 501. edit. Parmenſis Comm. Philelphi deſcribitur quaſi et ipsos Triumphos Petrarchae contineat, qui tamen nulli sunt, uti intelleximus ex optimo exemplo Biblioth. Corſinianae. Hoc idem ante nos oſtendit cl. P. Affò tom. III. *delle Memorie degli Scrittori e Letterati Parmigiani* part. II. pag. 1. seqq.

Pag. 29. lin. 12. 14., corrige 24., quae maxima ex parte vacant, duabus ultimis exceptis.

Ibid. post artic. finem haec addantur: Praeclara haec Bononienſis Manilii editio, ab Orlandio, Maettario, aliisque auctoribus relata, deſideratur in editione *Bibliothecae Portatilis Auctor. claſſicor. ſive Proſpectus* cl. ED. ARVOOD „ reſo più intereſſante per nuovi articoli e per nuove ſcoperte ec. con mutua cura „ diſpoſte dall'Ab. M. Boni, e Bart. Gamba. Parti due 12. Ven. 1793. „ ejusque loco citatur editio quaedam chimaerea a *Laurentio Bonincontrio* cum nota an. 1484.-*A Laurentio Bonincontro* (legitur par. II. pag. 129.) *fol. Bononiae* 1484. *edizione seconda*. Manilius editus quidem fuit a L. Bonincontrio cum prolixis commentariis anno 1484. Romae, sed non Bononiae; haecque, quantum hactenus scire potui, eſt prima & unica hujus Poetae editio, quae Bonincontrii commentarios adjunctos habeat (1); ac per consequens illud: *Edizione seconda* titulo editionis adjectum, vel error eſt, vel ad edit. Nuremberg., quae praecedit, refertur; quod tamen eſſe non poteſt: proxime enim subjicitur editio Neapolitana ſine ullis commentariis, editione Romana anni 1484. ſine dubio anterior, et a Deniſio, non refragantibus auctoribus edit. Biblioth. Portat., ad annum 1475. relata.

Fingere quis poſſet in notam anni 1484. mendum typograph. irrepſiſſe, et loco 1484. legendum eſſe 1474. qui eſt annus verus Bononienſis editionis: sed hoc temperamento adhibito, nil aliud consequimur, quam annum verum Bononien. edit., non autem editionem ipſam, quae nil omnino ad Bonincontrium pertinet, et praeterea verae editionis Bonincontrii, quae Romae anno 1484. prodiit, annus ex Portatili Bibliotheca omnino eliminatur. Quis praeterea aſſerere audeat, editionem Nurembergenſem (quam, poſt cl. Pinellium, anno 1474. factam fuiſſe non diffiteor) praeceſſiſſe noſtram Bononienſem, quae et ipſa ſine dubio prodiit anno 1474? Haec in lucem emiſſa fuit 20. Martii ejus anni, a quo termino usque ad anni finem ſuperſunt pluſquam novem menſes, quo temporis tractu hujus Poetae Poema ſine commentariis plus ſemel praelo ſupponi potuiſſet. In Biblioth. Portatili nulla certa dies anni 1474. edit. Nuremberg. aſſignatur; quia, uti puto, ipsa caret; adeoque nonniſi temere, eam praeceſſiſſe 20. Martii ejus anni affirmari poteſt. Cum hac Manilii Bononien. edit. conjuncta ſunt et Arati Phaenomena ex verſione Germanici: quae quia aeque ac Manilius deſunt in Biblioth. Portatili, concludo praeclaram hanc Manilii editionem omnino ignotam fuiſſe ejus Biblioth. Auctoribus, unaque corruptum fuiſſe Romanae editionis titulum.

(1) Vid. Catal. Romm. edir. pag. 261.

Pag

Pag. 31. §. ult. lin. 2. *quae*, corrige qui.
Pag. 33. ad calcem anni 1475. haec addantur:

„ Repertorium utriuſque juris reuerendi Patris domini Petri E-
„ piſcopi Brixienſis ſumma cum vigilia ac diligen. in collegio
„ Domm. Hiſpanorum correptum Bononiaeque hac mira arte im-
„ preſſum anno Dñi MCCCCLXV (*sic*) voll. II. in fol. max. „

Exſtat haec editio in Bibliotheca Eccl. Cathedral. Bergomenſis, ubi superioribus annis eam tractavit cl. P. Ang. Philippus Becchetti, Theologus Casanat., qui Romam regreſſus ejus notitiam nobiscum ſtatim communicavit. Eamdem multo antea ſe vidiſſe noviſſime mihi narravit cl. Cajet. Marini, atque ex certis indiciis ſe deprehendiſſe affirmavit, annum 1465. erroneum eſſe. Eam quoque, ceu novum inventum, Lactantio Sublacenſi anni 1465. antiquius, et in confirmationem mendoſae ſubſcriptionis anni 1461. *Decori Puellarum* Venetiis per Nicol. Jenſon impreſſi, appoſitae noviſſime retulit Abb. Maurus Boni ad calcem ſuae Tabulae (*Quadro*) critico-typographicae, quae potiſſimum ad eam epocham stabiliendam referri videtur. Quod ad me attinet, ſtudioſum ejuſmodi peregrinarum ſubſcriptionum apologiſtam oratum volo, ut hanc Bononienſem editionem Repertorii Cl. viri Petri de Monte Brixienſis Epiſc. hoc loco in hiſce Addendis per modum hypotheſeos saltem, collocare ſinat, donec illam videre, & attente conſiderare contingat; ſi tamen continget (1).

Etſi vero ab inſtituto noſtro alienum ſit de errore anni 1461. *Decori Puellarum* inſcripti, verba facere; immo ſuperfluum ac prorſus inutile judicem ejuſmodi argumentum a tot doctiſſimis viris, Apoſt. Zeno cumprimis jamdudum tractatum, et noviſſime a clariss. Jac. Morellio publici juris factum Venetiis, indubiis monumentis, quibus typographiam ea in urbe ſolum anno 1469. incoepiſſe, omniumque primum ibidem impreſſiſſe Joannem Spirenſem, luce meridiana clarius demonſtratur; placet tamen ex primis quibuſdam ipſius Jenſonis editionibus, quae mihi ad manus ſunt, hoc idem quodammodo confirmare, et *Decorem Puellarum* ad annum 1471. veriſimillime pertinere, oſtendere.

Editiones Jenſonis, de quibus loquor, sunt *Euſebius* Caesarienſis de praeparat. Evang. Latine per Georgium Trapezuntium 1470.; *Svetonius* de XII. Caesaribus 1471.; *Plinii* naturalis Hiſtoria 1472., ipseque Decor cum nota anni 1461., omiſſis aliis brevitatis gratia, quae afferri poſſent, si neceſſitas poſtularet.

Euſebii Pamphili editio omni titulo caret; ad calcem legitur:

Antonii Cornazani in laudem
Artificis Epigramma.
Artis hic: & fidei ſplendet mirabile numen:
Quod fama auctores: auget honore deos.
Hoc Ienſon ueneta Nicolaus in urbe uolumen

Prom-

(1) Cl. Camillus Alcardus Can. & Biblioth. Eccl. Cath. Bergomenſis in Epiſt. noviſſima ſcripta ad P. Becchetti poſt relatam accuratiſſime ſubſcript. exempli Bergom. haec ſubdit: *Potrà però ſignificare al Padre Audiffredi che avendo con molta e ſcrupoloſa diligenza oſſervato il foglio di queſta data, vi ho ſcoperto qualche leggiera viziatura negli ultimi numeri Romani, e ſarei per dire qualche raſchiatura nella carta ſteſſa, per cui qualche ſoſpetto potrebbe cadere, che foſſe ſtata in qualche parte alterata*. Sono con tutta &c. Si doctus & ingenuus Vir, cui tanti theſauri cuſtodia commiſſa eſt, quemque ideo ejus ſinceritatem, illaeſa veritate, vindicare quodammodo intereſſe deberet, ſic de eo loqui non dubitat, quid de eodem exiſtimare poterunt qui non tam antiquas quam ſinceras, minimeque adulteratas editiones, detegere unice curant?

Prompſit: cui fœlix gallica terra parens.
Scire placet tempus? Mauro chriſtophorus urbi
Dux erat. æqua animo muſa retecta ſuo eſt.
Quid magis artificem peteret dux: criſtus: et auctor?
Tres facit æternos ingenioſa manus.
M. CCCC. LXX.

(*in fol. min.*)

CAII SVETONII TRANQVILLI DE VITA. XII. CAESARVM LIBER PRIMVS DIVVS IVLIVS CAESAR INCIPIT FOELICITER.

(*Ad calcem*)

FINIS

Hoc ego nicoleos gallus cognomine ienſon
Impreſſi miræ quis neg& artis opus?
At tibi dum legitur docili ſuetonius ore:
Artificis nomen fac rogo lector ames.
M. CCCC. LXXI.

(*in* 4°. *majori*)

CAII PLYNII SECVNDI NATVRALIS HISTORIAE LIBER I. CAIVS PLYNIVS SECVNDVS NOVOCOMENSIS DOMITIANO SVO SALVTEM. PRAEFATIO.

(*In calce.*)

CAII PLYNII SECVNDI NATVRALIS HISTORIAE LIBRI TRIGESIMI SEPTIMI ET VLTIMI FINIS IMPRESSI VENETIIS PER NICOLAVM IENSON GALLICVM. M. CCCC. LXXII. NICOLAO TRONO INCLYTO VENETIARVM DVCE.

(*in fol.*)

QVESTA SIE VNA OPERA LA QVALE SI CHIAMA DECOR PVELLARVM: ZOE HONORE DELLE DONZELLE: LA QVALE DA REGOLA·FORMA E MODO AL STATO DE LE HONESTE DONZELLE.

Incipit.

ILECTISSIME FIOLE IN CHRISTO IESV:

In calce:

ANNO A CHRISTI INCARNATIONE. MCCCCLXI. (*ſic*)PERMAGI-

STRVM

STRVM NICOLAVM IENSON
HOC OPVS QVOD PVELLA.
RVMDECORDICITVRFELICI.
TER IMPRESSVM EST.
LAVS DEO.

Sequitur in exemplo Caſanat. opuſcul. inſcriptum: *Ordine del bem vivere de le donne maridade chiamato gloria mulierum*, eiſdem omnino typis, ſed ſine anno.

Conjectis oculis in quatuor has Jenſonis editiones, earumque typographico opificio vel paululum conſiderato, nil mihi rationi minus conſonum videtur, quam omnium antiquiſſimam, *Decorem Puellarum* ſtatuere velle.

Harum omnium editionum characteres, vel iidem omnino ſunt, vel certe parum admodum inter ſe diverſi, omnes nempe rotundi, ſive Romani, a Gothici characteris indole maxime alieni, perpulchra & eleganti figura, magnitudine Silvii majoris, cum paucis iiſque communioribus abbreviaturis. Varietas tamen typographici opificii, quae in ipſis apparet, perſpicue adeo temporis earum ordinem demonſtrat, ut certo errare putem, qui principatum *Decori Puellarum* pertinaciter vindicare volunt.

Earum antiquiſſimam, omniumque primam, ſeſe prodit *Praeparatio Evangelica*. Deſunt in ipſa literae initiales cum majuſculae, tum minuſculae, tituli omnes cum capitum, tum librorum, pro quibus tamen manu, vel alio modo ſupplendis congruum ſpatium vacuum relictum eſt. Signaturarum, cuſtodum, numerorum, regiſtri nullum in edit. veſtigium. Character omnino novus eſt, charta craſſa & valde firma, ſatiſque alba. Majuſculi characteris unum tantum verbum initio praefat. interpretis, & cujuſque libri reperitur. Epigramma Cornazani, ni fallor, & ipſum oſtendit, hunc librum fuiſſe primum Jenſonis opus typographicum; egregium tamen: verbo enim *numen* (1) quod primo verſu legitur, ſignificatur editio ipſa, quae ratione ſuae praeſtantiae, vel deorum numine facta dici, vel etiam eo vocabulo ipſamet denotari potuit: ratione ſiquidem ejus excellentiae & accurationis, per ipſam auctores fama, & dii honore augentur. Verba porro *aequa animo muſa ſuo retecta eſt*, indicare videntur, voluntate Ducis Veneti, hanc novam muſam, ſive egregium hunc typographum, qui antea ignotus erat, retectum fuiſſe. Quod confirmant verba, quae ſequuntur, *quid magis artificem peteret*, ſeu quid peritiorem artificem quaereret Dux, quaereret Chriſtus, quaereret Auctor? cum eos aeternos faciat ingenioſa Jenſonis manus.

Seq. anno 1471. Jenſon ſuis typis Suetonium impreſſit; ſuamque imprimendi rationem anno ſuperiori coeptam, meliorem perfectioremque reddidit. Librorum ipſorumque capitulorum tituli in hoc omnes impreſſi ſunt, librorum quidem majuſculo charactere, capitulorum vero minuſculo, omiſſis tamen numeris, eorum ordinem indicantibus. Initiales litterae tum minuſculae, tum majuſculae & hic deſunt. Deſiderantur quoque, ut in praeced. ſignaturae, cuſtodes, numeri, regiſtrum. Character porro antea jam adhibitus fuiſſe deprehenditur: editio enim minus nitida eſt praecedenti. Subſcriptio porro eſt charactere minuſculo.

Anno 1472. ulterius progreſſus eſt Jenſon, & praeclaram Plinii editionem majori perfectione donavit, quam Euſebium, Suetonium, ipſumque Decorem

(1) Clariſs. Vitus GIOVENAZZI, cui epigramma examinandum praebui, non *numen*, ſed *lumen* a Poeta ſcriptum fuiſſe cenſet: hoc enim vocabulum longe melius propoſito ejuſdem congruit, quam vocab. *numen*; & in rem totam mirifice quadrat. Caeterum edit. antiquitas multo evidentius ex ejus inſpectione, quam ex hoc epigramm. colligitur.

puellarum. Tituli ſiquidem librorum omnes ſunt charactere majuſculo, ipſaque quoque ſubſcriptio; capitulorum vero, uti decebat, minori, adſcripto tamen unicuique vocali *capitulum* abbreviato, cum nota Romana, ejus ordinem deſignante, e. c. *cap. VI.* quod facere omiſit in Suetonio, non autem in Decore puellarum, cujus capitula cum eorum ordine deſignantur per integra verba, e. c. CAPITVLO ſecondo, ex quibus primum eſt litteris majuſculis, ſecundum minuſculis. Speciale autem hujus editionis Plinii ſunt initiales litterae minori forma impreſſae in amplo ſpatio, in quo ſubinde calligraphi manu depictae ſunt initiales ipſae Juſtae magnitudinis, & formae; quod factum non fuit neque in Suetonio, neque in *Decore*, in quorum primo in exemplo Caſanat. manu adjectae fuere; in Decore autem omnino deſunt.

Nunc qui ſine animi praeoccupatione, quatuor has Jenſonis editiones ratione typographici artificii inter se conferre voluerit, unum ex duobus fateatur oportet, nimirum, aut Jenſonem poſteaquam librum impreſſiſſet, in quo provectae typographiae manifeſtiſſima ſigna apparent, qualia sunt quae neque in Suetonio, & multo minus in Euſebio apparent, abjecta hac magis perfecta imprimendi ratione, ad minus perfectam, qualis ut plurimum deprehenditur in primis editionibus excellentiorum typographorum, sese convertiſſe; aut *Decorem Puellarum* ab ipſo impreſſum fuiſſe, poſteaquam varia suae artis specimina publici juris jam fecerat, seu circiter annum 1471.

Nec vero M. Boni acerrimus ſubſcriptionis *Decoris Puellarum* vindex, ignorare poteſt typographos cum antiquos, tum etiam recentiores non ita raro editionum suarum subscriptiones, oscitantia (interdum etiam malitia) corrupiſſe; sicque verum earum annum Lectorem celaſſe. Quod ut manifeſtius pateat, duas hic ipſius Jenſonis memorabimus, (M. Boni fortaſſe non notas) quarum altera defectu, altera exceſſu peccat:

Prima inscribitur:

Fratris IOANNIS ad fratres suos Cartuſienses Pa
tauine cartuſiae habitantes de humilitate interio
ri & patientia vera. (*in calce*):
Actū quoqȝ hoc opus Venetiis ex inclyta: ſamo
ſaqȝ officina Nicolai Ienson gallici. Anno Domi
nice natiuitatis. M. cccc. (*ſic*) pridie nonas iulias.
(*in* 4°.)

Altera ejusdem Ioannis:

Ad fratres suos Cartuſienses Domus Sanctorum
Hieronymi & Bernardi prope Paduam de īmen
charitate Dei.
(*ad calcem*):
Actum quoque eſt hoc opus Venetiis. ex incly
ta: atque famoſa officina Nicolai Ieſon (*ſic*) Gallici
Anno Dominice natiuitatis M.ccccc.lxxx.(*ſic*) nonas
Iulias.
(*in* 4°.)

Errores typographici, qui in utraque hac subscriptione leguntur, longe quidem craſſiores sunt errore subscriptionis *Decoris Puellarum*; nemoque eſt tam rudis, qui ut primum oculos in eos conjecerit, non ſtatim de iis intelligat. Uterque tamen invicte probat Jenſonem, ſive ejus operarios non immunes fuisse a generali lege in suae artis exercitio nonnunquam errandi; adeoque & in aliqua ex suis primis editionibus, in componendis notis, quibus annus verus deſignatus fuiſſet, errare potuiſſe, omissa una decade; quod & aliunde facillimum eſſe quotidiana docet experientia, Ipſiusque Portat. Biblioth. exemplo infra constabit.

Utraque ex citatis editionibus pertinet ad annum 1480., uti demonſtrant alia opuſcula ejusdem Joannis de Deo, quae cum iisdem conjuncta sunt in Caſanatenſi. Hunc auctorem Carthuſianum Jo. de Deo, scriptorem horum opuſculorum, auctorem eſſe suspicor *Decoris Puellarum*, aliorumque duorum opuſculorum, quae plerumque cum ipso conjuncta ſunt. Evolutis enim non indiligenter Biblioth. Scriptorum Ord. Carthus. Petrei, & Trombi Hiſtoria, nullum alium ejus Ord. Scriptorem, qui per haec tempora in ditione Veneta floreret, invenire potui; etſi de primis hisce opuſculis, quae fortaſſe non noverunt propter eorum raritatem, mentionem nullam faciant.

Pag. 31. §. ult. lin. 2. *quae*, corr. qui

Pag. 35. n. III. adde: Deſideratur rara haec *Publ. Val. Maximi* Bonon. edit. in *Biblioth. Portatili* M. Boni & ſocii. Vid. par. II. ejus Biblioth. p. 143.

Pag. 38. lin. 12 *innititur*: adde: cujus generis non paucae editiones occurrunt. cujusmodi, mea ſententia, eſt edit. *Decoris Puellarum* cum nota anni 1461.

Pag. 41. lin. 16. *Illus. Balivi*, corr. Excellentiſſimi Ballivi; & de hac edit. vide Deniſium pag. 111.

Pag. 42. §. 2. *Perpaucis ex hisce libris &c.* adde: quod factum fuit in secunda hac edit., factum etiam fuit & in prima anni 1471. quantum intelligere potui ex ejus reliquiis olim exſtantibus apud C. Devoti.

Pag. 47. lin. 31. *Hyrubria*, corr. Hiruberia.

Pag. 49. lin. 10. *nota*, adde †.

Pag. 51. num. V. *Lucidario*, adde: refertur haec edit. a Laerio in suo Indice tom. 2. pag. 62. sub nom. *Honorii Auguſtod.*

Pag. 54. Dele virgulas adscriptas num. I. anni 1484.

Pag. 64. lin. antepenult. dele (*ſic*)

Pag. 65. *Lactantii opera*: adde: non memoratur haec edit. in Biblioth. Port. M. Boni & B. Gambae. Vid. par. I. ejus Biblioth. pag. 280.

Pag. 70. inter num. IX. & X. addatur:

„ F. Cherubini ex Ord. Min. Vitae matrimon. ad Iac. de Bor-
„ gianis regula. Eiusdem Vitae Spirit. Regula ad eumdem. Bono-
„ niae Ug. de Rugeriis 1489. *in* 4°.

In duobus Venalium librorum catal. haec edit. memoratur; satis tamen infeliciter. Cum editt. Ugonis Rugerii ejus anni, sequens conjungatur:

„ La Paſſione di Noſtro Signor Gesù Chriſto,
„ con la ſua Riſurrezione e scesa al limbo:
„ e la vendetta che fece Tito Vespaſiano
„ contro i Giudei.
„ *in* 4°.

Queſto libro non ha nè occhio, nè titolo, ma in fine leggeſi:

„ Finiſſe la paſſione del noſtro sig
„ nore meſere Gieſu chriſto narrata p
„ lo vangeliſta san Giovãni: con la ſua
„ sanctiſſima reſurrectione: Et cui an-
„ chora come gieſu chriſto cauo tutti li
„ sancti padri: patriarci: e ppheti de
„ limbo: e chiãolli tutti ad vno ad vno
„ p nome: Et etiã lacrudel vẽdetta fece
„ tito veſpaſiano cõtra li pfidi giudei
„ della deſtructione di gieruſalẽ: p vẽ-
„ decta di chriſto: e come fũ menato pi-
„ lato al gran senato di Roma e lamor
„ te chel ſece ꝛ altre coſe aſſai come le
„ gendo potrai intẽdere.
„ Impreſſo nelalma ꝛ inclita citade
„ di Bolognia per me Ugo di rugerij
„ stampatore sotto al diuo ꝛ illuſtriſſi
„ mo principe e signore meſſer Giouã
„ ni secondo bentiuoglio sfortia di ve-
„ scõti daragonia Neli ãni del nr̃o sig
„ nore meſere ihu xp̃o. 1. 4. 89. Adi. x.
„ de Marzo. Laus Deo omnipotenti

„ Appreſſo ſi vede la Marca dello Stampatore segnata colle lettere V. R.

„ Queſto S. Poema è compoſto in ottava rima e ſtampato in carattere semigotico „ a due colonne, e sono dieci ottave per ciascuna facciata; la carta è conſi- „ ſtente, non vi ſi oſſervano numeri nè richiami; ha bensì le segnature, come „ ora ſi dirà. Al dritto del foglio 15. al principio d'un ottava che comincia

„ Olẽdo della reſurreſſion sancta
„ plar chiamo . . . . . .

„ si trova uno ſpazio bianco da segnarvi un'iniziale più grande, per denotare „ che qui comincia la seconda parte di queſto Poema: al dritto poi del fogl. 28. „ col. 1. ſi legge:

„ Finiſſe la reſurrectiõe del noſtro
„ ſignore meſer gieſu chriſto fideliſſi-
„ mamente correcta et emendata.
„ Laus deo omnipotenti.
„ a. b. c. d. e. tutti ſono quaderni excep
„ to. e. che e terno.

„ Co-

„ Comenza la deſtructione de Gie-
„ ruſalem.

„ e queſta comincia alla ſeconda colonna ;

„ Dagli eterni lumi o chiara lāpa
„ o luce di splēdore diuita eterna
„ ogni dator del ciel . . . . . .

„ e continua per tutto il rimanente del libro, il quale termina colla data e „ marca riferita di ſopra. Al foglio ſeguente, che dovrebbe eſſer bianco, v'è unita un' immagine alt. onc. 7. lar. 3 $\frac{1}{4}$ scolpita in legno con ſemplici lineamenti, non male inteſi, rappreſentante la Viſita di N. Signora a S. Eliſabetta, „ e dalla qualità della carta, dalle macchie &c. deve giudicarſi contemporanea „ all'impreſſione del libro.

„ A Bernardo Pulci ſi attribuiscono comunemente queſti tre Poemetti, e ſi „ trovano ſtampati ſeparatamente nel Sec. XV. ma non ho potuto ſcoprirne alcuna edizione con data di anno anteriore alla noſtra, la quale non è riportata da „ veruno; può darſi per altro che qualche edizione Fiorentina ſenza data di anno ſia anteriore a queſta „. Haec cl. P. Amoretti, apud quem exstat editio.

Pag. 71. ad calcem Epiſtolarii M. Philelphi haec addantur: Noviſſime in uſum Biblioth. Caſanat. adquiſita fuit ejus operis editio Mediolan. anni 1487. per Uldar. Scinzenzeller, in qua opus non Epiſtolae ſed Epiſtolarium inſcribitur.

Pag. 94. poſt num. V. adde:

„ Le coſe volgari di M. ANGELO POLIZIANO (cioè le
„ Stanze e la favola d' Orfeo). in Bologna per
„ Platone de Benedetti 1494. 4°.

Cajet. Vulpius in praecl. edit. Patavin. eorum opuſcull. anni 1757. Vid. inter edit. Florentinas, ſine anno.

Pag. 96. *Opera Agricolationum*: ad finem artic. adde: Non invenitur haec edit. cum exſcriptionibus Ph. Beroaldi, &c. in Biblioth. Port. M. Boni, &c. Vid. par. II. ejus Biblioth. pag. 14.

Pag. 97. num. XI. *Marci Tullii Ciceronis* &c. adde: & haec edit. deſideratur in Biblioth. ante laud. Vid. eamdem par. pag. 71. ſeqq.

Pag. 100. lin. 4. ab ejusd. calce: *ad Gurmenium*. corr. ad Germaniam.

Pag. 104. lin. 13. dele, *ſive plagularum*.

Ibid. num. IX. lin. 9. dele, *ſic*.

Ad calcem ejusd. num. adde:

„ BELLANTIUS LUCIDUS. Liber de Aſtrologia, contra
„ Io. Picum Mirand. 1495. Bononiae per Bened. Hectoris fol.

Orlandius par. II. pag. 289. Suſpecta admodum mihi eſt edit. Vid. in hoc Specim. pag. 103. ſeq. pag. 108. & 369.

Pag. 108. num. I. *S. I. Frontinus*, ad fin. art. adde: Refertur haec edit. in Biblioth. port. part. II. pag. 293.

Pag.

Pag. 112. num. II. *Cenſorinus* &c. ad fin. art. adde: Refertur edit. in ead. Biblioth., par. II. pag. 258.

Pag. 114. lin. 1. *ſive duae priores vol. plagulae*, nota: Hic eſt illuſtris locus, ex quo apparet, *plagulae* nomen in hoc Specim. usurpari pro eo, quod folium ſive chartam dicunt.

Ibid. poſt num. V. adde:

„ Pomponius Mela de Situ orbis, Bonon. Bened. Hectoris 1497. *in* 4°.

Ex Biblioth. Port. M. Boni, & ſocii, par. II. pag. 162.

Pag. 116. num. II. *Val. Flacci* &c. ad fin. art. adde: Omittitur haec edit. in ead. Biblioth. Port. ubi tamen laudatur edit. anni 1474. Vid. par. II. pag. 201. ſeqq.

Pag. 117. num. IV. *C. Plinii Sec.* &c. *Epiſtolae*. Ad fin. art. adde: In Biblioth. Port. par. II. pag. 196. citatur editio quaedam Plinii Junioris mihi prorſus ignota his verbis: *a Joanne Jocundo & Phil. Beroaldo*. 4°. *Bononiae*, *Ben. Hectoris* 1498. In noſtro exemplo integerrimo & optimo nullibi nominatur Jo. Jocundus.

Pag. 120. ad finem num. I. anni 1499. adde: Deſideratur haec praecl. edit. in eadem Biblioth. Port. Vid. par. II. pag. 52. seq.

Pag. 122. ad calcem num. VI. adde: Deeſt & haec edit. in ead. port. Biblioth. Vid. eamd. part. pag. 72. seq.

Pag. 123. ad calcem anni 1499. adde:

O

„ IO. BAPT. SPAGNOLI Mantuani Garmelitae
„ Opera. *In Epiſt. quarto loc. praefixa*
„ *legitur annus* 1499. *Char. elegans*. fol.

Haec cl. Deniſius pag. 504. ex Biblioth. Gotwic. & Catal. Smith. pag. 39. Sed haec editio, uti conſtat ex integris exemplis, Bononienſis eſt & anni 1502. Vid. ſuppl. ms. Biblioth. Casan. & Biblioth. Smithianae Catal. 1755. pag. 291.

Pag. 124. num. III. ad calcem artic. adde: refertur hac edit. *Apulei*, in Biblioth. port., par. II. pag. 252.

Pag. 126. num. VI. *Plautus*: ad fin. art. adde: omittitur pulcherrima haec edit. in ead. Biblioth. Port. Vid. par. II. pag. 8 ſeq.

Pag. 128. num. XIII. adde: Articulus hic ſuppiendus eſt ex Indice Laerii, tom. II. pag. 158. ſeq.

Pag. 129. num. XIV. *Solinus*: adde: Refertur haec editio in Biblioth. Port. antea pluries jam laud. part. II. pag. 166.

Pag. 132. num. V. *Iuſtini Hiſtor.* &c. Epiſt. dedic. editioni praemiſſa, in qua Beroaldus teſtatur ſe Florum H. Colonienſis *ſenis impreſſoris* rogatu correxiſſe, non levi argumento eſt, hunc typographum, qui primum Brixiae impreſſerat, tunc Bononiae eamdem artem exercuiſſe. Edit. deeſt in Biblioth. Port. M. Boni &c.

Pag. 135. Cum editionibus Bononienſibus, anni nota carentibus, conjungantur ſeqq. tres:

„ Deſcrizione de Magno Torniamento di M. Gio. Bentivoglio.
„ in Bologna, in 4.

Caret numeris, (inquit Laerius tom. 1. pag. 92.) *ſignaturis*, *cuſtodibus*, *titulis*, *& anni*, *loci ac typographi nota*, *ſed character pertinere videtur ad Azzogui-*

guidi. Vide caetera, quae ſcribit idem Bibliographus loc. cit. Ante hanc edit., Venetam quamdam deſcribit Laerius, ſi non rariſſimam, certe non obviam, Inſularium nempe Aegei maris Barthol. Zamberti, *dalli Sonetti* cognominati, cui folia aſſignat 56., & perpauca exemplaria ab auctore vulgari potuiſſe affirmat, propter figurarum quantitatem, & qualitatem, *nam miniatae ſunt*: ſic enim pag. 3. ſcribit: *Con le mie proprie man picta o ciaſcuna e in iſto picol volume le agio poſte*. Miniatas eſſe figuras exempli Laeriani, facile credo: ab ipſo autem auctore propria manu miniatas, ſeu coloribus diſtinctas fuiſſe figuras cujuslibet exempli, ut ſupponit Laerius, falſum eſſe demonſtrat exemplum Caſanatenſe, quod nullius miniaturae indicium exhibet; neque manu delineatae ſunt, (uti reperiuntur in libro) ſed ligneis tabulis, ſimplicibus, & nudis lineamentis, figuras Inſularum, earumque partes praecipuas repraeſentantibus, inſculptis, impreſſae; uti in parte averſa foliorum, eorum preſſio demonſtrat. Verba Poetae non aliud ſignificant, quam ſe cujuſque inſulae figuram, calamo, vel rubrica delineaſſe; quae figurae ſubinde ab artifice ligno inſculptae, libro ipſi aptatae fuere.

„ Iſtoria del forte e ſantiſſimo uomo Giuſto Paladino, il quale
„ dopo molte calamità di queſto mondo, miracoloſamente ſpirò
„ alla vita beata. Senza data (Bologna per Platone de Benedetti.
„ Sec. XV.

Haec cl. Morellius tom. IV. Ind. Pinell. pag. 287.

Oratione divota recitata ne ladorazione de crucifixo el venerdi ſancto del Reverendo maeſtro *Nicolò de Brazano* de lordine di frati Eremitani de Sancto Auguſtino predicando in San Iacomo de Bologna Mcccclxxxx. *in* 4°.

Conſtat ex quatuor foliis, optimo charact. rotundo Ben. Hectoria, ipſo anno 1490. veriſimillime impreſſa. Eſt *in quarta Rima*; exſtàtque apud clariſſ. Cajet. Marini.

Pag. 139. poſt num. II. adde:

„ Juvenalis et Perſii Satyrae. fol. Brixiae
„ 1475. Si crede edizione di Euſtazio Gallo.

Ex Bibliotheca Port. M. Boni, & ſocii par. II. pag. 176. Vid. inter editiones Brix. anni nota deſtitutas.

Pag. 142. *Perſius*; ad calcem art. adde: refertur haec edit. in ead. Port. Biblioth. quaſi contineat & ipſum Perſii textum, par. II. pag. 171.

Pag. 147. ad *Macrobium* adde: Secunda haec Brixiana Macrobii editio deſideratur in ead. Bibliotheca Port. Prima tamen refertur. Vide par. ante laud. pag. 307.

Pag. 148. num. VII. *Statii Achilleis cum comment. Jo. Brittannici*, adde: In eadem Bib. Port. pag. 206. ejuſd. part. adduntur & Comment. Jo. Calderini, & citatur Quirinus de Brixiana Literat., qui tamen de Calderino omnino ſilet, ſicuti ſilet Britannicus ipſe.

Pag. 149. num. IX. *Virgilii opera*, adde: Memoratur haec edit. in ead. Biblioth. Portat. eadem par. II. pag. 84. cum notis ann. 1485. & 1486. Sed neque hujus Biblioth. teſtimonium, neque ea, quae a nobis annotantur in fine articu-

li

Digitized by Google

li fidem facere poſſunt reipſa exſtare ejuſmodi editionem. Tam enim Auctores Biblioth. Port., quam Auctor Catal. Biblioth. Vallier. confundunt interdum interpretum commentaria cum auctoribus ipſis. Illuſtre ſuppeditat hujus hallucinationis exemplum Biblioth. Portat. in ipſis Mantuani vatis editionibus, pag. 82. & ſeq. ubi primo legitur: *L'Autore aveva poſto qui l'edizione fol. Romae Vld. Gallus ſine anno, la quale non avendo il teſto di Virgilio, ma ſolo i Commenti di Servio, non appartiene a queſto luogo, e ſi è rimeſſo all'articolo del Grammatico*. Paulo post autem refertur cel. edit. Florentina Comment. Servii anni 1471., & 1472., quaſi Poetae contextum contineret: *Cum Commentariis Servii* dicitur, pag. 83., quem contextum Poetae & in hac edit. nullum eſſe certiſſimum eſt. Vid. inter Florent. editt. ad annum 1471. De auctore autem Catal. Biblioth. Vallier., vide quae ſupra annotavimus ad Comment. Philelphi in Petrarcham.

Pag. 150. ad *Terentium* adde: Et haec edit. Brixiana deſideratur in ead. Bibl. Port. Vid. eamdem par. 11. a pag. 16.

Pag. 151. lin. 13. *plagulam*, corr. paginam.

Pag. 152. num. XV. ad finem artic. adde: Tractavi, imo etiam deſcripſi editionem quamdam Brixianam librorum de Imitatione Chr. a cl. Abb. Comolli poſt exeuſum folium commodatam, per haec tempora, ni fallor, a Britannico quodam ſub nomine *S. Bernardi* Brixiae vulgatam, (quam deſcriptionem ſubinde non amplius reperire licuit) quae edit. fortaſſe eadem eſt ac iſthaec Maettarii.

Pag. ead. & ſeq. *Tibulli*, *Propertii*, *Catulli opera*, adde: Tres has Brixianas editiones anni 1486. fruſtra quaeſivi in Biblioth. Portat. M. Boni, &c., niſi forte quis exiſtimet eas eſſe, quae par. II. pag. 37. indicantur his verbis: *Ab Antonio Parthenio Lacisio, Boninus de Boninis 1485. Alcuni eſemplari hanno 1486. Ediz. molto illuſtrata dal Card. Quirini*. At imprimis eae editiones, ſeparatim impreſſae fuerunt (etſi eodem anno) ut ex ſubſcriptione uniuſcujuſque manifeſto liquet: ſingulae a propriis interpretibus illuſtratae; ſolaque tertia eſt cum comment. Parthenii Lacisii, hancque unam illuſtrat Quirinus; qui & fatetur, vulgaria exempla ſignata eſſe anno 1486.

Pag. 154. num. VI. *Perſius cum Brittannici* &c. 1486. Ad finem art. adde: Editio deeſt in eadem Biblioth. Port. M. Boni. Vid. eamdem par. II. pag. 171. Memoratur tamen editio Lucani, ejuſd. anni 1486., ſed viciſſim omittitur editio Juvenalis, cum Comment. Calderini, relata in noſtro Specim. pag. 156.

Pag. 160. MCCCCXC. art. I. lin. 14. *qua*, corr. quae; & adde: Prima haec edit. Compend. Philos. Nat. Alb. Magni per B. de Farfengo deeſt in Biblioth. Port. & ſola ſecunda anni 1493. memoratur. Vid. par. I. pag. 400.

Deeſt in ead. Biblioth. port. S. Bonaventurae *Scriptum ſuper I. Sentent.* eodem anno ibidem ab eodem de Farfengo impreſſum, quae edit. in noſtro Specim., cum *Alberti Philoph.* conjungitur; duoque ſunt, quae me inter legendum in Biblioth. Port. art. editionum S. Doctoris admiratione quodammodo affecerunt. Primum & praecipuum, eſt annotatio qua clauditur articulus ipſe: *Il commento ſul Maeſtro delle Sentenze è la più pregiata opera di S. Bonaventura, in cui ha congiunta alla ſodezza della dottrina l'unzione della pietà, ed è lodato ancor dagli eretici*; & tamen in Port. Biblioth. nulla ſpecialis editio praecipui hujus S. D. operis memoratur. Quam omiſſionem, ut quoad nobis licet, quodammodo ſuppleamus, abſque eo quod domo pedem efferamus, nonnullas S. Doct. Operum Editiones, praeter eas, quae in Specimine jam deſcriptae ſunt, & proprie ad noſtrum inſtitutum pertinent, huc afferemus, certe non contemnendas, quibus in Port. Bibliotheca S. D. articulus locupletior aliquanto & utilior reddi potuiſſet.

S. Bo-

S. BONAVENTVRÆ ſcriptum ſuper Secundum Sententiarum.

In calce:

Religioſi p̄ris Bonaventure ordinis minorū
veritatis theologice poſeſſoris eximii. ſacreq;
apoſtolice ſedis cardinalis ſuper ſecundū ſen-
tentiaꝝ ſcriptum finit. Anno ſalutis noſtre
MCCCCLXXVII. per magiſtrum Hermanum
lichtenſtein Tarviſii feliciter impreſſum.

In fol. min., char. Goth. ſed nitidiſſimo.

Idem, per Thomā penketh angli-
cū . . . . . maxīa cū diligētia
emendatū. Anno ſalut̄ n̄re M.cccc
lxxvii. p. Theodoricū de Reynsburch
& Reynaldū de Noviomago ſocios
Venetiis feliciter imptelſum.

In fol. charact. Goth. valde claro.

Bis ergo hoc egregium opus eodem anno in Veneta ditione impreſſum fuit neutraque ex duabus hiſce editt. in Biblioth. Port. comparet. Addam quoque, eadem de cauſa, editionem omnium aut fere omnium opuſculorum S. D. duobus non parvae molis voluminibus in fol. conſtantem, quae & ipſa a Port. Biblioth. exulat.

Egregium opus ſubtilitate et devoto
exercitio precellens parvorū opuſculo
rū. doctoris ſeraphici ſancti Bonaven
ture. *Partes duae in fol.*

Ad calcem I.

Finiūt tractat9 q̄ plurimi ſancti Bo
naventure de uolumine p̄me partis
Impreſſi Argentine. Anno domini
M. cccc. xcv.

Ad calcem II.

Finiunt tractatus q̄ plurimi Sancti Bo
nauenture de uolumine ſecunde partis. Im
preſſi Argētine Anno dn̄i. M. cccc. xcv. Fi-
niti feria ſexta ante feſtum ſancti Thome
apoſtoli.

Alterum, quod me inter legendum artic. operum S. D. in Port. Biblioth. nonnulla admiratione affecit, eſt erudita quaedam annot. circa edit. Rom. Vitae S. Bonaventurae, his verbis expreſſa „ De Vita & miraculis S. Bonaventurae ab „ Octaviano Advocato. Acc. de ejus Canoniz. a Sixto IV. facta anno 1482.,

„ a Phil. de Lignamine 4. ſine anno. *Opera ignota all' Audiffredi* „. Hanc erud. annotationem jam antea legeram in *Indice Laerii*, tom. II. pag. 55., neque quidpiam alienum ab ingenio & inſtituto ejus bibliographi in ea deprehendere mihi viſus ſum.

At ejus repetitio (ſi tamen eſt repetitio) in Biblioth. Port. Auctorum Claſſic. ad quos nonniſi ſecundario pertinet ejus vitae auctor, quidpiam incongruum praeſeferre mihi viſa eſt; praeſertim quod memorata editione Brixiana anni 1497. *Opuſculorum & tractatuum plurimorum S. Bonaventurae*, quae in noſtro Specim. deſcribitur pag. 180. ſeq. & in Biblioth. Port. omittitur, quidpiam Lectori gratius & utilius ſignificari potuiſſet de auctore ejus orationis, quam ſimpliciter repetitis verbis Laerii: *Octavianus advocatus*. Conferat L. quae ad calcem laud. pag. Speciminis annotantur.

Sicut autem in Biblioth. Port. omittitur haec edit. Brixiana *Opuſculorum*, &c. S. Bonaventurae; ita quoque omittitur, aut corrumpitur titulus edit. Brixianae Opuſculorum S. D. anni 1495. En quomodo eiuſmodi edit. in Biblioth. Port. enuntiatur, tom. 1. pag. 401. *Pharetra & Stim. Divini amoris & alia opuſcula* 8. *Brixiae Bernardinus Miſintis* 1495. Si exſtat haec editio in Biblioth. Portatili memorata, duas eodem anno opuſculorum S. Bonaventurae editiones vulgarit oportet Miſinta: Noſtra enim editio in primis eſt in 4. & non in 8. Secundo *Pharetra Divini amoris*, in noſtro exemplo integerrimo & optimo nullibi reperitur; primumque opuſculum eſt de *Formatione Novitiorum*.

Inter ſcripta quoque S. Bonaventurae non infimo loco habetur ejuſdem legenda de S. Franciſco: cujus Saec. XV. nullam ſpecialem edit. factam fuiſſe mihi veriſimile non videtur. Quum nulla in praeſens mihi ſuppetat editio Lat. novae edit. Port. Biblioth. addenda, contentus ero Italam (1) quamdam valde raram, etſi fortaſſe interpolatam, huc referre, non minoris pretii quam vitam S. Bonaventurae per Octavianum Advoc. Rom. edit. ab Audiffredi omiſſam. Ejus titulus charact. rubro impreſſus ſic habet:

> Incomenza la vita del glorioſo ſera
> phico paře meſſer ſan Franceſco
> compilata ꝑ il Reuerendiſſimo pa
> tre et doctore eximio meſer Bo
> naventura Cardinale de la ſanc
> ta matre eccleſia.
> *Ad calcem prima col. ult. fol. verſi*,
> FINIS
> MCCCCLXXVII. a di VI. del meſe
> de februario e ſtata impreſſa queſta
> opa ꝑ magiſtro Antonio zaroto da
> parma in milano.

In fol. min. pag. bipart. charact. ſemigoth. cl., ut inquit Paitonus.

Inter evolvenda autem in Biblioth. Port. S. Bonaventurae opera, in mentem venit perfunctorie ſaltem inſpicere, quid de paucis S. Thomae operibus inter Bononienſes editiones in noſtro Specimine relatis in Biblioth. Port. annotatum fuiſſet, quod ad

(1) Editiones Verſionum Operum claſſicor. in Biblioth. Port. omittuntur; nec immerito.

ad ipſum Specimen vel corrigendum, vel perficiendum conferre poſſet; ſed modico cum fructu. In primis enim ſecundum Sententiarum S. D. Impreſſum Bonon. per Bened. Hectoris 1494. & in Specim. deſcriptum pag. 94. 95. in Biblioth. Port. omnino deeſſe animadverti. Secundo, loco Tabulae Petri Bergom. ſuper omnia opera D. Thomae, impreſſae anno 1473. per Balth. Azoguidi, video memoratas *Auctoritates Vet. & N. Teſtamenti. fol. Bononiae Azoguidus* XI. *Martii 1473.* Quae quidem editio ſi extſtat, duas ex officina Azoguidi eadem ejuſdem anni die editiones prodiiſſe neceſſe eſt, quarum altera in noſtro ſpecim. deſit. Tertio in Port. Biblioth. pag. 408. referri obſervo S. D. Commentaria in Epiſt. Pauli edit. Bonon. anni 1481. una tamen omnino ſileri eorumdem editorem Petrum Bergom. Ante haec vero citari video S. D. *Continuum*, ſeu ut alii vocant, *Catenam* in quatuor Evangelia ſub novo titulo *Gloſſae*, & praetermitti egregiam ejus edit. Rom. duobus tomis In fol. anni 1470. Sed haec fatis.

Pag. 161. art. IV. *Conſilia Raphaelis, &c.* ad finem art. adde: Editio haec refertur a Chriſt. Th. de Murr in Memorab. Biblioth. publicarum Nurembergens. part. I. pag. 192.

Pag. 162. num. VI. *Barth. Cepollae*, adde: Exemplum hujus edit. extſtat apud Can. Devoti, & ſignaturis, cuſtodibus, regiſtro, ac typographi inſigni inſtructum eſt.

Pag. ead. an. 1491. num. I. *Juvenalis Satyrae*, ad fin. artic. adde: Editio deeſt in Biblioth. Port. Vid. par. II. pag. 171. seqq.

Pag. 169. n. I. *C. Criſpi Salluſtii* ad finem art. adde: Refertur haec edit. in Biblioth. Port. par. II. pag. 42. ſed preſſe nimis.

Ibid. n. III. *Opuſc. S. Bonav.* Ad fin. art. adde: Refertur & haec edit. (ſi tamen eadem eſt) in Biblioth. Port. par. I. pag. 401. Vid. quae annotata ſunt ſupra.

Pag. 172. n. VIII. *Dominicis (de) Dominici* Tract. Adde: Opuſculum conſtat ex uno quaterno, et uno quinterno, ſoliſque ſignaturis et indice capitulorum (quae ſunt n. 22.) ult. fol. verſo inſtructum eſt. Char. Rom. elegans; capitales florentes. Acceſſit noviſs. Bibl. Caſanat.

Ibid. lin. ult. 1399., corr. 399.

Pag. 173. *C. Plinius* ad fin. art. adde: Refertur haec ed. in Biblioth. Port. part. II. pag. 188.

Pag. 174. n. II. *Biblia*. Ad fin. art. adde: Non apparent haec Biblia, certe non contemnenda, in ead. Biblioth. Port. vid. par. I. pag. 252.

Pag. 180. n. IV. *Opuſcula &c. S. Bonaventura*. Ad fin. art. adde: Deeſt haec edit. in Biblioth. Port. vid. par. I. pag. 402.

Pag. 181. n. II. *C. Plinii &c.* Ad fin. art. adde: Deeſt haec ed. in ead. Biblioth. Port. Vid. par. II. pag. 181. ſeqq. Hac autem occaſione obſervare liceat pag. 192. ejuſd. par., circa Caſtigationes Plinianas Herm. Barbari legi mendum typograph. quod ad memoriam revocat mendum ſubſcript. *Decoris Puellarum*, nimirum 1482. 83. loco 1492. 1493.

Ibid. n. III. *Moralia S. Gregorii PP.*, ad finem art. adde: Nec haec edit. apparet in ead. Port. Biblioth. Vid. par. I. pag. 352.

Pag. 190. n. IX. *Sermones*. Ad fin. artic. adde: numeri de quibus in edit. deſcript. fit ſermo, numerant tantum folia, non autem paginas.

Ibid. n. X. *Aemilii Probi*, lin. 6. IID. corr. IIC. & adde: Refertur haec edit. in Biblioth. Port. part. II. pag. 52.

Pag. 191. 92. *Solinus*. ad calcem ſecundi art. adde: Refertur alterutra ex duabus hiſce editt. in Biblioth. Port., par. II. pag. 166. nimis autem jejune.

Pag. 192. n. XIV. lin. 4. *par. I.* corr. par. II.

Pag. 196. n. I. *Opus praecl. &c. Mell.* Ad fin. art. adde: Non comparet haec ed. in Biblioth. Port. Vid. par. I. pag. 388. ſeq.

Pag. 198. n. VI. *Perſii Satyrae cum Comment. Britannici*, ad fin. art. adde: Deſideratur haec edit. in ead. Biblioth. Port.

Pag. 199. n. II. lin. 6. *Diſſis*, corr. diſſitis.

Ibid. lin. 14. *Non &c.* adde: quo in numero habendi ſunt M. Boni & Socius.

Pag. 200. lin. ult. *ex*, corr. &

Pag. 203. lin. 9. *&c.*, corr. &

Pag. 206. cum editionibus Brixianis incerti temporis conjungantur ſequentes duae:

„ T. LUCRETII CARI de Rerum natura libri VI. fol. ſine ti-
„ tulo, & ſine anni nota. Ha in fine THOMa FERRANDO AU-
„ CTORE. Inſigne ſcoperta della prima ed originale edizione di
„ Lucrezio, ſinora ignota. Ha 104. fogli e 36. verſi ogni pagina
„ intera. Si riconoſce eſſer fatta in Breſcia, ed anteriore all'anno
„ 1473. per altre ſimili dello ſteſſo ſtampatore, che noi abbiamo
„ la ſorte di eſſere i primi a far conoſcere „.

Haec Maurus Boni & Barthol. Gamba, par. II. Biblioth. Port. pag. 28.

„ PROPERTII Opera 4°. Sine ulla nota. Il titolo è MONOBI-
„ BLOS PROPERTII. Edizione originale ritrovata in Breſcia. Dal
„ rozzo carattere e dalla carta ſi riconoſce affatto ſimile al Lu-
„ crezio a *Phalaridis Epiſtolae*, 4°. ed all'*Acerba di Cecco d'Aſcoli* fol.
„ che hanno la ſottoſcrizione: BRIXIE THOMA FERRANDO AU-
„ TORE. di queſto Tommaſo Ferrando Letterato Cittadino Breſcia-
„ no e primo introduttore della ſtampa in Breſcia ſi hanno ancora
„ *Statuta Brixiae, e Dacialia Brixiae* fol. vol. 2. ſegnati coll'anno
„ 1473. dalla ſottoſcrizione de' quali ſi raccoglie, che dopo queſt'
„ anno ceſsò di ſtampare &c. „.

Ex eadem Port. Biblioth. M. Boni, &c. pag. 34.

Pag. 208. n. II. *Servii Honorati*, &c. Ad fin. art. adde: Refertur edit. in Biblioth. Port. par. II. pag. 312.

Pag. 213. lin. 7. a calce, *Atqu3*, corr. Atq3

Pag. 214. lin. 8. a calce, *Venetum*, corr. Venetam.

Pag. 223. poſt n. III. adde:

„ GUARINI Grammatica & opus. Cremonae 1494. 4°

Ex Catal. Car. Baduel, Peruſiae 1793 pag. LXIX.

Pag. 228. *Cremonae ſine anno*, lin. 4. *Claudiani Carmen de Phoenice*: Adde: in Biblioth. Port. non comparet haec edit. Vid. par. II. pag. 401. ſeqq.

Pag. 229. n. IV. *Mauri Servii Honorati*, &c. In Biblioth. Port. par. II. pag. 313. citatur haec edit. quaſi nulla de ea poſſit eſſe dubitatio. Vid. tamen quae a nobis notata ſunt cit. loco.

Pag.

Pag. 230. n. II. *Papinii Statii Achilleidos*. Ad fin. art. adde: Deeſt edit. in ead. Biblioth. Vid. par. II. pag. 208. ſeq.

Ibid. *Iuſtiniani Imper. Inſtitut.* Ad art. finem adde: Deeſt edit. in ead. Biblioth. Vid. par. II. pag. 343.

Pag. 231. n. II. *Iunii Iuvenalis*, &c. Ad fin. art. adde: Refertur haec edit. in Biblioth. Port. par. II. pag. 176. Et hoc idem die de edit. *Horatii*, deſcripta in Speeim. pag. 232. ſeq. quae refertur in ead. par. Biblioth. Port. pag. 95.

Pag. 234. editt. Ferrarienſibus Auguſt. Carnerii anni 1475. addatur:

C. JULII HYGINI Poeticon Aſtronomicum.
Ad calcem hi verſus leguntur:
Sidera cum cauſis cęlo translata ſub alto
Scire cupit quiſquis perlegat iginium (*ſic*):
Hunc Auguſtinus Bernardi impreſſit alumnus
Dum pius alcides regna ſecunda tenet:
Roma ſuos ſpectet: venetumq; potentia libros
Hos Auguſtini nobile vincit opus

M°. CCCC° LXXIIIII°.

Editio inter rariores merito numeranda, rotundo charact. impreſſa, *abſque ſignaturis*, uti notat Laerius in ſuo Indice, tom. II. pag. 264., qui tamen errat in anno editionis, eum iterato dicens 1474., cum omnino ſit 1475. uti demonſtrat accurata edit. deſcriptio cl. Maff. Pinellii, quae legitur in Biblioth. Port. par. II. pag. 124. & evidentius adhuc oſtendit manuſcripta ejuſd. deſcript. ab Excellentiſſ. D. Caſſani Serrae, ejuſdem poſſeſſore, ad Can. Alb. Devoti miſſa, & nobiſcum communicata: in qua praeterea legitur & titulus Epiſt. Auctoris ad quemdam M. Fabium, qui talis eſt:

HYGINUS. M. FABIO. PLURIMAM. SALUTEM.

quae Epiſt. ad Fabium in edit. Ven. anni 1485., quam prae manibus habeo, nullum ſpecialem titulum gerit. Haec tamen caeleſtibus figuris eleganter delineatis, & ligno affabre inſculptis, ornata eſt, quibus haec Ferrar. caret; in qua tamen opportuna ſpatia vacua, pro iis capiendis, ſuis locis relicta ſunt.

Pag. 237. n. III. *P. Ovidii* &c. Ad fin. art. adde: Deſideratur rariſſ. haec edit. in Biblioth. Port. Vid. par. II. pag. 138.

Peg. 241. *Senecae Tragoediae*. Confer quae de hac edit. notat cl. Maph. Pinelli in Bibl. Port. par. II. pag. 156.

Pag. 249. poſt n. V. adde:

„ ANT. TROMBETTAE, ord. Min. Quaeſtiones Metaphiſic.
„ Ferrariae, 1492. fol.

Ex Catal. Biblioth. Nic. de Roſſi, pag. 57.

Pag. 251. lin. 7. a calce, 1224. Corr. 224.

Pag. 254. poſt. Hug. Benεium adde:

„ DE

„ DE LYRA NICOLAI. Poſtilla ſuper Evangelia quadrag. cum
„ quaeſt. *Ant. Betontini*. 4°. Ferrariae typ. Laurentii de Rubeis
„ 1499. *Vid. pag.* 245.

Ex Catal. Car. Baduel, Peruſiae 1792. pag. CII.

Pag. 256. n. III. *Benvenuti Graſſi*, &c. Ad fin. art. adde: *circa ann.* 1475., uti notat Cl. Morellius, tom. V. pag. 296.

Ibid. adde:

FIVIZANI.

IUVENALIS Satyrae, a quodam typogr. de Fivizano impreſſae: de quibus confer, quae annotantur in Biblioth. Port. par. II. pag. 173.

Pag. 260. Ad finem notae (1) adde: deſideratur pulchra, & completiſſima haec editio in Biblioth. Port. Vid. par. II. pag. 83. Ibid. citatur edit. quaedam Florent. Virgilii cum Comment. Servii 1472. qui tamen error deinde emendatur ſub artic. *Servii* pag. 313.

Pag. 265. n. IV. lin. 18. *Edit. Ven.* 1482. Adde: Citatur haec edit. in Biblioth. Port. pag. 171. hiſce verbis: *Cum Comment. Britannici, a B. Fontio*: qui Britannici Commen. in exemplo Caſanat. nulli ſunt; ni forte haec edit. alia ſit a Caſanat.

Pag. 273. n. III. *C. Plinii Secundi*, &c. Ad fin art. adde: Refertur haec edit. in ead. Biblioth. part. II. pag. 280. Pag. autem praec. legitur deſcriptio antiquioris edit. hujus operis mihi prorſus ignota; nimirum, DE VIRIS ILLUSTRI-
„ BUS, in 4. ſine anni nota: Porta queſto titolo: *Sexti Aurelii Victoris Liber*
„ *virorum illuſtrium, vel ut aliis videtur, Tranquilli Suetonii de praeclaris Ro-*
„ *manorum geſtis*. In fine dell'opera ſta ſcritto: SIXTUS RUESINGER. Ediz.
„ ſingolare ed unica del Secolo XV. che abbia il vero nome dell'Autore. Dalla
„ rozza maniera, &c.

Tria hujus edit. exempla hactenus in manibus noſtris verſata ſunt, quorum nullum, deſcriptionem, quam tradunt Biblioth. Port. Auctores referre, obſervare mihi contigit. Quamobrem aut exemplum horum Bibliographorum, in detegendis editionibus hucuſque ignotis apprime felicium, eſt ex alia editione a nemine antea viſa, aut in eorum deſcriptione duo vel tres graviſſimi errores occurrunt. Ut ita ſuſpicer, me impellit auctoritas cl. Jac. Morellii, cujus deſcriptio ſingulis exemplis a me viſis perfecte conformis eſt. En quomodo loquatur accuratiſſimus hic Bibliogr. tom. II. Catal. Pinell. n. 2650.

„ SEX. AURELII Victoris De Viris illuſtribus urbis Romae.
„ Sexti Rufi Libellus de Hiſtoria Romana. *Abſque loci & anni nota,*
„ *per Sixtum Rueſinger, in* 4°.
„ *Exemplar nitidiſſimum*.

„ Libellus prior titulo prorſus caret, in fine poſterioris haec ſunt: Sexti Ruffi:
„ Viri Conſularis Valentiano Auguſto de hiſtoria: Ro: Libellus finit. SIXTUS.
„ RUESINGER. Hunc typographiam *Neapoli* exercere conſueviſſe jam conſtat „.

Pag. 274. Ad calcem n. IV. & V. adde: Refertur edit. in Bibl. Port. par. II. prima pag. 222., ſecunda pag. 44.

Pag. 276. n. X. *Corn. Celſi*. Ad fin. art. adde: Refertur edit. in ead. Biblioth. par. ead. pag. 118.

Pag.

Pag. 279. *Biblia Latina*. Adde: Refertur haec edit. in ead. Biblioth. par. 1. pag. 252. Libentius autem memoratam vidiſſem editionem Pſalterii, quae deſcribitur pag. 280. quamque prae manibus habui, quam horum Bibliorum edit. cujus nulla apud cl. Foſſium mentio; apud quem tamen deſideratur quoque editio noſtri Pſalterii: quod tamen mirum eſſe non debet.

Pag. 280. n. VI. *P. Papinii Statii Sylvae*. Ad fin. art. adde: Nil omnino tangitur de hac. edit. in ead. Biblioth. Vid. par. II. pag. 208.

Pag. 282. n. I. *Val. Flacci* &c. Adde: citatur edit. in Biblioth. port. par. II. pag. 202. *ſine anno*, ſicuti citatur ab Orlandio. Vid. quae de ead. annotantur loco laud.

Pag. 290. n. II. *Chriſtoph. Landini in* Q. HORATII FLACCI &c. de hac edit. (ſi tamen eadem eſt) par. II. Biblioth. Port. pag. 95. haec leguntur: *a Chriſt. Landino, cum Acronis Commentariis. fol. Florentiae, Ant. Miſcominus* 1482. de Acronis Comment. nil omnino tetigit cl. Jacob. Morellius, qui edit. refert tom. II. Biblioth. Pinell. pag. 325. Ego quoque fruſtra alterius Auctoris praeter Landini Comment. in edit. quaeſivi. Quamobrem neceſſe eſt & hanc edit. Biblioth. Port. hucuſque ignotam bibliographis omnibus fuiſſe.

Pag. 295. n. I. *Giliberti* &c. ad fin. art. adde: Refertur edit. in ead. Port. Biblioth. par. I. pag. 385.

Pag. 297. l. *Martyrolog. Uſuardi*. ad fin. art. adde: Refertur edit. in ead. Bibl. par. I. pag. 425.

Pag. 304. n. VII. *P. Virg.* &c. ad fin. art. adde: Non comparet haec edit. in ead. Biblioth. Vid. par. II. pag. 84. 85.

Pag. 308. n. VII. *Homeri* &c. ad fin. art. adde: Haec eſt prima editio quae refertur in Biblioth. Port., parte I. pag. 1.

Pag. 313. lin. 8. *qua*, corr. quae.

Pag. 321. poſt n. XII. addantur ſeqq. duae.

„ JACOBI SOLDI Inſigne opus de Epidemia. 4°. Florentiae 1490.

Maettarius, tom. 1. pag. 530. ex Orlandio.

„ La rappreſentazione di Abramo quando Iddio gli comandò,
„ che gli faceſſe ſacrifizio in ſul monte di Iſaac ſuo figliuolo....

Ad calcem legitur:

„ Qui e finita la feſta da Bramo, compoſta per Feo Belcari cipta-
„ dino Fiorentino, A dì Primo Daprile Nel mille quatrocéto No-
„ vanta: infirenza. (1)

Italicis octoſtichis opus conſtat (inquit Foſſius tom. I. Catal. Magliabech. col. 275. ſeq.) *ac decem ſoliis abſolvitur, cum ſignatura a* &c.

Pag. 323. lin. 15. *quod ex duobus*, &c. ſic corrige: quod duos duernos, ſex quaternos, & ſex ternos exhibet, qui efficiunt &c.

Pag. 337. cum editt. L. de Morgianis & *Socii* conjungatur ſequens.

Libro da compagnia, o, vero
di fraternita di battuti.
In calce:
Impreſſum Florentie per presbiterum Lau
rentiũ de Morgianis. Et Johãnez de Magũ
tia.

(1) Formam libelli omiſit Foſſius.

tia. XVII. Februarii. MLXXXXIII. (*ſic*)
(*in* 4°.)

Charact. ſemigoth. grandior, valde pulcher, cum ſolis ſignaturis, quae pertinent ab *a* uſque ad *n*II. omneſque ſcapi, ultimo excepto, quaterni ſunt. Rubricae ſunt ſermone Italo, earumque character ruber eſt, & minor charact. operis. Quatuor figuris ligno inſculptis ornatur, quarum prima, quae libri frontem ornat, repraeſentat ſocietatem *Vapulantium* proceſſionaliter incedentium; aliae, &c. Exſt. apud Can. Devoti.

Pag. 342. n. IX. *Anthologia* &c. Ad fin. art. adde: Edit. refertur in Biblioth. Port. par. I. pag. 83: quod idem dicimus de caeteris edit. Graecis in noſtro Specimine deſcriptis, quae & ipſae opportunis locis referuntur in eadem Biblioth. par. eadem. Cum his autem brevitatis gratia conjungimus edit. Flor. Architect. *Vitruvii* &c. 1496. quae & ipſa refertur in ead. Biblioth. par. II. pag. 106.

Pag. 357. not. (1) col. 2. lin. 2. *inſtar oculi*, Adde: exhibet; idem verſum, aliaque tria, indices totius operis continent.

A ſignatura *aa* uſque ad ſignat. *aaa* corrigendi ſunt numeri paginis adſcripti, nempe loco 365. ponendus eſt 361., loco 366. 362. & ſic deinceps uſque ad 369.

Pag. 368. lin. 7. *ipſa*. corr. ipſo.

Pag. 377. poſt. n. XXI. adde:

„ Vita del B. Giovanni Colombini, compoſta per FEO BELCARI
„ & mandata al magnifico uomo Giovanni di Coſimo de Medici.
„ *Accedunt breves aliorum Ieſuatorum vitae, ejuſdem Fei*. Ad calcem
„ totius vol. FINIS. DEO GRATIAS. AMEN. LODATO SIA
„ JESV CHRISTO. FINIT PER ME NICOLAUM FIORENTIE.
„ (in 4°. cum ſignaturis a — o).

Foſſius tom. I. Catal. Codd. Saec. XV. impreſſ. Biblioth. Magliabech. col. 274.

Pag. 380. n. II. lin. 7. *quas*, corr. quae

Pag. 384. poſt n. VII. adde:

Quae opera cõtinentur in hoc volumine

Opus preclariſſimum Petripauli Vergerii

Juſtinopolitani de ingenuis moribus

Baſilii viri Eruditiſſimi & Sanctiſſimi Opus divinum

Leonardi Aretini ex xenophonte traductio de Tyrannide

De liberis educandis Plutarchi opus

Hieronymi Presbiteri (*ſic*) de officiis liberorum erga parentes brevis admonitio.

Ad

Ad calcem ult. fol. recti:

Impreſſa floren
tie per Fcō (*ſic*)
Dini flo
renti
no

(*In* 4°)

* Editio eſt charact. Rom. eleganti, ſine numeris, cuſtodibus, & regiſtro, ſed cum ſignaturis, quae pertinent ab *a* uſque ad *l. v.* omneſque ſcapi, ultimo excepto, quaterni ſunt. Acceſſit noviſſ. Biblioth. Caſanat.

Pag. 392. lin. 5. *uſque*, Adde, *ad*.

Ibid. lin. 14. poſt vocab. *quemquam*, Adde, *ex iis quos conſului*.

Ibid. not. (1) col. 2. lin. 1. *eadem*, corr. eodem.

Pag. 398. 399. ad utriuſq. marg. loco *Florentiae*, ſubſtitue, Fulginei.

Pag. 400. n. II. *Jo. Annii* &c. Ad finem art. adde: Mirum videri debet Maurum Boni, famoſiſſimnm noſtri temporis bibliographum, cui fortuoa, induſtria comltante, dedit (ut ipse de ſe aliquoties teſtatur), praeclariſſimas quaſdam editiones ante ſe nemini notas ab oblivionis tenebris vindicare, adeo ſubinde in ſuae Tabulae (*Quadro*) Critico-typographicae conſtructione, circa praeſentem Jo. Annii Januenſem editionem, quae luculentiſſime deſcribitur in duobus a nobis laudatis fontibus, & utcumque etiam in antiquloribus quibusdam bibliographiae libris indicatur, omni non bibliographiae modo, ſed & ſanae critices lumine deſtitui potuiſſe, ut non ſolum illam penitus ſe ignoraſſe apertiſſime demonſtret, ſed, quod fidem omnem ſuperat, praeter Nic. Auximatis Supplementum, nullum alium librum in urbe Genua impreſſum fuiſſe, aſſerere non dubitarit.

„ E' *notabile* (inquit pag. 63.) che non ſi trova altro libro impreſſo in Genova „ nel Secolo XV. e che il Moravo ivi non ſi fermò; ma portò i ſuol torchj a „ Napoli, dove nel 1475. e ſegg. diede molte belle edizioni. Ora qual fu il „ motivo di queſta ſubita partenza? Sembra incredibile, che in una Città, in cni „ fioriva il commercio, non ſiaſi protetta dal Pubblico la nuova Arte. Ma un „ Documento ſcoperto dal P. Laire ne dà la ſpiegazione: *Vid. Index Librorum* „ *Saec. XV. Tom. I. pag.* 326. Eſiſte, dic'egli, (1) nell'Archivio di una delle princi- „ pali Famiglie Patrizie di Genova, un Memoriale diretto al Senato dal corpo „ dei Copiſli della Città, ſegnato l'anno 1474. in cui ſi ſupplica, che ſiano „ cacciati da tutto lo Stato della Repubblica gli Stampatori nuovameote venutivi, „ perchè eſſi non abbiano a perire dalla fame „.

Literatus Genuenſis, quem ſuppreſſo nomine citat Laerius, longe magis faviſſet cauſae Mauri Boni, ſi Laerio narraſſet, ſe ſcire in archivis domus patriiiae Genuenſis exſtare non ſupplicem tantum libellum Genuenſium amanuenſium, ſed & reſcriptum favore eorumdem. Melius etiam eidem faviſſet, ſi narraſſet, ſe ſcire cum ſupplicem libellum tum reſcriptum originale exſtare non in archivis privatae domus, ſed in archivis Senatus, quomodo in archivis Senatus Veneti exſtant monumenta favore Joannis Spirenſis. Quis eſt deinde hic literatus Genuenſis, cum quo locutus eſt Laerius? Quae eſt haec patricia domus, in cujus archivis exſtat hic ſupplex libellus? Aërea ejusmodi monumenta, circumſtantiis omnibus, quae eorum ſinceritatem demonſtrant, deſtituta, nil omnino probant: a cyclicis enim ſcriptoribus, inanis gloriae captandae gratia, facile confingi poſſunt. Legere velit M. Boni quae de Genuenſi editione hujus opuſculi Jo. Annii memoriae prodidere doctiſſimi PP. Quetif & Echard, & cl.

(1) Non id dicit Laerius, ſed a Literato Januenſi id ſibi narratum fuiſſe ſcribit.

Mercier, locis in noſtro Specimine laudatis, & intelliget nil inconſideratius ſe ſcribere potuiſſe, quam unum tantum librum in urbe Genua Saec. XV. impreſſum fuiſſe, & quam longe a ſanioris critices regulis receſſerit, ſuum hunc errorem inanibus L. verbis ſtabilire tentando.

Quid quod non ita pridem alius litterato orbi patefactus eſt libellus, & ipſe veriſimillime in urbe Genua excuſus, non quidem poſt Supplementum Piſanellae, ut libellus Annii, ſed ante ipſum, ſive anno 1473. Accurata ejus deſcriptio legitur *nelle Notitie Letterarie*, quae Mediolani a Cajetano Motta vulgantur, vol. XV. n. 4. pag. 13. & ſeq. Anonymus, & doctus ejus deſcriptionis Author hunc ipſi praepoſuit titulum: *Lettera di NN. ad un ſuo Amico intorno ad un picciol libretto, che ſi può con molta ragione credere ſtampato in Genova nel* 1473. „ Non ci ha „ (ſic idem ſcriptor non longe ab initio) data alcuna, nè regiſtro, nè chiamata... „ Il carattere è tondo, ma poco elegantemente ordinato, e l'ortografia v'è total- „ mente negletta. Egli è poi dettató parte in volgare parte in latino, e ſembra „ quaſi fatto a guiſa d'Almanaceo. Il volgare è rozzo oltremodo, e aſſaiſſimo „ ſi accoſta al Genoveſe. Anzi preſſochè tutta l'operetta pare ſcritta in Geno- „ va, e ad uſo de' Genoveſi. Incomincia come ſegue: *La razone de la Paſcate* „ *de la Luna: e delle Feſte. MCCCCLXXIIII. la paſca ſera a dì X. aprile*, e cosl „ va parlando delle altre Paſque ſino all'anno MCCCCC. Poi continua: „ *MCCCCſettantaquattro lo meiſe di Genuario di trentuno. La luna ſara a li* „ *XVIII. e a ore VIII.* &c. „ Refert deinde idem ſcriptor in ſua Epiſt. totum primum paragraphum tertiae paginae libelli, qui Latinus eſt, & potiſſimum verſatur in exponendis laudibus Jacobi de Braccellis olim Cancell. Genuenſis. Verum quum ad hanc diem, qua haec ſcribimus, ejuſmodi deſcriptionem ad manus M. Boni aliorumque litteratorum, Venetorum praeſertim, perveniſſe non dubitem, ab aliis excerptis ex eadem recitandis, abſtinere ſatius duco, ne actum agere videar.

Pag. 401. lin. 7. a calce: *impreſſe*, corr. impreſſae.

Pag. 407. lin. 44. *factum*, corr. factis.

M A N T I S S A

EXHIBENS TRES EDITIUNCULAS VALDE RARAS AD HOC PRIMUM VOLUMEN PERTINENTES NOVISSIME DETECTAS

A CL. P. AMORETTI IN BIBLIOTH. CORSINIANA.

I.

Fabula Tancredi ex BOCCATIO in
latinũ verſa a philippo. beroaldo
(*in* 4°.) *ſine loci & anni nota*.

Praecedit Beroaldi Epigramma 18. verſuum ad Annibalem Bentivolum, quo opuſculum ipſi dicat, cujuſque haec eſt inſcriptio:

Ad Magnificũ Anĩbalẽ benti-
volũ philippi beroaldi carmen

Eodem carminis genere, Elegiaci ſcilicet, conſtat ipſum opuſculum, quod ſex occupat folia, non integra tamen; deſinit enim ſexto recto his verbis:

Di-

Diſcite nunc iuvenes. qui iam cepiſtis amare.
Quot gemitus preſtet. quot mala ſevuus(*ſic*) amor.

FINIS.

Omni ſubſcriptione caret; ſoliſque ſignaturis a. i a ii. a. 3 inſtruitur. (1)

II.

PHILIPI (*ſic*) BEROALDI bononiēſis nuptie (*ſic*) bentivoloꝝ
(*in* 4°) *ſine loco & anno*.

Recitatus titulus occurrit primo folio verſo circa medium; eodemque recto incipit Epiſtola dedicatoria Auctoris ad Maecenatem hoc titulo:

Ad Magnificū et ornatiſſimū viruꝫ Bartholomeū (*ſic*)
chalcū Ducalē ſecretarium Philipi (*ſic*) Beroaldi bñ epl'a.

Poſt ejuſmodi Epiſtolam, & ante allatum titulum, leguntur hi verſus:

Quot celelebrata fuit genialis pōpa diebus
Per totidem ſcripta ē hec (*ſic*) mihi pompa dies.

Ad opuſculi calcem leguntur hendecasyllabi, quibus auctor ipſum ad ſuum Maecenatem mittit. Numeris & cuſtodibus caret; ſoliſque ſignaturis *a. a 3. a v.* ſignatur, omiſſa ſignatura tertii & quarti folii; ejuſque folia decem omnino ſunt.

Hujus ac praecedentis opuſculi character idem eſt, ſemigoth. figurae cum nonnullis abbreviaturis; & uti videtur cl. P. Amoretti, qui utrumque in Corſin. diligenter perpendit, prodiit utramque ex officina Hugonis de Rugeriis, qui ab anno 1473. uſque ad annum 1497. Bononiae typographiam exercuit: & ratione habita Auctoris horum duorum opuſculorum, materiei circa quam verſantur, perſonarum quibus inſcripta ſunt, & defectus ſpecialis alicujus editionis Saec. XV., plane non haeret cl. Bibliographus in aſſignando utrique eodem loco, nempe Bononia; & ſecundo, probabiliter anno 1487. quo celebrata fuit pompa, quam deſcribit Beroaldus, nuptiarum Annibalis Bentivoli cum Lucretia Eſtenſi; primo autem, forſitan antiquiori tempori. Duarum harum editionum apud Bibliographos nullum veſtigium invenitur, nequidem apud cl. Fantutium in Notitiis Scriptorum Bononienſium.

III.

ANGELI POLITIANI Sylva: cui Titulus Ruſticus:
in poetae heſiodi: Virgiliiqꝫ georcicon
enarratione pronuntiata.
Ad calcem:
Florentiae: XI. Nonas novēbres. M. cccclxxxiii.

(1) Hoc Beroaldi Opuſculum, juxta Mazzuchellium, cum aliis ejuſdem Scriptoris opuſculis primo impreſſum fuit Bononiae anno 1491. Quidquid ſit de hac edit. anni 1492. quae ex Fantutio refertur in noſtro Specimine, (tacito tamen hujus Fabulae nomine) certum eſt illud, cum duabus aliis mythicis hiſtoriis ab eodem Beroaldo ex ipſo Boccaccio proſa latina verſis, impreſſum fuiſſe Bononiae anno 1491. inter *Orationes & quamplures Appendiculas verſuum*, ibidem impreſſas, a Bened. Hectoris &c. in Specimine relatas pag. 75.

Cenſet cl. P. Amoretti, (cui editionis notitia debetur) dubitandum non eſſe, quin recitata ſubſcriptio deſignet annum ipſius editionis, quae fortaſſe omnium prima eſt, eaque, ad quam refertur declaratio Antonii Miſchomini, quae legitur in editione anni 1491. *Iterum impreſſit Antonius Miſcominus*; & eo magis, quod conſiderato hujus edit. charactere, ſtatim apparet ad ipſum Miſcomini pertinere. Numeris, cuſtodibus, & regiſtro caret; & 12. implet folia.

Hujus exemplaris non ita pridem a Corſiniana adquiſiti pretium augent emendationes quaedam propria ipſius Politiani manu factae, quae demonſtrant viros vere doctos, proprios foetus, etiam poſtea quam in publicam eos lucem miſerunt, corrigere & expolire non erubeſcere.

Folio 8. verſo, a linea 10. hi leguntur verſus:

Convigilantq;, hilares, & primæ tempora noctis
Decerpunt: molli curas abigente lyæo
Inq; uicem libantq; merũ, narrantq, fabellas,
Mutuaq; interſe ludunt: tum tibia folle

Sed tertium carmen *Inque vicem* &c., obliteratum fuit, & atramento denſiori curatum, vocabulum *fabellas* omnino celare. Reipſa in nova editione ante memorata non ultra occurrit ejuſmodi carmen. Fol. 10. verſo a lin. 15. legitur:

. . . . qdq; interméſtrua phoebe
Vel cum pura meat, vel cum decreſcere rurſum

Epithetum *pura* deletum fuit, ejuſque loco ad marginem ſcriptum, *plena*; uti in recentiori edit. legitur.

Fol. 12. verſo linea 17. in carmine:

Qui ſi certa magis indulſerit otia nobis

mutatum fuit *indulſerit* in *permiſerit*, quod ſcriptum fuit ad marginem, & reperitur in nova editione.

Obſervavit porro laud. P. Amoretti, in conferendis characteribus mss. Politiani, quibus Corſiniana abundat, ſub ſubſcriptione Silvae, *Nutricia*, edit. Florentinae 1491. legi:

„ Abſoluta eſt in Feſulano. VIII. Idus Octobris 1486.
Mano propria del Poliziano conoſciuta
bene da me Gio. Bottari.

quibus verbis ab ipſo Auctore monemur de die, quo finita fuit haec Silva.

IN-

INDEX I.

AUCTORES, VEL TITULOS LIBRORUM, IN HOC VOLUMINE DESCRIPTOS, COMPLECTENS. *

A

Abucare. Vid. Mugamel.
Acciaioli Donati Expositio super L. Ethic. Arist. Florentiae 1478. fol. pag. 275.
Acenrsii Boni Animadv. in Caesaris Comm. Ferrariae 1474. 4. p. 233.
Achillini Alexandri de orbibus L. IV. Bononiae 1498. fol. p. 116 - Quodlibeta de Intelligentiis. Bononiae 1494. fol. p. 95. - De distribut. ac proport. motuum. Bononiae 1494. fol. p. 95.
Achillini Gio. Filoteo Epistole. (Bononiae 1500.) 4. p. 129.
Additiones in Jo. Capreolum. Cremonae 1497. 4. p. 227.
Aeliani. Vid. Auctores rei militaris.
Aemilii (Probi) de Vita Excell. Imperator. Brixiae 1498. fol. p. 190.
Aesopi Fabulae. Brixiae 1489. 4. p. 160. - In vitam traductio, & in eius fabulas Allegoriae Franelsci del Tuppo. Aquilae 1493. fol. p. 7. - Le Fabule trad. da Paeio Caffarello. Cusenciae sine an. 4. p. 219.
Alberti Jo. Michaelis de omnibus Ingeniis augende memorie. Bononiae 1491. 4. p. 77.
Alberti Leonis Baptistae de Re Aedificatoria. Florentiae 1485. fol. p. 295. - It. Florentiae 1496. 4. p. 353.
Alberti Magni Philosophia. Brixiae 1490. 4. p. 160. - It. Brixiae 1493. 4. p. 166. - Liber Secretorum. (Bononiae) 1478. 4. p. 39. - It. Bononiae 1482. 4. p. 52. - De le virtù de herbe & prede. Bologna 1494. 4. p. 99.
Albo Josephi Arbor plantata (O) p. 9.
Alburnotii Card. Aegidii Episc. Sabinen. Vid. Constitutiones Marchiae Anconit.
de Alegris Francisci Carmina quaedam (Sonetti) Bononiae 1495. 4. p. 107.
Alexandri Aphrodisei de Anima interpr. H. Donato. Brixiae 1495. 4. p. 169.
Alexandri Imolensis. Vid. Tartagni Alexandri.
Alfragani Rudimenta Astronomica. Ferrariae 1493. fol. p. 249.
Aligherii Dantis (D. Comedia). (Aesii) 1472. 4. p. 3. - It. (Fulginei) 1472. fol. p. 397. - Et col comm. di C. Landino. Firenze 1481. fol. p. 287. - It. Bressa 1487. fol. p. 157. - Convivio. Firenze 1490. 4. p. 318.
Almanacco. Vid. La Razone, &c.
Alphonsi Toletani Archiep. Quest. super lib. (Arist.) de anima. Florentiae 1477. fol. p. 266.
de Amicis Joannis Singularia Juris. Bononiae 1491. fol. p. 80.
de Anania Joannis Consilia. Bononiae 1481. fol. p. 46. - Super V. Decretalium. Bononiae 1479. fol. p. 40. - It. Bononiae 1497. fol. p. 115. Vid. Repertorium super lectura, &c.
de Ancarano Petri Repet. Cap. Canonum Statuta, &c. Bononiae 1474. fol. p. 30. - Et p. 33. - It. Bononiae 1493. fol. p. 91. - Repet. Cap. Postulasti, &c. Bononiae 1474. fol. p. 30.
Andreae Antonii Exposit. in artem veterem Arist. Bononiae 1481. fol. p. 48. - Tria principia secundum Scotum - Francisci de Mayronis exposit. in L. Phisyc. Arist. &c. Ferrariae 1490. 4. p. 246.
Andreae Joannis Repet. super C. de Test. Bononiae sine an. fol. p. 133. - Summa de Sponsalibus, &c. Brixiae 1492. 4. p. 164.

* *Orthographia, & menda, perinde ac in opere leguntur, in hos indices sunt relata.*

Annii Io. De futuris Christianorum triumphis in Turchos, &c. Genuae 1480. 4. p. 400.
S. Anselmi Meditat. Exst. cum D. Augustini, & alior.
Anthologia, Graece L. c. impr. Florentiae 1494. 4. p. 342.
S. Antonini Archiep. Florent. La Somma. Bologna 1472. 4. p. 18. - It. Tratt. Defecerunt, che insegna al Confess. &c. Firenze 1496. 4. p. 346. - It. Summula Confessionis, & decis. in foro conscientiae: Angeli de Perigliis tract. de Societatibus. Brixiae 1500. 8. p. 197. - Confessionale volgare: Omnia mortalium cura. Florentiae 1472. 4. p. 261. - It. Confess. o sia Specchio di conscientia. Bononiae 1472. p. 16. It. Confess. o sia me dicina dell' Anima. Bononiae 1472. 4. p. 17. - It. Bononiae 1475. 4. p. 31. - It. Florentiae 1477. 8. p. 264. - It. (Florentiae) 1479. 8. p. 278. - It. Florentiae 1488. 4. p. 308. - It. Firenze sine an. 4. p. 375. - It. Bononiae sine an. p. 130. - Del modo di Confessare: Curam illius habe. Firenze 1481. 4. p. 285. - It. Firenze 1493. 4. p. 337. - Interrogatorio. Florentiae 1479. 8. p. 278. II.
Antonio da Siena. Vid. Bettini.
Apollonii Rhodii Argonauticon, Graece L. c. impr. Florentiae 1496. 4. p. 352.
Appiani Constantii Soliloquiorum liber. Cremonae 1496. 4. p. 224.
Apuleii (L.) Asinus Aureus cum comm. Ph. Beroaldi. Bononiae 1500. fol. p. 124.
Aquilani Joannis & Danielis Vincentini Sermones aurei quadragesimales. Brixiae 1497. 8. p. 178.
Aquinatis D. Thomae Comm. in Epist. D. Pauli. Bononiae 1481. fol. p. 48. - In II. Sentent. Bononiae 1494. fol. p. 94. - Secundum scriptum super II. Sentent. Bononiae 1494. p. 95.
Arati Phaenomena. Exst. cum Manilii.
Aretini Franciaci super L. 11. Decretal. Bononiae 1481. p. 48.
Aretini Leonardi de Bello Italico. Fulginei 1470. fol. p. 396. - Hist. Fiorentina trad. da D. Acciajoli. Firenze 1492. fol. p. 328.
de Arientia. Vid. Sabadino.
Aristidis, & Dionis Orat. de Concordia. Exst. cum Cleomedis & alior.
Ariosti Alexandri Tract. de Usuris. Bononiae 1486. 4. p. 58.
Aristotelis de Moribus interpr. Jo. Argyropylo. Florentie sine an. 4. p. 379. - Propositiones universales. Bononiae 1488. 4. p. 63. - Repertorium dictorum Aristotelis, Averoys, aliorumq. Philosoph. Bononiae 1491. 4. p. 78.
de Arsochis Franciaci Bucolica. Exst. cum Pulci Bernardo.
R. Aacèr 11. Ordo Arbàh turim. Ferrariae 1476. fol. p. 238.
Auctores rei militaris. Frontinus, Vegetius, Aelianus, Modestus ex recogn. Ph. Beroaldi. Bononiae 1496. fol. p. 108.
Auctores de re rustica. Columellae, Varronis, Catonis, nec non Palladii Agricolationum opera cum comm. Ph. Beroaldi. Bononiae 1494. fol. p. 96.
Averoys Repertorium dictorum. Exst. cum Aristotelis.
S. Augustini Logica. Florentiae 1479. 8. p. 279. - Meditationes, Soliloquia, & Manuale: S. Bernardi Abb. Meditat. Epist. de perfect. vitae, & Sermo de Passione Domini: S. Petri Damiani Sermo. S. Anselmi Meditat. Carmina N. Laudensis, Pii II. & Maphei Vegii: item tract. S. Vincentii de vita spirituali. Brixiae 1498. 8. p. 188. - Sermones ad heremitas. Brixiae 1486. 8. p. 154. - Sermoni. Firenze 1493. 4. p. 334. - It. (Florentiae) 1493. 4. p. 336. - Sermone della morte. (Florentiae) sine an. 4. p. 375. - Soliloquii. Firenze MLXXXXI. (1491.) 4. p. 324. - Soliloquii volgari. Firenze (O) p. 289.
Avicennae Fen tertia... quarta... & quinta. Bononiae 1482. fol. p. 50.
de Auximo Nicolai. Spiritualis Quadri-

ga. Aesii 1475. 4. p. 3. - Vid. Supplem. Pisanellae.

B

Baldi de Perusio Consiliorum Partes IV. Brixiae 1490. fol. p. 162. - Consil. tertia pars. (Brixiae) fol. 1491. p. 163. - Consil. quinta pars. Brixiae 1491. fol. p. 163. - Super Feudis. Bononiae 1495. fol. p. 107. - Lectura super II. Par. ff. veteris. Aesii 1475. fol. p. 2.
de Bandellis Vincentii de Singulari puritate conceptionis D. N. Jesu Christi. Bononiae 1481. 4. p. 45.
de Bangio Jacobi Tract. de Censuris. Aquilae 1482. p. 5. - Septenario. Aquila 1482. 4. p. 402.
Barbari Hermolai Castigationes in Plinium. Cremonae 1495. fol. p. 223. Item emendat. in P. Melam.
Barbatiae Andreae Lectura dicta Johannina. Bononiae 1475. fol. p. 33. - Lectura. Bononiae 1488. p. 63. - Lectura super tit. de Testamentis. Bononiae 149. fol. p. 75. - Lectura super tit. de Judiciis. Bononiae 1496. fol. p. 111. - Opera. Bononiae 1472. fol. p. 19. - De Praetensionibus. Bononiae 1497. fol. p. 115. - Repet. Leg. C. de Fidei commissis. Bononiae 1492. fol. p. 83. - Repet. de fide instrum. Bononiae 1474. fol. p. 30. In tit. de Litis contest. Bononiae 1497. fol. p. 115. In tit. de Verb. Oblig. Bononiae 1497. fol. p. 115. - In tit. de Probat. Bononiae 1497. fol. p. 115.
Bareletae, vel de Bareleta Gabrielis Quadragesimale. Brixiae 1497. 4. p. 181. - It. Brixiae 1498. 4. p. 190.
Bariani Nicolai de Monte Impietatis. Cremonae 1496. p. 225. - Causa Vitaliana de praecedentia, &c. Cremonae 1500. 4. p. 227.
Barzizii Christophori Grammat. Institut. Brixiae 1492. 4. p. 164. - De fine Orationis, &c. Brixiae 1492. p. 164.
S. Basilii Magni de Institutis Juvenum. Vid. Vergerii, & alior. - De Liberal. Studiis. Vid. Censorini, & alior.
Baudoin. Vid. Livre.
de Baveriis Baverii Consilia. Bononiae 1489. fol. p. 69.
de Bazaleriis Tiberii Quaestio de Praedic. reali. Bononiae 1496. 4. p. 110.
Beccadelli Thomae Libellus ad Hannib. Bentivolum. Bononiae 1499. p. 122.
Belcari Feo La Rappresent. di Abramo, Firenza 1490. p. 423. - Vita del B. Giovanni Colombini. (Florentiae) sine an. 4. p. 424.
Bellantii Lucii de Astrologiae veritate, &c. Florentiae 1498. fol. p. 369. 1°. - Bononiae 1495. fol. p. 413.
Bencii Ugonis Senensis Consilia medica. Bononiae 1482. fol. p. 50. - Exposit. in primam Fen I. Canonis Avicennae. Ferrariae 1491. fol. p. 246. - Super Aphorism. Hippocr. & comm. Galeni. Ferrariae 1493. fol. p. 250. - It. Ferrariae 1499. fol. p. 254.
Benigni Georgii Propheticae solutiones. Florentiae 1497. 4. p. 356. - De natura celestium spirituum. Florentiae 1499. fol. p. 370. 1°.
Benivieni Domenico Dialogo. (Florentiae) sine an. 4. p. 374. - Scala della Vita Spirituale. (Florentiae) sine an. 4. p. 378.
Benivieni Hieronimo Bucolica. Exst. cum Pulci Bernardo. - Commento sopra a più sue Canzoni, &c. Firenze 1500. fol. p. 372. 1°.
Bergomensis Jacobi Philippi de Claris Mulieribus. Ferrariae 1497. fol. p. 251. - Supplem. Chronicarum. Brixiae 1484. fol. p. 145. It. Brixiae 1485. fol. p. 147. - Et (O) p. 156. - Vita Virg. Mariae. (O) p. 250.
de Bergomo Petri Tabula super opera D. Thomae. Bononiae 1473. fol. p. 21.
Berlinghieri Francesco Geographia. Firenze sine an. fol. p. 385.
S. Bernardi Abb. Clareval. Sermones super Cantic. Cantic. Brixiae 1500. 4. p. 196. - De Imitatione Christi. Brixiae p. 416. - Meditat. & Epist. de perfect. vitae, & Sermo de Passione Dom. Exst. cum D. Augustini, & alior. - Opuscula. Brixiae 1494. 8.

Digitized by Google

p. 170. - Sermoni volgari. Firenze 1495. 4. p. 343.
Beroaldi Philippi Annotat. in Comm. Servii. Bononiae 1482. 4. p. 51. - It. Florentiae 1489. 4. p. 313. - Annotationes centum: Notationes contra Servium: Plinianae castigationes: Angeli Politiani Miscellan. Centuria I. Domitii Calderini observat. Politiani Panepistemon: Eiusdem Lamia: Beroaldi Appendix annot. Jo. Pii Annotamenta. Brixiae 1496. fol. p. 176. - Annotat. in Cicer. Philipp. Bononiae 1500. p. 124. - Annotat. in varios Auctores. Bononiae 1488. fol. p. 62. - Comm. Quaest. Tuscul. Cicer. Bononiae 1496. fol. p. 110. - Epistola cum duabus Historiis ex Boccaccio conversis. Bononiae 1492. 8. p. 83. - Heptalogos, sive septem Sapientum sententiae. Bononiae 1494. 8. p. 97. It. Bononiae 1498. 4. p. 517. Nuptiae Bentivolorum. (Bononiae 1487.) 4. p. 427. - Declamatio Ebriosi, &c. Bononiae 1499. 4. p. 121. - Declamatio Philosophi, Medici, &c. & de optimo Statu & Principe. Bononiae 1497. 4. p. 113. - Oratio Proverbiorum. Bononiae 1499. 4. p. 121. - It. Bononiae 1500. 4. p. 126. - Orationes, & Carmina. Bononiae 1491. 4. p. 78. - It. Brixiae 1497. 4. p. 181. - It. Bononiae 1500. 4. p. 125. - Opusculum de felicitate. Bononiae 1495. 4. p. 100. - It. Bononiae 1495. 4. p. 105. It. Bononiae 1499. 4. p. 120. - Pythagorae Symbola. Bononiae 1498. 4. p. 118. - It. Bononiae 1500. 4. p. 123. - Et (O) p. 114.
Betontini Antonii Quaest. Exst. cum de Lyra Nicolai.
Bettini Antonio Monte Sancto di Dio. Florentiae 1477. 4. p. 266. - It. Firenze 1491. fol. p. 322.
Biblia Hebraica. Brixiae 1494. 4. p. 567.
Biblia Latina. Florentiae 1480. fol. p. 279. - It. Brixiae 1496. 4. p. 174.
Bianchelli Menghi Tract. de primo & ultimo instanti. Ferrariae 1492. fol. p. 246.
Blondi Flavii Romae Triumphantis L. X. Brixiae 1482. fol. p. 142.
Boccacci Giovanni Il Decamerone. Florentiae 1470. p. 257. - It. Bononiae 1476. fol. p. 33. - Epistola a Pino de Rossi. Firenze 1487. 4. p. 303. - Il Filostrato. Bologna 1498. 4. p. 559. - Laberinto d' Amore, o Corbaccio. Firenze 1487. 4. p. 303. - Novella (Tancretus) in lat. transl. per L. Aretinum. Florentiae 1487. 4. p. 306. - Et per Ph. Beroaldum. (Bononiae) sine an. 4. p. 426. - Historiae duae a Ph. Beroaldo in lat. conversae. Bononiae 1492. 8. p. 83. - Il Philocolo. Florentiae 1472. fol. p. 260. - Theseida con Comento. Ferrara 1475. fol. p. 233.
Bolognini Bartholomaei Epitoma metrica in Ovidii Metamorph. Bononiae 1492. 4. p. 82.
Bolognini, vel de Bologninis Ludovici Comm. in Privileg. pro Universitate Bononiensi. Bononiae 1491. fol. p. 79. - Consiliorum P. I. Bononiae 1499. fol. p. 122. - Interpr. in Jus Civile. Bononiae 1494. fol. p. 94. - Interpretationes. Bononiae 1495. fol. p. 103. - Interpretat. Novae. Bononiae 1497. fol. p. 112. Repertorium ad IV. vol. Consilior. Alex. Tartagni. Bononiae 1484. fol. p. 54. - Repetitio in §. Cato, &c. Bononiae 1490. fol. p. 74. - Repet. ad L. Qui viam. Bononiae 1492. fol. p. 84. - Repet. Rubricae ff. de rebus creditis. Bononiae 1473. p. 22. - Syllogianthon, sive Collectio florum in Jus Canon. Bononiae 1486. 4. p. 59. - It. Bononiae 1496. fol. p. 155. - Tabula in utrumque Jus. Bononiae 1495. fol. p. 107. - Textus in §. Cato. Bononiae 1480. fol. p. 44. - Tract. de Indulgentiis. Bononiae 1489. fol. p. 69.
S. Bonaventurae Opuscula. Brixiae 1495. 4. p. 169. - Opuscula, & Tractatus. Brixiae 1497. 4. p. 180. Super I. Sentent. Brixiae 1490. 4. p. 160.
de Boncompagnis Cataldini de Translatione Concilii Basileae ad civit. Fer-

Digitized by Google

mariae, &c. Exst. cum de Mattesellanis Matthaei.
Bondelmonte Hippol. Vid. Historietta.
Bonihominis Alphonsi. Vid. B. Samuel Epist.
de Boninsegni Jacopo Fiorino Bucolica. Exst. cum Pulci Bernardo.
Bonnevie. Vid. Livre.
Borro Gasparino Trionfi, Sonetti, e Rime. Brescia 1498. 4. p. 190.
Bossi Matthaei de veris ae salut. animi gaudiis. Florentiae 1491. 4. p. 326. - It. Florentiae 1492. 4. p. 332. - De instituendo sapientia animo. Bononiae 1495. 4. p. 101. - Recuperationes Fesulanae. Florentiae 1492. p. 332. - It. Bononiae 1493. fol. p. 85. - It. Bononiae 1493. 4. p. 88. - Et (O) p. 84. - Sermo in J. C. Passione. Bononiae 1495. 4. p. 102. - It. Bononiae 1495. 4. p. 106.
da Brazano Nicolò Oratione divota, &c. (Bononiae 1496.) 4. p. 485.
Breviarium Rom. cum Proprio O. S. Aug. Brixiae 1497. p. 185.
S. Brigida Profezie. Firenze (1478.) p. 275.
Britannici Gregorii Sermones. Brixiae 1495. 8. p. 171.
Britannici Joannis Comm. in Persii Satyras. Brixiae 1481. fol. p. 141. - Grammaticae Regulae. Brixiae 1493. 4. p. 166.
de Brixia Bonaventurae Regula musicae planae. (Brixiae) 1500. 4. p. 197.
Brixiani Vid. Theophili.
de Brucella Joannis Tract. de modo bene moriendi. Brixiae 1488. 8. p. 159. - It. Brixiae 1498. 8. p. 189.
Buccardi Pyladae Annotat. in Alex. Gramm. nugas. Brixiae 1500. p. 197. - Genealogia Deorum (Brixiae) sine an. 4. p. 202. - Grammat. Instit. Regula, &c. Brixiae 1498. p. 192. - It. Brixiae p. 204. - Breve Vocabularium. Brixiae 1498. p. 193.
Burchiello Li Sonetti. Firenze (1490.) 4. p. 320. - It. p. 394.
Burtii Nicolai Bononia illustrata. Bononiae 1493. 4. p. 94. - Elogium Bononiae. Bononiae 1498. 4. p. 119. - Epitoma Musarum, &c. Bononiae 1494. 4. p. 94. - It. Bononiae 1498. 4. p. 119. - Fax Maroniana. (O) p. 72. - Et Bononiae 1490. p. 76. - Musices Opusculum. Bononiae 1487. 4. p. 59. - Encomium Musicae. Bononiae 1489. 4. p. 72.
de Buirio Antonii Repet. Cap. Vestra, &c. Bononiae 1474. fol. p. 30.

C

Calandri Philippi de Arithmetica. Firenze 1491. 8. p. 322.
Calderini Domitii Comm. in Persii Sat. Brixiae 1496. fol. p. 178. - Elucubrat. in Cat. Tib. & Prop. (O) p. 156. - Emendat. in Statium. (O) p. 139. - Observationes quaepiam. Exst. cum Phil. Beroaldi, & alior.
Campani Jo. Antonii Oratio. Callii 1476. 4. p. 207.
il Can Cerbero. Firenze 1483. p. 294.
Canis Jo. Jacobi Lib. de Tabellionibus. Bononiae 1482. 4. p. 51.
Capranica Domenico Card. Vesc. di Fermo. Vid. di Fermo Card.
Capreoli Heliae Chronica de rebus Brixianorum. (O) p. 205. - De confirmatione Christ. Fidei. Brixiae 1497. 4. p. 183.
Capreoli Joannis In Summ. D. Thomae. Cremonae 1497. 4. p. 226. - Addit. in Jo. Capreolum. Vid. Additiones.
Caracciolo Roberto Quaresimale. Firenze 1480. fol. p. 281. - It. Firenze 1491. fol. p. 323.
da Cascia Simone. Exposizione sopra Evangeli. Firenze 1496. fol. p. 353. - Et Predica di Fra Giordano.
de Castro Pauli Super I. ff. Veteris. Bononiae 1483. fol. p. 53. - Lectura super II. P. Infortiati. Ferrariae (1480.) p. 239.
Casserii Julii Hist. Anatomica. (O) p. 254.
S. Catharinae de Senis Dialogus. Brixiae

Digitized by Google

1496. 8. p. 375. - Epistole. Bologna 1492. 4. p. 82. - Legenda. Firenze 1477. 4. p. 263. - Vita. Firenze 1471. p. 357.
Catonis (M.) Vid. Auctores de re rustica.
Catulli (Val.) Carmina cum comm. A. P. Lucisii. Brixiae 1486. fol. p. 153.
Cavalca Domenico La Disciplina degli Spirituali. (Florentiae) sine an. 4. p. 377. - Tratt. della S. Fede. Bologna 1489. p. 72. - Fructi della lingua. Firenze 1493. fol. p. 337. - It. Firenze sine an. 4. p. 376. - Libro di Patientia. Firenze 1490. 4. p. 317. - Il Pungilingua. Firenze (1480.) p. 281. - It. Firenze 1490. fol. p. 321. - It. Bologna 1493. 4. p. 90. - It. Firenze 1494. 4. p. 345. - Tract. contro il peccato della lingua. Firenze sine an. 4. p. 377. - Et (O) p. 261. - Specchio di Croce (sine Auct. nom.) Firenze 1490. 4. p. 315. - It. (sine Auct. nom.) Firenze 1490. 4. p. 317. - It. (sine Auct. nom.) Firenze 1493. 4. p. 335. - It. Firenze sine an. 4. 375.
Cebetis Tabula. Vid. Censorini.
Cecchi Domenico Provedigioni e Leggi della Rep. Fiorentina. (Florentiae) 1496. 8. p. 356. - Riforma di Firenze (Fiorenza) 1496. 4. p. 356.
Celsi (Cornel.) De Medicina L. VIII. ex recogn. B. Fontii. Florentiae 1478. 4. p. 276.
Celsi Maph. Vid. Maphei.
Censorini de Die Natali: Tabula Cebetis: Dialogus Luciani: Enchiridion Epicteti: Basilii (De liberal. Studiis): Plutarchi de invidia & Odio. Bononiae 1497. fol. p. 152.
Cepollae Bartholomaei Consilia Criminalia. Brixiae 1490. fol. p. 162.
de Cerchis Raphaelis Petri el Birraccino. Florentiae 1497. 4. p. 357.
Cermisoni Antonii Consilia contra egritud. Brixiae 1476. fol. p. 140.
Campharo, vel Champhora Jacobo de immortalitate animae in modum dialogi vulgariter. Cusantiae 1478. 4. p. 219. - It. Brixia 1498. 8. p. 185.
Ciceronis (M. Tull.) Epistole. (In civitate Austriae) p. 212. - Epist. ad Famil. Fulginei sine an. fol. p. 397. - De Finibus bonorum, &c. Bononiae 1499. fol. p. 122. - De Natura Deorum, &c. Bononiae 1494. fol. p. 97. - Orationes corr. Ph. Beroaldo. Bononiae 1499. fol. p. 120. - La Rhetorica nuova. Bologna 1490 4. p. 76. - La Rethorica nuova trasl. da Galeoto. (Bononiae) sine an. p. 134.
Cinzoi (Cinozi) Hieronimo Epist. all' Ab. Generale di Valembrosa. Florentiae 1497. 4. p. 359. - Et Epist. a tutti i fideli, &c.
Cioni Filippo Epistola in nelle Conclusioni publie. contro il P. F. H. da Ferrara. Firenze 1497. 4. p. 366.
Cioni Hieronimo Epistola in favore del Savonarola. (Florentiae) sine an. 4. p. 375.
de Clavasio Angeli Summa. Clavasii 1486. 4. p. 213.
Cleomedis (Cleomedis) De contemplatione orbium excelsorum: Aristidis, & Dionis de concordia orationes: Plutarchi praecepta connubialia: eiusdemq. de virtutibus morum. Brixiae 1497. 4. p. 181.
Codri Antonii. Vid. Urcei.
Collenucii Pandulfi Pliniana defensio. Ferrariae sine an. 4. p. 254.
Colombini B. Giovanni Vita. Vid. Belcari.
Columellae (L. Jun. Mod.) Vid. Auctores de re rustica.
de Comitibus Justi La Bella Mano. Bononiae 1472. 4. p. 14.
il Computo della Luna. Firenze 1483. p. 294.
Concordantiae Bibliorum & Canonum. Bononiae 1479. p. 40. - It. Bononiae 1486. fol. p. 57.
de S. Concordio Barth. Summa Magistrutia & Pisanella appell. Florentiae 1482. p. 292.
la Confessione Generale. Firenze 1479. p. 278.
de Confirmatione, &c. Vid. Capreoli Heliae.

Digitized by Google

Constitutiones Marchiae Anconitanae editae per Egidium Ep. Sabin. Aesii 1473. fol. p. 1.
Costumi, Cambi, Monete, &c. Firenze sine an. 8. p. 385.
de Crema Francisci Singularia dicta. Bononiae 1492. fol. p. 83.
Cremonensis Gerardi Theorica Planetarum. Bononiae 1480. 4. p. 44.
Crescentio Pietro il libro della Agricoltura. Florentiae 1478. fol. p. 276.
Curtio (Q.) Historia trad. da P. Candido. Florentiae 1478. fol. p. 272.

D

Dacciesole Jacopo Libro di Giuocho da Scacchi. Firenze 1493. fol. p. 333.
Dantis Aligherii Vid. Aligherii.
Dati Augustini Elegantiolae. Ferrariae 1471. 4. p. 228. - Et Ferrariae 1475. 4. p. 237.
Descrizione de Magno Torniamento di M. Gio. Bentivoglio. Bologna sine an. 4. p. 414.
Dialogus de contemptu mundi. Acced. Epist. Ianuensium excusat. ad Barchinonenses. Cremonae 1492. 4. p. 222.
Dialogus de contemptu Mundi, &c. Brixiae sine an. 4. p. 201.
Diodori Siculi Histor. a Poggio traduct. Bononiae 1472. p. 18.
Diogenis (Cynici), Bruti & Yppocratis Epistolae interpr. F. Aretino. Florentiae (O) p. 301. Et Florentiae 1487. 4. p. 302. - It. Florentiae 1487. 4. p. 302.
Diogenis (Laertii) Philosoph. Vitae, &c. ex vers. A. Camaldulensis. Brixiae 1485. fol. p. 150. - It. & a B. Brognolo recogn. Bononiae 1495. fol. p. 106. - Vite de Philosophi. Firenze 1488. 4. p. 306. It. Florentiae 1489. 4. p. 314. - It. Bologna 1494. p. 99.
Dionis (Chysost. Prusen.) (Oratio) ad Ilienses interpr. F. Philelpho. Cremonae 1492. 4. p. 222. - De Regno interpr. F. Card. de Picolhomineis. Bononiae 1493. 4. p. 84.
Dionysii (Areopag.) Opera interpr. M. Ficino. Florentiae (1496.) 4. p. 355.
Dionysii (Halicarn.) Praecepta de Oratione nuptiali, &c. Cremonae sine an. p. 228.
Discorso della grandezza di Dio, opera in Rime ottave, &c. Cusentiae 1478. 4. p. 219.
Disputatio facta in domo M. L. de Medicis. Florentiae 1489. 4. p. 311.
de Dominicis Dominici de Reformat. Rom. Curiae. Brixiae 1495. 4. p. 172.
Donati (Aelii) Grammatica. Florentiae 1476. p. 262.
Duciensis Juliani Oratio. Bononiae M. CCCC. XXXXII. (1492.) 4. p. 83. - Oratio Lugubris. (Bononiae) sine an. 4. p. 133.
Duna Joannis Scoti Quaest. super I. Sentent. (Bononiae) 1478. fol. p. 39.
Durantis Guilielmi Speculum Juris. Bononiae 1474. fol. p. 27.
Dyoscorides latine P. Paduanensis correxit. Colle 1478. fol. p. 216.

E

Editto del Consiglio generale Fiorentino (Florentiae) 1495. 4. p. 346.
Egidii Episc. Sabinen. Vid. Constitutiones Marchiae Anconit.
Egidii Romani. Vid. de Roma.
de Emporio Michaelis Opusculum praedicabile. Florentiae 1490. 4. p. 318.
S. Ephrem Sermones interpr. A. Camaldulen. Florentiae 1481. fol. p. 285. - It. Brixiae 1490. 4. p. 161.
Epicteti Enchirid. Vid. Censorini, & alior.
Epistola Ianuensium excusat. ad Barchinonenses. Vid. Dialogus de contemptu mundi.
de Esculo Saladini Aromatariorum Compendium. Bononiae 1488. fol. p. 63. - It. Ferrariae 1488. fol. p. 244.
Evangelistari & Epistolari; Salteri per i Fanciulli, e altre cose per i Cerretani, &c. (Florentiae 1480.) p. 280.

Digitized by Google

Euripidis Tragoediae IV. Graece l. c. impr. (Florentiae) sine an. 4. p. 388.
Examina di Fra H. Savonarola. Vid. Savonarola.

F

de Fanciulli Bernardino Epistola. (Florentiae) 1497. 4. p. 359.
Federici Stephani de Interpret. Juris. Brixiae 1496. fol. p. 178.
Federico Vesc. di Fuligno. Vid. Frezzi.
Fenestellae de Rom. Magistrat. &c. Florentiae (1480.) p. 281.
Feretti Nicolai de elegantia linguae latinae, &c. Forilivii 1495. 4. p. 396.
di Fermo Card. (D. Capranica) Arte di ben morire. Firenze 1477. 4. p. 264. - It. (Florentiae) 1487. 4. p. 305. - It. (Florentiae) 1488. 4. p. 307. - It. Bologna 1491. 4. p. 77. - It. (Florentiae) sine an. p. 375.
Ferrariensia Ioannis de Vita Coelesti, &c. Florentiae 1494. p. 343. - Quadragesimale, ibid.
Festi (Pompei) de Verborum significatione. Brixiae 1483. fol. p. 144.
Ficini Marsilii de Christiana Religione. (Florentiae) sine an. 4. p. 370. 2°. - della Cristiana Religione (Florentiae) sine an. 4. p. 370. 2°. - Comm. in quaedam Platonis opera. Florentiae 1496. fol. p. 354. - Comm. in lib. Dionysii Areopag. p. 332. - Consilio contro la Pestilenza. Florentiae 1481. 8 p. 282. - Epistolae. Florentiae 1494. 4. p. 343. - De Sole & Lumine. Florentiae 1493. 4. p. 333. - Theologia Platonica. Florentiae 1482. fol. p. 290. - Liber de Vita. Florentiae 1489. fol. p. 312. - It. Florentiae 1499. fol. p. 372. 1°.
Fiore de Italia. Bologna 1490. 4. p. 75.
Fior di Virtù. Firenze 1483. p. 294. - It. Firenze 1489. 4. p. 314. - It. Brescia 1495. 4. p. 173. - It. Bressa 1499. 4. p. 193.
Fioretti mirabili & exempli .... di Mess. S. Francesco. Firenze 1489. p. 314. - It. Firenze 1497. 4. p. 367.
de Flandria Stephani Logica. Bononiae 1495. 4. p. 104. - Quaest. de Subiecto, &c. Bononiae 1497. 8. p. 115.
de Florentia Taddaei, & Benedicti de Nursia de Regimine Sanitatis. Bononiae 1477. 4. p. 36.
Flores Legum. Bononiae 1494. 4. p. 99.
Flori (L. Ann.) Exst. cum Iustini.
Fontii Bartholomaei Explanat. in Persium. Florentiae 1477. 4. p. 265. - Orationes, &c. (Florentiae) sine an. 4. p. 382.
Foresi Bastiano Libro chiamato ambizione. (Florentiae) sine an. 4. p. 387.
de Forlivio Jacobi super Generat. Embrionis, &c. Bononiae 1485. fol. p. 56.
Formularium Instrumentorum. Bononiae 1499. 4. p. 123.
Formularium Florentinor. contractuum. Florentiae 1483. 4. p. 295. - It. Florentiae 1488. fol. p. 310. - It. Florentiae sine an. fol. p. 384. - It. (Florentiae) sine an. fol. p. 385.
S. Francesco. Vid. Fioretti.
Franco Matteo, e Luigi Pulci Sonetti. Firenze sine an. 8. p. 394.
Fraternita di battuti. Vid. Libro da compagnia.
(Frezzi) Federico Vesc. di Fuligno Quatriregio. Bononiae 1494. fol. p. 98.
Frontini (Sex. Iul.) de re militari. Bononiae 1486. fol. p. 58. - It. Bononiae 1495. fol. p. 101. - It. Bononiae 1495. fol. p. 104. - Vid. Auctores rei militaris. - De Aquaeductibus. Exst. cum Vitruvii.
Fulgosi Raphaelis comm. super II. P. ff. veteris. Brixiae 1499. fol. p. 193. - Vid. de Raimundis Raphaelis.

G

Gafori Frachini Musice utriusq. cantus practica. Brixiae 1497. fol. p. 180.
Galeotti Martii Refutatio Georgii Merulae. Bononiae 1476. 4. p. 35.
Gammaro. Vid. Selarieino.
de Garbo Dini Chirurgia, & de ponderibus. Ferrariae 1485. fol. p. 241.
Gellii (Aul.) Noct. Attic. Brixiae 1485. fol. p. 145. - It. Brixiae sine an. fol. p. 203.

de S. Georgio Benvenuti Oratio ad Maximil. Regem. Ferrariae 1493. 4. p. 250.
Geraldi Odonis Exposit. super Ethic. Arist. Brixiae 1482. fol. p. 142.
Germanici Prognosticon. Exst. cum Manilii.
Gersone Giovanni della Imitazione di Christo Jesu. Firenze 1491. 4. p. 326. - It. Firenze 1493 4. p. 335. - It. Firenze 1494. 4. p. 339. - It. Florentiae sine an. 4. p. 377. - Latine sine Auct. nomine. Brixiae 1485. p. 152. - It. Florentiae 1497. 8. p. 357.
Gersonidis. Vid. R. Levi.
Giliberti Sermones super Cantica Cantic. Florentiae 1485. fol. p. 295.
Ven. Fra Giordano Sermone. (Florentiae) 4. p. 261. - Vid. da Cascia Simone.
S. Giovanni da Capistrano Vita. Vid. Teofilo.
Giuliano. Vid. il Lamento.
S. Giusto Paladino Istoria. Bologna sine an. p. 415.
Glicini Bernardini in Triumph. Petrarchae expositio (Italice). Bononiae 1475. fol. p. 32.
Gnomae Monostichoi, & Musaei Poema de Hero & Leandro, Graece l. c. impr. (Florentiae) sine an. 4. p. 390.
de Gordonio Bernardi Tract. de urinis & de pulsibus. Ferrariae 1487. fol. p. 243.
Grassi Benevenuti de oculis eorumq. egritudinibus, &c. Ferrariae sine an. 4. p. 256.
Graliani Decretorum Summarium. Bononiae 1486. fol. p. 59.
S. Gregorii Papae Moralia. Brixiae 1498. 4. p. 186. - I Morali volgarizaati. Firenze 1486. fol. p. 299. - El Dialogo. Gajeta 1488. fol. p. 206.
de S. Gregorio Joannis Antonii Rubricae Tract. Appellationum. Comi 1474. fol. p. 217.
Guarino vel Guerino Gio. Battista Regole Grammat. Firenze 1477. p. 266. - It. Florentiae 1482. p. 293. - Grammatica & opus. Cremonae 1494. 4. p. 420. - Oratio funebris in Eleanoram Aragoniam. (Ferrariae) 1493. 4. p. 249. - Praef. in Plutarchum. Brixiae 1485. 4. p. 151.
Guerino. Vid. Vita.
Guidonis, Bruni, & alior. Chirurgia. Bergomi 1498. fol. p. 11.

H

Herculani Joannis Exposit. in IV canon. Avicennae Fen primam. Ferrariae 1489. fol. p. 244.
Herodiani Historiae interpr. A. Politiano. Bononiae 1493. fol. p. 87. - It. Bononiae 1493. 4. p. 89.
Hesiodi Theogonia ex vers. B. Mombritii. Ferrariae 1494. 4. p. 230.
S. Hieronymi de Offic. Liberor. erga Parentes. Exst. cum Vergerii, & alior. - Exst. cum Plutarchi. - Regula data ad Eustochio. Bologna 1498. 4. p. 118. - Il Devoto Transito. Firenze 1490. 4. p. 315. - It. Firenze 1492. 4. p. 332. - Vita & Epistole. Ferrara 1497. fol. p. 252.
Hippocratis Prognostica. Exst. cum Joannis Damasc. - Sententiae cum comm. Galeni interpr. L. Laurentiano. Florentiae 1494. 4. p. 340.
Historietta amorosa fra Lionora di Bardi, e Hippolito Bondelmonte. (Florentiae) 1471. 4. p. 257.
Homeri Opera, Graece. Florentiae 1488. fol. p. 308. - Ilias interpr. L. Vallen. Brixiae 1474. fol. p. 138. - It. (Brixiae) 1497. fol. p. 184. - It. (Brixiae) sine an. p. 202. - Odyssea interpr. R. Volaterrano. Brixiae 1497. fol. p. 185.
de Honestis Georgii Christoph. super Antidotario Mesuae, &c. Ferrariae 1488. fol. p. 243. - It. Bononiae 1488. fol. p. 64.
Horatii (Q. Fl.) Carmina. Ferrariae 1474. 8. p. 232. Cum comm. Ch. Landini. Florentiae 1482. fol. p. 290.
Hygini (C. Jul.) Poeticon Astronomicum. Ferrariae 1475. p. 421.

I

de Janduno Jo. Quaest. in Aristot. L. Physic. Florentiae 1485. p. 298.
R. Immanuelis Mecabberod, Hebraice. Brixiae 1492. 4. p. 165.
de Imola Joannis Repet. C. cum contingat de Jureiurando. Bononiae 1493. fol. p. 91. - Repet. C. fin. extrav. de Praescript. Bononiae 1493. fol. p. 91.
Imolensis Alexandri. Vid. Tartagni.
Imolensis Ludovici Oratio. Bononiae 1494. 4. p. 100.
de Insulis Michaelis Francisci Quodlibetum de veritate Rosarii. Bononiae 1500. 8. p. 128.
S. Iohannis Chrysostomi Sermones interpr. Ch. Persona. Bononiae 1475. 4. p. 32. - Sermoni. Firenze 1479. p. 278.
Johannis Damasceni Amphorismi, & Rasis lib. de secretis cum Hippocratis prognosticis. Bononiae (1489.) 4. p. 67.
Josepho Ebreo Guerra de Giudei, &c. Firenze 1493. fol. p. 336.
S. Isidero Menore La Cronica. In Cividal de Friuli 1480. 4. p. 212. It. Aquila 1482. 4. p. 402.
Istruzione pel Sacerdote intorno alla Confess. Firenze 1487. 4. p. 303.
Juvenalis (J. D.) Satyrae. Brixiae 1491. fol. p. 162. It. sine an. impress. a q. typ. de Fivizano p. 422. - Cum comm. D. Calderini. Brixiae 1486. fol. p. 156. - Cum comm. Jo. Britannici. (Brixiae) sine an. p. 202.
Juvenalis & A. Persii Satyrae. Brixiae 1473. fol. p. 137. - It. Ferrariae 1474. 4. p. 231. - It. Brixiae 1475. fol. p. 415. - It. Brixiae sine an. fol. p. 199.
Justini Historiar. L. XLIV. (Bononiae) sine an. p. 132.
Justini, & Flori (Bononiae 1480.) p. 44.
Justiniani Imp. Institutiones. Ferrariae 1473. fol. p. 230.

K

Kallimachi Hymni, Graece L. c. impr. (Florentiae) sine an. 4. p. 389.

L

Labores Herculis. Ferrariae 1475. fol. p. 233.
Lactantii (C. C. Firm.) Opera. Bononiae 1483. fol. p. 65.
Laeti. Vid. Pomponii.
il Lamento di Giuliano. Firenze 1478. p. 276.
i Lamenti di Otranto, & altre orazioni in onore della B. Vergine. (Florentiae) 1480. p. 280.
il Lamento di Pisa. Florentiae 1481. p. 282.
Landino Christoforo Formulario de Epistole. Gayeta 1487. 4. p. 206. - It. Bologna. 1490. 4. p. 72. - Quaestiones Camaldulenses. (Florentiae) sine an. fol. p. 388.
Landulfi Cartusiensis Meditat. Vitae Christi, & Super Evangeliis. Brixiae 1495. 4. p. 171.
Laude Spirituali fatte da più Persone, e racc. da Jacopo di Luigi de Morsi. Firenze 1485. 4. p. 298.
Laude vechie & nuove. (Florentiae) sine an. 4. p. 321.
Laudensis N. Carmina. Exst. cum D. Augustini, & alior.
Laudivii (Zachiae) Epist. Magni Turci. Brixiae sine an. 4. p. 199.
Lazero & Marta. Vid. Libro di.
Leggendario, e Vita & Miracoli de S. Maurelio. Ferrariae 1489. 4. p. 244.
S. Leone Papa Sermoni trad. da Ph. Corsini. Firenze 1485. p. 296.
Leoniceni Nicolai Errores Plinii & alior. Doctor. &c. Ferrariae 1492. 4. p. 248.
Leoniceni Omniboni Grammatica. Ferrariae 1474. 4. p. 231.
R. Levi Gersonidis Comm. in Job, Rabbin. typ. (Ferrariae) 1477. 4. p. 239.
Libro da Compagnia. Florentiae MLXXXXIII. (1493.) 4. p. 423.
Libro di Lazero & Marta, &c. (Florentiae) sine an. 4. p. 383.
Libro di Novelle, e di ben parlare. Firenze 1482. p. 292.
il Libro delle Sorti. Firenze 1483. p. 294.

Digitized by Google

Libro di tutti Echostumi, Cambi. Monete, &c. Firenze 1481. 4. p. 286.
Libri da Compagnia. Firenze 1477. p. 166.
de Lignano D. I. Tract. de Amicitia. Bononiae 1492. fol. p. 83.
Lilii Zachariae Orbis Breviarium. Florentiae 1493. 4. p. 334. - Opuscula varia. Florentiae 1496. 4. p. 348.
le Livre de Baudoin Comte de Flandres. Chambery 1484. fol. p. 209.
le Livre de Bonnevie appellé Mandevie. Chambery 1485. 4. p. 209.
le Livre du Roy Modus & de la Reine Racio. Chambery 1486. fol. p. 209.
Lucani (M.Ann.) Pharsalia cum comm.O. Leoniceni. Brixiae 1486. fol. p. 154.
Luciani Opera, Graece. Florentiae 1496. fol. p. 350. - Dialogus. Vid. Censorini.
Lucidario Dialogo tra Maestro e Scolaro. Bologna 1482. 4. p. 51. - It. Firenze 1490. 4. p. 321. - It. (Florentiae) sine an. 4. p. 379.
Lucretii (T. C.) de rerum natura. (Brixiae) sine an. fol. p. 420.
Lunare, ovv. Tacuino. Firenze 1491. 4. p. 327.
de Lyra Nicolai Postilla super Evangelia. Ferrariae 1490. 4. p. 245. - It. cum Quaest. Antonii Betontini. Ferrariae 1499. 4. p. 421.

M

Machazor Italicum. Casale Majori 1486. 4. p. 210.
Macrobii (Aur.Theod.) Opera. Brixiae 1483. fol. p. 143. - It. Brixiae 1485. fol. p. 147.
Maimonidis. Vid. R. Mosis.
Malvitii Troyli Tract. de Canonizat. SS. Bononiae 1487. fol. p. 59.
Mamotrectus. Florentiae 1478. p. 275.
de Mandavilla Johanne Tratt. delle più maravegliose cose, &c. Bologna 1488. 4. p. 64. - Viaggio 1497. 4. p. 115.
Manfredi vel de Manfredis Hieronymi Centiloquium de Medicis & Infirmis. Bononiae 1483. 4. p. 53. - It. Bononiae 1488. 4. p. 65. - It. Bononiae 1489. 4. p. 72. - Liber de Homine. (Vulgo appell. il Libro del Perchè.) Bononiae 1474. fol. p. 30. - It. Bononiae 1497. fol. p. 114. Et (O) p. 19. - Tract. de Pestilentia (Italice). Bononiae 1478. 4. p. 40. - It. Bononiae (1480.) 4. p. 44. - Pronosticon. Bononiae 1479. 4. p. 41.
Manilii (M.) Astronomicon, Arati Phaenomena, & Germanici Prognosticon. Bononiae 1474. fol. p. 28.
Mantuani (Spagnoli) Baptistae Carmen de Fortuna. Bononiae sine an. 4. p. 133. - Carmen in Robertum Sanseverinatem: Somnium romanum: Carmina varia. Bononiae 1489. 4. p. 68. - Oratio in funere Ferrandi Regis. Brixiae 1496. 4. p. 176. - Parthenice: Bononiae 1488. 4. p. 62. - Et (O) p. 49. - De Patientia L. III. Brixiae 1497. 4. p. 182. - Carmen contra Poetas, &c. Et de suorum temporum Calamitatibus. Bononiae 1489. 4. p. 66. - Secunda Parthenice. Bononiae 1489. 4. p. 66. - Opera (O) p. 414.
Maphei Celsi Veronensis Suasoria, & alia. Bononiae 1494. 4. p. 92.
Marcelli (Non.) de propriet. Serm. Brixiae 1483. fol. p. 144.
Marguerte piccolò. (Florentiae) sine an. p. 395.
Martialis (M. Val.) Epigrammata. Ferrariae MLXXI. (1471.) 4. p. 228.
Martii, Vid. Galeotti.
Marulli Michaelis Tarchaniotae Hymni & Epigramm. Florentiae 1497. 4. p. 358. - It. (Florentiae) sine an. 4. p. 391.
Massae Baptistae de Fructibus vescendis, &c. (Ferrariae) sine an. 4. p. 255.
Mataselani vel de Mattesellanis Matthaei Tract. super electione verioris opinionis, &c. Bononiae 1493. fol. p. 92. - Singularia dicta. (Bononiae) sine an. p. 132. - De Succession. ab intestato: Petri de Ubaldis de Beneficiorum permutatione: Cataldini de Boncompagnis de Translat. Concilii Basileae ad civit. Ferrariae, &c. Bononiae 1489. fol. p. 70.

kkk 2

S. Maurelio. Vid. Leggendario.
Maximi Pacifici de componendo hexametro, &c. Florentiae 1485. 4. p. 298. - Hecatelegium, sive Elegiae, &c. Florentiae 1489. 4. p. 313
de Mayronis Francisci Exposit. super L. Physic. Arist. &c. Ferrariae 1490. 4. p. 246. cum Antonii Andreae - Et (O) p. 242. - Passus super praedicamenta Arist. Bononiae 1479. 4. p. 41.
del Mazza Clemente Vita di S. Zanobi. Fiorenza 1487. 4. p. 305. - It. Firenze 1496. 4. p. 353.
Meghilloth, seu Ruth, Ecclesiast. &c. cum comm. Hebr. (Bononiae 1482.) p. 52.
Melae (Pomp.) de Situ Orbis. Bononiae 1497. 4. p. 414.
Merlino Vita e Profetie. Florentia 1495. 4. p. 345.
Mesue della consolatione delle medicine. Firenze sine an. fol. p. 381.
Miniatore Bartolomeo Formolario de Epistole. Bologna 1485. 4. p. 57.
i *Miracoli* di nostra Donna. Firenze 1483. p. 294.
Modesti. Vid. Auctores rei militaris.
dal Monte Marco Comandamenti di Dio. Firenze 1494. 4. p. 339.
de Monte-Rocher Guidonis Manipulus Curatorum. Bononiae 1480. 4. p. 41.
Monte S. di Dio. Vid. Bettini.
Morandi Benedicti de laudibus urbis Bononiae. Bononiae 1481. 4. p. 45.
do Morsi Jacopo. Vid. Laude Spirituali.
℞. Mosis Maimonidis Logica. Cremonae 1500. 4. p. 228.
℞. Moyses Aphorismi. Bononiae 1489. 4. p. 67. - De regimine sanitatis. Florentiae sine an. 4. p. 382.
Mugamel Abucare medici Opera. Brixiae 1486. fol. p. 155.
Mugellani Dini Lectura super tit. de Actionibus. Bononiae 1485. fol. p. 57.
Mundini Anothomia. Bononiae 1482. fol. p. 49.
Musaei de Hero & Leandro. Vid. Gnomae

N

Nesii Johannis Oraculum de novo saeculo. Florentiae 1497. 4. p. 356.
de Nigro Andalonis Opus Astrolabii. Ferrariae 1475. fol. p. 235.
Nogaroli Leonardi de Mundi aeternitate. Bononiae 1481. fol. p. 48.
Nonii. Vid. Marcelli.
de Nursia Benedicti, & Taddaei de Florentia de Regimine Sanitatis. Bononiae 1477. 4. p. 36.

O

Occham Guillielmi Summulae in L. Physic. Arist. Bononiae 1494. fol. p. 98. - Exposit. super Artem Veterem. Bononiae 1496. fol. p. 110. - Summa Logicae. Bononiae 1498. fol. p. 116.
Odonis. Vid. Geraldi.
Officium. Ferrariae 1492. 4. p. 248.
Offredi Apolinaris de primo & ultimo instanti. In oppido Collensi 1478. 4. p. 215.
Oppiani Opus interpr. L. Lippio. In Colle Oppido Municipio Florentino 1478. 4. p. 215.
Orationi, e Brevi Pontificii. Firenze 1482. p. 293. Exst. cum Guerino.
Orationi in onore della B. Vergine. Vid. I Lamenti di Otranto.
Orbelli vel de Orbellis Nicolai de Scientia Mathematica. Bononiae 1473. p. 20. - Compendium Philosophiae. Bononiae 1485. 4. p. 56.
Orphaei Argonautica & Hymni: Procli Hymni, Graece. Florentiae 1500. p. 372. 1°.
Otranto. Vid. I Lamenti.
Ovidii (P. Nas.) de Arte Amandi in terza rima. Florentiae 1488. 4. p. 310. - Et (O) p. 203. - Le Epistole volgariz. da Domenico da Monticello. Brescia 1489. 4. p. 160. - Epistole in rima. Bressa 1491. 4. p. 163. - Epist. Heroid. interpr. edita ab Hubertino Clerico Crescentinati. In loco

Digitized by Google

Casalis S. Evaxii 1481. p. 209. - Metamorphoses. Ferrariae 1476. fol. p. 237. - Opera ex recognit. F. Puteolani. Bononiae 1471. fol. p. 14. & add. p. 405. - It. Bononiae 1480. fol. p. 41.

P

Paielli Gulielmi Laudatio in funere Barth. Colei. (O) p. 9.
Palladii. Vid. Auctores de re rustica.
Panaiera Ugo Trattato belliss. e divoto. Firenze 1492. 4. p. 331. - Tractati singulari. Firenze 1492. 4. p. 330. - It. Florentiae 1492. 4. p. 332.
Papiensis Augustini Scrutinium tripartitum. Florentiae 1500. p. 369. 20.
Paraldi Gulielmi Summa de virtutibus & viciis. Brixiae 1494. 4. p. 167.
Parmensis Bernardi Casus. Bononiae 1487. fol. p. 60. - Et (O) p. 37.
de Passageriis Rolandini Flos Testamenti. (Brixiae) 1477. 4. p. 141.
Passavanti Jacopo Specchio di vera Penitenza. Firenze 1495. 4. p. 345.
Passerini Aloysii de quibusdam ebriis mercatoribus. Brixiae 1495. 4. p. 172.
Magistri Pauli Sermones praedicabiles. Bononiae 1494. 4. p. 97.
Pentateuchus Hebraice, & alii S. Libri. Brixiae 1494. 8. p. 167. - It. cum comm. Salom. Jarchi. Bononiae 1482. fol. p. 52.
de Perigliis Angeli Tract. de Societatibus. Exst. cum S. Antonini Summula.
Perotti Nicolai Rudimenta Grammatices. (Bononiae) 1478. fol. p. 39. - It. Florentiae 1486. 4. p. 301. - Et (O) p. 139. - Regole Sipontine. Firenze 1483. p. 294.
Persii (A. Fl.) Satyrae cum notis L. Britannici Brixiae 1486. fol. p. 154. - It. Brixiae 1500. fol. p. 198. - Vid. Juvenalis.
de Perusio Angeli Lectura super I. P. Digesti Novi. Cremonae 1472. fol. p. 220.
de Perusio. Vid. Baldi.
da Pescia Domenico Epistola. Florentiae 1497. 4. p. 359.
Petrarchae Francisci de Remediis utriusque Fortunae. Cremonae 1492. fol. p. 223. - Sonetti e Canzone cum F. Philelphi Enarrationibus. (Italice) Bononiae 1476. fol. p. 34. - Triompho della Fama comm. da J. di Poggio. Firenze 1485. 4. p. 297. - Vite de Pontefici e Imp. Florentiae 1478. fol. p. 272.
Petri Episc. Brixiensis Repertorium Juris. Bononiae 1465. (sic) fol. p. 407.
S. Petri Damiani Sermo. Exst. cum D. Augustini, & alios.
de S. Petro Floriani Tres Disputationes. Bononiae 1492. fol. p. 84.
Petroboni Hieronymi Carmina. Bononiae 1494. 4. p. 94.
Phalaridis Epistolae interpr. L. (F.) Aretino. Florentiae 1480. p. 281. - It. Brixiae sine an. 4. p. 199. - It. Florentiae sine an. 4. p. 383. - Trad. da B. Phontio. Firenze 1488. 4. p. 306. - It. Florentiae 1489. 4. p. 310. - It. Firenze 1491. 4. p. 327.
Philelphi Francisci Epistolae. Brixiae 1485. fol. p. 149. - Odae. Brixiae 1497. 4. p. 179. - Orationes, & nonnulla opera. Brixiae 1488. 4. p. 158.
Philelfi Marii Epistole. Felsinae. 1489. p. 71.
Philothei Monachi de vita D. Bernardi Carmen. Brixiae 1494. p. 170.
Piccolomini, vel de Piccolomineis Aeneae Sylvii, postea Papae Pii II. Carmina. Exst. cum D. Augustini, & alior. - Historia di due Amanti trad. Bologna 1492. 4. p. 84. - It. Bononiae 1496. 4. p. 111. - It. trad. da A. Donati. (Florentiae) sine an. 4. p. 384.
Pici Joannis Carthusiani comm. in Cantic. Cantic. Ferrariae 1492. 8. p. 248.
Pici Joannis Francisci Mirandulani Disput. adv. Astrologiam. Bononiae fol. 1495. p. 103. - Defensio H. Savonarolae. Florentiae 1497. 4. p. 357. - De morte Christi, & propria cogitanda, & alia. Bononiae 1497. 4. p. 113. - Opuscula varia. Bononiae 1496. fol. p. 108.

Pico Blasii de quattuor partibus Orationis. Aquilae 1494. 4. p. 8.

Pii Joannis Bapt. Annotamenta. Exst. cum Ph. Beroaldi, & alior. - Elegiae. Bononiae 1500. p. 127.

Pii II. P. Vid. Piccolomini.

Pisanella. Vid. de S. Concordio.

de Placentia. Vid. de S. Gregorio.

Platearii. Exst. cum Serapionis.

Platyne Joannis Bapt. de honesta Voluptate. In Civitate Austrie 1480. 4. p. 211. - It. Bononiae 1494. 4. p. 99. - It. Bononiae 1498. p. 119. - It. Bononiae 1499. 4. p. 123.

Platonis Opera ex vers. M. Ficini. Florentiae 1483. p. 293. - Hipparcus & alia interpr. M. Ficino. Florentiae sine an. fol. p. 380.

Plauti (M. Ac.) Comoediae ex recogn. Ph. Beroaldi. Bononiae 1500. fol. p. 126.

Plinii (C. Sec.) Historia Naturalis. Brixiae 1496. fol. p. 173. - It. cum castig. H. Barbari. Brixiae 1498. fol. p. 186.

Plinii (C. Sec. Iunioris) Epistolae corrig. Ph. Beroaldo. Bononiae 1498. 4. p. 117. - L. Illustr. virorum. Florentiae 1478. 4. p. 273.

Plotini Opera interpr. M. Ficino. Florentiae 1492. fol. p. 329. - Et (O) p. 291.

Plutarchi de Contentionibus Cl. Viror. interpr. Guarino. Brixiae 1485. 4. p. 146. - De invidia & odio. Exst. cum Censorini, & alior. - De Liberis educandis. Exst. cum Vergerii, & alior. It. Et D. Hieronymi de officiis liberor. erga parentes. Brixiae 1485. 4. p. 151. - Opuscula interpr. A. Ranucino. Brixiae 1488. 4. p. 159. - Parallela. Exst. cum Polybii. - Praecepta connubialia, & de virtutibus morum. Exst. cum Cleomedis. - Vitae Ill. Viror., &c. interpr. Guarino. Brixiae 1488. fol. p. 159. - It. castig. per Pyladen. Brixiae 1499. fol. p. 193. - Le Vite trad. per B. A. Jaconello. Aquila 1482. fol. p. 4. - De virtutibus Mulierum interpr. A. Ranutino. Brixiae 1485. 4. p. 146.

di Poggio Jacopo Comento sopra il Triompho della fama del Petrarca. Firenze 1485. 4. p. 297. - Sigillum Auris (Italice). Bononiae 1500. 4. p. 117.

di Poggio, vel Poggii Jo. Francisci Facetiarum L. IV. Ferrariae 1471. 8. p. 229. - Hist. Fiorentina tradotta da Jacopo di lui figlio. Firenze 1492. fol. p. 328. - It. Florentiae 1497. fol. p. 366.

Politiani Angeli Ambra. Florentiae 1485. 4. p. 297. - It. Bononiae 1492. p. 81. - Conjuratio Pactiana (Florentiae) 1478. 4. p. 277. - It. (Florentiae) sine an. p. 383. - Le cose volgari. Bologna 1494. p. 413. - Lamia. Florentiae 1492. 4. p. 331. - It. Exst. cum Vitruvii. It. Exst. cum Ph. Beroaldi, & alior. - Manto. Florentiae 1485. 4. p. 291. - It. Florentiae 1491. 4. p. 325. - It. Bononiae 1492. 4. p. 82. - Miscell. Centuria I. Florentiae 1489. fol. p. 311. - It. Florentiae 1499. fol. p. 372. 10. - It. Exst. cum Ph. Beroaldi, & alior. - Nutritia. Florentiae 1491. 4. p. 325. - It. Bononiae 1491. 4. p. 77. - Opera. Florentiae 1482. p. 291. - It. Brixiae 1486. fol. p. 156. - It. Florentiae 1497. fol. p. 356. - It. Florentiae 1499. fol. p. 371. 10. - Panepistemon. Florentiae 1491. 4. p. 325. - It. Exst. cum Vitruvii. It. Exst. cum Ph. Beroaldi, & alior. - Rusticus. Florentiae 1491. 4. p. 324. - It. Bononiae 1492. 4. p. 81. - It. (Florentiae 1483.) 4. p. 427. - Stanze (Florentiae) sine an. 4. p. 392.

Polybii Historia interpr. N. Perotto. Brixiae 1488. fol. p. 159. - De bello Punico interpr. L. Aretino: Plutarchi Paralelia interpr. Guarino. Brixiae 1498. fol. p. 191.

Pomponii (Iulii Sabini) Laeti Interpretatio in Aeneide Virgilii. Brixiae X. M. CCCC. XCXXX. (1487.) fol. p. 157. - Comm. in Culicem, Bucol. & Georg. Brixiae 1487. fol. p. 157. - De Romanorum Magistr. &c. (Bononiae) sine an. 4. p. 132.

Pomponii. Vid. Melae.

Digitized by Google

Pontani Joannis Joviani de Aspiratione. Brixiae 1497. 4. p. 183.
Pontani Ludovici. Exst. cum de Tudeschis.
Portii (Latr.). Exst. cum Sallustii.
de Prierio Silvestro Trialogo chiam. Phil-Amore. Bologna 1500. 4. p. 127. - Vita di S. Maria Madd. Bologna 1500. 4. p. 127.
Propertii (Sex. Aur.) Elegiae cum comm. D. Calderini. Brixiae 1486. fol. p. 152. - It. cum comm. Ph. Beroaldi. Bononiae 1487. fol. p. 60. - It. Bononiae 1490. fol. p. 75. - It. Monobiblos (Brixiae) sine an. 4. p. 420.
Psalterium Hebraicum. Brixiae 1494. 24. p. 167. - It. (Brixiae) sine an. 12. p. 203.
Psalterium. Florentiae (1480.) 8. p. 280.
Psalmorum Liber. Florentiae 1480. fol. p. 280.
Pseustis & Alethia de religione litigantes. Brixiae 1492. 4. p. 165. Hujus eglogae auctor est Theodulus quidam Episc. natione Italus.
Ptolemaei (Cl.) Cosmographiae. Bononiae 1462. (1491.) fol. p. 12.
Pucci Antonio Le Bellezze di Firenze. Firenze 1482. p. 293.
Pulci Bernardo La Bucolica di Virgilio trad. con le Bucoliche di tre altri autori; Francisci de Arsochis, Hieronimo Benivieni, e Jacopo Fiorino de Boninsegni. Florentiae 1481. 4. p. 283. It. Firenze 1494. 4. p. 338. - Et (O) p. 295. - La Passione, Risurrez. e Scesa al Limbo di N. S. G. C. e la Vendetta di Tito. Bologna 1489. 4. p. 411. - La Passione di G. C. Firenze 1490. 4. p. 320. - It. Fiorenza sine an. p. 378. - La Vendetta fatta da Tito. Firenze 1491. 4. p. 327. - It. Firenze 1492. 4. p. 332.
Pulci vel de Pulci Luca Pistole. Florentiae 1481. 4. p. 282. - It. Firenze 1488. 4. p. 308. - It. (Florentiae) sine an. p. 383. - Poemetto sopra la Giostra, &c. coll' Epistole. Firenze 1481. p. 289.
Pulci Luigi La Confessione. (Firenze) sine an. 4. p. 377. - Il Driadeo. Florentiae 1479. 4. p. 279. - It. Florentiae 1481. 4. p. 283. - It. Firenze 1487. 4. p. 302. - It. Firenze 1489. 4. p. 311. - Il Morgante. Firenze 1481. p. 282. - Morgante e Margutte (Florentiae) sine an. 4. p. 395. - e Matteo Franco Sonetti. Firenze sine an. 8. p. 394.
de Puola Bartolomeo Perdonanze de tera Sancta, &c. (Aesii) sine an. p. 401.

Q

de Querguien Oliverii Repertorium Vol. V. Consiliorum Alex. Tartagni. Bononiae 1490. fol. p. 74.

R

de Raimundis Raphaelis, & Raphaelis Fulgosi Consilia. Brixiae 1490. fol. p. 161.
la Rapresentatione di Abramo, &c. Firenze sine an. 4. p. 392.
la Razone de le Pascate dela Luna, &c. (Genuae) 1473. p. 426.
Receptario novo. Firenze 1498. fol. p. 368.
Repertorium dictorum, &c. Vid. Aristotelis.
Repertorium super Lectura Jo. de Anania super V. Decretalium. Bononiae 1480. fol. p. 42.
Rhasis Aubetur Medici Libri. Brixiae 1483. fol. p. 144. - Lib. de Secretis. Exst. cum Joannis Damasc. - Opera. Brixiae 1486. p. 156.
Riccii Jacobi Objecr. super Logicam P. Veneti. Florentiae 1477. 4. p. 266.
de Roma Egidii Quodlibeta. Bononiae 1481. fol. p. 47. - Theoremata de Corpore Christi. Bononiae 1481. fol. p. 47.
de Rosate Alberti Opus Statutorum. Comi 1477. fol. p. 218.
Roy Modus. Vid. Livre.
de Rosenheym Petri Memoriale divinorum eloquiorum. Bononiae 1489. 4. p. 70.
Rubei Philippi Mar. In Lib. IV. ff. de Verb. ob. Bononiae 1490. fol. p. 75.

Digitized by Google

Rubricae Juris Civ. & Can. Bononiae 1486. 4. p. 58.

S

Sabadino Giovanni Porretane ovv. LXX. Novelle. Bologna 1483. fol. p. 53.
de Sacrobosco Joannis Spera Mundi. Ferrariae 1472. 4. p. 230.
Saladini. Vid. de Esculo.
le Sale di Malagigi. Firenze 1483. p. 294.
Sallustii (C. Crispi) Coniuratio Catilinae cum comm. L. Vallensis. Brixiae 1495. fol. p. 169. - It. & Portii Latronis Declamatio. (Brixiae) sine an. fol. p. 203. - De Coniur. Catilinae, & Bello Jugurt. Florentiae 1478. p. 274. - Opera. Brixiae 1475. fol. p. 139.
i Salmi Penitenziali lat. e volg. colle Litanie, &c. trad. in verso sciolto. Florentiae 1479. 16. p. 278.
Salteri per i Fanciulli. &c. Vid. Evangelistari.
de Salviatis Georgii Benigni Dialectica nova. Florentiae 1488. 4. p. 308.
℞. Samuel Epistola transl. per A. Bonihominis. Bononiae 1496. 4. p. 110.
Sandei Felini Super Prooemio Decretalium. Ferrariae 1487. p. 243. - It. Ferrariae 1492. p. 249. Repet. C. I. & II. De Sponsalibus. Bononiae 1498. p. 119.
Saxi Pamphili Brixia illustrata. Brixiae 1498. p. 193. - Capitolo de predestinatione. Brixiae sine an. 4. p. 200. - Carmina. Exst. cum Theophili Brixiani. - Opera. (Brixiae) sine an. 4. p. 200. - Sonetti e capituli. Brixiae 1500. 4. p. 198. - Versi in laude de la lyra. Brixiae sine an. 4. p. 200.
il Savio Romano. Firenze 1483. p. 294.
Savonarola Hieronimo dell' Amore di I. C. (Florentiae 1490.) 4. p. 320. - It. (Florentiae) sine an. 4. p. 371. 2°. - Apologia de' Frati di S. Marco. (Firenze 1497.) 4. p. 365. - Apologia per le parole del Salmo VII. Domine Deus mi in te speravi. Florentiae 1497. fol. p. 360. - Contra gli Astrologi. (Florentiae) sine an. 4. p. 381. - Compendium logice. Florentiae 1497. 4. p. 359. - Compendium Revelationum. Florentiae 1495. 4. p. 344. - Compendio di Revelatione. Firenze 1495. 4. p. 344. - Dialogo della Verità Prophetica (Florentiae) sine an. 4. p. 372. 2°. - Sopra e dieci comandamenti. Firenze 1495. p. 344. - Epistolae Apologeticae. Florentiae 1497. 4. p. 360. - Epistola ad un suo Amico. Firenze 1497. 4. p. 365. - Epistola alla Cont. della Mirandola. (Florentiae) sine an. 4. p. 373. - Epistola a certe persone divote. Firenze 1497. 4. p. 365. - Epistola a tutti li eletti, &c. Firenze 1497. p. 365. - Epistola ad N. adv. Sentent. Excom. &c. Florentiae 1497. 4. p. 365. - Letera alle Suore di Annalena. Firenze 1497. 4. p. 365. - Examina di lui facta da Comessarii, &c. (Firenze) 1498. 4. p. 370. 1°. - Exposit. sopra la oratione della Vergine. (Florentiae) sine an. p. 372. 2°. - Exposit. del Pater noster. Firenze 1494. 4. p. 341. - Exposit. sopra el ps. In te Domine speravi. (Florentiae) sine an. p. 373. - Exposit. sopra el ps. L. Miserere. (Florentiae) 1498. 4. p. 369. 1°. Exposit. sopra el ps. Qui regis Israel. Firenze 1496. 4. p. 354. - Exposit. sopra el ps. Verba mea. (Florentiae) sine an. 4. p. 373. - Tract. dell' Humiltà. Firenze 1492. 4. p. 330. - Lamentatio Sponsae Christi. Florentiae 1497. 4. p. 356. - Tract. dell' Oratione. Firenze 1492. 4. p. 331. - It. (Florentiae) sine an. 4. p. 371. - Tract. in defensione della Oratione mentale. (Florentiae) sine an. 4. p. 372. 2°. - Oratio, quam morti addictus ad S. Christi Corpus habuit, Italice. Florentiae 1498. 4. p. 369. 1°. - Prediche. Firenze 1496. fol. p. 349. - Prediche Quadrages. Firenze 1497. 4. p. 360. - Prediche. (Florentiae) sine an. fol. p. 373. - Predica dell' arte del ben morire. (Flo-

Digitized by Google

rentiae) sine an. p. 375. - Prediche sopra l'Exodo, el Salmo L. Firenze 1498. p. 369. 1°. - Prediche sopra Ruth & Michea. Firenze 1497. 4. p. 360. - Predica nel Sab. dopo la II. Dom. di Quares. (Florentiae) 1497. 4. p. 360. - Regole per vivere cristianamente. Firenze 1498. 4. p. 369. 1°. - Della Semplicità della Vita Christ. Firenze 1496. 4. p. 347. - Triumphus Crucis. Florentiae 1497. 4. p. 365. - It. (Florentiae) sine an. fol. p. 371. 2°. - Il Trionfo della Croce. Firenze 1497. 4. p. 365. - De Veritate Prophetica. Florentiae 1497. fol. p. 360. - De Vitae Spirit. perfectione a S. Bonaventura, &c. Florentiae 1497. 4. p. 360. - Della Vita Viduale. (Florentiae) sine an. 4. p. 378.

Savonarolae Michaelis de balneis & termis. Ferrariae 1485. fol. p. 242. - It. Bononiae 1493. fol. p. 92. - De Pulsibus, Urinis, &c. Bononiae 1487. fol. p. 60.

Sclaricino Gammaro Tomaso. Silvano, Sonetti. Bologna 1491. 4. p. 80.

Scoti Joannis. Vid. Duns.

Scoti Michaelis super Auctorem Sphaerae. Bononiae 1495. p. 105.

Senecae (L. Ann.) Tragoediae. Ferrariae 1484. fol. p. 241.

Senensis Ugonis. Vid. Bencii.

Serapionis & Plateari Pratica Medica. Ferrariae 1488. fol. p. 244.

Servii (M. Honor.) Comm. in Virgilii opera. Florentiae 1471. 1472. fol. p. 258. 259. - It. Ferrariae 1471. fol. p. 229. - De ultimis Syllabis & Centimetrum. Callii 1476. 4. p. 208.

Silvatici Matthei Liber Pandectarum Medicinae. Bononiae 1474. fol. p. 23.

Soldi Jacobi Opus de Peste. Bononiae 1478. 4. p. 38. - De Epidemia. Florentiae 1490. 4. p. 423.

Solini (C. Iulii) De mirabilibus Mundi. Brixiae 1480. p. 141. - It. Brixiae 1498. fol. p. 191. - It. Brixiae 1498. fol. p. 192. - It. Bononiae 1500. p. 129.

Sonetti dell' Agnus Deo. Firenze 1479. p. 278.

Sonti Oliverii de distinctionum pluralitate. Bononiae 1484. 4. p. 56.

Spagnoli. Vid. Mantuani.

Spirito Lorenzo Sorte. Brixa 1484. fol. p. 145.

da Spoleti Cherubino Regola della vita Spirituale, &c. (Florentiae) 1477. 8. p. 271. - It. Florentiae 1481. 4. p. 292. - It. Florentiae 1487. 4. p. 305. - It. Florentiae 1490. 4. p. 320. - It. Firenze 1494. 4. p. 340. - Vitae matrimonialis Regula. Bononiae 1489. 4. p. 411.

Statii (Papinii) Achilleidos L. II. Ferrariae 1472. 4. p. 230. - Sylvar. L. I. ex emendat. D. Calderini. Brixiae 1476. 4. p. 139. - Sylvae. Florentiae 1480. p. 280.

Statuta Civit. Asculanae. Asculo 1496. fol. p. 403.

Statuta Communit. Bergomi. Brixiae 1491. p. 162.

Statuta Communis Brixiae. Brixiae 1473. p. 136.

Statuta Causarum, &c. (Bononiae) 1475. p. 33. - Civilia & Criminalia. Bononiae 1491. 4. p. 79. - It. Bononiae 1492. 4. p. 81. - It. Bononiae 1500. fol. p. 127. - It. (Bononiae) sine an. fol. p. 131.

Statuta Civit. Ferrariae. Ferrariae 1476. fol. p. 237.

Statuta Communis Genuae. Bononiae 1498. p. 119.

Statuta Communit. Regii. Ferrariae 1480. fol. p. 240.

Svetonii (C. Tranq.) De Grammat. & Rhetor. Florentiae 1478. 4. p. 274. - De Vita XII. Caes. Bononiae 1488. fol. p. 61. - It. cum comm. Ph. Beroaldi. Bononiae 1493. fol. p. 89.

Sulpitii Joannis Verulani de arte grammatica opusculum. Aquilae 1483. 4. p. 6.

Summarium. Vid. Gratiani.

Summula de Paciuca conscientia. Bressa 1497. 4. p. 184.

Supplementum Pisanellae. Januae 1470. fol. p. 399.

Digitized by Google

T

Tartagni Alexandri Imolensis Comm. in II. P. ff. veteris: ejusdem Apostillae ad Barth. super II. P. ff. veteris. Bononiae 1473. fol. p. 21. - Apostillae ad Barth. super I. P. ff. novi. Ferrariae 1480. fol. p. 239. Apostillae ad Barth. super II. P. ff. novi. Bononiae 1478. fol. p. 40. - It. Bononiae 1480. fol. p. 43. - It. Ferrariae 1481. fol. p. 240. - Consilia. Bononiae 1476. fol. p. 35. - Consil. volumen novissimum. Bononiae 1480. p. 43. - Consil. volumen IV. Bononiae 1481. fol. p. 46. - Et (O) p. 74. - Volumen V. Bononiae 1490. fol. p. 73. - Lib. Consiliorum. Bononiae 1483. fol. p. 53. - Lectura super II. Infortiati. Bononiae 1480. fol. p. 42. - Lectura super tit. de verborum obligat. Bononiae 1477. fol. p. 37. - It. Ferrariae 1481. fol. p. 240. - Lectura super I. P. ff. novi. (Bononiae) sine an. fol. p. 233. - Repertor. Vol. V. Consil. Vid. Querguien. - Scriptum super I. P. ff. veteris. Bononiae 1477. fol. p. 36.

Tavola della Salute. Florentiae 1494. 4. p. 340.

Teofilo Vita di S. Giovanni da Capistrano. Como 1479. 4. p. 218.

Terentii (P. Af.) Comoediae VI. cum comm. Ae. Donati. Brixiae 1485. fol. p. 149.

Terzine Italiane. Firenze sine an. p. 394.

Thebaldeo Opere. (Brixiae) sine an. p. 204. - It. Firenze sine an. p. 394.

Theophili Monachi Brixiani Carmina. Brixiae 1496. 4. p. 177. - It. & Pamphili Saxi carmina. Brixiae 1499. 4. p. 195.

Tiberti Antiochi de Chyromantia. Bononiae 1494. 4. p. 99.

Tibulli (Albii) Elegiae cum comm. B. (Cillenii) Brixiae 1486. fol. p. 152.

da Todi Jacopone Laude. Firenze 1490. 4. p. 319.

(Traiectani Jacobi) Tract. de modo visit. & corrig. subditos, &c. Brixiae 1500. 8. p. 197.

Trancnsis Petri de ingenuis Puerorum moribus. Ferrariae 1496. 4. p. 250.

Trombettae Antonii Quaest. Metaphysic. Ferrariae 1492. fol. p. 421.

Trotti Alberti de vero & perfecto Clerico. Ferrariae 1475. 4. p. 236. - De Visitatione. Ferrariae 1476. p. 237.

Trusiani Comm. in Lib. Gal. Bononiae 1489. fol. p. 70.

de Tuciis Joannis Francisci Inventio Astronomiae. Bononiae 1499. 4. p. 122.

de Turrecremata Ioannis Card. Quest. super Evang. Brixiae 1498. 4. p. 187.

de Tudeschis Nicolai Consilia & Allegationes Juris. Ferrariae 1474. fol. p. 233. - It. Ferrariae 1475. fol. p. 235.

a Turri Ludovici de Conceptione B. M. V. Brixiae 1486. 4. p. 154.

del Tuppo Francesco In vitam Aesopi traductio, & in eius fabulas Allegoriae. Aquilae 1493. fol. p. 7.

V

Valerii (C. Flac.) Argonauticon. Bononiae 1474. fol. p. 29. - It. Florentiae 1481. p. 282. - It. Bononiae 1498. fol. p. 116.

Valerii (P. Max.) Factorum ac Dictorum, &c. Bononiae 1476. fol. p. 34.

Vallensis Laurentii de Elegantia Ling. Lat. Brixiae 1475. fol. p. 139.

de Varagine Jacobi Sermones Quadrages. Brixiae 1483. 8. p. 144. - Sermones de tempore. Brixiae 1491. 4. p. 162.

Varronis (M. Teren.) De Lingua Latina. Brixiae 1483. fol. p. 144. - Vid. Auctores de re rustica.

de Ubaldis Angeli Lectura super Tit. Interdictis. Brixiae 1498. fol. p. 189. - Repet. L. si Vacantia, &c. Brixiae 1491. fol. p. 163.

de Ubaldis. Vid. Baldi de Perusio.

de Ubaldinis Petri de Beneficiorum permut. Exst. cum de Mattesellania.

Vegetii (Flavii) Rei Militaris. Bononiae 1495. fol. p. 103. - Vid. Auctores rei militaris.

Digitized by Google

Vegii Mafei Dialogus veritatis, & philalites. Brixiae 1496. 4. p. 377. - De morte Astianactis. Callii 1475. 4. p. 207. - Carmina. Exst. cum D. Augustini, & alior.
Venturini Francisci Rudimenta Grammatices. Florentiae 1482. fol. p. 289.
Vergerii Petri Pauli De ingenuis moribus: Plutarchi de liberis educandis: Hieronymi de offic. liberorum erga parentes: Magni Basilii de institutis juvenum. Brixiae 1485. 4. p. 148. - It. Brixiae 1485. 4. p. 150. - It. Brixiae 1495. p. 172. - It. Florentiae sine an. 4. p. 380. - It. Florentiae sine an. 4. p. 424.
Verini Michaelis Disticha Moralia. Florentiae 1487. 4. p. 305.
Ugonis Senensis. Vid. Bencii.
Uffizio della B. V. Firenze (1478.) p. 275.
Ufficio de' Morti. Firenze 1482. p. 293. Exst. cum Pucci.
Viazo da Venesia al S. hierusalem, &c. Bologna 1500. fol. p. 129.
S. Vincentii (Ferrerii) Tract. de vita spirituali. Exst. cum D. Augustini, & alior.
Vincentini Danielis. Exst. cum Aquilani Joan.
Virgilii (P. Mar.) Opera. Brixiae 1473. fol. p. 138. - It. cum comm. Servii. Brixiae 1485. fol. p. 149. - It. cum comm. Servii & Landini. Florentiae 1487. fol. p. 304. - Aeneidorum Lib. Italice. Bononiae 1491. 4. p. 80. - Bucolica trad. Vid. Pulci Bernardo.
Visdomini Antonii Mariae Miscella. Bononiae 1492. 4. p. 80. - De ocio & Sibyllis. Bononiae 1503. 4. p. 128.
Vita di Cavalieri Guerino. Bononiae 1475. fol. p. 32.
Vita del N. Sig. miser Yesu Christo, e della sua gloriosa Madre. Bologna 1474. fol. p. 28.
Vita di S. Maurelio. Vid. Leggendario.
Vite di SS. Padri. Ferrariae 1474. 4. p. 232. - It. Firenze (1478.) p. 275. - Vitae & Exortationes SS. Patrum. In Casellarum oppido 1475. 4. p. 210.
Vitruvii (L. Poll.) de Architectura: Frontini de Aquaeductibus: Politiani Panepistemon, & Lamia. Florentiae 1496. fol. p. 353.
Vocabolarius italico teutonicus. Bolonia 1479. 4. p. 41.
Urcei Codri Antonii Silva. Bononiae 1493. 4. p. 85.
Usuardi Martyrologium. Florentiae 1486. 4. p. 299.

X

Xenophontis de Tyrannide traductio L. Aretini. Exst. cum P. P. Vergerii, & alior. Florentiae sine an. 4. p. 424.

Z

de Zabarellis Francisci Repet. super C. Perpendimus de Exc. Bononiae sine an. fol. p. 133.
Zambecharii Francisci Epist. de amore Philocrysi & Chrysaeae. Bononiae 1497. 4. p. 114.
de Zanitinis Hieronymi Contrarietates inter Jus civile & Canon. Bononiae 1490. fol. p. 74.
S. Zanobi vita. Vid. del Mazza.
Zenobii Epitome Proverbiorum Tarrhaei & Dydimi, Graece. Florentiae 1497. 4. p. 358.
Zerbi Gabrielis Quaest. Metaphysic. L. XII. Bononiae 1482. p. 51.

INDEX II.

PEREGRINAS NONNULLAS EDITIONES SISTENS, QUAS SI PERCURRET LECT. NOTABILIA INVENIET; ET ILLAE QUAE HOC SIGNO (O) NOTANTUR, SPURIAE, VEL INTERPOLATAE, VEL IN ANNI NOTA DESIGNANDA MENDOSAE SUNT.

A

Albonis Jos. Ikkarim, Hebraice. Soncini 1486. - It. Venetiis, & Tessalonicae 1521. - It. Arimini 1522. pag. 9.

Alighieri Dante Comedia. Mantuae 1472. p. 4.

de Ancarano Petri Consilia. Romae per Adam Rot. 1474. p. 19.

Annii Jo. De futuris Christianorum triumphis in Turchos, &c. Gentiae, aut Genzano (O) p. 400.

S. Antonini Summula Confessionis. (Venetiis) per Barth. Cremonensem 1473. p. 221.

Arbor Plantata. Vid. ℞. Gedaliae.

Aristotelis Problemata. Mantuae per Jo. Wurster, & Jo. Baumeister sine an. p. 26.

Auctores de re rustica. Venetiis per Nic. Jenson 1472. - It. Regii 1482. p. 96.

.... Amazonide. Venezia 1528. n. (1.). p. 234.

S. Bonaventurae super II. Sentent. Tarvisii per Hermannum de Lichtenstein 1470. p. 417. - It. Venetiis per Theodoricum de Reynsburch & Reynaldum de Noviomago, 1477. p. 417. - Egregium opus .... parvorum opusculorum. Argentinae 1495. p. 417. - Vita del Seraphico pare messer S. Francesco. Milano per Antonio Zaroto 1477. p. 418.

B

Baldi de Perusio Opera. Parmae per Stephanum Corallum 1473. p. 29.

Barbari Hermolai Castigationum Plinianarum. Cremonae 1485. (O) p. 222. & 224.

Bergomensis Jac. Philippi Supplementum Chronicarum. Venetiis 1483. Edit. Latina 1475. (O) & Itala 1481. (O) p. 147.

S. Bernardi Opuscula. Venetiis 1495. p. 171.

Biblioteca Portatile degli Autori Classici, &c. Venezia 1793. p. 406. 407. 425.

Blanchelli Menghi de omni genere febrium. Venetiis 1536. p. 247.

Boccacci Gio. Il Filostrato. Praeter edit. Bononiensem hujus Poematis tres aliae indicantur p. 119.

C

Champhora Jacobo dell' immort. dell' Anima. Vicenza per Zuanlunardo longo 1477. p. 10. - It. Romae p. 219.

Ciceronis (M. T.) Opera cura Oliveti. Genevae. 1746. p. 399.

.... Epistolae ad Familiares. Romae 1469. p. 399.

de Clavasio Angeli Summa. Venetiis per Nic. de Frankfordia 1487. - It. Venetiis per Paganinum de Paganinis 1499. p. 214.

Consilia Theologorum de Monte Pietatis, &c. Romae 1486. p. 226.

D

Decor Puellarum. (Venetiis) per Nic. Jenson 1461. (O) p. 407. 408. & seqq.

Diodori Siculi Historiar. Venetiis per Andr. Jac. Katharensem 1476. p. 19.

Diogenis Laertii Philosophor. Vitae, &c. Venetiis per Nic. Jenson 1475. p. 107.

.... Vite de Filosofi, &c. Venetia 1480. p. 307.

E

Esopo vita per F. del Tuppo. Venetiis 1492. & 1493. p. 7.
Eusebii Caesariensis de Praeparat. Evang. Venetiis per Nic. Jenson 1470. p. 407.

F

Falaride Le Epistole 1471. sine l. & t. p. 311.
Ficino Marsilio della Christiana Religione. Pisa 1484. p. 371. 2°.
Li *Fioreti* de miser santo Francesco. Peruscia per Steffano arns de Hamborch 1481. p. 367.

G

Gedalia Arbor plantata. Hebr. Venetiis apud Bragadinos 1518. p. 9.

H

Heinecken, Baron de, Idée d'une Collection complete d' Estampes, &c. p. 12.
S. Hieronimo la Vita e la fine. Venetia per Bart. Cremonese 1473. p. 316.
Hygini (C. Iul.) Poeticon Astronomicum. Venetiis 1485. p. 421.

I

Ikkarim. Vid. Albonis Ios.
Joannis (de Deo) Cartusiensis de humilitate interiori, &c. Venetiis ex off. Nic. Jenson 1400. (O) p. 410.
.... De immen. charitate Dei. Venetiis ex off. Nic. Jenson 1580. (O) p. 410.
Juvenalis (I. D.) Satyrae cum comm. I. Britannici 1501. p. 201.

L

Laire Franc. Xaverii Index librorum ab inventa typographia, &c. Senonis 1791. pag. 267. & seqq.
de Litio Roberti Opus Quadragesimale de Poenitentia. (Venetiis) per Barth. Cremonensem 1472. p. 221.
Lucani (M. And.) Pharsalia. Venetiis 1492. p. 155.

M

Macrobii (Aur. Theod.) Opera. Venetiis per Nic. Jenson 1472. p. 143.
Manilii (M.) Astronomicon. Nurembergae 1474. - It. Neapoli 1475. A. L. Bonincontrio Bononiae 1484. (O) p. 406.
Mantuani Bapt. Opera. Bononiae 1502. p. 414.
(Mercier Abbé de S. Leger) Lettres de M. l' Abbé de S. L..... de Soissons à M. le Baron. de H.... sur différentes éditions rares, lettre premiere. a Paris 1783. p. 267.
(de Monte) Petri Repertorium utriusque juris. Bononiae 1465. (O) p. 407. & n. (1.)

O

Oppiani Opus, Graece & Lat. Colle 1471. (O) p. 216.
Ovidio De arte amandi. Brescia per de Misintis 1559. Ibid. septem editiones h. l. indicantur. p. 203.

P

Paielli Gulielmi Oratio funebris. Vicentiae 1477. p. 9.
Persii (A.) Satyrae cum comm. B. Fontii. Venetiis 1482. p. 265.
Petrarchae Franc. Triumphi cum comm. Philelfi. Parmae per Andream Portiliam 1473. p. 32. & 406. - Et cum enarrat. Glycini. Venetiis 1478. p. 34.
Philelfi Francisci Epistolae. Venetiis per Fratres de Gregoriis 1502. pag. 149. - Dialogo dell' immortalità dell' anima (O) p. 219. n. (1.)
Philelfi Marii Epistolae. Mediolani 1484. p. 71. Basileae per Jo. de Amerbach 1486. p. 71. - Mediolani per Uldar. Scinzenzeller 1487. p. 413.
Philostrati Icones, &c. Graece. Florentiae per Philipp. Junta 1517. p. 351.

Digitized by Google

Piei Jo. Carthusiani Comm. in Cantic. Cantic. Pariſiis Badius 1524. p. 248.
.... Paraphraſis in VII. Ps. Poenit. Pariſiis 1524. p. 249.
de Platea Franciſci Opus Reſtitutionum (Venetiis) per Barth. Cremonenſem 1472. p. 220. - It. Paduae per Leonardum Baſileenſem 1473. p. 221.
Platonis Opera ex verſ. M. Ficini. Venetiis 1491. p. 294.
Plinii (C. Sec.) Natur. Hiſtor. Venetiis per Nic. Jenſon 1472. p. 408. - It. Venetiis per Bernardinum Benalium 1498. p. 186.
Plutarcho Le Vite trad. da B. A. Iaconello. Venetia per G. de Ruſconi 1518. - Trad. dal Domeniei. Venezia per G. Giolito 1569. - 1566. - 1567. - 1568. p. 5.
Polentonis Sicci Catinia, Tridenti 1482. p. 11.
Politiani Angeli Opera. Venetiis ap. Aldum 1498. p. 371. 1°.
.... Stanze, Bologna per Platone de Benedetti 1504. - It. Bologna per Caligula de Bazalerii. Et Venetia per Nic. Zopino e Comp. 1524. p. 393.
Pulci Luigi Morgante Maggiore. Firenze 1574. - It. Firenze (Neapoli) 1732. p. 395.

R

Repertorium. Vid. de Monte Petri.
Romani Jacobi Congratulatio. Sine L. per Florentium de Argentina 1472. p. 136.

S

Saſſo Pamphilo Opere. Breſcia 1502. p. 201.
Servii (M. Honor.) Comm. in Virgilium. Venetiis per Valdarfer 1471. p. 229.
Silvatiei Matthaei Opus Pandectarum Medicinae. Neapoli 1474. - Mediolani (O) p. 25. - Mantuae (O) p. 26.
Solini (Iul.) de Mirabilibus Mundi. Bononiae 1509. p. 129.
Stagi Andrea Amazonida. Venetia 1503. p. 234.
Svetonii (C.) de Vita XII. Caeſ. Venetiis per Nic. Jenſon 1471. p. 408.
Sulpitii Jo. Grammatica. Romae 1481. p. 6. - Editio Peruſina (1475.) p. 7.

T

Tartagni Alex. Conſilia. Francofurti 1610. p. 54. Conſilior. Vol. L. Venetiis 1477. p. 55.
Thebaldeo Opere. Mantova 1498. - It. Venetia per Bern. de Miſintis 1559. p. 204.
Tiberini Jo. Matthiae Carmina. Tridenti per Leonardum Longum 1482. p. 11.

V

Vegetii (Fl.) De re militari. Romae 1487. p. 108.
Victoris (Sex. Aur.) De Viris illuſtr. &c. ſine an. & L. per Sixtum Rueſinger. p. 422.

Digitized by Google

INDEX III.

EXHIBENS TYPOGRAPHORUM NOMINA, QUI IN ITALIAE URBIBUS ET LOCIS, IN HOC VOLUMINE MEMORATIS, LIBROS IMPRESSERUNT SAECULO XV.

A

Abrahamus ben Chaiim. Ferrariae p. 238. & seq.
Adam de Rotuuil. Aquila p. 4. & add. p. 402.
Ambroxius de Orcho, & Dionysius de Paravisino. Comi p. 218.
Andreas Fritag, Gayeta. p. 206.
Andreas Gallus, vel Gallicus, vel Belfortis Gallieus. Ferrariae p. 228. & seqq.
Andres Ghir da Pistoia. Vid. Antonio Tubini.
Andreas de Grassis. Vid. Laurentius de Rubeis.
Andreas Portilia. Bononiae p. 21.
Angelus Britannieus. Brixiae p. 159. & seqq.
Angelus Britannieus, & Bernardinus Misinta. Brixiae p. 195.
Angelus & Jacobus de Britannicis Fratres. Brixiae p. 144. & seqq.
Angelus & Jacobus Britannici. Vid. Bernardinus de Misintis.
Antonio di Francesco Veneziano. Vid. Franceseho Bonacorsi.
Antonio Tubini, Lorenzo di Franeesco Veneziano, e Andrea Ghir da Pistoia. Firenze p. 372. 1°.
Antonius Bartholomei Miscomini. Florentiae p. 283. & seqq. & add. 428.
Antonius Francisci Venetus. Florentiae p. 302. & seqq.
Antonius Neyret. Chambery p. 209.
Augustinus Cannerius, vel Carnerius. Ferrariae p. 231. & seqq. & add. 421.

B

Bacilierius de Bacilieriis, vel Bacilerius de Bacileriis. Bononiae p. 53. & seqq.
B. di Francesco. Firenze p. 303.
Baldesar de Fossato. Comi p. 218.
Balthazar Azoguidus, vel de Azzoguidis. Bononiae p. 19. & seqq.
Baltassar de Hiruberia. Bononiae p. 47. & seqq.
Baptista Cavali. Genuae p. 400.
Baptista de Farfengo. Brixiae p. 160. & seqq.
Bartolomeo di Francesco de libri. Firenze p. 353. & seqq.
Bartolomeo p. Fiorentino. Firenze p. 328. & seqq.
Bartolomeo Miscomini. Firenze p. 308.
Bartholomaeus Trajecti. Vid. Joannes Walbeck.
Bartholomaeus Vereellensis. Brixiae p. 142.
Basalerus de Basaleris, vel Bazalerius de Bazaleriis. Bononiae p. 88. & seqq.
Bazalerius de Bazaleriis. Vid. Benedictus de Hectoreis.
Benedictus quondam Ethoris, vel Hectoris, Hectoreus, vel de Heetoreis. Bononiae p. 44. & seqq. & add. p. 413. 414. 415.
Benedictus Hectoris, & Plato de Benedictis. Bononiae p. 60. & seqq.
Benedictus de Hectoreis, & Bazalerius de Bazaleriis. Bononiae p. 79.
Benedictus Heetoris. Vid. Vgo Rugerius.
Bernardinus de Bergomo. Vid. Robertus de Fano.
Bernardinus de Misintis, & Caesar Parmensis Brixiae p. 194. & seqq. - Cremonae p. 222. & seqq.
Bernardinus de Misintis, & Angelus & Jacobus Britannici Fratres. Brixiae p. 169. & seqq.
Bernardinus de Misintis, vel Misinta. Brixiae p. 169. & seqq.

Digitized by Google

Bernardinus Misinta. Vid. Angelus Britannicus.
Bernardo e Domenico Cennini. Firenze p. 257. & seqq.
Bernardus Nerlius. Florentiae p. 309.
Boninus de Boninis, Brixiae p. 141. & seqq.
Boninus de Boninis, & Miniatus Delsera. Brixiae p. 144.
Bonus Gallus. In oppido Collensi p. 215. & seq.

C

Caesar Parmensis. Vid. Bernardinus de Misintis.
Caligula Bazalerius, vel de Bazaleriis, Bononiae p. 105. & seqq.
Fratelli de Campii. Bologna p. 76.
Carolus a Darleriis. Cremonae p. 224. & seq.

D

Danesius Hectoris. Bononiae p. 99.
Dionysius de Paravisino. Vid. Ambroxius de Orcho.
Dionysius de Paravesino, & Stephanus de Merlinis de Leucho. Cremonae p. 220.
Dominicus Fuscus (D.). Bononiae p. 44.
Dominicus de Lapis, vel Lapius. Bononiae p. 12. & seqq.
Domenico da Pistoia, e Piero da Pisa. Firenze p. 263.
Domenico di Silvestro de' Cini. Bologna. p. 51.
Doninus Bertochus. Vid. Vgo Rugerius.

E

Emilianus de Orfinis, & Johannes Numeister. Fulginei p. 396. & seqq.
Evangelista Mei. Vid. Johanni Numeister.
Eustacius Gallus. Brixiae p. 139. & seq. & add. p. 415.

F

Federicus de Comitibus Veronensis. Aesii p. 1. & seqq.
Filippo de Misinta. Brescia p. 173.
Francesco Bonaccorsi, vel de Bonaccursiis. Firenze p. 297. & seqq.
Francescho Bonacorsi, e Antonio di Francesco Venetiano. Firenze p. 306. & seqq.
Francesco di Dino di Jacopo. Firenze p. 285. & seqq. & add. 425.
Francesco de Ragazonibus. Bologna p. 98.
Franciscus (dictus Plato) de Benedictis. Vid. Tricentinus de Serpa.

G

Gabriel Tarvisinus, & Paulus eius Filius. Brixiae p. 142.
Gerardus de Flandria. In Civitate Austrie p. 212.
Gerardus de Harlem. Florentiae p. 369. 10.
Gerson Soncinas. Brixiae p. 167. & seqq.
Giovanni, vel Janni di Piero da Maganza. Vid. Lorenzo Morgiani.
Gulielmus de Canepanova de Campanilibus de S. Salvatore. In loco Casalis S. Evaxii. p. 210.

H

Hector Faelli, vel Faeli. Bononiae p. 81. & seqq.
Henricus de Colonia, vel Coloniensis. Bononiae p. 37. & seqq. - Brixiae p. 140. & seqq.
Henricus Coloniensis, & Statius Gallicus. Brixiae p. 138.
Henricus de Harlem. Bononiae p. 56.
Henricus Harlem, & Johannes Valbeck. Bononiae p. 60. & seqq.
Henricus de Harlem, & Matheus Crescentinus. Bononiae p. 56.
Henricus de Harlem, Vid. Johannes de Nordlingen.

Digitized by Google

Hercules di Nani. Bologna p. 84. & seqq.
Hieronymus de Benedictis. Bononiae p. 112.
Hieronymus de Benedictis. Vid. Joannes Jacobus.
Hieronymus Medessanus. Forlivii p. 396.
Hieronimus de Pullis, & Johannes de Mazochis. Bononiae p. 83.

I

Iacobinus de Suigo de S. Germano. Clavassii. p. 213.
Jacobus Britannicus. Brixiae p. 149. & seqq.
Jacobus de Britannicis. Vid. Angelus de Britannicis.
Jacobus Caroli, & Petrus Honofrii de Bonaccursiis. Florentiae p. 310.
Jacobus de Ragazonibus. Bononiae p. 106.
Apud S. Jacobum de Ripoli. Florentiae p. 262. & seqq.
Jacopo di Karlo di Giovanni. Firenze p. 305.
Joannes Antonius Platonides Benedictorum, vel Zoan Antonio de Benedetti. Bononiae p. 123. & seqq.
Joannes Britannicus. Brixiae p. 181.
Johannes Fabri. Vid. Pantalio.
Johannes Jacobus de Fontanesis, vel Zohanne Jacomo di Fontanesi. Bononiae p. 82. & seqq.
Joannes Jacobus, & Hieronymus de Benedictis. Bononiae p. 84.
Johannes de Mazochis. Vid. Hieronimus de Pullis.
Johannes de Medemblich. Colle p. 217.
Johannes de Noerdlingen. Bononiae p. 41. & seqq.
Johannes de Noerdlingen, & Henricus de Harlem. Bononiae p. 50. & seqq.
Johannes Numeister. Vid. Emilianus de Orfinis.
Johanni Numeister, & Evangelista Mei. (Fulginei.) p. 397.
Jovannes Petri de Magontia, vel da Maganza. Florentiae p. 260. & seq.
Johannes Picardus. Ferrariae p. 235.
Johannes Schriber de Annuntiata. Bononiae p. 38.
Joanni de Theramo. Asculo p. 403.
Johannes de Tornaco. Vid. Petrus de Aranceyo.
Johannes Vurster de Kampidona. Bononiae p. 23.
Joannes Vualbeek. Bononiae p. 91.
Johannes Vualbeck. Vid. Henricus Harlem.
Joannes Walbeek, & Bartholomaeus Trajecti. Bononiae p. 57.
d. Ipolito. Firenze p. 278.
Justinianus de Ruberia. Bononiae p. 105. & seqq.
m. Justo. Gajeta p. 206.

L

Laurentius de Rubeis de Valentia. Ferrariae p. 245. & seqq. & add. 422.
Laurentius de Rubeis, & Andreas de Grassis. Ferrariae p. 247. & seqq.
Laurentius Venetus, vel Francisci de Alopa. Florentiae p. 293. & seqq.
Lorenzo di Francesco. Vid. Antonio Tubini.
Lorenzo Morgiani vel de Morgianis. Firenze p. 347. & seqq.
Lorenzo Morgiani, e Giovanni di Piero di Maganza. Firenze p. 321. & seqq. & add. 423.
Leonardus de Arigis de Gesoriaco (D.) Florentiae p. 371. 1°.

M

M. B. cl. florentino. Firenze p. 303.
M. Franco. Firenze p. 392.
Matheus Crescentinus. Vid. Henricus de Harlem.
Mathias Moravus, &
Michael de Monacho. Januae p. 400.
Miniatus Delsera. Vid. Boninus de Boninis.

N

Nicholaus Alamanus, vel Laurentii, vel della Magna. Florentiae p. 266. & seqq. & add. 424.

O

Octavianus Salomonius de Manfredonia. Cusantiae p. 219. & seqq.

P

Pantalio (Medicus), & Johannes Fabri. In oppido Casellarum p. 211.
Petrus de Aranceyo, & Johannes de Tornaeo. Ferrariae p. 235. & seq.
Petrus de Heydelberga. Bononiae p. 52.
Petrus Honofrii de Bonaccursis. Vid. Jacobus Caroli.
Petrus Villa. Brixiae p. 137. & seq.
Philippus de Junta. Florentiae p. 358. & seq.
Piero da Pisa. Vid. Domenico da Pistoia.
Plato de Benedictis. Bononiae p. 61. & seqq. & add. p. 413. 415.
Plato de Benedictis. Vid. Benedictus Hectoris.
Plato de Benedictis. Vid. Tricentinus de Serpa.

R

Robertus de Fano, & Bernardinus de Bergomo. Callii p. 207. & seqq.

S

Scipio Malpiglius. (Bononiae) p. 14.
Severinus Ferrariensis. Ferrariae p. 236.
Societas Colubris. Florentiae p. 358. & seqq.
Soncinates. Casale Majori p. 210.
Statius Gallicus. Vid. Henricus Coloniensis.
Stephanus de Merlinis. Vid. Dionysius de Paravesino.

T

Thomas Ferrandus. Brixiae p. 136. & seqq. & add. 420.
Tricentinus de Serpa, (D.) & Franciscus (dictus Plato) de Benedictis. Bononiae p. 73.

V

Vgo (Forte, Henricus) de Colonia. Bononiae p. 40.
Vgo Rugerius, vel de Rugeriis. Bononiae p. 22. & seqq. & add. p. 411. 427.
Vgo Rugerius, & Benedictus Hectoris. Bononiae p. 70.
Vgo Rugerius, & Doninus Bertochus. Bononiae p. 28. & seqq.
Vincentius, & Fratres de Benedictis. Bononiae p. 119. & seqq.

Z

Zampoll (Giov. Paolo) Zaffone. Bononiae p. 35.
Zentilis cartarius de Raeaglis. Bononiae p. 115.

TYPOGRAPHORUM AGNOMINA.

A

Alamanus. Vid. Nicholaus.
de Alopa. Vid. Laurentius Venetus.
de Aranceyo. Vid. Petrus.
de Arigis. Vid. Leonardus.
Azoguidus, vel de Azzoguidis. Vid. Balthazar.

B

de Bacilieriis. Vid. Bacilierius.
de Basaleris vel Bazaleriis. Vid. Basalerus. Vid. Caligula.
Belfortis. Vid. Andreas Gallus.
de Benedictis, vel Benedictorum. Vid. Franciscus. Vid. Hieronymus. Vid. Joannes Antonius. Vid. Johannes Jacobus. Vid. Plato. Vid. Vincentius.
de Bergomo. Vid. Bernardinus.
Bertochus. Vid. Doninus.
Bonaccorsi, vel Bonaccursius, vel de Bonaccursiis. Vid. Francesco. Vid. Petrus Honofrii.
de Boninis. Vid. Boninus.
Britannicus, vel de Britannicis. Vid. Angelus. Vid. Angelus & Jacobus. Vid. Jacobus.

C

ben Chaiim. Vid. Abrahamus.
de Canepa nova de Campaniiibus. Vid. Gulielmus.
Cannerius, vel Carnerius. Vid. Augustinus.
Caroli, vel di Karlo. Vid. Jacobus, & Jacopo.
Cavali. Vid. Baptista.
Cennini. Vid. Bernardo e Domenico.
de' Cini. Vid. Domenico.
de Comitibus. Vid. Federicus.
Compagnia del Drago. Vid. Societas Colubris.
de Colonia, vel Coloniensis. Vid. Henricus. Vid. Vgo.
Crescentinus. Vid. Matheus.

D

a Darleriis. Vid. Carolus.
Delsera. Vid. Miniatus.
di Dino. Vid. Francesco.

F

Fabri. Vid. Johannes.
Faelli, vel Faeli. Vid. Hector.
de Fano. Vid. Robertus.
de Farfengo. Vid. Baptista.
Ferrandus. Vid. Thomas.
Ferrariensis. Vid. Severinus.
Fiorentino. Vid. Bartolomeo.
de Flandria. Vid. Gerardus.
de Fontanesis. Vid. Joannes Jacobus.
de Fossato. Vid. Baldesar.
di Francesco, vel Francisci. Vid. Antonio, & Antonius Venetus. Vid. B. di Francesco. Vid. Lorenzo & Laurentius Venetus.
di Francesco de' Libri. Vid. Bartolomeo.
Francisci de Alopa. Vid. Laurentius Venetus.
Franco. Vid. M. Franco.
Fritag. Vid. Andreas.
Fuscus. Vid. Dominicus.

G

Gallicus, vel Gallus. Vid. Andreas. Vid. Eustacius, & Statius.
Gallus. Vid. Bonus.
Ghir da Pistoia. Vid. Andrea.
di Giovanni. Vid. Jacopo di Karlo.
de Grassis. Vid. Andreas.

H

de Harlem. Vid. Gerardus. Vid. Henricus.
Hectoris, vel quondam Ethoris, vel Hectoreus, vel de Hectoreis. Vid. Benedictus. Vid. Danesius.
de Heydelberga. Vid. Petrus.
de Hiruberia. Vid. Baltassar.

I

de Junta. Vid. Philippus.

L

de Lapis, vel Lapius. Vid. Dominicus.
Laurentii. Vid. Nicholaus.
de Libri. Vid. Bartolomeo.

M

della Magna. Vid. Nicholaus.
de Magontia, vel da Maganza. Vid. Jovannes Petri, & Giovanni, vel Janni di Piero.
Malpiglius. Vid. Scipio.
de Mazochis. Vid. Johannes.
de Medemblich. Vid. Johannes.
Medessanus. Vid. Hieronymus.
Mei. Vid. Evangelista.
de Merlinis. Vid. Stephanus.
Miscomini. Vid. Antonius. Vid. Bartolomeo.
de Misinta, vel de Misintis. Vid. Bernardinus. Vid. Filippo.
de Monacho. Vid. Michael.
Morauus. Vid. Mathias.
Morgiani, vel de Morgianis. Vid. Lorenzo.

N

di Nani. Vid. Hercules.
Nerlius. Vid. Bernardus.
Neyret. Vid. Antonius.
de Noerdlingen, vel Nordlingen. Vid. Johannes.
Numeister. Vid. Johannes.

O

de Oreho. Vid. Ambroxius.
de Orfinis. Vid. Emilianus.

P

Parmensis. Vid. Caesar.
de Paravisino, vel Paravesino. Vid. Dionysius.
Picardus. Vid. Johannes.
da Pisa. Vid. Piero.
da Pistoia. Vid. Domenico.
Portilia. Vid. Andreas.
de Pullis. Vid. Hieronimus.

R

de Resgliis. Vid. Zentilis.
de Ragazonibus. Vid. Franeesco. Vid. Jacobus.
de Ripoli. Vid. *apud* S. Jacobum.
de Rotuuil. Vid. Adam.
de Rubeis. Vid. Laurentius.
de Ruberia. Vid. Justinianus.
Rugerius, vel de Rugeriis. Vid. Vgo.

S

Salomonius. Vid. Octavianus.
Schriber de Annuntiata. Vid. Johannes.
de Serpa. Vid. Tricentinus.
di Silvestro de' Cini. Vid. Domenico.
Soncinas. Vid. Gerson.
de Suigo. Vid. Jacobinus.

T

Tarvisinus. Vid. Gabriel.
da Theramo. Vid. Joanni.
de Tornaeo. Vid. Johannes.
Trajecti. Vid. Bartholomaeus.
Tubini. Vid. Antonio.

V

Vualbeck. Vid. Johannes.
Venetus. Vid. Laurentius Francisci.
Vercellensis. Vid. Bartholomaeus.
Veronensis. Vid. Federicus.
Villa. Vid. Petrus.
Vurster de Kampidona. Vid. Johannes.

Z

Zaffone. Vid. Zampoll.

F I N I S.

ET HAEC ERRATA TYPOGRAPHICA ITA CORRIGE.

Pag. 18.	lin. 8.	voluminis	voluminis
28.	28.	MANLII	MANILII
34.	17.	enare . . . . : .	enar-
35.	19.	ommitteretur	omitteretur.
39.	28.	MCCCCLXXVII.	MCCCCLXXVIII.
41.	7.	MCCCCVIIII.	MCCCCLXXVIIII.
51.	4.	Noerdlingen	Nordlingen:
69.	23.	MCCCCLXXXXVIII. . .	MCCCCLXXXVIII.
151.	16.	obcure	obscure
215.	7.	Ohredi	Offredi
228.	13.	DIONIYSII:	DIONYSII.
244.	22.	MCCCCLXXXVIII. . . .	MCCCCLXXXVIIII.
385.	20.	GEOGRAPIHA	GEOGRAPHIA
413.	4.	Dagli.	(o) Dagli
	5.	splendore.	splendore (sic)
	6.	ogni dator	oguidator
	36.	LUCIDUS	LUCIUS.
417.	15.	imptessum	impressum.

IMPRIMATUR
Si videbitur Rever. Patri Magiſtro Sacri Palatii Apoſt.
F. X. Passeri Arch. Larissen. Vicesg.

APPROBATIONES.

Librum, qui inscribitur: *Specimen Historico-Criticum Editionum Italicarum Saeculi XV.*, quum jubente Reverendissimo P. F. Balthasare De Quinnones, Magistro Generali Ordinis Praedicatorum, attente evolvissemus; opus egregium ab doctissimo viro R. Adm. P. Fr. M. Joanne Baptista Audiffredi, Bibliothecae Casanstenai Praefecto, ea cura, eaque diligentia elaboratum visum nobis est, ut hoc in studii genere, nostra potissimum tempestate tantopere celebrato, nihil limatius in manus hominum emitti queat atque absolutius. Cl. namque Auctoris, de re litteraria bene meriti, invida autem morte nuper erepti, quantum in Bibliographia vetere ornanda, illustrandaque ipse posset, et quantus esset, qui hocce legent *Specimen*, facile cognoscent. Quos quidem nobiscum de tanto opere, eruditorum votis jam expetito, a recta vero morum sententia, atque Catholica veritate nunquam alieno, sic judicantibus, consentientes habituros sese confidimus. Quamobrem librum, qui exeat bono publico, dignum censemus.
Haec scribebamus Romae ex Aedibus Minervae, Sexto Kalendas Septembris, anno 1794.

Fr. Gabriel Fabricy, Ord. Praed. S. T. M.
Collegii Casanatensis Theologus.

Fr. Thomas Maria Soldati, Ord. Praed. S. T. M.
ac in Collegio Germanico Professor.

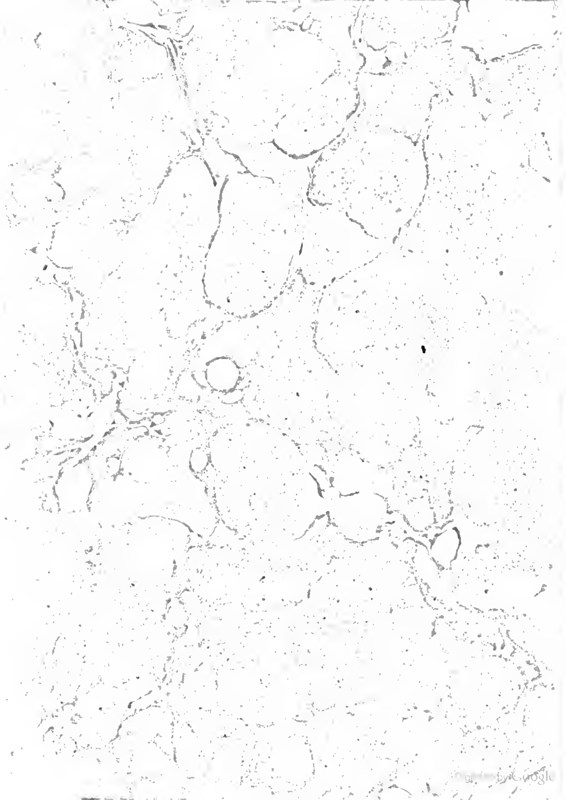
Jussu mandatove R. P. S. P. A. M. lubenti animo a me perlectum est opus, cui titulus: *Specimen historico-criticum Editionum Italicarum Saeculi XV.* foetus absolutissimus cl. P. M. J. B. Audiffredi, bibliographorum nostri aevi facile principis; nihilque Religioni, nihil bonis moribus in eo adversum deprehendi; praelo espropter centies et millies submitti meretur rei litterariae incremento, Italiaeqne, scientiarum omnium altrici perpetuae, decori. Octogenario indefatigabili Auctori dies viresque addat D. O. M., quo, opere ad umbilicum perducto, reliquas urbes Italicas, typographicae artis usu Saec. XV. memorabiles, suis commentariis sibi devincat.
Dab. e N. Aedibus S. M. in Porticu in Campitello die XXVII. M. Junii MDCCXCIIII.

Antonius M. Amoretti C. R. Congreg.
Matris Dei Gener. Assist.

IMPRIMATUR.
Fr. Thomas Vincentius Pani O. P. S. Pal. Apoſt. Mag.

5271173

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google